

De bodemgesteldheid van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen

De bodemgesteldheid van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen

Resultaten van een bodemgeografisch onderzoek

M.M. van der Werff

Rapport 669

Staring Centrum, Wageningen, 1999

REFERAAT

M.M. van der Werff, 1999 *De bodemgesteldheid van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen; resultaten van een bodemgeografisch onderzoek*. Wageningen, Staring Centrum. Rapport 669; 224 blz.; 12 fig.; 10 tab.; 8 aanh.; 3 kaarten blad 1 t/m 4; 1 bijl.

In het landinrichtingsgebied komen geologische afzettingen voor uit het Pleistoceen, Saalien, Eemien en Weichselien en Holoceen voor. Het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen is opgedeeld in twee deelgebieden. Het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost. De bodem in het herinrichtingsgebied bestaat voornamelijk uit zandgronden; verder komen veengronden, moerige gronden, beekkleigronden en rivierkleigronden voor. De zandgronden bestaan uit moderpodzolgronden, humuspodzolgronden, eerdgronden en vaaggronden. De fluctuatie van het grondwater varieert van 16 tot 112 cm. De meeste gronden hebben een gemiddeld hoogste grondwaterstand dieper dan 140 cm - mv. De bodem in het ruilverkavelingsgebied bestaat voornamelijk uit rivierkleigronden; verder komen veengronden, moerige gronden, zandgronden, kalkhoudende zandgronden en beekkleigronden voor. De rivierkleigronden bestaan uit kalkrijke, kalkarm of kalkloze eerdgronden en vaaggronden. De fluctuatie van het grondwater varieert van 9 tot plaatselijk 159 cm. De meeste gronden hebben een gemiddeld hoogste grondwaterstand ondieper dan 80 cm - mv. De resultaten van het onderzoek staan op een bodem- en grondwatertrappenkaart.

Trefwoorden: geologie, regionale bodemkunde, grondwaterstanden

ISSN 0927-4499

Dit rapport kunt u bestellen door NLG 820,00 over te maken op banknummer 36 70 54 612 ten name van het Staring Centrum, Wageningen, onder vermelding van Rapport 669. Dit bedrag is inclusief BTW en verzendkosten.

©1999 Staring Centrum, Instituut voor Onderzoek van het Landelijk Gebied (SC)
Postbus 125, 6700 AC Wageningen. Tel. : (0317) 474200; telefax: (0317) 424812; e-mail: postkamer @ sc.dlo.nl

Staring Centrum is een voortzetting van: het Instituut voor Cultuurtechniek en Waterhuishouding (ICW), het Instituut voor Onderzoek van Bestrijdingsmiddelen, afd. Milieu (IOB), de Afd. Landschapsbouw van het Rijksinstituut voor Onderzoek in de Bos- en Landschapsbouw 'De Dorschkamp' (LB), en de Stichting voor Bodemkartering (STIBOKA).

Staring Centrum aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 januari 2000 vindt een fusie plaats van het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN) en het Staring Centrum, Instituut voor Onderzoek van het Landelijk Gebied (SC) en een klein deel van het instituut voor Agrobiologisch en Bodemvruchtbaarheidsonderzoek (AB-DLO). Door deze fusie ontstaat ALTERRA, research instituut voor de groene ruimte. Alterra is een zelfstandig onderzoeksorganisatie die deel uitmaakt van Wageningen Universiteit en Researchcentrum (Wageningen UR).

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Staring Centrum.

Project 83379

Rapport 669/HM\12-99

Inhoud

Woord vooraf	11
Samenvatting	13
1 Inleiding	21
1.1 Doel en opzet van het bodemgeografisch onderzoek	21
1.2 Overzicht van rapport en kaarten	21
2 Fysiografie	23
2.1 Ligging en oppervlakte	23
2.2 Geogenese	23
2.2.1 Pleistoceen ouder dan de landijsbedekking	24
2.2.2 De landijsbedekking in het Saalien	24
2.2.3 Eemien en Weichselien	25
2.2.4 Holoceen	26
2.3 Bodemvorming	27
2.4 Ontginning en bodemgebruik	27
2.5 Waterhuishouding	29
3 Bodemgeografisch onderzoek en digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens	35
3.1 Bodemgeografisch onderzoek	35
3.2 Toetsing aan meetresultaten	45
3.2.1 Bemonstering en laboratoriumanalyse	45
3.2.2 Grondwaterstandsmetingen	45
3.2.2.1 Meetpunten en -resultaten	45
3.2.2.2 Berekening van GHG en GLG van buizen met 6-8 jaren meetgegevens of meer	61
3.2.2.3 Schatting van GHG en GLG van tijdelijke buizen met een korte meetreeks door regressie-analyse met stambuizen	61
3.2.2.4 Resultaten van de momentopname tijdens het GHG en GLG -niveau	68
3.2.2.5 Conclusies van de grondwaterstandsmetingen in L-, P- of SC-buizen	73
3.2.2.6 Conclusies van de momentopname tijdens het GHG en GLG -niveau	74
3.3 Indeling van de gronden	74
3.4 Indeling van het grondwaterstandsverloop	75
3.5 Opzet van de legenda	75
3.6 Digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens	76
4 Bodemgesteldheid: beschrijving van de bodem – en grondwatertrappenkaart in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	81
4.1 Veengronden (V)	81
4.1.1 Koopveengronden (hV.)	81
4.1.2 Madeveengronden (aV.)	82
4.1.3 Meerveengronden (zV.)	83
4.1.4 Vlierveengronden (vV.)	84
4.2 Moerige gronden (W)	84
4.2.1 Moerige podzolgronden (. Wp)	84
4.2.2 Moerige eerdgronden (. Wz)	85
4.3 Zandgronden (Z)	87
4.3.1 Moderpodzolgronden (Y)	88
4.3.1.1 Holtpodzolgronden (Y.)	88

4.3.1.2 Loopodzolgronden (cY.)	90
4.3.2 Humuspodzolgronden (H)	91
4.3.2.1 Haarpodzolgronden (Hd..)	91
4.3.2.2 Kamppodzolgronden (cHd..)	93
4.3.2.3 Veldpodzolgronden (Hn..)	94
4.3.2.4 Laarpodzolgronden (cHn..)	97
4.3.3 Eerdgronden (Z)	99
4.3.3.1 Zwarte enkeerdgronden (zEZ.. en dzEZ..)	100
4.3.3.2 Bruine enkeerdgronden (bEZ..)	103
4.3.3.3 Zwarte beekerdgronden (tZg.. en cZg..)	104
4.3.3.4 Bruine beekerdgronden (tbZg.. en cbZg..)	109
4.3.3.4 Gooreerdgronden (tZn.. en cZn..)	114
4.3.3.5 Kanteerdgronden (tZd..)	119
4.3.4 Vaaggronden (Z)	120
4.3.4.1 Beekvaaggronden (Zg..)	120
4.3.4.2 Vlakvaaggronden (Zn..)	123
4.3.4.3 Stuifzandgronden (bZ..p, bZ..z en cZ..p)	125
4.4 Beekkleigronden (B)	127
4.4.1 Leekeerdgronden (tBn..)	127
4.5 Rivierkleigronden (R)	128
4.5.1 Leekeerdgronden (tRn..)	128
4.6 Toevoegingen	129
4.7 Grondwatertrappen	131
4.8 Overige onderscheidingen	134
4.9 Conclusies van de bodemgesteldheid in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	135
5 Bodemgesteldheid: beschrijving van de bodem- en grondwatertrappenkaart in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	137
5.1 Veengronden (V)	137
5.1.1 Koopveengronden (hV..)	137
5.1.2 Weideveengronden (pV..)	138
5.1.3 Meerveengronden (zV..)	139
5.2 Moerige gronden (W)	140
5.2.1 Moerige podzolgronden (..Wp)	140
5.2.2 Moerige eerdgronden (..Wz)	140
5.3 Zandgronden (Z)	142
5.3.1 Humuspodzolgronden (H)	142
5.3.1.1 Veldpodzolgronden (Hn..)	142
5.3.1.2 Laarpodzolgronden (cHn..)	145
5.3.2 Eerdgronden (Z)	148
5.3.2.1 Zwarte enkeerdgronden (zEZ..)	149
5.3.2.2 Bruine enkeerdgronden (bEZ..)	150
5.3.2.3 Zwarte beekerdgronden (tZg.. en cZg..)	152
5.3.2.4 Bruine beekerdgronden (tbZg.. en cbZg..)	156
5.3.2.5 Gooreerdgronden (tZn.. en cZn..)	162
5.3.2.6 Kanteerdgronden (tZd..)	168
5.3.2.7 Akkereerdgronden (cZd..)	169
5.3.3 Vaaggronden (Z)	170
5.3.3.1 Beekvaaggronden (Zg..)	171
5.3.3.2 Vlakvaaggronden (Zn..)	172
5.4 Kalkhoudende zandgronden (Z)	174
5.4.1 Vaaggronden (Z)	174
5.4.1.1 Vlakvaaggronden (Zn..A)	174
5.4.1.2 Duinvaaggronden (Zd..A)	175

5.4.1.3 Vorstvaaggronden (Zb..A)	175
5.5 Beekkleigronden (B)	176
5.5.1 Vaaggronden (B)	176
5.5.1.1 Poldervaaggronden (Bn..)	176
5.5.2 Eerdgronden (B)	177
5.5.2.1 Leekeerdgronden (tBn..)	177
5.6 Rivierkleigronden (R)	178
5.6.1 Eerdgronden (R en E)	178
5.6.1.1 Liedeerdgronden (tRv..)	178
5.6.1.2 Leekeerdgronden (tRn..)	178
5.6.1.3 Woudeerdgronden (Rn..)	184
5.6.1.4 Hofeerdgronden (tRd en cRd)	186
5.6.1.5 Tuineerdgronden (EK..)	191
5.6.2 Vaaggronden (R)	193
5.6.2.1 Drechtvaaggronden (Rv..)	193
5.6.2.2 Poldervaaggronden (Rn..)	194
5.6.2.3 Ooivaaggronden (Rd..)	207
5.7 Toevoegingen	214
5.8 Grondwatertrappen	217
5.9 Overige onderscheidingen	220
5.10 Conclusies van de bodemgesteldheid in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	220
Literatuur	223

Figuren

1 Ligging van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen met de indeling van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	19
2 Ligging van de, tijdens het onderzoek aangetroffen, ijzerhoudende sloten in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	31
3 Ligging van de, tijdens het onderzoek aangetroffen, ijzerhoudende sloten in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	33
4 Ligging en nummering van de bemonsteringsplaatsen in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	37
5 Ligging en nummering van de bemonsteringsplaatsen in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	39
6 Ligging en nummering van de grondwaterstandsbuizen in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	47
7 Ligging en nummering van de grondwaterstandsbuizen in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	49
8 Berekening van de GLG (cm - mv.) van een tijdelijke buis door gebruik te maken van de relatie tussen de grondwaterstanden van een tijdelijke buis en een naburige stambuis	62
9 Ligging en nummering van de momentopname, tijdens het GHG/GLG-niveau, in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	69
10 Ligging en nummering van de momentopname, tijdens het GHG/GLG-niveau, in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	71
11 LD-vakindeling van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	77
12 LD-vakindeling van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	79

Tabellen

1 Stratigrafie van de beschreven afzettingen	22
2 Resultaten van de grondmonsteranalyse (uit het archief van DLO-Staring Centrum) en van het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek m.b.t. herinrichting Epe-Vaassen West	38
3 Resultaten van de grondmonsteranalyse (uit het archief van DLO-Staring Centrum)	

	en van het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek m.b.t. ruilverkaveling Epe-Vaassen Oost	40
4	Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) in de periode juni 1997-mei 1998 en de filterdiepte t.o.v. maaiveld in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	51
5	Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) in de periode juni 1997-mei 1998 en de filterdiepte t.o.v. maaiveld in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	55
6	Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) in de periode juni 1998- maart 1999 en de filterdiepte t.o.v. maaiveld in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	58
7	De GHG en GLG berekend uit de grondwaterstanden met behulp van de HG3- en LG3-methode van de laatste periode of 6-8 jaren, de se en de daaruit voortvloeiende Gt m.b.t. herinrichting Epe-Vaassen West	61
8	De GHG en GLG berekend uit de grondwaterstanden met behulp van de HG3- en LG3-methode van de laatste periode of 6-8 jaren, de se en de daaruit voortvloeiende Gt m.b.t. ruilverkaveling Epe-Vaassen Oost	61
9	De GHG en GLG voor een aantal grondwaterstandsbuizen berekend uit enkelvoudige regressievergelijking met de grondwaterstandsbuizen, de se en de daaruit voortvloeiende Gt voor het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	64
9	De GHG en GLG voor een aantal grondwaterstandsbuizen berekend uit enkelvoudige regressievergelijking met de grondwaterstandsbuizen, de se en de daaruit voortvloeiende Gt voor het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost	66

Aanhangsel

1	Oppervlakte (ha en %) van de legenda-eenheden op de bodemkaart en de grondwatertrappenkaart van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West
2	Vergelijking van de codering van de legenda-eenheden op de bodemkaart van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000(kaart 1, blad 1 en 2), met die van de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000
3	Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) tijdens een GHG (14 januari 1998) en GLG (29 september 1997) periode, de gecorrigeerde grondwaterstand en de daaruit voortvloeiende Gt in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West
4	Gegevens per kaarteenheden van de gronden op de bodemkaart van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West
5	Oppervlakte (ha en %) van de legenda-eenheden op de bodemkaart en de grondwatertrappenkaart van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost
6	Vergelijking van de codering van de legenda-eenheden op de bodemkaart van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000(kaart 1, blad 3 en 4), met die van de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000
7	Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) tijdens een GHG (14 januari 1998) en GLG (21 augustus 1998) periode, de gecorrigeerde grondwaterstand en de daaruit voortvloeiende Gt in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost
8	Gegevens per kaarteenheden van de gronden op de bodemkaart van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Kaarten

- 1 Bodemkaart;
 - blad 1, noordelijke deel, herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000
 - blad 2, zuidelijke deel, herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000
 - blad 3, noordelijke deel, ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000
 - blad 4, zuidelijke deel, ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000
- 2 Grondwatertrappenkaart;
 - blad 1, noordelijke deel, herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000
 - blad 2, zuidelijke deel, herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000
 - blad 3, noordelijke deel, ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000
 - blad 4, zuidelijke deel, ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000

- 3 Boorpuntenkaart;
blad 1, noordelijke deel, herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000
blad 2, zuidelijke deel, herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000
blad 3, noordelijke deel, ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000
blad 4, zuidelijke deel, ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000

Bijlage

Brouwer, F., J.A.M. ten Cate en A. Scholten, 1996. *Bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden; bodemvorming, methoden en begrippen*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 157 Tweede, gewijzigde druk, bewerkt door J.A.M. ten Cate, H. Kleijer en J.Stolp.

Woord vooraf

In opdracht van de Dienst Landelijk Gebied te Arnhem heeft DLO-Staring Centrum de bodemgesteldheid van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen in kaart gebracht. Het bodemgeografisch onderzoek hiervoor is uitgevoerd van mei 1997 tot en met mei 1999.

Aan het project werkten mee:

- bodemgeografisch onderzoek herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West; J.M.J. Dekkers, H. Kleijer, R. van Son, T.C. van Steenbergen, G.L. Thijssen en M.M. van der Werff;
- bodemgeografisch onderzoek ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost; N.A. Heidema, M. Pleijter, T.C. van Steenbergen, G. Stoffelsen, G.L. Thijssen, R. Visschers en M.M. van der Werff;
- opname grondwaterstanden: C. van der Schouw en M.M. van der Werff;
- geautomatiseerde gegevensverwerking: E. Kiestra;
- projectleiding, gegevens- en kaartverwerking: H. Kleijer;
- rapportage: M.M. van der Werff.

Op 4 november 1997 is, ten noorden van Vaassen, onze gewaardeerde collega J.M.J. Dekkers tijdens het verrichten van veldwerkzaamheden t.b.v. het bodemgeografisch onderzoek in het veld overleden.

De organisatorische leiding van het project was in handen van het hoofd van de afd. Veldbodemkunde, J.A.M. ten Cate. Per 1 december 1997 is de organisatorische leiding overgedragen aan J.L. Tersteeg.

DLO-Staring Centrum is dank verschuldigd voor de ontvangen medewerking bij de uitvoering van dit onderzoek aan de grondeigenaren en grondbeheerders, die onze medewerkers toestemming verleenden om hun grond te betreden en er veldwerk te verrichten.

Samenvatting

In opdracht van de Dienst Landelijk Gebied te Arnhem heeft DLO-Staring-Centrum de bodemgesteldheid van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen in kaart gebracht. Het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen is opgedeeld in twee deelgebieden. Een deelgebied is het **herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West** en het andere deelgebied betreft het **ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost**. Het Apeldoornsche kanaal vormt de grens tussen de twee gebieden. De totale oppervlakte bedraagt ca. 13.635 ha. Het bodemgeografisch onderzoek is uitgevoerd van mei 1997 tot mei 1999.

De resultaten van het bodemgeografisch onderzoek zullen een functie vervullen bij de planvorming in de voorbereidingsfase, bij de schatting in de uitvoeringsfase en worden weergegeven op een bodemkaart (kaart 1, blad 1 t/m 4). Deze kaart bevat zowel informatie over de profielopbouw als over de grondwaterhuishouding. Daarnaast zijn de grondwatertrappen ook op een aparte kaart (kaart 2, blad 1 t/m 4) weergegeven. Op de boorpuntenkaart (kaart 3, blad 1 en 2) staan nummer en plaats van de beschreven boringen vermeld. Alle kaarten zijn op schaal 1:10 000 vervaardigd. De bodem- en grondwatertrappenkaart, de boorgegevens en de gegevens per kaarteenheden zijn tevens opgeslagen in een digitaal bestand. Ze kunnen met behulp van een, door de Dienst Landelijk Gebied en DLO-Staring Centrum ontwikkeld, computerprogramma (BOPAK) worden opgevraagd.

De afzettingen die in het landinrichtingsgebied aan of nabij het oppervlak voorkomen, stammen uit het Pleistoceen of Holoceen. In het Pleistoceen, in de periode voor de landijsbedekking ontstond de Formatie van Urk, Formatie van Enschede en Formatie van Harderwijk. In het Saalien werden, door het landijs deze afzettingen gestuwd. Deze gestuwde afzettingen zijn goed herkenbaar doordat het materiaal op korte afstand sterk kan variëren in korrelgrootte en leemgehalte. Later is de stuwwal zelf door ijs afgedekt en zijn de hoogtes enigszins afgevlakt. Onder dit ijs is grondmorene als keileem afgezet. Deze keileem evenals de zanden welke zijn ontstaan door smeltwater, de zogenaamde fluvioglaciale afzettingen, behoren tot de Formatie van Drente. Er zijn geen herkenbare afzettingen uit het Eemien aangetroffen. In het Weichselien hebben solifluctie, fluvioperiglaciale- of dekzandafzettingen veel invloed gehad op de ontwikkeling van het landschap. Allen behoren tot de Formatie van Twente. In het Holoceen verbeterde het klimaat en raakte het vegetatiedek weer gesloten. De IJssel welke pas tegen het einde van de twaalfde eeuw is ontstaan zette jonge rivierklei af welke tot de Betuwe Formatie wordt gerekend. Door de verandering in stroomsnelheid en -richting van de rivier werden verschillende texturen, profielverlopen en kalkklassen over reeds bestaande afzettingen heen gelegd. Er ontstonden lichte kalkloze oeverwallen en kalkarme en -loze relatief lichte komgronden. In de beekdalen van het landinrichtingsgebied zijn veelal op de fluvioperiglaciale ondergrond beekafzettingen gesedimenteerd. De beekafzettingen zijn veelal ijzerrijk en bestaan uit een hoog leempercentage met een relatief laag lutumgehalte. In de monding van de beekdalen stagneerde water waardoor veengroei kon optreden. Deze beekafzettingen behoren tot de Formatie van Singraven. Zeer lokaal hebben we eolische afzettingen aangetroffen. Dit stuifzand behoort tot de Formatie van Kootwijk.

Nadat het materiaal was afgezet, hebben zich hierin verschillende bodemvormende processen afgespeeld, die uiteindelijk resulteren in bodems met hun kenmerkende opbouw. Enkele belangrijke processen zijn humusvorming, podzolering, gleyverschijnselen, homogenisatie, vorming van een A-horizont en vanaf de ontginning antropogene bodemvorming.

De eerste beschreven vondsten in de literatuur stammen uit de prehistorie (Neolithicum). Het betreft de stamvoetbekercultuur welke gedateerd worden tussen 2450 en 2000 v.Chr. De daadwerkelijk door ons waargenomen cultuurinvloeden stammen uit de ijzertijd. Deze zogenaamde Celtic fields zijn gedateerd tussen 500 v. Chr. tot ca. 200 n. Chr. Ze komen voor ten noordwesten van Vaassen, langs de Gortelseweg. Na periodes met toe- en afnemende bevolking nam in de Karolingische tijd, tweede helft van de 8^e eeuw de ontginning van bossen verder toe. De gestichte nederzettingen waren gelegen op de flank van de stuwwal, waar de bodemkundige en hydrologische omstandigheden gunstig waren. Zo

ontstond een landschap van kleine afzonderlijk gelegen ontginningsplekken (met akkers) in een bosachtige omgeving. In het bos weidde men het vee en op het akkerland teelde men gewassen, hoofdzakelijk voor eigen gebruik. Van tijd tot tijd werden de akkers niet beteeld (braak gelegd) zodat de natuurlijke vruchtbaarheid van de bodem zich kon herstellen. Vanaf de 12^e en 13^e eeuw nam de bevolking verder toe. Bestaande akkers werden vergroot maar ook nieuwe, minder vruchtbare gronden werden in gebruik genomen. Door intensievere beweidingsdruk degradeerde het bos en ontstonden er meer open grasheide vegetaties. Geleidelijk vond er vanaf de eind 14^e en 15^e eeuw een verandering plaats in de bemestingsmethoden. Deze bemestingsmethode aangeduid als plaggenbemesting hield in, dat strooisel en heideplaggen vermengd met mest op de akkers werden gebracht. Er ontstonden hoog en droog gelegen enk- en kampgronden vaak met scherpe steilwanden. Deze steilwanden werden veelal gemarkeerd door houtwallen. De nederzettingen die aanvankelijk boven op de hoge gronden waren gelegen zijn, naar wordt aangenomen, geleidelijk verplaatst naar de flanken van de enken of kampen. Op plaatsen waar een aantal boerderijen bij elkaar stond, zijn zogenaamde dorpsenken ontstaan. Eind 16^e begin 17^e eeuw kwamen naast de landbouw ook andere nijverheden tot ontwikkeling. Talrijke watermolens werden in het gebied gebouwd en gebruikt voor de papierfabrikatie, wasserijen of bij het malen van meel. Door de achteruitgang van de heidevegetatie als gevolg van de intensieve plaggenwinning en overbeweiding ontstonden zandverstuivingen. In zuidwestelijke richting liggen buiten het landinrichtingsgebied aanzienlijke oppervlakten stuifzand. Begin 19^e eeuw is om de oude cultuurgronden te beschermen tegen het oprukkende stuifzand, met goed gevolg een hoge zandwal opgeworpen. De menselijke invloed nam begin 20^e eeuw verder toe. Zo werd de spoorlijn Apeldoorn-Zwolle aangelegd. Er werd een begin gemaakt met de aanleg van een rijksweg richting Zwolle. Na de oorlog werden de werkzaamheden nooit hervat. Begin jaren zeventig werd de huidige rijksweg A50 aangelegd. Door schaalvergroting in de landbouw zijn in dezelfde periode veel landschapselementen uit het oude cultuurlandschap verdwenen.

Tijdens het bodemgeografisch onderzoek is ca. 1 beschreven boring per ha verricht tot een diepte van minimaal 1,50 en maximaal 1,80 m - mv. De gronden zijn in het veld gedetermineerd volgens het Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland. De gronden zijn op het hoogste niveau ingedeeld in veengronden moerige gronden, zandgronden en/of kalkhoudende zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden. Op de lagere niveaus zijn bodemvorming, hydromorfe kenmerken en aard, dikte en textuur van de bovengrond belangrijke indelingscriteria. Met behulp van grondmonsteranalyses zijn de schattingen van textuur en humusgehalte getoetst. Het grondwaterstandsverloop is in grondwatertrappen ingedeeld. Met behulp van grondwaterstandsmetingen in peilbuizen en momentopnames in boorgaten zijn de schattingen van GHG en GLG getoetst.

Het **herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West** ligt in de provincie Gelderland binnen het grondgebied van de gemeenten Apeldoorn en Epe. Dit deelgebied wordt aan westzijde globaal begrensd door het Kroondomein en Landgoed Welna. Het noordwestelijke en noordelijke deel wordt begrensd door het bosgebied Eperholt en de gemeentegrens van Heerde. De oost en zuidelijke zijde wordt begrensd door het Apeldoornsch Kanaal en de bebouwing van Apeldoorn. Het waterhuishoudkundig systeem in dit deelgebied wordt in belangrijke mate bepaald door de grote hoeveelheid kwelwater uit het Veluwemassief. De regionale west-oost gerichte grondwaterstroming voedt deels de koppen van de sprengbeken en deels de lager gelegen beken en waterlopen welke in het gebied voorkomen. De ontwatering van het gebied is in het verleden zeer moeilijk geweest. Door in combinatie met hoge rivierwaterstanden hebben veel gronden lange perioden onder water gestaan. In de brede erosiedalen als het Tongerensche Veen, Wisselsche Veen en het Vossebroek zijn hierdoor venige - en/of moerige gronden ontstaan. De belangrijkste ontwateringsmiddelen zijn van oudsher het riviertje de Grift en later het Apeldoornsch Kanaal. De oppervlakte bedraagt 6920 ha. De gronden in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West zijn ingedeeld (kaart 1, blad 1 en 2) in veengronden, moerige gronden, zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden. Ze zijn verder onderverdeeld in 125 legenda-eenheden.

Veengronden (85,1 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van de dikte uit moerig materiaal. Naar verschillen in aard van de bovengrond zijn de gronden onderverdeeld in koop-, made-, meer- en vlieveengronden. Er zijn 7 legenda-eenheden onderscheiden.

Moerige gronden (195,6 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft uit zand, maar hebben een 15-40 cm dikke moerige bovengrond of een 15-40 cm dikke veentussenlaag. Naar de aard van de ondergrond zijn moerige podzolgronden en moerige eerdgronden onderscheiden. Er zijn 7 legenda-eenheden onderscheiden.

Zandgronden (4620,6 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit zand. Op grond van verschillen in de profielopbouw zijn podzolgronden, eerdgronden en vaaggronden onderscheiden. De podzolgronden zijn onderverdeeld in moderpodzolgronden en humuspodzolgronden. De moderpodzolgronden zijn naar dikte, aard en textuur van de bovengrond onderverdeeld in holt- en looppodzolgronden. Er zijn 9 legenda-eenheden onderscheiden. De humuspodzolgronden zijn naar dikte, aard, textuur van de bovengrond en naar het al dan niet voorkomen van hydromorfe kenmerken onderverdeeld in haar-, kamp-, veld- en laarpodzolgronden. Er zijn 22 legenda-eenheden onderscheiden. De eerdgronden zijn onderverdeeld naar aard en dikte van de eerdlaag en het al dan niet voorkomen van hydromorfe kenmerken onderverdeeld in zwarte - en bruine enk-, zwarte - en bruine beek-, goor- en kanteerdgronden. Er zijn 59 legenda-eenheden onderscheiden. De vaaggronden zijn naar dikte van de bovengrond en naar hydromorfe kenmerken onderverdeeld in beek-, vlakvaaggronden en stuifzandgronden. Er zijn 18 legenda-eenheden onderscheiden.

Beekkleigronden (2,1 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit beekkleiachtig materiaal met meer dan 8% lutum. Er zijn alleen leekeerdgronden onderscheiden met een onderverdeling in 2 legenda-eenheden.

Rivierkleigronden (2,3 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit rivierklei. Er zijn alleen leekeerdgronden onderscheiden met een onderverdeling in 1 legenda-eenheid.

Er zijn 13 toevoegingen onderscheiden, waarvan 4 soorten vergravingen. Een toevoeging wordt gebruikt om een bepaald profielkenmerk aan te geven dat over het hele oppervlak van één of meer legenda-eenheden voorkomt. De toevoegingen zijn met een arcering op de bodemkaart weergegeven. De volgende toevoegingen komen in het herinrichtingsgebied voor: f/...: ijzerrijk materiaal veelal met ijzerconcreties. g/...: grind beginnend ondieper dan 40 cm - mv. k/...: zavel- of kleidek beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. s/...: stuifzanddek beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. z/...: zanddek beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. .../g: zeer grof zand en/of grind beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en tenminste 40 cm dik, of beginnend dieper dan 80 cm - mv. en doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv. .../w: moerig materiaal beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. .../v: moerig materiaal tenminste 15 cm dik en beginnend dieper dan 80 cm - mv. .../p: pleistoceen zand beginnend ondieper dan 80 cm - mv. .../F: vergraven, .../G: afgegraven, .../H: opgehoogd en .../E: geëgaliseerde gronden.

Er zijn 12 grondwatertrappen op de grondwatertrappenkaart (kaart 2, blad 1 en 2) onderscheiden. De meeste gronden zijn redelijk tot goed ontwaterd. Bij de gronden met grondwatertrap Ia, IIa en IIIa (698,4 ha) komt door de grote kweldruk gedurende het gehele jaar water aan het maaiveld voor. Gronden met grondwatertrap IIb, IIc, IIId en Vbo (587,4 ha) kunnen worden gekarakteriseerd als gronden met een redelijke ontwatering. Ze komen in grote oppervlakten in en nabij de beekdalen voor. Uit landbouwkundig oogpunt zijn de gronden met grondwatertrap IVu (489,1 ha) ideaal. Ze zijn niet te nat en niet te droog. Goed ontwaterde gronden zijn de gronden met grondwatertrap VIo, VIId, VIIo, VIId en VIIId (3130,3 ha). Sommige grondwatertrappen hebben een kwalitatieve toevoeging w (water boven maaiveld gedurende een aaneengesloten periode van meer dan 1 maand) of een s (schijnspiegel) voor de code.

Overige onderscheidingen (2014,2 ha) omvatten aaneengesloten bebouwingen, belangrijke wegen en waterlopen, water, sterk opgehoogde- of afgegraven gronden en percelen van eigenaren en grondgebruikers die geen toestemming verleenden hun grond te betreden

Het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost ligt binnen het grondgebied van de gemeenten Apeldoorn, Epe, Olst en Voorst. Dit gebied wordt in het westen begrensd door het Apeldoornsch Kanaal, in het noorden door de gemeentegrens van Heerde, in het oosten door de IJssel en het zuidoosten door de kunstmatige grens van het ruilverkavelingsgebied Twello (uitbreiding). Het zuidelijke deel wordt begrensd door de spoorlijn Apeldoorn-Deventer, de Rijksweg A50 en het industriepark Apeldoorn Noord. Het waterhuishoudkundig systeem in dit deelgebied wordt mede bepaald door het regionale watersysteem van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West maar wordt ook beïnvloed door de IJssel. De grondwaterstroming verloopt van een oostelijke richting naar een duidelijke zuid-noord richting. Gelijktijdig met de bedijking van de IJssel werd de afwatering van dit gebied verbeterd door de regulering van de bestaande waterlopen en het graven van nieuwe weteringen. Vele malen is de rivierdijk, bij hoge rivierwaterstanden, doorgebroken. Hierdoor ontstonden talrijke kolken. In het gebied komen, met name ten noorden van Welsum, veel van dergelijke relicten voor. Tegenwoordig is door de aanwezigheid van talrijke sloten, weteringen en leidingen met stuwen, de waterhuishouding vanuit landbouwkundig oogpunt goed geregeld. Dit blijkt ook uit de geringe fluctuatie van het grondwaterstanden in de peilbuizen en in de boorgaten tijdens de momentopnamen. De oppervlakte van dit deelgebied bedraagt 6715 ha. De gronden in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost zijn ingedeeld (kaart 1, blad 3 en 4) in veengronden, moerige gronden, zandgronden, kalkhoudende zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden. Ze zijn verder onderverdeeld in 208 legenda-eenheden.

Veengronden (104,5 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van de dikte uit moerig materiaal. Naar verschillen in aard van de bovengrond zijn de gronden onderverdeeld in koop-, weide- en meerveengronden. Er zijn 6 legenda-eenheden onderscheiden.

Moerige gronden (142,3 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft uit zand, maar hebben een 15-40 cm dikke moerige bovengrond of een 15-40 cm dikke veentussenlaag. Naar de aard van de ondergrond zijn moerige podzolgronden en moerige eerdgronden onderscheiden. Er zijn 4 legenda-eenheden onderscheiden.

Zandgronden (2999,6 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit zand. Op grond van verschillen in de profielopbouw zijn podzolgronden, eerdgronden en vaaggronden onderscheiden. Binnen de podzolgronden zijn alleen humuspodzolgronden onderscheiden. De humuspodzolgronden zijn naar aard, dikte, textuur van de bovengrond onderverdeeld in veld- en laarpodzolgronden. Er zijn 17 legenda-eenheden onderscheiden. De eerdgronden zijn onderverdeeld naar aard, dikte van de eerdlaag en het al dan niet voorkomen van hydromorfe kenmerken onderverdeeld in zwarte - en bruine enk-, zwarte - en bruine beek-, goor-, kant en akkereerdgronden. Er zijn 62 legenda-eenheden onderscheiden. De vaaggronden zijn naar dikte van de bovengrond en hydromorfe kenmerken onderverdeeld in beek- en vlakvaaggronden. Er zijn 10 legenda-eenheden onderscheiden.

Kalkhoudende zandgronden (23,0 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit zand met binnen 50 cm vrije koolzure kalk. Er zijn alleen vaaggronden onderscheiden welke naar dikte van de bovengrond en hydromorfe kenmerken zijn onderverdeeld in vlak-, duin en vorstvaaggronden. Er zijn 5 legenda-eenheden onderscheiden.

Beekkleigronden (8,9 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit beekkleiachtig materiaal met meer dan 8% lutum. Op grond van verschillen in de profielopbouw zijn eerdgronden en vaaggronden onderscheiden. Naar dikte van de bovengrond is een onderverdeling gemaakt in poldervaag- en leekeerdgronden. Er zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

Rivierkleigronden (2839,4 ha) bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit rivierklei. Op grond van verschillen in de profielopbouw zijn eerdgronden en vaaggronden onderscheiden. De eerdgronden zijn naar dikte, textuur van de bovengrond, aard van de ondergrond en hydromorfe kenmerken onderverdeeld in lied-, leek-, woud-, hof- en tuineerdgronden. Er zijn 41 legenda-eenheden onderscheiden. De vaaggronden zijn onderverdeeld naar dikte, textuur van de bovengrond, aard van de ondergrond en hydromorfe kenmerken onderverdeeld in drecht-, polder- en ooivaaggronden. Er zijn 60 legenda-eenheden onderscheiden.

Er zijn 16 toevoegingen onderscheiden, waarvan 4 soorten vergravingen. Een toevoeging wordt gebruikt om een bepaald profielkenmerk aan te geven dat over het hele oppervlak van één of meer legenda-eenheden voorkomt. De toevoegingen zijn met een arcering op de bodemkaart weergegeven. De volgende toevoegingen komen in het ruilverkavelingsgebied voor: f/...: ijzerrijk materiaal veelal met ijzerconcreties. g/...: grind beginnend ondieper dan 40 cm – mv. k/...: zavel- of kleidek beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. s/...: zanddek beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 0 en 15 cm dik. z/...: zanddek beginnend tussen 0 en 40 cm – mv. en 15 tot 40 cm dik. .../g: zeer grof zand en/of grind beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en tenminste 40 cm dik, of beginnend dieper dan 80 cm - mv. en doorlopend tot dieper dan 120 cm – mv. .../w: moerig materiaal beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. .../v: moerig materiaal tenminste 15 cm dik en beginnend dieper dan 80 cm - mv. .../p: Pleistoceen zand beginnend ondieper dan 80 cm – mv. .../P: Pleistoceen zand beginnend dieper dan 80 cm – mv. .../z: Holocene zand beginnend ondieper dan 80 cm – mv. .../Z: Holocene zand beginnend dieper dan 80 cm – mv. .../F: vergraven, .../G: afgegraven, .../H: opgehoogd en .../E: geëgaliseerde gronden.

Er zijn 13 grondwatertrappen op de grondwatertrappenkaart (kaart 2, blad 3 en 4) onderscheiden. De meeste gronden zijn redelijk tot goed ontwaterd. De gronden met grondwatertrap IIa, IIIa en Vao (243,4 ha) zijn het slechtst ontwaterd en hebben in de winterperiode vrij hoge grondwaterstanden. Gronden met grondwatertrap IIb, IIc, IIIb en Vbo (1091,2 ha) kunnen worden gekarakteriseerd als gronden met een redelijke ontwatering. Uit landbouwkundig oogpunt zijn de gronden met grondwatertrap IVu (1914,7 ha) ideaal. Ze zijn niet te nat en niet te droog. Goed ontwaterde gronden zijn de gronden met grondwatertrap VIo, VIId, VIIo, VIIId en VIIId (2868,2 ha). Sommige grondwatertrappen hebben voor de code een kwalitatieve toevoeging b (periodiek overstroomd).

Overige onderscheidingen (595,2 ha) omvatten aaneengesloten bebouwingen, belangrijke wegen en waterlopen, water, sterk opgehoogde- of afgegraven gronden en percelen van eigenaren en grondgebruikers die geen toestemming verleenden hun grond te betreden.

0 2 4 Kilometers

Fig. 1 Ligging van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen

1 Inleiding

1.1 Doel en opzet van het bodemgeografisch onderzoek

Bij de voorbereiding en uitvoering van een landinrichtingsproject zijn bodemkundige en hydrologische gegevens van belang bij de planonderbouwing in de voorbereidingsfase en voor de schatting van de gronden in de uitvoeringsfase.

Het doel van het bodemgeografisch onderzoek in het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen was de bodemgesteldheid van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost (ruilverkaveling met een administratief karakter, RAK) in kaart te brengen op schaal 1 : 10 000.

Onder bodemgesteldheid verstaan we:

- de opbouw van de bodem tot 1,50 of maximaal 1,80 m - mv.;
- de aard, samenstelling en eigenschappen van de bodemhorizonten;
- het grondwaterstandsverloop.

Verschillen en overeenkomsten in de bodemgesteldheid gaan vaak samen met "zichtbare" verschillen en overeenkomsten in het landschap, omdat beide onder invloed van dezelfde omstandigheden zijn ontstaan. Daardoor is het mogelijk de verbreiding van de verschillen en overeenkomsten in vlakken op een kaart vast te leggen.

Bij het onderzoek hebben we gebruik gemaakt van reeds eerder verzamelde bodemkundige en geologische gegevens:

- Geologische overzichtskaarten van Nederland (Zagwijn en van Staalduinen, 1975)
- Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000, kaartblad 27 West, 33 West en Oost. (Eilander en Kloosterhuis, 1979 en 1982)

Bij het veldbodemkundig onderzoek hebben we gegevens verzameld over de bodemgesteldheid door aan bodem profielmonsters de profielopbouw van de gronden tot 1,50 m - mv. (afhankelijk van de GLG) of tot maximaal 1,80 m - mv. vast te stellen. Van elke horizont zijn de dikte en de aard van het materiaal, het organische-stofgehalte en de textuur gemeten of geschat. Verder is per boorpunt het grondwaterstandsverloop geschat. De puntsgewijze verzamelde resultaten en de waargenomen veld- en landschapkenmerken, alsmede de topografie, stelden ons in staat in het veld de verbreiding van de gronden in kaart te brengen.

Methode, resultaten en conclusies van ons onderzoek zijn beschreven of weergegeven in het rapport en op 10 kaarten. Rapport en kaarten vormen een geheel en vullen elkaar aan. Het is daarom van belang rapport en kaarten gezamenlijk te raadplegen.

1.2 Overzicht van rapport en kaarten

Het rapport heeft de volgende opzet. In hoofdstuk 2 geven we informatie over de ligging van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen en over een aantal aspecten die nauw samenhangen met de bodemgesteldheid: geogenese, bodemvorming, bodem en landschap en waterhuishouding. In hoofdstuk 3 beschrijven we de methode van het bodemgeografisch onderzoek. In hoofdstuk 4 en 5 lichten we de resultaten van het onderzoek toe in een beschrijving van de bodemgesteldheid voor respectievelijk het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost.

In de aanhangsels staan gegevens, waarmee we het rapport niet wilden belasten.

In aanhangsel 1 en 5 worden de oppervlakten van de legenda-eenheden van de bodem- en grondwatertrappenkaart in respectievelijk het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost weergegeven. In aanhangsel 2 en 6 worden de codering van de legenda-eenheden van de bodemkaart van respectievelijk het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000, vergeleken met die van de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000. In aanhangsel 3 en 7 worden de gemeten grondwaterstanden tijdens een GHG en GLG periode, de gecorrigeerde grondwaterstand en de daaruit voortvloeiende Gt in respectievelijk het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost weergegeven. In aanhangsel 4 en 8 worden de gegevens per kaarteenheden van de gronden op de bodemkaart van respectievelijk het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost weergegeven.

Bij het rapport behoren 10 kaarten, schaal 1 : 10 000(kaart 1 blad 1 t/m 4, kaart 2 blad 1 t/m 4 en kaart 3 blad 1 en 2).

- 1 bodemkaart, waarop de bodemgesteldheid tot 1,50 of maximaal tot 1,80 m - mv. is weergegeven;
- 2 grondwatertrappenkaart, waarop het aspect grondwaterstandsverloop van de bodemkaart apart is weergegeven;
- 3 boorpuntenkaart, waarop de veldkaartindeling, ligging en nummering van de beschreven bodemprofielmonsters is weergegeven.

In de bijlage (Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996) wordt uitvoerig ingegaan op het bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden met name op bodemvorming, methoden en begrippen. Voor de zuiverheid van de kaartvlakken, kaartschaal en boringdichtheid verwijzen we eveneens naar deze bijlage. In het rapport wordt regelmatig naar deze bijlage verwezen.

Tabel 1 Stratigrafie van de beschreven afzettingen

Tijdsindeling				C-14 jaren	Milj. jaren	Lithostratigrafie					
Kwartair	Holoceen		Subatlanticum		2900	Formatie van Kootwijk (stuifzand)	Formatie van Singraven (klei en veen, beekafzettingen)	Betuwe Formatie (rivierafzetting)			
			Subboreaal		5000						
			Atlanticum		8000						
			Boreaal		9000						
			Praeboreaal		10 000						
	Pleistocene		Laat-	Weichselien	Laat- (Laat-glaciaal)	Late Dryas Stadiaal	11 000	Formatie van Kreftehuysen (afzettingen van Rijn en Maas)	Formatie van Twente	Jong Dekzand II	
					Midden- (Midden-glaciaal)	Allerød Interstadiaal	12 000			veen of laag van Usselo	
						Vroege dryas Stadiaal	13 000			Jong Dekzand I	
						Bølling Interstadiaal	29 000			veen of bodemvorming	
			Vroeg- (Vroeg-glaciaal)	Midden- (Midden-glaciaal)	Laat-		50 000		Oud Dekzand afgewisseld met loss en/of leemlagen, solifluctie, fluvioperiglaciale afzettingen, diverse dekzanden en/of veen		
					Vroeg-		58 000				
			Midden-		Eemien					Formatie van Drente (keileem en fluvioglaciale afzettingen)	
					Saalien*	Laat-					0,08
						Midden-					0,11
						Vroeg-					
					Vroeg-		Holsteinien				
			Elsterien*							0,2	
	Cromerien complex**			0,25							
	Bavelien***			0,3							
	Vroeg-		Praetiglien* tot en met Menapien*			0,8	Formatie van Enschede en Harderwijk (afzettingen van oostelijke rivieren)				

- * koude tijd
- ** tenminste 4 warme en 3 koude tijden
- *** 2 warme en 2 koude tijden
- geen afzetting aanwezig

2 Fysiografie

2.1 Ligging en oppervlakte

Het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen ligt voor het grootste deel in de provincie Gelderland maar is in het noordoosten deels gelegen in de provincie Overijssel. Het landinrichtingsgebied is opgedeeld in twee deelgebieden. Het Apeldoornsche kanaal vormt de grens tussen de twee gebieden. De totale oppervlakte bedraagt ca. 13.635 ha. (figuur 1).

Het eerste deelgebied betreft het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West. (6920 ha.) en ligt binnen het grondgebied van de gemeenten Apeldoorn en Epe. Dit deelgebied wordt aan westzijde globaal begrensd door het Kroondomein en Landgoed Welna. Het noordwestelijke en noordelijke deel wordt begrensd door het bosgebied Eperholt en de gemeente grens van Heerde. De oost en zuidelijke zijde wordt begrensd door het Apeldoornsch Kanaal en de bebouwing van Apeldoorn. In het gebied liggen woonkernen van de dorpen als Vaassen en Emst. Enkele kleine woonkernen zijn Wiesel, Wenum, Niersen, Gortel, Schaveren, Wissel, Zuuk en Vemde. In het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West bevinden zich naast de woonkernen ook enkele niet bij het onderzoek betrokken enclaves Deze enclaves bestaan voornamelijk uit bossen, bebouwing, wegen, campings en/of recreatiegebieden. De belangrijkste beken en/of waterlopen in dit herinrichtingsgebied zijn de Papegaaibeek, Wenumsche Beek, Egelbeek, Hartensche Molenbeek, Geelmolensche Beek, Nijmolensche Beek, Smallertsche Beek, Verloren Beek, Tongerensche Beek, Vlasbeek, Molenbeek, Grift en Apeldoornsche Kanaal.

Het tweede deelgebied betreft het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost (6715 ha.) en ligt binnen het grondgebied van de gemeenten Apeldoorn, Epe, Olst en Voorst. Dit gebied wordt in het westen begrensd door het Apeldoornsch Kanaal, in het noorden door de gemeentegrens van Heerde, in het oosten door de IJssel en het zuidoosten door de kunstmatige grens van het ruilverkavelingsgebied Twello (uitbreiding). Het zuidelijke deel wordt begrensd door de spoorlijn Apeldoorn-Deventer, de Rijksweg A50 en het industriepark Apeldoorn Noord. In dit deelgebied liggen woonkernen van de dorpen als Teuge, De Vecht, Nijbroek, Welsum en Oene. De belangrijkste waterlopen in dit ruilverkavelingsgebied zijn het Apeldoornsch Kanaal, Nieuwe Wetering, Groote Wetering, Nijbroeksche Wetering, Terwoldsche Wetering en IJssel.

Het herinrichtingsgebied heeft een verhang van west naar oost met een maaiveldhoogte van ruim 33 m +NAP in de omgeving Gortel tot ca. 6 m +NAP nabij de A50 in het Vossenbroek. Het ruilverkavelingsgebied heeft eveneens een verhang van west naar oost. De maaiveldhoogte varieert van ruim 7 m +NAP nabij het Apeldoornsche Kanaal en de Geerstraat tot ca. 2 m +NAP in het komkleigebied van het Voorbroek.

De topografie van het landinrichtingsgebied wordt weergegeven op de bladen 27C, 27D, 27G, 33B en 33E van de topografische kaart van Nederland, schaal 1 : 25 000.

2.2 Geogenese

De geologische opbouw van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen wordt besproken voor zover deze van belang is voor een goed begrip van de bodem, het bodempatroon en de waterhuishouding. Vooral de aan of nabij het oppervlak gelegen afzettingen zijn in dit verband belangrijk. Zij vormen het zogenaamde moedermateriaal waarin door bodemvorming (pedogenese) allerlei veranderingen zijn opgetreden. Tabel 1 geeft een overzicht van de belangrijkste afzettingen.

De afzettingen die aan of nabij het oppervlak voorkomen, stammen uit het Kwartair (Pleistoceen en Holoceen). In de volgende paragrafen worden deze afzettingen en de geogenese van het landinrichtingsgebied beschreven. Bij de beschrijving van de afzettingen en de geogenese is gebruik gemaakt van:

- Over de erosiedalen van de Veluwe (Maarleveld, 1949);
- De asymmetrische dalen van de Veluwe (Edelman en Maarleveld, 1949);
- Een bodemkartering gemeente Epe en een bodemkundige verkenning van een deel van de gemeente Heerde. (Liere en Steur, 1955);
- Rapport van het Veluwe-onderzoek (ten Houte de Lange, 1977);
- Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000, kaartblad 27 West, kaartblad 33 West en Oost, Apeldoorn (Eilander en Kloosterhuis, 1979 en 1982).

2.2.1 Pleistoceen ouder dan de landijsbedekking

De periode in het Pleistoceen voor de landijsbedekking wordt gekenmerkt door een afwisseling van koude (glaciale) en warme (interglaciale) tijden (tabel 1). Sedimentatie vanuit het rivierwater wisselde af met rivierinsnijding en erosie. De Rijn stroomde toen in noordelijke richting en er werden dikke pakketten grindhoudend grof en ook fijner materiaal afgezet, Formatie van Urk. Dit materiaal bevat veel vulkanische bestanddelen en behoort mineralogisch tot de zogenaamde bruine zanden. Deze afzettingen rusten op opvallend grijswitte zanden van oostelijke herkomst, Formatie van Enschede en Formatie van Harderwijk.

2.2.2 De landijsbedekking in het Saalien

Gestuwde afzettingen

In het Saalien (tabel 1) bereikte het landijs vanuit Scandinavië ons land. Tijdens de grootste uitbreiding bedekte het ijs het noorden van Nederland tot de lijn Nijmegen-Wageningen-Hilversum-Haarlem. De afwatering naar het noorden werd belemmerd en de Rijn werd gedwongen zijn loop naar het westen te verleggen. In deze periode ontstond, door frontale stuwing vanuit het oosten, de grote stuwwal van de oostelijke Veluwe. Doordat de bodem tot grote diepte permanent bevroren was, werd het gestuwde materiaal verplaatst als grote, hard bevroren schollen die langs en over elkaar schoven, klei en leemlagen dienden hierbij vaak als glijvlakken. De diep gelegen witte zanden van de Formatie van Enschede en Formatie van Harderwijk uit het voormalige Rijndal werden zo opgestuwd en kwamen als gestuwde lagen, dakpansgewijs op elkaar te liggen. Bij deze verschuivingen werden de lagen gekraakt, ontstonden er barsten en scheuren welke in latere perioden werden opgevuld met ander soortig materiaal. Tijdens het bodemgeografische onderzoek is met name in het westelijke deel van het herinrichtingsgebied veel gestuwd materiaal zowel in de boven- als ondergrond aangetroffen en beschreven. Dit gestuwde materiaal is goed herkenbaar maar kan op korte afstand sterk variëren in korrelgrootte en leemgehalte. Tijdens latere fasen is de oostelijke stuwwal weer door ijs afgedekt en zijn de hoogtes enigszins afgevlakt waardoor een hoog en relatief vlakgebied ontstond. Onder dit ijs is grondmorene als keileem, Formatie van Drente, afgezet. Veel keileem is na het afsmelten van het landijs, met name in het Weichselien, geërodeerd en bijna geheel verdwenen. Op enkele plaatsen in het westelijk deel van het herinrichtingsgebied is als residu nog keizand en/of keileem, respectievelijk geologische informatie code 520 en 510, in de ondergrond aangetroffen. Ook het grind met een noordelijke herkomst kan als residu van de keileem worden beschouwd. In de profielschetsen van de kaartenheden wordt het gestuwde materiaal aangeduid met geologische informatie code 631.

Fluvioglaciale afzettingen

Tijdens het afsmelten van het landijs is door het smeltwater op verschillende plaatsen grindhoudend, grof zand afgezet. Het smeltwater zal over lage plekken van de stuwwal afvloeien en het meegevoerde materiaal, afkomstig uit de noordelijke gebieden, zal buiten maar ook in dalvormige laagten van de stuwwal tot bezinking zijn gekomen. Dit fluvioglaciale zand behoort eveneens tot de Formatie van Drente. Nabij de Woesterberg vertoont het aangetroffen materiaal veel overeenkomsten met dit fluvioglaciale zand (Liere, 1955). Tijdens het bodemgeografisch onderzoek bleek het moeilijk te zijn deze afzettingen op puntniveau te onderscheiden van bijvoorbeeld gestuwde afzettingen. In de profielschetsen van de kaartenheden zouden deze fluvioglaciale afzettingen moeten worden aangeduid met de geologische informatie code 531.

2.2.3 Eemien en Weichselien

Het Eemien is de relatief warme periode (interglaciaal) tussen de ijstijden van het Saalien en Weichselien (tabel 1). In deze periode werd klei afgezet en vond er veengroei plaats. Tijdens het bodemgeografische onderzoek is geen materiaal herkend welke afkomstig is uit deze periode.

Het Weichselien luidt circa 110 000 jaar geleden een nieuwe ijstijd in. Het landijs bereikte Nederland toen niet, maar wel wisselden koude perioden (stadialen) en minder koude perioden (interstadialen) elkaar af. De navolgende processen en afzettingen behorende tot de Formatie van Twente hebben veel invloed gehad op de ontwikkeling van het landschap. Afhankelijk van ligging en positie in het landschap hebben sommigen processen en afzettingen soms gelijktijdig plaatsgevonden.

Solifluctie

Tijdens de stadialen in het Midden-Weichselien was het zo koud dat de bodem meestal permanent bevroren was (permafrost); plantengroei was er nauwelijks. In de perioden met permafrost moest het sneeuwwater en het smeltwater van de ontdooiende permafrost oppervlakkig afstromen, waarbij ondiepe dalen werden uitgeslepen. In betrekkelijk vlakke gebieden ontstonden ondiepe, maar zeer brede dalen. Het dal van Niersen, het dal van Wiesel en het dal van Tongerens zijn voorbeelden van dergelijk brede dalen. Indien in de zomer de bovenlaag van de permanent bevroren grond ontdooide, stroomde vooral op de hellingen van de stuwwal veel materiaal naar beneden toe af. Deze modderbrij of solifluctiemateriaal gleed als het ware over de bevroren ondergrond heen. Het onderscheidt zich van oudere en jongere afzettingen door het ontbreken van enige gelaagdheid, heeft een relatief hoog leemgehalte en er komt veel grind in voor. Dit grind is veelal een residu van de geërodeerde keileem. Nabij de stuwwal is het solifluctie-materiaal ca. 1 m. dik. De dikte van deze laag neemt in oostelijk richting af. Terwijl in de monding van de erosiedalen de dikte van het solifluctie-dek juist, in oostelijke richting toeneemt. Het solifluctie-dek heeft een duidelijk nivellerende werking op het landschap gehad. In de profielschetsen van de kaarteenheden wordt solifluctie aangeduid met geologische informatie code 610.

Fluvioperiglaciaal afzettingen

Nadat de permafrost was verdwenen kon het water weer wegzakken in de grond en werd er geen solifluctie-materiaal meer afgezet. De fluvioperiglaciaal afzettingen zijn ook smeltwaterafzettingen, afkomstig uit de ontdooiende bovenlaag van de permafrost, maar komen meer voor in de beekdalen. Deze afzettingen zijn echter meer vermengd, hebben een meer gelaagde structuur, hebben een lager leemgehalte en hebben beduidend minder grind. Het materiaal van deze afzettingen varieert van zeer sterk fijn zandig leem tot matig grof zand. In deze afzettingen komen plaatselijk ten zuiden van Zuuk in een beekdal, venige tussenlagen voor. Deze restanten van vegetatiedekjes zijn vermoedelijk ontstaan tijdens een relatief warmere interstadaal van het Midden-Weichselien. In de profielschetsen van de kaarteenheden wordt fluvioperiglaciaal afzettingen aangeduid met geologische informatie code 413.

Dekzanden

In verschillende perioden van het Weichselien zijn dekzanden, als eolische sediment, afgezet. De dekzanden die in het Vroeg- en Midden-Weichselien zijn afgezet, worden tot het Oud Dekzand gerekend. Het Oud Dekzand bestaat voornamelijk uit een afwisseling van meer of minder lemige laagjes en zand. Deze afzettingen zijn soms moeilijk te onderscheiden van de hiervoor genoemde fluvioperiglaciaal afzettingen. In het Laat-Weichselien werd het geleidelijk minder koud; de permafrost is verdwenen. In deze periode zijn enkele duidelijke klimaatschommelingen aanwezig. Er worden twee warme interstadialen onderscheiden, waarin weinig materiaal werd afgezet en lokaal bodemvorming en veenvorming optrad. In het landinrichtingsgebied zijn geen herkenbare relicten van deze interstadialen aangetroffen. In de tussengelegen stadialen is opnieuw veel zand door de wind verplaatst. Dit zand (leemarm tot zwak lemig en matig fijn) wordt Jong Dekzand I en II genoemd. De meeste dekzandruggen in het landinrichtingsgebied bestaan uit het Jong Dekzand I.

In het Laat-Weichselien vond een verandering van het afwateringspatroon plaats. Veel geulen en sommige dalen vielen droog. Uit de drooggevalen dalen en/of bedding werd zand geblazen en in ruggen (dekzandruggen) of als een deken over de oudere sedimenten afgezet. Binnen deze dekzanden is onderscheid te maken in dekzanden bestaande uit afzettingen van zeer lokale herkomst en uit dekzanden met een minder lokale herkomst. De eolische invloed is bij de dekzanden met een zeer lokale herkomst zeer klein. Het materiaal zeer uniform, bont van kleur, bestaat uit matig grof en relatief scherp zand. In de literatuur (Liere, 1955) worden deze zanden beschreven als lokale dekzanden met een zandgrofheid van ca. 250-300 μm en worden aangeduid als Epe-zand. Ze worden echter gedateerd in het Midden Weichselien. De Dijkhuizer Enk en de Zuuker Enk zijn voorbeelden van het Epe-zand met een zeer lokale herkomst. De dekzanden met een minder lokale herkomst zijn meer eolische beïnvloed, mineralogisch armer, bestaan uit zeer tot matig fijn zand en de zandkorrels zijn meer afgerond. Ten zuiden van Zuuk maar ook elders in het landinrichtingsgebied komen dekzanden voor met een minder lokale herkomst. In de profielschetsen van de kaarteenheden wordt Jong - en Oud Dekzand respectievelijk aangeduid met geologische informatie code 411 en 412. Gedurende de zelfde periode werden in het dal van de IJssel de zanden van de Formatie van Kreftenheije en de eventuele daarop liggende fluvioperigraciale afzettingen afgedekt met zwaardere sedimenten als rivierleem of oude rivierklei. In de profielschetsen van de kaarteenheden wordt oude rivierklei aangeduid met geologische informatie code 331.

2.2.4 Holoceen

Een hernieuwde verbetering van het klimaat zette circa 10 000jaar geleden in, het begin van de huidige geologische periode, het Holoceen. Geleidelijk raakte het vegetatiedek gesloten en kwam er een einde aan de dekzand verstuingen, die zo kenmerkend waren voor de laatste ijstijd. De holocene afzettingen in het landinrichtingsgebied bestaan uit rivierklei-, beekafzettingen en stuifzanden.

Rivierkleiafzettingen

De huidige IJssel is pas ontstaan tegen het einde van de twaalfde eeuw (Borger, 1977). Door het wegslaan van het vele veen werd de waterstand van het toenmalige Almere verlaagd. Door deze verlaging in de waterstand klonk het veengebied sterk in waardoor de Rijn tijdens hoge rivierstanden in noordelijke richting ging afwateren. De afzetting van jonge rivierklei van de Betuwe Formatie is toen begonnen. In de meanderende rivier werden de buitenbochten door de grote stroomsnelheden verder uitgeschuurd terwijl in de binnenbochten zandbanken ontstonden. In de buitenbochten brak de rivier regelmatig door de zogenaamde oeverwallen heen, waardoor de rivierstroom zich weer verlegde. Door de verandering in stroomsnelheid en -richting werden verschillende texturen, profielverlopen en kalkklassen over reeds bestaande afzettingen heengelegd. Er ontstonden lichte kalkloze oeverwallen en kalkarme en -loze relatief lichte komgronden. Vermoedelijk is vanuit het IJsseldal in dezelfde periode tijdens hoge waterstanden rivierzand verspoeld en zowel op als achter de oeverwallen afgezet. Nabij Oene komen gronden voor welke op deze wijze zijn beïnvloed door het rivierzand. Dit rivierzand is oranje bruin van kleur, is mineralogisch rijk en is duidelijk met lutum aangerijkt. Deze gronden hebben tegenwoordig veelal een matig dik cultuurdek. Grote veranderingen deden zich voor toen men overging tot het aanleggen van kaden en dijken. Voorbeelden zijn de Veluwese Dijk, Middendijk, Vloeddijk en IJsseldijk. De rivierbedding werd hierdoor strek beperkt waardoor tijdens hoogwaterperiodes dijkdoorbraken konden voorkomen. Op de plaats van de doorbraak ontstonden diepe gaten, wielen of kolken genaamd. Het materiaal uit deze kolken werd als overslag vaak waaivormig over het omliggende land verspreid. Gezien de kronkeligheid van de IJsseldijk moeten er in het verleden veelvuldig dijkdoorbraken hebben plaatsgevonden. In de profielschetsen van de kaarteenheden worden deze rivierkleiafzettingen aangeduid met geologische informatie code 321.

Beekafzettingen

In de beekdalen van het landinrichtingsgebied zijn veelal op de fluvioperiglaciale ondergrond beekafzettingen gesedimenteerd. De beekafzettingen zijn veelal ijzerrijk en bestaan uit een hoog leempercentage met een relatief laag lutumgehalte. De dikte van deze afzettingen is overwegend dunner dan 40 cm. In het overgangsbied van beek- naar rivierkleigronden zijn ze moeilijk van elkaar

te onderscheiden omdat ze geleidelijk in elkaar overgaan. Gedurende hoogwaterperiodes kon het rivierwater namelijk via de beekdalen ver het binnenland indringen en rivierklei afzetten. Bij de indeling van de gronden is landschappelijke ligging bepalend geweest.

De vorming van veen heeft met uitzondering van enkele lokale depressies voornamelijk plaatsgevonden in de monding van de beekdalen. In die gebieden stagneerde het water waardoor veengroei kon optreden. Het veen is voornamelijk opgebouwd uit mesotroof broekveen. Op enkele plaatsen is echter ook wel rietveen, zeggeveen en/of rietzeggeveen aangetroffen. Nabij de IJssel is het broekveen rijker en bevat het meer lutum. Deze beekafzettingen behoren tot de Formatie van Singraven. In de profielschetsen van de kaarteenheden worden beekafzettingen aangeduid met geologische informatie code 340

Stuifzand

Het stuifzand omvat de holocene, eolische afzettingen van de Formatie van Kootwijk welke als gevolg van lokale zandverstuivingen zijn ontstaan. Het stuifzand bestaat uit leemarm, matig fijn soms matig grof zand. De pakking van het stuifzand is wat losser dan dat van het dekzand en heeft een violet-achtige kleur. Zeer lokaal hebben we stuifzand aangetroffen in de omgeving van het Wieselsche veld. In de profielschetsen van de kaarteenheden wordt stuifzand aangeduid met geologische informatie code 450.

2.3 Bodemvorming

De volgende bodemvormende processen hebben een rol gespeeld bij het ontstaan van de bodems in het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen:

- humusvorming;
- podzolering;
- gleyverschijnselen (het ontstaan van hydromorfe verschijnselen);
- homogenisatie;
- vorming van een A-horizont;
- antropogene bodemvorming;

Voor een bespreking van deze processen wordt verwezen naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, hoofdstuk 1).

2.4 Ontginning en bodemgebruik

De verbreiding van de verschillende bodemeenheden en hun onderlinge verband, het zogenaamde bodempatroon, is het resultaat van geologische processen en van bodemvormende processen die op het moedermateriaal hebben ingewerkt. In combinatie met de vegetatie ontstaat een natuurlijk landschap. De mens heeft dit landschap door o.a. ontginning en ontwatering omgevormd tot een cultuurlandschap. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we naar:

- Vaassen, een akkercomplex uit de ijzertijd (Brongers, 1972);
- Rapport van het Veluwe-onderzoek (Houte de Lange, 1977);
- Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000, kaartblad 27 West en kaartblad 33 West en Oost, Apeldoorn (Eilander en Kloosterhuis, resp. 1979 en 1982).

De vorming van het cultuurlandschap is het resultaat van arbeid van vele generaties. De menselijke invloed is op vele manieren door de eeuwen heen zichtbaar in het landinrichtingsgebied. In de beginperiode concentreerde de menselijke activiteiten zich voornamelijk op gronden met een goede vochthuishouding. Deze lagen met name langs de oostelijke rand van de stuwwal en aan het begin van de droog- en beekdalen. Qua hoogteligging zijn de meeste bewoningsvonden gedaan tussen de 10 en 30 meter +NAP. De eerste beschreven vondsten in de literatuur stammen uit de prehistorie (Neolithicum). Het betreft de stamvoetbekercultuur welke gedateerd worden tussen 2450 en 2000 v.Chr. Er worden ook vondsten uit de bronstijd van de Klokbeercultuur beschreven. Daadwerkelijk door ons waargenomen cultuurinvloeden stammen uit de ijzertijd. Deze zogenaamde Celtic fields. Ze zijn gedateerd tussen 500

v. Chr. tot ca. 200 n. Chr (Bongers, 1972) en omvatten restanten bewaard gebleven akkercomplexen. De akkercomplexen (Celtic Fields) bestaan uit reeksen van min of meer vierkante, door aarden wallen omgeven percelen welke ook wel worden aangeduid als raatakkers. Ze komen voor ten noordwesten van Vaassen, langs de Gortelseweg. Een belangrijk deel van de raatakkers ligt buiten het landinrichtingsgebied in de bossen van het kroondomein, echter ten oosten van de Gortelseweg komen enkele percelen voor, waar de landschappelijke structuur van de raatakkers nog duidelijk zichtbaar is. Op één enkel perceel was deze structuur (zoals deze was weergegeven op oude kaarten) door egalisatie echter geheel verdwenen. Rondom en tussen het akkercomplex komen urnen- en grafheuvels voor. Recentelijk zijn deze vrij gemaakt van begroeiing als opslag en bomen waardoor ze weer duidelijk herkenbaar zijn. De raatakkers zijn als nederzetting in gebruik geweest tot begin Romeinse tijd en zijn vermoedelijk door uitputting van de grond of wegens politieke onrusten verlaten.

Na periodes met toe- en afnemende bevolking namen in de Karolingische tijd, tweede helft van de 8^e eeuw de ontginningen van bossen verder toe. Vele plaatsnamen duiden nog op het voorkomen van deze bossen, zoals Apeldoorn (792/793). De nederzetting Vaassen dateert uit ca. 800. De toenmalige bewoners stichtten hun nederzettingen eveneens op een hoogte welke varieert tussen de 10 en 30 m.+NAP. Ze zijn gelegen op de flank van de stuwwal, waar de bodemkundige en hydrologische omstandigheden gunstig waren. Zo ontstond een landschap van kleine afzonderlijk gelegen ontginningsplekken (met akkers) in een bosachtige omgeving. In het bos weidde men het vee en op het akkerland teelde men gewassen, hoofdzakelijk voor eigen gebruik. Van tijd tot tijd werden de akkers niet beteeld (braak gelegd) zodat de natuurlijke vruchtbaarheid van de bodem zich kon herstellen.

De bevolking nam in de late middeleeuwen verder toe. Men ging naast gewassen voor eigen gebruik, ook voor de markt telen. Bestaande akkers werden vergroot maar ook nieuwe, minder vruchtbare gronden werden in gebruik genomen. Vanaf de 12^e en 13^e eeuw kwam hierdoor een verschuiving in traditionele hoger gelegen gebieden naar lager en voorheen te nat bevonden gebieden. De bemesting was nog vrij extensief. Door intensievere beweidingdruk degradeerde het bos en ontstonden er meer open gras-heide vegetaties. Uit dit tijdvak stammen de zogenaamde "laarnamen". De "laarnamen" vormen jonge ontginningen, welke zijn ontstaan ter plaatse of in de directe nabijheid van een laar (moerasbos). De ten noorden van Vaassen gelegen nederzetting 't Laar en de ten zuiden van Epe gelegen nederzetting Laarstraat zijn vermoedelijk in deze periode ontstaan. De broeknamen als Nijbroek verwijzen naar moerasbossen en dateren uit de late middeleeuwen en 13^e eeuw.

Geleidelijk vond er vanaf eind 14^e en 15^e eeuw een verandering plaats in de bemestingsmethoden. Deze bemestingsmethode aangeduid als plaggenbemesting hield in, dat strooisel en heideplaggen vermengd met mest op de akkers werd gebracht. Daarmee werd ook zand en humus naar de bouwlanden gebracht en ontstonden geleidelijk dikkere humushoudende bovengronden. Er ontstonden hoog en droog gelegen enk- en kampgronden vaak met scherpe steilwanden. Deze steilwanden werden veelal gemarkeerd door houtwallen. De teelt van voornamelijk rogge werd meer continu en een voldoende hoge mestproductie, door middel van schaapskudden, was van groot belang. Voor de winning van strooisel en heideplaggen ten behoeve van de plaggenbemesting waren grote oppervlakten woeste grond nodig. Dit vond grotendeels plaats beneden de 30 m.+NAP. Enkele voormalige woeste gronden zijn op de Topografische en militaire kaart van 1850 te herkennen in namen als Wenumsche veld en Vlekkertsche veld. De toename van de bevolking, waardoor een vermindering van onontgonnen gronden ontstond, leidde tot het oprichten van markgenootschappen. De marken ontstonden reeds laat 13^e eeuw en zorgde ervoor dat de ontginningsdruk zich meer verplaatste naar de hoger gelegen gronden.

De nederzettingen die aanvankelijk boven op de hoge gronden waren gelegen zijn, naar wordt aangenomen, geleidelijk verplaatst naar de flanken van de enken of kampen. Nabij Epe zijn op de flank van een enk nabij een beekdal, tijdens het bodemgeografisch onderzoek scherven aangetroffen. Door de toename van de bevolking ontstaan nederzettingen als Wenum (1313), Emst (1313), Niersen (1333/1334), Wiesel (1337), Wissel (1337) en Gortel. Deze liggen veelal op de meer traditionele hoogte van 10 tot 30 m.+NAP. Op plaatsen waar een aantal boerderijen bij elkaar stonden, zijn

zogenaamde dorpsenken ontstaan. Voorbeelden hiervan zijn de Dijkhuizer Enk, de Zuuker Enk, de Wisselsche Enk, Emster Enk, Vemder Enk, Westerdorper Enk, Gortel, Niersen en de Wenumsche Enk.

Eind 16e begin 17e eeuw kwamen naast de landbouw ook andere nijverheden tot ontwikkeling. Talrijke watermolens werden in het gebied, veelal achter elkaar aan één en dezelfde beek, gebouwd. Ze werden gebruikt voor de papierfabrikatie of bij het malen van meel. Om een voldoende hoeveelheid en constante wateraanvoer te verkrijgen zijn er uitgebreide netwerken van sprengen en beken gegraven. Daar waar de toevoer van het water te gering was, zijn als buffer zogenaamde molenvijvers (wijlers) aangelegd. Aan de Wenumsche beek, Geelmolensche Beek, Hartensche Molenbeek, Nijmolensche Beek, Tongerensche Beek en Molen Beek zijn plaatselijk nog watermolens aanwezig of zijn de lokaties van de voormalige watermolens nog in het landschap terug te vinden. Op enkele locaties, daar waar het water uit de sprengen van oorsprong helder en vrij van ijzerdeeltjes was, hebben zich textiel wasserijen gevestigd.

Door de achteruitgang van de heidevegetatie als gevolg van de intensieve plaggenwinning en overbeweiding ontstonden zandverstuivingen. In zuidwestelijke richting liggen buiten het landinrichtingsgebied aanzienlijke oppervlakten stuifzand. Begin 19^e eeuw is om de oude cultuurgronden te beschermen tegen het oprukkende stuifzand, met goed gevolg een hoge zandwal (Zandhegge) opgeworpen. Ter bevordering van de afwatering is de Grift gekanaliseerd en het Apeldoornsch Kanaal gegraven. Gelijktijdig zijn in dezelfde periode, na invoering van de Markewet van 1886, veel laaggelegen heidegronden omgevormd tot grasland.

Geleidelijk aan nam de menselijke invloed begin 20^e eeuw verder toe. Zo werd de spoorlijn Apeldoorn-Zwolle aangelegd. Thans wordt dit voormalige trace gebruikt als fietspad. De rechte lijn dwars door het landschap met opgroeiende bomen en stuiken maakt het trace nog goed herkenbaar. In de vooroorlogse jaren is er een begin gemaakt met de aanleg van een rijksweg richting Zwolle. In de omgeving van Wiesel en Vaassen zijn gronden aangekocht en delen van het trace uitgezet en/of vergraven. Plaatselijk zijn enkele op- en afritten aangelegd. Na de oorlog zijn de werkzaamheden nooit hervat en zijn de gronden weer verkocht. Toch heeft deze geprojecteerde rijksweg duidelijke sporen in het landschap achtergelaten. Ook dit trace is in het landschap als rechte lijn nog goed te herkennen. Begin jaren zeventig is men begonnen met de aanleg van de huidige rijksweg A50. Deze rijksweg doorsnijdt het gebied evenals het Apeldoornsch Kanaal van noord naar zuid. Door schaalvergroting in de landbouw zijn in dezelfde periode veel landschapselementen uit het oude cultuurlandschap verdwenen. Perceelrandbegroeiingen rondom de cultuurgronden zijn veelal gekapt en steilwanden van kampen en enken zijn plaatselijk geëgaliseerd.

2.5 Waterhuishouding

Het landinrichtingsgebied is gelegen in het Waterschap Veluwe. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we naar dit waterschap.

Het waterhuishoudkundig systeem in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West wordt in belangrijke mate bepaald door het regionale watersysteem van het Veluwemassief. De west-oost gerichte grondwaterstroming voedt deels de koppen van de sprengbeken en deels de lager gelegen beken en waterlopen welke in het gebied voorkomen. De aanvoer van kwelwater is derhalve afhankelijk van zowel de bovenstroomse aanwezigheid van grondwateronttrekkingen als de lager gelegen beken, sloten en waterlopen. De belangrijkste grondwateronttrekkingspunten zijn het zuidelijk gelegen pompstation aan de Amerfoortseweg nabij Apeldoorn (Het Loo) en het noordelijk gelegen pompstation nabij Epe. Beide liggen echter buiten het landinrichtingsgebied. De grondwateronttrekkingen van het zuidelijk gelegen pompstation nemen relatief gezien af terwijl de invloed van de grondwateronttrekkingen van het noordelijke pompstation nog niet vermindert en dus ook nog nauwgezet wordt gevolgd (Stoffelsen, 1993). De waterkwaliteit van de sprengen en de beken is met name in de bovenlopen zeer goed. Binnen het gebied komen zowel ijzerhoudende als niet

ijzerhoudende sprengen voor. In vroeger tijden werd het water in de sprengen soms door middel van houten tussenschotten van elkaar gescheiden. Dit was uiterst belangrijk voor de aan de sprengen gelegen wasserijen. Doordat tegenwoordig het water voor de wasserijen uit de ondergrond wordt opgepompt is deze scheiding van watertypes niet meer nodig en is het systeem in verval geraakt. Tijdens het onderzoek zijn, als indicatie van het voorkomen van kwel, alle sloten welke een ijzerrijke kleur hadden, ingetekend (figuur 2). De kwaliteit van de opname werd in sterke mate beïnvloed door het tijdstip van opname, soort begroeiing en de hoeveelheid neerslag (verdunning) in voorgaande periode. Daarom is geen intensiteit van het voorkomen van een ijzerrijke kleur aan te geven. De ontwatering van het gebied is in het verleden zeer moeilijk geweest. Door de grote hoeveelheid kwelwater uit het Veluwemassief in combinatie met hoge rivierwaterstanden hebben veel gronden lange perioden onder water gestaan. In de brede erosiedalen als het Tongerensche Veen, Wisselsche Veen en het Vossebroek zijn hierdoor venige - en/of moerige gronden ontstaan. De belangrijkste ontwateringsmiddelen zijn van oudsher het riviertje de Grift en later het Apeldoornsch Kanaal. Voorheen voerde de Grift het water van de sprengen en beken af, maar sinds de aanleg en kanalisering van de Grift (1827) en het Apeldoornsch kanaal (1869) wordt veel water via de laatst genoemde afgevoerd. Andere belangrijke afwaterings beken zijn:

- Dorpsche Beek (Epe), Vlasbeek, Paalbeek, Klaarbeek, Tongerensche Beek, Verlorenbeek, Smallertsche Beek, Nijmolensche Beek, Hartensche Molenbeek, Geelmolensche Beek, Dorpsche Beek (Vaassen), Egelbeek, Wenumse beek en Papegaaibeek.

Het waterhuishoudkundig systeem in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost wordt mede bepaald door het regionale watersysteem van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West maar wordt ook beïnvloed door de IJssel. De grondwaterstroming verloopt in het westelijke deel van het gebied, nabij het Apeldoornse Kanaal, nog west-oost maar verloopt in oostelijke richting naar een duidelijke zuid-noord richting. Gelijktijdig met de bedijking van de IJssel werd de afwatering van dit gebied verbeterd door de regulering van de bestaande waterlopen en het graven van nieuwe weteringen. Vele malen is de rivierdijk, bij hoge rivierwaterstanden, doorgebroken. Hierdoor ontstonden talrijke kolken. In het gebied komen, met name ten noorden van Welsum, veel van dergelijke relicten voor. Tegenwoordig is door de aanwezigheid van talrijke sloten, weteringen en leidingen met stuwen, de waterhuishouding vanuit landbouwkundig oogpunt goed geregeld. Dit blijkt ook uit de geringe fluctuatie van de grondwaterstanden in de peilbuizen en in de boorgaten tijdens de momentopnamen. Tijdens het onderzoek zijn, als indicatie van het voorkomen van kwel, alle sloten welke een ijzerrijke kleur hadden, ingetekend (figuur 3). De kwaliteit van de opname werd in sterke mate beïnvloed door het tijdstip van opname, soort begroeiing en de hoeveelheid neerslag (verdunning) in voorgaande periode. De belangrijkste waterlopen zijn:

- Groote Wetering, Nieuwe Wetering, Stroombreed, Landgraaf, Terwoldsche Wetering, Kleine Wetering, Nijbroeksche Wetering, Geergraaf, Kromme Beek, Apeldoornse Halve Wetering, Halve Wetering, Verbindingskanaal en Toevoerkanaal.

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

ALTERRA

RESEARCH INSTITUUT VOOR DE GROENE RUIMTE

Opdrachtgever: DLG Gelderland, Arnhem
Projectnummer: 83379 MW

Fig. 2 Ligging van de, tijdens het onderzoek aangetroffen, ijzerhoudende sloten in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

Fig. 3 Ligging van de, tijdens het onderzoek aangetroffen, ijzerhoudende sloten in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

ALTERRA

RESEARCH INSTITUUT VOOR DE GROENE RUIMTE

Opdrachtgever: DLG Gelderland, Arnhem
Projectnummer: 83379 MW

3 Bodemgeografisch onderzoek en digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens

3.1 Bodemgeografisch onderzoek

Het bodemgeografisch onderzoek van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West is uitgevoerd in de periode mei 1997 tot april 1998. Het bodemgeografisch onderzoek van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost is aansluitend uitgevoerd in de periode april 1998 tot mei 1999.

Voor een beschrijving van de methode van het bodemgeografisch onderzoek verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten 1996, par. 2.1). Tijdens het bodemgeografisch onderzoek in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West hebben we met een grondboor ca. 1 bodemprofielmonster per ha genomen tot een diepte van 1,50 m - mv. en bij een GLG dieper dan 1,50 m - mv. tot het GLG-niveau maar maximaal tot 1,80 m - mv. In het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost hebben we met een grondboor ca. 1 bodemprofielmonster per ha genomen tot het GLG-niveau maar maximaal tot 1,50 m - mv. De boorpunten zijn select gekozen. In het veld is elk bodemprofielmonster veldbodemkundig onderzocht, dus van elk monster zijn de variabelen geschat of gemeten en is de profielopbouw gekarakteriseerd.

De resultaten van het onderzoek aan deze bodemprofielmonsters zijn met een veldcomputer (Husky Hunter) geregistreerd en vastgelegd op 266 veldkaarten, schaal 1 : 5000, waarvoor de Dienst Landelijk Gebied in de provincie Gelderland het topografisch kaartmateriaal verstrekke. Het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West heeft een veldkaartindeling van nummer 1 t/m 137. Het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost heeft een veldkaartindeling van nummer 138 t/m 266. De gegevens van 13.581 bodemprofielmonsters, de zgn. boorstaten zijn opgeslagen in een computerbestand, dat alleen aan de opdrachtgever is verstrekt. In het herinrichtingsgebied zijn 6.284 en in het ruilverkavelingsgebied 7.297 bodemprofielmonsters beschreven. De plaats van de boorpunten en de indeling van de veldkaarten zijn weergegeven op de boorpuntenkaart (kaart 3, blad 1 t/m 4). Door de grote variatie in profielopbouw op korte afstand zijn een groot aantal bodemprofielmonsters genomen, waarvan we de resultaten niet hebben geregistreerd. Deze profielmonsters waren nodig om de bodem- en Gt-grenzen nauwkeurig vast te stellen.

Om de verbreiding van de gevonden bodemkundige verschillen in kaart te brengen, tekenden we de grenzen op de veldkaarten. We gingen hierbij niet alleen uit van de profielkenmerken, maar ook van veldkenmerken, zoals maaiveldligging, reliëf, slootwaterstanden, soort vegetatie en bodemgebruik.

De veldschattingen van de textuur en het humusgehalte zijn getoetst aan grondmonsters.

Om het grondwaterstandsverloop vast te stellen hebben we in het veld geschat welke grondwatertrap aan een grond moest worden toegekend. Uit de profielopbouw en vooral uit de kenmerken die met de waterhuishouding samenhangen (roest- en reductievlekken en blekingsverschijnselen), leidden we de gemiddeld hoogste wintergrondwaterstand en de gemiddeld laagste zomergrondwaterstand (GHG en GLG) af en daaruit de grondwatertrap. Kennis over het verband tussen profiel- en veldkenmerken en het grondwaterstandsverloop is verkregen door elders het bodemprofiel te bestuderen op plaatsen waar gedurende een lange reeks van jaren de grondwaterstanden zijn gemeten, namelijk bij stambuizen van het NITG-TNO.

De conclusies van het onderzoek naar de bodemgesteldheid werden samengevat op een bodemkaart, schaal 1 : 10 000 (kaart 1, blad 1 t/m 4). Omdat het niet mogelijk is een kaart te maken die de verbreiding van zowel de bodemeenheden als de grondwatertrappen in kleuren weergeeft, zijn op de bodemkaart alleen de bodemeenheden van kleuren voorzien. Om de verbreiding van de grondwatertrappen weer te geven is een afzonderlijke kaart vervaardigd, de grondwatertrappenkaart

Fig. 4 Ligging en nummering van de bemonsteringsplaatsen in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

ALTERRA

RESEARCH INSTITUUT VOOR DE GROENE RUIMTE

Opdrachtgever: DLG Gelderland, Arnhem
Projectnummer: 83379 MW

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

Fig. 5 Ligging en nummering van de bemonsteringsplaatsen in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Tabel 2 Resultaten van de grondmonsteranalyse (uit het archief van DLO-Staring Centrum) en van het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek m.b.t. herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

Monsternummer	Eenheid bodem-kaart (kaart 1, blad 1 en 2)	Diepte (cm - mv.)	pH- KCl	Hoofbestanddelen (% van de grond)		Fractieverdeling (% van de minerale delen)												M50 (µm)		
				CaCO ₃	Org. stof (g/v.)	<16 (µm)	>16 (µm)	<2 (µm)	2-16 (µm)	16-50 (µm)	<50 (µm)	50-105 (µm)	105-150 (µm)	150-210 (µm)	>210 (µm)	210-300 (µm)	>300 (µm)		300-420 (µm)	420-600 (µm)
27D-15-01	EVW1	0-45	3,9	4,3	5,8	90,2	3,5	2,6	12,2	18,4	8,8	11,9	17,1	43,8						237?
27D-15-02	EVW1	45-60	4,0	2,9	6,4	91,1	3,7	2,9	12,1	18,7	10,1	12,7	18,9	39,6						207
27D-15-03	EVW1	60-80	4,4	1,6	5,9	92,5	3,8	2,2	15,0	21,0	18,6	23,4	21,5	15,5						145
27D-15-04	EVW1	90-120	4,8	1,1	6,7	92,5	3,9	2,9	9,7	16,5	15,3	19,3	18,9	30,3						173
27D-19-01	EVW2	0-22	4,0	4,4	4,3	91,6	3,4	1,1	16,9	21,4	6,4	9,8	17,8							238
27D-19-02	EVW2	22-30	4,3	3,0	4,5	92,7	3,0	1,7	17,2	21,9	11,1	9,7	16,9	15,2	25,2					218
27D-19-03	EVW2	30-45	4,5	2,0	3,9	94,4	3,2	0,8	13,6	17,6	9,1	11,0	18,2	17,6	26,5					235
27D-19-04	EVW2	45-55	4,6	0,8	5,4	94,1	3,9	1,6	31,2	36,7	14,4	9,0	13,3	11,3	15,3					187
27D-19-05	EVW2	80-100	4,7	0,4	3,0	96,9	2,6	0,4	1,7	4,7	4,1	11,7	21,2	23,0	35,3					252
27D-32-01	EVW3	0-25	3,5	0,1	5,9	90,3	3,3	2,9	8,1	14,3	9,3	14,3	20,1	15,9	26,1					207
27D-32-02	EVW3	85-180	4,4	0,1	2,6	97,0	2,0	0,7	0,0	2,7	8,5	44,8	38,7	4,0	1,3					145
27D-33-01	EVW4	5-25	5,3	0,2	8,2	84,4	5,6	3,2	8,7	17,5	9,5	8,2	13,2	13,7	37,9					278
27D-33-02	EVW4	25-55	6,6	0,3	10,0	83,0	7,0	3,9	8,1	19,0	10,6	7,6	11,6	12,1	39,1					290
27D-34-01	EVW5	0-20	4,3	0,2	6,5	88,9	3,1	3,7	19,7	26,5	8,7	7,3	10,1	10,7	36,7					299
27D-34-02	EVW5	45-55	5,1	0,1	6,2	93,1	2,5	3,7	21,4	27,6	23,1	8,8	11,0	12,3	17,2					173
27D-34-03	EVW5	85-120	4,7	0,1	3,4	96,1	1,8	1,8	0,9	4,5	3,3	3,3	4,7	20,8		32,3	23,0	8,1		358
27D-35-01	EVW6	0-65	3,4	0,1	6,4	87,9	3,5	3,3	10,2	17,0	6,0	6,8	16,2	20,8	33,2					264
27D-35-02	EVW6	80-115	4,5	0,2	4,4	95,4	2,8	1,6	9,7	14,1	19,7	17,3	22,9	16,6	9,4					166
27D-36-01	EVW7	5-15	3,8	0,1	3,9	90,9	3,1	2,2	8,7	14,0	5,8	5,2	12,6	12,9	49,5					362?
27D-36-02	EVW7	30-50	4,3	1,0	6,0	93,0	3,9	2,2	10,4	16,5	12,0	6,0	12,6	11,3	41,6					299
27D-36-03	EVW7	85-125	4,5	0,2	1,9	97,9	1,1	0,7	0,0	1,8	0,4	1,1	4,2	6,7		9,5	20,9	55,4		759?
27D-37-01	EVW8	5-20	4,8	0,2	13,1	68,0	12,1	9,4	24,2	45,7	10,5	8,0	13,8	11,1	10,9					---
27D-37-03	EVW8	65-75	4,0	0,1	2,8	17,1	80,0	12,4	5,2	18,5	36,1	23,5	11,3	7,5	10,4					---

Tabel 2 Vervolg

Monsternummer		Enheid bodem-kaart	Diepte (cm - mv.)	pH-KCl	Hoofdbestanddelen (% van de grond)	Fractieverdeling (% van de minerale delen)												M50 (µm)			
					CaCO ₃	Org. stof (glv.)	<16 (µm)	>16 (µm)	<2 (µm)	2-16 (µm)	16-50 (µm)	<50 (µm)	50-105 (µm)	105-150 (µm)	>210 (µm)	210-300 (µm)	300-420 (µm)	420-600 (µm)	600-2000 (µm)		
DLO-Staring Centrum	27D-38-01	EVW9	5-30	6,0	2,5		5,0	92,4	2,3	2,8	6,8	11,9	5,6	4,4	6,6	9,0	62,5	13,5	16,3	55,2	558?
	27D-38-02	EVW9	100-150	5,4	0,3		1,8	97,9	1,2	0,6	0,0	1,8	0,6	1,5	2,4	8,7				755?	
	27D-39-01	EVW10	5-30	3,8	0,1		6,5	89,8	3,8	3,0	9,9	16,7	9,1	6,1	9,6	14,5	44,0			326?	
	27D-39-02	EVW10	30-70	3,9	0,1		6,5	91,4	3,9	2,8	10,0	16,7	7,6	5,4	10,7	13,3				348	
	27D-39-03	EVW10	70-120	4,0	0,7		5,4	93,9	2,9	2,6	8,5	14,0	9,4	5,0	8,6	11,6				396	
	33B-29-01	EVW11	5-25	3,8	0,1	6,8	8,0	85,1	5,3	3,4	22,6	31,3	11,9	8,5	13,0	12,2	9,9	5,5	7,7	217	
..?	Berekende mediaan (M50) van een monster bij benadering																				

Tabel 3 Resultaten van de grondmonsteranalyse (uit het archief van DLO-Staring Centrum) en van het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek m.b.t. ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Monsternummer	Eenheid bodem-kaart	Diepte (cm - mv.)	pH-KCl	Hoofbestanddelen (% van de grond)		Fractieverdeling (% van de minerale delen)														M50 (µm)
				CaCO ₃	Org. stof (g/v.)	<16 (µm)	>16 (µm)	<2 (µm)	2-16 (µm)	16-50 (µm)	<50 (µm)	50-105 (µm)	105-150 (µm)	150-210 (µm)	>210 (µm)	210-300 (µm)	>300 (µm)	300-420 (µm)	420-600 (µm)	
Centraal profiel-nummer DLO-	Situatie-Kaart (fig. 5)																			
Slaring Centrum																				
27D-13-01	EVO1	0-40	4,1	2,7	7,4	90,2	3,9	3,7	24,3	31,9	12,2	17,7	18,6	19,6						163
27D-13-02	EVO1	40-50	5,7	2,9	5,6	91,8	3,5	2,2	18,8	24,5	16,5	20,8	20,8	17,4						151
27D-13-03	EVO1	50-75	6,1	2,2	4,5	93,6	3,7	0,9	12,1	16,7	13,3	20,2	21,2	28,6						173
27D-13-04	EVO1	75-90	5,3	1,0	4,3	95,0	3,1	1,2	12,0	16,3	13,9	22,0	23,1	24,8						166
27D-13-05	EVO1	90-120	5,8	0,8	5,2	94,2	1,4	3,8	4,9	10,1	7,5	13,3	20,0		15,3	10,1	8,3	15,4	234	
27D-14-01	EVO2	0-50	3,9	1,5	7,0	91,9	4,3	2,7	8,8	15,8	14,0	22,3	23,5	24,4						165
27D-14-02	EVO2	50-70	4,6	1,0	5,3	94,1	3,1	1,0	12,0	16,1	15,9	25,5	24,9	17,6						151
27D-14-03	EVO2	70-120	4,8	0,3	2,7	97,2	2,0	0,7	8,7	11,4	17,5	25,8	25,1	20,7						153
27D-18-01	EVO3	0-15	5,2	37,6	28,6	35,6	28,5	16,0	21,6	66,1	6,5	5,2	5,3		4,1	12,8				---
27D-18-02	EVO3	15-40	5,4	77,8	2,4	19,9	8,7	1,9	79,7	90,3	2,9	2,0	1,9		1,2	1,7				---
27D-18-03	EVO3	40-60	5,4	83,8	5,2	11,0	14,5	17,5	55,2	87,2	1,9	1,7	2,4		2,1	4,8				---
27D-18-04	EVO3	60-115	5,6	54,9	8,1	37,3	5,6	12,1	47,8	65,5	8,6	8,4	8,2		4,0	5,3				---
27D-40-01	EVO4	5-30	5,2	2,3	14,6	83,0	10,8	4,3	7,3	22,4	10,4	10,8	15,5		15,2	25,7				---
27D-41-01	EVO5	5-35	4,9	6,4	5,5	88,0	3,9	2,1	11,4	17,4	7,3	8,8	15,6		17,6		14,8	8,7	9,8	259
27D-42-01	EVO6	5-35	5,8	5,4	8,1	86,5	4,6	4,0	12,2	20,8	10,9	12,3	17,8		15,5	22,7				205
27D-42-02	EVO6	65-95	4,4	7,6	10,6	81,8	5,3	6,3	15,3	26,9	19,0	13,2	14,8		11,3	14,8				168
27D-42-03	EVO6	105-135	5,0	0,6	4,8	94,5	3,5	1,3	1,3	6,1	5,8	9,7	14,9		17,2		16,4	11,9	18,0	297
27D-42-04	EVO6	145-180	4,7	0,1	4,1	95,7	3,5	0,5	0,2	4,2	7,4	13,7	22,6		21,7		15,3	8,1	7,0	227
27D-43-01	EVO7	15-35	4,9	2,3	49,9	47,7	36,6	14,5	14,6	65,7	8,4	5,9	7,3		5,1	7,6				---
27D-43-02	EVO7	60-80	5,9	0,2	12,6	86,7	9,0	3,7	19,6	32,3	19,6	11,7	14,8		10,5	11,1				---
27D-43-03	EVO7	130-180	5,7	0,1	4,5	95,3	4,1	0,5	2,2	6,6	9,1	18,0	27,0		18,0		9,1	4,5	7,5	193
27D-44-01	EVO8	5-25	4,8	3,7	15,2	81,1	11,4	4,4	17,7	33,1	13,3	12,8	16,3		10,8	13,3				---
27D-44-02	EVO8	140-180	6,6	0,2	4,3	95,3	4,2	0,1	2,8	7,1	14,9	17,5	19,8		12,9		7,3	5,0	15,5	193

Tabel 3 Vervolg

Monsternummer	Eenheid bodem-kaart	Diepte (cm - mv.)	pH- KCl	Hoofdbestanddelen (% van de grond)		Fractieverdeling (% van de minerale delen)												M50 (µm)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
				CaCO ₃	Org. stof (glv.)	<16 (µm)	>16 (µm)	<2 (µm)	2-16 (µm)	<50 (µm)	50-105 (µm)	105-150 (µm)	150-210 (µm)	>210 (µm)	210-300 (µm)	>300 (µm)	300-420 (µm)		420-600 (µm)	600-2000 (µm)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
Centraal profiel-nummer DLO-Staring Centrum	Situatie-kaart (kaart 1, blad 3 en 4)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														</

..? Berekende mediaan (M50) van een monster bij benadering

3.2 Toetsing aan meetresultaten

Om onze schattingen van textuur, humusgehalte en grondwaterstanden te kunnen toetsen aan meetresultaten hebben we grondmonsteranalyses en grondwaterstandsmetingen verricht.

3.2.1 Bemonstering en laboratoriumanalyse

Bij aanvang van veldwerk is de controle van de schattingen in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West uitgevoerd op basis van grondmonsters uit het Archief van DLO-Staring Centrum. Deze monsters dateren uit de jaren 1976, 1978 en 1984. Hoewel deze gegevens bijna nooit volledig zijn, oud zijn en vaak een onduidelijke plaatsaanduiding hebben, geven ze toch een redelijk indicatie van de granulaire samenstelling in de directe omgeving. Het ging hierbij om 12 locaties. Voor de uiteindelijke toetsing van de schattingen van textuur en humusgehalten achten we van slechts twee monsterplaatsen (EVW1 en EVW2) de analysegegevens daadwerkelijk bruikbaar. De overige analysegegevens uit het archief van DLO-Staring Centrum bleken onvoldoende geschikt te zijn. Op negen nieuwe locaties hebben we daarom één of meerdere lagen bemonsterd en laten analyseren door het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek (EVW3 t/m EVW11).

Bij aanvang van veldwerk is de controle van de schattingen in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost eveneens uitgevoerd op basis van grondmonsters uit het Archief van DLO-Staring Centrum. Deze monsters dateren uit de jaren 1960, 1961, 1966 1972 en 1977. Ook deze gegevens gaven een redelijke indicatie van de granulaire samenstelling in de directe omgeving. Het ging hierbij om 15 locaties. Voor de uiteindelijke toetsing van de schattingen van textuur en humusgehalten waren van vijf monsterplaatsen (EVO1 t/m EVO3, EVO9 en EVO15) de analysegegevens bruikbaar. De overige analysegegevens uit het archief van DLO-Staring Centrum bleken onvoldoende geschikt te zijn. Op tien locaties hebben we één of meerdere lagen bemonsterd en laten analyseren door het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek.

De analyseresultaten van grondmonsters bieden een overzicht van de verdeling van de minerale delen (granulaire samenstelling) en van het organische-stofgehalte in de bovengrond. De mediaan van de zandfractie (M50) is indien mogelijk later door ons berekend. De ligging en nummering van de bemonsteringsplaatsen in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West en het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost worden respectievelijk weergegeven in figuur 4 en 5 en de bruikbaar geachte analyseresultaten worden respectievelijk weergegeven in tabel 2 en 3.

3.2.2 Grondwaterstandsmetingen

Om de veldschattingen van de gemiddeld hoogste en gemiddeld laagste winter- en zomergrondwaterstand (GHG en GLG) te toetsen hebben we meetgegevens gebruikt van grondwaterstandsbuizen van:

- het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO (L- en P-buizen);
- het Staring Centrum (SC-buizen);
- eigen opname in boorgaten (momentopname).

3.2.2.1 Meetpunten en -resultaten

Als meetpunten dienden in de eerste plaats de peilbuizen van het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen TNO (NITG-TNO), L-buizen en P-buizen. L-buizen zijn landbouwbuizen en hebben het filter in het freatisch grondwater ondieper dan vijf meter. P-buizen zijn peilputten (met meerdere peilbuizen); hierin staan peilbuizen met een buislengte vanaf vijf meter. Van de peilbuizen hebben we alleen de buizen met een filter in het freatisch grondwater bij de berekeningen betrokken. De meeste L-buizen hebben een meetreeks van 6-8 jaar of meer en worden tenminste 24 maal per jaar, omstreeks de 14e en de 28e van iedere maand, opgenomen. De buizen met een lange meetreeks en met een opname frequentie van minstens 24 keer per jaar worden stambuizen genoemd. De SC-buizen die speciaal in het kader van dit onderzoek zijn geplaatst hebben in het herinrichtingsgebied een meetreeks

van circa één jaar (13 juni 1997 – 28 mei 1998) en in het ruilverkavelingsgebied een meetreeks van circa twee jaar (13 juni 1997- 29 maart 1999). De meeste buizen hebben een filterlengte van ca. 1 meter. De lengte van de buizen loopt uiteen van 0,5- 4,5 m. De meetresultaten van de buizen in het herinrichtingsgebied en het ruilverkavelingsgebied worden respectievelijk weergegeven in tabel 4, 5 en 6. De ligging van deze buizen staat respectievelijk afgebeeld op figuur 6 en 7.

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

ALTERRA

RESEARCH INSTITUUT VOOR DE GROENE RUIMTE

Opdrachtgever: DLG Gelderland, Arnhem
Projectnummer: 83379 MW

Fig. 6 Ligging en nummering van de grondwaterstandsbuizen in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

ALTERRA

RESEARCH INSTITUUT VOOR DE GROENE RUIMTE

Opdrachtgever: DLG Gelderland, Arnhem
Projectnummer: 83379 MW

Fig. 7 Ligging en nummering van de grondwaterstandbuizen in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Tabel 4 Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) in de periode juni 1997-mei 1998 en de filterdiepte t.o.v. maaiveld in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

Buis- nummer	1997											1998												
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5	28/5
27D-L0014	95	97	94	97	113	103	119	125	94	108	111	114	102	81	72	75	82	85	56	64	65	65	84	69
27D-L0015	79	81	79	82	96	70	85	93	57	76	74	73	66	49	60	64	69	70	55	64	57	60	77	60
27D-L0016	53	52	34	53	69	56	56	65	25	50	47	48	40	27	34	41	49	40	25	40	40	25	55	41
27D-L0021	176	182	182	186	195	191	200	203	189	196	195	196	184	171	155	159	164	168	138	148	155	155	164	169
27D-L0026	105	106	113	122	132	137	142	146	118	116	115	109	79	54	57	65	76	84	42	57	50	50	92	86
27D-L0034	91	90	94	99	112	94	96	110	63	86	83	83	69	57	60	69	78	82	47	69	61	65	86	91
27D-L0037	.	265	270	275	285	293	301	306	310	310	315	318	318	311	282	269	265	266	240	230	230	232	235	244
27D-L0038	325	325	330	335	343	350	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	349	325	313	315	320	229	230	294	296	302	311
27D-L0039	92	91	100	105	121	107	110	118	75	98	96	94	81	59	66	71	80	81	50	66	55	61	89	72
27D-L0049	.	.	58	70	86	63	80	87	23	46	58	61	50	43	34	43	53	53	23	43	45	46	56	32
27D-L0058	256	260	264	269	277	282	286	289	281	265	266	269	262	254	223	226	238	243	194	210	221	220	231	240
27D-L0066	115	120	124	129	138	135	142	145	112	127	132	133	116	105	95	100	110	112	68	84	86	86	104	99
27D-L0067	105	111	112	119	134	138	141	148	108	111	112	113	89	65	51	60	73	80	28	45	43	47	84	75
27D-L0068	114	117	114	121	140	139	143	148	98	113	113	114	91	65	63	74	86	92	45	69	59	63	100	82
27D-L0072	181	190	193	200	211	219	229	234	216	211	218	223	209	198	152	150	165	171	102	125	135	135	.	157
27D-L0081	181	195	187	191	199	195	196	201	172	179	180	179	163	149	144	156	167	171	115	150	158	149	170	175
27D-L0082	.	.	130	137	145	139	141	145	116	126	126	124	108	85	81	91	101	107	61	77	73	75	106	108
27D-L0101	145	148	136	143	154	158	163	170	155	166	162	167	165	152	137	141	148	149	119	128	135	123	136	140
27D-L0102	141	143	126	131	143	148	155	162	133	140	147	150	130	120	120	124	130	123	115	122	121	113	127	127
27D-L0105	134	131	106	119	135	142	146	151	120	133	137	140	120	100	100	105	112	105	92	100	97	91	112	105
27D-L0106	139	138	107	129	146	146	152	160	103	133	138	138	118	96	103	113	125	112	93	112	109	106	126	118
27D-L0107	212	217	210	216	223	231	233	238	223	223	229	231	218	209	179	189	202	201	160	177	191	172	191	199
27D-L0108	165	165	167	168	171	169	171	172	170	171	171	171	170	169	166	167	171	172	160	164	165	165	165	166
27D-L0109	100	99	101	104	107	106	108	112	99	106	109	110	104	99	95	95	100	101	83	87	90	90	95	92
27D-P0046	531	532	525	529	532	538	541	545	548	547	550	552	552	552	541	536	534	537	529	517	521	520	521	523
27D-P0088	149	150	150	156	165	159	164	169	137	151	154	154	140	126	123	135	142	147	109	130	126	129	147	136
27D-P0092	149	154	132	148	161	162	167	174	152	162	165	168	158	150	137	144	152	154	122	133	138	124	143	145
27D-P0093	263	265	286	264	272	282	285	294	287	290	295	300	297	297	277	275	281	284	252	260	312	257	263	270
27D-P0094	218	196	189	194	200	206	212	215	212	214	218	221	216	212	191	196	203	205	167	176	196	163	176	182
27D-P0095	233	236	230	230	241	247	251	255	244	250	252	257	250	244	227	232	240	245	209	217	224	214	227	233
27D-P0096	240	246	244	245	251	258	265	269	260	272	275	280	278	273	259	256	258	265	235	240	247	242	242	249

Tabel 4 vervolg

Buis- nummer	1997										1998													
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5	28/5
27D-P0097	250	253	250	252	255	260	268	270	270	272	275	278	277	277	255	256	260	265	231	235	243	232	238	241
27D-P0098	289	295	293	296	299	307	317	320	325	325	328	331	331	331	313	311	323	318	293	293	299	298	293	303
27D-P0099	372	377	375	376	391	385	388	393	395	400	400	405	405	405	393	389	390	392	369	365	367	367	363	365
27D-P0100	748	750	758	755	759	765	770	775	775	785	790	792	798	800	795	791	789	795	781	772	768	768	768	768
27D-P0112	102	105	102	106	115	120	123	126	109	113	117	119	106	94	73	79	90	94	49	67	79	66	85	83
27D-P0113	141	145	116	127	146	152	156	159	135	139	144	146	127	111	98	107	117	124	80	102	123	115	126	121
27D-P0114	100	108	109	119	133	138	142	148	119	120	122	122	110	75	61	69	82	85	30	54	51	52	85	81
27D-P0115	153	153	157	162	173	173	175	178	157	165	169	169	160	147	133	134	141	146	108	119	121	123	138	139
27D-P9001	144	148	150	155	160	159	164	166	148	148	150	151	139	132	119	125	134	137	100	115	121	120	131	136
27D-P9002	66	65	65	68	79	73	73	79	53	70	69	70	65	53	54	58	64	65	43	53	64	50	65	60
27D-P9003	67	72	71	75	81	83	88	95	73	82	85	86	76	63	48	50	59	61	28	37	42	40	55	52
27D-P9004	71	73	58	71	83	80	83	87	63	76	75	77	69	60	57	61	67	66	51	59	59	53	68	63
27D-P9010	181	183	182	187	194	197	202	205	198	205	207	210	205	203	188	189	195	198	168	173	178	175	182	185
27D-P9011	86	89	64	89	100	102	100	104	70	95	95	95	82	73	70	83	88	80	66	76	75	64	87	77
27D-P9012	279	281	281	285	291	295	300	305	292	300	305	307	303	300	286	288	293	297	268	270	276	272	281	284
27D-P9013	141	140	126	141	154	149	151	155	121	142	145	145	135	122	125	133	138	133	115	127	126	112	137	133
27D-P9014	221	226	227	235	248	246	246	249	224	225	228	226	213	199	179	188	202	209	148	179	182	180	201	213
27D-P9101	447	456	454	454	459	462	473	477	478	478	483	485	488	490	478	474	475	479	465	458	458	458	458	461
33B-L0018	129	130	116	126	140	145	147	151	82	117	119	123	93	69	67	80	94	100	50	75	71	66	102	95
33B-P0235	190	194	200	206	206	222	227	229	221	223	225	229	222	214	184	181	188	193	145	152	160	162	176	176
33B-P0270	220	194	185	193	206	209	211	217	172	186	190	195	174	158	139	154	168	174	111	146	153	150	167	167
33B-P0320	347	353	341	354	368	369	374	381	358	359	366	370	358	345	323	326	338	343	297	311	316	320	333	333
SC-01	137	145	121	138	160	170	173	179	133	142	148	152	113	81	71	84	102	111	50	84	78	81	118	105
SC-02	228	240	240	249	262	271	277	283	269	253	263	264	252	242	191	193	211	219	155	174	182	185	199	213
SC-03	120	130	117	130	146	145	149	150	96	116	115	114	91	67	75	81	89	95	64	71	71	70	100	93
SC-04	259	265	270	276	282	292	294	299	281	279	286	289	280	271	234	234	248	254	202	215	227	230	236	246
SC-05	305	310	312	313	325	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	315	dr	dr	303	306	310	310	316	312
SC-06	126	130	132	135	139	140	142	143	132	136	138	140	134	128	121	120	124	126	105	111	114	111	119	125
SC-07	113	116	120	126	133	126	130	134	105	112	114	112	96	87	84	92	100	104	62	87	86	83	104	104
SC-08	74	76	81	84	93	80	82	87	46	75	72	70	62	30	53	65	66	66	37	59	50	55	80	52
SC-09	95	98	110	106	117	104	104	114	66	101	99	96	87	62	80	83	90	91	65	77	70	70	94	77
SC-10	113	116	122	126	136	136	136	141	104	111	112	111	99	80	70	80	91	97	48	68	71	72	97	89

Tabel 4 vervolg

Buis- nummer	1997												1998												28/5
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5	28/5	
SC-11	207	211	213	219	225	229	231	231	214	218	223	225	211	207	184	190	201	205	156	174	179	179	191	196	
SC-12	104	108	109	113	129	126	131	137	65	104	105	101	81	50	64	70	81	86	49	61	58	60	95	59	
SC-13	150	155	155	159	168	166	168	172	133	148	152	152	131	119	111	119	126	130	85	107	108	110	130	123	
SC-14	108	111	106	117	130	136	142	146	80	105	105	108	70	31	29	43	65	77	10	45	19	25	49	41	
SC-15	130	137	128	141	152	161	169	172	143	143	148	149	129	110	58	71	94	105	27	58	55	57	108	86	
SC-16	127	135	110	123	142	151	157	163	128	119	117	117	83	51	52	60	77	84	38	63	61	60	101	92	
SC-17	118	126	105	115	135	140	145	147	73	107	100	97	75	33	55	78	91	96	42	83	76	77	115	78	
SC-18	102	102	102	104	121	121	126	130	58	86	78	72	45	24	34	48	64	72	28	54	36	40	89	70	
SC-19	142		144	150	161	162	166	168	137	139	142	142	112	92	80	93	107	114	69	89	85	85	124	122	
SC-20	128	130	136	136	143	142	142	145	122	136	137	139	130	119	119	120	124	125	100	107	111	110	121	120	
SC-21	208	211	214	217	223	224	227	230	220	221	227	229	221	220	204	205	214	225	180	191	195	195	201	205	
SC-22	121	123	126	130	135	137	139	144	135	139	142	144	141	137	122	122	130	133	101	106	109	113	118	121	
SC-23	136	135	139	139	146	145	145	150	121	136	136	139	128	119	115	121	127	129	93	110	114	109	124	125	
SC-24	148	154	155	161	169	174	172	177	160	153	157	160	147	138	114	122	134	138	88	108	118	116	130	141	
SC-25	40	40	40	46	55	45	47	53	29	42	42	41	36	29	32	34	40	41	22	32	30	31	45	36	
SC-26	8	8	5	8	21	13	17	21	0	5	5	5	2	0	1	1	5	5	0	1	0	0	5	2	
SC-27	72	73	64	70	82	79	78	83	54	69	71	73	70	55	58	64	67	70	47	58	58	54	66	63	
SC-28	85	90	82	85	96	94	97	101	77	88	91	109	110	81	71	78	85	86	57	71	74	68	79	81	
SC-29	196	199	200	200	210	215	216	219	201	200	201	204	195	187	170	174	182	189	149	161	171	168	180	185	
SC-30	203	209	210	215	224	229	231	233	222	214	216	216	209	202	175	176	186	193	149	160	172	171	181	192	
SC-31	442	450	453	455	457	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	dr	439	433	438	420	392	405	410	419	426	
SC-32	198	204	205	212	224	232	239	243	232	221	229	231	218	203	162	163	177	182	109	139	146	145	167	181	
SC-33	167	171	175	180	189	196	202	207	196	191	200	201	186	177	145	144	154	158	99	117	120	116	139	146	
SC-34	140	145	121	131	138	150	159	164	146	148	153	154	146	128	97	103	116	221	70	92	101	98	118	119	
SC-35	111	112	104	109	121	113	121	125	96	106	108	103	90	68	70	83	90	95	46	80	74	80	104	88	
SC-36	34	33	43	46	61	36	47	54	15	28	15	24	15	10	10	17	23	24	7	20	10	15	38	22	
SC-37	60	50	65	61	70	44	60	69	28	50	45	42	40	21	39	42	50	51	38	45	42	42	66	31	
SC-68	45	54	66	66	73	57	62	67	35	58	57	55	52	40	50	50	60	45		57	45	45	67	53	
SC-72		188	194	201	211	219	230	234	233	220	226	230	218	205	154	150	165	171	83	117	120	125	144	158	
SC-73		170	160	166	173	165	168	179	155	167	170	170	158	142	125	133	147	152	91	119	113	125	150	161	

Tabel 4 vervolg

Buis- nummer	1997													1998												
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5	28/5		
SC-76	.	166	163	172	182	191	195	197	170	170	176	179	159	145	115	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
SC-77	.	298	299	306	315	321	321	324	309	302	303	306	293	286	258	263	275	284	229	250	262	260	274	282		
SC-78	107	121	124	128	137	132	135	138	111	124	121	124	114	103	102	105	111	114	87	98	99	100	113	109		
SC-79	45	47	61	59	65	50	51	57	28	46	44	40	36	22	32	34	41	43	23	34	27	30	49	32		
SC-80	81	85	95	98	106	99	101	107	52	86	84	80	61	30	38	60	74	75	14	48	43	45	79	57		
SC-81	.	.	.	.	.	.	.	.	94	107	109	119	118	96	90	95	103	105	73	88	91	83	100	103		

. : geen opname

dr : droog

123 : gerichte opname van de GLG 29 september 1997 en van de GHG 14 januari 1998

Tabel 5 Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) in de periode juni 1997-mei 1998 en de filterdiepte t.o.v. maaiveld in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Buis- nummer	1997												1998												28/5
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5		
27D-L0012	89	88	85	80	102	90	88	93	55	78	80	80	70	60	70	75	82	72	65	80	70	66	92	70	
27D-L0013	129	134	127	136	138	135	130	135	92	120	121	121	105	90	100	115	123	116	91	119	107	103	130	106	
27D-L0024	148	151	130	145	166	163	164	176	135	140	147	148	125	100	78	90	105	102	58	75	66	68	108	115	
27D-L0029	155	156	139	150	155	130	155	170	127	130	145	145	115	90	85	105	120	115	70	85	83	85	127	125	
27D-L0031	102	100	104	105	120	116	103	107	73	96	95	95	85	73	80	89	93	83	76	93	80	80	98	85	
27D-L0042	110	105	108	111	132	117	115	120	55	92	90	87	70	53	63	73	78	65	62	83	57	60	108	85	
27D-L0043	94	90	98	100	109	91	91	93	62	90	86	82	78	65	75	80	87	70	72	85	70	70	96	74	
27D-L0055	.	116	110	115	135	125	126	130	64	102	105	105	73	52	67	85	100	80	67	98	80	75	110	88	
27D-L0057	107	101	110	105	113	107	104	110	68	105	102	100	87	67	80	92	100	82	80	97	82	72	102	75	
27D-L0064	118	114	121	120	125	124	115	125	85	125	116	120	105	83	95	110	117	108	95	114	104	96	113	90	
27D-L0069	87	dr	87	85	97	90	85	90	45	80	79	75	68	50	63	72	79	59	62	76	65	55	88	59	
27D-L0074	130	139	131	133	141	136	137	143	82	125	125	135	100	85	95	115	130	120	76	115	118	115	137	115	
27D-L0116	148	151	143	146	159	154	158	163	112	143	142	148	126	98	119	135	145	137	111	139	133	126	143	140	
27D-L0117	123	122	118	124	141	135	133	140	85	115	110	113	91	62	77	96	110	92	71	103	96	86	118	113	
27D-L0118	.	141	135	140	154	150	153	155	100	126	124	123	110	81	95	108	120	108	90	112	113	106	134	119	
27D-P0087	135	139	143	147	155	142	136	142	110	140	135	135	122	107	109	121	129	119	108	125	116	112	136	117	
27D-P0090	.	190	190	195	209	197	198	200	169	192	195	193	185	163	170	182	191	177	173	188	172	171	190	182	
27D-P0091	.	105	100	101	110	114	107	123	78	105	100	102	90	65	80	93	108	98	78	96	95	85	103	83	
27D-P0110	135	136	135	133	145	131	131	136	98	135	123	121	112	95	103	111	120	105	110	118	100	100	129	118	
27G-L0001	124	124	113	120	125	123	135	140	95	140	140	146	97	71	83	98	118	120	89	110	90	89	113	106	
27G-L0003	139	145	125	127	153	148	147	153	107	130	147	137	117	95	95	113	126	125	81	111	103	105	128	122	
27G-L0005	154	159	140	152	161	153	157	167	130	142	153	156	125	87	110	126	137	130	112	131	122	120	138	147	
27G-L0010	170	175	155	168	185	174	178	188	160	165	155	180	160	145	120	134	145	152	97	124	120	125	145	152	
27G-L0011	108	106	105	108	118	90	108	110	82	114	115	113	105	80	104	109	115	102	102	117	100	92	110	100	
27G-L0012	170	172	148	156	178	170	180	193	175	180	193	190	165	130	112	124	138	138	107	126	121	121	143	147	
27G-L0037	103	105	107	117	135	130	125	130	65	108	105	105	89	63	83	102	110	91	78	105	100	80	114	90	
27G-L0055	143	147	133	141	152	147	137	165	140	158	147	165	125	100	95	112	125	132	88	118	106	106	128	131	
27G-P0033	.	98	95	98	108	93	97	105	92	112	113	115	103	90	95	110	110	107	93	110	95	90	100	95	
27G-P0099	186	191	160	173	193	203	216	226	225	222	235	237	222	170	114	134	158	168	98	130	126	129	154	168	
27G-P0226	113	118	113	117	143	162	173	178	122	128	132	132	109	85	75	83	90	93	65	83	79	74	101	107	
27G-P0227	157	163	143	154	171	168	178	187	160	166	177	177	143	128	92	115	128	120	85	118	100	104	137	142	
33B-L0053	116	120	96	107	132	133	142	147	98	121	115	120	95	65	75	86	99	105	66	87	76	78	112	28	
33B-L0054	119	125	107	112	140	149	143	152	83	112	99	103	81	52	68	83	93	82	61	88	69	53	109	105	
33B-L0100	89	91	85	87	105	105	98	103	58	85	78	82	67	43	58	72	81	67	53	75	62	55	87	79	
33B-P0063	.	99	99	105	108	110	108	108	83	100	91	98	93	75	86	94	98	94	85	96	88	83	102	100	
33B-P0327	108	111	102	108	127	121	119	124	61	98	94	94	77	48	71	83	94	98	57	85	83	77	.	80	

Tabel 5 vervolg

Buis- nummer	1997														1998													
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5	28/5				
33E-L0005	137	140	127	136	154	162	157	160	113	125	120	125	97	67	74	93	107	101	65	97	83	76	120	124				
33E-L0051	114	120	110	117	132	140	132	157	100	113	108	110	95	74	82	95	102	99	80	103	90	80	113	116				
33E-P0260	119	124	112	119	140	142	135	138	92	118	107	107	94	65	80	95	103	97	72	96	88	85	123	125				
33E-P0310	123	130	115	124	142	150	146	152	110	118	113	118	96	70	70	86	100	95	55	73	80	90	130	138				
SC-38	89	85	87	95	115	110	100	106	48	80	72	70	65	40	65	75	79	60	60	74	66	57	93	60				
SC-39	142	142	125	122	155	165	165	168	94	120	110	120	88	53	67	90	105	90	60	98	82	67	124	120				
SC-40	120	125	113	113	138	150	152	158	110	117	107	114	80	42	46	63	80	66	32	62	46	25	98	90				
SC-41	189	196	187	188	205	218	223	228	210	186	188	187	165	145	120	140	157	163	102	135	132	132	163	174				
SC-42	156	157	146	145	170	177	177	185	123	140	134	137	112	80	86	105	118	106	80	110	106	98	140	138				
SC-43	74	70	74	75	81	74	73	75	46	74	70	64	65	45	64	70	73	61	61	70	68	59	77	55				
SC-44	130	126	117	125	153	157	156	160	102	120	112	118	82	40	36	65	78	62	31	64	68	48	108	96				
SC-45	78	78	70	78	98	90	95	100	25	70	72	78	40	68	32	55	70	42	15	67	54	28	75	60				
SC-46	105	106	96	104	120	115	127	133	68	116	117	112	80	52	70	86	96	82	68	95	75	56	97	84				
SC-47	87	91	78	85	104	97	107	112	30	88	85	85	50	158	43	62	74	50	39	72	48	38	80	65				
SC-48	101	100	96	105	130	114	116	125	48	90	98	96	65	46	60	80	92	78	60	90	62	60	97	83				
SC-49	93	96	98	95	105	84	96	100	60	114	103	100	67	27	45	94	104	83	38	104	75	66	95	89				
SC-50	91	87	85	90	105	72	90	95	33	87	86	80	62	33	64	81	88	55	57	90	62	53	87	80				
SC-51	124	124	120	124	137	102	120	127	53	120	120	117	87	56	90	110	117	95	97	124	93	88	120	110				
SC-52	180	187	145	156	177	200	215	228	213	225	243	248	215	145	82	110	137	150	70	110	108	114	138	150				
SC-53	119	126	111	122	130	130	140	146	117	120	130	134	110	83	60	77	88	85	45	80	63	62	100	100				
SC-54	109	114	94	105	120	120	127	134	97	105	116	117	90	55	12	53	69	60	0	58	36	30	82	83				
SC-55	116	116	116	110	126	112	114	116	100	122	125	120	120	115	124	127	128	120	122	128	123	120	122	92				
SC-56	78	80	77	80	94	70	85	85	43	85	85	80	70	40	60	67	75	53	47	72	53	40	73	55				
SC-57	122	120	106	110	139	127	125	140	61	97	96	94	76	50	63	72	80	65	62	75	58	58	106	80				
SC-58	132	133	128	138	155	158	148	160	80	114	110	108	82	47	46	69	92	70	45	84	43	53	114	95				
SC-59	111	109	105	110	127	112	111	116	55	100	100	97	85	58	78	90	98	76	75	97	73	70	106	88				
SC-60	202	193	156	160	190	210	222	242	>244	>244	>244	>244	>244	152	90	135	195	205	105	167	130	140	176	196				
SC-61	68	61	76	75	88	60	80	90	40	72	67	63	55	38	52	59	66	46	46	60	48	39	77	35				
SC-62	115	111	110	110	118	110	116	115	97	114	110	110	106	96	105	110	110	103	100	110	104	103	117	97				
SC-63	90	88	93	92	100	85	90	90	50	88	87	85	72	54	70	81	87	68	70	90	70	70	93	78				
SC-64	106	105	103	102	114	102	102	105	54	90	95	95	70	50	60	78	90	75	72	84	68	70	92	88				
SC-65	120	116	123	125	140	120	122	130	87	114	113	112	103	87	96	102	111	94	90	105	94	92	120	99				
SC-66	146	149	132	145	162	156	165	170	107	140	153	155	100	55	87	115	132	110	87	126	100	95	136	137				
SC-67	96	95	95	95	110	107	102	102	72	93	92	90	80	70	80	88	93	75	78	90	73	67	93	87				
SC-69	114	118	115	117	130	117	120	125	90	112	114	108	98	90	98	108	110	92	97	110	94	94	115	113				
SC-70	113	112	110	117	135	110	121	128	75	107	105	105	80	52	80	96	105	75	77	106	77	76	110	100				

Tabel 5 vervolg

Buis- nummer	1997										1998													
	13/6	27/6	14/7	28/7	14/8	28/8	16/9	29/9	14/10	28/10	14/11	28/11	15/12	28/12	14/1	28/1	16/2	28/2	14/3	27/3	14/4	28/4	14/5	28/5
SC-71	.	53	70	66	68	53	57	60	40	75f	72	70	65	48	61	67	72	48	50	72	.	.	.	.
SC-74	.	74	84	87	91	79	80	86	57	82	80	80	75	64	70	75	80	71	70	78	72	69	100	63
SC-75	.	132	118	125	145	147	135	160	110	130	132	134	100	65	78	100	112	107	77	107	97	87	116	116

Tabel 6 Gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) in de periode juni 1998- maart 1999 en de filterdiepte t.o.v. maaiveld in het ruitverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Buis- nummer	1998											1999										
	15/6	29/6	14/7	27/7	15/8	21/8	29/8	15/9	29/9	15/10	30/10	13/11	28/11	14/12	28/12	15/1	28/1	15/2	1/3	15/3	29/3	
27D-L0012	57	78	75	90	90	89	71	30	65	50	25	43	56	50	39	50	45	70	41	69	75	
27D-L0013	83	117	117	128	133	132	111	43	100	76	30	68	93	84	68	85	78	111	82	101	112	
27D-L0024	70	98	113	133	148	154	138	52	71	58	+7	+7	44	46	30	74	80	88	50	55	68	
27D-L0029	65	101	120	139	135	151	133	37	84	59	15	25	74	68	48	60	65	67	58	35	91	
27D-L0031	68	92	90	102	107	108	90	16	85	66	24	70	78	68	60	67	67	85	64	84	88	
27D-L0042	54	86	81	109	115	115	80	35	72	45	40	50	61	51	40	48	45	68	43	70	77	
27D-L0043	70	87	84	102	103	99	76	37	72	52	47	65	70	61	50	60	57	80	53	81	85	
27D-L0055	52	100	107	122	129	129	102	10	90	54	10	60	75	57	10	54	54	90	52	85	105	
27D-L0057	59	96	100	115	120	118	90	26	88	56	28	60	73	62	40	54	56	107	43	84	91	
27D-L0064	80	114	114	121	120	132	109	28	100	71	43	50	72	81	62	75	77	85	81	102	110	
27D-L0069	50	80	81	92	95	89	75	5	70	35	15	43	51	45	19	33	29	69	20	67	72	
27D-L0074	79	123	129	135	146	148	130	51	90	70	29	59	90	81	72	73	75	101	90	86	101	
27D-L0116	103	133	140	151	153	155	145	14	124	100	35	102	133	112	101	110	113	131	121	123	133	
27D-L0117	79	108	115	127	129	132	115	27	91	57	35	60	83	65	55	59	63	92	74	89	99	
27D-L0118	92	123	125	142	148	149	134	54	104	74	47	72	91	82	74	75	76	105	83	100	108	
27D-P0087	103	127	133	145	148	146	133	60	113	91	65	90	107	98	85	95	100	117	79	113	121	
27D-P0090	165	181	187	196	201	201	183	106	72	151	115	165	175	162	152	158	160	175	165	175	183	
27D-P0091	70	97	94	104	115	117	96	18	82	55	30	58	69	65	58	57	58	82	65	78	83	
27D-P0110	95	118	115	132	137	137	117	51	109	84	62	89	102	93	79	88	88	110	77	109	117	
27G-L0001	83	115	123	128	143	145	133	3	90	65	3	63	78	75	68	74	75	89	77	73	85	
27G-L0003	83	115	124	134	140	142	125	53	91	72	21	53	86	81	62	80	77	107	81	88	105	
27G-L0005	107	133	147	148	152	156	156	.	126	95	8	105	122	96	86	97	93	107	107	121	127	
27G-L0010	114	138	155	167	175	178	173	90	108	95	45	76	98	96	85	96	98	120	100	100	117	
27G-L0011	84	98	96	104	117	116	106	28	100	78	30	90	100	97	89	94	86	110	102	110	115	
27G-L0012	116	140	154	171	185	193	192	124	116	105	70	88	102	98	85	102	100	108	97	106	113	
27G-L0037	78	103	98	118	125	125	102	32	95	58	33	65	82	67	66	68	68	93	77	85	98	
27G-L0055	85	120	135	139	152	154	149	46	99	76	32	52	85	80	66	83	81	102	59	73	95	
27G-P0033	80	95	100	100	112	114	102	32	91	72	22	84	91	82	76	84	80	95	75	87	92	
27G-P0099	130	150	170	182	201	205	210	117	118	100	42	46	88	94	73	86	93	112	57	68	100	
27G-P0226	81	100	111	127	133	139	117	45	82	71	41	55	73	67	57	63	65	73	65	66	76	
27G-P0227	81	153	162	149	163	165	162	70	110	74	53	68	89	78	65	73	74	105	77	91	108	
33B-L0053	78	103	111	133	138	143	122	47	89	63	47	61	77	68	60	60	58	86	63	77	86	
33B-L0054	73	103	108	130	138	140	115	23	85	41	30	49	65	58	49	44	43	80	61	75	85	
33B-L0100	65	83	83	99	105	105	87	25	75	46	33	51	83	55	49	49	49	74	60	70	76	
33B-P0063	96	108	98	118	117	118	111	18	104	87	78	90	95	92	90	86	91	103	92	104	108	
33B-P0327	65	95	97	122	115	125	98	27	83	48	33	54	71	63	56	55	53	82	67	78	87	

Tabel 6 vervolg

Buis- nummer	1998												1999											
	15/6	29/6	14/7	27/7	15/8	21/8	29/8	15/9	29/9	15/10	30/10	13/11	28/11	14/12	28/12	15/1	28/1	15/2	1/3	15/3	29/3			
33E-L0005	95	109	127	141	153	153	138	35	91	55	29	56	79	61	45	51	51	87	61	80	93			
33E-L0051	92	110	114	125	130	130	120	46	96	68	55	71	90	84	77	76	78	99	90	95	101			
33E-P0260	90	105	119	133	138	144	127	30	93	63	37	63	82	73	65	65	63	93	77	87	78			
33E-P0310	96	112	127	138	145	145	137	50	87	52	36	60	90	85	73	71	66	87	70	76	87			
SC-38	54	83	80	103	110	110	76	12	70	41	19	48	53	50	48	43	43	70	48	69	75			
SC-39	77	110	121	143	153	159	130	26	91	50	30	50	67	55	47	46	45	90	57	80	97			
SC-40	50	85	97	123	136	139	119	20	68	21	15	22	35	25	20	20	20	60	22	53	69			
SC-41	139	159	180	192	201	205	201	117	145	96	62	87	126	115	102	107	100	137	125	118	138			
SC-42	97	130	137	155	168	168	153	50	107	68	44	70	94	76	69	70	67	103	80	97	110			
SC-43	55	71	61	75	76	76	62	10	60	38	18	40	55	55	50	50	50	67	55	65	68			
SC-44	46	102	107	140	156	156	129	17	62	23	12	26	42	25	20	18	22	62	25	50	67			
SC-45	12	65	75	85	86	90	71	0	53	0	0	0	35	10	10	15	10	50	15	41	60			
SC-46	68	90	95	106	116	113	95	18	81	47	24	60	71	47	45	45	57	80	56	76	85			
SC-47	40	73	80	90	97	103	78	15	60	15	0	29	40	23	10	26	29	53	23	50	63			
SC-48	50	85	95	108	103	117	85	0	75	34	0	47	73	51	13	37	30	74	20	70	84			
SC-49	41	94	96	104	110	110	100	+3	84	33	0	18	68	37	12	25	31	86	25	61	91			
SC-50	41	82	78	90	99	97	80	0	75	36	0	41	57	40	30	40	42	77	43	72	81			
SC-51	80	113	118	126	136	133	117	25	100	61	15	77	92	67	58	67	70	100	82	94	104			
SC-52	113	134	154	170	198	209	215	58	88	69	+15	+60	15	53	20	49	52	92	+60	+20	23			
SC-53	42	90	98	107	114	120	113	0	73	24	10	24	41	22	6	18	15	66	10	54	65			
SC-54	10	70	80	94	103	109	100	+10	50	0	+15	0	29	10	0	7	6	50	5	28	51			
SC-55	100	108	106	118	113	122	117	35	115	94	40	100	113	110	100	110	105	122	97	122	126			
SC-56	36	70	70	78	>76	>76	70	5	60	25	0	30	35	30	0	23	20	65	0	55	75			
SC-57	53	80	85	116	125	131	93	26	80	47	21	46	56	50	27	47	40	70	23	70	83			
SC-58	38	90	92	129	138	146	108	22	75	31	19	30	46	36	21	30	28	70	22	60	80			
SC-59	54	92	90	108	116	115	94	27	81	41	26	50	61	54	32	46	43	87	32	84	92			
SC-60	156	180	195	206	>244	>244	>244	197	118	115	+?	+?	55	134	70	93	117	105	+60	+50	63			
SC-61	37	64	60	76	82	72	54	0	62	60	0	34	48	34	5	25	21	53	12	53	59			
SC-62	93	107	107	112	112	111	100	53	96	90	67	90	96	90	81	85	86	103	84	103	106			
SC-63	58	85	84	96	97	96	77	10	74	46	0	56	72	57	34	54	51	78	43	80	84			
SC-64	53	86	95	105	108	107	90	12	69	30	13	27	72	44	21	38	37	70	23	67	80			
SC-65	91	108	108	125	128	127	102	40	97	75	36	78	87	80	48	74	70	96	59	97	101			
SC-66	90	126	138	149	155	162	139	20	94	56	20	63	89	66	50	62	68	100	75	88	101			
SC-67	70	85	90	103	106	104	83	15	77	54	12	70	74	61	20	62	55	84	27	80	106			
SC-69	94	108	108	116	120	124	101	22	103	90	33	90	88	88	82	88	86	95	78	102	105			
SC-70	72	100	102	120	126	129	97	10	96	59	10	69	86	65	50	62	63	92	74	86	96			

Tabel 6 vervolg

Buis- nummer	1998														1999										
	15/6	29/6	14/7	27/7	15/8	21/8	29/8	15/9	29/9	15/10	30/10	13/11	28/11	14/12	28/12	15/1	28/1	15/2	1/3	15/3	29/3				
SC-71	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.			
SC-74	60	78	80	92	93	83	74	22	63	50	10	48	60	60	50	56	56	71	55	70	73				
SC-75	92	115	127	137	135	140	118	10	95	72	32	52	100	70	67	70	78	95	70	90	103				

. : geen opname

+? : grondwatersstand boven maaiveld

123 : gerichte opname van de GLG 21 augustus 1998

3.2.2.2 Berekening van GHG en GLG van buizen met 6-8 jaren meetgegevens of meer

De GHG en GLG van buizen met langejarige meetgegevens zijn berekend (geschat) met de automatische procedure 'Corrente' (Knotters, 1997). Hierbij worden buizen geconditioneerd op het neerslagoverschot over een periode van ca. 30 jaar (Knotters en van Walsum, 1994 en 1997), in dit geval de periode 1967-1997. Voordeel van deze methode in vergelijking tot de oude methode (bijlage, rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten 1996, par. 2.2.2) is dat de invloed van een reeks natte, dan wel droge jaren op de GHG/GLG wordt genivelleerd. Bovendien is het met de nieuwe methode goed mogelijk om van buizen met minder dan 6-8-jarige gegevens, een GHG en GLG te voorspellen.

Tabel 7 De GHG en GLG berekend uit de grondwaterstanden met behulp van de HG3- en LG3-methode van de laatste periode of 6-8 jaren, de se (standaardfout) en de daaruit voortvloeiende Gt m.b.t. herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

Buis-nummer	Aantal Jaren Laatste Periode	GHG	se GHG	GHG gecor. klimaat	se GHG gecor. klimaat	aantal jaren laatste periode	GLG	se GLG	GLG gecor. klimaat	se GLG gecor. klimaat	Gt	Gt kaart 2, blad 1 en 2
27D-L0067	6	47	13,8	50	2,0	6	131	5,9	140	2,0	Vlo	Vlo
27D-L0081	7	130	8,7	137	1,0	8	192	2,3	198	1,0	VIIId	VIIId
27D-L0102	10	99	4,9	103	2,0	10	157	4,3	161	2,0	VIIo	VIIo
27D-L0105	9	72	5,2	82	2,0	9	137	4,2	141	2,0	VIIo	Vlo
27D-L0107	9	161	8,7	174	1,0	8	227	5,0	233	1,0	VIIId	VIIId
27D-P0092	10	121	6,2	123	3,0	10	169	6,7	178	3,0	VIIo	-
27D-P0093	10	217	12,3	258	1,0	10	267	10,3	301	1,0	VIIId	-
27D-P0095	10	200	8,8	222	2,0	10	247	8,0	267	2,0	VIIId	VIIId
27D-P0096	10	198	13,4	245	1,0	10	247	11,0	288	1,0	VIIId	VIIId
27D-P0098	10	258	14,4	327	3,0	10	306	12,1	361	4,0	VIIId	VIIId
27D-P0112	6	51	10,9	58	1,0	7	113	4,5	119	1,0	IVu	Vlo
27D-P0113	6	74	13,4	83	2,0	7	157	3,7	162	2,0	VIIo	Vlo
27D-P0114	6	34	14,6	55	1,0	7	127	5,7	133	2,0	Vlo	Vlo

Tabel 8 De GHG en GLG berekend uit de grondwaterstanden met behulp van de HG3- en LG3-methode van de laatste periode of 6-8 jaren, de se (standaardfout) en de daaruit voortvloeiende Gt m.b.t. ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Buis-nummer	Aantal Jaren Laatste Periode	GHG	se GHG	GHG gecor. klimaat	se GHG gecor. klimaat	aantal jaren laatste periode	GLG	se GLG	GLG gecor. klimaat	se GLG gecor. klimaat	Gt	Gt kaart 2, blad 3 en 4
27D-L0013	9	76	4,9	82	1,0	9	134	1,6	139	1,0	VIIo	-
27D-L0118	6	83	8,9	89	1,0	6	159	2,1	161	1,0	VIIo	-
27D-P0110	6	80	7,7	86	1,0	7	138	1,5	141	1,0	VIIo	Vlo
27G-L0037	6	71	5,6	76	1,0	6	136	2,2	137	1,0	Vlo	-
27G-P0099	24	94	10,3	119	3,0	25	206	7,4	232	4,0	VIIId	VIIId
27G-P0227	6	82	14,5	91	2,0	6	181	5,3	191	3,0	VIIId	VIIId
33B-L0100	6	55	6,5	58	1,0	6	112	2,3	113	1,0	IVu	-
33B-P0327	7	48	6,5	54	1,0	8	126	2,3	125	1,0	Vlo	Vlo

3.2.2.3 Schatting van GHG en GLG van tijdelijke buizen met een korte meetreeks door regressie-analyse met stambuizen

Voor de beschrijving van de methode voor de schatting van GHG en GLG van tijdelijke buizen met een korte meetreeks door regressie-analyse met stambuizen verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.2.2.3).

Het meetnet van stambuizen in dit gebied hebben we uitgebreid met een meetnet van 46 SC-buizen (tijdelijke buizen) in het herinrichtingsgebied en met 35 SC-buizen in het ruilverkavelingsgebied. We hebben op dezelfde dag de grondwaterstand in de stambuizen en tijdelijke buizen gemeten. Voor zo'n tijdelijke buis en een naburige stambuis zal het grondwater doorgaans gelijktijdig stijgen en dalen, zodat een vrij sterke relatie kan worden verondersteld tussen de in beide buizen gemeten grondwaterstanden. Van deze relatie maken we gebruik bij het schatten van de GHG en GLG van de tijdelijke buis. De genoemde relatie stellen we vast via regressie-analyse (Oude Voshaar, 1994). Door vervolgens in de

gevonden regressieformule de GHG (GLG) van de stambuis in te vullen, vinden we de geschatte GHG (GLG) van de tijdelijke buis (fig. 8).

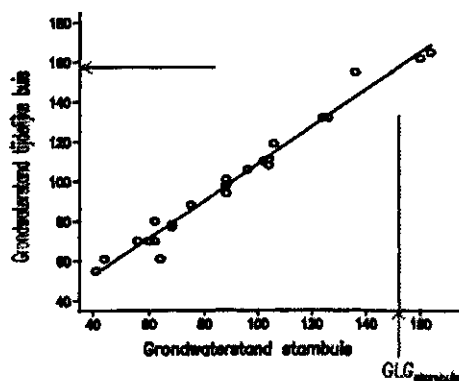

Fig. 8 Berekening van de GLG (cm - mv.) van een tijdelijke buis door gebruik te maken van de relatie tussen de grondwaterstanden van een tijdelijke buis en een naburige stambuis

Omdat het ook mogelijk is de (on)nauwkeurigheid van deze schatting te berekenen, vermelden we deze in de tabel met resultaten (tabel 7 en 8). Het gebruik van de methode is gebonden aan bepaalde voorwaarden. In dit gebied hebben we voor elke tijdelijke buis één of meerdere stambuizen gebruikt. Wanneer twee of meer stambuizen bij de berekening worden gebruikt, spreken we van een gecombineerde schatting.

Nauwkeurigheid van de via regressie geschatte GHG (GLG) in tijdelijke buizen

Twee componenten bepalen de (on)nauwkeurigheid van de via regressie geschatte GHG (GLG) in tijdelijke buizen:

- onnauwkeurigheid van de regressielijn;
- onnauwkeurigheid van de GHG (GLG) van de stambuis.

Omdat de regressielijn geschat is uit waarnemingen die gespreid liggen rond deze lijn, bezit de lijn een bepaalde onnauwkeurigheid. De tweede component komt voort uit het niet exact bekend zijn van de GHG (GLG) van de stambuis. Deze bezit een bepaalde onnauwkeurigheid (se-stambuis). Deze beide onnauwkeurigheden worden op een statistisch verantwoorde manier gecombineerd om een schatting van de onnauwkeurigheid van de GHG (se(GHG)) van de tijdelijke buis te krijgen (Oude Voshaar en Stolp, 1996). Op dezelfde manier hebben we een schatting van de onnauwkeurigheid van de GLG (se(GLG)) berekend.

Voorwaarden om de methode te kunnen toepassen

De methode is nadrukkelijk gebaseerd op een regressiemodel, waarvoor een sterke relatie moet bestaan tussen de grondwaterstanden in de tijdelijke buis en de voor de schatting gebruikte stambuis. Daarvoor hebben we gecontroleerd of de tijdelijke buis en de stambuis op plekken staan met vergelijkbare hydrologische omstandigheden. Zo hebben we gekeken naar:

- overeenkomst in bodemkundige opbouw van het gebied (beide buizen in zand of beide in klei);
- vergelijkbaar peilbeheer (afwatering, bemaling);
- vergelijkbaar met betrekking tot kwel cq. wegzijging.

Een andere voorwaarde is of de relatie voldoende sterk is en deze relatie met een lineaire, exponentiële of spline functie is te beschrijven. Dit is achteraf te controleren. We beschouwen de relatie als voldoende sterk als de verklaarde variantie (R^2_{adjusted}) groter is dan 80%.

Een andere belangrijke voorwaarde is dat er voldoende waarnemingen (ca. 20) zijn en dat in de periode tijdens welke gemeten is, standen voorkomen die in de buurt komen van de berekende GHG en GLG van de stambuizen. Met andere woorden een natte en een droge periode in de meetreeks verhoogt de betrouwbaarheid van de berekeningen.

Combinatie (middelen) van schattingen uit meer stambuizen levert een betere GHG en GLG

Tot 1995 gebruikten we alleen de 'beste' stambuis zonder gebruik te maken van de informatie van de overige buizen. In plaats van één (beste) stambuis te selecteren en hierop de schatting te baseren, hebben we nu bij een aantal tijdelijke buizen twee of meerdere 'goede' stambuizen geselecteerd om de GHG en GLG te schatten en deze vervolgens te middelen. Bij deze middeling voeren we een weging uit waarbij de nauwkeurigste schatting het grootste gewicht krijgt. De gecombineerde schatting is nauwkeuriger dan de schatting op basis van één stambuis, maar hoeveel nauwkeuriger is niet exact aan te geven. Om statistische redenen (Oude Voshaar en Stolp, 1996) nemen wij de laagste waarden voor $se(GHG)$ en $se(GLG)$ van de stambuizen die meedoen in de gecombineerde schatting.

Resultaten

We hebben bij de schattingen gebruik gemaakt van de (Genstat-)procedure GTKORTEREEKS. De procedure vraagt om een file met gegevens waaronder de meetreeks van elke buis (tabel 4, 5 en 6), de GHG en GLG van de stambuizen met hun onnauwkeurigheden (tabel 7 en 8) en een lijst die per tijdelijke buis aangeeft, welke stambuizen zijn toegestaan voor het berekenen van de gecombineerde schatting.

Als uitvoer krijgen we voor elke tijdelijke buis de volgende resultaten:

- schattingen van GHG en GLG op basis van elke stambuis afzonderlijk (incl. hun onnauwkeurigheden) en aanduidingen of de stambuis voldoet aan de voorwaarden om de methode toe te kunnen passen (het tussenresultaat wordt niet weergegeven in dit rapport);
- gecombineerde of enkelvoudige schattingen voor GHG en GLG met hun standaardfouten (tabel 9 en 10).
- tevens geven we inzicht in het verschil van de berekende Gt per buisnummer en de geschatte Gt van het desbetreffende kaartvlak.

Tabel 9 De GHG en GLG voor een aantal grondwaterstandsbuizen berekend uit enkelvoudige regressievergelijking met de grondwaterstandsbuizen (uit tabel 7) de se (standaardfout) en de daaruit voortvloeiende Gt voor het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

Buis nummer	GHG	se GHG	GLG	se GLG	Stambuis(zen)	Gt	Gt kaart 2, blad 1 en 2
27D-L0014	65	1,9	113	2,0	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	IVu	IIIb
27D-L0015	*	*	*	*		-	IIIb
27D-L0016	*	*	*	*		-	-
27D-L0021	149	1,4	196	1,4	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
27D-L0026	54	2,6	134	2,8	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VIo	IIIb
27D-L0034	55	2,8	100	2,4	27D-L0067, 27D-L0081	IVu	IIIb
27D-L0037	*	*	*	*		-	VIII d
27D-L0038	*	*	*	*		-	VIII d
27D-L0039	60	2,4	108	2,6	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	IVu	IVu
27D-L0049	*	*	*	*		-	IVu
27D-L0058	215	2,3	281	2,3	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	-
27D-L0066	86	1,7	136	1,8	27D-L0067, 27D-P0112, 27D-P0114	VIIo	VIo
27D-L0068	62	2,4	136	2,6	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VIo	VIo
27D-L0072	127	3,9	223	3,0	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIIo
27D-L0082	78	2,1	141	2,2	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VIo	VIo
27D-L0101	128	2,3	178	2,6	27D-P0092, 27D-P0095	VIIo	VIII d
27D-L0106	88	3,9	150	3,1	27D-L0102, 27D-L0105	VIIo	VIo
27D-L0108	*	*	*	*		-	-
27D-L0109	89	1,0	108	0,8	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	IVc	IVu
27D-P0046	527	1,5	559	2,7	27D-P0096, 27D-P0098	VIII d	-
27D-P0088	125	1,8	161	1,7	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VIIo	-
27D-P0094	*	*	*	*		-	VIII d
27D-P0097	243	1,8	284	3,0	27D-P0093, 27D-P0095, 27D-P0096	VIII d	VIII d
27D-P0099	380	1,8	418	3,1	27D-P0093, 27D-P0096, 27D-P0098	VIII d	-
27D-P0100	*	*	*	*		-	-
27D-P0115	122	1,4	172	1,5	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIIo	-
27D-P9001	117	1,3	159	1,5	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIIo	VIIo
27D-P9002	*	*	*	*		-	IIIb/1a
27D-P9003	37	1,4	86	1,2	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	IIIb	IIIb
27D-P9004	49	1,7	83	1,4	27D-L0102, 27D-L0105, 27D-P0092	IVu	IIIa
27D-P9010	180	1,3	214	2,2	27D-P0093, 27D-P0095, 27D-P0096	VIII d	VIII d
27D-P9011	*	*	*	*		-	IVu
27D-P9012	278	1,3	311	2,2	27D-P0093, 27D-P0095, 27D-P0096	VIII d	VIII d
27D-P9013	*	*	*	*		-	-
27D-P9014	176	2,2	242	2,3	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
27D-P9101	483	2,7	510	4,3	27D-P0093, 27D-P0096, 27D-P0098	VIII d	-
33B-L0018	66	3,5	144	3,9	27D-L0067, 27D-L0081	VIo	VIo
33B-P0235	160	4,0	229	3,2	27D-L0107, 27D-P0095, 27D-P0112	VIII d	VIII d
33B-P0270	138	3,6	212	3,4	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0113	VIII d	-
33B-P0320	312	2,0	369	1,7	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	-

Tabel 9 Vervolg

Buis nummer	GHG	sc GHG	GLG	sc GLG	Stambuis(zen)	Gt	Gt kaart 2, blad 1 en 2
SC-01	72	3,2	166	3,4	27D-L0067, 27D-L0105, 27D-P0113, 27D-P0114	Vlo	Vlo
SC-02	175	3,6	270	3,1	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
SC-03	69	2,9	144	3,2	27D-L0067, 27D-L0081	Vlo	III b
SC-04	219	2,7	290	2,3	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
SC-05	*	*	*	*		-	VIII d
SC-06	112	1,0	140	0,9	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VII o	Vlo
SC-07	80	1,7	128	1,5	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	Vlo	Vlo
SC-08	*	*	*	*		-	III b
SC-09	70	3,1	108	3,0	27D-L0067, 27D-L0081	IV u	IV u
SC-10	69	1,9	133	2,0	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	Vlo	Vlo
SC-11	174	1,8	227	1,4	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
SC-12	57	3,8	127	4,2	27D-L0067, 27D-L0081	Vlo	III b
SC-13	106	2,0	166	2,1	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VII o	VII o
SC-14	23	4,2	128	4,5	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-L0105, 27D-P0112, 27D-P0114	Vbo	Vbo
SC-15	55	2,9	161	3,2	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	Vlo	Vlo
SC-16	52	3,7	147	4,0	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0113, 27D-P0114	Vlo	Vlo
SC-17	*	*	*	*		-	Vlo
SC-18	31	4,8	123	5,3	27D-L0081	Vbo	Vbo
SC-19	86	2,4	162	2,6	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VII o	VII o
SC-20	111	1,3	141	1,3	27D-L0067, 27D-P0112, 27D-P0114	VII o	VII o
SC-21	194	2,2	229	1,7	27D-L0107, 27D-P0095, 27D-P0112	VIII d	VIII d
SC-22	114	2,1	155	2,6	27D-P0095	VII o	Vlo
SC-23	110	1,7	145	1,5	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0114	VII o	VII o
SC-24	111	1,8	170	2,0	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VII o	VII o
SC-25	*	*	*	*		-	Ia
SC-26	1	0,8	17	1,6	27D-L0067, 27D-L0081	Ia	Ia
SC-27	*	*	*	*		-	IV u
SC-28	68	2,6	109	3,7	27D-P0092, 27D-P0095	IV u	IV u
SC-29	165	1,3	212	1,4	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
SC-30	166	2,0	226	2,0	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
SC-31	*	*	*	*		-	VIII d
SC-32	138	3,3	235	2,9	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VII d	-
SC-33	118	3,4	200	2,8	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VII d	VII o
SC-34	*	*	*	*		-	VII o
SC-35	69	2,3	120	1,9	27D-L0067, 27D-L0081	IV u	IV u
SC-36	*	*	*	*		-	IIa
SC-37	*	*	*	*		-	IIa
SC-68	46	3,0	63	2,8	27D-L0067, 27D-L0081	III b	III b
SC-72	118	5,3	230	4,5	27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VII d	VII d
SC-73	124	2,3	171	1,9	27D-L0067, 27D-P0114	VII o	VII o
SC-76	113	3,6	187	2,2	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VII d	VII d
SC-77	253	2,0	317	2,1	27D-L0067, 27D-L0107, 27D-P0112, 27D-P0114	VIII d	VIII d
SC-78	97	1,6	130	1,6	27D-L0067, 27D-L0081, 27D-P0112, 27D-P0114	VII o	Vlo
SC-79	*	*	*	*		-	IIa
SC-80	37	3,7	102	3,1	27D-L0067, 27D-L0081	III b	IV u
SC-81	79	3,6	124	4,1	27D-P0092	Vlo	-

* Geen waarde, verklaarde variantie < 80%

Tabel 10 De GHG en GLG voor een aantal grondwaterstandsbuizen berekend uit enkelvoudige regressievergelijking met de grondwaterstandsbuizen (uit tabel 8) de se (standaardfout) en de daaruit voortvloeiende Gt voor het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Buis nummer	se		se		Stambuis(zen)	Gt	Gt kaart 2, blad 3 en 4
	GHG	GLG	GHG	GLG			
27D-L0012	52	1,1	96	1,5	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037, 33B-P0327	IVu	IVu
27D-L0024	69	3,5	161	5,2	27G-P0099, 27G-P0227	Vlo	-
27D-L0029	71	3,3	168	5,0	27D-L0118, 27G-P0227	Vlo	Vlo
27D-L0031	71	1,4	114	1,5	27D-L0013, 27D-L0118, 27D-P0110, 27G-L0037	IVu	IVu
27D-L0042	51	1,5	129	3,3	27D-L0013, 27D-L0118, 27D-P0110	Vlo	Vlo
27D-L0043	62	1,2	102	1,3	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVu	IVu
27D-L0055	60	2,1	140	3,2	27D-L0118, 27G-L0037, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27D-L0057	63	1,8	118	2,1	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVu	IVu
27D-L0064	78	1,8	129	2,0	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27D-L0069	42	1,7	96	1,9	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVu	IIIb
27D-L0074	83	2,0	149	2,3	27D-L0013, 27D-L0118, 27G-L0037, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27D-L0116	113	1,9	157	2,2	27D-L0013, 27D-L0118, 27G-L0037, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27D-L0117	73	1,3	145	1,7	27D-L0118, 27G-L0037, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27D-P0087	98	1,5	149	1,6	27D-L0013, 27D-L0118, 27D-P0110	Vlo	Vlo
27D-P0090	*	*	*	*		-	-
27D-P0091	68	1,5	116	1,7	27D-L0013, 27D-L0118, 27G-L0037, 33B-P0327	IVu	IVu
27G-L0001	79	2,9	137	4,5	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	-
27G-L0003	82	2,1	153	2,5	27D-L0013, 27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27G-L0005	107	2,4	156	3,0	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
27G-L0010	111	2,6	183	4,0	27G-P0099, 27G-P0227	Vld	-
27G-L0011	94	1,6	112	1,9	27D-L0013, 27G-L0037	Vlo	IIb
27G-L0012	114	2,4	192	3,5	27G-P0099, 27G-P0227	Vld	Vld
27G-L0055	89	3,0	164	4,3	27D-L0118, 27G-P0227	Vlo	Vlo
27G-P0033	85	1,8	107	1,9	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVc	IVc
27G-P0226	70	2,2	173	9,0	27D-L0118, 27G-P0227	Vlo	-
33B-L0053	*	*	*	*		-	-
33B-L0054	59	1,8	149	3,1	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
33B-P0063	91	1,8	118	3,2	33B-L0100	IVc	-
33E-L0005	71	2,1	164	3,0	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	-
33E-L0051	82	1,5	139	2,3	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	-
33E-P0260	74	1,6	146	2,3	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	-
33E-P0310	78	2,4	154	3,8	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	-
SC-38	50	1,4	111	2,0	27G-L0037, 33B-L0100, 33B-P0327	IVu	Vlo
SC-39	64	1,9	168	3,7	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
SC-40	42	3,1	154	5,3	27D-L0118, 27G-P0227, 33B-L0100	Vlo	Vlo
SC-41	126	3,1	215	4,7	27D-L0118, 27G-P0099, 27G-P0227	Vld	Vld
SC-42	85	1,7	182	3,8	27D-L0118, 33B-L0100, 33B-P0327	Vld	Vlo
SC-43	51	1,0	79	1,4	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	Ic	Ic
SC-44	44	2,7	168	5,8	27D-L0118, 27G-P0227, 33B-L0100	Vlo	Vlo
SC-45	21	2,0	102	3,0	27D-L0118, 27G-L0037	IIa	IIIb
SC-46	64	1,9	131	2,8	27D-L0118, 27G-L0037, 33B-L0100	Vlo	Vlo
SC-47	34	1,9	110	2,8	27D-L0118, 27G-L0037, 33B-L0100, 33B-P0327	IIIb	IIIb
SC-48	48	2,2	127	3,2	27D-L0013, 27D-L0118, 27G-L0037, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	Vlo
SC-49	37	3,0	101	3,4	27D-L0013, 27D-L0118, 33B-P0327	IIIb	IVu

Tabel 10 Vervolg

Buis nummer	se GHG		se GLG		Stambuis(zen)	Gt	Gt kaart 2, blad 3 en 4
SC-50	46	1,9	98	2,4	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037, 33B-L0100	IVu	IVu
SC-51	78	2,3	136	3	27D-P0110, 27G-L0037, 33B-L0100	VIIo	IIIb
SC-52	77	5,6	236	6,5	27G-P0099, 27G-P0227	VIIId	bVIIId
SC-53	46	3,1	142	4,5	27G-P0227	Vlo	Vlo
SC-54	30	2,8	132	4,2	27G-P0099, 27G-P0227	Vao	Vlo
SC-55	111	1,7	120	1,9	27D-L0013, 27G-L0037	IVc	IVu
SC-56	33	2,1	88	2,5	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVu	IVu
SC-57	49	1,8	140	4,1	27D-L0118, 27D-P0110, 33B-L0100, 33B-P0327	Vlo	IVu
SC-58	43	2,3	163	4,8	27D-L0013, 27D-L0118, 27D-P0110, 33B-L0100	Vlo	Vlo
SC-59	52	1,9	121	2,1	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	Vlo	Vlo
SC-60	138	8,1	210	10,9	27G-P0099, 27G-P0227	VIIId	bVIIId
SC-61	29	2,3	81	2,5	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IIIb	IIb
SC-62	91	1,1	116	1,1	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVc	IVu
SC-63	56	1,7	98	1,8	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037	IVu	IVu
SC-64	45	1,9	113	2,3	27D-L0013, 27D-L0118, 27D-P0110, 33B-L0100, 33B-P0327	IVu	Vlo
SC-65	78	1,6	132	1,8	27D-L0013, 27D-L0118, 27D-P0110, 27G-L0037	VIIo	IVu
SC-66	81	2,3	181	3,3	27D-L0118, 33B-L0100	VIIo	VIIo
SC-67	52	2,2	104	2,4	27D-P0110	IVu	IVu
SC-69	89	1,8	125	2,1	27D-L0013, 27D-P0110, 27G-L0037, 33B-L0100	VIIo	VIIo
SC-70	68	2,2	128	2,4	27D-L0118, 27D-P0110, 33B-L0100	Vlo	Vlo
SC-71	*	*	*	*		-	IIb
SC-74	58	1,4	88	1,6	27D-L0013, 27G-L0037, 33B-P0327	IVu	-
SC-75	80	2,2	158	3,3	27D-L0118, 33B-L0100	VIIo	VIIo

* Geen waarde, verklaarde variantie < 80%

3.2.2.4 Resultaten van de momentopname tijdens het GHG en GLG -niveau

Om onze schattingen van GHG en GLG zoveel mogelijk op basis van gemeten standen te toetsen, hebben we in het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen voor beide karakteristieken een momentopname (gerichte opname) uitgevoerd. De momentopname voor het herinrichtingsgebied is uitgevoerd op 14 januari 1998 (GHG) en op 29 september 1997 (GLG). Voor het ruilverkavelingsgebied zijn de momentopname voor de GHG eveneens uitgevoerd op 14 januari 1998, maar voor de GLG op 21 augustus 1998. Kort voor deze data gaven de grondwaterstanden in de stambuizen van NITG-TNO aan dat het niveau van de GHG en GLG bij benadering bereikt was. Er zijn daarna grondwaterstanden gemeten in alle peilbuizen, in 150 boorgaten in het herinrichtingsgebied en in 88 boorgaten in het ruilverkavelingsgebied.

De ligging en nummering van de momentopnames in het herinrichtings- en ruilverkavelingsgebied worden respectievelijk afgebeeld op figuur 9 en 10. De resultaten worden weergegeven in aanhangsel 3 en 7.

Fig. 9 Ligging en nummering van de momentopname, tijdens het GHG/GLG niveau, in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

Fig. 10 Ligging en nummering van de momentopname, tijdens het GHG/GLG-niveau, in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

3.2.2.5 Conclusies van de grondwaterstandsmetingen in L-, P- of SC-buizen

Bij de resultaten van de grondwaterstandsmetingen in tabel 7 en 9 van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West kunnen we de volgende opmerkingen plaatsen:

- De grondwaterstanden zijn gedurende 12 maanden 24 keer opgenomen.
- Van de in tabel 7 weergegeven stambuizen ligt buis 27D-P0092 op de rand van het herinrichtingsgebied en is stambuis 27D-P0093 gelegen in een niet gekarteerde enclave.
- Van de in tabel 9 weergegeven grondwaterstandsbuizen liggen de buizen 27D-P0046, 27D-P0099, 27D-P0100, 27D-P9101 en 33B-P0320 buiten het herinrichtingsgebied. De buizen 27D-L0016, 27D-L0058, 27D-L108, 27D-P0088, 27D-P0115, 27D-P9013, 27D-P0270, SC32 en SC81 zijn gelegen in niet gekarteerde enclaves.
- Tijdens de onderzoeksperiode hebben we een redelijk normaal grondwaterstandsverloop gehad in de zomerperiode; echter in de winterperiode, maart 1998 tot mei 1998 waren de grondwaterstanden redelijk hoog;
- voor de tijdelijke buizen 27D-L0015, 27D-L0016, 27D-L0037, 27D-L0038, 27D-L0049, 27D-L0108, 27D-P0094, 27D-P0100, 27D-P9002, 27D-P9011, 27D-P9013, SC-05, SC-08, SC-17, SC-25, SC-27, SC-31, SC-34, SC-36, SC-37 en SC-79 kunnen we geen GHG en GLG schatten, omdat de relatie met de stambuizen onvoldoende is: de verklaarde variatie (R^2_{adjusted}) ligt ruim beneden de 80%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bij de berekeningen alleen gebruik is gemaakt van geconditioneerde stambuizen en het grote verschil in fluctuatie tussen deze stambuizen en de tijdelijke buizen;
- Bij een aantal buizen komen de via de regressiemethode verkregen GHG en GLG niet overeen met de Gt-klasse waarbinnen deze buizen liggen (vergelijking tabel 9, kolom Gt en Gt-kaart 2). Verklaringen voor de afwijking tussen de berekende en geschatte waarde van de GHG en GLG zijn; een onvoldoende overeenkomstige hydrologische situatie van de buizen waarmee de regressieberekening is uitgevoerd en een onvoldoende relatie tussen het daadwerkelijke meetpunt en het desbetreffende kaartvlak;
- Bij vergelijking van de 55 buizen tussen de meetwaarde in kolom Gt en Gt-kaart van tabel 9 blijkt dat uit de regressievergelijking berekende schatting van de GHG en GLG (Gt) 36 buizen (65%) gelijk zijn aan de schatting van de GHG en GLG in het kaartvlak. Bij 11 buizen (20%) is de geschatte GHG in het kaartvlak hoger dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis. Bij 1 buis (2%) is de geschatte GHG dieper in het kaartvlak dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis. Bij 2 buizen (4%) is de geschatte GLG in het kaartvlak hoger dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis en bij 2 buizen (4%) is de geschatte GLG dieper in het kaartvlak dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis. Bij 3 buizen (5%) is zowel de geschatte GHG als GLG hoger in het kaartvlak dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis.
- De fluctuatie van het grondwater in de geconditioneerde stambuizen varieert in het herinrichtingsgebied van 47 tot 93 cm (tabel 7). Uit de schattingen van de GHG en GLG uit de regressievergelijking van de grondwaterstandsbuizen blijkt dat de fluctuatie varieert van 16 tot 112 cm (tabel 9).

Bij de resultaten van de grondwaterstandsmetingen in tabel 8 en 10 van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost kunnen we de volgende opmerkingen plaatsen:

- De grondwaterstanden zijn gedurende 22 maanden 45 keer opgenomen.
- Van de in tabel 8 weergegeven stambuizen liggen de buizen 27D-L0013, 27G-L0037 en 33B-L0100 buiten het ruilverkavelingsgebied en is stambuis 27D-L0118 gelegen in een niet gekarteerde enclave.
- Van de in tabel 10 weergegeven grondwaterstandsbuizen liggen de buizen 27G-L0001, 33B-P0063, 33E-L0005, 33E-L0051 en 33E-P0260 buiten het ruilverkavelingsgebied. De buizen 27D-L0024, 27G-L0010, 27G-P0226, 33E-P0310 en SC-74 zijn gelegen in niet gekarteerde enclaves.
- Tijdens de onderzoeksperiode hebben we een redelijk normaal grondwaterstandsverloop gehad in de zomerperiode; echter in de winterperiode, maart 1998 tot mei 1998 en september 1998 tot februari 1999 waren de grondwaterstanden relatief hoog;
- Voor de tijdelijke buizen 27D-P0090, 33B-L0053 en SC-71 kunnen we geen GHG en GLG schatten, omdat de relatie met de stambuizen onvoldoende is: de verklaarde variatie (R^2_{adjusted}) ligt

ruim beneden de 80%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat bij de berekeningen alleen gebruik is gemaakt van geconditioneerde stambuizen en het grote verschil in fluctuatie tussen deze stambuizen en de tijdelijke buizen;

- Bij een aantal buizen komen de via de regressiemethode verkregen GHG en GLG niet overeen met de Gt-klasse waarbinnen deze buizen liggen (vergelijking tabel 10, kolom Gt en Gt-kaart 2). Verklaringen voor de afwijking tussen de berekende en geschatte waarde van de GHG en GLG zijn; een onvoldoende overeenkomstige hydrologische situatie van de buizen waarmee de regressieberekening is uitgevoerd en een onvoldoende relatie tussen het daadwerkelijke meetpunt en het desbetreffende kaartvlak;
- Bij vergelijking van de 54 buizen tussen de meetwaarde in kolom Gt en Gt-kaart van tabel 10 blijkt dat uit de regressievergelijking berekende schatting van de GHG en GLG (Gt) 37 buizen (68%) gelijk zijn aan de schatting van de GHG en GLG in het kaartvlak. Bij 6 buizen (11%) is de geschatte GHG in het kaartvlak hoger dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis. Bij 2 buizen (3%) is de geschatte GHG dieper in het kaartvlak dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis. Bij 3 buizen (6%) is de geschatte GLG in het kaartvlak hoger dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis en bij 3 buizen (6%) is de geschatte GLG dieper in het kaartvlak dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis. Bij 3 buizen (6%) is zowel de geschatte GHG als GLG hoger in het kaartvlak dan in de bijbehorende grondwaterstandsbuis.
- De fluctuatie van het grondwater in de geconditioneerde stambuizen varieert in het ruilverkavelingsgebied van 57 tot 112 cm (tabel 8). Uit de schattingen van de GHG en GLG uit de regressievergelijking van de grondwaterstandsbuizen blijkt dat de fluctuatie varieert van 9 tot 159 cm (tabel 10).

3.2.2.6 Conclusies van de momentopname tijdens het GHG en GLG -niveau

Bij de resultaten van de momentopname van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West kunnen we de volgende opmerkingen plaatsen:

- Bij vergelijking van de meetwaarde in de kolom Gt en Gt-kaart in aanhangsel 3 (ligging en nummering van de momentopname zie fig. 9) blijkt dat uit de momentopname (149 boorgaten) van 25-09-1997 (GLG-niveau) en 14-01-1998 (GHG-niveau) de verkregen GHG en GLG in 81 boorgaten (54%) overeenkomt met de geschatte GHG en GLG in het kaartvlak. De GHG is in 37 boorgaten (12%) ondieper in het kaartvlak dan in het boorgat en van 15 boorgaten (5%) is de GHG dieper in het kaartvlak dan in het boorgat. In 16 boorgaten (5%) is de GHG gelijk. In 11 boorgaten (4%) is de GLG ondieper in het kaartvlak dan in het boorgat en in 20 boorgaten (7%) is de GLG dieper in het kaartvlak dan in het boorgat. In 33 boorgaten (11%) is de GLG gelijk.
- De fluctuatie van het grondwater in aanhangsel 3 van de boorgaten varieert van 15 tot 180 cm.

Bij de resultaten van de momentopname van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost kunnen we de volgende opmerkingen plaatsen:

- Bij vergelijking van de meetwaarde in de kolom Gt en Gt-kaart in aanhangsel 7 (ligging en nummering van de momentopname zie fig. 10) blijkt dat uit de momentopname (85 boorgaten) van 14-01-1998 (GHG-niveau) en 21-08-1998 (GLG-niveau) de verkregen GHG en GLG in 57 boorgaten (64%) overeenkomt met de geschatte GHG en GLG in het kaartvlak. De GHG is in 7 boorgaten (8%) ondieper in het kaartvlak dan in het boorgat en van 13 boorgaten (15%) is de GHG dieper in het kaartvlak dan in het boorgat. In 11 boorgaten (13%) is de GHG gelijk. In 9 boorgaten (11%) is de GLG ondieper in het kaartvlak dan in het boorgat en in 9 boorgaten (11%) is de GLG dieper in het kaartvlak dan in het boorgat. In 13 boorgaten (15%) is de GLG gelijk.
- De fluctuatie van het grondwater in aanhangsel 7 van de boorgaten varieert van 2 tot meer dan 123 cm in het buitendijkse gebied.

3.3 Indeling van de gronden

In het veld hebben we de gronden per boorpunt gedetermineerd volgens het systeem van bodemclassificatie voor Nederland van De Bakker en Schelling (1989). In de bijlage (rapport 157 van

Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3) wordt uitvoerig ingegaan op het classificatiesysteem, de differentiërende kenmerken en de indelingen.

Voor het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen hebben we op het hoogste niveau de gronden als volgt ingedeeld:

Herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West	Ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost
Veengronden	Veengronden
Moerige gronden	Moerige gronden
Zandgronden	Zandgronden
Beekkleigronden	Kalkhoudende zandgronden
Rivierkleigronden	Beekkleigronden
	Rivierkleigronden

Naar de differentiërende kenmerken (o.a. bodemvorming, hydromorfe kenmerken, dikte bovengrond), textuur, profielverloop en kalkklasse hebben we de gronden in het herinrichtingsgebied verder onderverdeeld in 125 legenda-eenheden en in het ruilverkavelingsgebied in 208 legenda-eenheden. Enkele bodemkundige kenmerken hebben we apart onderscheiden in de vorm van toevoegingen bij de legenda-eenheden. In het herinrichtingsgebied zijn er 13 toevoegingen en in het ruilverkavelingsgebied zijn 16 toevoegingen onderscheiden. In beide gebieden zijn van die toevoegingen vier soorten vergravingen vastgesteld.

3.4 Indeling van het grondwaterstandsverloop

Voor een beschrijving van de indeling van het grondwaterstandsverloop in grondwatertrappen verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996 paragraaf 2.4). In het herinrichtingsgebied komen de volgende grondwatertrappen voor: Ia, wIa, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, VIo, VIId, VIIo, sVIIo, VIIId en VIIId. Sommige grondwatertrappen hebben een kwalitatieve toevoeging w (water boven maaiveld gedurende een aaneengesloten periode van meer dan 1 maand) of een s (schijnspiegel) voor de code. In het ruilverkavelingsgebied komen de navolgende grondwatertrappen voor: IIa, bIIa, IIb, IIc, IIIa, bIIIa, IIIb, bIIIb, IVu, Vao, bVao, Vbo, bVbo, VIo, bVIo, VIId, bVIId, VIIo, bVIIo, VIIId, bVIIId, VIIId en bVIIId. De gronden welke buitendijks zijn gelegen hebben een kwalitatieve toevoeging b (periodiek overstroomd) voor de grondwatertrappen code.

3.5 Opzet van de legenda

In de legenda's van de bodem- en grondwatertrappenkaart zijn de verschillen in bodemgesteldheid weergegeven in de vorm van:

- legenda-eenheden;
- toevoegingen (incl. vergravingen);
- grondwatertrappen.

Voor algemene informatie over de begrippen legenda-eenheden, toevoegingen en grondwatertrappen en de combinaties daarvan verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.5).

Overige onderscheidingen omvatten delen van het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen die niet of slechts gedeeltelijk in het onderzoek zijn betrokken, zoals:

- bebouwing, wegen, campings, enclaves enz;
- water en waterlopen;
- sterk opgehoogde terreinen;
- sterk afgegraven terreinen;
- percelen waarvan de gebruikers of eigenaren geen toestemming voor onderzoek wilden verlenen.

3.6 Digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens

Voor de beschrijving van de digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens via BOPAK-1 verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten 1996, hoofdstuk 4). Voor de beschrijving van de digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens via BOPAK-2 verwijzen we naar de Gebruikersdocumentatie BOPAK versie 2.1 (Stolp et al., 1995), Beheerders-documentatie BOPAK versie 2.1 (Van Randen et al., 1995). Het centrale registratienummer (CR-NR) voor het landinrichtingsgebied Epe-Vaassen is voor het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West 5295 en voor het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost 5296. Alle gegevens in de digitale bestanden voeren dit nummer als eerste selectie item.

Figuur 11 en 12 geeft de LD-vakindeling van het herinrichtings en ruilverkavelingsgebied weer.

In totaal zijn 21 LD-vakken onderscheiden. Het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West is opgedeeld in 11 LD-vakken en in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost is opgedeeld in 10 LD-vakken.

4 Bodemgesteldheid: beschrijving van de bodem – en grondwatertrappenkaart in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

De bodemgesteldheid van herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West is weergegeven op twee bodemkaarten, schaal 1:10 000(kaart 1, blad 1 en 2). Deze kaarten geven informatie over de gronden en het grondwaterstandsverloop, maar zijn alleen naar de bodemeenheden ingekleurd. Er zijn ook twee grond-watertrappenkaarten, schaal 1:10 000, gemaakt (kaart 2, blad 1 en 2). Deze geven dezelfde informatie, maar zijn alleen naar de grondwatertrappen ingekleurd.

Voor indeling en codering verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, paragraaf 2.3.). Voor een verklaring of definiëring van de gebruikte terminologie verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten 1996, hoofdstuk 5).

In de volgende paragrafen beschrijven we de belangrijkste kenmerken; van de veengronden, moerige gronden, zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden (resp. par. 4.1 t/m 4.5), van de toevoegingen (par. 4.6), van de grondwatertrappen (par. 4.7), van de overige onderscheidingen (par. 4.8) en conclusies van de bodemgesteldheid in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West (par. 4.9). Bij het beschrijven van de legenda-eenheden is de indeling van de gronden zoals weergegeven in de bloklegenda van de bodemkaart, zoveel mogelijk aangehouden.

Voor een overzicht van de oppervlakteverdeling van de eenheden op de bodemkaarten en de grondwatertrappenkaarten in het herinrichtingsgebied verwijzen wij naar aanhangsel 1. In aanhangsel 2 is een vergelijking gegeven van de codering van de legenda-eenheden op de bodemkaarten van herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West, schaal 1 : 10 000(kaart 1, blad 1 en 2) met die van de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000. In aanhangsel 3 worden de gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) tijdens een GHG (14 januari 1998) en GLG (29 september 1997) periode, de gecorrigeerde grondwaterstand en de daaruit voortvloeiende Gt in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West weergegeven. In aanhangsel 4 staan gegevens per kaarteenheden van de gronden op de bodemkaart van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West.

4.1 Veengronden (V)

Veengronden bestaan tussen 0 en 80 cm diepte voor meer dan de helft van die dikte uit moerig materiaal. Voor de indeling, benaming en codering van de veengronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, paragraaf 2.3.1). De veengronden komen over een beperkte oppervlakte 85,1 ha (=1,2%) voor. In dit gebied onderscheiden we:

- Koopveengronden;
- Madeveengronden;
- Meerveengronden;
- Vlierveengronden.

4.1.1 Koopveengronden (hV.)

Koopveengronden zijn veengronden met een kleilig moerige eerdlaag, met een bovengrond van 15 tot 30 cm. dik. Er is 1 legenda-eenheid onderscheiden.

hVz: Koopveengronden; met een kleilig moerige eerdlaag en zandondergrond zonder humuspodzol-B

Verbreiding: In het Wisselsche Veen, Vossenbroek, enkele locaties ten noorden van Vaassen en nabij Wiesel in het beekdal van de Wenumsche Beek.

Oppervlakte: 35,2 ha = 0,5%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik, bevat 25-45% organische stof en heeft een bijmenging van 6-10% lutum. Het veenpakket bestaat veelal uit verweerd zegge- en/of mesotroof broekveen. Een

aantal gronden is vergraven (.../F). De begindiepte van de zandondergrond varieert van 40 tot plaatselijk meer dan 120 cm - mv. Dit zand bestaat meestal uit fluvioperiglaciaal materiaal en kan plaatselijk zeer grof en/of grindhoudend zijn(.../g).

Grondwatertrap: Ia, IIa, IIb en IIIa

Tabel 11a Profielschets van kaarteenhed hVz-IIa

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAh	0- 15	35,0	DK			110	kleilig veen; veraard
ICw1	15- 50	75,0	C			130	zeggeveen
ICw2	50- 60	55,0	BM			130	mesotroof broekveen
2Cr	60- 70	40,0	GY			160	gliede
3Cr1	70- 80	10,0		48	90	413	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cr2	80- 150			10	180	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 055010

4.1.2 Madeveengronden (aV.)

Madeveengronden zijn veengronden met klei-arme moerige eerdlaag, met een bovengrond van 15 tot 30 cm. dik. Naar de aard van de ondergrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

aVc en aVz: Madeveengronden; met zeggeveen doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv. of een zandondergrond beginnend tussen 40 en 120 cm - mv. zonder humuspodzol-B

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied, ten noorden van de Dijkhuizer enk, Vossenbroek, Wisselsche Veen, ten noorden van Vaassen, Korte Broek en omgeving Wiesel.

Oppervlakte: aVc: 2,2 ha = 0,0%; aVz: 25,0 ha = 0,4%

Profielophouw: De bovengrond is 15-35 cm dik, bevat 15-90% organische stof en heeft een bijmenging van 3-6% lutum. Het veenpakket bestaat veelal uit verweerd zegge- en/of zeggebroekveen. De ondergrond bestaat voornamelijk uit mesotroof broekveen. De zandondergrond van legenda-eenheid aVz bestaat voornamelijk uit fluvioperiglaciaal zand en varieert van sterk lemig tot leemarm, matig fijn tot matig grof zand. Plaatselijk komt in de ondergrond zeer grof tot grindhoudend zand voor (.../g). De gronden ten noorden van Vaassen zijn vergraven en in de omgeving van Korte Broek afgegraven i.v.m. natuurontwikkeling.

Grondwatertrap: Ia, IIa en IIIb

Tabel 12a Profielschets van kaarteenhed aVc-IIa

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IApg	0 15	30,0	DZ			110	zandig veen; veraard
ICgc	15 30	30,0	D			110	verweerd veen
ICw1	30 50	30,0	D			110	verweerd veen
ICw2	50 70	50,0	BM			130	mesotroof broekveen
ICr	70 150	50,0	BM			130	mesotroof broekveen

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 054026

Fig. 11 LD-vakindeling van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

0 0.5 1 1.5 2 Kilometers

Fig. 12 LD-vakindeling van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

Tabel 12b Profielschets van kaarteenheden aVz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	20,0	DZ			110	zandig veen; veraard
1Cw	20	70	40,0	D			110	verweerd veen
2Cr1	70	80			40	170	413	zeer sterk lemig, matig fijn zand
2Cr2	80	150			5	350	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 082022

4.1.3 Meerveengronden (zV.)

Meerveengronden zijn veengronden met een circa 15 a 40 cm dik zanddek zonder minerale eerdlaag. Naar begindiepte en aard van de ondergrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

zVd en zVz: Meerveengronden; met veraard of verweerd veen doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv. of een zandondergrond beginnend tussen 40 en 120 cm - mv. zonder humuspodzol-B

Verbreiding: In de beekdalen verspreid over het gebied.

Oppervlakte: zVd: 1,1 ha = 0,0%; zVz: 15,5 ha = 0,2%

Profielopbouw: De zandbovengrond is 15-35 cm dik, bevat 1-15% organische stof en bestaat uit zwak lemig, matig fijn en grof zand. Plaatselijk komt in de bovengrond grind voor (g/...). of zijn de gronden geëgaliseerd (.../E), vergraven (.../F) of opgehoogd (.../H). Meestal is zand vanaf de hoger gelegen gronden over de veengronden heen geschoven om de draagkracht van de graszode te verhogen. Het veenpakket bestaat veelal uit onherkenbaar verweerd veen dat naar beneden toe overgaat in zegge- of mesotroof broekveen. De zandondergrond bestaat hoofdzakelijk uit fluvioperiglaciaal materiaal en heeft een textuur van zeer sterk lemig tot leemarm, matig fijn tot grof zand. Plaatselijk is het fluvioperiglaciaal zand sterk vermengd met venige houtresten. Ook kunnen er zeer grof tot grind houdende lagen (.../g) in voorkomen.

Grondwatertrap: Ia, IIa, IIb en IIIa

Tabel 13a Profielschets van kaarteenheden zVd-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgr	0	40	3,0		16	185	693	zwak lemig, matig fijn zand
2Cw	40	75	55,0	D	50	90	110	verweerd veen
2Cr1	75	115	75,0	BM			130	mesotroof broekveen
2Cr2	115	180	25,0	DZ	50	60	110	zandig veen

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 021007

Tabel 13b Profielschets van kaarteenheden zVz-IIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Cg	0	20			10	250	693	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Ahb	20	30	10,0		15	250	693	zwak lemig, matig grof zand
2Cw	30	70	70,0	DK			110	kleiig veen
2Cr	70	90	70,0	DK			110	kleiig veen
3Cr	90	120			8	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 129021

4.1.4 Vlierveengronden (vV.)

Vlierveengronden hebben een weinig of niet veraarde, moerige bovengrond dunner dan 15 cm. Naar de aard van de ondergrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

vVd en vVz: Vlierveengronden; met weinig veraard veen doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv. of een zandondergrond beginnend tussen 40 en 120 cm - mv. zonder humuspodzol-B

Verbreiding: In het Vossenbroek en in het westelijke deel van het Wisselsche Veen.

Oppervlakte: vVd: 4,3 ha = 0,1%; vVz: 1,7 ha = 0,0%.

Profielopbouw: De bovenste 10-30 cm van het profiel bestaat veelal uit weinig veraard veen, met een organisch-stofgehalte van 30-70%. Veelal bestaat het veenpakket uit onherkenbaar verweerd veen. Soms zijn nog houtresten van mesotroof broekveen aanwezig. De zandondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal - of gestuwd materiaal. Het zijn overwegend zeer natte gronden met kweldruk vanuit de ondergrond en de draagkracht van de bovengrond is gering. In het Wisselsche Veen zijn de gronden i.v.m. natuurontwikkeling afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: wla en IIa.

Tabel 14a Profielschets van kaarteenheden vVd-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Cw	0 130	50,0	D				110	verweerd veen
2Cr	130 150				25	140	340	sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 056032

Tabel 14b Profielschets van kaarteenheden vVz/G-wla

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Acw	0 25	60,0	R				140	rietveen
1Cwr	25 30	40,0	R		14	230	140	rietveen
2Cr	30 60				14	230	413	zwak lemig, matig grof zand
3Cr	60 80	80,0	RC				130	rietzeggeveen
4Cr1	80 100				40	110	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand
4Cr2	100 110				15	160	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
5Cr	110 120				6	800	631	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 042032

4.2 Moerige gronden (W)

Moerige gronden zijn minerale gronden met een moerige bovengrond of een moerige tussenlaag die ondieper dan 40 cm - mv. begint en 5-15 cm tot maximaal 40 cm dik is. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze gronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3.2). De moerige gronden komen voor over een oppervlakte van 195,6 ha (≈2,9%). In dit gebied onderscheiden we:

- Moerige podzolgronden;
- Moerige eerdgronden.

4.2.1 Moerige podzolgronden (. Wp)

Moerige podzolgronden hebben een minerale zandondergrond waarin een duidelijke humuspodzol-B aanwezig is. Ze zijn behalve de Ah- of Ap horizont in hun ontstaan vergelijkbaar met de

veldpodzolgronden. Onder natte omstandigheden heeft zich (op het zand) een andersoortige bovengrond ontwikkeld. Naar de aard van de bovengrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

zWp en vWp: Moerige podzolgronden met zanddek zonder minerale eerdlaag of met een weinig, niet verweerde bovengrond en een zandondergrond met een humuspodzol-B

Verbreiding: Lokaal in het Tongerensche Veen, ten zuidoosten van het Eekterveld en ten oosten van Vaassen.

Oppervlakte: zWp: 4,0 ha = 0,1%; vWp: 0,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: Het zanddek is 15-30 cm dik en bestaat uit 4-18% organische-stof, is zwak lemig en heeft een textuur wisselend van matig fijn tot matig grof zand. Onder het zanddek komt een veenlaag voor welke circa 15-40 cm dik is. De gronden nabij het Eekterveld zijn veelal opgehoogd (.../H) met zwak tot sterk lemig, matig fijn zand. De zandondergrond bestaat hoofdzakelijk uit solifluctiedek met een podzol B-horizont met daaronder fluvioperiglaciaal of gestuwd materiaal. De textuur van de ondergrond varieert van zwak lemig, matig tot zeer fijn zand tot sterk lemig, matig grof zand. Plaatselijk komen in de ondergrond grindhoudende lagen voor (.../g). De bovengronden van legenda-eenheid vWp bestaan uit kleiig of zandig verweerd veen met plaatselijk verspoeld grind (g/...). De zandondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal.

Grondwatertrap: IIIb en IVu

Tabel 15a Profielschets van kaarteenheden zWp/H-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	10,0	DK	17	150	693	zwak lemig, zeer fijn zand
2Ahh	20	50	80,0				110	kleiig veen; verweerd
3Bhe	50	90	2,0		8	300	610	leemarm, matig grof zand
4Cu	90	120			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
4Cer	120	150			8	180	413	leemarm, matig fijn zand
4Cr	150	180			8	180	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 086014

Tabel 15b Profielschets van kaarteenheden g/vWp-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	18,0	DK			110	kleiig veen; veraard met grind
2Bhe	25	90	0,5		10	250	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
2BC	90	115			6	220	413	leemarm, matig grof zand; grind
2BCr	115	150			10	160	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 112034

4.2.2 Moerige eerdgronden (. Wz)

Moerige eerdgronden hebben een minerale zandondergrond zonder een duidelijke humuspodzol-B. Ze zijn behalve de Ah- of Ap horizont in hun ontstaan vergelijkbaar met de gooreerdgronden. Onder natte omstandigheden heeft zich (op het zand) een ander soortige bovengrond ontwikkeld. Naar de aard van de bovengrond zijn 5 legenda-eenheden onderscheiden.

zWz, vWz, aWz, hWz en kWz: Moerige eerdgronden; met zanddek, met weinig of niet veraarde, met zandig moerig, met kleiig moerig of met een bovengrond van zavel of klei en een zandondergrond zonder humuspodzol-B

Verbreiding: Tongerensche -, Wisselsche - en Pollensche Veen, Vossenbroek, omgeving Bloemendaalse weg, ten zuiden van 't Laar, nabij de Geelmolensche Beek en Korte Broek.

Oppervlakte: zWz: 55,7 ha = 0,8%; vWz: 26,7 ha = 0,4%; aWz: 7,5 ha = 0,1%; hWz: 99,7 ha = 1,4%; kWz: 1,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: Legenda-eenheid zWz heeft een zanddek welke 15-30 cm dik is en heeft een organische-stofgehalte van 3-10%. De textuur varieert van leemarm tot sterk lemig, zeer tot matig fijn zand. Plaatselijk komen er ijzerrijke (f/...) en grindhoudende (g/...) bovengronden voor. Deze eenheid kan zowel vergraven (.../F), afgegraven (.../G) of opgehoogd (.../H) zijn. Onder het zanddek komt een veenlaag voor welke circa 15-40 cm dik is. Dit kleiig of zandige veen is veelal verweerd. De zandondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal. In het Wisselsche Veen komt als gevolg van verwerking onder de zandtussenlaag het oorspronkelijk veen voor (.../w).

Legenda-eenheid vWz heeft een 20-40 cm dikke weinig of niet veraarde bovengrond met een organische-stofgehalte van 15-95%. Plaatselijk komt ten westen van Ernst in de bovengrond grind (g/...) voor. Nabij Korte Broek is deze legenda-eenheid i.v.m. natuurontwikkeling afgegraven (.../G). Direct onder de moerige bovengrond komt veelal een sterk lemige, zeer fijne zandige beekleemachtige tussenlaag voor welke naar beneden toe overgaat in een matig fijn tot matig grof fluvioperiglaciaal zand. Soms komen er zeer grove zandlagen of grind in de ondergrond voor (.../g).

Legenda-eenheid aWz heeft een 15-20 cm dikke zandig moerige bovengrond met een organische-stofgehalte van 15-40%. De zandondergrond bestaat uit beekleem, gestuwd - of fluvioperiglaciaal materiaal en kan qua textuur sterk variëren.

Legenda-eenheid hWz heeft een 15-40 cm dikke kleiig moerige bovengrond met een organische-stofgehalte van 15-50%. De zandondergrond kan zowel uit beekleem opgestuwd - of fluvioperiglaciaal materiaal bestaan en heeft een textuur variërend van zwak lemig tot zeer sterk lemig, zeer en matig fijn zand. In het Wisselsche Veen komt deze eenheid voor met een dun zanddekje (s/...) als gevolg van verwerkingen. Recentelijk zijn deze gronden i.v.m. natuurontwikkeling verschaald door de bovengrond af te graven (.../G). Onder de in vroegere tijden vergraven bovengrond bevindt zich de oorspronkelijke veenondergrond (.../w). Nabij het Apeldoornsche Kanaal komt deze toevoeging eveneens voor. Hier zijn de gronden vermoedelijk opgehoogd. Lokaal kan deze eenheid voorkomen met een zeer grof zandige tot grindhoudende ondergrond (.../g) en kunnen geëgaliseerd (.../E) dan wel vergraven (.../F) zijn.

Legenda-eenheid kWz heeft een 15 cm dikke kleiige bovengrond met een organische-stofgehalte van ca. 10%. Het kleidek bestaat eigenlijk uit beekleem met een zeer hoog leem percentage maar heeft tevens veel elementen van lichte zavel. De fluvioperiglaciaal zandondergrond is plaatselijk zeer grof.

Grondwatertrap: Ia, wIa, IIa, IIb, IIIa, IIIb en IVu

Tabel 16a Profielschets van kaarteenheden zWz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			Lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	3,0	D	16	170	692	zwak lemig, matig fijn zand
2Cw	35	75	30,0				110	verweerd veen
3Cgr	75	80			15	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
3Cr1	80	120			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
3Cr2	120	150			8	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 090006

Tabel 16b Profielschets van kaartenheid vWz/g-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			Lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	20,0	DK			110	venig zand
2Cg	30	45			30	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Ce	45	70			15	190	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	70	150			3	300	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 069030

Tabel 16c Profielschets van kaartenheid aWz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	20,0	DZ			110	zandig veen; veraard
2Ahg	25	50		5	40	100	340	zeer sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem
3Cgr	50	80			20	150	413	sterk lemig, zeer fijn zand
3Cr1	80	100			15	180	413	zwak lemig, matig fijn zand, houtresten
3Cr2	100	120			4	300	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 027052

Tabel 16d Profielschets van kaartenheid hWz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	40	70,0	DK			110	kleilig veen; veraard
2Cu	40	50	2,0	7	30	150	340	sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem
3Cg	50	60			9	170	413	leemarm, matig fijn zand
3Cgr	60	85			9	170	413	leemarm, matig fijn zand
3Cr	85	150			5	180	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 031042

Tabel 16e Profielschets van kaartenheid kWz-Ia

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ahg	0	15	10,0	10	40		340	1	5	zeer lichte zavel; beekleem
2Cw	15	45	15,0	D			110			verweerd veen
3Cr1	45	70			4	700	413			leemarm, zeer grof zand
3Cr2	70	120			4	250	413			leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 106005

4.3 Zandgronden (Z)

Het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West bestaat voor 4620,6 ha (=66,8%) uit zandgronden. Het merendeel van de gronden bestaat uit gestuwde afzettingen, solifluctie en/of fluvioperiglaciaal materiaal. Ook zandgronden bestaande uit Jong -, Oud Dekzand of stuifzand komen voor. Op grond van verschillen in de profielopbouw zijn de zandgronden onderverdeeld in:

- Podzolgronden;
- Eerdgronden;
- Vaaggronden.

4.3.1 Moderpodzolgronden (Y)

Moderpodzolgronden zijn zandgronden met een duidelijke moderpodzol-B. Een tweede kenmerk is het ontbreken van hydromorfe kenmerken. De moderpodzolgronden hebben zich voornamelijk ontwikkeld in mineralogisch rijkere zanden. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze gronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3.3). De moderpodzolgronden komen voor over een oppervlakte van 235,2 ha (=3,4%). Naar dikte van de bovengrond is een onderverdeling gemaakt in:

- Holtpodzolgronden;
- Looppodzolgronden.

4.3.1.1 Holtpodzolgronden (Y.)

Holtpodzolgronden zijn moderpodzolgronden met een dunne bovengrond en zijn naar textuur van de bovengrond onderverdeeld in 5 legenda-eenheden.

Y53 en Y55: Holtpodzolgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Ten noordoosten van Schaveren, ten noordwesten van Vaassen en ten oosten van het Wenumse veld.

Oppervlakte: Y53: 7,1 ha = 0,1%; Y55: 4,2 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-30 cm dik en bestaat uit 4-5% organische-stof, is zwak lemig tot sterk lemig, matig fijn zand. De zandgrofheid varieert van 170µm tot 200µm. Omdat veel gronden met deze legenda-eenheden een zandgrofheid hebben van rond de 200µm lijken deze gronden soms sterk op legenda-eenheden Y71, Y73 en Y75. Legenda-eenheid Y55 komt voor met grind in de bovengrond (g/...). De ondergrond bestaat uit gestuwd materiaal met soms een solifluctiedek en kan tevens bestaan uit zeer grof of grindhoudend zand (.../g). De ondergrond van Legenda-eenheid Y53 bestaat eveneens uit gestuwd materiaal met soms een solifluctiedek maar komt in het oosten van het Wenumse veld voor met een fluvioperiglaciaal zandondergrond.

Grondwatertrap: VIIo, VIId en VIId

Tabel 17a Profielschets van kaarteenheden Y53-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Bw	0	30	2,0		15	190	693	zwak lemig, matig fijn zand
1Bw	30	35	1,5		15	190	610	zwak lemig, matig fijn zand
2Cy	35	50	0,5		12	165	631	zwak lemig, matig fijn zand
2Cu1	50	130			6	165	631	leemarm, matig fijn zand
2Cu2	130	160			12	165	631	zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	160	180			12	165	631	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 092078

Tabel 17b Profielschets van kaarteenheden g/Y55/g-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	5,0		20	200	631	sterk lemig, matig fijn zand; grind
1Bws	20	40			5	250	631	leemarm, matig grof zand; grind
1Ce1	40	70			5	250	631	leemarm, matig grof zand; grind
1Ce2	70	180			2	1999	631	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 047005

Y71, Y73 en Y75: Holtpodzolgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Voornamelijk westelijke helft herinrichtingsgebied.

Oppervlakte: Y71: 2,2 ha = 0,0%; Y73: 94,8 ha = 1,4%; Y75: 96,1 ha = 1,4%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-30 cm dik en bestaat uit 3-5% organische-stof, is leemarm tot sterk lemig, matig grof zand. De zandgrofheid varieert van 210µm tot 350µm. De legenda-eenheden komen allemaal voor met grind in de bovengrond (g/...) en hebben zeer grof tot grindhoudend zand in de ondergrond (.../g). Indien de zandgrofheid nabij de 210µm ligt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid Y53 of Y55. De gronden bestaan uit gestuwd materiaal met soms een solifluctiedek. Legenda-eenheid Y73 heeft soms een fluvioperiglaciale zandondergrond of een lokaal verstoven dekzandachtige ondergrond, het zogenaamde Eperzand. Lokaal is legenda-eenheid Y73 vergraven (.../F) en afgegraven (.../G). Legenda-eenheid Y75 is alleen afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IVu, VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 18a Profielschets van kaarteenheden Y71/g-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	4,0		8	220	413	leemarm, matig grof zand
1Bws	20	50			8	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Ce	50	150			2	1999	631	leemarm, zeer grof zand
2Cr	150	160			2	1999	631	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 038010

Tabel 18b Profielschets van kaarteenheden g/Y73-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	7,0	3	14	250	631	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Bhs	25	30	1,0		10	250	631	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Bws	30	50	0,5		10	250	631	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Cyl	50	100			6	190	631	leemarm, matig fijn zand
1Cy2	100	180			4	190	631	leemarm, matig fijn zand; oranje

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 043015

Tabel 18c Profielschets van kaarteenheden g/Y75-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	5,0		25	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bws	25	50	1,0		20	230	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cy	50	100			10	500	610	zwak lemig, zeer grof zand; grind
2Cy	100	120			6	250	631	leemarm, matig grof zand
2Cg	120	140			15	155	631	zwak lemig, matig fijn zand
2Cu	140	180			8	230	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 132001

4.3.1.2 Loopodzolgronden (cY.)

Loopodzolgronden zijn moderpodzolgronden met een matig dikke antropogene bovengrond. Naar textuur van de bovengrond worden 4 legenda-eenheden onderscheiden.

cY55: Loopodzolgronden; sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Omgeving Vemde

Oppervlakte: 1,1 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca 40 cm dik, bevat 3% organische stof en bestaat uit sterk lemig (22% leem), matig fijn zand (200µm). De dikte van de Aa-horizont varieert door het verschuiven van de bovengrond naar wat lager gelegen flanken van deze hooggelegen gronden (plaatselijk sterk). Het cultuurdek is vermoedelijk ontstaan door het gebruik van plaggenbemesting. De Bw of BC-horizonten is vaal bruin en plaatselijk vrij dun. De humusarme zandondergrond bestaat grotendeels uit leemarm, zeer grof en/of grindhoudend (.../g) sterk gelaagd fluvioperiglaciaal zand.

Grondwatertrap: VIIo

Tabel 19a Profielschets van kaarteenheden cY55/g-VIIo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	60	3,0	22	200	692	sterk lemig, matig fijn zand, bruin
1BC	60	70		20	200	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Ce1	70	90		5	1999	413	leemarm, zeer grof zand
1Cg1	90	110		12	230	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cg2	110	130		2	1000	413	leemarm, zeer grof zand; grind
1Ce2	130	170		5	350	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	170	180		5	350	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 007020

cY71, cY73 en cY75: Loopodzolgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: cY71: 0,3 ha = 0,0%; cY73: 10,6 ha = 0,2%; cY75: 18,8 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 35-45 cm dik, bevat 3-5% organische stof en bestaat uit leemarm tot sterk lemig (9-23% leem), matig grof zand (210-250µm) met soms grind (g/...). De dikte van de Aa-horizont varieert en is ontstaan door het gebruik van plaggenbemesting. De Bws-horizont is vaal bruin en vrij dun. De humusarme zandondergrond bestaat grotendeels uit leemarm en zwak lemig, gelaagd fluvioperiglaciaal zand of solifluctiedek met gestuwde afzettingen. Plaatselijk komt zeer grof, grindhoudend zand in de ondergrond voor (.../g). Lokaal is legenda-eenheid Y75 afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: Vlo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 20a Profielschets van kaarteenheden cY71-VIId

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	45	4,0	9	220	692	leemarm, matig grof zand
1Bws	45	55		8	230	413	leemarm, matig grof zand
1Ce1	55	140		8	230	413	leemarm, matig grof zand
1Ce2	140	160		19	200	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg	160	180		9	230	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 040001

Tabel 20b Profielschets van kaartenheid cY73-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	45	5,0		16	250	692	zwak lemig, matig grof zand
1Bws	45	60	3,0		16	250	610	zwak lemig, matig grof zand
1Cy	60	80	1,0		16	250	610	zwak lemig, matig grof zand
2Cu	80	180			8	200	631	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 127008

Tabel 20c Profielschets van kaartenheid cY75-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	7,0		20	230	692	sterk lemig, matig grof zand
1Bws	40	60	2,0		25	230	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cy	60	70	1,0		16	230	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cu	70	180			8	250	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 125051

4.3.2 Humuspodzolgronden (H)

Humuspodzolgronden zijn zandgronden met een duidelijke humuspodzol-B en komen voor over een oppervlakte van 1492,6 ha (=23,0%). Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze gronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3.3). Binnen de humuspodzolgronden is naar aard en dikte van de bovengrond en het al of niet voorkomen van hydromorfe kenmerken, een onderverdeling gemaakt in:

- Haarpodzolgronden;
- Kamppodzolgronden;
- Veldpodzolgronden;
- Laarpodzolgronden.

4.3.2.1 Haarpodzolgronden (Hd..)

Haarpodzolgronden zijn humuspodzolgronden met een dunne bovengrond en zijn naar textuur van de bovengrond onderverdeeld.

Het zijn onder droge omstandigheden gevormde humuspodzolgronden: xeropodzolgronden. De E-horizont (loodzandlaag) ontbreekt meestal. Door bewerking, ploegen of spitten is deze horizont in de Ap-horizont opgenomen. De haarpodzolgronden hebben een Bhs-horizont, een door inspoeling van organische stof, ijzer, aluminium en sesquioxiden ontstane donkerbruine horizont. De organische stof bevindt zich in de vorm van amorfe humus in de poriën tussen de zandkorrels. Deze horizont is vaak verkit. Onder de Bhs-horizont komt een overgangshorizont naar de Ce-horizont voor, die ijzerhuidjes rond de zandkorrels bevat; verder komen er donkerbruine fibers in voor met dezelfde kleur en humusvorm als de Bhs-horizont. In de Ce-horizont komen humusfibers voor nabij kleine textuursprongen. Alle horizonten zijn scherp begrensd. De haarpodzolgronden zijn naar de textuur van de bovengrond onderverdeeld in 4 legenda-eenheden.

Hd53: Haarpodzolgronden; zwak lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Ten noorden van Schaveren en de omgeving van de bosrand ten oosten van het Wieselsche Veld.

Oppervlakte: 4,0 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-30 cm dik, bevat 2-4% organische stof en bestaat uit zwak lemig (11-18% leem), matig fijn zand (160-210µm) met soms grind (g/...). De dikte van de Ah of Ap-horizont varieert. De Bhs-horizont is duidelijk zwart maar relatief dun. De humusarme veelal gestuwde ondergrond bestaat uit leemarm soms zwak lemig zand. Ten zuidwesten van Wissel komt deze legenda-eenheid voor in fluvioperiglaciaal zand. Ten oosten van het Wieselsche Veld komen binnen deze legenda-eenheid als onzuiverheid ook moderpodzolgronden voor. Plaatselijk kan zeer grof en/of grindhoudend zand in de ondergrond voorkomen (.../g). Lokaal zijn sommige gronden vergraven(.../F).

Grondwatertrap: VIIo en VIIId

Tabel 21a Profielschets van kaarteenheden Hd53-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	4,0		14	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Bhs	30	45	0,5		10	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu1	45	100			8	160	413	leemarm, matig fijn zand
1Cu2	100	140			8	180	413	leemarm, matig fijn zand
1Cer	140	160			14	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cr	160	180			8	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 041046

Hd71, Hd73 en Hd75: Haarpodzolgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Hoog gelegen delen, verspreid over het gebied.

Oppervlakte: Hd71: 7,3 ha = 0,1%; Hd73: 95,5 ha = 1,4%; Hd75: 17,3 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-30 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit leemarm tot sterk lemig (8-18% leem), matig grof zand (210-320µm) met soms grind (g/...). De dikte van de Ah of Ap-horizont varieert. De Bhe of Bhs-horizont is duidelijk zwart maar relatief dun en ontbreekt soms geheel en dan komt alleen een BC-horizont voor. De humusarme veelal gestuwde ondergrond bestaat uit leemarm soms zwak lemig zand. Plaatselijk komt zeer grof en/of grindhoudend zand in de ondergrond voor (.../g) en zijn de gronden vergraven(.../F). In het gestuwde materiaal kunnen tevens residuen van keileem voorkomen.

Grondwatertrap: VIIo, VIIId en VIIId

Tabel 22a Profielschets van kaarteenheden g/Hd71-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	4,0		7	280	631	leemarm, matig grof zand; grind
1Bhs	20	30			7	300	631	leemarm, matig grof zand; grind
1BC	30	40			7	300	631	leemarm, matig grof zand; grind
1Ce1	40	140			5	350	631	leemarm, matig grof zand
1Ce2	140	180			2	800	631	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 046033

Tabel 22b Profielschets van kaarteenheden g/Hd73/g-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0		14	230	631	zwak lemig, matig grof zand
1Bhs	30	50	0,5		8	230	631	leemarm, matig grof zand
1Cg	50	100			8	210	631	leemarm, matig fijn zand
2Cg	100	120			22	140	520	sterk lemig, zeer fijn zand; keizand
3Cg	120	180		20	40		510	keileem

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 103029

Tabel 22c Profielschets van kaartenheid g/Hd75-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	4,0		22	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
2Bhe	25	35	1,5		12	220	631	zwak lemig, matig grof zand
2BCe	35	45	1,0		12	220	631	zwak lemig, matig grof zand
2Ce	45	75			6	200	631	leemarm, matig fijn zand
2Cu	75	180			3	185	631	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 122003

4.3.2.2 Kamppodzolgronden (cHd..)

Kamppodzolgronden zijn humuspodzolgronden met een matig dikke antropogene bovengrond en zijn naar textuur van de bovengrond onderverdeeld in 2 legenda-eenheden.

cHd53: kamppodzolgronden; zwak lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Ten noordwesten van Schaveren.

Oppervlakte: cHd53: 0,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca 35 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit zwak lemig (12-14% leem), matig fijn zand (160µm). Het cultuurdek is ontstaan door potstalbemesting. De Bhe-horizonten zijn duidelijk begrensd en zwart. Plaatselijk zijn de A- en Bh-horizont door vergravingen (.../F) vermengd. De humusarme gestuwde ondergrond bestaat meestal uit leemarm, zeer grof tot grindhoudend zand.

Grondwatertrap: VIId

Tabel 23a Profielschets van kaartenheid cHd53/F-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	3,0		12	160	692	zwak lemig, matig fijn zand
1A/Bhs	35	45	3,0		12	160	693	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu1	45	160			12	160	631	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu2	160	180			6	600	631	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 041026

cHd73: kamppodzolgronden; zwak lemig, matig grof zand

Verbreiding: Ten zuidoosten van Niersen.

Oppervlakte: cHd73: 0,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca 35 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit zwak lemig (12-14% leem), matig grof zand (240µm). Het cultuurdek is ontstaan door potstalbemesting. De Bhe-horizonten zijn duidelijk begrensd en zwart. Plaatselijk zijn de A- en Bh-horizont door vergravingen (.../F) vermengd. De humusarme gestuwde ondergrond bestaat meestal uit leemarm, zeer grof tot grindhoudend zand.

Grondwatertrap: VIId

Tabel 24b Profielschets van kaarteenheden cHd73-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,0		14	240	692	zwak lemig, matig grof zand
1Bhe	35	50	2,0		11	250	631	zwak lemig, matig grof zand
1Cg	50	90			6	300	631	leemarm, matig grof zand
1Ce	90	180			6	350	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 101016

4.3.2.3 Veldpodzolgronden (Hn..)

Veldpodzolgronden zijn humuspodzolgronden met hydromorfe kenmerken en een humushoudende bovengrond (Ah of Ap) die dunner is dan 30 cm. Over het algemeen is de Bhe-horizont vrij duidelijk ontwikkeld, al kan ook een deel van deze horizont door wat dieper ploegen in de Ap-horizont opgenomen zijn. Dit heeft tot gevolg dat de nieuw gevormde bovengrond wat grijsbruin en soms zelfs bont van kleur is. Door het dieper ploegen is de Bhe-horizont soms ook voor het grootste deel verdwenen of ligt de bovengrond direct op de BC-horizont. De oude graslanden hebben over het algemeen een dunne (circa 20 cm), homogene bovengrond. Bij veel podzolgronden komen roestvlekken in de C-horizont voor. De veldpodzolgronden zijn naar textuur van de bovengrond onderverdeeld in 10 legenda-eenheden.

Hn33 en Hn35: Veldpodzolgronden; zwak en sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Lokaal in het beekdal van het Wisselsche Veen, ten zuiden van Zuuk en ten zuidwesten van Korte Broek.

Oppervlakte: Hn33: 2,0 ha = 0,0%; Hn35: 0,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-40 cm dik, bevat 3-4% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (15-25% leem), zeer fijn zand (140-145 µm). De bovengrond bestaat veelal uit beekafzettingen. De gelaagde ondergrond bestaat meestal uit leemarm en zwak lemig, matig fijn of matig grof fluvioperglaciaal zand. Enkele gronden zijn vergraven (.../F) of er kan zeer grof tot grindhoudend zand in de ondergrond voorkomen (.../g).

Grondwatertrap: IVu, VIo en VIIo

Tabel 25a Profielschets van kaarteenheden Hn33/F-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Bh	0	40	3,0		14	130	693	zwak lemig, zeer fijn zand
1BCe	40	50			14	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce	50	110			12	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cr1	110	120			12	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cr2	120	150			8	400	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045019

Tabel 25b Profielschets van kaarteenheden Hn35-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0	5	25	140	340	sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem
2BC	30	60	2,0		25	160	413	sterk lemig, matig fijn zand; grind
2Ce	60	125	0,5		8	240	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	125	160			3	240	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 123034

Hn51, Hn53, Hn55 en Hn57: Veldpodzolgronden; leemarm, zwak-, sterk- en zeer sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: Hn51: 1,4 ha = 0,0%; Hn53: 92,7 ha = 1,3%; Hn55: 29,8 ha = 0,4%; Hn57: 25,2 ha = 0,4%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik, bevat 1-6% organische stof met uitschieters van 7-10% en bestaat uit leemarm, zwak -, sterk - en zeer sterk lemig (8-40% leem), matig fijn zand (160-200µm). De bovengrond kan bestaan uit Jong Dekzand, fluvioperiglaciale afzettingen of solifluctie. Als de bovengrond is opgebouwd uit fluvioperiglaciaal zand of uit solifluctiemateriaal kan er grind in voorkomen (g/...). Lokaal komen ten oosten van het Wieselsche veld enkele gronden voor met een 0-40 cm dik stuifzanddekje (z/...). Een aantal gronden is vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of afgegraven (.../G). Door deze egalisatie, verwerking of afgravingen kunnen de boringen afwijken van het oorspronkelijke profiel. De ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciale of gestuwd afzettingen en bevat veelal zeer grof of grindhoudend (.../g) zand. Enkele gronden op de flanken van de beekdalen, nabij de veen- en moerige gronden kunnen moerig materiaal in de ondergrond (.../w) of (.../v) bevatten.

Grondwatertrap: IIa, IIIa, IIIb, IVu, VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 26a Profielschets van kaartenheid Hn51/vG-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Bhe	0	35	1,0		8	200	693	leemarm, matig fijn zand
1Bhe	35	85	0,5		6	200	411	leemarm, matig fijn zand
2Cw1	85	100	85,0	C			130	zeggeveen
2Cw2	100	120	75,0	C			130	zeggeveen; met zandlaagje
2Cw3	120	130	50,0	DZ	6	180	110	verweerd veen; zandig
3BC1	130	140	5,0		8	160	413	leemarm, matig fijn zand
3BC2	140	170			6	180	413	leemarm, matig fijn zand
3BCr	170	180			6	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 042023

Tabel 26b Profielschets van kaartenheid Hn53-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,5		14	200	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Bhe	30	50	2,0		6	200	411	zwak lemig, matig fijn zand, SB
1BCe	50	90	0,5		6	180	411	leemarm, matig fijn zand
1Ce	90	140			10	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cer	140	180			10	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 105005

Tabel 26b Profielschets van kaartenheid Hn55-VIto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	5,0		20	180	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Bhe	25	50	1,0		12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Ce	50	135			8	300	631	leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	135	150			8	300	631	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 080009

Tabel 26c Profielschets van kaartenheid g/Hn57/g-VIto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	6,0	6	35	165	610	zeer sterk lemig, matig fijn zand; grind
1Bhe	25	35	2,0		25	165	610	sterk lemig, matig fijn zand
2BCg	35	70			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Ce	70	130			6	220	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cer	130	150			8	180	413	leemarm, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 112044

Hn71, Hn73, Hn75 en Hn77: Veldpodzolgronden; leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Alle legenda-eenheden komen verspreid over het gebied voor, behalve legenda-eenheid Hn77, deze komt alleen voor in het beekdal van de Papegaaibeek.

Oppervlakte: Hn71: 18,1 ha = 0,3%; Hn73: 493,8 ha = 7,1%; Hn75: 448,6 ha = 6,5%; Hn77: 1,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat mede afhankelijk van de geologische herkomst uit leemarm tot zeer sterk lemig (8-35% leem), matig grof zand (210-300µm). Veel bovengronden hebben een solifluctiedek of bestaan uit dekzand (lokaal verstoven). Het organische-stofgehalte varieert van 1-10%. Indien de zandgrofheid nabij de 210µm ligt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid Hn51, Hn53, Hn55 of Hn57. De ondergrond bestaat uit leemarm tot sterk lemig, plaatselijk sterk gelaagd, fluvioperiglaciaal of gestuwd matig grof zand waarin zeer grof of grindhoudend (.../g) lagen kunnen voorkomen. Een aantal gronden is vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of afgegraven (.../G). Door deze egalisatie, verwerking of afgravingen kunnen de boringen afwijken van het oorspronkelijke profiel. In de ondergrond kan moerig materiaal (.../w) of (.../v) voorkomen.

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, VIo, VIIo, VIIId en VIIId

Tabel 27a Profielschets van kaartenheid g/Hn71-VIIto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		9	220	411	leemarm, matig grof zand; grind
1Bhe	30	60	2,0		9	220	411	leemarm, matig grof zand
1BCe	60	90			6	230	413	leemarm, matig grof zand
1Ce	90	110			6	250	413	leemarm, matig grof zand
1Cer	110	165			6	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	165	170			12	220	631	zwak lemig, matig grof zand; leemresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 135027

Tabel 27b Profielschets van kaartenheid Hn73-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0		16	230	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Bhe	30	70	1,0		16	230	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Ce	70	90			16	230	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Ce	90	140			10	220	631	zwak lemig, matig grof zand
2Cer	140	180			10	220	631	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 111008

Tabel 27c Profielschets van kaartenheid g/Hn75-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	3,5			20	300	610 sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bhe	25	45	2,0			12	450	610 zwak lemig, zeer grof zand; grind
1BCe	45	60	0,5			15	250	610 zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cg	60	90				80	60	413 zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
2Cu	90	160	0,5			10	220	413 zwak lemig, matig grof zand
2Cr	160	170				6	220	413 leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 119043

Tabel 27d Profielschets van kaartenheid g/Hn77-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	20	7,0	7	35	220	610	zeer sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bhg	20	30	1,0		10	240	610	zwak lemig, matig grof zand
2Ce	30	70			8	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cer	70	120			6	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 131011

4.3.2.4 Laarpodzolgronden (cHn..)

Laarpodzolgronden zijn humuspodzolgronden met hydromorfe kenmerken en een matig dikke (30-50 cm) antropogene bovengrond. Het zijn overwegend oude ontginningsgronden die voornamelijk voorkomen op de hogere zandgronden, verspreid over het gebied. Veelal liggen ze op de overgang van de veldpodzolgronden naar de enkeerdgronden. De matig dikke bovengrond is grotendeels ontstaan door bemesting met potstalmest en plaggen. Bij veel laarpodzolgronden ontbreekt de E-horizont. De bruine Bhe-horizont is meestal vrij duidelijk. In de C-horizont komen plaatselijk roestvlekken voor. De laarpodzolgronden zijn verder onderverdeeld naar zandgrofheid en leemgehalte. Er zijn 6 legende-eenheden onderscheiden.

cHn33 en cHn35: Laarpodzolgronden; zwak en sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied in de beekdalen en ten zuiden van Zuuk.

Oppervlakte: cHn33: 4,4 ha = 0,1%; cHn35: 0,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-35 cm dik, bevat 3-7% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (12-20% leem), zeer fijn zand (140-150µm). Dit zand bestaat soms uit Jong of Oud Dekzand maar veelal uit gelaagd fluvioperiglaciaal zand. De ondergrond bestaat uit dekzand of fluvioperiglaciaal zand met in de diepe ondergrond soms nog solifluctiemateriaal. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E) of heeft zeer grof tot grindhoudend zand in de ondergrond (.../g).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VI0, VII0, VIIId en VIIId

Tabel 28a Profielschets van kaartenheid cHn33-VIlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,0		16	140	692	zwak lemig, zeer fijn zand
1Bhe	35	40	1,0		10	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg	40	60			10	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce	60	100			8	160	413	leemarm, matig fijn zand
1BC	100	130	0,5		14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	130	150			8	230	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045030

Tabel 28b Profielschets van kaartenheid cHn35-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,5		20	150	692	sterk lemig, zeer fijn zand
1Bhe	35	55	3,0		20	140	411	sterk lemig, zeer fijn zand
1Ce	55	65	1,0		20	140	411	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cgc	65	95			16	165	411	zwak lemig, matig fijn zand; FC
2Cu	95	120			14	155	411	zwak lemig, matig fijn zand
3Cu	120	180			3	1500	413	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 021054

cHn53 en cHn55: Laarpodzolgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: cHn53: 18,0 ha = 0,3%; cHn55: 7,8 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-45 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (14-22% leem), matig fijn zand (160-200µm). De bovengrond kan bestaan uit Jong of Oud Dekzand maar ook uit fluvioperiglaciaal zand. De zandondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal zand, solifluctie of gestuwd materiaal. Bij een aantal gronden komt in de bovengrond grind voor (g/...), zijn vergraven (.../F) of hebben zeer grof tot grindhoudend zand in de ondergrond (.../g).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIlo, VIIId en VIIId

Tabel 29a Profielschets van kaartenheid cHn53-VIIlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,5		16	185	692	zwak lemig, matig fijn zand
1Bhe	35	45	2,5		3	250	413	leemarm, matig grof zand
1BCe	45	70	1,5		3	320	413	leemarm, matig grof zand
1Ce	70	85	0,5		3	190	413	leemarm, matig fijn zand
1Cu	85	140			3	220	413	leemarm, matig grof zand
2Ahb	140	160	8,0		27	135	422	sterk lemig, zeer fijn zand; LL
3Cg	160	180			3	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 022031

Tabel 29b Profielschets van kaartenheid cHn55-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	45	5,0	5	25	190	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Bhe	45	55	2,0		20	220	413	sterk lemig, matig grof zand
1BCe	55	90	0,5		20	200	413	sterk lemig, matig fijn zand; grind
2Bhe	90	150	2,0		6	300	631	leemarm, matig grof zand
2Cr	150	180			4	300	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 023029

cHn73 en cHn75: Laarpodzolgronden; zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: cHn73: 177,4 ha = 2,6%; cHn75: 145,6 ha = 2,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-45 cm dik, bevat 4-7% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (13-25% leem), matig grof zand (210-340µm). Onder het antropogene dek komt zowel lokaal verstoven dekzand als fluvioperiglaciaal zand, solifluctie of gestuwd materiaal voor. De textuur varieert van leemarm tot zwak lemig, matig fijn tot matig grof zand. Bij een aantal gronden komt in de bovengrond grind voor (g/...). Sommige gronden zijn vergraven (.../F), andere zijn door egalisatiewerkzaamheden opgehoogd (.../H). Plaatselijk kan zeer grof tot grindhoudend zand in de ondergrond (.../g) voorkomen. Op een flank van een beekdal zijn sommige Bhg-horizonten ijzerrijk (f/...) en komt er moerig materiaal in de ondergrond voor (.../v).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VI0, VII0, VIId en VIId

Tabel 30a Profielschets van kaartenheid cHn73-VII0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	3,5		16	210	692	zwak lemig, matig grof zand
1Bhe	40	50	2,0		12	210	631	zwak lemig, matig grof zand
1BCe	50	70	0,5		8	210	631	leemarm, matig grof zand
1Cg	70	150			6	230	631	leemarm, matig grof zand
1Cgr	150	180			6	230	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 024033

Tabel 30b Profielschets van kaartenheid g/cHn75-VII0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	4,5		20	210	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bhg	40	50	1,5		10	240	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
1BCg	50	100	0,5		10	350	610	zwak lemig, matig grof zand; veel grind
2Ce	100	155			10	200	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	155	180			10	190	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 085005

4.3.3 Eerdgronden (Z)

Eerdgronden zijn minerale gronden met een 15-50 cm dikke minerale eerdlaag zonder humuspodzol-B in de ondergrond, of dikker dan 50 cm met al of niet een humuspodzol-B in de ondergrond. De eerdgronden met een matig dikke bovengrond (30-50 cm) komen vaak voor in de omgeving van de dikke eerdgronden. De dikke eerdgronden (enkeerdgronden met meer dan 50 cm humushoudende bovengrond) zijn ontstaan door eeuwenlange bemesting met materiaal uit de potstal. De eerdgronden

komen voor over een oppervlakte van 2706,9 ha (=39,1%), zijn naar aard, dikte van de eerdlaag en hydromorfe kenmerken onderverdeeld in:

- Zwarte enkeerdgronden;
- Bruine enkeerdgronden;
- Zwarte beekkeerdgronden;
- Bruine beekkeerdgronden;
- Gooreerdgronden;
- Kanteerdgronden.

4.3.3.1 Zwarte enkeerdgronden (zEZ.. en dzEZ..)

Zwarte enkeerdgronden zijn eerdgronden met een dikke (>50 cm) minerale eerdlaag die in dit gebied soms dikker is dan 80 cm. Deze gronden komen voornamelijk voor op hoge ruggen en koppen verspreid in het gebied. De dikke minerale eerdlaag is ontstaan door eeuwenlange bemesting van de akkers met mest uit de potstal. Afhankelijk van de aard en de hoeveelheid van de gebruikte mest en de duur van de bemesting vertoont de humushoudende bovengrond verschillen in kleur en dikte. Bij de zwarte enkeerdgronden in dit gebied zijn heideplaggen gebruikt, waardoor een grijszwarte bovengrond is ontstaan. Op veel plaatsen in het gebied, komen zwarte enkeerdgronden voor die duidelijk zwart op bruin van kleur zijn. De bruine kleur is ontstaan omdat plaggen gebruikt zijn uit de beekdalen. Vermoedelijk heeft er een omslag in het gebruik van de herkomst van plaggen plaatsgevonden. In de humusarme zandondergrond komen zowel humuspodzol- als moderpodzolgronden voor. Er komen echter ook zwarte enkeerdgronden voor waarvan de zandondergrond bestaat uit meer of minder roestig bleekgrijs materiaal zonder humuspodzol-B. Naar de dikte van de minerale eerdlaag en textuur van de bovengrond zijn 10 legenda-eenheden onderscheiden.

zEZ33, zEZ35, zEZ53 en zEZ55: Zwarte enkeerdgronden; zwak en sterk lemig, zeer en matig fijn zand

Verbreiding: Legenda-eenheid zEZ33 en zEZ35 komen alleen voor ten zuiden van Zuuk. De ander legenda-eenheden komen lokaal verspreid over het gebied voor.

Oppervlakte: zEZ33: 0,8 ha = 0,0%; zEZ35: 1,0 ha = 0,0%; zEZ53: 9,4 ha = 0,1%; zEZ55: 25,8 ha = 0,4%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat 4-7% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (14-23% leem), zeer en matig fijn zand (145-200µm). Onder de dikke minerale eerdlaag bevindt zich veelal een enigszins heterogene overgangslaag, bestaande uit A- en B-resten. Er komen echter ook plaatsen voor waar de natuurlijke opeenvolging van deze horizonten nagenoeg nog ongestoord is. Er komen plaatselijk iets stugge Bhe- en BCe-horizonten voor maar ook goed doorwortelbare Bws-horizonten. Deze lagen kunnen bestaan uit Jong en/of Oud Dekzand maar ook uit fluvioperiglaciaal zand of gestuwd materiaal. Relatief komen onder de minerale eerdlaag weinig solifluctiedekken voor. Plaatselijk komt in het fluvioperiglaciaal zand, zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voor.

Grondwatertrap: VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 31a Profielschets van kaarteenheden zEZ33-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	Leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	50	6,5		14	150	692	zwak lemig, zeer fijn zand
1Bhe	50	65	2,0		12	145	411	zwak lemig, zeer fijn zand
1BCg	65	75	1,5		12	145	411	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg1	75	100	0,5		10	145	411	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg2	100	150			8	145	411	leemarm, zeer fijn zand
1Cg3	150	180			12	165	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 020028

Tabel 31b Profielschets van kaarteenheden zEZ35-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa1	0	45	6,0		25	145	692	sterk lemig, zeer fijn zand
1Aa2	45	60	3,5		12	140	692	zwak lemig, zeer fijn zand
1Bwsb	60	90			12	145	412	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cy	90	160			12	145	412	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cu	160	180			20	185	412	sterk lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 020025

Tabel 32a Profielschets van kaarteenheden zEZ53-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	55	4,0		14	190	692	zwak lemig, matig fijn zand
1Bhe	55	80	2,0		14	190	411	zwak lemig, matig fijn zand
1BCe	80	90	1,0		10	190	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce1	90	170	0,3		10	180	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce2	170	180			10	180	411	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 026014

Tabel 32b Profielschets van kaarteenheden zEZ55-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa1	0	40	5,0		20	175	692	sterk lemig, matig fijn zand, zwart
1Aa2	40	65	3,0		18	195	692	sterk lemig, matig fijn zand, bruin
1BC	65	75	1,5		16	195	631	zwak lemig, matig fijn zand
1Cy	75	85			14	195	631	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu1	85	130			6	195	631	leemarm, matig fijn zand, stenen
1Cu2	130	180			3	195	631	leemarm, matig fijn zand, wittig

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 093029

zEZ73, zEZ75 en zEZ77: Zwarte enkeerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Grote hoog gelegen kaartvlakken, verspreid over het gebied. Legenda-eenheid zEZ77 komt echter alleen voor ten zuiden van Vemde.

Oppervlakte: zEZ73: 185,2 ha = 2,7%; zEZ75: 612,2 ha = 8,8%; zEZ77: 4,3 ha = 0,1

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-80 cm dik, bevat 3-7% organische stof en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (12-35% leem), matig grof zand (210-300µm). Onder de dikke minerale eerdlaag bevindt zich veelal een enigszins heterogene overgangslaag, bestaande uit A- en Bhe- of Bws-resten. Er komen echter ook plaatsen voor waar de natuurlijke opeenvolging van deze horizonten nagenoeg nog ongestoord is. Een aantal gronden is vergraven (.../F), opgehoogd (.../H) of afgegraven (.../G) en kan hierdoor afwijken van het oorspronkelijke profiel. Onder de minerale eerdlaag komt lokaal verstoven dekzand, soliflutie of gestuwd materiaal voor, soms met grind (g/...). Bij slechts enkele gronden komt onder de minerale eerdlaag fluvioperiglaciaal zand voor. In dit fluvioperiglaciaal zand maar ook in de overige afzettingen kan zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk komt ook moerig materiaal (.../v) voor.

Grondwatertrap: IVu, VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 33a Profielschets van kaarteenhed zEZ73-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	4,5		19	220	692	sterk lemig, matig grof zand
1Aa/Bws	40	60	3,5		19	220	693	sterk lemig, matig grof zand
1Bwsb	60	70	1,5		14	190	411	zwak lemig, matig fijn zand
1BCw	70	85	0,5		12	190	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce	85	180			12	170	411	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 10030

Tabel 33b Profielschets van kaarteenhed zEZ75-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa1	0	40	6,0		22	250	692	sterk lemig, matig grof zand
1Aa2	40	70	4,0		25	230	692	sterk lemig, matig grof zand, bruin
2Bwsb	70	85			20	250	631	sterk lemig, matig grof zand; grind
2BC	85	110			12	250	631	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cc	110	180			6	300	631	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 048024

Tabel 33c Profielschets van kaarteenhed zEZ77/g-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	90	8,0		38	230	692	zeer sterk lemig, matig grof zand
1Bheb	90	110			28	200	413	sterk lemig, matig fijn zand
1BCe	110	130			2	1999	413	leemarm, zeer grof zand
1Ce	130	150			12	280	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cr	150	180			12	280	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 007005

dzEZ53, dzEZ73 en dzEZ75: Zwarte enkeerdgronden met een zeer dikke minerale eerdlaag; zwak en sterk lemig, matig fijn en grof zand

Verbreiding: legenda-eenheid dzEZ53 komt alleen voor ten zuiden van Zuuk. De overige legenda-eenheden komen verspreid voor met als grote concentraties de Dijkhuizer enk, omgeving van Gortel en Emst.

Oppervlakte: dzEZ53: 0,5 ha = 0,0%; dzEZ73: 35,0 ha = 0,5%; dzEZ75: 76,0 ha = 1,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 90-95 cm, plaatselijk zelfs 110 cm dik, bevat 5-7% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (15-21% leem), matig fijn en matig grof zand (175-230µm). Onder de dikke minerale eerdlaag bevindt zich veelal een enigszins heterogene overgangslaag, bestaande uit Aa- en Bhe- of Bws-resten. Er komen echter ook plaatsen voor waar de natuurlijke opeenvolging van deze horizonten nagenoeg nog ongestoord is. Onder de minerale eerdlaag komt dekzand of gestuwd materiaal voor. Solifluctiemateriaal direct onder de minerale eerdlaag komt minder vaak voor. Enkele gronden hebben een toevoeging grind (.../g).

Grondwatertrap: IVu, VIo, VIIo, VIId en VIIId

Tabel 34a Profielschets van kaarteenheid dzEZ53-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa1	0	40	6,5		16	175	692	zwak lemig, matig fijn zand
1Aa2	40	80	5,0		16	185	692	zwak lemig, matig fijn zand, bruin
1Aa/C	80	90	3,0		20	195	693	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg	90	130			12	195	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cgr	130	150			6	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	150	180			10	185	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 021040

Tabel 35a Profielschets van kaarteenheid dzEZ73-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0	30	5,0		14	230	692	zwak lemig, matig grof zand
1Aa1	30	65	4,0		14	230	692	zwak lemig, matig grof zand
1Aa2	65	90	3,0		14	230	692	zwak lemig, matig grof zand
1Bwsb	90	100			8	230	631	leemarm, matig grof zand
1Cy	100	130			6	230	631	leemarm, matig grof zand
1Ce	130	180			5	250	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 075005

Tabel 35b Profielschets van kaarteenheid dzEZ75-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa1	0	80	5,0		22	220	692	sterk lemig, matig grof zand,
1Aa2	80	100	3,0		20	200	692	sterk lemig, matig fijn zand, bruin
1Bwsb	100	120			15	200	411	zwak lemig, matig fijn zand
1BC	120	130			8	220	411	leemarm, matig grof zand
1Ce	130	160			8	220	411	leemarm, matig grof zand
1Cg	160	180			6	230	411	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 007013

4.3.3.2 Bruine enkeerdgronden (bEZ..)

Bruine enkeerdgronden zijn eerdgronden met een dikke (>50 cm) minerale eerdlaag. Onder de minerale eerdlaag is meestal een moderpodzol aangetroffen. De bruine enkeerdgronden onderscheiden zich van zwarte enkeerdgronden door de kleur van de minerale eerdlaag. De minerale eerdlaag is ontstaan door eeuwenlange bemesting van de akkers met mest uit de potstal, waarbij vermoedelijk plaggen zijn gebruikt uit de beekdalen. Naar textuur van de bovengrond zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

bEZ55, bEZ73 en bEZ75: Bruine enkeerdgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn en matig grof zand

Verbreiding: Ten noorden van het Kievitsveld, ten zuiden van Schaveren en grote aaneengesloten delen in omgeving van Westendorp.

Oppervlakte: bEZ55: 3,6 ha = 0,1%; bEZ73: 2,8 ha = 0,0%; bEZ75: 125,0 ha = 1,8%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (15-22% leem), matig fijn en matig grof zand (180-230µm). Onder de minerale eerdlaag bevindt zich veelal een Bwsb-horizont bestaande uit lokaal verstoven dekzand, fluvioperiglaciaal of gestuwd materiaal. Solifluctiemateriaal direct onder de minerale eerdlaag komt minder vaak voor. Enkele gronden hebben een toevoeging grind (.../g). Wanneer onder de minerale eerdlaag duidelijke Bh-horizont voorkomen, kunnen deze enigszins stug en/of verkit zijn. Deze

gronden komen het meest voor indien de zandondergrond bestaat uit Jong Dekzand. Een aantal gronden is vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E) en vertoont afwijkingen in het oorspronkelijke profiel.

Grondwatertrap: VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 36a Profielschets van kaarteenhed bEZ55-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	55	4,0		22	200	692	sterk lemig, matig fijn zand; bruin
1Cgc	55	90			17	220	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cg	90	120			13	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	120	140			13	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
3Cw	140	170	17,0	D			110	verweerd veen
4Cr	170	180			10	200	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 057028

Tabel 37a Profielschets van kaarteenhed bEZ73-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0	30	6,0		14	220	692	zwak lemig, matig grof zand
1Aa	30	80	5,0		14	220	692	zwak lemig, matig grof zand
1BC	80	110			16	220	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cg	110	140			11	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce1	140	160			8	160	413	leemarm, matig fijn zand
1Ce2	160	180			8	230	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 067036

Tabel 37b Profielschets van kaarteenhed g/bEZ75-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0	30	4,0		22	215	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Aa	30	75	4,0		14	215	692	zwak lemig, matig grof zand
1AC	75	90	1,0		11	215	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cg1	90	160			8	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cg2	160	180			8	230	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 059044

4.3.3.3 Zwarte beekeerdgronden (tZg.. en cZg..)

Zwarte beekeerdgronden zijn eerdgronden met een 15-50 cm dikke minerale eerdlaag met hydromorfe kenmerken, dus zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont. In deze gronden begint de roest ondieper dan 35 cm – mv. en loopt door tot tenminste 120 cm – mv. of tot de Cr-horizont. Soms is de roest over minder dan 30 cm onderbroken. De kleur van de bovengrond is over het algemeen zwartgrijs. De zwarte beekeerdgronden hebben een dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm) minerale eerdlaag en zijn naar dikte en textuur van de bovengrond in 14 legenda-eenheden onderverdeeld.

tZg35 en tZg37: Zwarte beekerdgronden; sterk en zeer sterk leemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Ten noorden van Wissel en nabij het Pollensche Veen komt legenda-eenheid tZg35 voor. Legenda-eenheid tZg37 komt alleen in het beekdal ten noorden van de Dijkhuizer Enk voor.

Oppervlakte: tZg35: 4,9 ha = 0,1%; tZg37: 7,5 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik en bestaat uit sterk en zeer sterk leemig (23-37% leem), zeer fijn zand (ca. 145 µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 6-11%. Plaatselijk kunnen er als onzuiverheid moerige bovengronden voorkomen en zijn sommige gronden aangerijkt met lutum. De gronden komen voornamelijk voor in de laagste delen van de beekdalen en bestaan veelal uit beekafzettingen op fluvioperiglaciale afzettingen. Lokaal kan in dit zand zeer grof tot grindhoudend (.../g) zand voorkomen. Plaatselijk komt onder het fluvioperiglaciale zand gestuwd materiaal voor.

Grondwatertrap: IIIa en IIIb

Tabel 38a Profielschets van kaarteenheid tZg35-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	10,0		25	140	340	sterk leemig, zeer fijn zand
1Cg	25	40			20	140	340	sterk leemig, zeer fijn zand
2Cu	40	70			15	150	413	zwak leemig, zeer fijn zand
2Cer	70	90			15	150	413	zwak leemig, zeer fijn zand
2Cr	90	140			10	160	413	zwak leemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 027056

Tabel 38b Profielschets van kaarteenheid tZg37-IIIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	9,0	5	38	140	340	zeer sterk leemig, zeer fijn zand; beekleem
1Cg	20	25		5	38	140	340	zeer sterk leemig, zeer fijn zand; beekleem
2Cg	25	70			6	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cgr	70	100			6	200	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	100	150			10	180	413	zwak leemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 008029

tZg53, tZg55 en tZg57: Zwarte beekerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk leemig, matig fijn zand

Verbreiding: In en langs de randen van de beekdalen verspreid over het gebied.

Oppervlakte: tZg53: 19,4 ha = 0,3%; tZg55: 60,7 ha = 0,9%; tZg57: 64,3 ha = 0,9%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk leemig (15-39% leem), matig fijn zand (160-200µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 4-10%. Indien de zandgrofheid nabij de 210µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid tZg73, tZg75 of tZg77. De gronden zijn zowel op de flanken als in de laagste delen van de beekdalen gelegen en zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit beek-, fluvioperiglaciale afzettingen en/of solifluctie met een gestuwde ondergrond. Er komen echter ook gronden voor waarbij de gehele ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal zand of uit solifluctie. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. In de omgeving van Epe en nabij Vemde komen ijzerrijke (f/...) soms zavel of kleidekken (k/...) voor. Ten noorden van Zuuk komt in de ondergrond soms dieper dan 120 cm - mv. moerig materiaal (.../v) voor. Plaatselijk zijn door vergraving (.../F) of afgravingen (.../G) gronden hun oorspronkelijke profielopbouw kwijt geraakt.

Grondwatertrap: IIa, IIIa, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 39a Profielschets van kaartenheid tZg53-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/C	0	30	5,0		16	180	693	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg	30	50			13	190	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cg	50	100			4	250	631	leemarm, matig grof zand
2Cgr	100	150			4	300	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 027006

Tabel 39b Profielschets van kaartenheid tZg55-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/C	0	35	8,0		26	180	693	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg1	35	65			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg2	65	90			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	90	110			6	200	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	110	150			4	250	631	leemarm, matig grof zand, fijn grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 027017

Tabel 39c Profielschets van kaartenheid g/tZg57-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	25	6,0	7	35	160	340	zeer sterk lemig, matig fijn zand; grind
2Cg	25	60			10	350	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
3Cer	60	110			10	220	413	zwak lemig, matig grof zand
3Cr	110	140			8	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 136055

tZg73, tZg75 en tZg77: Zwarte beekeerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied

Oppervlakte: tZg73: 15,9 ha = 0,2%; tZg75: 79,9 ha = 1,2%; tZg77: 2,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat uit zwak, sterk tot zeer sterk lemig (12-35% leem), matig grof zand (210-255µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 2-10%. De gronden zijn veelal opgebouwd uit fluvioperiglaciale afzettingen en/of solifluctie met eventueel een gestuwde zandondergrond. In alle afzettingen kan ijzerrijke (f/...), grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Ten noorden van Vaassen komt tussen 40-80 cm - mv moerig materiaal (.../w) voor. Een aantal gronden is vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of afgegraven (.../G) en vertoont afwijkingen in het oorspronkelijke profiel.

Grondwatertrap: IIa, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, VIo, VIIo en VIId

Tabel 40a Profielschets van kaartenheid f/tZg73-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		19	220	413	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cgc	30	100			12	240	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cg	100	130			6	250	631	leemarm, matig grof zand
2Cgr	130	180			4	300	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 024035

Tabel 40b Profielschets van kaartenheid g/tZg75-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	5,0		20	250	413	sterk lemig, matig grof zand
1Cg	25	60			16	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cgc	60	110			14	210	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cr	110	140			11	240	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 113001

Tabel 40c Profielschets van kaartenheid tZg77-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0		35	220	413	zeer sterk lemig, matig grof zand
1Cg	30	70			35	220	413	zeer sterk lemig, matig grof zand, m
2Cg	70	80		15	30	155	340	sterk lemig, matig fijn zand; beeklee
3Cr	80	125			20	240	413	sterk lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 059025

cZg35, cZg53, cZg55 en cZg57: Zwarte beekerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak, sterk en zeer sterk lemig, zeer en matig fijn zand

Verbreiding: Voornamelijk noordoostelijke deel van het gebied, omgeving Westerdorp, Loobrink, Wissel, ten zuiden van Vemde en ten zuiden van Zuuk op rand beekdal

Oppervlakte: cZg35: 2,3 ha = 0,0%, cZg53: 1,4 ha = 0,0%; cZg55: 32,0 ha = 0,5%; cZg57: 1,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30 tot plaatselijk 45 cm dik, bevat 4-7% organische stof en bestaat uit zwak, sterk tot zeer sterk lemig (15-34% leem), zeer en matig fijn zand (150-200µm). De gronden zijn opgebouwd uit fluvioperiglaciale afzettingen met plaatselijk een bovengrond bestaande uit solifluctie of beekleem. Enkele gronden hebben een toevoeging, ijzerrijk materiaal (f/...). In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Een aantal gronden is vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E) en vertoont afwijkingen in het oorspronkelijke profiel.

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, IVu, VI0, VII0 en VIId

Tabel 41a Profielschets van kaarteenhed f/cZg35-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	7,0		20	150	692	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cgc	40	60	4,0		14	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg	60	100			12	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cgr	100	135			8	195	413	leemarm, matig fijn zand; grind
1Cr	135	180			8	195	413	leemarm, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 020024

Tabel 42a Profielschets van kaarteenhed g/cZg53/F-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,0		16	180	692	zwak lemig, matig fijn zand; grind
1A/B/C	35	60	2,0		14	170	693	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg	60	100			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu	100	140			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	140	150			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 001001

Tabel 42b Profielschets van kaarteenhed cZg55-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	9,0		28	170	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg1	40	60			14	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg2	60	100			14	150	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cgr	100	150			16	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 026009

Tabel 42c Profielschets van kaarteenhed g/cZg57/g-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	5,0		36	180	692	zeer sterk lemig, matig fijn zand; grind
1Cg	40	90			2	1999	413	leemarm, zeer grof zand
1Ce	90	130			12	230	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cr	130	150			8	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 007003

cZg73 en cZg75: Zwarte beekerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Op de rand van de beekdalen en grote enk complexen, verspreid over het gebied

Oppervlakte: cZg73: 8,9 ha = 0,1%; cZg75: 82,1 ha = 1,2%

Profielophouw: De antropogene bovengrond is 30 tot plaatselijk zelfs 45 cm dik, bevat 3-8% organische stof en bestaat uit zwak, sterk tot sterk lemig (15-27% leem), matig grof zand (210-250µm). De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit lokaal verstoven dekzand, fluvioperiglaciaal afzettingen met plaatselijk invloeden van solifluctie. In de ondergrond kan gestuwd materiaal voorkomen. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. In de omgeving van Vemde komen ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Plaatselijk zijn de gronden vergraving (.../F) of geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIIa, IIb, IVu, Vbo, VIo, VIIo en VIId

Tabel 43a Profielschets van kaarteenheden g/cZg73-V1o

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0 30	4,0		16	220	692	zwak lemig, matig grof zand
1Aa	30 45	4,0		16	220	692	zwak lemig, matig grof zand
1Cg1	45 50			9	210	413	leemarm, matig grof zand
1Cg2	50 120			8	230	413	leemarm, matig grof zand
1Ce	120 140			8	230	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	140 180			5	280	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 064024

Tabel 43b Profielschets van kaarteenheden cZg75-V1o

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aapg	0 30	5,0		19	220	692	sterk lemig, matig grof zand
1Aag	30 40	5,0		19	220	692	sterk lemig, matig grof zand
1Cg1	40 55			19	220	413	sterk lemig, matig grof zand
1Cg2	55 70			26	190	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg3	70 130			5	250	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	130 150			5	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 064040

4.3.3.4 Bruine beekerdgronden (tbZg.. en cbZg..)

Bruine beekerdgronden hebben hydromorfe kenmerken in de vorm van roest en/of roestvlekken; ijzerhuidjes ontbreken. De bruine beekerdgronden onderscheiden zich van de zwarte beekerdgronden door de bruine kleur van de minerale eerdlaag. De bruine beekerdgronden hebben een dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm) minerale eerdlaag. Naar dikte en textuur van de bovengrond zijn 14 legenda-eenheden onderscheiden.

tbZg33, tbZg35 en tbZg37: Bruine beekerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Legenda-eenheid tbZg33, lokaal ten zuiden van de Wisselsche Enk. Legenda-eenheid tbZg35 komt lokaal verspreid over het gebied voor en legenda-eenheid tbZg37 komt alleen voor in de kernen van de beekdalen.

Oppervlakte: tbZg33: 3,1 ha = 0,0%; tbZg35: 5,2 ha = 0,1%; tbZg37: 90,7 ha = 1,3%

Profielopbouw: De bovengrond is plaatselijk slechts 10 tot 30 cm dik en bestaat mede afhankelijk van de geologische herkomst uit zwak, sterk tot zeer sterk lemig (14-48% leem), zeer fijn zand (110-150µm). De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit beek-, fluvioperiglaciale afzettingen, met plaatselijk invloeden van solifluctie. In zowel fluvioperiglaciale afzettingen als in het solifluctiedek kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. In de omgeving van het Apeldoornsche kanaal ter hoogte van Zuuk komen deze gronden voor met een zanddekje (z/...). Verspreid over het gebied komen ijzerrijk (f/...) materiaal voor. In de ondergrond kan moerig materiaal (.../v) voorkomen. Plaatselijk zijn de gronden geëgaliseerd (.../E), vergraven (.../F) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: Ia, IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, V1o en VIIo

Tabel 44a Profielschets van kaarteenheden f/tbZg33/F-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgc	0	50	2,0		15	145	693	zwak lemig, zeer fijn zand; FC
1Ahb	50	75	5,0	5	30	145	413	sterk lemig, zeer fijn zand; FC
1Cu	75	110			15	145	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cr1	110	120			13	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr2	120	150			8	230	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045056

Tabel 44b Profielschets van kaarteenheden tbZg35-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	4,0		20	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cg1	30	60			16	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg2	60	90			14	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cgr	90	110			14	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand; grind
1Cr	110	140			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Cr	140	150	60,0	BM			130	mesotroof broekveen

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 016020

Tabel 44c Profielschets van kaarteenheden tbZg37-IIIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ahg	0	30	12,0	7	45	140	340	zeer sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem
1Cu	30	40	8,0	10	55		340	beekleem
2Cgr	40	65			25	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cer	65	75			15	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	75	150			10	230	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 090042

tbZg53, tbZg55 en tbZg57: Bruine beekerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: tbZg53: 8,4 ha = 0,1%; tbZg55: 99,5 ha = 1,4%; tbZg57: 113,2 ha = 1,6%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik, plaatselijk is de bovengrond slechts 10 cm dik, en bestaat uit zwak, sterk tot zeer sterk lemig (11-45% leem), matig grof zand (150-200µm). Indien de zandgrofheid nabij de 210µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid tbZg73, tbZg75 of tbZg77. Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3-7%. De gronden zijn veelal opgebouwd uit fluvioperiglaciaal afzettingen waarin ijzerrijke (f/...), kleiig (k/...), grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) kan voorkomen. In de omgeving van Vemde, Zuuk en Kievitsveld komt in de ondergrond moerig materiaal (.../v) voor. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E), vergraven (.../F), of opgehoogd (.../H) en vertoont afwijkingen in het oorspronkelijke profiel.

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, Vlo en VIIo

Tabel 45a Profielschets van kaarteenhed tbZg53/E-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	55	2,0		15	160	693	zwak lemig, matig fijn zand
1Ahb	55	90	6,0		7	40	110	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cr1	90	110				15	160	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr2	110	130				12	180	zwak lemig, matig fijn zand; grind
1Cr3	130	150				17	180	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045075

Tabel 45b Profielschets van kaarteenhed tbZg55-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		20	165	340	sterk lemig, matig fijn zand; beekleem
2Cg	30	45	0,5		5	190	413	leemarm, matig fijn zand
2Cgr	45	90			3	210	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	90	115	1,0		3	240	413	leemarm, matig grof zand
3Cr	115	150	25,0	DZ			110	zandig veen
4Cr	150	180			12	190	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 089025

Tabel 45c Profielschets van kaarteenhed g/tbZg57/F-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	40	6,0	5	30	160	693	sterk lemig, matig fijn zand; grind
1Cg	40	50			20	160	413	sterk lemig, matig fijn zand; grind
1Cer	50	70			10	300	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Cr	70	120			10	220	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 090037

tbZg73, tbZg75 en tbZg77: Bruine beekkeerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal in de of nabij de beekdalen, verspreid over het gebied. Legenda-eenheid tbZg77 komt echter alleen voor ten noorden van het Kievitsveld.

Oppervlakte: tbZg73: 25,3 ha = 0,4%; tbZg75: 94,6 ha = 1,4%; tbZg77: 0,8 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-40 cm dik en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (10-40% leem), matig grof zand (210-350µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 2-10%. Indien de zandgrofheid nabij de 210µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid tbZg53, tbZg55 of tbZg57. De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit dekzand, beek-, fluvioperiglaciaal afzettingen en/of solifluctie. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Er komen verspreid over het gebied ijzerrijk (f/...) materiaal voor en ten noorden van Kievitsveld komt in de ondergrond moerig materiaal (.../v) voor. Plaatselijk zijn door egalisatie (.../E), vergraven (.../F) of afgravingen (.../G) gronden hun oorspronkelijke profielopbouw kwijt geraakt.

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 46a Profielschets van kaarteenheden tbZg73-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		16	230	413	zwak lemig, matig grof zand
1AC	30	65	1,0		6	230	413	leemarm, matig grof zand
1Cg	65	90	0,5		6	230	413	leemarm, matig grof zand
2Ahb	90	115	11,0		30	135	422	sterk lemig, zeer fijn zand; LL
3Cg	115	135	0,5		3	300	413	leemarm, matig grof zand
3Cr	135	180			3	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 022032

Tabel 46b Profielschets van kaarteenheden g/tbZg75-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0	5	25	250	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cg	30	40			12	250	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cg	40	80			20	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand; grind
2Cgr	80	115			10	250	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cr	115	150			6	250	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 112013

Tabel 46c Profielschets van kaarteenheden tbZg77/vF-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	40	2,0	6	40	210	693	zeer sterk lemig, matig grof zand
1Ce	40	80			6	230	413	leemarm, matig grof zand
1Cer	80	110			6	300	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	110	130			6	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	130	150	80,0	D			110	verweerd veen
3Cr	150	180			10	160	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 057008

cbZg37, cbZg53 en cbZg55: Bruine beekoordgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak -, sterk en zeer sterk lemig, zeer en matig fijn zand

Verbreiding: Lokaal, verspreid over het gebied, flanken beekdalen.

Oppervlakte: cbZg37: 0,6 ha = 0,0%, cbZg53: 1,9 ha = 0,0%; cbZg55: 15,1 ha = 0,2%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-40 cm dik en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (15-48% leem), zeer en matig fijn zand (120-200µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3-8%. Indien de zandgrofheid nabij de 200µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid cbZg73 of cbZg75. De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit dekzand, beek-, fluvioperiglaciale afzettingen of solifluctie. Er komen echter ook gronden voor waarbij de gehele ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal zand. In de ondergrond kan zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Ten zuiden van Epe komt op beperkte schaal ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E) of vergraven (.../F).

Grondwatertrap: Ia, IIIb, IVu, VIa en VIIa

Tabel 47a Profielschets van kaartenheid cbZg37/g-Ia

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0	30	8,0	7	48	120	692	zeer sterk lemig, zeer fijn zand, houtskool
1Cg	30	45			36	120	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand
1Cgr	45	50			24	145	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cr	50	70			15	200	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Cr	70	120			6	800	631	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045093

Tabel 48a Profielschets van kaartenheid cbZg53-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	3,0	3	15	170	692	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg1	35	50			15	135	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg2	50	115			14	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr1	115	125			14	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr2	125	150			17	160	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045043

Tabel 48b Profielschets van kaartenheid cbZg55-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	50	4,0		20	200	692	sterk lemig, matig fijn zand, bruin
1Cg	50	100			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cgr	100	135			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	135	150			8	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 057013

cbZg73 en cbZg75: Bruine beekkeerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Relatief kleine vlakjes verspreid over het gebeid.

Oppervlakte: cbZg73: 4,6 ha = 0,1%; cbZg75: 11,4 ha = 0,2%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-50 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (11-30% leem), matig grof zand (210-250µm). De gronden zijn opgebouwd uit beek- en/of fluvioperiglaciale afzettingen met plaatselijk soms solifluctie en/of gestuwde afzettingen. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk kan in de ondergrond moerig materiaal voorkomen. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E), vergraven (.../F) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIa, IIIa, IIIb, IVu, VIa, VIIa en VIId

Tabel 49a Profielschets van kaartenheid cbZg73-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	3,0		16	220	692	zwak lemig, matig grof zand
1ACg	35	50	1,5		16	150	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg	50	100			12	200	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cgr	100	110			6	185	413	leemarm, matig fijn zand, grijswit
2Cr	110	135	35,0	D			110	verveerd veen
3Cr	135	150			6	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 089044

Tabel 49b Profielschets van kaartenheid g/cbZg75/E-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aag	0	35	4,0		22	250	692	sterk lemig, matig grof zand
1ACg	35	70	2,0		22	250	340	sterk lemig, matig grof zand; beekleem
2Cg1	70	90	0,5		15	250	413	zwak lemig, matig grof zand, veel stenen
2Cg2	90	105			25	155	413	sterk lemig, matig fijn zand
2Cr1	105	150			10	250	413	zwak lemig, matig grof zandstenen
2Cr2	150	170			15	250	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 093024

4.3.3.5 Gooreerdgronden (tZn..en cZn..)

Gooreerdgronden zijn eerdgronden met een 15-50 cm dikke minerale eerdlaag met hydromorfe kenmerken, dus zonder ijerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont en met weinig of geen roest in het profiel. Als er roest voorkomt, moet deze dieper dan 35 cm – mv. beginnen of over meer dan 30 cm onderbroken zijn. Binnen de gooreerdgronden komen als onzuiverheid plaatselijk zwak ontwikkelde humuspodzol- en beekerdgronden voor. De gooreerdgronden hebben een dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm), minerale eerdlaag. Naar dikte en textuur van de bovengrond zijn 16 legenda-eenheden onderscheiden.

tZn33, tZn35 en tZn37: Gooreerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied nabij de beekdalen.

Oppervlakte: tZn33: 0,9 = 0,0%; tZn35: 6,9 ha = 0,1%; tZn37: 8,1 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (16-40% leem), zeer fijn zand (135-145µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3-10%. De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit beek- op fluvioperiglaciale afzettingen met plaatselijk solifluctie en/of gestuwde afzettingen in de ondergrond. Er komen ook gronden voor welke alleen zijn opgebouwd uit fluvioperiglaciaal zand. Behalve in beekklei- kan in alle afzettingen grindrijk (g.../) en zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk komen dieper dan 120 cm - mv. veenlagen in de ondergrond voor. Sommige gronden zijn vergraving (.../F) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIa, IIIa, IIIb en IVu

Tabel 50a Profielschets van kaarteenhed tZn33-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	35	3,0		16	135	693	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce	35	60			16	125	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cg	60	110			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cgr	110	125			10	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	125	150			8	200	413	leemarm, matig fijn zand; grindjes

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 041040

Tabel 50b Profielschets van kaarteenhed tZn35/F-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/C	0	70	5,0		30	140	693	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cu1	70	80	1,0		30	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cu2	80	110			10	300	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cr	110	150			10	300	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 016026

Tabel 50c Profielschets van kaarteenhed tZn37-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		34	140	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand
1Ce1	30	45			14	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce2	45	80			8	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cer	80	110			14	220	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Cr	110	150			8	220	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 019033

tZn51, tZn53, tZn55 en tZn57: Gooreerdgronden; leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied, echter legenda-eenheid tZn51 komt alleen voor nabij de Tongerensche Berg.

Oppervlakte: tZn51: 1,7 = 0,0%; tZn53: 35,9 ha = 0,5%; tZn55: 84,0 ha = 1,2%; tZn57: 41,6 ha = 0,6%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-40 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig (8-38% leem), matig fijn zand (155-200µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3 tot plaatselijk zelfs 10%. Indien de zandgrofheid nabij de 200µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid tZn73, tZn75 of tZn77. De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit beek-, fluvioperiglaciale afzettingen, solifluctie en/of gestuwde afzettingen. In sommige afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk zijn gronden tot geëgaliseerd (.../E), vergraven (.../F), of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: Ia, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 51a Profielschets van kaarteenheid tZn51/g-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		8	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Ce1	30	55			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Ce2	55	70			20	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Ce	70	85			8	1500	631	leemarm, zeer grof zand; grind
2Cr	85	150			8	1500	631	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 037012

Tabel 51b Profielschets van kaarteenheid tZn53/g-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0		14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce	30	60			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Ce	60	110			4	500	631	leemarm, zeer grof zand
2Cr	110	150			4	500	631	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 070028

Tabel 51c Profielschets van kaarteenheid tZn55-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cu	0	25	3,5		25	190	693	sterk lemig, matig fijn zand
1Ce	25	50			20	160	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg	50	80			90	60	413	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
1Cer	80	120			8	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 120027

Tabel 51d Profielschets van kaarteenheid g/tZn57/g-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0	6	35	165	610	zeer sterk lemig, matig fijn zand; grind
2Cg	30	60			15	200	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Ce	60	115			6	600	413	leemarm, zeer grof zand; grind
2Cr	115	150			6	300	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 112053

tZn73, tZn75 en tZn77: Gooreerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Legenda-eenheid tZn73 en tZn75 komen verspreid over het gebied voor. Legenda-eenheid tZn77 komt alleen voor ten noorden van Apeldoorn.

Oppervlakte: tZn73: 165,6 ha = 2,4%; tZn75: 231,6 ha = 3,3%; tZn77: 0,4 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is normaliter 15-30 cm dik, maar kan bij vergravingen tot zo'n 55 cm dik zijn. De bovengrond bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (10-33% leem), matig grof zand (210-300µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3 tot plaatselijk 10%. Indien de zandgrofheid nabij de 210µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid tZg53, tZg55 of tZg57. De bovengronden zijn afhankelijk van hun ligging veelal opgebouwd uit dekzand, beek-, fluvioperiglaciaal afzettingen en/of solifluctie. De ondergrond bestaat meestal uit fluvioperiglaciaal zand met plaatselijk gestuwde afzettingen. In alle afzettingen behalve beekafzettingen en dekzand kan grindrijk (g.../), zeer grof tot

grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. In het Wisselsche Veen en elders lokaal verspreid in het gebied is moerig materiaal (.../w) en (.../v) aangetroffen. Een aantal gronden is vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: Ia, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, Vlo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 52a Profielschets van kaarteenheden tZn73-VI

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	3,5		15	220	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cu	25	60	0,5		15	220	413	zwak lemig, matig grof zand
1Ce	60	110			4	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cer	110	135			4	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	135	150			4	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 105021

Tabel 52b Profielschets van kaarteenheden g/tZn75-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	6,0		25	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cu1	30	40	2,0		50	150	610	zeer sterk lemig, zeer fijn zand; ME
1Cu2	40	50			30	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
2Cu	50	100			6	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cer	100	120			6	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 136005

Tabel 52c Profielschets van kaarteenheden g/tZn77/g-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	3,5	6	33	220	610	zeer sterk lemig, matig grof zand; grind
1Ce	25	60			10	250	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Cu	60	80			2	1999	610	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 137025

cZn33, cZn53 en cZn55: Gooreerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak en sterk lemig, zeer en matig fijn zand

Verbreiding: Legenda-eenheid cZn33 komt zeer lokaal in het Wisselsche Veen, de overige eenheden komen verspreid over het gebied voor.

Oppervlakte: cZn33: 1,0 ha = 2,4%; cZn53: 31,8 ha = 0,5%; cZn55: 29,0 ha = 0,4%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30 tot plaatselijk 45 cm dik, bevat 3-8% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (14-29% leem), zeer en matig fijn zand (145-200µm). De gronden kunnen vanaf maaiveld bestaan uit Jong en/of Oud Dekzand maar ook uit fluvioperiglaciale zand. Onder het fluvioperiglaciale zand kunnen afhankelijk van de ligging, gestuwde afzettingen voorkomen. In beide afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) worden aangetroffen. Plaatselijk bevindt zich in de diepe ondergrond moerig materiaal. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, IVu, Vlo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 53a Profielschets van kaartenheid cZn33-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,0		16	145	692	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cel	35	50			10	160	411	leemarm, matig fijn zand
1Ce2	50	100			14	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce3	100	115			20	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cer	115	130			10	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	130	150			8	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045026

Tabel 54a Profielschets van kaartenheid cZn53-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0	30	4,0		16	180	692	zwak lemig, matig fijn zand
1BCg	30	45			14	160	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Cel	45	80			12	155	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce2	80	100			12	155	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Ce	100	130			4	300	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cer	130	150			4	500	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 080049

Tabel 54b Profielschets van kaartenheid cZn55-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	45	7,0		18	180	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg1	45	60			12	190	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg2	60	120			5	260	413	leemarm, matig grof zand; grindjes
1Cgr	120	160			4	280	413	leemarm, matig grof zand; grindjes

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 026005

cZn71, cZn73 en cZn75: Gooreerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Legenda-eenheid cZn71 komt zeer lokaal ten oosten van het Wieselsche Veld voor. De overige legenda-eenheid komen zeer verspreid over het gebied voor.

Oppervlakte: cZn71: 0,5 ha = 0,0%; cZn73: 47,3 ha = 0,7%; cZn75: 77,1 ha = 1,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30 tot 40 cm dik, bevat 1-12% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-28% leem), matig grof zand (210-250µm). De gronden kunnen zijn opgebouwd uit Jong Dekzand of beek-, op fluvioperiglaciale afzettingen met plaatselijk een ondergrond bestaande uit fluvioperiglaciale afzettingen en/of solifluctie en/of gestuwde afzettingen. In deze laatste afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Ten zuiden van de Dijkhuizer Enk komen deze gronden voor met moerig materiaal (.../v). Een aantal gronden vertoont afwijkingen in het oorspronkelijke profiel doordat deze zijn vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vlo, Vld, VIIo, VIId en VIId

Tabel 55a Profielschets van kaartenheid cZn71-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa/C	0	20	1,0		8	220	693	leemarm, matig grof zand
1Aa	20	60	7,0		28	220	692	sterk lemig, matig grof zand
2Cu	60	70			28	120	422	sterk lemig, zeer fijn zand; LL
3Cg	70	90			5	175	413	leemarm, matig fijn zand
4Cr	90	180			3	190	631	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 123008

Tabel 55b Profielschets van kaartenheid cZn73-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,5		17	220	692	zwak lemig, matig grof zand
1Ce1	35	70			14	200	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce2	70	90			6	200	413	leemarm, matig fijn zand; grind
1Cer	90	150			6	190	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 003024

Tabel 55c Profielschets van kaartenheid cZn75-IVa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	5,0		22	210	692	sterk lemig, matig grof zand
1Ahgb	40	50	3,0	4	35	160	340	zeer sterk lemig, matig fijn zand; beekleem
2Cu	50	70			10	220	413	zwak lemig, matig grof zand
2Cer	70	100			6	240	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	100	150			6	240	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 079037

4.3.3.6 Kanteerdgronden (tZd..)

Kanteerdgronden zijn eerdgronden met een 15-30 cm minerale eerdlaag zonder hydromorfe kenmerken, maar met ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont. Een humus- of moderpodzol ontbreekt of is onduidelijk. Naar textuur van de bovengrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

tZd53 en tZd75: Kanteerdgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn en matig grof zand

Verbreiding: Legenda-eenheid tZd53 komt alleen zeer lokaal voor ten oosten van Epe, de overige komen zeer verspreid over het gebied voor.

Oppervlakte: tZd53: 0,4 ha = 0,0%; tZd75: 3,6 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-25 cm dik en bestaat uit zwak en sterk lemig (15-20% leem), matig fijn en matig grof zand (190-250µm). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 4%. De gronden zijn plaatselijk opgebouwd uit Jong Dekzand met een fluvioperiglaciale ondergrond. Veelal bestaan deze gronden echter uit solifluctiemateriaal op gestuwde afzettingen. Bij deze laatste afzettingen komt grindrijk (g...) materiaal in de bovengrond voor.

Grondwatertrap: VIIa, VIIb en VIIc

Tabel 56a Profielschets van kaarteenheid tZd53-VIIId

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0 20	3,5		15	190	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce	20 100			12	170	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu	100 180			10	200	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 009003

Tabel 57b Profielschets van kaarteenheid g/tZd75-VIIIId

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0 25	4,5		18	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cg	25 50	1,0		14	215	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cu	50 170			3	220	631	leemarm, matig grof zand
2Cg	170 180			3	275	631	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 122012

4.3.4 Vaaggronden (Z)

Deze vaaggronden zijn zandgronden zonder duidelijke bodemvorming. De bodemhorizonten zijn zo vaag ontwikkeld dat ze niet voldoen aan de eisen die aan de horizonten, voornamelijk de minerale eerdlaag, gesteld worden. De vaaggronden zijn naar hydromorfe kenmerken onderverdeeld in:

- Beekvaaggronden;
- Vlakvaaggronden;
- Stuifzandgronden.

4.3.4.1 Beekvaaggronden (Zg..)

Beekvaaggronden zijn zandgronden met een onduidelijke (vage) bovengrond en met hydromorfe kenmerken, dus zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de vage bovengrond. In deze gronden begint de roest ondieper dan 35 cm – mv. en loopt door tot tenminste 120 cm – mv. of tot de Cr-horizont. Soms is de roest over minder dan 30 cm onderbroken. De beekvaaggronden komen overeen met de beekoordgronden, alleen de minerale eerdlaag ontbreekt of is dunner dan 15 cm. De beekvaaggronden zijn naar textuur in 7 legenda-eenheden onderverdeeld.

Zg35 en Zg37: Beekvaaggronden; sterk en zeer sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Legenda-eenheid Zg35 komt alleen voor ten zuidwesten van het Wisselsche Veen en legenda-eenheid Zg37 komt lokaal voor ten noorden van Vaassen.

Oppervlakte: Zg35: 0,3 ha = 0,0%; Zg37: 1,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is slechts 10 cm dik en bestaat uit sterk en zeer sterk lemig (20-35% leem), zeer fijn zand (140-150µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond is ca. 2%. De gronden komen voor in de laagste delen van de beekdalen en zijn opgebouwd uit beek- op fluvioperiglaciale afzettingen. De beekafzettingen zijn plaatselijk ijzerrijk (f/...). Ten zuidwesten van het Wisselsche Veen zijn deze gronden afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIa

Tabel 58a Profielschets van kaartenheid Zg35/G-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

Tabel 58b Profielschets van kaartenheid f/Zg37-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgc	0	35	2,0	5	35	150	340	zeer sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem
2Cgr	35	70	0,5		3	380	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	70	150	1,0		3	320	413	leemarm, matig grof zand, houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 089043

Zg53, Zg55 en Zg57: Beekvaaggronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Legenda-eenheid Zg53 komt lokaal verspreid voor in het Wisselsche Veen. Legenda-eenheid Zg55 komt alleen voor ten noordwesten van de Dijkhuizer Enk. Legenda-eenheid Zg57 komt voor ten noorden van Vaassen.

Oppervlakte: Zg53: 6,3 ha = 0,1%; Zg55: 1,2 ha = 0,0%; Zg57: 4,9 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 10 cm dik en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (14-48% leem), matig fijn zand (155-190µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 1 tot 5%. De gronden zijn voornamelijk opgebouwd uit fluvioperiglaciale afzettingen maar de bovengrond kan ook bestaan uit beek-, of gestuwde afzettingen. Plaatselijk komt in de moerige ondergrond (.../w) moeraskalk voor. In de diepe ondergrond kan incidenteel keileem voorkomen. Een aantal gronden heeft een grindrijke (g.../.) of bevat ijzerrijk (f/...) materiaal. Sommigen gronden zijn vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIa, IIc, IIIa, IIIb en IVu

Tabel 59a Profielschets van kaartenheid Zg53/F-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	20	4,0		16	160	693	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg	20	60			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cer	60	85			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr1	85	110			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr2	110	120			40	90	413	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand; LL
1Cr3	120	150			20	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 041006

Tabel 59b Profielschets van kaartenheid g/Zg55-IIIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgp	0	20	2,0		22	140	693	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cg	20	65			10	160	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
1Cgr	65	100			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	100	150			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand, houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 008019

Tabel 59c Profielschets van kaartenheid f/Zg57/F-IIc

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgc	0	35	2,0	5	48	155	693	zeer sterk lemig, matig fijn zand; beekleem; FC
1ACgc	35	45	1,0	3	30	155	340	sterk lemig, matig fijn zand; beekleem
2Cgr	45	60			5	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	60	150			5	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 089020

Zg73 en Zg75: Beekvaaggronden; zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal, verspreid over het gebied.

Oppervlakte: Zg73: 2,1 ha = 0,0%; Zg75: 5,5 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-15 cm dik en bestaat uit zwak en sterk lemig (14-21% leem), matig grof zand (220-250µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 1-10%. De gronden zijn opgebouwd uit beek- op fluvioperiglaciale en/of gestuwde afzettingen. Een aantal gronden heeft een grindrijke (g.../f) bovengrond of bevat ijzerrijk (f/...) materiaal. Gronden met zeer grof tot grindhoudend (.../g) materiaal in de ondergrond komen ook voor. Sommigen gronden zijn vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb en IVu

Tabel 60a Profielschets van kaartenheid g/Zg73/g-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	30	3,0		14	250	693	zwak lemig, matig grof zand
1ACg	30	40	1,5		20	210	413	sterk lemig, matig grof zand
1Cg	40	90			4	280	413	leemarm, matig grof zand
1Cgr	90	110			3	420	413	leemarm, zeer grof zand
1Cr	110	160			3	420	413	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 022005

Tabel 60b Profielschets van kaarteenheden fg/Zg75-IIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgc	0	30	4,0	5	20	250	693	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cgc	30	45			40	100	413	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand; FC, grind
1Ahgb	45	80			45	160	413	zeer sterk lemig, matig fijn zand; grind, verdicht
1Cr	80	150			10	300	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 081074

4.3.4.2 Vlakvaaggronden (Zn..)

Vlakvaaggronden zijn zandgronden met een onduidelijke (vage) bovengrond en met weinig of geen roest in het profiel. Als er roest voorkomt, begint deze dieper dan 35 cm – mv. of is over meer dan 30 cm onderbroken. Binnen de vlakvaaggronden komen als onzuiverheid plaatselijk beekvaaggronden voor. Naar textuur van de bovengrond zijn 8 legenda-eenheden onderscheiden.

Zn35: Vlakvaaggronden; sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Lokaal westelijke deel Wisselsche Veen, het Pollensche Veen en ten zuidwesten van 't Laar.

Oppervlakte: Zn35: 3,1 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 5-10 cm dik en bestaat uit sterk lemig (20-24% leem), zeer fijn zand (130-145µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 2-7%. De gronden zijn veelal opgebouwd uit fluvioperiglaciale afzettingen. Nabij het Wisselsche Veen bestaat de ondergrond uit zeer grof tot grindhoudend (.../g) gestuwd materiaal. Een aantal gronden is afgegraven (.../G) of vergraven (.../F).

Grondwatertrap: Ia, IIa en IIIb

Tabel 61a Profielschets van kaarteenheden Zn35/gF-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/C	0	55	4,0		25	145	693	sterk lemig, zeer fijn zand, met moerig materiaal
1Ce	55	70			5	300	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	70	150			3	500	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 069028

Zn51, Zn53 en Zn55: Vlakvaaggronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Legenda-eenheid Zn51 komt alleen voor ten noorden van het Kievitsveld, tussen de A50 en het Apeldoornsche Kanaal. Legenda-eenheid Zn53 komt voor in het Wisselsche Veen, ten noorden van de Bloemendaalseweg en enkele locaties nabij het Apeldoornsche Kanaal. Legenda-eenheid Zn55 komt voor in het Wisselsche Veen, ten westen van Schaveren en in een beekdal ten westen van de Celtic Fields.

Oppervlakte: Zn51: 0,5 ha = 0,0%; Zn53: 13,1 ha = 0,2%; Zn55: 7,6 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-15 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-20% leem), matig fijn zand (155-200µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 1-11%. Indien de zandgrofheid nabij de 200µm komt, kunnen afhankelijk van het leemgehalte deze legenda-eenheden veel overeenkomsten vertonen met legenda-eenheid Zn71, Zn73 of Zn75. De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit Jong Dekzand, beek-, fluvioperiglaciale - en/of gestuwde

afzettingen. In sommige afzettingen kan grindrijk (g.../.) of zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Ten noorden van Kievitsveld is onder het opgebrachte materiaal (.../H) oude moerige (.../w). bovengrond aangetroffen. De gronden in het Wisselsche Veen zijn veelal afgravingen (.../G). Sommige gronden zijn door vergraving (.../F) hun oorspronkelijke profielopbouw kwijt geraakt.
Grondwatertrap: Ia, IIa, IIIa, IIb, IVu en VIIo

Tabel 62a Profielschets van kaartenheid Zn51/gH-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAh	0	20	2,0		8	180	413	leemarm, matig fijn zand
ICe	20	50			6	180	413	leemarm, matig fijn zand
2Ahb	50	70	15,0	DK 7	48	90	110	zeer sterk lemig, zeer fijn zand
3Bhe	70	100	0,5		8	500	413	leemarm, matig grof zand; grind
3BCr	100	120			8	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
3Cr	120	150			8	250	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 055029

Tabel 62b Profielschets van kaartenheid Zn53G-Ia

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IA/Cg	0	10	1,0		12	200	693	zwak lemig, matig fijn zand
ICe	10	20			12	200	413	zwak lemig, matig fijn zand
ICr1	20	40			12	200	413	zwak lemig, matig fijn zand
ICr2	40	120			15	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 042036

Tabel 62c Profielschets van kaartenheid Zn55/gF-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IA/C1	0	70	1,5		20	200	693	sterk lemig, matig fijn zand
IA/C2	70	140	2,0		20	200	693	sterk lemig, matig fijn zand
2Cr	140	160			5	800	631	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 039006

Zn71, Zn73 en Zn75: Vlakvaaggronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: Zn71: 9,5 ha = 0,1%; Zn73: 17,4 ha = 0,3%; Zn75: 9,9 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 5-15 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (6-23% leem), matig grof zand (210-350µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 1-6%. De gronden zijn afhankelijk van hun ligging opgebouwd uit beek-, fluvioperiglaciale en/of gestuwde afzettingen. Bij enkele gronden bestaat de bovengrond uit solifluctiemateriaal. In de fluvioperiglaciale zandondergrond komt plaatselijk weinig materiaal voor. In de meeste afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Verspreid in het gebied komt in de ondergrond moerig materiaal (.../w) voor. Plaatselijk zijn door vergraving (.../F) of afgravingen (.../G) gronden hun oorspronkelijke profielopbouw kwijt geraakt.

Grondwatertrap: Ia, IIa, IIIa, IIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 63a Profielschets van kaarteenhed Zn71/G-Ia

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgr	0	50	1,0		9	230	693	leemarm, matig grof zand
1Cr	50	150			14	155	631	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 042018

Tabel 63b Profielschets van kaarteenhed Zn73/F-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	10	3,0		14	230	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cg	10	20			14	230	413	zwak lemig, matig grof zand
1Ce	20	70			14	230	413	zwak lemig, matig grof zand
1A/C	70	110	5,0		14	230	413	zwak lemig, matig grof zand, veen
1Cr	110	160			12	240	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 039019

Tabel 63c Profielschets van kaarteenhed g/Zn75-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cp	0	30	3,0	3	25	240	693	sterk lemig, matig grof zand, stenen
2Cgr	30	65			6	250	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	65	100			3	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 092087

Zn91: Vlakvaaggronden; leemarm, zeer grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal, ten zuidwesten van Wissel.

Oppervlakte: Zn91: 0,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10 cm dik en bestaat uit leemarm (8-10% leem), matig grof zand (380-500µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 1-16%. De gronden bestaan uit fluvioperiglaciaire en/of gestuwde afzettingen. In beide afzettingen kan zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIIb

Tabel 64a Profielschets van kaarteenhed Zn91/gF-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/C	0	20	1,0		3	600	693	leemarm, zeer grof zand
1Ce1	20	50			3	600	631	leemarm, zeer grof zand; grind
1Ce2	50	70			2	1500	631	leemarm, zeer grof zand; grind
1Ce3	70	90			2	800	631	leemarm, zeer grof zand; grind
1Cr	90	110			2	1999	631	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 040070

4.3.4.3 Stuifzandgronden (bZ...p, bZ...z en cZ...p)

Stuifzandgronden zijn naar de geogenese te verdelen in opgestoven - en overstoven gronden. De opgestoven gronden (z) bestaan uit een 40-100 cm dik stuifzanddek. Binnen 100 cm - mv. komt dekzand of leemarm gestuwd materiaal voor zonder een duidelijk bodemprofiel. De oorspronkelijke bovengrond

is eerst afgestoven en later weer opgestoven. De overstoven gronden (p) zijn ontstaan doordat over de oorspronkelijke aan het maaiveld liggende humuspodzol-B afgedekt is met een 40-100 cm dik stuifzanddek. Het humusgehalte van het stuifzandpakket varieert van zeer humusarm (b) tot matig humeus (c) (0,75-3% organische stof). Naar het organische-stofgehalte, textuur van het stuifzandpakket en het wel of niet aanwezig zijn van een podzolprofiel onder het stuifzandpakket zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

bZ51z, bZ51p en cZ71p: Opgestoven en overstoven stuifzandgronden; leemarm, matig fijn zand zonder en met een duidelijke humuspodzol-B

Verbreiding: Lokaal ten oosten van het Wieselsche Veld.

Oppervlakte: bZ51p: 1,2 ha = 0,0%; bZ51z: 0,9 ha = 0,0%; cZ71p: 0,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-25 cm dik en bestaat uit leemarm (9-11% leem), matig fijn stuifzand (150-175µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 1,5- 3,0%. Onder het stuifzanddek zijn de gronden opgebouwd uit fluvioperiglaciale afzettingen en/of solifluctie op gestuwdeafzettingen.

Grondwatertrap: VIIo en VIII d

Tabel 65a Profielschets van kaarteenheden bZ51p-VIII d

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/B	0	25	2,0		9	175	450	leemarm, matig fijn zand, b stuifzand
1Ce	25	65			3	175	450	leemarm, matig fijn zand, c stuifzand
2Ahb	65	80	6,0		17	185	610	zwak lemig, matig fijn zand
2Bheb	80	95	3,5		16	190	610	zwak lemig, matig fijn zand, stenen
2BC	95	115	2,0		14	190	610	zwak lemig, matig fijn zand
2Ce	115	130	1,0		6	190	610	leemarm, matig fijn zand
3Cu	130	180			3	190	631	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 124027

Tabel 66a Profielschets van kaarteenheden bZ51z-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	10	4,0		12	175	450	zwak lemig, matig fijn zand, b stuifzand
1BC	10	20	1,5		10	155	450	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu	20	75	0,5		10	150	450	zwak lemig, matig fijn zand, met kleinegrindjes
2Cg	75	130			3	210	413	leemarm, matig grof zand
2Cgr	130	170			3	260	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	170	180			3	350	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 14038

Tabel 67a Profielschets van kaartenheid cZ71p-VIII d

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		

Van deze profielschets is geen beschreven boring

4.4 Beekkleigronden (B)

Beekkleigronden bestaan tussen 0 en 80 cm – mv. voor meer dan 40 cm uit beekkleiachtig materiaal met meer dan 8% lutum. Ze zijn gelegen in de diepe delen van de beekdalen en hebben naast het lutumgehalte een hoog leempercentage. De gronden komen slechts op zeer beperkte schaal voor 2,1 ha (=0,0%). De ondergrond bestaat veelal uit zand met soms iets veen. Er zijn alleen leekkeerdgronden onderscheiden.

4.4.1 Leekeerdgronden (tBn..)

Leekeerdgronden zijn beekkleigronden met een dunne (15-30 cm) minerale eerdlaag en met roest- en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm – mv. Ze hebben alle een zandondergrond die soms dieper dan 80 cm - mv. begint. De leekkeerdgronden zijn naar textuur onderverdeeld in 2 legenda-eenheden.

tBn02C en tBn12C: Leekeerdgronden; zeer en matig lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: In een beekdal van het Wisselsche Veen en in Korte Broek.

Oppervlakte: tBn02C: 1,6 ha = 0,0%; tBn12C: 0,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De kleibovengrond heeft een minerale eerdlaag van 20-30 cm dik, bevat 4-8% organische stof, heeft 9-15% lutum en is kalkloos. De bovengrond rust op een soms humusrijke, roestige (f/...) rivier- en/of beekkleilaag die tussen 40 en 80 cm - mv. overgaat in fluvioperiglaciaal zand.

Plaatselijk bestaat de bovengrond uit opgebracht zand (z/...) of komt er grindrijk (g/...) materiaal voor. De ondergrond kan zowel uit fluvioperiglaciaal als gestuwd zand bestaan.

Grondwatertrap: IIa

Tabel 68a Profielschets van kaartenheid f/tBn02C-IIa

Horizont		Org.stof		Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		(%)	Lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ahg	0	20	10,0	10	50	90	340	1	5	beekleem; FC
1ACgc	20	30	5,0	10	50	90	340	1	5	beekleem; FC
1Cgc	30	45		10	50	90	340	1	5	beekleem; FC
2Cw	45	55	60,0 BM				130			mesotroof broekveen
3Cr1	55	80			40	110	413			zeer sterk lemig, zeer fijn zand
3Cr2	80	100			30	120	413			sterk lemig, zeer fijn zand; houtr.
3Cr3	100	120			8	250	413			leemarm, matig grof zand; houtr.

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045061

Tabel 69a Profielschets van kaartenheid zg/tBn12C-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			Lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/Cg	0	20	1,0		15	250	693			zwak lemig, matig grof zand; grind beekleem
2ACg	20	60	2,0	15			340	1	5	
3Cg	60	70			10	400	413			leemarm, matig grof zand; grind
3Cr	70	100			10	400	413			zwak lemig, matig grof zand; grind en houtrest

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 045024

4.5 Rivierkleigronden (R)

Rivierkleigronden bestaan tussen 0 en 80 cm – mv. voor meer dan 40 cm uit rivierkleiachtig materiaal met meer dan 8% lutum. Ze zijn gelegen in de laagste en meest oostelijk gelegen delen van de beekdalen. Het is plaatselijk moeilijk een duidelijk verschil aan te geven tussen de gronden welke zijn ontstaan als gevolg van rivierklei- of beekkleiafzettingen, dit omdat deze afzettingen zeer geleidelijk in elkaar overlopen. De rivierkleigronden hebben echter in tegenstelling tot de beekkleigronden, een relatief laag leempercentage.

De rivierkleigronden komen slechts op zeer beperkte schaal voor 2,3 ha (=0,0%). Er zijn alleen leekerdgronden onderscheiden.

4.5.1 Leekeerdgronden (tRn..)

Leekeerdgronden zijn rivierkleigronden met een dunne (15-30 cm) minerale eerdlaag en met roest- en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm – mv. Ze hebben alle een pleistocene zandondergrond die binnen 80 cm - mv. begint. Er is één legenda-eenheid onderscheiden.

tRn02C: Leekeerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Ten noorde van de Egelbeek, nabij het Apeldoornsche Kanaal

Oppervlakte: tRn02C: 2,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De kleibovengrond heeft een minerale eerdlaag van 15-30 cm dik, bevat 6-8% organische stof, heeft 10-12% lutum en is kalkloos. De bovengrond rust op een soms humusrijke, roestige rivier- en/of beekkleilaag die tussen 40 en 80 cm - mv. overgaat in fluvioperiglaciaal zand. Er is geen duidelijk herkenbaar verschil tussen de lagen welke zijn ontstaan als gevolg van beekkleiafzettingen of rivierafzettingen. Deze afzettingen lopen zeer geleidelijk in elkaar over. De ondergrond bestaat uit leemarm en zwak lemig, matig fijn en matig grof zand. Soms is de ondergrond gelaagd en komen er BC-achtige horizonten in voor.

Grondwatertrap: IIIb

Tabel 70a Profielschets van kaartenheid tRn02C/p-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/Cg	0	35	7,0	12		120	693	1	5	met beekleem invloed
1Cg1	35	60	10,0	15		120	321	1	5	
1Cg2	60	70		10		160	321	1	5	
2Ce	70	115			12	220	413			zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cr	115	150			12	180	413			

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 112035

4.6 Toevoegingen

De toevoegingen op de bodemkaart geven informatie over kenmerken van de bodem die we niet konden of wilden gebruiken als criterium bij het indelen van de gronden.

De toevoegingen staan op de bodemkaart met een raster of signatuur aangegeven. De meeste toevoegingen geven informatie over de aard, textuur en begindiepte van een onderscheiden laag in de ondergrond. Toevoegingen op de bodemkaart zijn beperkt tot kenmerken die binnen 120 cm - mv. voorkomen. Aanvullende informatie over de (afwijkende) samenstelling van de ondergrond dieper dan 120 cm - mv. is als puntinformatie terug te vinden in het boorstatenbestand. We hebben in totaal 13 toevoegingen, waarvan 4 soorten vergravingen, onderscheiden.

f/...: IJzerrijk, (ijzerconcreties) beginnend binnen 50 cm - mv. en tenminste 10 cm dik

Verbreiding: Verspreid over het gebied in de beekdalen.

Oppervlakte: 120,4 ha = 1,7%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar veel ijzerrijk materiaal onder de bovengrond voorkomt. Dit is vooral het geval bij de beekerd- en beekkleigronden. Deze gronden hebben in de bovenste horizonten sterk gevlekte okerkleurige roest. Plaatselijk is deze roest verkit tot ijzerconcreties. De mate en hoedanigheid, waarin ijzer zich in het profiel manifesteert, verschilt per boring. In het boorstatenbestand wordt per boring informatie over de vorm en mate van de ijzerrijkdom aangegeven. Figuur 2 geeft de ligging van de, tijdens het onderzoek aangetroffen ijzerhoudende sloten. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging g/..., en k/....

g/...: grind, beginnend ondieper dan 40 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 2001,0 ha = 28,9%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar veel grind in de bovengrond voorkomt. In het gehele gebied, komt waar de bovengrond uit een solifluctiedek bestaat, veel grind voor. Veelal zijn afhankelijk van de herkomst van de plaggen zelfs de antropogene bovengronden grindrijk. Indien de bovengrond bestaat uit gestuwd materiaal of dekzand, komt er bij deze gronden meestal weinig grind voor. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging k/... en z/....

k/...: zavel- of kleidek, beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik

Verbreiding: Lokaal nabij de rand van Apeldoorn Noord, nabij de Smallertsche Beek en ten noorden van Wissel.

Oppervlakte: 7,6 ha = 0,1%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar zich een zavel- of kleidek bevindt. De zavel- of kleidekken zijn veelal ontstaan in beekdalen op een fluvioperiglaciale ondergrond, echter nabij Apeldoorn is deze toevoeging ontstaan op solifluctiemateriaal. De dekjes bestaan veelal uit beekleem met een hoog percentage leem en relatief weinig lutum. (zeer tot matig lichte zavel). Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging f/..., en g/....

s/...: stuifzanddek, beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik

Verbreiding: Nabij het Wieselsche Veld.

Oppervlakte: 2,7 ha = 0,0%

Toelichting: Met deze toevoeging is aangegeven waarop het oorspronkelijke profiel, meestal een humuspodzol-B een stuifzanddekje kan voorkomen. Het dekje bestaat overwegend uit leemarm, matig fijn zand (M50 = 160-200µm).

z/...: zanddek, beginnend tussen 0 en 40 cm – mv. en 15 tot 40 cm dik

Verbreiding: In het beekdal van het Wisselsche Veen en ten noordoosten van Zuuk nabij het Apeldoornsche Kanaal.

Oppervlakte: 4,6 ha = 0,1%

Toelichting: Deze toevoeging komt voor bij gronden waar over de oorspronkelijke bovengrond bestaande uit zand of beekleem, zand is opgebracht. Dit zand is meestal van elders aangevoerd, heterogeen van opbouw, textuur en plaatselijk dikker zijn dan 40 cm. Afhankelijk van de textuur zijn de bovengronden veelal droogte gevoelig. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging k/...

../g: zeer grof zand en/of grind beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en tenminste 40 cm dik, of beginnend dieper dan 80 cm - mv. en doorlopend tot dieper dan 120 cm – mv.;

Verbreiding: Verspreid over het gebied

Oppervlakte: 885,7 ha = 12,8%

Toelichting: Deze toevoeging komt zowel voor in gestuwd materiaal als in fluvioperiglaciale materiaal. In solifluctiemateriaal komt deze toevoeging slechts weinig voor. Het materiaal bestaat overwegend uit leemarm, zeer grof zand (M50 = 420-2000µm). Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging ../w.

../w: Moerig materiaal, beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik.

Verbreiding: Wisselsche Veen, Korte Broek en plaatselijk langs het Apeldoornsche Kanaal

Oppervlakte: 10,8 ha = 0,2%

Toelichting: Zowel de begindiepte als de samenstelling van het moerig materiaal is wisselend. In de omgeving van het Wisselsche Veen bestaat het moerige materiaal voornamelijk uit zegge en/of rietzeggeveen op een gliede achtige laag. Wanneer het moerige materiaal in een beekdal voorkomt, bestaat het veen veelal uit verweerd veen met kenmerken van mesotroof broekveen. Veelal bevinden zich zandlensjes in het veen. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging .../g.

../v: Moerig materiaal, tenminste 15 cm dik en beginnend dieper dan 80 cm - mv.

Verbreiding: Ten westen van Epe, Westzijde Wisselsche Veen, omgeving Dijkhuizer Enk en ten noordoosten van Kievitsveld

Oppervlakte: 37,1 ha = 0,5%

Toelichting: Zowel de begindiepte, dikte als samenstelling van het moerige materiaal kan plaatselijk sterk variëren. Het venige materiaal komt voornamelijk voor in de beekdalen en bestaat veelal uit gliede, zandig veraard - of mesotroof broekveen.

../p: Pleistoceen zand beginnend ondieper dan 80 cm – mv.

Verbreiding: Ten noorden van de Egelbeek, nabij het Apeldoornsche Kanaal

Oppervlakte: 2,3 ha = 0,0%

Toelichting: Deze toevoeging is alleen onderscheiden bij rivierkleigronden. Gronden met deze toevoeging hebben onder de holocene rivierkleiafzettingen pleistoceen zand. Dit pleistocene zand is gelijk aan de eerder beschreven fluvioperiglaciale zanden.

../F: Vergraven

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 252,5 ha = 3,6%

Toelichting: Gronden met deze toevoeging zijn tot minimaal 40 cm diepte vergraven. De horizonten in het profiel zijn vermengd. Meestal zijn nog voldoende profielkenmerken aanwezig om de gronden bij

de onderscheiden legenda-eenheden onder te brengen. Het verwerken of vergraven van een grond heeft meestal als doel een grond te verbeteren. De verbetering heeft vaak een betere beworteling als resultaat doordat storende lagen worden verbroken. Gelijktijdig wordt geprobeerd een betere draagkracht te verkrijgen door de bovengrond te mengen met schraler en humusarmer materiaal. Veel percelen zijn tevens geëgaliseerd. Tijdens de veldwerkzaamheden bleek het vaak moeilijk te achterhalen wat het oorspronkelijke doel van de verwerking was, egaliseren of het verbeteren van de profielopbouw. Het onderscheid tussen een toevoeging 'F' of 'E' is daardoor plaatselijk moeilijk te maken

.../G: Afgegraven

Verbreiding: Wisselsche Veen, oude tracé A50 en lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 28,4 ha = 0,4%

Toelichting: De gronden zijn om diverse redenen afgegraven. Bijvoorbeeld: aanleg voormalig geplande A50, voor het winnen van zand of om natuurontwikkelingen te stimuleren. Op een aantal plaatsen is het zand gebruikt voor het verbeteren van laaggelegen gronden in de omgeving. Veelal is een afgraving in het veld duidelijk te herkennen aan een stijlwand.

.../H: Opgehoogd

Verbreiding: Lokaal verspreid over het hele gebied

Oppervlakte: 24,1 ha = 0,3%

Toelichting: De gronden hebben meestal een opgebracht zanddek van 40-80 cm dikte. Het opgebrachte zand is veelal heterogeen van samenstelling, waardoor het soms moeilijk is het profiel goed te classificeren. De meeste gronden zijn opgehoogd omdat het van oorsprong laaggelegen, natte gronden waren. Het zand waarmee is opgehoogd, is meestal afkomstig van hoger gelegen gronden uit de directe omgeving.

.../E: Geëgaliseerde gronden

Verbreiding: Verspreid over het hele gebied

Oppervlakte: 48,1 ha = 0,7%

Toelichting: De geëgaliseerde gronden zijn gronden, waarbij niet in eerste instantie is gestreefd naar een verbetering van het bodemprofiel, maar naar een vlakke ligging. Bij een egalisatie zijn de gronden in de van oorsprong laaggelegen locaties veelal verbeterd doordat de bovengrond dikker is geworden. De van oorsprong hooggelegen gronden zijn daarentegen door verschuiving van de bovengrond dunner en schraler geworden. Niet alleen verdwijnen tijdens egalisatiewerkzaamheden veel natuurlijk gevormde hoogteverschillen, ook oorspronkelijk aanwezige perceelsgrenzen, zoals houtwallen (steilwanden van cultuurdekken) en sloten gaan verloren.

4.7 Grondwatertrappen

In deze paragraaf geven we een toelichting op de gekarteerde grondwatertrappen (kaart 2, blad 1 en 2). De grondwaterstanden, in bijzonder de grondwaterstandfluctuaties, zijn van grote betekenis voor de water- en luchthuishouding van de grond en daardoor een belangrijke factor bij de bepaling van de gebruikswaarde van de grond. Bij het vaststellen van de grondwatertrappen zijn de grondwaterstandsmetingen (par. 3.2.2) een belangrijk hulpmiddel geweest om de schattingen te toetsen en eventueel bij te stellen. Er zijn 12 grondwatertrappen onderscheiden met 2 soorten van kwantitatieve toevoegingen. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze grondwatertrappen verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.4).

Ia en wIa: GHG: < 25 cm - mv.; GLG: < 50 cm - mv.

Verbreiding: Tongerensche -, Wisselsche Veen, langs de Nijmolensche beek en langs de Egelbeek nabij Korte Broek.

Oppervlakte: 61,2 ha = 0,9%

Toelichting: Grondwatertrap Ia komt voor bij de koopveen-, madeveen-, meerveen-, vlierveen-, moerige eerd-, bruine beekoord-, gooreerd- en vlakvaaggronden. Het zijn laag gelegen gronden met een zeer constante aanvoer van kwelwater vanuit de stuwwal. Langs randen van de percelen bestaat de begroeiing veelal uit wilgen met elzen. In het Tongerensche Veen is de kweldruk zo groot dat er gedurende het gehele jaar water aan het maaiveld voorkomt. Dit is als extra omschrijving (w) aan de grondwatertrap toegevoegd.

Ila: GHG: < 25 cm - mv.; GLG: 50-80 cm - mv

Verbreiding: Tongerensche Veen, ten noorden van Dijkhuizer Enk, Wisselsche- en Pollensche Veen, Vossenbroek, ten zuidwesten van Emst omgeving Bloemendaalseweg, langs de Nijmolensche Beek en Geelmolensche Beek, Korte Broek en langs de Papegaaibeek

Oppervlakte: 447,3 ha = 6,5%

Toelichting: Grondwater Ila komt voor bij de koopveen-, madeveen-, meerveen-, vlierveen-, moerige eerd-, veldpodzol-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, beekvaag-, vlakvaag-, leekoordgronden. Gronden met deze grondwatertrap liggen overwegend in de laagste delen van de beekdalen, in een positie waarbij veel kwel optreedt. In de winterperiode zijn deze gronden erg nat en kan het grondwater net onder het maaiveld komen. De draagkracht van de bovengronden is hierdoor dan ook gering (insporing).

Ilb: GHG: 25-40 cm - mv.; GLG: 50-80 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gebied in de beekdalen en op enkele plaatsen in het Wisselsche Veen.

Oppervlakte: 19,7 ha = 0,3%

Toelichting: Grondwatertrap Ilb komt voor bij de koopveen-, meerveen-, moerige eerd-, veldpodzol-, bruine beekoord-, gooreerd- en beekvaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap liggen overwegend in de laagste delen van de beekdalen waar veel kwel optreedt. De kweldruk is constant en slechts in geringe mate beïnvloedbaar. Door een goede ontwatering kan in de winterperiode het grondwater voldoende diep onder het maaiveld worden gehouden zodat de draagkracht van de bovengronden redelijk goed blijft.

Ilc: GHG: > 40 cm - mv.; GLG: 50-80 cm - mv.

Verbreiding: Lokaal ten noordwesten van Vaassen, in de omgeving van de sprengen en nabij de Nijmolensche Beek.

Oppervlakte: 9,6 ha = 0,1%

Toelichting: Grondwatertrap Ilc komt voor bij de bruine beekoord-, gooreerd- en beekvaaggronden. Mede door de constante aanvoer van kwelwater vanuit de stuwwal en een goede geregelde oppervlakkige ontwatering, is de grondwaterfluctuatie gering.

IIla: GHG: < 25 cm - mv.; GLG: 80-120 cm - mv.

Verbreiding: In het Tongerensche Veen en lokaal verspreid over het gebied aan de randen van de beekdalen.

Oppervlakte: 189,9 ha = 2,7%

Toelichting: Grondwatertrap IIla komt voor bij de koopveen-, meerveen-, moerige eerd-, veldpodzol-, enkele lage zwarte enkeerd-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, beekvaag- en vlakvaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap hebben een, voor het herinrichtingsgebied, relatief grote

grondwaterfluctuatie. In natte perioden kan het grondwater tot aan het maaiveld stijgen en in droge perioden is aanvoer van kwelwater gering en kan het grondwater naar verhouding diep wegzakken.

IIIb: GHG: 25-40 cm - mv.; GLG: 80-120 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gebied met name langs randen van de beek- en erosiedalen.

Oppervlakte: 543,8 ha = 7,9%

Toelichting: Grondwatertrap IIIb komt voor bij de madeveen-, moerige podzol-, moerige eerd-, veldpodzol-, laarpodzol-, enkele zwarte enkeerd-, zwarte en bruine beekkeerd-, gooreerd-, beekvaag-, vlakvaag- en leekerdgronden. Deze grondwatertrap komt voor op gronden waarvan de ontwatering door goed onderhoud of door drainage verbeterd is. Door de verbeterde ontwatering is de draagkracht van deze gronden sterk verbeterd. Grondwatertrap IIIb is het drogere deel van Gt IIIa.

IVu: GHG: 40-80 cm - mv.; GLG: 80-120 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gebied op plaatsen met weinig hoogte verschillen.

Oppervlakte: 489,1 ha = 7,1%

Toelichting: Grondwatertrap IVu komt voor bij de moerige podzol-, moerige eerd-, bij uitzondering een holtpodzol-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte enkeerd-, zwarte en bruine beekkeerd-, gooreerd-, beekvaag- en vlakvaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap zijn veelal gronden die, ondanks hun relatief lage ligging, een goede ontwatering hebben. Deze goede ontwatering ontstaat doordat de gronden vaak in de directe omgeving van goed afwaterende beken liggen. Mede dankzij het ontbreken van storende bodemlagen in de ondergrond reageren de grondwaterstanden in deze gronden vrij snel op de beheerste waterstanden in de beken.

Vbo: GHG: 25-40 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: Een vlakje in het Tongerensche Veen, in het beekdal ten noorden van de Dijkhuizer Enk en enkele vlakken ten zuidoosten van Vaassen

Oppervlakte: 14,3 ha = 0,2%

Toelichting: Grondwatertrap Vbo komt voor bij veldpodzol-, zwarte en bruine beekkeerd- en gooreerdgronden. In het herinrichtingsgebied komen deze fluctuaties mede door kwel vanuit de stuwwal slechts op beperkte schaal voor. Gronden met deze grondwatertrap karakteriseren een grote fluctuatie in de grondwaterstanden en komen voornamelijk voor op de flanken van de beekdalen. Het bodemprofiel kan gedurende natte periodes tot aan de bouwvoor verzadigd raken met grondwater terwijl in de zomerperiode de grondwaterstand redelijk diep weg kan zakken. De invloed van het kwelwater is beperkt door zijn diepere ligging.

Vlo: GHG: 40-80 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 973,8 ha = 14,1%

Toelichting: Grondwatertrap Vlo komt voor bij de holtpodzol-, loopodzol-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, zwarte en bruine beekkeerd-, gooreerd- en vlakvaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap komen binnen het herinrichtingsgebied veel voor. De variatie in GHG en GLG bij de gronden met deze grondwatertrap is erg groot. Er komen gronden voor met een GHG van circa 40 cm - mv. en een GLG van circa 130 cm - mv., terwijl er ook gronden voorkomen met een GHG van circa 75 cm - mv. en een GLG van circa 180 cm - mv. Doordat deze gronden goed ontwaterd zijn, kunnen gedurende het groeiseizoen afhankelijk van geologische ontstaansgeschiedenis en profielopbouw vochttekorten optreden.

VIId: GHG: 40 - 80 cm - mv.; GLG: > 180 cm - mv.

Verbreiding: Een enkel vlakje ten westen van Wiesel aan het begin van een beekdal.

Oppervlakte: 0,4 ha = 0,0%

Toelichting: Grondwatertrap VIId komt alleen voor bij gooreerdgronden. Gronden met deze grondwatertrap komen binnen het herinrichtingsgebied slechts weinig voor. Het grondwater zakt gedurende het groeiseizoen dieper dan 180 cm - mv. en komt in natte periodes regelmatig binnen 80 cm - mv. Door de betrekkelijk diepe grondwaterstanden kunnen in droge periodes tijdens het groeiseizoen vrij snel vochttekorten optreden. De fluctuatie van het grondwater bedraagt 120 tot 150 cm.

VIIo en sVIIo: GHG: 80-140 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gebied

Oppervlakte: 530,1 ha = 7,7%

Toelichting: Deze grondwatertrap VIIo komt voor bij holtpodzol-, loopodzol-, haarpodzol-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, zwarte en bruine beekeerd-, gooreerd-, kanteerd-, vlakvaag-, stuifzandgronden. Gronden met deze grondwatertrap worden gekenmerkt als hooggelegen, zeer goed ontwaterde gronden, waarbij de grondwaterstanden niet al te diep wegzakken. Doorgaans bevindt de GHG zich tussen de 80-110 cm - mv. en de GLG tussen de 160-180 cm - mv. De fluctuatie van het grondwater bedraagt circa 80 cm. Afhankelijk van de profielopbouw kunnen in het groeiseizoen toch nog redelijk snel vochttekorten optreden. Bij één kaartvlak ten westen van Wiesel is aan de grondwatertrap als extra omschrijving een (s) schijngrondwaterstand toegevoegd.

VIIId: GHG: 80 - 140 cm - mv.; GLG: > 180 cm - mv.

Verbreiding: Als kleine kaartvlakken, verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 241,2 ha = 3,5%

Toelichting: Deze grondwatertrap VIIId komt voor bij de holtpodzol-, loopodzol-, haarpodzol-, kamppodzol-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, zwarte en bruine beekeerd-, gooreerd- en kanteerdgronden. Gronden met deze grondwatertrap komen voor op hooggelegen ruggen en koppen. Veel gronden hebben een matig dik tot zeer dik cultuurdek (antropogene bovengrond). De GHG bevindt zich veelal tussen de 90 en 120 cm - mv. en de GLG tussen de 200 en 240 cm - mv. Afhankelijk van de profielopbouw kunnen bij de gronden met deze grondwatertrap in het groeiseizoen regelmatig vochttekorten optreden.

VIIIId: GHG: > 140 cm - mv.; GLG: > 180 - mv.

Verbreiding:

Oppervlakte: 1384,8 ha = 20,0%

Toelichting: Grondwatertrap VIIIId komt voor bij de holtpodzol-, loopodzol-, haarpodzol-, kamppodzol-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, gooreerd-, kanteerd- en stuifzandgronden. Deze grondwatertrap komt voor bij gronden op de hoogst gelegen delen van het gebied. Veel gronden hebben een matig dik tot zeer dik cultuurdek. De GHG bevindt zich meestal tussen 140 en 200 cm - mv. en de GLG tussen de 250 en 300 cm - mv. Met name de gronden met een cultuurdek dunner dan 50 cm kunnen gevoelig zijn voor droogte.

4.8 Overige onderscheidingen

Overige onderscheidingen omvatten aaneengesloten bebouwingen, belangrijke wegen en waterlopen, water, sterk opgehoogde- of afgegraven gronden en percelen van eigenaren en grondgebruikers die geen toestemming verleenden hun grond te betreden. In het digitale bodemkundige gegevensbestand worden de gebieden, welke in overleg met de opdrachtgever niet gekarteerd behoeften te worden en dus waren uitgelijnd, aangeduid met de naam Bebouw. Hiermee wordt bedoeld: bossen, wegen, bebouwing, campings enz. De totale oppervlakte overige onderscheidingen bedraagt 2014,2 ha (=29,1%).

4.9 Conclusies van de bodemgesteldheid in het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West

- De gronden zijn merendeel ontstaan in gestuwde afzettingen, solifluctie, fluvioperiglaciale afzettingen, Jonge en Oude Dekzand. Incidenteel zijn beekkleiafzettingen, rivierkleiafzettingen en stuifzanden aangetroffen.
- De gronden zijn ingedeeld in veengronden, moerige gronden, zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden. Ze zijn verder onderverdeeld in 125 legenda-eenheden. De drie meest voorkomende legenda-eenheden zijn: zEZ75 (612,2 ha = 8,8%), Hn73 (493,8 ha = 7,1%) en Hn75 (448,6 ha = 6,5%).
- De oorspronkelijke oude cultuurgronden zijn ontstaan waar zich mineralogisch rijke gronden (solifluctie) bevonden en waar tevens de hydrologische omstandigheden gunstig was.
- Plaatselijk komen binnen één kaartvlak gronden voor met een zandgrofheid welke varieert van 200 tot 220 μm . De gronden zijn ingedeeld in matig fijn (150-210 μm) zand en matig grof (210-420 μm) zand. Hierdoor kunnen in bepaalde kaartvlakken qua zandgrofheid onzuiverheden voorkomen.
- Er zijn 13 toevoegingen onderscheiden, waarvan 4 soorten vergravingen. De meest voorkomende toevoeging is: g/... grind, beginnend ondieper dan 40 cm - mv. (2001,0 ha = 28,9%). In het gehele gebied, komt waar de bovengrond uit een solifluctiedek bestaat, veel grind voor. Veelal zijn, afhankelijk van de herkomst van de plaggen, zelfs de antropogene bovengronden grindrijk. Indien de bovengrond bestaat uit gestuwd materiaal of dekzand, wordt er weinig grind aangetroffen. De meest voorkomende vergraving is: .../F vergraven (252,5 ha = 3,6%).
- Het waterhuishoudkundig systeem wordt in belangrijke mate bepaald door de grote hoeveelheid kwelwater uit het Veluwemassief. De regionale west-oost gerichte grondwaterstroming voedt deels de koppen van de sprengbeken en deels de lager gelegen beken en waterlopen welke in het gebied voorkomen. De ontwatering van het gebied is in het verleden zeer moeilijk geweest. Door in combinatie met hoge rivierwaterstanden hebben veel gronden lange perioden onder water gestaan. In de brede erosiedalen als het Tongerensche Veen, Wisselsche Veen en het Vossebroek zijn hierdoor venige - en/of moerige gronden ontstaan.
- Tijdens het onderzoek zijn, als indicatie van het voorkomen van kwel, alle sloten welke een ijzerrijke kleur hadden, ingetekend (figuur 2). De kwaliteit van de opname werd in sterke mate beïnvloed door het tijdstip van opname, soort begroeiing en de hoeveelheid neerslag (verdunning) in voorgaande periode. Daarom is geen intensiteit van het voorkomen van een ijzerrijke kleur aan te geven
- Er zijn 12 grondwatertrappen onderscheiden. Bij de gronden met grondwatertrap Ia, IIa en IIIa (698,4 ha = 10,0%) komt door de grote kweldruk, gedurende het gehele jaar water aan het maaiveld voor. Gronden met grondwatertrap IIb, IIc, IIIb en Vbo (587,4 ha = 8,5%) kunnen worden gekarakteriseerd als gronden met een redelijke ontwatering. Uit landbouwkundig oogpunt zijn de gronden met grondwatertrap IVu (489,1 ha = 7,1%) ideaal. Ze zijn niet te nat en niet te droog. Goed ontwaterde gronden zijn de gronden met grondwatertrap VIo, VIId, VIIo, VIIId en VIIId (3130,3 ha = 45,2%). Grondwatertrap VIIId komt het meeste voor (1384,8 ha = 20,0 %).

5 Bodemgesteldheid: beschrijving van de bodem - en grondwatertrappenkaart in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

De bodemgesteldheid van ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost is weergegeven op twee bodemkaarten, schaal 1:10 000(kaart 1, blad 3 en 4). Deze kaarten geven informatie over de gronden en het grondwaterstandsverloop, maar zijn alleen naar de bodemeenheden ingekleurd. Er zijn ook twee grondwatertrappenkaarten, schaal 1:10 000, gemaakt (kaart 2, blad 3 en 4). Deze geven dezelfde informatie, maar zijn alleen naar de grondwatertrappen ingekleurd.

Voor indeling en codering verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, paragraaf 2.3.). Voor een verklaring of definiëring van de gebruikte terminologie verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten 1996, hoofdstuk 5).

In de volgende paragrafen beschrijven we de belangrijkste kenmerken; van de veengronden, moerige gronden, zandgronden, kalkhoudende zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden (resp. par. 5.1 t/m 5.6), van de toevoegingen (par. 5.7), van de grondwatertrappen (par. 5.8), van de overige onderscheidingen (par. 5.9) en conclusies van de bodemgesteldheid in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost (par. 5.10). Bij het beschrijven van de legenda-eenheden is de indeling van de gronden zoals weergegeven in de bloklegenda van de bodemkaart, zoveel mogelijk aangehouden.

Voor een overzicht van de oppervlakteverdeling van de eenheden op de bodemkaarten en de grondwatertrappenkaarten in het herinrichtingsgebied verwijzen wij naar aanhangsel 5. In aanhangsel 6 is een vergelijking gegeven van de codering van de legenda-eenheden op de bodemkaarten van ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost, schaal 1 : 10 000(kaart 1, blad 3 en 4) met die van de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000. In aanhangsel 7 worden de gemeten grondwaterstanden (cm - mv.) tijdens een GHG (14 januari 1998) en GLG (21 augustus 1998) periode, de gecorrigeerde grondwaterstand en de daaruit voortvloeiende Gt in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost weergegeven. In aanhangsel 8 staan gegevens per kaarteenheden van de gronden op de bodemkaart van het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost.

5.1 Veengronden (V)

Veengronden bestaan tussen 0 en 80 cm diepte voor meer dan de helft van die dikte uit moerig materiaal. Voor de indeling, benaming en codering van de veengronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, paragraaf 2.3.1). De veengronden komen over een beperkte oppervlakte 104,1 ha (=1,5%) voor. In dit gebied onderscheiden we:

- Koopveengronden;
- Weideveengronden;
- Meerveengronden.

5.1.1 Koopveengronden (hV..)

Koopveengronden zijn veengronden met een kleilig moerige eerdlaag, met een bovengrond van 15 tot 30 cm. dik. Naar de aard van de bovengrond zijn twee legenda-eenheden onderscheiden.

hVc en hVz: Koopveengronden; met een kleilig moerige eerdlaag op zeggeveen doorlopend dieper dan 120 cm - mv. of een zandondergrond beginnend tussen 40 en 120 cm - mv. zonder humuspodzol-B

Verbreiding: Ten noordwesten van Oene, het Vaassensche Broek en omgeving Broekland. Tevens komen ze verspreid over het gebied in enkele kleine depressies voor.

Oppervlakte: hVc: 0,8 ha = 0,0%; hVz: 88,9 ha = 1,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bevat 25-60% organische stof. Het veenpakket bestaat veelal uit verweerd - en/of mesotroof broekveen. Bij enkele gronden is een dun zanddekje (s/...)

aangetroffen. Dit is mogelijk gedaan om draagkracht van de bovengrond te verbeteren. Soms is de bovengrond in de nabijheid van beekdalen aangerijkt met beekleem. Een aantal gronden is vergraven (.../F) of afgegraven (.../G). De begindiepte van de zandondergrond varieert van 40 tot plaatselijk meer dan 120 cm - mv. Dit zand bestaat meestal uit fluvioperiglaciaal materiaal en kan plaatselijk zeer grof en/of grindhoudend zijn(.../g).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIb en IVu

Tabel 71a Profielschets van kaartenheid hVc/H-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/	0	40	30,0	DK			693	kleiig veen; veraard
2Cw/	0	40			10	200	693	leemarm, matig fijn zand
3Cw1	40	70	60,0	BM			693	mesotroof broekveen
3Cw2	70	110	90,0	RC			130	rietzeggeveen
3Cr	110	180	95,0	RC			130	rietzeggeveen

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 247013

Tabel 71b Profielschets van kaartenheidhVz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	10	4,0	12			340	kleiig beekleem; kalkloos
2Cw1	10	35	30,0	DK			110	kleiig veen; veraard
2Cw2	35	70	65,0	BM			130	mesotroof broekveen
3Cr1	70	100			25	110	413	sterk lemig, zeer fijn zand
3Cr2	100	150			15	220	413	zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 139049

5.1.2 Weideveengronden (pV..)

Weideveengronden zijn veengronden met zavel of kleidek waarin een minerale eerdlaag is ontwikkeld of een humusrijke bovengrond van meer dan 15 cm dik. Naar begindiepte en aard van de ondergrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

pVd en pVz: Weideveengronden; met veraard of verweerd veen doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv. of een zandondergrond beginnend tussen 40 en 120 cm - mv. zonder humuspodzol-B

Verbreiding: Nabij het Oenesche Broek en omgeving Broekland.

Oppervlakte: pVd: 1,3 ha = 0,0%; pVz: 12,0 ha = 0,2%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-35 cm dik en bevat 7-9% organische stof. Het zavel of kleidek bevat 12-20% lutum en bestaat veelal uit beekafzettingen. Het veenpakket bestaat voornamelijk uit veraard en verweerd zegge- en/of zeggebreekveen. De ondergrond bestaat soms uit verweerd of veraard veen maar kan ook uit mesotroofbroekveen bestaan. Onder het veen kunnen plaatselijk rivierkleiafzettingen voorkomen maar meestal bestaat de ondergrond uit fluvioperiglaciale afzettingen. Sommige gronden ten noordwesten van Oene bevatten ijzerrijk materiaal (f/...). Een aantal gronden is vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa, IIIa en IVu

Tabel 72a Profielschets van kaartenheid pVd-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	30	10,0	15			693	matig lichte zavel; kalkloos
2Cw	30	50	35,0				110	kleiig veen; veraard
2Cwr	50	70	60,0	DK			130	mesotroof broekveen
2Cr	70	80	60,0	BM			130	mesotroof broekveen
3Cr	80	95	10,0	22			321	zware zavel; kalkarm
4Cr	95	170	75,0				130	mesotroof broekveen
5Cr	170	180		12			321	zeer lichte zavel; kalkarm

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 191041

Tabel 72b Profielschets van kaartenheid pVz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	20	12,0	18			340	zware zavel; beekleem
1Cgc	20	30		26			340	lichte klei; FC
2Cw1	30	50	55,0	BM			130	mesotroof broekveen
2Cw2	50	80	80,0	BM			130	mesotroof broekveen
2Cr	80	90	60,0	R			140	rietveen
3Cr	90	120			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 140002

5.1.3 Meerveengronden (zV..)

Meerveengronden zijn veengronden met een circa 15 a 40 cm dik zanddek zonder minerale eerdlaag. Naar begindiepte en aard van de ondergrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

zVd en zVz: Meerveengronden; met veraard of verweerd veen doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv. of een zandondergrond beginnend tussen 40 en 120 cm - mv. zonder humuspodzol-B

Verbreiding: Lokaal verspreid ten Zuidoosten van de Geerstraat, ten noorden van de Beemte en ten zuidwesten van De Vecht.

Oppervlakte: zVd: 0,3 ha = 0,0%; zVz: 1,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De zandbovengrond is 20-35 cm dik, bevat 5% organische stof en bestaat uit sterk lemig, zeer en matig fijn zand. Meestal is zand vanaf de hoger gelegen gronden over de veengronden heen geschoven om de draagkracht van de graszode te verhogen.. Plaatselijk komen onder in de zandbovengrond ook dunne rivierkleiafzettingen voor. Het veenpakket bestaat veelal uit onherkenbaar verweerd veen dat naar beneden toe overgaat in zegge- of rietzeggeveen. Soms komt er ook baggerachtig veen in voor. De zandondergrond bestaat hoofdzakelijk uit fluvioperiglaciaal materiaal maar plaatselijk is ook solifluctiemateriaal aangetroffen.

Grondwatertrap: IIb en IIIa

Tabel 73a Profielschets van kaartenheid zVd-IIIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	5,0	15	30	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Ahg	20	35	2,0				321	matig lichte zavel; kalkloos
3Cw	35	50	30,0	DK			110	kleiig veen; veraard
4Cw	50	85	50,0	BA			160	bagger
5Cr	85	95	12,0		60	90	422	zandig leem
6Cr	95	120	20,0	DK	60	90	110	kleiig veen; veraard
7Bhr	120	180	2,0		25	135	413	sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 226023

Tabel 73b Profielschets van kaarteenheden zVz-IIIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ahg	0	30	8,0			16	180	413 zwak lemig, matig fijn zand
2Cw	30	75	95,0	RC				130 rietzeggeveen
2Cr	75	85	95,0	RC				130 rietzeggeveen
3Cr	85	120				12	180	413 zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 248028

5.2 Moerige gronden (W)

Moerige gronden zijn minerale gronden met een moerige bovengrond of een moerige tussenlaag die ondieper dan 40 cm - mv. begint en 5-15 cm tot maximaal 40 cm dik is. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze gronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3.2). De moerige gronden komen over een oppervlakte van 142,3 ha (=2,1%) voor. In dit gebied onderscheiden we:

- Moerige podzolgronden;
- Moerige eerdgronden.

5.2.1 Moerige podzolgronden (..Wp)

Moerige podzolgronden hebben een minerale zandondergrond waarin een duidelijke humuspodzol-B aanwezig is. Ze zijn behalve de Ah- of Ap-horizont in hun ontstaan vergelijkbaar met de veldpodzolgronden. Onder natte omstandigheden heeft zich (op het zand) een ander soortige bovengrond ontwikkeld. Naar de aard van de bovengrond is één legenda-eenheid onderscheiden.

kWp: Moerige podzolgronden met kleidek met een zandondergrond met een humuspodzol-B

Verbreiding: Ten noorden van Oene

Oppervlakte: kWp: 2,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: Het kleidek is 20 cm dik en bestaat uit 3-8% organische-stof, heeft een sterk wisselend lutumgehalte van 14- 35%. Het kleidek kan zowel uit beek- als uit rivierkleiafzettingen bestaan. Onder dit kleidek komt veelal verweerd veen voor welke soms is gelegen op beekafzettingen. De zandondergrond bestaat hoofdzakelijk fluvioperiglaciaal materiaal met een duidelijk bruin kleuring van de podzol-B.

Grondwatertrap: IIa en IIIb

Tabel 74a Profielschets van kaarteenheden kWp-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	30	2,5		12		321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cw	30	50	40,0	DK			110	kleilig veen; veraard
3Bhe	50	85				15	180	413 zwak lemig, matig fijn zand
3Cer	85	100	0,5			10	200	413 leemarm, matig fijn zand; grind
3Cr	100	120				10	200	413 leemarm, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 141046

5.2.2 Moerige eerdgronden (..Wz)

Moerige eerdgronden hebben een minerale zandondergrond zonder een duidelijke humuspodzol-B. Ze zijn behalve de Ah- of Ap horizont in hun ontstaan vergelijkbaar met de gooreerdgronden. Onder natte

omstandigheden heeft zich (op het zand) een ander soortige bovengrond ontwikkeld. Naar de aard van de bovengrond zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

zWz, hWz en kWz: Moerige eerdgronden; met zanddek, met kleiig moerig of met een bovengrond van zavel of klei met een zandondergrond zonder humuspodzol-B

Verbreiding: Omgeving Oenesche Broek, Emsterbroek, Vaassensche Broek en omgeving Broekland. Tevens komen ze verspreid over het gebied in enkele depressies voor.

Oppervlakte: zWz: 12,4 ha = 0,2%; hWz: 85,8 ha = 1,3%; kWz: 41,7 ha = 0,6%

Profielopbouw: Legenda-eenheid zWz heeft een zanddek welke 5-30 cm dik is en heeft een organische-stofgehalte van 3-11%. De textuur varieert van leemarm tot sterk lemig, zeer tot matig grof zand. Plaatselijk kan deze eenheid vergraven (.../F) zijn. Onder het zanddek welke zowel kan zijn opgebouwd uit opgebracht fluvioperiglaciaal zand als uit natuurlijk afgezette beekleem komt veelal een mesotrofe broekveenlaag voor. De zandondergrond bestaat plaatselijk uit solifluctie maar voornamelijk uit fluvioperiglaciale afzettingen.

Legenda-eenheid hWz heeft een 15-35 cm dikke kleiig moerige bovengrond met een organische-stofgehalte van 25-40%. Op de overgang van de kleiig moerige bovengrond naar de zandondergrond bevindt zich veelal een meerbodemachtige laag welke zowel uit beek- als rivierkleiafzettingen kan bestaan. De zandondergrond bestaat soms uit solifluctie maar merendeel uit fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk is bij deze eenheid een dun zanddekje (s/...) aangetroffen. Dit zanddekje bestaat uit opgebracht materiaal om draagkracht van de bovengrond te verbeteren. Zowel in de bovengrond als in de ondergrond kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Een aantal gronden is vergraven (.../F) of opgehoogd (.../H).

Legenda-eenheid kWz heeft een 10-40 cm dikke zavel of klei bovengrond met een organische-stofgehalte variërend van 3-11%. Het kleidek heeft een lutum percentage van 12 tot 30% en bestaat veelal uit beekleem met een relatief zeer hoog leem percentage. Deze beekafzettingen zijn soms ijzerrijk (f/...). Afhankelijk van de ligging komen ook zavel of kleidekken voor, ontstaan als gevolg van rivierkleiafzettingen. Veelal ligt het lutumpercentage bij dit soort afzettingen hoger dan van de beekafzettingen. De zandondergrond bestaat uit solifluctie of fluvioperiglaciaal afzettingen. Hierin komt veel zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) in voor. Een aantal gronden is vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb en IVu

Tabel 75a Profielschets van kaarteenheid zWz-IIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	15	13,0	BM	30	120	340	sterk lemig, zeer fijn zand; beekleem
2Cw	15	35	30,0				130	mesotroof broekveen
3Cg	35	50	2,0	BM	28	135	422	sterk lemig, zeer fijn zand
4Cw	50	60	65,0				130	mesotroof broekveen
5Cgr	60	115	3,0		12	220	413	zwak lemig, matig grof zand
5Cr	115	150			12	220	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 139023

Tabel 75b Profielschets van kaarteenheid hWz-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	30	30,0	DK			110	kleiig veen; veraard
2Cu	30	40			55	90	340	zandig beekleem
3Cer	40	75			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
3Cr1	75	100			6	200	413	leemarm, matig fijn zand; grind
3Cr2	100	120			8	180	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 259061

Tabel 75c Profielschets van kaarteenheden kWz-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	20	10,0	DK			340	kleiig beekleem; kalkloos
2Cw	20	45	35,0				110	kleiig veen; veraard
3Cgr	45	75	2,0		25	145	413	sterk lemig, zeer fijn zand
3Cr1	75	100			18	160	413	sterk lemig, matig fijn zand
3Cr2	100	150			5	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 139058

5.3 Zandgronden (Z)

Het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost bestaat voor 2999,6 ha (=44,8%) uit zandgronden. De zandgronden bestaan uit Jong -, Oud Dekzand, solifluctie en/of fluvioperiglaciaal materiaal. Op grond van verschillen in de profielopbouw zijn de zandgronden onderverdeeld in:

- Podzolgronden;
- Eerdgronden;
- Vaaggronden.

5.3.1 Humuspodzolgronden (H)

Humuspodzolgronden zijn zandgronden met een duidelijke humuspodzol-B. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze gronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3.3). Binnen de humuspodzolgronden is naar aard, dikte en textuur van de bovengrond een onderverdeling gemaakt in:

- Veldpodzolgronden;
- Laarpodzolgronden.

5.3.1.1 Veldpodzolgronden (Hn..)

Veldpodzolgronden zijn humuspodzolgronden met hydromorfe kenmerken en een humushoudende bovengrond (Ah of Ap) die dunner is dan 30 cm. Over het algemeen is de Bhe-horizont vrij duidelijk ontwikkeld, al kan ook een deel van deze horizont door wat dieper ploegen in de Ap-horizont opgenomen zijn. Dit heeft tot gevolg dat de nieuw gevormde bovengrond wat grijsbruin en soms zelfs bont van kleur is. Door het dieper ploegen is de Bhe-horizont soms ook voor het grootste deel verdwenen of ligt de bovengrond direct op de BC-horizont. De oude graslanden hebben over het algemeen een dunne (circa 20 cm), homogene bovengrond. Bij veel podzolgronden komen roestvlekken in de C-horizont voor. De veldpodzolgronden zijn naar textuur van de bovengrond onderverdeeld in 9 legenda-eenheden.

Hn33, Hn35 en Hn37: Veldpodzolgronden; zwak, sterk en zeer sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gehele gebied

Oppervlakte: Hn33: 2,5 ha = 0,0%; Hn35: 8,1 ha = 0,1%; Hn37: 1,0 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik, bevat 3-9% organische stof en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk lemig (12-48% leem), zeer fijn zand (125-145µm). Legenda-eenheid Hn33 komt alleen voor met een toevoeging zavel of kleidek met 10-15% lutum. (k/...) bestaande uit rivierkleiafzettingen. De andere legenda-eenheden bestaan uit fluvioperglaciaal zand. Dit zand heeft veelal een gelaagde structuur met lössleemachtige tussenlagen en is plaatselijk grindrijk (g.../). Enkele gronden zijn vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, Vbo en VIo

Tabel 76a Profielschets van kaartenheid k/Hn33-Vbo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	30	5,0	15			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Bhe	30	40	1,0		12	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
2BCg	40	70			10	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
2Cgc	70	100			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
3Cgr	100	125			40	80	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cr	125	150			35	90	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zandLL

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 241009

Tabel 76b Profielschets van kaartenheid Hn35-VIc

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0		20	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Bhe1	30	40	1,0		15	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce	40	50			15	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Bhe2	50	110			15	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1BCe	110	130			10	200	413	leemarm, matig fijn zand; grind
1Cr	130	150			10	200	413	leemarm, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 161003

Tabel 76c Profielschets van kaartenheid Hn37-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	8,0	7	48	120	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand
1Bhe1	30	50	1,0		30	125	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Bhe2	50	95	1,0		10	180	413	leemarm, matig fijn zand
1BCr	95	120	1,0		6	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 140034

Hn53 en Hn55: Veldpodzolgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Voornamelijk in het noordwestelijke deel van het gebied nabij het Apeldoornsch kanaal.

Oppervlakte: Hn53: 6,0 ha = 0,1%; Hn55: 78,2 ha = 1,2%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik, bevat 2-7% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (16-26% leem), matig fijn zand (155-200µm). Sommige legenda-eenheden hebben een toevoeging zavel of kleidek (k/...). bestaande uit rivierkleiafzettingen met een lutumgehalte van 10-14%. De gronden kunnen zowel uit Jong - en Oud Dekzand bestaan danwel uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand. In het zuidelijke deel van het gebied is het Jonge Dekzand veelal ijzerrijk (f/...). In solifluctie en fluvioperiglaciaal materiaal kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk kunnen in de ondergrond, dieper dan 120 cm- mv. veenlagen voorkomen. Plaatselijk zijn door verwerking (.../F) of afgravingen (.../G) gronden hun oorspronkelijke profielopbouw kwijt geraakt.

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, IVu, Vbo, VIc, VIc en VIIc

Tabel 77a Profielschets van kaartenheid k/Hn53-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,5	14			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Bhe	30	35	1,5		12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2BCe	35	45	0,5		12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Ce	45	100			10	180	413	leemarm, matig fijn zand
2Cer	100	125			10	180	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	125	140			10	180	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 260035

Tabel 77b Profielschets van kaartenheid Hn55-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Bhe	0	30	3,0		20	190	693	sterk lemig, matig fijn zand
1Bhe	30	60	1,5		12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Ce	60	80			12	220	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cer	80	110			8	300	610	leemarm, matig grof zand; grind
3Cr	110	130			8	160	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 266018

Hn71, Hn73 en Hn75: Veldpodzolgronden; leemarm, zwak, sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Voornamelijk langs het Apeldoornsch kanaal en ten zuidwesten van Teuge

Oppervlakte: Hn71: 2,1 ha = 0,0%; Hn73: 11,0 ha = 2,3%; Hn75: 156,5 ha = 2,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 20-30 cm dik, bevat 3-7% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (12-23% leem), matig grof zand (220-295µm). Legenda-eenheid Hn71 komt alleen voor met een toevoeging zavel of kleidek met 9-12% lutum. (k/...). Dit zavel of kleidek bestaat uit een mengeling van solifluctie met beekleem materiaal. De overige gronden bestaan uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand. Dit zand is veelal gelaagd en is aangerijkt met grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g). Plaatselijk komt in het fluvioperiglaciaal zand tussenlagen van beekleem en moerig materiaal (.../v) voor. Dieper dan 120 cm- mv.kunnen ook veenlagen voorkomen. Een aantal gronden is vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, V1o, V1d, VIIo en VIId

Tabel 78a Profielschets van kaartenheid k/Hn71-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0	9		220	610	zeer lichte zavel; kalkloos; grind
1A/Bhe	30	40	3,0	9		220	693	zeer lichte zavel; kalkloos; grind
1Bhe	40	55	1,5		10	300	610	leemarm, matig grof zand; grind
1BCe	55	70			8	300	610	leemarm, matig grof zand; grind
2Cg	70	100			12	250	413	zwak lemig, matig grof zand
2Cgr	100	125			8	300	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	125	150			6	350	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 185007

Tabel 78b Profielschets van kaarteenheid g/Hn73-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	4.0		17	230	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Bhe	30	90	0.5		6	210	413	leemarm, matig grof zand
1Cer	90	130			6	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	130	150	1.0		15	190	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 138012

Tabel 78c Profielschets van kaarteenheid g/Hn75-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	5,0		25	250	413	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bhe	20	50	1,0		12	250	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
1BC	50	90	0,5		12	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce	90	110			10	190	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	110	120			20	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 161027

Hn91: Veldpodzolgronden; leemarm, zeer grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal ten noorden van het Vaassensche Broek.

Oppervlakte: Hn91: 0,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 20 cm dik, bevat 5% organische stof en bestaat uit leemarm (2-6% leem), zeer grof zand (450µm). Deze legenda-eenheid komt alleen voor met een toevoeging zavel of kleidek met 15% lutum. (k/...). Dit zaveldek bestaat uit rivierkleiafzettingen met verspoeld grind (g.../). De ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal zand.

Grondwatertrap: IIa

Tabel 79a Profielschets van kaarteenheid gk/Hn91-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	5,0	15			321	matig lichte zavel; kalkloos; grind
2Bhe	20	40			2	450	413	leemarm, zeer grof zand; grind
2BC	40	75			6	230	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	75	100			6	230	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 230101

5.3.1.2 Laarpodzolgronden (cHn..)

Laarpodzolgronden zijn humuspodzolgronden met hydromorfe kenmerken en een matig dikke 30-50 cm (cultuurdek) bovengrond. Het zijn overwegend oude ontginningsgronden die voornamelijk voorkomen op de hogere zandgronden verspreid over het gebied. Veelal liggen ze op de overgang van de veldpodzolgronden naar de enkeerdgronden. De matig dikke bovengrond is grotendeels ontstaan door bemesting met potstalmest. Bij veel laarpodzolgronden ontbreekt de E-horizont. De bruine Bhe-horizont is meestal vrij duidelijk. In de C-horizont komen plaatselijk roestvlekken voor. De laarpodzolgronden zijn verder onderverdeeld naar zandgrofheid en leemgehalte. Er zijn 8 legenda-eenheden onderscheiden.

Verbreiding: Zeer lokaal ten noordwesten van Oene en ten zuidoosten van de Geerstraat. In de directe omgeving van De Vecht komen meer grotere eenheden voor.

Oppervlakte: cHn33: 21,9 ha = 0,3%; cHn35: 30,6 ha = 0,5%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-40 cm dik, bevat 4-5% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (12-24% leem), zeer fijn zand (120-140µm). Binnen enkele legenda-eenheden kunnen als onzuiverheid dikkere antropogene bovengronden voorkomen. Veel legenda-eenheden hebben een toevoeging zaveldek met 11-15% lutum. (k/...). De andere gronden bestaan uit fluvioperiglaciaal zand welke in de ondergrond veelal gelaagd zijn en waarin lössleemachtige tussenlagen kunnen voorkomen. Soms komt in de ondergrond ook dieper dan 120 cm- mv, moerig materiaal (.../v) voor. Ten zuidoosten van de Geerstraat komt een perceel voor welke is afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IVu, Vlo, VIIo en VIId

Tabel 80a Profielschets van kaarteenheden k/cHn33-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,5	11			692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Bhe	35	50	1,0			16	140	413 zwak lemig, zeer fijn zand
2Ce	50	90				16	140	413 zwak lemig, zeer fijn zand; gelaagd
3Cg	90	110				40	90	422 zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
4Cgr	110	135				25	120	413 sterk lemig, zeer fijn zand
4Cr	135	150				15	160	413 zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 244044

Tabel 80b Profielschets van kaarteenheden k/cHn35-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,0	12			692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Bhe	35	45	1,0		22	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2BCe	45	60	0,5		20	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cg	60	130			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
3Cwr	130	150	20,0	DK			110	kleilig veen; veraard

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 241045

cHn51, cHn53 en cHn55: Laarpodzolgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Voornamelijk langs het Apeldoornsch Kanaal en ten zuiden van de Geerstraat.

Oppervlakte: cHn51: 0,5 ha = 0,0%; cHn53: 67,9 ha = 1,0%; cHn55: 211,0 ha = 3,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-40 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-28% leem), matig fijn zand (155-200µm). Sommige legenda-eenheden hebben een toevoeging zavel of kleidek (k/...). bestaande uit zowel beek-, als rivierkleiafzettingen. Het lutumgehalte varieert van 9-14%. De andere legenda-eenheden bestaan uit Jong Dekzand, solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand. Plaatselijk komen in het Jonge Dekzand stugge B-horizonten voor en is in het solifluctie en fluvioperiglaciaal materiaal grindrijk (g.../v) materiaal aangetroffen. De fluvioperiglaciaal ondergrond is veelal gelaagd. Soms komen hierin lössleemachtige en moerige (.../v) tussenlagen voor. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIb, IVu, Vbo, Vlo, VIId, VIIo, VIId en VIId

Tabel 81a Profielschets van kaarteenheid k/cHn51-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,0	11			692	zeer lichte zavel; kalkloos
2BC	35	60			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
2Cu	60	130			6	240	413	leemarm, matig grof zand
2Cg	130	180			5	280	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 239007

Tabel 81b Profielschets van kaarteenheid k/cHn53-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,5	11			692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Bhe	35	65	1,0		17	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
2BCg	65	80			12	190	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Ce	80	110			16	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
3Cg	110	135			40	90	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
4Cr	135	150			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 240017

Tabel 81c Profielschets van kaarteenheid cHn55-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	45	4,5		18	180	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Bhe	45	55	2,0		18	180	413	sterk lemig, matig fijn zand
1BCe	55	70	1,0		16	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu	70	140			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
1Cer	140	170			8	220	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cr	170	180			20	160	413	sterk lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 266037

cHn71, cHn73 en cHn75: Laarpodzolgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Voornamelijk nabij het Apeldoornsch kanaal en zeer lokaal in de omgeving van Teuge.

Oppervlakte: cHn71: 1,7 ha = 0,0%; cHn73: 7,5 ha = 0,1%; cHn75: 68,4 ha = 1,0%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-45 cm dik, bevat 3,5-6% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (6-25% leem), matig grof zand (215-250µm). Legenda-eenheid cHn71 komt alleen voor met een toevoeging zaveldek (k/...). bestaande uit rivierkleiafzettingen. Het lutumgehalte varieert van 11-17%. De andere legenda-eenheden bestaan uit solifluctie en/of fluvioperiglaciale afzettingen. In alle afzettingen komt grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voor. In de fluvioperiglaciale afzettingen komen lössleemachtige tussenlagen voor. Een aantal gronden is vergraven (.../F) of afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, V1o en VIIo

Tabel 82a Profielschets van kaarteenhed k/cHn71-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,0		11		692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Bhe	35	50	1,0			8	220	413 leemarm, matig grof zand
2Ce	50	100				8	220	413 leemarm, matig grof zand
2Cer	100	120				12	200	413 zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	120	130				12	200	413 zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 264011

Tabel 82b Profielschets van kaarteenhed gk/cHn73-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	5,0		13		692	matig lichte zavel; kalkloos, grind
1Bhe	40	55	2,5			12	220	413 zwak lemig, matig grof zand; grind
1Cu	55	70				10	220	413 leemarm, matig grof zand; grind
1Cg1	70	95				6	800	413 leemarm, zeer grof zand; grind
1Cg2	95	130				6	280	413 leemarm, matig grof zandgrind
1Cr	130	140				6	280	413 leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 230059

Tabel 82c Profielschets van kaarteenhed g/cHn75-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	45	5,0		25	230	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bhe	45	55			5	250	413	leemarm, matig grof zand
1BC	55	70			5	250	413	leemarm, matig grof zand
1Ce	70	140			5	250	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	140	150			5	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 233006

5.3.2 Eerdgronden (Z)

Eerdgronden zijn minerale gronden met een minerale eerdlaag van 15-50 cm dik zonder humuspodzol-B in de ondergrond, of dikker dan 50 cm met al of niet een humuspodzol-B in de ondergrond. De eerdgronden met een matig dikke 30-50 cm bovengrond (cultuurdek) komen vaak voor in de omgeving van de dikke eerdgronden. De dikke eerdgronden (enkeerdgronden met meer dan 50 cm humushoudende bovengrond) zijn ontstaan door eeuwenlange bemesting met materiaal uit de potstal. De eerdgronden zijn naar de aard en dikte van de eerdlaag en het al dan niet voorkomen van roest onderverdeeld in:

- Zwarte enkeleerdgronden;
- Bruine enkeleerdgronden;
- Zwarte beekeerdgronden;
- Bruine beekeerdgronden;
- Gooreerdgronden;
- Kanteerdgronden;
- Akkereerdgronden.

5.3.2.1 Zwarte enkeerdgronden (zEZ..)

Zwarte enkeerdgronden zijn eerdgronden met een dikke (50-80 cm) minerale eerdlaag. Deze gronden komen voornamelijk voor op hoge ruggen en koppen verspreid in het gebied. De dikke minerale eerdlaag is ontstaan door eeuwenlange bemesting van de akkers met mest uit de potstal. Afhankelijk van de aard en de hoeveelheid van de gebruikte mest en de duur van de bemesting vertoont de humushoudende bovengrond verschillen in kleur en dikte. Bij de zwarte enkeerdgronden in dit gebied zijn heideplaggen gebruikt, waardoor een grijszwarte bovengrond is ontstaan. Op veel plaatsen in het gebied, komen zwarte enkeerdgronden voor die duidelijk zwart op bruin van kleur zijn. De bruine kleur is ontstaan omdat plaggen gebruikt zijn uit de beekdalen. Vermoedelijk heeft er een omslag in het gebruik van de herkomst van plaggen plaatsgevonden. In de humusarme zandondergrond komen zowel humuspodzol- als moderpodzolgronden voor. Er komen echter ook zwarte enkeerdgronden voor waarvan de zandondergrond bestaat uit meer of minder roestig bleekgrijs materiaal zonder humuspodzol-B. Naar textuur van de bovengrond zijn 4 legenda-eenheden onderscheiden.

zEZ53 en zEZ55: Zwarte enkeerdgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: zEZ53: 9,3 ha = 0,1%; zEZ55: 52,2 ha = 0,8%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (12-25% leem), matig fijn zand (160-190µm). Onder de dikke minerale eerdlaag bevindt zich veelal een enigszins heterogene overgangslaag, bestaande uit A- en B-resten. Er komen echter ook plaatsen voor waar de natuurlijke opeenvolging van deze horizonten nagenoeg nog ongestoord is. Er komen plaatselijk iets stugge Bhe- en BCe-horizonten voor. Onder de antropogene bovengrond komt Jong Dekzand met soms een dun laagje Oud Dekzand, solifluctie en fluvioperiglaciaal zand voor. In het fluvioperiglaciaal zand komen lössleemachtige tussenlagen voor. Bij legenda-eenheid zEZ55 is in zowel de boven- als in de ondergrond grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) aangetroffen.

Plaatselijk is de antropogene bovengrond niet ontstaan door jarenlange ophoging van plaggemest maar is door recentelijke vergravingen en ophoging (.../H) een bovengrond ontstaan welke moet worden ingedeeld tot de dikke enkeerdgronden.

Grondwatertrap: IVu, VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 83a Profielschets van kaarteenheden zEZ53-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	50	4,0		14	180	692	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg1	50	70			11	180	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg2	70	125			8	500	413	leemarm, zeer grof zand; grind
1Cr	125	160			8	500	413	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 205027

Tabel 83b Profielschets van kaarteenheden zEZ55-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	70	4,0		20	170	692	sterk lemig, matig fijn zand
1BCe	70	80	1,0		12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg	80	130			14	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce	130	170			8	190	413	leemarm, matig grof zand
1Cer	170	180			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 158021

zEZ73 en zEZ75: Zwarte enkeerdgronden; zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Omgeving Boshoeck en ten noorden van de Beemte langs het Apeldoornsch Kanaal.

Oppervlakte: zEZ73: 5,1 ha = 0,1%; zEZ75: 40,9 ha = 0,6%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (12-27% leem), matig grof zand (220-250µm). Onder de dikke minerale eerdlaag bevindt zich veelal Bhe-horizont. Plaatselijk zijn enkele Bws-horizonten aangetroffen. Onder de antropogene bovengrond komt weinig Jong Dekzand voor. De meeste gronden bestaan uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand en zijn vanaf maaiveld grindrijk (g.../). In het veelal gelaagde fluvioperiglaciaal zand kunnen zeer grof tot grindhoudend zanden (.../g) en lössleemachtige tussenlagen worden aangetroffen. Plaatselijk is de antropogene bovengrond niet ontstaan door jarenlange ophoging van plaggenmest maar is door recentelijke vergravingen en ophoging (.../H). en aantal gronden zijn afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 84a Profielschets van kaarteenhed zEZ73-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAap	0	30	5,0			16	230	692 zwak lemig, matig grof zand
IAa	30	80	4,0			16	230	692 zwak lemig, matig grof zand
IBhe	80	100				14	180	413 zwak lemig, matig fijn zand
ICg1	100	160				11	180	413 zwak lemig, matig fijn zand
ICg2	160	180				11	220	413 zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 160037

Tabel 84b Profielschets van kaarteenhed g/zEZ75-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAa	0	55	7,0		23	230	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
ICg	55	70			13	250	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
ICe1	70	100			13	250	413	zwak lemig, matig grof zand
ICe2	100	130			5	400	413	leemarm, matig grof zand
ICr	130	140			5	400	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 231013

5.3.2.2 Bruine enkeerdgronden (bEZ..)

Bruine enkeerdgronden zijn eerdgronden met een dikke (50-80 cm) minerale eerdlaag. Onder minerale eerdlaag is meestal een moderpodzol aangetroffen. De bruine enkeerdgronden onderscheiden zich van zwarte enkeerdgronden door de kleur van de minerale eerdlaag. De minerale eerdlaag is ontstaan door eeuwenlange bemesting van de akkers met mest uit de potstal, waarbij vermoedelijk plaggen zijn gebruikt uit de beekdalen. Naar textuur van de bovengrond zijn 4 legenda-eenheden onderscheiden.

bEZ35: Bruine enkeerdgronden; sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Ten noordwesten van Oene.

Oppervlakte: bEZ35: 7,9 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit sterk lemig (22-30% leem), zeer fijn zand (135-140µm). Onder de minerale eerdlaag bevindt zich veelal Bhe- of Cu-horizont welke enkel bestaat uit gelaagd fluvioperiglaciaal zand. In dit zand is plaatselijk verspoeld keileem aangetroffen.

Grondwatertrap: VIo en VIIo

Tabel 84a Profielschets van kaartenheid bEZ35-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	55	4,0		25	140	692	sterk lemig, zeer fijn zand
1Bhe	55	65	1,0		20	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Ce1	65	75			20	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Cg	75	120			16	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce2	120	140			16	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Ce3	140	170			8	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	170	180			8	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 140074

bEZ53 en bEZ55: Bruine enkeerdgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied op overgang van zand- naar kleigronden.

Oppervlakte: bEZ53: 1,8 ha = 0,0%; bEZ55: 35,6 ha = 0,5%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat 3-7% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (17-24% leem), matig fijn zand (170-200µm). Onder de dikke minerale eerdlaag bevindt zich zowel Bhe-, Cg- als Cu-horizonten. Onder de antropogene bovengrond komt zowel plaatselijk Jong Dekzand en/of solifluctie voor. De meeste gronden hebben echter een fluvioperiglaciaal zandondergrond. Enkele gronden hebben een toevoeging (.../g) van grindrijk materiaal, zijn vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 86a Profielschets van kaartenheid bEZ53-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aap	0	30	3,5		17	180	692	zwak lemig, matig fijn zand; bruin
1Aa	30	70	3,0		17	180	692	zwak lemig, matig fijn zand; bruin
1Cu1	70	90			12	160	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg	90	140			12	160	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Cu2	140	180			4	400	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 165066

Tabel 86b Profielschets van kaartenheid bEZ55-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	55	4,0		20	190	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Bheb	55	60	2,0		14	160	411	zwak lemig, matig fijn zand
1BCe	60	110	0,5		14	160	411	zwak lemig, matig fijn zand
1Bhe	110	130	2,0		8	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cer	130	180			10	180	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 211001

bEZ75: Bruine enkeerdgronden; sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Ten westen van Oene.

Oppervlakte: bEZ75: 56,7 ha = 0,8%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-70 cm dik, bevat ongeveer 4% organische stof en bestaat uit sterk lemig (23-25% leem), matig grof zand (215-225µm). Onder de minerale eerdlaag bevinden zich naast de Bhe- relatief veel Bws-horizonten. De Bhe- of Cu-horizonten zijn veelal ontstaan in solifluctie of fluvioperiglaciaal materiaal. De Bws-horizonten zijn echter ontstaan in, mineralogisch

rijke, verspoeld en/of verstoven rivierafzettingen. Alle legenda-eenheden hebben een grindrijke (g.../) bovengegrond.

Grondwatertrap: VIo, VIIo, VIId en VIId

Tabel 87a Profielschets van kaarteenheden g/bEZ75-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	55	4,5		22	240	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bheb	55	70	2,0		20	240	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
2BCe	70	100	0,5		8	240	413	leemarm, matig grof zand
2Bhe	100	135	2,0		6	240	413	leemarm, matig grof zand
2Cer	135	160			18	170	413	sterk lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 157070

5.3.2.3 Zwarte beekerdgronden (tZg.. en cZg..)

Zwarte beekerdgronden zijn eerdgronden met een 15-50 cm dikke minerale eerdlaag met hydromorfe kenmerken, dus zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont. In deze gronden begint de roest ondieper dan 35 cm – mv. en loopt door tot tenminste 120 cm – mv. of tot de Cr-horizont. Soms is de roest over minder dan 30 cm onderbroken. De kleur van de bovengegrond is over het algemeen zwartgrijs. De zwarte beekerdgronden hebben een dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm) minerale eerdlaag, naar dikte en textuur van de bovengegrond zijn 12 legenda-eenheden onderscheiden.

tZg51, tZg53 en tZg55: Zwarte beekerdgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Zeer lokaal, verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: tZg51: 1,3 ha = 0,0%; tZg53: 11,7 ha = 0,2%; tZg55: 7,2 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengegrond is 25-30 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-25% leem), matig fijn zand (170-200µm). Het organische-stofgehalte van de bovengegrond varieert van 2,5-8%. Bijna alle legenda-eenheden hebben een toevoeging zavel of kleidek (k/...). Dit zaveldek bestaat uit rivierkleiafzettingen en heeft een lutumgehalte van 10-20%. Plaatselijk komt in de bovengegrond grind (g/...) voor. Enkele gronden bevatten ijzerrijk (f/...) materiaal. De zandondergrond bestaat enkel fluvioperiglaciaal materiaal en heeft een gelaagde structuur. Een legenda-eenheid is vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIb, IIIb, IVu en VIo

Tabel 88a Profielschets van kaarteenheden k/tZg51-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cgp	0	30	3,0	20			693	zwarte zavel; kalkloos
2Cg	30	130			8	190	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	130	150		5	35	120	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand; blauw

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 223039

Tabel 88b Profielschets van kaartenheid k/tZg53-VI_o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0	11			321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cg	30	80			10	160	413	leemarm, matig fijn zand
2Cgr1	80	110			10	160	413	leemarm, matig fijn zand
2Cgr2	110	140			20	180	413	sterk lemig, matig fijn zand; grind
2Cr	140	150			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 214057

Tabel 88c Profielschets van kaartenheid k/tZg55-IV_u

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	4,0	20			321	zwarte zavel; kalkloos
2Cg	30	60				22 180	413	sterk lemig, matig fijn zand; grindjes
2Ce	60	110				14 350	413	zwak lemig, matig grof zand
2Cr	110	130				11 350	413	zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 190013

tZg71, tZg73 en tZg75: Zwarte beekerdgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: tZg71: 22,3 ha = 0,2%; tZg73: 13,5 ha = 0,2%; tZg75: 18,4 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (15-27% leem), matig fijn zand (180-230µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 2,5-6%. Veel legenda-eenheden hebben een toevoeging zavel of kleidek (k/...). Dit zavel of kleidek bestaat uit rivierkleiafzettingen en heeft een lutumgehalte van 10-34%. Plaatselijk komt in de bovengrond grind (g/...) voor. Enkele gronden bevatten ijzerrijk (f/...) materiaal. De zandondergrond bestaat veelal uit fluvioperiglaciaal materiaal met een gelaagde structuur. Lokaal komt in de ondergrond, op het fluvioperiglaciaal materiaal solifluctie voor. Bij sommige legenda-eenheden is de ondergrond zeer grof tot grindhoudend (.../g) of komt er moerig materiaal (.../v) in voor.

Grondwatertrap: IIb, IIIa, IIIb, IV_u, VI_o en VII_o

Tabel 89a Profielschets van kaartenheid gk/tZg71-IV_u

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	6,0	15			321	matig lichte zavel; kalkloos, grind
2Cg	25	70				5 250	413	leemarm, matig grof zand
2Ce	70	110				5 250	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	110	150				5 250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 232022

Tabel 89b Profielschets van kaartenheid gk/tZg73-IV_u

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	30	5,0	15			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Cg1	30	50			12	220	413	zwak lemig, matig grof zand
2Cg2	50	100			6	350	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	100	110			6	250	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 230061

Tabel 89c Profielschets van kaarteenheid tZg75/g-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	5,0		22	220	413	sterk lemig, matig grof zand
1Cg1	25	50			15	220	413	zwak lemig, matig grof zand
1Ce1	50	80			5	350	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cg2	80	110			2	1999	413	leemarm, zeer grof zand
1Ce2	110	130			15	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	130	150			2	1999	413	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 160051

tZg91: Zwarte beekeerdgronden; leemarm, zeer grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal ten zuiden van buurtschap Wijnbergen.

Oppervlakte: tZg91: 4,6 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond bestaat uit een 15-30 cm dik zavel of kleidek (k/...) en heeft een organische-stofgehalte van 4-5%. Dit zaveldek bestaat uit rivierkleiafzettingen en heeft een lutumgehalte van 20-23%. De zandondergrond bestaat enkel uit zeer grof zand (350-500µm) fluvioperiglaciaal materiaal.

Grondwatertrap: IIIb en VI0

Tabel 90a Profielschets van kaarteenheid k/tZg91-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0	20			321	zwarte zavel; kalkloos
1Cg	30	40		23			321	zwarte zavel; kalkloos
2Ce	40	75			8	500	413	leemarm, zeer grof zand; grind
2Cr	75	125			8	300	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 189018

cZg53 en cZg55: Zwarte beekeerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied, met een concentratie ten westen van Teuge.

Oppervlakte: cZg53: 19,9 ha = 0,3%; cZg55: 18,1 ha = 0,3%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-45 cm dik, bevat 4-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (11-28% leem), matig fijn zand (155-200µm). Legenda-eenheid cZg53 komt alleen voor met een zavel of kleidek (k/...), welke voornamelijk bestaat uit rivierkleiafzettingen met een lutumgehalte van 10-16%. Plaatselijk heeft deze eenheid een toevoeging, ijzerrijk materiaal (f/...). Beide legenda-eenheden hebben een zandondergrond welke uit fluvioperiglaciale materiaal bestaat. Plaatselijk komt onder de bovengrond solifluctiemateriaal voor. Het fluvioperiglaciale zand is veelal gelaagd en er kunnen humueze lössleemachtige lagen in voorkomen. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) worden aangetroffen.. Een aantal gronden is geëgaliseerd (.../E) of afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, IVu, Vbo, VI0 en VII0

Tabel 91a Profielschets van kaarteenheden k/cZg53-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,0	10			692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cg1	35	60			11	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cg2	60	110			6	240	413	leemarm, matig grof zand
3Cgr	110	130	6,0		40	90	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
4Cr	130	160			11	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 261020

Tabel 91b Profielschets van kaarteenheden cZg55-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	5,0	7	24	155	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg1	40	50			10	190	413	leemarm, matig fijn zand
1Cg2	50	115			6	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cgr	115	150			5	240	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 263082

cZg71, cZg73 en cZg75: Zwarte beekerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Voornamelijk nabij het Apeldoornsch Kanaal en ten westen van Teuge.

Oppervlakte: cZg71: 1,9 ha = 0,0%; cZg73: 5,1 ha = 0,1%; cZg75: 21,9 ha = 0,3%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-50 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (15-34% leem), matig grof zand (220-230µm). Legenda-eenheden cZg71 en cZg73 komen alleen voor met een zavel of kleidek (k/...), welke zowel uit beek- als uit rivierkleiafzettingen met een lutumgehalte van 8-30% kan bestaan. Enkele gronden bevatten ijzerrijk materiaal (f/...). De zandondergrond is voornamelijk opgebouwd uit fluvioperiglaciale afzettingen met plaatselijk solifluctiemateriaal. Het fluvioperiglaciale zand is veelal gelaagd en er komen lössleemachtige lagen in voor. Binnen deze eenheden kan de zandgrofheid onder het zavel of kleidek als onzuiverheid minder zijn dan 210µm. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Een aantal gronden is vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 92a Profielschets van kaarteenheden gk/cZg71-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	5,0	10			692	zeer lichte zavel; kalkloos, grind
1Cg1	40	70			6	300	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cg2	70	90			6	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cr1	90	110			30	100	413	sterk lemig, uiterst fijn zand
1Cr2	110	120			14	240	413	zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 209030

Tabel 92b Profielschets van kaartenheid gk/cZg73-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	6	20			692	zware zavel; kalkloos, grind
2Cg1	40	60				13 240	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cg2	60	100				6 500	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	100	110				6 400	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 230044

Tabel 92c Profielschets van kaartenheid g/cZg75-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	6,0		26	220	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cg	40	70			8	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Ce	70	100			5	250	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	100	150			5	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 233004

5.3.2.4 Bruine beekerdgronden (tbZg.. en cbZg..)

Bruine beekerdgronden hebben hydromorfe kenmerken in de vorm van roest en/of roestvlekken; ijzerhuidjes ontbreken. De bruine beekerdgronden onderscheiden zich van de zwarte beekerdgronden door de bruine kleur van de minerale eerdlaag. De bruine beekerdgronden hebben een dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm) minerale eerdlaag. Naar dikte en textuur van de bovengrond zijn 19 legenda-eenheden onderscheiden.

tbZg15 en tbZg17: Bruine beekerdgronden; sterk en zeer sterk lemig, uiterst fijn zand

Verbreiding: Ten noorden en westen van De Vecht, en ten oosten van de Beemte.

Oppervlakte: tbZg15: 1,1 ha = 0,0%; tbZg17: 8,7 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik en bestaat uit sterk en zeer sterk lemig (30-45% leem), uiterst fijn zand (90-100µm). Het organische-stofgehalte varieert van 4-6%. Beide legenda-eenheden komen alleen voor met een zavel of kleidek (k/...). Deze dekken zijn ontstaan als gevolg van rivierkleiafzettingen. Ze hebben een lutumgehalte van 13-20%. De zandondergrond bestaat geheel uit lössleem of lössleem op fluvioperiglaciaal materiaal. In beide afzettingen bevinden zich veel houtresten. Enkele gronden komen voor met een grindrijk (g.../) bovengrond of een zeer grof tot grindhoudende (.../g) ondergrond.

Grondwatertrap: IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vbo en VIo

Tabel 93a Profielschets van kaartenheid k/tbZg15-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	25	5,0	15			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Cg	25	110			32	90	422	sterk lemig, uiterst fijn zand
2Cgr	110	130			32	90	422	sterk lemig, uiterst fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 226037

Tabel 93b Profielschets van kaarteenheden k/tbZg17-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	25	5,0	17			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Cg1	25	60			45	80	422	zeer sterk leemig, uiterst fijn zand
2Cg2	60	75			35	100	422	zeer sterk leemig, uiterst fijn zand
3Cgr	75	110			25	120	413	sterk leemig, zeer fijn zand; houtresten
3Cr	110	120			25	120	413	sterk leemig, zeer fijn zand; houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 244020

tbZg33, tbZg35 en tbZg37: Bruine beekerdgronden; zwak, sterk en zeer sterk leemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Verspreid over het gebied met een concentratie ten zuiden van de Geerstraat.

Oppervlakte: tbZg33: 6,8 ha = 0,1%; tbZg35: 110,9 ha = 1,7%; tbZg37: 26,1 ha = 0,4%

Profielopbouw: De bovengrond is 15 tot plaatselijk 45 cm dik en bestaat uit zwak, sterk en zeer sterk leemig (16-40% leem), zeer fijn zand (120-145µm). Het organische-stofgehalte varieert van 3-10%. De legenda-eenheid tbZg33 komt alleen voor met een zavel of kleidek (k/...), welke is ontstaan als gevolg van rivierkleiafzettingen. De legenda-eenheid tbZg35 en tbZg37 komt zowel voor met als zonder zavel of kleidek. Deze kunnen zowel in beek- als in rivierkleiafzettingen zijn ontstaan. Het lutumgehalte varieert onafhankelijk van de aard van afzetting van 9-20%. Plaatselijk komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Bij alle legenda-eenheden bestaat de zandondergrond uit gelaagd fluvioperiglaciaal materiaal met plaatselijk lössleemachtige tussenlagen. Lokaal is in de ondergrond op het fluvioperiglaciaal zand solifluctiemateriaal aangetroffen. Dit solifluctiemateriaal heeft veelal een hogere zandmediaan. In de ondergrond evenals in de diepere ondergrond kunnen moerige tussenlagen (.../w) voorkomen. Plaatselijk is moeraskalk aangetroffen. De bovengronden zijn soms grindrijk (g.../g) maar in de ondergrond komen soms ook zeer grof tot grindhoudende (.../g) lagen voor. Een aantal gronden is vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, Vbo en Vlo

Tabel 94a Profielschets van kaarteenheden k/tbZg33-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	25	5,0	14			321	matig lichte zavel; kalkloos
1Cg	25	35		9			321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cg	35	75			16	130	413	zwak leemig, zeer fijn zand
2Cgc	75	90			12	160	413	zwak leemig, matig fijn zand
3Cg	90	120			40	90	422	zeer sterk leemig, uiterst fijn zand
4Cgr	120	150			8	180	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 244022

Tabel 94b Profielschets van kaarteenheden k/tbZg35-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Apg	0	25	4,0	12			321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cg1	25	50			25	115	413	sterk leemig, zeer fijn zand
2Cg2	50	65			15	135	413	zwak leemig, zeer fijn zand
2Cg3	65	80			15	135	413	zwak leemig, zeer fijn zand; grind
2Cgr	80	100			12	190	413	zwak leemig, matig fijn zand
2Cr	100	120			12	190	413	zwak leemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 215049

Tabel 94c Profielschets van kaartenheid k/tbZg37-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,5	22			321	zwarte zavel; kalkloos
2Cg1	30	50			40	120	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand
2Cg2	50	90			16	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cer	90	110			10	180	413	leemarm, matig fijn zand
2Ahb	110	130	4,0		30	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cr	130	150			40	120	413	zeer sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 214015

tbZg51, tbZg53, tbZg55 en tbZg57: Bruine beekerdgronden; leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: tbZg51: 4,0 ha = 0,1%; tbZg53: 500,9 ha = 7,5%; tbZg55: 66,7 ha = 1,0%; tbZg57: 0,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig (8-33% leem), matig fijn zand (155-190µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3-8%. Legenda-eenheden tbZg51 en tbZg53 komen bijna alleen voor met een zavel of kleidek (k/...). Dit dek kan zowel uit beek- als uit rivierkleiafzettingen bestaan en heeft een lutumgehalte van 10-30%. Plaatselijk komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Onder de bovengrond komen solifluctie en fluvioperiglaciale zanden voor. Plaatselijk kunnen deze gronden als afwijking binnen één kaartvlak bestaan uit matig grof zand. Het fluvioperiglaciale materiaal is veelal gelaagd met soms lössleemachtige tussenlagen. In dit gelaagde materiaal komen veel houtresten voor, soms zijn deze lagen zelfs moerig (.../w). In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk zijn gronden door verwerking (.../F), egalisatie (.../E), afgravingen (.../G) of ophoging (.../H) hun oorspronkelijke profielopbouw kwijt geraakt. Ten zuidwesten van De Vecht komen gronden voor welke door ophoging van het oorspronkelijke aan het maaiveld gelegen kleidek een toevoeging (z/...) hebben gekregen.

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, Vlo en VIIo

Tabel 95a Profielschets van kaartenheid k/tbZg51-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	30	3,0	9			321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cg	30	70			8	170	413	
2Cgr	70	95			8	170	413	
2Cr	95	120			8	160	413	

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 235043

Tabel 95b Profielschets van kaartenheid k/tbZg53-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	4,0	24			321	zwarte zavel; kalkloos
1Cg	25	35		33			321	lichte klei; kalkloos
2Cg1	35	50			25	170	413	sterk lemig, matig fijn zand
2Cgc	50	70			20	180	413	sterk lemig, matig fijn zand; FC
2Cg2	70	100			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	100	150			8	200	413	leemarm, matig fijn zand; houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 166111

Tabel 95c Profielschets van kaartenheid tbZg55-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0		30	155	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg	30	60			10	155	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce	60	110			8	170	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	110	120			8	170	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 140018

Tabel 95d Profielschets van kaartenheid tbZg57/H-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

tbZg71, tbZg73 en tbZg75: Bruine beekerdgronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Voornamelijk omgeving Zuukerveld en Geerstraat.

Oppervlakte: tbZg71: 212,8 ha = 3,2%; tbZg73: 243,0 ha = 3,6%; tbZg75: 66,4 ha = 1,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-35 cm dik en bestaat uit leemarm, zwak, sterk lemig (3-20 % leem), matig grof zand (155-190µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3 tot plaatselijk 10%. Legenda-eenheden tbZg71 en tbZg73 komen bijna alleen voor met een zavel of kleidek (k/...). Dit dek kan zowel uit beek- als uit rivierkleiafzettingen bestaan en heeft een lutumgehalte van 10-30%. Plaatselijk komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. De ondergrond bestaat uit solifluctie en/of fluvioperiglaciale zanden. Het solifluctiemateriaal wordt voornamelijk ten westen van het gebied, nabij het Apeldoornsche Kanaal aangetroffen. Het fluvioperiglaciale materiaal komt verreweg het meest voor en heeft een gelaagde structuur met soms lössleemachtige tussenlagen. In dit gelaagde materiaal kunnen houtresten voorkomen. Soms zijn deze lagen dikker dan 15 cm en worden ze aangeduid als moerig tussenlaag (.../w). In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, VIa en VIIa

Tabel 96a Profielschets van kaartenheid gk/tbZg71-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0	16			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Cg	30	70			4	250	610	leemarm, matig grof zand; grind
3Cgr	70	100			4	200	413	leemarm, matig fijn zand
3Cr	100	120			4	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 214004

Tabel 96b Profielschets van kaartenheid gk/tbZg73-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	3,0	20			321	zware zavel; kalkloos
1Cg	25	40		15			321	matig lichte zavel; kalkloos, grind
2Cg	40	75			4	300	413	leemarm, matig grof zand
2Cgr	75	110			4	300	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	110	120			4	250	413	leemarm, matig grof zand; houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 186033

Tabel 96c Profielschets van kaartenheid g/tbZg75-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	20	5,0		22	250	413	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cg	20	90			6	300	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Cgr	90	100			6	250	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	100	120	3,0		8	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 158030

cbZg33 en cbZg35: Bruine beekerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak en sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Zeer lokaal ten westen van Oene. Omgeving De Vecht en Beemte.

Oppervlakte: cbZg33: 13,9 ha = 0,2%; cbZg35: 25,5 ha = 0,4%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-40 cm dik, bevat 4-5% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (16-28% leem), zeer fijn zand (120-145µm). Beide legenda-eenheden komen bijna alleen voor met een zavel of kleidek (k/...) welke is ontstaan als gevolg van rivierkleiafzettingen. Het lutumgehalte varieert van 10-15%. De zandondergrond kan bestaan uit Jong en/of Oud Dekzand en/of uit fluvioperiglaciaal zand. In dit zand kunnen lössleemachtige tussenlagen voorkomen. Plaatselijk is verspoeld keileem aangetroffen.

Grondwatertrap: IIIb, IVu, Vbo, Vlo en Vld

Tabel 97a Profielschets van kaartenheid k/cbZg33-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,0	13			692	matig lichte zavelkalkloos
2Cg1	35	50			16	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
2Cg2	50	110			10	170	413	leemarm, matig fijn zand
3Cgr	110	140			35	100	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cr	140	150			40	90	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 244039

Tabel 97b Profielschets van kaartenheid k/cbZg35-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,0	13			692	matig lichte zavel; kalkloos
2Cg1	35	55			20	125	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cg2	55	80			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cg3	80	140			25	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cr	140	150			25	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 241029

cbZg53 en cbZg55: Bruine beekerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Verspreid over het gebied ten noordwesten van Oene en ten zuiden van de Geerstraat.

Oppervlakte: cbZg53: 86,1 ha = 1,3%; cbZg55: 43,5 ha = 0,6%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 30-45 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (12-28% leem), matig fijn zand (155-200µm). Legenda-eenheid cbZg53 komt alleen voor met een zavel of kleidek (k/...) welke is ontstaan als gevolg van rivierkleiafzettingen. Het lutumgehalte varieert van 10-15%. Onder de bovengrond komen als onzuiverheid plaatselijk sterk lemig, zeer fijn zand voor. Legenda-eenheid cbZg55 komt zowel met als zonder zavel of kleidek voor. De zandondergrond kan bestaan uit Jong en/of Oud Dekzand en/of uit fluvioperiglaciaal zand. In dit zand komen plaatselijk lössleemachtige tussenlagen voor en is verspoeld keileem aangetroffen. Veelal komen in het fluvioperiglaciaal zand houtresten voor. Onder het dekzand komt ten westen van Oene plaatselijk solifluctiemateriaal voor. Lokaal komen grindrijke (g.../) bovengronden voor. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E), afgegraven (.../G) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIo, VIIo en VIId

Tabel 98a Profielschets van kaarteenheid k/cbZg53-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aag	0	35	3,0	11			692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cg1	35	60			16	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cg2	60	95			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cg3	95	120			25	160	413	sterk lemig, matig fijn zand
3Cgr	120	150			40	90	422	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 238032

Tabel 98b Profielschets van kaarteenheid cbZg55-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,0		20	155	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Cg1	35	80			12	190	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cg2	80	130			9	200	413	leemarm, matig fijn zand
1Cr	130	160			14	130	413	zwak lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 225033

cbZg71, cbZg73 en cbZg75: Bruine beekerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: cbZg71: 26,5 ha = 0,4%; cbZg73: 14,6 ha = 0,2%; cbZg75: 7,3 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-45 cm dik, bevat 4-5% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-28% leem), matig grof zand (215-400µm). De legenda-eenheden cbZg71 en cbZg73 komen alleen voor met een door rivierkleiafzettingen ontstaan zavel of kleidek (k/...). Het lutumgehalte varieert van 10-26%. Legenda-eenheid cbZg75 komt alleen voor zonder een zavel of kleidek. Plaatselijk komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. De ondergrond bestaat veelal uit fluvioperiglaciaal zand met plaatselijk solifluctie invloeden. Als onzuiverheid kunnen in de fluvioperiglaciaal zandondergrond moerige tussenlagen voorkomen. Er komen ook moerige tussenlagen voor in de diepere ondergrond. In alle afzettingen kan grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 99a Profielschets van kaartenheid gk/cbZg71-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,0	15			692	matig lichte zavel; kalkloos, grind
2Cg	35	70			5	400	413	leemarm, matig fijn zand; grind
2Ce	70	90			5	300	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	90	120			5	300	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 231019

Tabel 99b Profielschets van kaartenheid k/cbZg73g-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	10,0	20			692	zwarte zavel; kalkloos
2Cg	35	60			15	250	413	zwak leemig, matig grof zand; grind
2Ce	60	90			2	1999	413	leemarm, zeer grof zand
2Cr	90	150			5	800	413	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 231042

Tabel 99c Profielschets van kaartenheid g/cbZg75-VIlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	4,0		22	220	610	sterk leemig, matig grof zand; grind
1Cg	30	110			8	250	610	leemarm, matig grof zand; grind
2Cgr	110	150			12	170	413	zwak leemig, matig fijn zand
2Cr	150	160			12	170	413	zwak leemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 211031

5.3.2.5 Gooreerdgronden (tZn.. en cZn..)

Gooreerdgronden zijn eerdgronden met een 15-50 cm dikke minerale eerdlaag met hydromorfe kenmerken, dus zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont en met weinig of geen roest in het profiel. Als er roest voorkomt, moet deze dieper dan 35 cm – mv. beginnen of over meer dan 30 cm onderbroken zijn. Binnen de gooreerdgronden komen als onzuiverheid plaatselijk zwak ontwikkelde humuspodzol- en beekerdgronden voor. De gooreerdgronden hebben een dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm), minerale eerdlaag. Naar dikte en textuur van de bovengrond zijn 17 legenda-eenheden onderscheiden.

tZn33 en tZn35: Gooreerdgronden; zwak, sterk leemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Enkele kleine lokaties verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: tZn33: 0,5 ha = 0,0%; tZn35 5,1 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik en bestaat uit zwak, sterk leemig (16-24% leem), zeer fijn zand (125-140µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3-5%. Legenda-eenheid tZn33 komt alleen voor in rivierkleiafzettingen. Legenda-eenheid tZn35 komt zowel met als zonder zavel of kleidek (k/...) voor. De zandondergrond bestaat geheel uit fluvioperiglaciaal materiaal. Dit fluvioperiglaciaal zand is veelal sterk gelaagd. Ten oosten van Beemte Broekland komen gronden voor welke door ophoging (.../H) van het kleidek met zand, een toevoeging (z/...) hebben gekregen.

Grondwatertrap: IVu en Vlo

Tabel 100a Profielschets van kaartenheid k/tZn33-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	3,0	14			321	matig lichte zavel; kalkloos
2Cu	25	40			16	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
2Ce	40	100			12	170	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Cer	100	140			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	140	150			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 255033

Tabel 100b Profielschets van kaartenheid tZn35-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	5,0		20	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand
1Ce	30	70			12	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cgc	70	90			15	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
1Cgr	90	110			20	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand; grind
1Cr	110	120			15	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 161005

tZn51, tZn53, tZn55 en tZn57: Gooreerdgronden; leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: tZn51: 0,4 ha = 0,0%; tZn53: 51,2 ha = 0,8%; tZn55: 41,7 ha = 0,6%; tZn57: 0,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is meestal 25-30 cm dik, bestaat uit leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig (10-35% leem), matig fijn zand (160-190µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 2-6%. De legenda-eenheden tbZg51 en tbZg53 komen vrijwel alleen voor met een door rivierkleiafzettingen ontstaan zavel of kleidek (k/...). Het lutumgehalte varieert van 9-20%. De gronden onder het kleidek kunnen zowel bestaan uit Jong Dekzand, solifluctie en/of fluvioperiglaciale zanden. In alle afzettingen kan verspoeld grindrijk (g.../) en/of zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. Zowel in de ondergrond als de diepere ondergrond komen plaatselijk moerige tussenlagen (.../v) voor. Een aantal gronden is vergraven (.../F), afgegraven (.../G) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu en VI0

Tabel 101a Profielschets van kaartenheid k/tZn-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

Tabel 101b Profielschets van kaartenheid k/tZn53-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	4,0	10			321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Cu	25	70			12	170	411	zwak lemig, matig fijn zand
2Ccr	70	110			6	220	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	110	120			8	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 188046

Tabel 101c Profielschets van kaartenheid tZn55-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,5	6	22	160	413	sterk lemig, matig fijn zand
1Cc	30	75			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cer	75	115			12	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	115	120			10	170	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 248033

Tabel 101d Profielschets van kaartenheid g/tZn57-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	4,0		35	160	413	zeer sterk lemig, matig fijn zand; grind
1Ce1	25	40			12	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Ce2	40	90			12	170	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
1Cr	90	100			15	250	413	zwak lemig, matig grof zand
2Cr	100	110	70,0	GY			160	gyttja
3Cr	110	120			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 140071

tZn71, tZn73 en tZn75: Gooreerdgronden; leemarm, zwak – en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Ten westen van Oene, rondom de buurtschappen Boshoeek en Wijnbergen en ten westen van De Vecht.

Oppervlakte: tZn71: 13,1 ha = 0,2%; tZn73: 31,9 ha = 0,5%; tZn75: 45,2 ha = 0,7%

Profielopbouw: De bovengrond is veelal 15-30 cm dik, bestaat uit leemarm, zwak, sterk en zeer sterk lemig (8-28% leem), matig grof zand (210-250µm). Het organische-stofgehalte van de bovengrond varieert van 3 tot plaatselijk 10%. Legenda-eenheid tZn71 komt vrijwel alleen voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Legenda-eenheid tZn73 kan zowel een zand als een zavel of klei bovengrond hebben en kan zowel uit beek- of rivierkleiafzettingen bestaan. Het lutumgehalte van het zavel of kleidek varieert van 10-20%. Legenda-eenheid tZn75 komt enkel en alleen voor met een zandbovengrond. De zandgronden bestaan uit solifluctie en fluvioperiglaciaal materiaal. In het fluvioperiglaciaal materiaal komen veel houtresten voor. In alle afzettingen kan verspoeld grindrijk (g.../f) en/of zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voorkomen. In de ondergrond komen plaatselijk moerige tussenlagen (.../w) voor. Een aantal gronden is vergraven (.../F) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 102a Profielschets van kaarteenheden k/tZn71-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aag	0	35	5,0	12			692	matig lichte zavel; kalkloos
2Ce1	35	70			8	180	413	leemarm, matig fijn zand
2Ce2	70	115			6	500	413	leemarm, zeer grof zand; grind
2Cr	115	120			6	500	413	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 253002

Tabel 102b Profielschets van kaarteenheden k/tZn73-VIto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,0	16			321	matig lichte zavel; kalkloos
1Cu	30	50	0,5		10	220	610	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Cg	50	90			6	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cer	90	125			6	220	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	125	150			10	200	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 186024

Tabel 102c Profielschets van kaarteenheden g/tZn75-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	4,0	5	20	250	413	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Ce1	30	70			10	220	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
1Ce2	70	115			14	220	413	zwak lemig, matig grof zand
1Cr	115	120			20	220	413	sterk lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 158064

cZn33 en cZn35: Gooreerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zwak en sterk lemig, zeer fijn zand

Verbreiding: Nabij het dorpje De Vecht.**Oppervlakte:** cZn33: 3,2 ha : 0,0%; cZn35: 4,4 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-40 cm dik, bevat 3-5% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (14-23% leem), zeer fijn zand (130-140µm). Beide legenda-eenheden komen vrijwel alleen voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Onder het dekzand kan plaatselijk als onzuiverheid matig fijn zand voorkomen. De zandondergrond bestaat verder geheel uit fluvioperiglaciale afzettingen.

Grondwatertrap: IIIb, IVu, Vbo, VIto en VIIo

Tabel 103a Profielschets van kaarteenheden k/cZn33-VIto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,0	13			692	matig lichte zavel; kalkloos
2Ce1	35	50			14	140	413	zwak lemig, zeer fijn zand
2Ce2	50	150			10	170	413	leemarm, matig fijn zand
2Cer	150	160			10	170	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 227033

Tabel 103b Profielschets van kaartenheid cZn35-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAap	0	30	4,0		22	140	692	sterk lemig, zeer fijn zand
IAC	30	40	3,0		22	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand
ICel	40	70			22	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand
ICe2	70	100			15	160	413	zwak lemig, matig fijn zand
ICe3	100	135			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
ICr	135	150			10	300	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 140017

cZn51, cZn53 en cZn55: Gooreerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, leemarm, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het westelijke deel van het gebied.

Oppervlakte: cZn51: 8,0 ha = 0,1%; cZn53: 23,0 ha = 0,3%; cZn55: 82,1 ha = 1,2%

Profielophouw: De antropogene bovengrond is 35-40 cm dik, bevat 4-7% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-28% leem), matig fijn zand (155-200µm). Legenda-eenheid cZn51 komt alleen voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Het lutumgehalte varieert van 10-13%. Legenda-eenheid cZn53 kan zowel een zand als een zavel of klei bovengrond hebben. Plaatselijk komt onder het zavel of kleidek als onzuiverheid sterk lemig, zeer fijn zand voor. Legenda-eenheid cZn55 heeft op één uitzondering na, enkel een zandbovengrond. In dit zand heeft zich plaatselijk een zwakke podzol ontwikkeld. De zand(onder)grond bestaat uit Jong Dekzand en/of solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand. Het Jonge Dekzand komt met name in het zuidelijke deel van het gebied voor. Plaatselijk komen gronden voor met een onduidelijke geologisch volgorde, namelijk zavel of kleidek op solifluctie op Jong Dekzand. Mogelijk behoren deze Jonge Dekzanden tot de diverse dekzanden welke in het Vroeg en Midden Weichselien zijn afgezet. De fluvioperiglaciaal afzettingen zijn veelal gelaagd en komen voor met lössleemachtige soms kleiige tussenlagen. Enkele gronden hebben een zandondergrond bestaande uit de afzettingen van de Rijn en Maas. In de meeste afzettingen komt grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voor. In de diepe ondergrond komen plaatselijk moerige lagen (.../v) voor. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E), afgegraven (.../G) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, Vbo, VIo, VIIo en VIId

Tabel 104a Profielschets van kaartenheid k/cZn51-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAag	0	35	4,0	12	25	190	692	zeer lichte zavel; kalkloos
2Ce	35	80			8	190	413	leemarm, matig fijn zand
2Cer	80	110			8	190	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	110	120			8	190	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 253007

Tabel 104b Profielschets van kaartenheid gh/cZn53-VIlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
IAa	0	35	4,0	12			692	zeer lichte zavel; kalkloos, grind
ICu	35	50	0,5		16	160	413	zwak lemig, matig fijn zand; zwakke podzol
ICgl	50	90			12	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
ICg2	90	125			20	200	413	sterk lemig, matig fijn zand
2Cr	125	150		15	45		422	matig zware klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 243035

Tabel 104c Profielschets van kaarteenheden cZn55-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	4,0	7	20	160	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Cu1	40	60			25	140	413	sterk lemig, zeer fijn zand; grind
1Cu2	60	100			14	200	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
1Cgr	100	135			14	200	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	135	150			10	180	413	leemarm, matig fijn zand; houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 213018

cZn71, cZn73 en cZn75: Gooreerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Lokaal verspreid over het westelijke deel van het gebied.

Oppervlakte: cZn71: 1,6 ha = 0,0%; cZn73: 6,4 ha = 0,1%; cZn75: 42,7 ha = 0,6%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-40 cm dik, bevat 3-6% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (8-26% leem), matig grof zand (220-250µm). Legenda-eenheid cZn71 komt alleen voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Legenda-eenheid cZn73 kan zowel een zand als een zavel of klei bovengrond hebben. Het lutumgehalte varieert van 10-15%. Legenda-eenheid cZn75 heeft enkel een zandbovengrond. De zand(onder)grond bestaat uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand. In de fluvioperiglaciale afzettingen komen lössleemachtige tussenlagen voor. In de diepe ondergrond bevinden zich soms venige tot moerige tussenlagen. In de meeste afzettingen komt grindrijk (g.../) en soms zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voor. Plaatselijk zijn de gronden geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIa, IIIa, IIIb, IVu en VIa

Tabel 105a Profielschets van kaarteenheden k/cZn71-IIIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,0	15			692	matig lichte zavel; kalkloos
2Ce	35	100			8	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cer	100	120			6	250	413	leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	120	130			6	220	413	leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 257028

Tabel 105b Profielschets van kaarteenheden gk/cZn73-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	5,0	9		220	692	zeer lichte zavel; kalkloos
1BCe	35	50	1,5		15	220	610	zwak lemig, matig grof zandgrind
2Ce	50	105			10	220	413	leemarm, matig grof zand
2Cr	105	120			6	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 193014

Tabel 105c Profielschets van kaartenheid g/cZn75-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	6,0		28	230	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Cg	35	60			5	400	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Ce1	60	80			5	400	413	leemarm, matig grof zand; grind
1Ce2	80	140			5	250	413	leemarm, matig grof zand
1Cr	140	150			5	250	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 232026

5.3.2.6 Kanteerdgronden (tZd..)

Kanteerdgronden zijn eerdgronden met een 15-30 cm dikke minerale eerdlaag zonder hydromorfe kenmerken en met ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont. De gronden zijn meestal opgebouwd uit rivierzand afkomstig van de rivierkleiafzettingen. Vermoedelijk zijn deze afzettingen vanuit het IJsseldal tijdens hoog water, zowel op als achter de oeverwallen afgezet. Het rivierzand is oranjebruin van kleur, is mineralogisch rijk. Binnen de kanteerdgronden komen als onzuiverheid plaatselijk akkereerdgronden voor. Naar textuur van de bovengrond zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

tZd53 en tZd55: Kanteerdgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Directe omgeving van Oene.

Oppervlakte: tZd53: 49,6 ha = 0,7%; tZd55: 26,7 ha = 0,4%

Profielopbouw: De bovengrond is veelal 30 cm dik, bevat 3-4% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (16-20% leem), matig fijn zand (170-180µm) en is duidelijk aangerijkt met lutum (4-7%). In het boorstatenbestand worden de gronden geologisch soms aangeduid als Jong Dekzand maar ook wel als rivierkleiafzettingen. In het mineralogisch rijke rivierzand komen veel kenmerkende moderachtige Bw-horizonten voor. Plaatselijk zijn de gronden ijzerrijk (f...). De ondergrond kan zowel bestaan uit Jonge Dekzand als uit fluvioperiglaciaal zand. Lokaal is in de ondergrond verspoeld keileem aangetroffen.

Grondwatertrap: VI0 en VII0

Tabel 106a Profielschets van kaartenheid tZd53-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	25	3,0		17	150	321	zwak lemig, matig fijn zand; bruin
1Bw1	25	60	2,0		14	160	321	zwak lemig, matig fijn zand; l.bruin
1Bw2	60	110	1,0		10	200	321	leemarm, matig fijn zand; grind
2Cg	110	120			15	220	413	zwak lemig, matig grof zand
3Cg	120	140		15	40		510	keileem
4Cgr	140	165			15	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
4Cr	165	180			12	170	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 155008

Tabel 106b Profielschets van kaartenheid tZd55-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,5	7	22	170	321	sterk lemig, matig fijn zand; bruin
1Bw1	30	40	2,0	7	22	170	321	sterk lemig, matig fijn zand; l.bruin
1Bw2	40	70	2,0		10	240	321	zwak lemig, matig grof zand
1Bw3	70	90	0,5		6	240	321	leemarm, matig grof zand
2Ce	90	125			8	200	413	leemarm, matig fijn zand
2Cr	125	150			10	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 143072

tZd75: Kanteerdgronden; sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal ten zuidwesten van Oene.

Oppervlakte: tZd75: 2,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is veelal 30 cm dik, bevat 3,5% organische stof en bestaat uit sterk lemig (20-22% leem), matig grof zand (210-220µm). De bovengrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal, welke is aangerijkt met rivierzand. De ondergrond bestaat uit grof zandig solifluctiemateriaal. Er komen ook gronden voor welke geheel bestaan uit solifluctie. Plaatselijk zijn de bovengronden grindrijk (g.../).

Grondwatertrap: VI0

Tabel 107a Profielschets van kaartenheid g/tZd75-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	3,5		25	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Bw	30	50	2,0		25	220	610	sterk lemig, matig grof zand; grind
1Ce	50	80			6	600	610	leemarm, zeer grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 156051

5.3.2.7 Akkereerdgronden (cZd..)

Akkereerdgronden zijn eerdgronden met een 30-50 cm dikke minerale eerdlaag zonder hydromorfe kenmerken en met ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de A-horizont. De gronden zijn evenals de kanteerdgronden ontstaan uit rivierzand afkomstig van de rivierkleiafzettingen. Vermoedelijk zijn deze afzettingen vanuit het IJsseldal tijdens hoog water, zowel op als achter de oeverwallen afgezet. Het rivierzand is oranjebruin van kleur, is mineralogisch rijk. Naar textuur van de bovengrond zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

cZd53 en cZd55: Kanteerdgronden; zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Rondom Oene en ten westen van De Vecht.

Oppervlakte: cZd53: 11,4 ha = 0,2%; cZd55: 29,5 ha = 0,4%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-50 cm dik, bevat 3-5% organische stof en bestaat uit zwak en sterk lemig (16-23% leem), matig fijn zand (160-190µm) en is veelal aangerijkt met iets lutum. In het boorstatenbestand worden de gronden geologisch soms aangeduid als Jong Dekzand maar ook wel als rivierkleiafzettingen. In het mineralogisch rijke rivierzand komen veel kenmerkende moderachtige Bw-horizonten voor. Ten noorden van Oene hebben de bovengronden een lutumgehalte van meer dan 8% (k/...). De ondergrond kan zowel bestaan uit Jonge Dekzand als uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand.

Grondwatertrap: IVu, VI0, VII0 en VIId

Tabel 108a Profielschets van kaartenheid cZd53-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	4,0	3	15	165	692	zwak lemig, matig fijn zand
1Bw	35	55	2,5		15	165	321	zwak lemig, matig fijn zand
2Cg	55	90	0,5		12	165	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cgc	90	125			12	185	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	125	140			6	240	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 157021

Tabel 108b Profielschets van kaartenheid cZd55-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	35	3,5	6	28	160	692	sterk lemig, matig fijn zand
1Bw	35	55	2,0	7	30	150	321	sterk lemig, matig fijn zand
2Cg1	55	80			22	130	413	sterk lemig, zeer fijn zand
2Cg2	80	140			14	220	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cgr	140	165			14	220	413	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cr	165	180			20	180	413	sterk lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 243005

cZd75: Kanteerdgronden; sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Ten noordwesten van Oene.

Oppervlakte: cZd75: 4,7 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 40-45 cm dik, bevat 4% organische stof en bestaat uit sterk lemig (22-24% leem), matig grof zand (220µm). De bovengrond bestaat uit mineralogisch rijk rivierzand welke veelal is aangerijkt met lutum (4-6%). In het rivierzand komen veel kenmerkende moderachtige Bw-horizonten voor. De ondergrond bestaat uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk komt grindrijk (g.../), zeer grof tot grindhoudend materiaal (.../g) voor.

Grondwatertrap: VI0 en VII0

Tabel 109a Profielschets van kaartenheid g/cZd75/g-VI0

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Aa	0	40	3,5		23	220	692	sterk lemig, matig grof zand; grind
2Bw	40	50	1,5		20	220	321	sterk lemig, matig grof zand; grind
3Cu	50	70			2	1999	610	leemarm, zeer grof zand
4BCe	70	100			6	220	413	leemarm, matig grof zand; grind
4Cer	100	105			2	1999	413	leemarm, zeer grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 142010

5.3.3 Vaaggronden (Z)

Deze vaaggronden zijn zandgronden zonder duidelijke bodemvorming. De bodemhorizonten zijn zo vaag ontwikkeld dat ze niet voldoen aan de eisen die aan de horizonten, voornamelijk de minerale eedlaag, gesteld worden. De vaaggronden zijn naar dikte van de bovengrond en naar hydromorfe kenmerken onderverdeeld in:

- Beekvaaggronden;
- Vlakvaaggronden.

5.3.3.1 Beekvaaggronden (Zg..)

Beekvaaggronden zijn zandgronden met een onduidelijke (vage) bovengrond en met hydromorfe kenmerken, dus zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels direct onder de vage bovengrond. In deze gronden begint de roest ondieper dan 35 cm – mv. en loopt door tot tenminste 120 cm – mv. of tot de Cr-horizont. Soms is de roest over minder dan 30 cm onderbroken. De beekvaaggronden komen overeen met de beekerdgronden, alleen de minerale eerdlaag ontbreekt. Naar textuur van de beekvaaggronden zijn 6 legenda-eenheden onderscheiden.

Zg51, Zg53 en Zg55: Beekvaaggronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Ten noorden van Oene, nabij de Beemte en enkele lokaties ten zuidoosten van de Geerstraat.

Oppervlakte: Zg51: 1,1 ha = 0,0%; Zg53: 2,0 ha = 0,0%; Zg55: 1,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik, bevat 1-8% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (6-21% leem), matig fijn zand (165-180µm). De bovengrond bestaat uit mineralogisch rijk rivierzand welke veelal is aangerijkt met lutum (4-6%). Legenda-eenheid Zg53 komt alleen voor met een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Het lutumgehalte varieert van 9-22%. De ondergrond bestaat enkel uit fluvioperiglaciaal materiaal. Ten noordwesten van Oene komt, onder de bovengrond welke is aangerijkt met beekafzettingen, een venige tussenlaag (.../w) voor.

Grondwatertrap: IIa, IIIb, IVu en VIo

Tabel 110a Profielschets van kaarteenheden f/Zg51/w-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	35	2,5		6	165	693	leemarm, matig fijn zand
2Cgc	35	45	3,0	12			340	kleiige beekleem
3Cw	45	75	25,0	DK			110	kleiig veen; veraard, grind
4Cgr	75	100	6,0		15	185	413	zwak lemig, matig fijn zand; grind
4Cr	100	150	1,0		18	225	413	sterk lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 139047

Tabel 110ba Profielschets van kaarteenheden k/Zg53-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	30	2,0	22			693	zwarte zavel; kalkloos
2Cg	30	60			14	190	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	60	70			14	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	70	120			14	170	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 227012

Tabel 110c Profielschets van kaarteenheden Zg55-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	2,0	7	22	180	413	sterk lemig, matig fijn zand; l.bruin
1Cg	30	80			10	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cer	80	110			10	180	413	zwak lemig, matig fijn zand
1Cr	110	120			10	180	413	leemarm, matig fijn zand; houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 248007

Zg71, Zg73 en Zg75: Beekvaaggronden; leemarm, zwak en sterk lemig, matig grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: Zg71: 1,9 ha = 0,0%; Zg73: 5,9 ha = 0,1%; Zg75: 0,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 5-30 cm dik, bevat 1-5% organische stof en bestaat uit leemarm, zwak en sterk lemig (6-25% leem), matig grof zand (220µm). De bovengrond bestaat meestal uit mineralogisch rijk rivierzand, zavel of klei (k/...) en er komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Het lutumgehalte varieert van 10-43%. De ondergrond kan bestaan uit solifluctie en/of fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk is de bovengrond grindrijk (g.../). Een aantal gronden is vergraven (.../F), afgegraven (.../G) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIb, IIc, IIIb, IVu en VIo

Tabel 111a Profielschets van kaarteenhed gk/Zg71-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	30	2,5	10		200	693	zeer lichte zavel; kalkloos
1Cg	30	60			8	250	610	leemarm, matig grof zand; grind
2Cgr	60	80			8	200	413	leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 260057

Tabel 111b Profielschets van kaarteenhed k/Zg73/F-IIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/	0	40	2,0	16			693	matig lichte zavel; kalkloos
2Cg/	0	40			12	220	693	zwak lemig, matig grof zand
3Ahh	40	60	8,0	14			321	matig lichte zavel; kalkloos
4Cer	60	70			6	220	413	leemarm, matig grof zand
4Cr	70	90			6	220	413	leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 237011

Tabel 111c Profielschets van kaarteenhed Zg75/H-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cg	0	30	5,0		25	220	693	sterk lemig, matig grof zand
2Ahh	30	60	2,0	22			321	zwave zavel; kalkloos
3Cer	60	90			10	200	413	leemarm, matig fijn zand
3Cr	90	120			8	240	413	leemarm, matig grof zand; grind, houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 193035

5.3.3.2 Vlakvaaggronden (Zn..)

Vlakvaaggronden zijn zandgronden met een onduidelijke (vage) bovengrond en met weinig of geen roest in het profiel. Als er roest voorkomt, begint deze dieper dan 35 cm – mv. of is over meer dan 30 cm onderbroken. Binnen de vlakvaaggronden komen als onzuiverheid plaatselijk beekvaaggronden voor. Naar textuur van de bovengrond zijn 4 legenda-eenheden onderscheiden.

Zn51 en Zn53: Vlakvaaggronden; leemarm en zwak lemig, matig fijn zand

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid in het gebied.

Oppervlakte: Zn51: 0,3 ha = 0,0%; Zn53: 1,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-20 cm dik, bevat 2-3% organische stof en bestaat uit leemarm en zwak lemig (5-16% leem), matig fijn zand (165-185µm). Legenda-eenheid Zn51 heeft plaatselijk een door rivierklei afgezet zavel of kleidek (k/...). Ten noordwesten van Oene komt, onder de bovengrond mesotroof broekveen (.../w) voor. De ondergrond bestaat uit gelaagd, plaatselijk zeer grof tot grindhoudend (.../g) fluvioperiglaciaal materiaal. Een aantal gronden is opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: Vlo en VIII d

Tabel 112a Profielschets van kaarteenheden Zn51/wgH-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Cu	0	45	2,0		5	165	693	leemarm, matig fijn zand
2Cw	45	110	65,0	BM			130	mesotroof broekveen
3Cgr	110	120	10,0	7	25	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand; grind
3Cr	120	150	6,0	4	25	120	413	sterk lemig, zeer fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 139040

Tabel 112b Profielschets van kaarteenheden k/Zn53-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	20	2,5	9			321	zeer lichte zavel; kalkloos
2Ce	20	75			14	170	413	zwak lemig, matig fijn zand
2Cer	75	140			14	200	413	zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 247004

Zn71 en Zn73: Vlakvaaggronden; leemarm, zwak lemig, matig grof zand

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid in het gebied.

Oppervlakte: Zn71: 1,9 ha = 0,0%; Zn73: 2,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-20 cm dik, bevat 2% organische stof en bestaat uit leemarm en zwak lemig (8-16% leem), matig grof zand (220-300µm). Beide legenda-eenheden komen voor met een moerige soms kleilig venige tussenlaag (.../w) en (.../v) ondergrond. Onder deze veenlaag komen zowel rivierkleiafzettingen, solifluctie als fluvioperiglaciaal afzettingen voor. Een groot deel van deze gronden is opgehoogd (.../H) andere zijn vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IVu, Vlo en VII o

Tabel 113a Profielschets van kaarteenheden Zn71/vH-VII o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	30	1,5		8	250	693	leemarm, matig grof zand
1Ce	30	100			8	250	693	leemarm, matig grof zand
2Cu1	100	140	25,0	DK	15		693	kleilig veen; veraard
2Cu2	140	170	60,0	DK	15		110	kleilig veen; veraard
3Cr	170	180			20	125	413	sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 138026

Tabel 113b Profielschets van kaarteenheden Zn73/wF-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/Ce	0	20	2,0		16	220	693	zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cu	20	50			35	100	321	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cw	50	70	40,0	DK			110	kleiig veen; veraard
4Cer	70	120			40	90	321	zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
5Cr	120	150			12	220	610	zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 194027

5.4 Kalkhoudende zandgronden (Z)

Kalkhoudende zandgronden bestaan binnen 80 cm - mv. voor de helft of meer uit zand, met uitzondering van kleiig uiterst fijn zand. Binnen 50 cm - mv. moet vrije koolzure kalk aanwezig zijn. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze gronden verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.3.8). De gronden komen voor over een oppervlakte van 23,0 ha (=0,3%).

5.4.1 Vaaggronden (Z)

Er komen alleen kalkhoudende vaaggronden voor welke, naar dikte van de bovengrond en naar hydromorfe kenmerken zijn onderverdeeld in:

- Vlakvaaggronden;
- Duinvaaggronden;
- Vorstvaaggronden.

5.4.1.1 Vlakvaaggronden (Zn..A)

De kalkhoudende vlakvaaggronden zijn zandgronden met hydromorfe kenmerken, een onduidelijke (vage) bovengrond en met weinig of geen roest in het profiel. Als er roest voorkomt, begint deze dieper dan 35 cm - mv. of is over meer dan 30 cm onderbroken. Er is 1 legenda-eenheid onderscheiden.

Zn73A: Vlakvaaggronden; matig kleiarm, matig grof kalkrijk zand

Verbreiding: Tussen Welsumerveld en de IJssel.

Oppervlakte: Zn73A: 3,0 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik, bevat 2-4% organische stof en bestaat uit kleiarm, met een lutumgehalte van 3-5%, matig grof kalkrijk zand (250-350µm). Deze legenda-eenheid komt alleen voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Dit lutumgehalte varieert van 10-28%. De ondergrond bestaat uit gelaagd rivierzand. Plaatselijk zijn de gronden opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: bVbo, bVIIId en bVIIId

Tabel 114a Profielschets van kaarteenheden k/Zn73A-bVbo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ah	0	10	4,0		28		321	lichte klei; kalkrijk
1Cg	10	30			26		321	lichte klei; kalkrijk
2Cg1	30	110			4	250	321	kleiarm zand; kalkrijk
2Cg2	110	160			4	300	321	kleiarm zand; kalkrijk

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 176013

5.4.1.2 Duinvaaggronden (Zd..A)

De kalkhoudende duinvaaggronden zijn zandgronden zonder hydromorfe kenmerken, met een onduidelijke (vage) bovengrond. Naar textuur van de bovengrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

Zd55A en Zd73A: Duinvaaggronden; kleiarm en kleiig, matig fijn en matig grof, kalkrijk zand

Verbreiding: Ten westen van Welsumerveld en lokaal in de uiterwaarden.

Oppervlakte: Zd55A: 0,9 ha = 0,0%; Zd73A: 3,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 30 cm dik, bevat 2% organische stof en bestaat uit kleiig (3-8%lutum), matig fijn en matig grof (170-380µm), kalkrijk zand. Beide legenda-eenheid komen voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Dit lutumgehalte varieert van 9-20%. De ondergrond bestaat uit gelaagd rivierzand. Plaatselijk zijn de gronden opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IVu, bVIIId en bVIIId

Tabel 115a Profielschets van kaarteenheid k/Zn55A-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	2,0	9			321	zeer lichte zavel; kalkrijk
2Cw	30	40			25	170	321	sterk lemig, matig fijn zand; kalkrijk
2Cg	40	90			25	180	321	sterk lemig, matig fijn zand; kalkrijk
3Cg	90	110		33			321	lichte klei; kalkloos
3Cr	110	170		45			321	matig zware klei; kalkloos

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 180025

Tabel 116a Profielschets van kaarteenheid Zd73A-bVIIIdx

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1A/C	0	75	2,0	5	10	230	693	kleiarm zand; kalkrijk
1Cu	75	180			3	300	321	leemarm, matig grof zand; kalkrijk

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 149038

5.4.1.3 Vorstvaaggronden (Zb..A)

De kalkhoudende vorstvaaggronden zijn zandgronden met een bruine laag in de positie van een B-horizont. De gronden vertonen veelal tot enige diepte verbruining welke veel overeenkomsten heeft met een zwakke moderpodzol-B. Het zijn vaak mineralogisch rijke zanden en worden ook wel aangeduid als rivierduinen. Naar textuur van de bovengrond zijn 2 legenda-eenheden onderscheiden.

Zb53A en Zb55A: Vorstvaaggronden; kleiarm en kleiig, matig fijn, kalkrijk zand

Verbreiding: Ten zuiden van Welsumerveld en in de uiterwaarden ten noordwesten van Olst.

Oppervlakte: Zb53A: 13,1 ha = 0,2%; Zb55A: 2,8 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik, bevat 2-3% organische stof en bestaat uit kleiarm, met een lutumgehalte van 3-8%, matig grof kalkrijk zand (250-350µm). Deze legenda-eenheid komt ook voor met, een door rivierkleiafzettingen ontstaan, zavel of kleidek (k/...). Dit lutumgehalte varieert van 6-17%. De ondergrond bestaat uit gelaagd rivierzand. Plaatselijk zijn de gronden geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: bVbo, VIo, bVIo, bVIIId en bVIIId

Tabel 117a Profielschets van kaarteenhed k/Zb53A-bV1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	10	2,5	15			321	matig lichte zavel; kalkrijk
1ACg	10	35	2,0	13			321	matig lichte zavel; kalkrijk
2Cg	35	100		2	6	165	321	kleiarm zand; kalkrijk
3Cg	100	140		20			321	zware zavel; kalkrijk, gelaagd
3Cr	140	150		8	11	165	321	kleiig zand; kalkrijk

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 147050

Tabel 117b Profielschets van kaarteenhed Zb55A-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)		
1Ap	0	30	2,5	6		180	321	kleiig zand; kalkrijk
1Bw	30	45		5		170	321	kleiig zand; kalkrijk
1Cg	45	65		7		160	321	kleiig zand; kalkrijk
2Cg1	65	80		26			321	lichte klei; kalkrijk
2Cg2	80	140		20			321	zware zavel; kalkrijk
2Cg3	140	170		15			321	matig lichte zavel; kalkrijk
2Cr	170	180	5,0	10		160	321	zeer lichte zavel; kalkrijk, geul

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 178022

5.5 Beekkleigronden (B)

Beekkleigronden bestaan tussen 0 en 80 cm - mv. voor meer dan 40 cm uit beekkleiachtig materiaal met meer dan 8% lutum. Ze zijn gelegen in de diepe delen van de beekdalen en hebben naast het lutumgehalte een hoog leempercentage. De gronden komen slechts op beperkte schaal voor 8,9 ha (=0,1%). De ondergrond bestaat uit zand met soms iets veen. Er zijn vaaggronden en eerdgronden onderscheiden.

5.5.1 Vaaggronden (B)

Deze vaaggronden zijn ontstaan in beekkleigronden en hebben geen duidelijk herkenbare bodemvorming. De bodemhorizonten zijn zo vaag ontwikkeld dat ze niet voldoen aan de eisen die aan de horizonten, voornamelijk de minerale eerdlaag, gesteld worden. De vaaggronden van de beekkleigronden zijn alleen onderverdeeld in;

- Poldervaaggronden.

5.5.1.1 Poldervaaggronden (Bn..)

Poldervaaggronden zijn beekkleivaaggronden met een gerijpte kleiondergrond tot tenminste 80 cm - mv. Er is 1 legenda-eenheid onderscheiden.

Bn12C: Poldervaaggronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Zeer lokaal nabij Boshoeck en ten noorden van het Vaassensche Broek.

Oppervlakte: Bn12C: 1,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik, bevat 2-3% organische stof, heeft lutumgehalte van 15% en is kalkloos. De kleibovengrond is ontstaan als gevolg van beekafzettingen. De ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa en IIIb

Tabel 118a Profielschets van kaartenheid Bn12C/p-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	2,0	15			340	1	5	matig lichte zavel
1Cg	25	70		10			340	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	70	90			8	250	413			leemarm, matig grof zand; grind
2Cr	90	100			8	250	413			leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 210041

5.5.2 Eerdgronden (B)

Deze eerdgronden zijn ontstaan in beekkleigronden, hebben een minerale eerdlaag 15-50 cm dik zonder humuspodzol-B in de ondergrond, of dikker dan 50 cm met al of niet een humuspodzol-B in de ondergrond. De eerdgronden van de beekkleigronden zijn alleen onderverdeeld in;

- Leekeerdgronden.

5.5.2.1 Leekeerdgronden (tBn..)

Leekeerdgronden zijn beekkleigronden met een dunne 15-30 cm minerale eerdlaag en met roest- en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm - mv. Ze hebben alle een zandondergrond die soms dieper dan 80 cm - mv. begint. De leekeerdgronden zijn naar textuur onderverdeeld in 2 legenda-eenheden.

tBn12C en tBn32C: Leekeerdgronden; matig lichte - en zware zavel, profielverloop 2 en 3, kalkloos

Verbreiding: Zeer lokaal langs het Apeldoornsch Kanaal.

Oppervlakte: tBn12C: 5,0 ha = 0,1%; tBn32C: 2,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De kleibovengrond is kalkloos, heeft een minerale eerdlaag van ca. 30 cm dik, bevat 3-5% organische stof, heeft 14-15% lutum. In deze gronden komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. De ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIb en IVu

Tabel 119a Profielschets van kaartenheid fg/tBn12C-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apge	0	30	5,0	15			340	1	5	matig lichte zavel; FC, grind
1Cg1	30	50		15			340	1	5	matig lichte zavel; grind
1Cg2	50	60		12			340	1	5	zeer lichte zavel
2Cgr	60	80			14	240	413			zwak lemig, matig grof zand; grind
2Cr	80	120			10	300	413			leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 191008

Tabel 120a Profielschets van kaartenheid ftBn32C-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	4,0	20			340	1	5	zware zavel
1Cgc	30	55		20			340	1	5	zware zavel
2Cgc	55	75			20	350	413			sterk lemig, matig grof zand; grind
2Cr	75	130			14	250	413			zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 190003

5.6 Rivierkleigronden (R)

Het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost bestaat voor 2839,4 ha (=42,3%) uit rivierkleigronden. Rivierkleigronden bestaan tussen 0-80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit rivierklei. De rivierkleigronden zijn onderverdeeld in:

- Eerdgronden;
- Vaaggronden.

5.6.1 Eerdgronden (R en E)

Eerdgronden ontstaan in rivierkleigronden, hebben een minerale eerdlaag 15-50 cm dik zonder humuspodzol-B in de ondergrond, of dikker dan 50 cm met al of niet een humuspodzol-B in de ondergrond. De eerdgronden van de rivierkleigronden zijn naar aard, dikte, textuur van de bovengrond, aard van de ondergrond en hydromorfe kenmerken onderverdeeld in:

- Liedeerdgronden;
- Leekeerdgronden;
- Woudeerdgronden;
- Hofeerdgronden;
- Tuineerdgronden.

5.6.1.1 Liedeerdgronden (tRv..)

Liedeerdgronden zijn kleigronden met meer dan 40 cm veen beginnend tussen 40 en 80 cm diepte. Er is 1 legenda-eenheid onderscheiden.

tRv31C: Liedeerdgronden; zware zavel, profielverloop 1, kalkloos

Verbreiding: Zeer lokaal ten noordwesten van Nijbroek.

Oppervlakte: tRv31C: 0,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De ca. 20 cm dikke minerale eerdlaag bevat ca. 5% organische stof, bestaat uit zware zavel, heeft een lutumgehalte van 10-12% en is kalkloos. Net onder de bovengrond kan plaatselijk zeer zware niet kalkrijke klei voorkomen welke veelal weer overgaat in lichter materiaal. De veenondergrond is wisselend van samenstelling en kan bestaan uit zandig veraard veen of mesotroof broekveen. Tussen 150-180 cm - mv. gaat het veen over in zwak lemig, matig grof fluvioperiglaciaal (.../P) zand.

Grondwatertrap: IIIb

Tabel 121a Profielschets van kaarteenhed tRv31C/P-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ahg	0	20	5,0	20			321	1	5	zware zavel
1Cg1	20	55	1,0	55			321	1	5	zeer zware klei
1Cg2	55	65		24			321	1	5	zware zavel
2Cw	65	110	30,0	DZ			110			zandig veen; veraard
2Cr	110	170	50,0	BM			130			mesotroof broekveen
3Cr	170	180	2,0		12	250	413			zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 201013

5.6.1.2 Leekeerdgronden (tRn..)

Leekeerdgronden zijn rivierkleigronden met een dunne (15-30 cm) minerale eerdlaag en met roest- en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm – mv. Naar verschil in textuur, profiel-en kalkverloop zijn 17 legenda-eenheid onderscheiden.

tRn05A: Leekeerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 5, kalkrijk

Verbreiding: Ten westen van de Buiten Waarden.

Oppervlakte: tRn05A: 1,9 ha = 0,0%

Profielopbouw: De 20-30 cm dikke minerale eerdlaag bevat 3-5% organische stof, bestaat uit zeer lichte zavel, heeft een lutumgehalte van ca.11% en is kalkrijk. Het gehele profiel is homogeen gelaagd, kalkrijk en bestaat geheel uit rivierkleiafzettingen. Onder de bovengrond zijn sommige horizonten door hun gering percentage aan lutum en lichtbruine kleur aangeduid als Bw-horizonten. Deze horizonten vertonen veel overeenkomsten met de eerder beschreven zandgronden welke beïnvloed zijn door de rivier.

Grondwatertrap: VIo en VIId

Tabel 122a Profielschets van kaartenheid tRn05A-VId

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 30	3,0	11			321	3	5	zeer lichte zavel
1Bw	30 40		10			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg1	40 70		14			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	70 160		26			321	3	5	lichte klei
1Cg	160 180		15			321	3	5	matig lichte zavel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 178037

tRn12A en tRn15A: Leekeerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Voornamelijk langs de IJsseldijk, zowel binnendijs als buitendijs.

Oppervlakte: tRn12A:3,2 ha = 0,0%; tRn15A: 11,9 ha = 0,2%

Profielopbouw: De gronden hebben een 15-30 cm dikke minerale eerdlaag, bevat 4-5% organische stof, bestaat uit matig lichte zavel (13-17%) en is kalkrijk. De gronden bestaan vrijwel geheel uit rivierkleiafzettingen met enkele zandlenzen of zandige tussenlagen bestaande uit rivierzand (.../z). Indien het rivierzand zich vrij hoog in het profiel bevindt zijn sommige bovengronden mengelachtig van structuur. Ten noorden van de Geerstraat komen als onzuiverheid enkele moerige tussenlagen voor welke zijn gelegen op solifluctie en fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk zijn de gronden afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIb, Vao, Vbo, bVbo, VIo, bVIo, VIId en VIId

Tabel 123a Profielschets van kaartenheid tRn12A/z-bVIo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 20	5,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg	20 55		16			321	3	5	matig lichte zavel
2Cg	55 70		3	15	165	321	3		kleiarm zand
2Cgr	70 130		6	15	165	321	3		kleiig zand
2Cr	130 150		27			321	3	3	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 147053

Tabel 123b Profielschets van kaartenheid tRn15A-Vbo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 25	4,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg1	25 80		14			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	80 150		11			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg3	150 160		26			321	3	5	lichte klei
1Cr	160 180	3,0	26			321	3	5	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 178035

tRn32A en tRn35A: Leekeerdgronden; zware zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Voornamelijk als buitendijkse gronden langs de IJssel.

Oppervlakte: tRn32A: 6,5 ha = 0,1%; tRn35A: 25,1 ha = 0,4%

Profielopbouw: De gronden hebben een 15-30 cm dikke minerale eerdlaag, bevat 3-6% organische stof, bestaat uit zware zavel (18-23%) en is kalkrijk. De gronden bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen, welke gelaagd zijn met zandlenzen of zandige tussenlagen (.../z). Qua textuur kunnen deze tussenlagen variëren van sterk lemig, zeer fijn - tot leemarm, matig grof zand.

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, Vbo, VIo, VIId, VIIo en VIId

Tabel 124a Profielschets van kaarteenheden tRn32A/z-bIIIb

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0 15	4,0	20			321	3	5	zware zavel
1Cg	15 45	1,0	22			321	3	5	zware zavel
2Cg	45 70		5	25	155	321	3		kleiig zand
3Cgr	70 100	0,3	22			321	3	4	zware zavel
3Cr	100 150		18			321	3	3	zware zavel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 147006

Tabel 124b Profielschets van kaarteenheden tRn35A-bVbo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0 15	5,5	23			321	3	5	zware zavel
1Cg	15 25	1,0	23			321	3	5	zware zavel
2Cg	25 40		2	10	175	321	3		kleiarm zand
3Cg	40 85	1,0	23			321	3	5	lichte klei; zandig gelaagd
3Cgr	85 125		14			321	3	4	matig lichte zavel
3Cr	125 150		10			321	3	4	zeer lichte zavel; zandig

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 147051

tRn52A en tRn55A: Leekeerdgronden; lichte klei, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Nabij de IJsseldijk ter hoogte van de houtweg en in de Buiten Waarden.

Oppervlakte: tRn52A: 8,7 ha = 0,1%; tRn55A: 19,0 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond heeft een 20-30 cm dikke minerale eerdlaag, bevat 3-6% organische stof, bestaat uit lichte klei (25-28%) en is kalkrijk. De gronden met legenda-eenheid tRn52C bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen met een zandige ondergrond bestaande uit rivierzand (.../z). Dit rivierzand bestaat veelal uit leemarm tot zwak lemig, matig fijn tot matig grof zand. Dit rivierzand is veelal aangerijkt met lutum (3-5%). Legenda-eenheid tRn55C bestaat eveneens geheel uit rivierkleiafzettingen maar is meer homogeen. De zandige gelaagdheid van het rivierzand begint bij deze gronden veelal dieper dan 80 cm - mv.

Grondwatertrap: IIIa, bIIIa, bVao, bVbo, bVlo, VIId, bVIId, bVIIo en bVIIId

Tabel 125a Profielschets van kaarteenheden tRn52A/zF-bVIIId

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/C1	0 20	5,0	28			693	3	5	lichte klei
1A/C2	20 45	2,0	17			693	3	5	matig lichte zavel
2Cu	45 60		5		240	321	3		kleiig zand
2Cg1	60 130		4		300	321	3		kleiarm zand
2Cg2	130 180		4		260	321	3		kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 176029

Tabel 125b Profielschets van kaartenheid tRn55A-bVlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	20	5,0	27			321	3	5	lichte klei
1Cw	20	45		29			321	3	5	lichte klei
1Cg1	45	105		24			321	3	5	zwarte zavel
1Cg2	105	180		14			321	3	5	matig lichte zavel; gelaagd

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 176025

tRn02C: Leekeerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: tRn02C: 28,2 ha = 0,4%

Profielopbouw: De bovengrond is veelal 25 tot 30 cm dik, heeft een minerale eerdlaag en bestaat uit zeer lichte zavel (10-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 4-5%. De gronden zijn kalkloos. Lokaal is de kleibovengrond ijzerhoudend (f/...) of grindrijk (g/...). Onder deze rivierkleiafzettingen komen voornamelijk leemarme, matig grof zandige fluvioperiglaciaal afzettingen (.../p) voor. Plaatselijk is onder het kleidek, Jonge Dekzand en/of solifluctiemateriaal aangetroffen. Plaatselijk zijn de gronden vergraven (.../F) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, Vlo en VIIo

Tabel 126a Profielschets van kaartenheid tRn02C/p-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	20	3,5	9		170	321	1	5	zeer lichte zavel
1ACg	20	45	2,5	9		170	321	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	45	100			12	180	413			zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Cgr	100	160			14	200	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	160	180			14	200	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 143019

tRn12C, tRn13C, tRn14C en tRn15C: Leekeerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, 3, 4 en 5, kalkloos

Verbreiding: Verspreid over het gebied.

Oppervlakte: tRn12C: 90,5 ha = 1,3%; tRn13C: 5,4 ha = 0,1%; tRn14C: 0,7 ha = 0,0%; tRn15C: 1,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond bestaat uit rivierkleiafzettingen, heeft een minerale eerdlaag welke 15-30 cm dik is en bestaat uit matig lichte zavel (10-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-8%. De gronden zijn kalkloos. De bovengrond is 15 tot 30 cm dik, bestaat uit zeer lichte zavel (9-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 1-3%. De gronden zijn kalkarm en zijn gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het nabij gelegen pleistocene zandgebied. Lokaal is het kleipakket ijzerhoudend (f/...) of grindrijk (g/...). Legenda-eenheid Rn02C bestaat uit homogeen met binnen 80 cm - mv. pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal zand. Soms komen er moerige tussenslagen (.../w) voor. De zandondergrond kan zowel uit leemarm tot sterk lemig, matig fijn tot matig grof zand bestaan. Legenda-eenheid Rn03C heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenlaag. Onder deze kleilaag komen dieper dan 80 cm - mv. plaatselijk moerige tussenslagen (.../v) of pleistocene (.../P) fluvioperiglaciaal zanden voor. Deze eenheid komt alleen voor als opgehoogde gronden (.../H). Legenda-eenheid Rn05C bestaat voor een groot deel uit homogeen rivierkleiafzettingen met plaatselijk, dieper dan 80 cm - mv. holocene rivierzand (.../Z). Lokaal kan het profielverloop ook sterk oplopende en heterogeen zijn. Er kunnen hierdoor plaatselijk zware kleilagen in de ondergrond voorkomen.

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vlo en VIIo

Tabel 127a Profielschets van kaarteenheden tRn12C/p-V1o

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	30	4,0	14		321	1	5	matig lichte zavel
1Cg1	30	40		14		321	1	5	matig lichte zavel
1Cg2	40	50		12		321	1	5	zeer lichte zavel
2Cgc	50	90			220	413			zwak lemig, matig grof zand
2Cg	90	120			180	413			zwak lemig, matig fijn zand
3Cgr	120	135			90	422			zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cr	135	145			90	422			zeer sterk lemig, uiterst fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 242026

Tabel 127b Profielschets van kaarteenheden tRn13C/wP-IIb

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	15	12,0	16		321	1	5	matig lichte zavel
1ACg	15	35	2,0	16		321	1	5	matig lichte zavel
1Cg	35	60		45		321	1	5	matig zware klei
2Cw	60	90	95,0	DK		110			kleilig veen; veraard
3Cr1	90	130	10,0		90	340			zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cr2	130	150	2,0		90	340	3		zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
4Cr	150	180			80	413	3		zandig leem

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 185045

Tabel 127c Profielschets van kaarteenheden tRn14C-V1o

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

Tabel 127d Profielschets van kaarteenheden tRn15C/P-IVu

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

tRn32C, tRn33C en tRn35C: Leekeerdgronden; zware zavel, profielverloop 2, 3 en 5, kalkloos

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied, met enkele grotere concentraties in de omgeving van Achterbroek en ten zuiden van het Emsterbroek.

Oppervlakte: tRn32C: 63,9 ha = 1,0%; tRn33C: 11,0 ha = 0,2%; tRn35C: 0,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De gronden bestaan uit rivierkleiafzettingen met een minerale eerdlaag welke 15-30 cm dik is en bestaat uit zware zavel (19-24%). Het organische-stofgehalte varieert, mede afhankelijk van de grondwatertrap, van 2-10%. De gronden zijn kalkloos en hebben een kleibovengrond die plaatselijk grindrijk (g/...) is. Plaatselijk komt ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Het kleipakket van de legenda-eenheid tRn32C is vrij homogeen gelaagd. De pleistocene (.../p) zandondergrond bestaat voornamelijk uit fluvioperiglaciaal materiaal. Soms zijn de gronden vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E). Legenda-eenheid tRn33C kenmerkt zich doordat in de rivierkleiafzettingen, zware tot zeer zware niet kalkrijke kleitussenlagen voorkomen. Plaatselijk is de kleibovengrond ijzerrijk (f/...). De ondergrond bestaat

meestal uit fluvioperiglaciaal zand. Er is onderscheid gemaakt qua begindiepte van dit pleistocene zand (.../p en .../P). Enkele gronden zijn vergraven (.../F). Legenda-eenheid tRn35C lijkt qua bodemprofiel veel op legenda-eenheid tRn32C. De pleistocene fluvioperiglaciale zandondergrond (.../P) begint bij deze gronden echter dieper dan 80 cm - mv.

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 128a Profielschets van kaarteenheid tRn32C/p-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	4,0	23			321	1	5	lichte klei
1AC	30	40	3,0	23			321	1	5	lichte klei
1Cg	40	55		20			321	1	5	zware zavel
2Cg	55	80			5	260	413			leemarm, matig grof zand; grind
2Ce	80	110			8	260	413			leemarm, matig grof zand
2Cr	110	150			8	260	413			leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 205021

Tabel 128b Profielschets van kaarteenheid f/tRn33C/p-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	25	4,0	24			321	1	5	zware zavel
1Cg	25	40		60			321	1	5	zeer zware klei
2Cgc	40	70		8			321	1	5	zeer lichte zavel; FC
3Cg	70	110		5	20	180	413			sterk lemig, matig fijn zand
3Cr	110	150		1	10	180	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 218025

Tabel 128c Profielschets van kaarteenheid tRn35C/P-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	4,0	22			321	1	5	zware zavel
1Cg1	25	45		24			321	1	5	zware zavel
1Cg2	45	90		15			321	1	5	matig lichte zavel; gelaagd
2Ce	90	150			12	200	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	150	160			12	200	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 203063

tRn52C: Leekeerdgronden; lichte klei, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Ten zuiden van De Vecht.

Oppervlakte: tRn52C: 0,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De door rivierkleiafzettingen ontstane bovengrond heeft een minerale eerdlaag welke ca. 25 cm dik is en bestaat uit lichte klei (25-28%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 5%. Het gehele bodemprofiel is kalkloos. Het kleipakket is vrij homogeen maar neemt naar beneden toe af. De pleistocene (.../p) zandondergrond bestaat uit zwak lemig, matig fijn of matig grof fluvioperiglaciaal zand.

Grondwatertrap: IIIb

Tabel 129a Profielschets van kaarteenhed tRn52C/p-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	25	5,0	26			321	1	5	lichte klei
1Cg1	25	50		30			321	1	5	lichte klei
1Cg2	50	60		20			321	1	5	zwarte zavel
1Cg3	60	70		12			321	1	5	matig lichte zavel
2Cgr	70	100			12	180	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	100	120			12	180	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 242002

tRn73C: Leekeerdgronden; zware klei, profielverloop 3, kalkloos

Verbreiding: Zeer lokaal ten zuiden van Emsterbroek en ten noorden van de Vloeddijk.

Oppervlakte: tRn73C: 4,1 ha = 0,1%

Profielopbouw: De gronden hebben een minerale eerdlaag van 20-45 cm dikte en bestaat uit kalkloze zware klei (37-40%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 5%. De ondergrond bestaat uit pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal materiaal of meerbodemachtig moerig materiaal (.../v). Sommige gronden zijn meer dan 40 cm - mv. vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIa en IVu

Tabel 130a Profielschets van kaarteenhed tRn73C/pF-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/C	0	80	5,0	40			693	1	5	matig zware klei
2Ce	80	100			12	200	413			zwak lemig, matig fijn zand; grind
2Cr	100	120			5	300	413			leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 203050

5.6.1.3 Woudeerdgronden (cRn..)

Woudeerdgronden zijn kleigronden met een gerijpte ondergrond tot tenminste 80 cm - mv. Ze lijken veel op de leekeerdgronden maar onderscheiden zich door een matig dikke (30-50 cm cultuurdek) minerale eerdlaag. Naar verschil in textuur, profiel- en kalkverloop zijn 6 legenda-eenheid onderscheiden.

cRn02C: Woudeerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: cRn02C: 110,2 ha = 1,6%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-50 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (9-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-6%. De gronden zijn kalkloos. Lokaal is de kleibovengrond grindrijk (g/...) en komt er ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Onder deze rivierkleiafzettingen komen voornamelijk leemarme, matig grof zandige fluvioperiglaciaal afzettingen (.../p) voor. Plaatselijk is onder het kleidek, solifluctiemateriaal aangetroffen. In dit solifluctiemateriaal bevinden zich plaatselijk nog duidelijke podzolresten van voor de rivierkleiafzettingen. In het fluvioperiglaciaal zand komen stug ontwikkelde Bhg-horizonten voor. In de diepere ondergrond zijn in het gelaagde materiaal veel houtresten aangetroffen. Plaatselijk zijn de gronden opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIo, VIId en VIIo

Tabel 131a Profielschets van kaarteenheid cRn02C/p-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	40	5,0	11		120	692	1	5	zeer lichte zavel
1A/Cg	40	60	3,0	11		120	693	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	60	100			16	160	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	100	150			40	160	413			zeer sterk lemig, matig fijn zand
3Cr	150	160			40	120	331			zeer sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 240041

cRn12C, cRn13C en cRn15C: Woudeerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, 3 en 5, kalkloos

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: cRn12C: 38,3 ha = 0,6%; cRn13C: 1,5 ha = 0,0%; cRn15C: 1,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-40 cm dik en bestaat uit matig lichte zavel (12-16%). Het organische-stofgehalte varieert van 4-8%. De gronden zijn kalkloos. Plaatselijk komt als onzuiverheid ijzerrijk (f/...) materiaal voor. Sommige gronden zijn grindrijk (g/...). Legenda-eenheid cRn12C bestaat uit een homogeen kleipakket met een pleistocene (.../p) zandondergrond. Deze zandondergrond kan bestaan uit Jong Dekzand, beek-of fluvioperiglaciale afzettingen. In het Jonge Dekzand komen Bhe-horizonten voor. Het fluvioperiglaciale materiaal is veelal gelaagd met lössleemachtige tussenlagen. Legenda-eenheid cRn13C onderscheidt zich van de andere legenda-eenheden doordat in de rivierkleiafzettingen, zware tot zeer zware niet kalkrijke kleitussenlagen voorkomen. Plaatselijk zijn moerige, kleiige veenlagen (.../w) aangetroffen. De zandondergrond kan bestaan uit beek- of fluvioperiglaciale afzettingen. De beekafzettingen bestaan uit zeer sterk lemig, uiterst fijn zand en zijn zeer kalkrijk (moeraskalk). De pleistocene fluvioperiglaciale zandondergrond (.../P) begint dieper dan 100 cm - mv. Plaatselijk zijn de gronden opgehoogd (.../H). Legenda-eenheid cRn15C lijkt qua bodemprofiel veel op legenda-eenheid tRn12C. De pleistocene fluvioperiglaciale zandondergrond (.../P) begint bij deze gronden echter dieper dan 100 cm - mv. Als onzuiverheid kunnen in de ondergrond moerige tussenlagen voorkomen.

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIa, VIc en VIIa

Tabel 132a Profielschets van kaarteenheid cRn12C/p-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	45	4,0	14			692	1	5	matig lichte zavel
2BCe	45	80			16	130	413			zwak lemig, zeer fijn zand
2Cg	80	100			16	130	413			zwak lemig, zeer fijn zand
2Cgr	100	135			16	130	413			zwak lemig, zeer fijn zand
2Cr	135	150			16	130	413			zwak lemig, zeer fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 227004

Tabel 132c Profielschets van kaartenheid cRn15C/P-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	40	4,0	12			692	1	5	zeer lichte zavel
1Cg1	40	80		20			321	1	5	zwarte zavel; gelaagd
1Cg2	80	100		30			321	1	5	lichte klei
2Cr1	100	120			8	220	413			leemarm, matig grof zand; hout-resten
2Cr2	120	140			8	280	413			leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 209033

cRn32C en cRn33C: Woudeerdgronden; zware zavel, profielverloop 2 en 3, kalkloos

Verbreiding: Omgeving Wijnbergen en ten noorden van Nijbroek.

Oppervlakte: cRn32C: 4,9 ha = 0,1%; cRn33C: 1,3 ha = 0,0%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 35-50 cm dik en bestaat uit zware zavel (19-23%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-5%. De gronden zijn kalkloos. Legenda-eenheid cRn12C bestaat uit een homogeen kleipakket met een pleistocene (.../p) zandondergrond. Deze zandondergrond kan zowel uit leemarm tot sterk lemig, matig fijn tot zeer grof solifluctie en/of fluvioperiglaciaal materiaal bestaan. Legenda-eenheid cRn33C onderscheidt zich van profielverloop 2 door de enkele zware tot zeer zware niet kalkrijke kleitussenslagen. De pleistocene zandondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal en begint dieper dan 100 cm - mv. (.../P).

Grondwatertrap: IVu en Vlo

Tabel 133a Profielschets van kaartenheid cRn32C/p-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	50	5,0	20			692	1	5	zwarte zavel
1Cg	50	70		18			321	1	5	zwarte zavel
2Cg	70	100			7	500	413			leemarm, zeer grof zand; grind
2Cr	100	130			7	350	413			leemarm, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 189008

Tabel 133b Profielschets van kaartenheid cRn33C/P-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aap	0	25	5,0	20			693	1	5	zwarte zavel
1Aag	25	40	4,0	20			693	1	5	zwarte zavel
1Cg1	40	60		28			321	1	5	lichte klei
1Cg2	60	110		40			321	1	5	matig zware klei
1Cr	110	135		13			321	1	5	matig lichte zavel
2Cr	135	150			13	140	413			zwak lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 217002

5.6.1.4 Hofeerdgronden (tRd en cRd)

Hofeerdgronden zijn kleieerdgronden zonder hydromorfe kenmerken binnen 50 cm - mv. Naar dikte van de minerale eerdlaag is onderscheid gemaakt in dunne (15-30 cm) of een matig dikke (30-50 cm cultuurdek) hofeerdgronden. De matig dikke minerale eerdlaag treffen we vooral aan als oude bewoningsgronden en zijn gelegen op de oeverwallen. Naar verschil in dikte van de bovengrond, textuur, profiel-en kalkverloop zijn 13 legenda-eenheid onderscheiden.

tRd02A en tRd05A: Hofeerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Voornamelijk langs de binnendijkse zijde van de IJsseldijk.

Oppervlakte: tRd02A: 9,5 ha = 0,1%; tRd05A: 18,9 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (9-11%). Het organische stofgehalte bedraagt ca. 4%. De gronden zijn kalkrijk. Legenda-eenheid tRd02C bestaat geheel uit rivierkleiafzettingen met een zandige ondergrond bijmenging bestaande uit rivierzand (.../z). Dit rivierzand bestaat veelal uit kleiig zand met een relatief hoog lutumgehalte (6-8%). Legenda-eenheid tRd05C bestaat eveneens geheel uit rivierkleiafzettingen maar is meer homogeen. De zandige gelaagdheid van het rivierzand is minder duidelijk of begint dieper dan 100 cm - mv. Beide legenda-eenheden hebben onder de minerale eerdlaag een kenmerkende moderachtige Bw-horizont.

Grondwatertrap: VIo, VIId en VIIId

Tabel 134a Profielschets van kaarteenheden tRd02A/z-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	9			321	3	5	zeer lichte zavel
1Bw	30	55	1,0	8			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg1	55	75		6		160	321	3		kleiig zand
1Cg2	75	90		10			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg3	90	120		22			321	3	5	zwarte zavel
1Cg4	120	180		40			321	3	5	matig zwarte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 179050

Tabel 134b Profielschets van kaarteenheden tRd05A-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	4,0	11			321	3	5	zeer lichte zavel
1Bw	30	65	1,0	11			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg1	65	110		9			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg2	110	140		22			321	3	5	zwarte zavel
1Cg3	140	180		32			321	3	5	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 179072

tRd12A en tRd15A: Hofeerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Langs de binnen- en buitendijkse zijde van de IJsseldijk.

Oppervlakte: tRd12A: 0,3 ha = 0,0%; tRd15A: 19,5 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond heeft een 25-30 cm dikke minerale eerdlaag, bevat 3-5% organische stof, bestaat uit matig lichte zavel (9-16%) en is kalkrijk. De gronden zijn geheel opgebouwd uit rivierkleiafzettingen met enkele zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan uit rivierzand (.../z) met ca. 4-6% lutum en zijn heterogeen. Legenda-eenheid tRd15A heeft geen, slechts dunne of alleen zandige tussenlagen welke dieper dan 100 cm - mv.(.../Z) beginnen.

Grondwatertrap: VIo, VIId, bVIId, VIIo, VIIId en bVIIId

Tabel 135a Profielschets van kaarteenheden tRd12A/z-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

Tabel 135b Profielschets van kaarteenheid tRd15A-VIa

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	14		321	3	5	matig lichte zavel
1Bw	30	60	1,0	14		321	3	5	matig lichte zavel
1Cg1	60	80		12		321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	80	120		17		321	3	5	matig lichte zavel
1Cg3	120	160		20		321	3	5	zware zavel
1Cgr	160	180		32		321	3	5	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 178001

tRd32A en tRd35A: Hofeerdgronden; zware zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Omgeving Welsumerveld, zowel binnen- als buitendijks

Oppervlakte: tRd32A: 0,2 ha = 0,0%; tRd35A: 1,8 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond heeft een 25-30 cm dikke minerale eerdlaag, bevat 4-5% organische stof, bestaat uit zware zavel (18-24%) en is kalkrijk. De gronden zijn geheel opgebouwd uit rivierkleiafzettingen. Legenda-eenheid tRd32A heeft binnen 80 cm - mv. duidelijk zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan uit rivierzand (.../z) met ca. 4-8% lutum en zijn plaatselijk heterogeen. De bovengrond van legenda-eenheid tRd35A is vrij homogeen en heeft geen duidelijke zandige tussenlagen. Plaatselijk komen in de ondergrond wel sterk gelaagd horizonten voor.

Grondwatertrap: bVIId, VIIId en bVIIId

Tabel 136a Profielschets van kaarteenheid

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

Tabel 136b Profielschets van kaarteenheid tRd35A-VId

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	22		321	3	5	zware zavel
1Bw	30	60		22		321	3	5	zware zavel
1Cg	60	180		15		321	3	5	matig lichte zavel; sterk gelaagd

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 178027

tRd52A: Hofeerdgronden; lichte klei, profielverloop 2, kalkrijk

Verbreiding: Zeer lokaal in de Buiten Waarden.

Oppervlakte: tRd52A: 1,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond heeft een minerale eerdlaag en is ca. 25 cm dik, bevat 5% organische stof, bestaat uit lichte klei (26%) en is kalkrijk. De gronden bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen. De bovengrond van deze rivierkleiafzettingen zijn redelijk homogeen. Onder de bovengrond bevindt zich veelal rivierzand (.../z) met een lutumgehalte van ca. 4-6%. De dikte en textuur van dit zand kan plaatselijk sterk variëren.

Grondwatertrap: bVIIId

Tabel 137a Profielschets van kaartenheid tRd52A/z-bVIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	5,0	26			321	2	5	lichte klei
1Cw	25	45	1,5	28			321	3	5	lichte klei
2Cu	45	70		6		180	321	3		kleiig zand
3Cu	70	90		28			321	3	5	lichte klei
3Cg1	90	150		23			321	3	5	zwarte zavel
3Cg2	150	180		20			321	3	5	zwarte zavel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 176038

cRd05A: Hofeerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zeer lichte zavel, profielverloop 5, kalkrijk

Verbreiding: Lokaal langs de binnendijkse zijde van de IJsseldijk

Oppervlakte: cRd05A: 6,6 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is ca. 35 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (11-12%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca 4%. De gronden zijn kalkrijk en bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen. Er komen gronden voor met een homogeen naar de ondergrond oplopende structuur maar vele hebben een gelaagde structuur. Plaatselijk komt dieper dan 100 cm - mv. rivierzand (.../Z) voor.

Grondwatertrap: VIIo en VIId

Tabel 138a Profielschets van kaartenheid cRd05A-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	35	5,0	11			692	3	5	zeer lichte zavel
1Cw	35	60		11			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg1	60	80		16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	80	130		32			321	3	5	lichte klei
1Cg3	130	190		40			321	3	5	matig zware klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 170014

cRd15A: Hofeerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, matig lichte zavel, profielverloop 5, kalkrijk

Verbreiding: Binnendijks in de omgeving Welsumerveld en Welsum.

Oppervlakte: cRd15A: 3,6 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is ca. 35 cm dik en bestaat uit matig lichte zavel (12-15%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 4%. De gronden zijn kalkrijk en bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen. Er komen gronden voor met een homogeen naar de ondergrond oplopende structuur maar vele hebben een gelaagde structuur.

Grondwatertrap: VIIo en VIId

Tabel 139a Profielschets van kaartenheid cRd15A-VIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	40	5,0	16			692	3	5	matig lichte zavel
1Cw	40	55	1,5	14			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg1	55	85		16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	85	130		32			321	3	5	lichte klei
1Cg3	130	180		44			321	3	5	matig zware klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 170016

tRd12B: Hofeerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, kalkarm

Verbreiding: Zeer lokaal ten oosten van Welsumerveld in de Buiten Waarden.

Oppervlakte: tRd12B: 1,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 25 cm dik en bestaat uit matig lichte zavel (10-11%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 4%. De gronden bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen en zijn kalkarm. Onder de bovengrond komen veel kenmerkende verweerde Cw-horizonten voor. Binnen 80 cm - mv. komen duidelijke zandige tussenlagen voor. Deze tussenlagen bestaan uit rivierzand (.../z) met ca. 6-7% lutum. Onder het rivierzand kunnen gronden voorkomen die een horizontale gelaagdheid hebben van zeer lichte zavel tot bijna zware klei. In dergelijke profielen is de rivierdynamiek goed te herleiden.

Grondwatertrap: bVIIId

Tabel 141a Profielschets van kaartenheid tRd12B/z-bVIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm.-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	4,0	11			321	2	5	zeer lichte zavel
1Cw	25	60		10			321	2	5	zeer lichte zavel
2Cw	60	80		7		155	321	2		kleilig zand
2Cu	80	100		6		165	321	2		kleilig zand
3Cg1	100	130		10			321	2	5	zeer lichte zavel
3Cg2	130	160		26			321	2	5	lichte klei
3Cg3	160	180		34			321	2	2	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 176002

tRd02C: Hofeerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Ten noordoosten van het Eperbroek en omgeving Geerstraat kruispunt Groote Wetering.

Oppervlakte: tRd02C: 7,0 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 30 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (10-11%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-4%. Een deel van de gronden bestaat geheel uit rivierkleiafzettingen met zandige tussenlagen (.../z). Een ander deel bestaat uit rivierkleiafzettingen op een pleistocene zandondergrond (.../p). Alle gronden zijn kalkloos. Deze zandondergrond bestaat veelal uit een op Jong Dekzand lijkende afzetting op fluvioperiglaciale afzettingen. Er komen veel bruin verweerde Bw- en licht bruine Cy horizonten voor. De zandgrofheid van de ondergrond kan sterk variëren.

Grondwatertrap: VIo en VIIo

Tabel 142a Profielschets van kaartenheid tRd02C/z-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm.-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	4,0	11			321	1	5	zeer lichte zavel
1Bw	30	65	2,0	10			321	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	65	120		7	20	120	321			kleilig zand
2Cgr	120	145		4	20	130	321			kleiarm zand
2Cr	145	150		4	20	130	321			kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 226005

tRd12C: Hofeerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Zuidoost zijde Emsterbroek.

Oppervlakte: tRd12C: 4,8 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 30 cm dik en bestaat uit matig lichte zavel (14-15%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-4%. De gronden bestaan uit rivierkleiafzettingen op een

pleistocene zandondergrond (.../p). Beide afzettingen zijn kalkloos. Onder de bovengrond komen in relatief rijke rivierafzettingen veel bruin verweerde Bw-horizonten voor. De zandondergrond bestaat alleen uit fluvioperiglaciale afzettingen met plaatselijk restanten van Bhe- en/of BC-horizonten. De zandgrofheid van de ondergrond kan variëren van leemarm tot sterk lemig, uiterst fijn tot matig grof zand.

Grondwatertrap: Vlo en VIIo

Tabel 143a Profielschets van kaarteenheden tRd12C/p-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	14			321	1	5	matig lichte zavel
1Bw	30	50	1,0	12			321	1	5	matig lichte zavel
1Cg	50	75		10			321	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	75	140			12	220	413			zwak lemig, matig grof zand
2Cr	140	150			16	250	413			zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 200063

cRd02C: Hofeerdgronden; met een matig dikke eerdlaag, zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Lokaal nabij kruispunt Geerstraat en Groote Wetering.

Oppervlakte: cRd02C: 4,3 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is ca. 30 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (10-12%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca.4%. De gronden zijn kalkloos en bestaan uit rivierkleiafzettingen op een pleistocene zandondergrond (.../p). De rivierkleiafzettingen zijn relatief rijke afzettingen. Er komen dan ook veel bruin verweerde moderachtige Bw-horizonten in voor. De zandondergrond bestaat alleen uit fluvioperiglaciale afzettingen. Op de overgang van deze twee afzettingen komen plaatselijk in het pleistocene zand ijzerhoudenden Cgc-horizonten voor.

Grondwatertrap: Vlo en VIIo

Tabel 143a Profielschets van kaarteenheden cRd02C/p-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0	35	4,0	11			692	1	5	zeer lichte zavel
1Bw	35	60	1,0	10			321	1	5	zeer lichte zavel
2Cgc	60	80			16	160	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cg	80	150			20	160	413			sterk lemig, matig fijn zand; grind
2Cr	150	180			30	120	413			sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 216055

5.6.1.5 Tuineerdgronden (EK..)

Tuineerdgronden zijn kleieerdgronden met een minerale eerdlaag dikker dan 50 cm (cultuurdek). Vanwege de grote dikte van het cultuurdek wordt geen onderscheid gemaakt in het wel of niet aanwezig zijn van hydromorfe kenmerken binnen 50 cm - mv. Het cultuurdek is ontstaan, als gevolg van menselijke activiteiten, door het opbrengen van mest, slib en bagger met het doel de grond vruchtbaarder te maken of te beschermen tegen overstromingen. Naar verschil in textuur en profielverloop zijn 4 legenda-eenheden onderscheiden

EK02C: Tuineerdgronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Ten westen, noordwesten en noorden van De Vecht.

Oppervlakte: EK02C: 60,0 ha = 0,9%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 55-60 cm dik, kalkloos en bestaat uit zeer lichte zavel (10-12%). Het organische-stofgehalte bedraagt 4-5%. De ondergrond bestaat uit pleistocene fluvioperiglaciale afzettingen (.../p). Veelal heeft dit zand een gelaagde lössleemachtige structuur.
Grondwatertrap: VIo, VIId, VIIo en VIId

Tabel 145a Profielschets van kaarteenheden EK02C/p-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aa	0 60	4,0		11			692	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	60 90				16	130	413			zwak lemig, zeer fijn zand
2Ce	90 160				16	140	413			zwak lemig, zeer fijn zand
2Cgr	160 175				25	140	413			sterk lemig, zeer fijn zand
2Cr	175 180				20	140	413			sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 240031

EK12C: Tuineerdgronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Zeer lokaal ten noorden van De Vecht en nabij Terwolde.

Oppervlakte: EK12C: 2,0 ha = 0,0%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is ca. 55 cm dik, kalkloos en bestaat uit matig lichte zavel (14-16%). Het organische-stofgehalte bedraagt 6-8%. De ondergrond bestaat uit pleistocene fluvioperiglaciale afzettingen (.../p). Veelal heeft dit zand evenals legenda-eenheid EK02C een gelaagde lössleemachtige structuur.

Grondwatertrap: VIIo

Tabel 146a Profielschets van kaarteenheden EK12C/p-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Aap	0 30	8,0		15			692	1	5	matig lichte zavel
1Aa	30 55	6,0		13			692	1	5	matig lichte zavel
2Cg	55 110				16	170	413			zwak lemig, matig fijn zand
3Cg	110 170				45	80	422			zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
3Cr	170 180				40	90	422			zeer sterk lemig, uiterst fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 239030

EK31C en EK32C: Tuineerdgronden; zware zavel, profielverloop 1 en 2, kalkloos

Verbreiding: Ten zuidoosten van Wijnbergen en omgeving Lage Brug.

Oppervlakte: EK31C: 1,1 ha = 0,0%; EK32C: 7,1 ha = 0,1%

Profielopbouw: De antropogene bovengrond is 50-60 cm dik, kalkloos en bestaat uit zware zavel (20-23%). Het organische-stofgehalte bedraagt 4-6%. Legenda-eenheid EK31C heeft onder het kleidek een sterk verweerde veenlaag met enkele houtresten. De gronden zijn door ophoging ontstaan (.../H). De ondergrond van legenda-eenheid EK32C bestaat uit pleistocene fluvioperiglaciale afzettingen (.../p). Op de overgang van het kleidek naar de zandondergrond komen plaatselijk in het pleistocene zand ijzerhoudenden Cgc-horizonten voor. Als onzuiverheid komen gronden voor met een profielverloop 5.

Grondwatertrap: IVu, VIIo en VIId

Tabel 147a Profielschets van kaarteenhed EK31C/H-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur		Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)				
1Aa	0 50	5,0		20		692	1	5	zware zavel
2Cg	50 170	50,0	DV			110			houtresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 189012

Tabel 147b Profielschets van kaarteenhed EK32C/p-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur		Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)				
1Aa	0 70	3,0		22		692	1	5	zware zavel
2Cgc	70 100				12	413			zwak lemig, matig grof zand
2Cg	100 150				12	413			zwak lemig, matig grof zand
2Cr	150 180				12	413			zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 203038

5.6.2 Vaaggronden (R)

De vaaggronden zijn kleigronden met een dunne (<15 cm) donkere bovengrond of een onduidelijke (vage) bovengrond. Naar verschillen in textuur van de bovengrond, aard van de ondergrond en hydromorfe kenmerken zijn de vaaggronden onderverdeeld in;

- Drechtvaaggronden;
- Poldervaaggronden;
- Ooivaaggronden.

In totaal zijn 60 legenda-eenheden onderscheiden.

5.6.2.1 Drechtvaaggronden (Rv..)

Drechtvaaggronden zijn kleivaaggronden met een meer dan 40 cm veen beginnend tussen 80 cm - mv. Naar zwaarte van de bovengrond zijn 3 legenda-eenheden onderscheiden.

Rv11C: Drechtvaaggronden; matig lichte zavel, profielverloop 1, kalkloos

Verbreiding: Alwaar de Kromme Beek en de Groote Wetering samenkomen.

Oppervlakte: Rv11C: 2,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 20 cm dik en bestaat uit matig lichte zavel (15-17%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 4%. De gronden zijn kalkloos. Onder de bovengrond komt veelal roestig rivierklei voor met ijzerconcreties. (f/...). De veenondergrond bij deze gronden begint veelal tussen 70-80 cm - mv en bestaat uit baggerachtig zandig veen. Als onzuiverheid komen gronden voor zonder veenondergrond.

Grondwatertrap: IIIb

Tabel 148a Profielschets van kaarteenhed f/Rv11C-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur		Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)				
1Apg	0 20	4,0		15		321	1	5	matig lichte zavel
1Cg	20 40	1,0		17		321	1	5	matig lichte zavel
1Cgc	40 75			15		321	1	4	matig lichte zavel; FC
2Cwr	75 180	25,0	BA			160			zandig veen

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 226030

Rv31C: Drechtvaaggronden; zware zavel, profielverloop 1, kalkloos

Verbreiding: Tussen de Kromme Beek en de Nijbroeksche Wetering.

Oppervlakte: Rv31C: 1,2 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-20 cm dik en bestaat uit zware zavel (19-23%). Het organische-stofgehalte varieert van 4-7%. De gronden zijn kalkloos en hebben een bovengrond welke bestaat uit rivierkleiafzettingen met plaatselijk zware tot zeer zware niet kalkrijke kleitussenlagen. De veenondergrond bij deze gronden begint veelal tussen 60-80 cm - mv. en bestaat uit mesotroof of eutroof broekveen. Dit veen loopt door tot in de diepe ondergrond. Plaatselijk is pleistoceen fluvioperiglaciaal zand in de diepe ondergrond aangetroffen.

Grondwatertrap: IIIa en IIIb

Tabel 149a Profielschets van kaartenheid Rv31C-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	15	4,0	22			321	1	5	zware zavel
1Cg1	15	30	2,0	23			321	1	5	zware zavel
1Cg2	30	75		50			321	1	5	matig zware klei
2Cw	75	100	80,0	BE			120			
2Cr	100	150	80,0	BE			120			

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 223010

Rv51C: Drechtvaaggronden; lichte klei, profielverloop 1, kalkloos

Verbreiding: Kruispunt Nijbroeksche Wetering en Benedenste Kruisweg.

Oppervlakte: Rv51C: 1,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 20 cm dik en bestaat uit lichte klei (22-30%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-5%. De gronden zijn kalkloos. De kleibovengrond neemt naar beneden toe in zwaarte toe. Het kleipakket heeft een lutumgehalte van ca. 55-60%. De veenondergrond bij deze gronden begint veelal tussen 70-80 cm - mv. en bestaat uit sterk verveerd kleiig veen.

Grondwatertrap: IIa

Tabel 150a Profielschets van kaartenheid RvC-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	20	3,0	30			321	1	5	lichte klei
1Cg1	20	60		55			321	1	5	zeer zware klei
1Cg2	60	75	2,0	55			321	1	4	zeer zware klei
2Cr	75	130	30,0	DK			110			kleiig veen; veraard
3Cr	130	140			16	300	413			zwak lemig, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 200017

5.6.2.2 Poldervaaggronden (Rn..)

Poldervaaggronden zijn kleivaaggronden met een gerijpte kleiondergrond tot tenminste 80 cm - mv.

Ze komen voor op oeverwallen, komvormige laagten en op overgangen. Qua aard en textuur van de ondergrond kunnen met name stroomruggronden sterk variëren. Plaatsen waar het pleistocene zand ondiep voorkomt zijn in combinatie met langdurige droogte en de beperkte vochtleverantie aan het maaiveld goed zichtbaar. Op grond van verschillen in zwaarte van de bovengrond, profiel- en kalkverloop zijn 36 legenda-eenheden onderscheiden.

Rn02A en Rn05A: Poldervaaggronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: In het buitendijkse gebied ten noordoosten van Welsum en lokaal ten oosten van Welsumerveld in het binnendijkse gebied.

Oppervlakte: Rn02A: 4,1 ha = 0,1%; Rn05A: 0,8 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-25 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (10-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-3%. De gronden zijn kalkrijk. Legenda-eenheid Rn02A bestaat uit een min of meer homogeen kleipakket met binnen 80 cm - mv. zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan uit geologisch rijk rivierzand (.../z) met een aanzienlijk percentage lutum (4-7%). Legenda-eenheid Rn05A bestaat eveneens uit rivierkleiafzettingen maar is meer homogeen. De zandige gelaagdheid van het rivierzand ontbreekt. Sommige gronden zijn geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: bIIIb, bVbo, VIo, bVIo, bVIId en bVIIId

Tabel 151a Profielschets van kaarteenheden Rn02A/z-bVIIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	11			321	3	5	zeer lichte zavel
1AC	25	60	1,0	9	11	175	321	3	5	zeer lichte zavel
2Cg	60	151		4	11	175	321	3		kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 147042

Tabel 151b Profielschets van kaarteenheden Rn05A-bIIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				

* Van deze profielschets is geen beschreven boring

Rn12A en Rn15A: Poldervaaggronden; matig lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Verspreid over het gebied ten oosten van Hoogewoud en Voorbroek.

Oppervlakte: Rn12A 17,8 ha = 0,3%; Rn15A: 30,0 ha = 0,4%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik en bestaat uit matig lichte zavel (12-17%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-3,5%. De gronden zijn kalkrijk. Legenda-eenheid Rn12A bestaat uit een rivierkleipakket met binnen 80 cm - mv. zandige of sloevige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan veelal uit geologisch rijk rivierzand (.../z) met een aanzienlijk percentage lutum (4-7%) maar plaatselijk komt, nabij oude riviergeulen, ook leemarm, matig grof zand voor. De aard van het rivierzand is sterk bepalend voor de vochtleverantie van deze gronden. Legenda-eenheid Rn15A bestaat eveneens uit rivierkleiafzettingen maar is minder duidelijk gelaagd met rivierzand. Bij sommige gronden komt het rivierzand dieper dan 80 cm - mv. (.../Z) voor. Indien er rivierzand voorkomt heeft dit een relatief hoog lutumgehalte (8-10%). Het profielverloop van deze gronden is sterk wisselend. Homogeen, oplopende evenals aflopende texturen komen voor. Enkele gronden zijn vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIIa, IIIb, bIIIb, IVu, Vao, bVao, Vbo, bVbo, VIo en bVIo

Tabel 152a Profielschets van kaarteenheid Rn12A/z-bV1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	15	4,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg	15	45	1,0	11			321	3	5	zeer lichte zavel
2Cg1	45	60			3	225	321	3		kleiarm zand
2Cg2	60	90		5	20	145	321	3		kleiig zand; sloevig
3Cg	90	100		12	15	145	321	3	5	zeer lichte zavel
4Cg	100	140			3	250	321	3		kleiarm zand
4Cgr	140	175			3	250	321	3		kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 149016

Tabel 152b Profielschets van kaarteenheid Rn15A-Vbo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	15	2,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg1	15	60		22			321	3	5	zware zavel
1Cg2	60	140		30			321	3	5	lichte klei; siltig
1Cr	140	150		30			321	3	5	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 174041

Rn32A, Rn34A en Rn35A: Poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 2, 4 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Verspreid over het gebied ten oosten van Hoogewoud en Voorbroek.

Oppervlakte: Rn32A: 4,8 ha = 0,1%; Rn34A: 3,2 ha = 0,0%; Rn35A: 54,8 ha = 0,8%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik en bestaat uit zware zavel (18-24%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-3,5%. De gronden zijn kalkrijk. Legenda-eenheid Rn32A bestaat uit een rivierkleipakket met binnen 80 cm - mv. zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan veelal uit geologisch rijk rivierzand (.../z) matig fijn zand met bijmenging van lutum (5-8%). Er komen veel bruin verweerde moderachtige Bw- en Cw-horizonten voor. De aard van het rivierzand is sterk bepalend voor de vochtleverantie van deze gronden. Legenda-eenheid Rn34A komt voornamelijk voor in de komgebieden en bestaat uit rivierkleiafzettingen met een ondergrond van niet kalkrijke zware klei. Plaatselijk komt in de diepe ondergrond pleistoceen fluvioperiglaciaal zand voor. Legenda-eenheid Rn35A bestaat grotendeels uit homogeen rivierkleiafzettingen met plaatselijk, dieper dan 80 cm - mv. holocene rivierzand (.../Z). Enkele gronden zijn vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: bIIIa, bIIIb, IVu, Vao, bVao, bVbo, V1o, bV1o, V1d, bV1d, bVIIo en VIId

Tabel 153a Profielschets van kaarteenheid Rn32A/z-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	19			321	3	5	zware zavel
1Cg1	30	40		24			321	3	5	zware zavel
1Cg2	40	70		18			321	3	5	zware zavel
2Cg	70	140		6		200	321	3		kleiig zand
3Cg	140	170		26			321	3	5	lichte klei
3Cgr	170	180		32			321	3	4	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 178009

Tabel 153b Profielschets van kaarteenheden Rn34A-IVu

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	2,5	18		321	3	5	zwarte zavel
1Cg1	30	55		23		321	3	5	zwarte zavel
1Cg2	55	70		32		321	3	5	lichte klei
1Cg3	70	115		48		321	1	5	matig zware klei
1Cgr	115	130		44		321	1	4	matig zware klei
2Crc	130	170		22	160	413			sterk lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 180015

Tabel 153c Profielschets van kaarteenheden Rn35A-VIu

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	22		321	2	5	zwarte zavel
1Cg1	25	50		22		321	3	5	zwarte zavel
1Cg2	50	130		15		321	3	5	matig lichte zavel; gelaagd
1Cg3	130	150		20		321	3	5	zwarte zavel; gelaagd
1Cr	150	160		20		321	3	5	zwarte zavel; gelaagd

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 168044

Rn52A en Rn55A: Poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Verspreid over het gebied ten oosten van Hoogewoud en Voorbroek.

Oppervlakte: Rn52A: 9,2 ha = 0,1%; Rn55A: 42,4 ha = 0,6%

Profielopbouw: De bovengrond is 5-30 cm dik en bestaat uit lichte klei (26-33%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-5%. De gronden zijn kalkrijk. Onder de bovengrond komen veel kenmerkende verweerde Bw- of Cw-horizonten voor. Legenda-eenheid Rn52A bestaat uit een rivierkleipakket met binnen 80 cm - mv. zandige tussenlagen bestaande uit geologisch rijke rivierzanden (.../z). Deze tussenlagen zijn gemengd met 4-7% lutum. Plaatselijk komt als onzuiverheid, in het zuidelijke deel van het gebied en ten noordwesten van Oene, in de ondergrond pleistoceen fluvioperiglaciaal zand voor. Legenda-eenheid Rn55A bestaat grotendeels uit homogeen rivierkleiafzettingen met plaatselijk, dieper dan 80 cm - mv. holocene rivierzand (.../Z). Het profielverloop is wisselend van homogeen tot plaatselijk sterk, oplopende van lichte klei tot soms bijna een zware kleiondergrond. Lokaal komen gronden voor met een moerige ondergrond (.../v). Enkele gronden zijn vergraven (.../F).

Grondwatertrap: IIb, bIIIb, IVu, VIu, bVIu, VIId en VIId

Tabel 154a Profielschets van kaarteenheden Rn52A/z-VIu

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	32		321	2	5	lichte klei
1Cw	30	40		30		321	3	5	lichte klei
1Cg	40	70		26		321	3	5	lichte klei
2Cg	70	120		5	190	321	3		kleinig zand
3Cgr	120	180		32		321	3	4	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 169054

Tabel 154b Profielschets van kaarteenheden Rn55A-IVu

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 30	3,0	26			321	2	5	lichte klei
1Bwg	30 60	2,0	28			321	3	5	lichte klei
1Cg1	60 85	0,5	34			321	3	5	lichte klei
1Cg2	85 100		38			321	2	5	matig zware klei
1Cgr	100 120		40			321	2	5	matig zware klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 172002

Rn73A en Rn75A: Poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 3 en 5, kalkrijk

Verbreiding: In en ten oosten van het Voorbroek.

Oppervlakte: Rn73A: 0,9 ha = 0,0%; Rn75A: 13,1 ha = 0,2%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-25 cm dik en bestaat uit zware klei (36-47%). Het organische-stofgehalte varieert van 1,5-3%. De gronden zijn kalkrijk en komen voornamelijk voor in de komgebieden. Legenda-eenheid Rn73A komt alleen voor met een zanddek (z/...) welke bestaat uit opgehoogd (.../H) kalkrijke rivierklei. De ondergrond is veelal gelaagd en bestaat uit matig tot zeer zware niet kalkrijke (laklaagachtige) klei. De ondergrond bestaat uit pleistoceen fluvioperiglaciaal zand (.../P). Dit zand is veelal, gezien het lutumgehalte, aangerijkt met rivierzand. Legenda-eenheid Rn75A bestaat grotendeels uit homogeen matig zware rivierkleiafzettingen, zonder enige gelaagdheid van rivierzand. Ten noorden van Oene komt plaatselijk als onzuiverheid in de ondergrond pleistoceen zand voor.

Grondwatertrap: IIb, IIIb, IVu en Vlo

Tabel 155a Profielschets van kaarteenheden z/Rn73A/PH-Vlo

Horizont			Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1AC	0	15	1,5		14	180	693	3		zwak lemig, matig fijn zand
1Cg	15	35			12	180	693	3		zwak lemig, matig fijn zand
2Cg	35	80		47			321	1	5	matig zware klei
2AC	80	100	2,0	55			321	1	5	zeer zware klei
3Cg	100	130		5	25	180	413			kleiig zand
3Cr	130	150		5	25	130	413			kleiig zand; groen blauw

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 152021

Tabel 155a Profielschets van kaarteenheden Rn75A-IIb

Horizont			Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	38			321	2	5	matig zware klei
1Cg	25	80		42			321	3	5	matig zware klei
1Cgr	80	105		46			321	3	5	matig zware klei
1Cr1	105	130		48			321	2	5	matig zware klei
1Cr2	130	150		42			321	1	5	matig zware klei; korte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 171013

Rn32B, Rn33B en Rn35B: Poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 2, 3 en 5, kalkarm

Verbreiding: Stroomgebied Terwoldsche Wetering en ten noorden van het Voorbroek tussen de Stroom-breed en de Terwoldsche Wetering.

Oppervlakte: Rn32B: 18,6 ha = 0,3%; Rn33B: 18,7 ha = 0,3%; Rn35B: 7,7 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik en bestaat uit zware zavel (21-24%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 3%. In de rivierkleiafzettingen komen veel bruin verweerde moderachtige Bw- of Bwg- horizonten voor. De gronden zijn kalkarm en zijn gelegen op de overgang van het rivierkleigebied naar het pleistocene zandgebied. Legenda-eenheid Rn32B bestaat uit een in zwaarte aflopend kleipakket met binnen 80 cm - mv. een pleistocene (.../p) zandondergrond. Deze ondergrond kan zowel uit leemarm tot sterk lemig, matig fijn tot matig grof fluvioperiglaciaal materiaal bestaan. Legenda-eenheid Rn33B bestaat uit een rivierkleipakket met tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke tussenlaag. De ondergrond kan zowel bestaan uit pleistoceen (.../p en .../P), als uit holoceen rivierzand (.../Z) of geheel uit rivierkleiafzettingen. Legenda-eenheid Rn35B is vrij homogeen en heeft geen duidelijke uit rivierzand bestaande zandige tussenlagen. Plaatselijk bestaat de zandondergrond dieper dan 80 cm - mv. uit pleistoceen solifluctie en/of fluvioperiglaciaal (.../P) materiaal. Op dit zand komen lokaal matig zware kleilagen en/of beekafzettingen voor.

Grondwatertrap: IIb, IVu en VIo

Tabel 156a Profielschets van kaarteenheid Rn32B/p-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	2,5	22			321	2	5	zware zavel
1Bw	25	50	2,0	26			321	2	5	lichte klei
1Bwg	50	70	2,0	10			321	2	4	zeer lichte zavel; mengel
2Cu	70	90	1,5	7	20	200	413			kleilig zand
2Cg	90	135			10	200	413			leemarm, matig fijn zand; grind
2Cr	135	150			14	160	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 145020

Tabel 156b Profielschets van kaarteenheid Rn33B-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	22			321	2	5	zware zavel
1Bwg	25	45	2,0	26			321	2	5	lichte klei
1Cg	45	90		40			321	2	5	matig zware klei
1Cgr1	90	120		45			321	1	5	matig zware klei
1Cr	120	130		20			321	1	5	zware zavel; zandbijmening
1Cgr2	130	150		30			321	1	5	lichte klei; zandbijmening

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 172019

Tabel 156c Profielschets van kaarteenheid Rn35B/P-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	4,0	22			321	2	5	zware zavel
1Bwg	30	60	1,5	22			321	3	5	zware zavel
1Cg	60	80		32			321	3	5	lichte klei
1Cgr	80	120		40			321	3	5	matig zware klei
2AC	120	130	4,0		40	120	340			zeer sterk lemig, zeer fijn zand; ME
3Cgr	130	150			12	250	610			zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 151003

Rn52B, Rn53B, Rn54B en Rn55B: Poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 2, 3, 4 en 5, kalkarm

Verbreiding: Langs en in de directe omgeving van de Terwoldsche Wetering en zeer lokaal in het buitendijkse gebied.

Oppervlakte: Rn52B: 10,0 ha = 0,1%; Rn53B: 49,4 ha = 0,7%; Rn54B: 1,8 ha = 0,0%; Rn55B: 4,7 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik en bestaat uit lichte klei (26-32%). Het organische-stofgehalte varieert van 2 - 3,5%. De gronden zijn kalkarm en zijn gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het nabij gelegen pleistocene zandgebied. Legenda-eenheid Rn52B bestaat uit een in zwaarte aflopend kleipakket met binnen 80 cm - mv. holoceen (.../z) rivierzand of pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal zand. Deze pleistocene zandondergrond kan zowel uit leemarm tot sterk lemig, matig fijn tot matig grof zand. Legenda-eenheid Rn53B met tussen 25 en 80 cm - mv. heeft een zware niet kalkrijke tussenlaag. Dieper dan 80 cm - mv kan de ondergrond zowel bestaan uit pleistoceen. (.../P), als uit holoceen rivierzand (.../Z). Plaatselijk bestaan de gronden geheel uit rivierkleiafzettingen. Enkele gronden zijn geëgaliseerd (.../E). Legenda-eenheid Rn54B bestaat uit een in zwaarte oplopend rivierkleipakket met een zware klei tussenlaag. De ondergrond bestaat uit moerig materiaal (.../v) en/of holoceen rivierzand (.../Z). Sommige gronden bestaan geheel uit rivierkleiafzettingen. Legenda-eenheid Rn55B bestaat voor een groot deel uit homogeen rivierkleiafzettingen met plaatselijk, dieper dan 80 cm - mv. holoceen rivierzand (.../Z). Lokaal kan het profielverloop ook sterk oplopend en heterogeen zijn. Er kunnen dan plaatselijk zware kleilagen in de ondergrond voorkomen.

Grondwatertrap: IIa, IIb, bIIIb, IVu en VIo

Tabel 157a Profielschets van kaarteenheden Rn52B/z-VIa

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 30	3,5	32			321	1	5	lichte klei
1Cw	30 40	2,0	32			321	1	5	lichte klei
1Cg1	40 60		23			321	3	5	zware zavel
1Cg2	60 70		14			321	3	5	matig lichte zavel
2Cg	70 150		5		165	321	3		kleiig zand
2Cgr	150 180		4		180	321	3		kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 181038

Tabel 157b Profielschets van kaarteenheden Rn53B/P-IVu

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 15	2,0	26			321	1	5	lichte klei
1Cg1	15 30		33			321	1	5	lichte klei; MG
1Cg2	30 50		38			321	3	5	matig zware klei; MG
1Cg3	50 80		38			321	1	5	matig zware klei
1Cgr	80 110		22			321	1	4	zware zavel
2Cr	110 160		2	32	380	413			kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 152007

Tabel 157c Profielschets van kaarteenhed Rn54B/v-IIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	15	3,0	28			321	2	5	lichte klei
1Cg	15	70	0,5	36			321	3	5	matig zware klei; schelpresten
1Cgr	70	90		40			321	2	5	matig zware klei
1Cr	90	100		60			321	1	5	zeer zware klei
2Cr	100	130	20,0	14			110	1	2	VK
3Cr	130	180		2	15	140	321			kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 145062

Tabel 157d Profielschets van kaarteenhed Rn55B/P-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	26			321	2	5	lichte klei
1ACg	30	45	1,0	36			321	2	5	matig zware klei
1Cgr	45	100		40			321	3	5	matig zware klei
1Ahh	100	110	2,0	20		220	321	1	5	zware zavel; mengel
2Cgr	110	120			14	220	413			zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 167050

Rn02C, Rn03C en Rn05C: Poldervaaggronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, 3 en 5, kalkloos

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: Rn02C: 30,8 ha = 0,5%; Rn03C 1,7 ha = 0,0%; Rn05C: 1,4 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 15 tot 30 cm dik, bestaat uit zeer lichte zavel (9-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 1-3%. De gronden zijn kalkloos en zijn gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het pleistocene zandgebied. Lokaal is het kleipakket ijzerhoudend (f/...) of grindrijk (g/...). Legenda-eenheid Rn02C bestaat uit een homogeen met binnen 80 cm - mv. pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal zand. Soms komen er moerige tussenslagen (.../w) voor. De zandondergrond kan bestaan uit leemarm tot sterk lemig, matig fijn tot matig grof zand. Legenda-eenheid Rn03C heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenslaag. Onder deze kleilaag komen dieper dan 80 cm - mv plaatselijk moerige lagen (.../v) of pleistocene (.../P) fluvioperiglaciaal zanden voor. Deze eenheid komt alleen voor als opgehoogde gronden (.../H). Legenda-eenheid Rn05C bestaat voor een groot deel uit homogeen rivierkleiafzettingen met plaatselijk, dieper dan 80 cm - mv. holoceen rivierzand (.../Z). Lokaal kan het profielverloop ook sterk, oplopend en heterogeen zijn. Er kunnen hierdoor plaatselijk zware kleilagen in de ondergrond voorkomen.

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIb, IVu, VIo en VIIo

Tabel 158a Profielschets van kaarteenhed Rn02C/p-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	12			321	1	5	zeer lichte zavel
1Cg	25	50		11			321	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	50	135			14	160	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	135	150			12	165	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 222015

Tabel 158b Profielschets van kaarteenheden Rn03/vH-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/Cg	0	40	1,0	11			693	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	40	70		45			321	1	5	matig zware klei
2Cr	70	110		40			321	1	3	matig zware klei
3Cwr	110	150	70,0	BE			120			

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 218007

Tabel 158c Profielschets van kaarteenheden g/Rn05C/PF-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/Cg	0	80	2,0	10			693	1	5	zeer lichte zavel; grind
1Ahb	80	110	5,0	14			413	1	5	matig lichte zavel; grind
2Bhe	110	150	1,0		16	160	413			zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 242049

Rn12C, Rn13C, Rn14C en Rn15C: Poldervaaggronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, 3, 4 en 5, kalkloos

Verbreiding: Nabij en ten oosten van de Groote Wetering.

Oppervlakte: Rn12C: 233,8 ha = 3,5%; Rn13C: 2,9 ha = 0,0%; Rn14C: 0,4 ha = 0,0%; Rn15C: 2,6 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10 tot 30 cm dik, bestaat uit matig lichte zavel (12-16%). Het organische-stofgehalte varieert van 1-4%. De gronden zijn kalkloos en zijn gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het pleistocene zandgebied. Lokaal is het kleipakket grindrijk (g/...). Legenda-eenheid Rn12C bestaat uit een homogeen soms in zwaarte iets oplopende profielen met binnen 80 cm - mv. pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal zand. Plaatselijk bestaat de zandondergrond uit holoceen rivierzand (.../z). Legenda-eenheid Rn13C heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenlaag. Onder deze kleilaag komen binnen 80 cm - mv. plaatselijk moerige kleiige venige tussenlagen (.../w) voor. Dieper dan 80 cm - mv. bestaat de ondergrond uit pleistoceen (.../P), solifluctie en/of fluvioperiglaciaal materiaal. Deze eenheid komt alleen voor als vergraven (.../F) of opgehoogde gronden (.../H). Legenda-eenheid Rn14C komt voornamelijk voor in lokale komgebieden en bestaat uit rivierkleiafzettingen met een ondergrond van niet kalkrijke zware klei. Deze eenheid komt alleen voor als vergraven gronden (.../F) met een moerige kleiige venige tussenlaag (.../v). Plaatselijk komt in de diepe ondergrond pleistoceen fluvioperiglaciaal zand voor. Legenda-eenheid Rn05C bestaat voor een groot deel uit redelijk homogeen rivierkleiafzettingen welke dieper dan 80 cm - mv. overgaan in pleistoceen fluvioperiglaciale afzettingen (.../P). Lokaal lopen de rivierkleiafzettingen tot diep in de ondergrond door.

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIa en VIIa

Tabel 159a Profielschets van kaarteenheden Rn12C/p-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	14			321	1	5	matig lichte zavel
1ACg	30	55	2,5	16			321	1	5	matig lichte zavel
1Cg	55	70	1,5	24			321	1	5	zware zavel
2Cgr	70	120			6	190	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 184042

Tabel 159b Profielschets van kaarteenheden Rn13C/wPH-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/Cg	0	55	4,0	16			693	1	5	matig lichte zavel
2Cg	55	75		45			321	1	4	matig zware klei
3Cw	75	95	18,0 DK				110			kleilig veen; veraard
3Cr	95	120			15	220	610			zwak lemig, matig grof zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 187037

Tabel 159c Profielschets van kaarteenheden Rn14C/vF-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	10	2,5	14			321	1	5	matig lichte zavel
1A/Cg	10	55	2,0	16			693	1	5	matig lichte zavel
1Cg	55	70		36			321	1	5	matig zware klei
1Cgr	70	100		45			321	1	5	matig zware klei
1Cr	100	115		45			321	1	5	matig zware klei
2Cr1	115	150	80,0 DK				110			kleilig veen; veraard
2Cr2	150	180	22,0 DK	40			110			venige klei; veraard

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 185053

Tabel 159d Profielschets van kaarteenheden Rn15C/P-VIu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ah	0	25	3,0	16			321	1	5	matig lichte zavel
1Cw	25	40	1,5	14			321	1	5	matig lichte zavel
1Cg1	40	90		28			321	1	5	lichte klei
1Cg2	90	110		32			321	1	5	lichte klei
2Cg	110	160			35	135	422			zeer sterk lemig, zeer fijn zand
3Cr	160	180			16	130	413			zwak lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 220005

Rn32C, Rn33C, Rn34C en Rn35C: Poldervaaggronden; zware zavel, profielverloop 2, 3, 4 en 5, kalkloos

Verbreiding: Verspreid over het gebied nabij maar voornamelijk ten oosten van de Groote Wetering.

Oppervlakte: Rn32C: 396,5 ha = 5,9%; Rn33C: 150,8 ha = 2,2%; Rn34C: 1,5 ha = 0,0%; Rn35C: 3,5 ha = 0,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 10 tot 30 cm dik, bestaat uit zware zavel (18-24%). Het organische-stofgehalte varieert van 1-4%. De gronden zijn kalkloos en zijn gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het pleistocene zandgebied. Lokaal is het kleipakket ijzerhoudend (f/...) of grindrijk (g/...). Legenda-eenheid Rn32C heeft veelal een homogene soms iets gelaagd profielopbouw met binnen 80 cm - mv. pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal materiaal. Legenda-eenheid Rn33C heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenlaag. Onder deze kleilaag komt plaatselijk binnen 80 cm - mv. een moerige tussenlaag (.../w) of pleistoceen fluvioperiglaciaal (.../p) zand voor. Dit pleistocene zand begint plaatselijk ook dieper dan 80 cm - mv. (.../P). Legenda-eenheid Rn34C komt voornamelijk voor in lokale ingesloten komgebieden en bestaat uit rivierkleiafzettingen met een ondergrond van niet kalkrijke zware klei. Plaatselijk komt in de ondergrond veraard, bagger en/of rietzegeveen voor (.../v). In de ondergrond is binnen boorbaar gebied geen holocene of pleistoceen zand aangetroffen. Legenda-eenheid Rn35C bestaat voor een groot deel uit gelaagde rivierkleiafzettingen

welke dieper dan 80 cm - mv. overgaan in pleistoceen fluvioperiglaciale afzettingen (.../P). Sommige gronden zijn vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vbo, VIo, VIIo en VIId

Tabel 160a Profielschets van kaarteenheden Rn32C/p-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	24			321	1	5	zwarte zavel
1Cg	30	50	1,5	32			321	1	5	lichte klei
2Ahh	50	60	3,0	10		180	321	1	5	zeer lichte zavel; mengel
3Cg	60	80			8	200	413			leemarm, matig fijn zand
3Cgr1	80	120			8	200	413			leemarm, matig fijn zand
3Cgr2	120	150			8	220	413			leemarm, matig grof zand; leem-resten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 182013

Tabel 160b Profielschets van kaarteenheden Rn33C/p-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ahg	0	20	4,0	20			321	1	5	zwarte zavel
1Cg1	20	45		45			321	1	5	matig zware klei
1Cg2	45	55		10			321	1	5	zeer lichte zavel
2Cg	55	110			12	220	413			zwak leemig, matig grof zand
2Cr	110	120			8	250	413			leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 202037

Tabel 160c Profielschets van kaarteenheden Rn34C/v-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	30	3,0	22			321	1	5	zwarte zavel
1Cg	30	70		55			321	1	5	zeer zware klei
1Cer	70	95		60			321	1	5	zeer zware klei
2Cw	95	110	80,0	DK			110			kleiig veen; veraard
3Cr	110	150	20,0	BA			160			KV
4Cr	150	180	70,0	RC			130			rietzeggeveen

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 199059

Tabel 160d Profielschets van kaarteenheden Rn35C/P-Vbo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	2,5	22			321	1	5	zwarte zavel
1Cg	30	70		34			321	1	5	lichte klei
1Ahh	70	90	4,0	14			321	1	5	matig lichte zavel
2Cg1	90	130			15	175	413			zwak leemig, matig fijn zand; grindjes
2Cg2	130	160			8	190	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 219034

Rn52C, Rn53C, Rn54C en Rn55C: Poldervaaggronden; lichte klei, profielverloop 2, 3, 4 en 5, kalkloos

Verbreiding: Voornamelijk ten oosten van de Grootte Wetering.

Oppervlakte: Rn52C: 93,4 ha = 1,4%; Rn53C: 303,0 ha = 4,5%; Rn54C: 1,6 ha = 0,0%; Rn55C: 1,5 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik, bestaat uit lichte klei (26-34%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-6%. De gronden zijn kalkloos en zijn veelal gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het pleistocene zandgebied. Lokaal is het kleipakket ijzerhoudend (f/...) of grindrijk (g/...). Legenda-eenheid Rn52C heeft veelal een gelaagde profielopbouw met binnen 80 cm - mv. pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk bestaat de zandondergrond uit holocene rivierzand (.../z). Legenda-eenheid Rn53C heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenlaag. Onder deze kleilaag komen plaatselijk binnen 80 cm - mv. een moerige tussenlaag (.../w) of pleistoceen fluvioperiglaciaal (.../p) zand voor. Plaatselijk begint het holocene of pleistocene zand dieper dan 80 cm - mv. (.../P en .../Z). Er komen ook gronden voor zonder een duidelijk zandondergrond. Legenda-eenheid Rn54C komt lokaal voor in enkele ingesloten laaggelegen komgebieden en bestaat uit rivierkleiafzettingen met een ondergrond van niet kalkrijke zware klei. Plaatselijk komt in de ondergrond eutroof broekveen voor (.../v). In de ondergrond is binnen boorbaar geen holocene of pleistoceen zand aangetroffen. Legenda-eenheid Rn55C bestaat voor een groot deel uit gelaagde rivierkleiafzettingen welke dieper dan 80 cm - mv. overgaan in pleistoceen fluvioperiglaciaal afzettingen (.../P). Plaatselijk is binnen deze eenheid geen holocene of pleistoceen zand aangetroffen. Sommige gronden zijn vergraven (.../F) of geëgaliseerd (.../E).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIIa, IIIb, IVu, Vbo en Vlo

Tabel 161a Profielschets van kaarteenheden Rn52C/p-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ahg	0	15	3,0	26			321	1	5	lichte klei
1Cg1	15	30	1,0	32			321	1	5	lichte klei
1Cg2	30	50		14		160	321	1	5	matig lichte zavel; grind
1Cg3	50	80		9		180	321	1	5	zeer lichte zavelgrind
2Cgr	80	100		6	18	220	413			kleiig zand
2Cr	100	120			25	220	413			sterk lemig, matig grof zandleemresten

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 154024

Tabel 161b Profielschets van kaarteenheden Rn53C/p-IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ahg	0	20	6,0	26			321	1	5	lichte klei
1Cg	20	60		45			321	1	5	matig zware klei
2Cg	60	70		14		200	321	1	5	matig lichte zavel; grind mengel
3Cgr	70	120			16	200	413			zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 182017

Tabel 161c Profielschets van kaarteenheden Rn54C/v-IIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Apg	0	26	3,0	30			321	1	5	lichte klei
1Cg	26	70		50			321	1	5	matig zware klei
1Cr	70	80		50			321	1	3	matig zware klei
2Cr	80	150	70,0	BE			120			

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 198014

Tabel 161d Profielschets van kaarteenheden Rn55C/P-VIa

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	25			321	1	5	lichte klei
1Cw	25	45	2,0	28			321	1	5	lichte klei
1Cg1	45	60		30			321	1	5	lichte klei
1Cg2	60	100		38			321	3	5	matig zware klei
2Cg	100	130			14	175	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	130	160			10	185	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 221070

Rn72C, Rn73C en Rn75C: Poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 2, 3 en 5, kalkloos

Verbreiding: Voornamelijk ten oosten van de Groote Wetering.

Oppervlakte: Rn72C: 3,8 ha = 0,1% Rn73C: 133,2 ha = 2,0%; Rn74C: 1,4 ha = 0,0%

Profielopbouw:

De bovengrond is 5-30 cm dik en bestaat uit zware klei (32-50%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-5%. De gronden zijn kalkloos en komen voornamelijk voor nabij het pleistocene zandgebied. Legenda-eenheid Rn72C bestaat uit homogene rivierkleiafzettingen. Meestal zijn deze afzettingen ijzerhoudend (f/...) en grindrijk (g/...). Binnen 80 cm - mv. komt pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal zand voor. Legenda-eenheid Rn73C heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenlaag. Plaatselijk heeft deze eenheid een zanddek (z/...). De ondergrond bestaat uit holocene of pleistoceen materiaal (.../p, .../P of .../Z). Plaatselijk is geen duidelijke zandondergrond aangetroffen. Legenda-eenheid Rn74C komt alleen voor met een laklaagachtige zeer zware niet kalkrijke kleilaag op een sterk verweerde onherkenbare veenondergrond (.../v). De ondergrond bestaat uit pleistoceen fluvioperiglaciaal afzettingen (.../P) maar er zijn ook gronden aangetroffen zonder een duidelijke zandondergrond. Enkele gronden zijn vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVu en Vbo

Tabel 162a Profielschets van kaarteenheden fg/Rn72C/p-IIIb

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	2,5	36			321	1	5	matig zware klei
1Cgc	30	45		40			321	1	5	matig zware klei; FC
1Cg	45	60		14		220	321	1	5	matig lichte zavel; grind
2Cer	60	85			8	220	413			leemarm, matig grof zand
3Cr	85	120			8	220	413			leemarm, matig grof zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 187041

Tabel 162b Profielschets van kaarteenheid Rn73C/P-IIb

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 15	2,0	36			321	1	5	matig zware klei
1Cg1	15 50		47			321	1	5	matig zware klei
1Cg2	50 75		47			321	1	3	matig zware klei
1Cr	75 90		22			321	1	3	zware zavel
2Cr	90 150		4	25	180	413			sterk lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 152041

Tabel 162c Profielschets van kaarteenheid Rn74C/vP-IIa

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ah	0 15	4,0	38			321	1	5	matig zware klei
1Cg	15 75		54			321	1	5	matig zware klei
1Cr	75 110		58			321	1	5	matig zware klei
2Cr	110 180	60,0	D			110			onherkenb. vee
3Cr	180 190			30	110	413			sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 221064

5.6.2.3 Ooivaaggronden (Rd..)

Ooivaaggronden zijn kleigronden zonder hydromorfe kenmerken binnen 50 cm - mv. Het ontbreken van deze kenmerken manifesteert zich in een mooie, homogene, bruine laag zonder waarneembare vlekkerigheid. In het algemeen beginnen de hydromorfe kenmerken, in de vorm van roest- en reductie vlekken, tussen 50 en 80 cm - mv. Ze komen qua profielontwikkeling veel overeen met de op de oevervallen gelegen poldervaaggronden. De ooivaaggronden zijn echter droger ontwikkeld.

Rd02A en Rd05A: Ooivaaggronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Ten oosten van de Terwoldsche Wetering.

Oppervlakte: Rd02A: 34,9 ha = 0,5%; Rd05A: 73,2 ha = 1,1%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik en bestaat uit zeer lichte zavel (10-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 2-4%. De gronden zijn kalkrijk. Legenda-eenheid Rn02A bestaat uit een min of meer homogeen kleipakket met binnen 80 cm - mv. zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan uit geologisch rijk rivierzand (.../z) met een aanzienlijk percentage lutum (4-7%). Legenda-eenheid Rn05A bestaat eveneens uit rivierkleiafzettingen maar is meer homogeen. Een duidelijk zandige gelaagdheid van rivierzand ontbreekt helemaal of komt alleen dieper dan 80 cm - mv. voor. Sommige gronden zijn vergraven (.../F), geëgaliseerd (.../E) of opgehoogd (.../H).

Grondwatertrap: VIo, bVIo, VIId, VIIo, bVIIo, VIId, bVIId, VIIId en bVIIId

Tabel 163a Profielschets van kaarteenheid Rd02A/z-VIo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijpings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 30	4,0	12			321	3	5	zeer lichte zavel
1Bw	30 50		10			321	3	5	zeer lichte zavel
2Ce	50 80			3	160	321	3		kleiarm zand
2Cg	80 135			6	180	321	3		kleiarm zand
2Cgr	135 150			6	180	321	3		kleiarm zand
3Cgr	150 170		16			321	3	4	matig lichte zavel
3Cr	170 180	5,0	16			321	3	3	matig lichte zavel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 150023

Tabel 163b Profielschets van kaartenheid Rd05A-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1A/Cw	0	30	2,5	10			693	2	5	zeer lichte zavel
1Cw	30	70		10			321	3	5	zeer lichte zavel
1Cg1	70	90		14			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	90	150		28			321	3	5	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 174005

Rd12A, Rd14A en Rd15A: Ooivaaggronden; matig lichte zavel, profielverloop 2, 4 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Ten oosten van de Terwoldsche Wetering zowel binnen- als buitendijks.

Oppervlakte: Rd12A: 67,7 ha = 1,0%; Rd14A: 1,3 ha = 0,0%; Rd15A: 217,8 ha = 3,2%

Profielopbouw: De bovengrond is 10-30 cm dik, bevat 2-5% organische stof en bestaat uit matig lichte zavel (12-17%). De gronden zijn geheel opgebouwd uit kalkrijke rivierkleiafzettingen met enkele zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan uit rivierzand (.../z) met ca. 4-6% lutum en zijn heterogeen gelaagd. Legenda-eenheid Rd14A heeft zeer zware niet kalkrijke kleitussenlaag. De ondergrond bestaat uit pleistoceen fluvioperiglaciaal zand (.../P). Legenda-eenheid Rd15A heeft geen, slechts dunne of alleen zandige tussenlagen welke dieper dan 80 cm - mv.(.../Z) beginnen. Enkele gronden zijn geëgaliseerd (.../E) of afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IIIb, IVu, VIo, bVIo, VIId, bVIId, VIIo, bVIIo, VIIId, bVIIId en bVIIId

Tabel 164a Profielschets van kaartenheid Rd12A/z-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Bw	30	40	1,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
2Bw	40	50		4		180	321	3		kleiarm zand
2Cg	50	80		3		180	321	3		kleiarm zand
3Cg	80	110		26			321	3	5	lichte klei
3Cgr	110	120		26			321	3	5	lichte klei
3Cr	120	150	3,0	26			321	3	4	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 169059

Tabel 164b Profielschets van kaartenheid Rd14A/Z-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijplings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	14			321	3	5	matig lichte zavel
1Cw	25	55	1,5	14			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg1	55	65		22			321	3	5	zwarte zavel
1Cg2	65	130		48			321	1	5	matig zware klei
2Cg	130	160			12	180	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	160	180			8	190	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 180053

Tabel 164c Profielschets van kaartenheid Rd15A-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	16			321	3	5	matig lichte zavel
1ABw	30	45	3,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Bw	45	60	2,0	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg	60	110		24			321	3	5	zwarte zavel
1Cgr	110	150		32			321	3	5	lichte klei
1Cr	150	180		20		200	321	1	5	zwarte zavel; mengel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 151005

Rd32A, Rd33A, Rd34A en Rd35A: Ooivaaggronden; zware zavel, profielverloop 2, 3, 4 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Voornamelijk ten oosten van de Terwoldsche Wetering.

Oppervlakte: Rd32A: 23,1 ha = 0,3%; Rd33A: 1,0 ha = 0,0%; Rd34A: 1,5 ha = 0,0%; Rd35A: 80,2 ha = 1,2%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik, bevat 3-5% organische stof en bestaat uit zware zavel (18-23%). De gronden zijn voornamelijk opgebouwd uit kalkrijke rivierkleiafzettingen. Veelal komen onder de bovengrond een bruin verweerde Bw- en/of Cw-horizonten voor. Legenda-eenheid Rd32A heeft binnen 80 cm - mv. duidelijke heterogeen zandige tussenlagen. Deze tussenlagen bestaan uit relatief rijke rivierzandafzettingen (.../z) met ca. 4-8% lutum. Legenda-eenheid Rd33A heeft tussen 25 en 80 cm - mv. een zware niet kalkrijke kleitussenlaag. In de ondergrond zijn geen duidelijke rivierzandafzettingen aangetroffen. Legenda-eenheid Rn34C komt alleen voor met een laklaagachtige zeer zware niet kalkrijke kleilaag op pleistocene fluvioperiglaciale zandondergrond (.../P). De bovengrond van legenda-eenheid Rd35A is vrij homogeen en heeft geen duidelijke zandige tussenlagen. Plaatselijk zijn in de ondergrond dieper dan 80 cm - mv. zowel holocene (.../Z) als pleistocene (.../P) afzettingen aangetroffen. Het profielverloop van deze eenheid kan plaatselijk in zwaarte sterk oplopend zijn. Er kunnen hierdoor plaatselijk als onzuiverheid zware kleilagen in de ondergrond voorkomen. Lokaal lopen de rivierkleiafzettingen tot diep in de ondergrond door.

Sommige gronden zijn vergraven (.../F) of afgegraven (.../G).

Grondwatertrap: IVu, Vbo, V1o, bV1o, V1d, bV1d, VIIo, bVIIo, V1Id, bV1Id en bV1Id

Tabel 165a Profielschets van kaartenheid Rd32A/z-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ah	0	15	5,0	19			321	3	5	zwarte zavel
1Bw	15	60	2,0	22			321	3	5	zwarte zavel
2Cg1	60	100		4		160	321	3		kleiarm zand
2Cg2	100	150		7		180	321	3		kleiig zand
3Cgr	150	180		15			321	3	4	matig lichte zavel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 150024

Tabel 165b Profielschets van kaartenheid Rn33A-V1o

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	20			321	3	5	zwarte zavel
1Bw	30	50	2,5	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg	50	70	2,0	30			321	2	5	lichte klei
1Cgr1	70	120		45			321	1	5	matig zware klei
1Cgr2	120	150		20		180	321	1	5	zwarte zavel; mengel

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 182048

Tabel 165c Profielschets van kaarteenheid Rn34A/Z-Vlo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ah	0	25	3,0	18			321	3	5	zware zavel
1Cw	25	60	1,5	23			321	3	5	zware zavel
1Cg	60	135		48			321	1	5	matig zware klei
1Cr	135	160		52			321	1	5	matig zware klei
2Cr	160	180			25	110	413			sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 171038

Tabel 165d Profielschets van kaarteenheid Rd35A-Vto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	19			321	3	5	zware zavel
1Bw	30	80	1,5	16			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg	80	120	0,5	30			321	3	5	lichte klei
1Cgr	120	160		40			321	2	5	matig zware klei
1Cr	160	180		45			321	1	5	matig zware klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 151055

Rd52A en Rd55A: Ooivaaggronden; zware zavel, profielverloop 2 en 5, kalkrijk

Verbreiding: Lokaal verspreid ten oosten van de Terwoldsche Wetering.

Oppervlakte: Rd52A: 7,8 ha = 0,1%; Rd55A: 16,9 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 15-30 cm dik, bevat 3-4% organische stof, bestaat uit lichte klei (25-30%) en is kalkrijk. De gronden zijn kalkrijk. Veelal komen onder de bovengrond van rivierkleiafzettingen bruin verweerde Bw- of Cw-horizonten voor. Legenda-eenheid Rn52A bestaat geheel uit rivierkleiafzettingen met zandige tussenlagen bestaande uit rivierzand (.../z) met een lutumgehalte van ca. 3-5%. Legenda-eenheid Rn55A bestaat eveneens geheel uit rivierkleiafzettingen maar is meer homogeen. De zandige gelaagdheid van het rivierzand begint bij deze gronden veelal dieper dan 80 cm - mv (.../Z) of komt geheel niet voor.

Grondwatertrap: Vto, bVto, Vld, bVld, VIld en bVIld

Tabel 166a Profielschets van kaarteenheid Rn52A/z-Vto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	4,0	28			321	3	5	lichte klei
1Bw1	25	50	2,0	26			321	3	5	lichte klei
1Bw2	50	70	1,5	20			321	3	5	zware zavel
2Cg	70	120			14	180	321			kleiarm zand
2Cgr	120	180		20			321	3	5	zware zavel; gelaagd

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 151051

Tabel 166b Profielschets van kaarteenheid Rd55A-Vld

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	30			321	2	5	lichte klei
1Cw1	30	50		28			321	3	5	lichte klei
1Cw2	50	70		20			321	3	5	zware zavel
1Cg1	70	80		17			321	3	5	matig lichte zavel
1Cg2	80	180		11		180	321	3	5	zeer lichte zavel; gelaagd

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 169012

Rd02B en Rd12B: Ooivaaggronden; zeer lichte en matig lichte zavel, profielverloop 2, kalkarm

Verbreiding: Zeer lokaal ten noorden van de Houtweg tussen de Stroombreed en de Terwoldsche Wetering.

Oppervlakte: Rd02B: 0,9 ha = 0,0%; Rd12B: 2,1 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 30 cm dik en bestaat uit zeer lichte en matig lichte zavel (10-16%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 3%. In de rivierkleiafzettingen komen veel bruin verweerde moderachtige Bw- of Bwg- horizonten voor. De gronden zijn kalkarm en zijn gelegen op de overgang van rivierkleigebied naar het pleistocene zandgebied. Legenda-eenheid Rd02B bestaat uit een homogeen kleipakket met binnen 80 cm - mv. holoceen rivierzand (.../z). Onder dit rivierzand bevindt zich pleistoceen fluvioperiglaciaal zand. Legenda-eenheid Rd12B bestaat uit homogene rivierkleiafzettingen met binnen 80 cm - mv. holoceen rivierzand (.../z). Onder dit rivierzand bevindt zich Jong Dekzand of solifluctie en/of fluvioperiglaciaal zand.

Grondwatertrap: VIIo

Tabel 167a Profielschets van kaarteenheden Rd02B/z-VIto

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 30	3,0		11			321	2	5	zeer lichte zavel
1Bw	30 55	2,5		11			321	2	5	zeer lichte zavel
1Cu	55 100	1,0		6	15	180	321			kleig zand
2Cg	100 150				12	180	413			zwak lemig, matig fijn zand; grind

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 145006

Tabel 168a Profielschets van kaarteenheden Rd12B/z-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 30	3,0		16			321	2	5	matig lichte zavel
1Bw	30 65	2,0		16			321	2	5	matig lichte zavel
1Bwg	65 85	1,5		6	15	160	321			kleig zand
2Cg	85 120				12	160	411			zwak lemig, matig fijn zand
3Cg	120 140				12	200	610			zwak lemig, matig fijn zand; grind
4Cgr	140 155				8	180	413			leemarm, matig fijn zand
4Cr	155 160				8	180	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 145005

Rd35B: Ooivaaggronden; zware zavel, profielverloop 5, kalkarm

Verbreiding: Zeer lokaal ten westen van Welsum.

Oppervlakte: Rd35B: 0,7 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 30 dik en bestaat uit zware zavel (ca. 19%). Het organische-stofgehalte bedraagt ca. 3.5%. In deze rivierkleiafzettingen komen veel bruin verweerde Cw-horizonten voor. De gronden zijn kalkarm en homogeen gelaagd met dunne uit rivierzand bestaande tussenlagen. Veelal neemt het kleipakket naar beneden in zwaarte toe. In de diepe ondergrond komen holoceen rivierzand (.../Z) voor.

Grondwatertrap: IVu

Tabel 169a Profielschets van kaarteenheid Rd35B -IVu

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,5	19			321	1	5	zwarte zavel
1Cw	30	50	2,0	21			321	2	5	zwarte zavel
1Cg	50	60		14			321	3	5	matig lichte zavel
2Cg	60	70		6		180	321	3		kleiig zand
3Cg	70	125		45			321	3	5	zwarte klei
3Cr	125	170	6,0	40			321	1	4	zwarte klei
4Cr	170	180			16	170	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 171037

Rd52B en Rd55B: Ooivaaggronden; lichte klei, profielverloop 2 en 5, kalkarm

Verbreiding: Ten noordwesten van Welsumerveld, in het Voorbroek en in het buitendijkse gebied nabij Fortmond.

Oppervlakte: Rd52B: 5,0 ha = 0,1%; Rd55B: 3,1 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 30 cm dik en bestaat uit lichte klei (25-27%). Het organische-stofgehalte bedraagt 3-4%. In de rivierkleiafzettingen komen veel bruin verweerde Cw-horizonten voor. De gronden zijn kalkarm. Legenda-eenheid Rd52B bestaat uit een homogeen kleipakket met binnen 80 cm - mv. holocene rivierzand (.../z). Onder dit rivierzand bevindt zich pleistoceen fluvioperiglaciaal zand. Legenda-eenheid Rd12B bestaat uit homogene rivierkleiafzettingen met binnen 80 cm - mv. tussenlagen van holocene rivierzand (.../z). Het lutumgehalte varieert 4-7%. Onder dit rivierzand komen alleen rivierkleiafzettingen voor. Legenda-eenheid Rn55B bestaat uit een vrij homogene bovengrond met dieper dan 80 cm - mv. rivierzand (.../Z).

Grondwatertrap: VIo en VIId

Tabel 170a Profielschets van kaarteenheid Rd52B/z-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	30	3,0	26			321	2	5	lichte klei
1Cw1	30	40		28			321	2	5	lichte klei
1Cw2	40	65		22			321	3	5	zwarte zavel
2Cg	65	160		6		170	321	3		kleiig zand
3Cr	160	180		28			321	1	4	lichte klei

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 180035

Tabel 170b Profielschets van kaarteenheid Rd55B/Z-VIId

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	4,0	29			321	1	5	lichte klei
1Cw1	25	65	2,0	30			321	2	5	lichte klei
1Cw2	65	80		23			321	3	5	zwarte zavel
1Cg	80	100		15			321	3	5	matig lichte zavel
2Cg1	100	145		6		180	321	3		kleiig zand
2Cg2	145	180		4		200	321	3		kleiarm zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 180043

Rd02C: Ooivaaggronden; zeer lichte zavel, profielverloop 2, kalkloos

Verbreiding: Lokaal langs de Groote Wetering en ten noorden van Nijbroek.

Oppervlakte: Rd02C: 22,1 ha = 0,3%

Profielopbouw: De bovengrond is 25-30 cm dik, bestaat uit zeer lichte zavel (9-12%). Het organische-stofgehalte varieert van 4-5%. De gronden zijn kalkloos. Onder deze rivierkleiafzettingen komen binnen 80 cm - mv. pleistocene (.../p) zanden voor. Deze zanden kunnen bestaan uit Jong of Oud Dekzand en/of fluviopergalciaal zand.

Grondwatertrap: VIo, VIIo en VIId

Tabel 171a Profielschets van kaartenheid Rd02C/p-VIIo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijplings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 20	3,0	11			321	1	5	zeer lichte zavel
1Bw	20 50		12			321	1	5	zeer lichte zavel
1Cg	50 60		12			321	1	5	zeer lichte zavel
2Bhc	60 90			13	145	412			zwak lemig, zeer fijn zand; donkerbruin
2Cg1	90 120			20	140	412			sterk lemig, zeer fijn zand
2Cg2	120 150			15	140	412			zwak lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 217005

Rd12C en Rd15C: Ooivaaggronden; matig lichte zavel, profielverloop 2 en 5, kalkloos

Verbreiding: Lokaal verspreid ten oosten van de Groote Wetering.

Oppervlakte: Rd12C: 21,3 ha = 0,3%; Rd15C: 2,1 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond bestaat uit rivierkleiafzettingen welke 25-30 cm dik is en bestaat uit matig lichte zavel (14-16%). Het organische-stofgehalte varieert van 3-4%. De gronden zijn kalkloos.

Legenda-eenheid Rd02C bestaat uit een homogeen rivierklei met binnen 80 cm - mv. pleistoceen (.../p) fluvioperiglaciaal zand. De zandondergrond is veelal sterk gelaagd. Legenda-eenheid Rd05C bestaat uit homogeen gelaagde rivierkleiafzettingen met dieper dan 80 cm - mv. pleistoceen zand (.../P). Dit zand kan zowel uit solifluctie als uit fluvioperiglaciaal zand bestaan. Plaatselijk is in de ondergrond verspoelde keileem aangetroffen of komen lössleemachtige tussenlagen voor.

Grondwatertrap: VIo en VIIo

Tabel 172a Profielschets van kaartenheid Rd12C/p-VIo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijplings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0 25	3,0	15			321	1	5	matig lichte zavel
1Cw	25 55	1,5	12			321	1	5	matig lichte zavel
2Cg	55 110			11	190	413			zwak lemig, matig fijn zand
3Cg	110 160			40	90	422			zeer sterk lemig, uiterst fijn zand
4Cgr	160 180			22	130	413			sterk lemig, zeer fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 221025

Tabel 172b Profielschets van kaartenheid Rd15C/P-VIIo

Horizont		Org.stof (%)	Textuur			Geo- form	Kalk- klasse	Rijplings- klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)		lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ah	0 30	4,0	13			321	1	5	matig lichte zavel
1Bw	30 60	3,0	15			321	1	5	matig lichte zavel
1Bwg	60 90	1,5	24			321	1	5	zwake zavel
2Cg	90 130		7	20	200	413			kleinig zand
2Cgr	130 150			12	200	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cr	150 180			10	180	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 184070

Rd32C en Rd35C: Ooivaaggronden; zware zavel, profielverloop 2 en 5, kalkloos

Verbreiding: Directe omgeving van Nijbroek.

Oppervlakte: Rd32C: 4,5 ha = 0,1%; Rd35C: 0,8 ha = 0,0%

Profielopbouw: De bovengrond is ca. 25 cm dik, bestaat uit zware zavel (19-24%). Het organische stofgehalte varieert van 2-3%. De gronden zijn kalkloos. Het rivierkleipakket van de legenda-eenheid Rd32C is vrij homogeen en heeft binnen 80 cm - mv een pleistocene (.../p) zandondergrond. Deze ondergrond bestaat uit fluvioperiglaciaal materiaal. Legenda-eenheid Rd35C lijkt qua bodemprofiel veel op legenda-eenheid Rd32C, maar de fluvioperiglaciale zandondergrond (.../P) begint dieper dan 80 cm - mv.

Grondwatertrap: VIo en VIIo

Tabel 173a Profielschets van kaarteenheid Rd32C/p-VIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	2,5	18			321	1	5	zware zavel
1Cw	25	50	1,5	19			321	1	5	zware zavel
1Cg	50	60		12			321	1	5	matig lichte zavel
2Cg1	60	105			12	165	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cg2	105	150			9	190	413			leemarm, matig fijn zand
2Cgr	150	170			7	190	413			leemarm, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 221031

Tabel 173b Profielschets van kaarteenheid Rd35C/P-VIIo

Horizont		Org.stof (%)		Textuur			Geo-form	Kalk-klasse	Rijpings-klasse	Opmerkingen
Code	diepte (cm-mv.)			lutum (%)	leem (%)	M50 (µm)				
1Ap	0	25	3,0	25			321	1	5	lichte klei
1Cw1	25	60		34			321	1	5	lichte klei
1Cw2	60	80		38			321	3	5	matig zware klei
1Cg	80	130		30			321	3	5	lichte klei
2Cg1	130	160			19	165	413			sterk lemig, matig fijn zand
2Cg2	160	180			14	180	413			zwak lemig, matig fijn zand
2Cgr	180	200			12	180	413			zwak lemig, matig fijn zand

* Deze profielschets komt overeen met boringnr. 221067

5.7 Toevoegingen

De toevoegingen op de bodemkaart geven informatie over kenmerken van de bodem die we niet konden of wilden gebruiken als criterium bij het indelen van de gronden.

De toevoegingen staan op de bodemkaart met een raster of signatuur aangegeven. De meeste toevoegingen geven informatie over de aard, textuur en begindiepte van een onderscheiden laag in de ondergrond. Toevoegingen op de bodemkaart zijn beperkt tot kenmerken die binnen 120 cm - mv. voorkomen. Aanvullende informatie over de (afwijkende) samenstelling van de ondergrond dieper dan 120 cm - mv. is als puntinformatie terug te vinden in het boorstatenbestand. We hebben in totaal 16 toevoegingen, waarvan 4 soorten vergravingen, onderscheiden.

f/...: IJzerrijk, (ijzerconcreties) beginnend binnen 50 cm - mv. en tenminste 10 cm dik

Verbreiding: Voor een belangrijkdeel in het westelijk deel van het Oenersche Broek maar ook lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 171,7 ha = 2,5%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar veel ijzerrijk materiaal onder de bovengrond voorkomt. De gronden hebben in de bovenste horizonten sterk gevlekte okerkleurige roest. Plaatselijk is deze roest verkit tot ijzerconcreties. De mate en hoedanigheid, waarin ijzer zich in het profiel manifesteert, verschilt per boring. In het boorstatenbestand wordt per boring informatie over de vorm en mate van de ijzerrijkdom. Figuur 3 geeft de ligging van de, tijdens het onderzoek aangetroffen ijzerhoudende sloten. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging g/..., en k/....

g/...: grind, beginnend ondieper dan 40 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid in het gebied ten westen van de Groote Wetering.

Oppervlakte: 1141,9 ha = 17,0%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar veel grind in de bovengrond voorkomt. In het gehele gebied komt waar de bovengrond uit een solifluctiedek bestaat veel grind voor. Veelal zijn afhankelijk van de herkomst van de plaggen zelfs de antropogene bovengronden grindrijk. Indien de bovengrond bestaat uit gestuwd materiaal of dekzand, komt er bij deze gronden meestal weinig grind voor. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging f/... en k/....

k/...: zavel- of kleidek, beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik

Verbreiding: Verspreid in het gebied ten westen van de Groote Wetering en de Kromme Beek.

Oppervlakte: 1598,0 ha = 23,8%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar zich een zavel- of kleidek bevindt. De zavel- of kleidekken zijn veelal gelegen in oude beekdalen maar komen ook voor op jonge dekzandruggen of zandige oeverwallen. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging g/... en z/....

s/...: zanddek, beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 0 tot 15 cm dik

Verbreiding: Ten oosten van het Vaassensche Broek, ten noordoosten van de Beemte en nabij het verbindingskanaal.

Oppervlakte: 14,3 ha = 0,2%

Toelichting: Met deze toevoeging worden vooral die plaatsen aangegeven, waar zich een dun bezandingsdekje bevindt. Veelal zijn deze dunne zanddekjes opgebracht door de mens, om de draagkracht van de moerige bovengrond te verbeteren.

z/...: zanddek, beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: 6,1 ha = 0,1%

Toelichting: Deze toevoeging komt voor bij gronden waar over de oorspronkelijke bovengrond bestaande uit zand of beekleem, zand is opgebracht. Dit zand is meestal van elders aangevoerd, heterogeen van opbouw, textuur en plaatselijk dikker zijn dan 40 cm. Afhankelijk van de textuur zijn de bovengronden veelal droogte gevoelig. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging k/...

../g: zeer grof zand en/of grind beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en tenminste 40 cm dik, of beginnend dieper dan 80 cm - mv. en doorlopend tot dieper dan 120 cm - mv.;

Verbreiding: Voornamelijk langs het Apeldoornsch kanaal, maar ook ten zuidwesten van De Vecht en Teuge.

Oppervlakte: 109,2 ha = 1,6%

Toelichting: Deze toevoeging komt voornamelijk voor in fluvioperiglaciaal materiaal maar plaatselijk ook in het solifluctiemateriaal. Het materiaal bestaat overwegend uit leemarm, zeer grof zand (M50 = 420-2000µm). Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging .../w.

.../w: Moerig materiaal, beginnend tussen 40 en 80 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik.

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid in het gehele gebied.

Oppervlakte: 26,3 ha = 0,4%

Toelichting: Zowel de begindiepte als de samenstelling van het moerig materiaal is wisselend, verweerd of veraard, eutroof -, mesotroof broekveen, zegge- en/of rietzeggeveen. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging .../g, .../p en .../P.

.../v: Moerig materiaal, tenminste 15 cm dik en beginnend dieper dan 80 cm - mv.

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid in het gehele gebied

Oppervlakte: 19,0 ha = 0,3%

Toelichting: Zowel de begindiepte, dikte als samenstelling van het moerige materiaal kan plaatselijk sterk variëren. Het venige materiaal komt voornamelijk voor in de laagste delen van de beekdalen en geïsoleerde laagtes. Veelal bestaat deze uit gliede, zandig veraard-, eutroof -, mesotroof broekveen, zegge- en/of rietzeggeveen. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging .../P.

.../p: Pleistoceen zand beginnend ondieper dan 80 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid in het gehele gebied

Oppervlakte: 1576,9 ha = 23,5%

Toelichting: Deze toevoeging is alleen onderscheiden bij rivierkleigronden. Gronden met deze toevoeging hebben onder de holocene rivierkleiafzettingen binnen 80 cm - mv pleistoceen zand. Dit pleistocene zand kan bestaan uit Jong -, Oud Dekzand, solifluctie of fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging .../w.

.../P: Pleistoceen zand beginnend dieper dan 80 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid in het gehele gebied

Oppervlakte: 336,4 ha = 5,0%

Toelichting: Deze toevoeging is alleen onderscheiden bij rivierkleigronden. Gronden met deze toevoeging hebben onder de holocene rivierkleiafzettingen dieper dan 80 cm - mv. pleistoceen zand. Dit pleistocene zand kan bestaan uit Jong -, Oud Dekzand, solifluctie of fluvioperiglaciaal materiaal. Plaatselijk komt deze toevoeging voor in combinatie met toevoeging .../w en .../v.

.../z: Holocene zand beginnend ondieper dan 80 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid in het gehele gebied

Oppervlakte: 220,6 ha = 3,3%

Toelichting: Deze toevoeging is alleen onderscheiden bij rivierkleigronden. Gronden met deze toevoeging hebben onder de holocene rivierkleiafzettingen binnen 80 cm - mv. holocene rivierzand. Dit rivierzand bestaat uit geologisch rijk materiaal en heeft veelal een lutumgehalte van 4-7%. Plaatselijk komt onder dit rivierzand pleistocene afzettingen voor.

.../Z: Holocene zand beginnend ondieper dan 80 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid in het gehele gebied

Oppervlakte: 178,8 ha = 2,7%

Toelichting: Deze toevoeging is alleen onderscheiden bij rivierkleigronden. Gronden met deze toevoeging hebben onder de holocene rivierkleiafzettingen dieper dan 80 cm - mv. holocene rivierzand. Dit rivierzand bestaat uit geologisch rijk materiaal en heeft een lutumgehalte van 4-7%.

.../F: Vergraven

Verbreiding: Verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: 197,9 ha = 2,9%

Toelichting: Gronden met deze toevoeging zijn tot minimaal 40 cm diepte vergraven. De horizonten in het profiel zijn vermengd. Meestal zijn nog voldoende profielkenmerken aanwezig om de gronden bij de onderscheiden legenda-eenheden onder te brengen. Het verwerken of vergraven van een grond heeft meestal als doel een grond te verbeteren. De verbetering heeft vaak een betere beworteling als resultaat doordat storende lagen worden verbroken. Gelijktijdig wordt geprobeerd een betere draagkracht te verkrijgen door de bovengrond te mengen met schraler en humusarmer materiaal. Veel percelen zijn tevens geëgaliseerd. Tijdens de veldwerkzaamheden bleek het vaak moeilijk te achterhalen wat het oorspronkelijke doel van de verwerking was, egaliseren of het verbeteren van de profielopbouw. Het onderscheid tussen een toevoeging 'F' of 'E' is daardoor plaatselijk moeilijk te maken

.../G: Afgegraven

Verbreiding: Plaatselijk langs de IJsseldijk, nabij Welsumerveld, in het Emsterbroek en ten westen van Teuge..

Oppervlakte: 40,0 ha = 0,6%

Toelichting: De gronden zijn om diverse redenen afgegraven. Op een aantal plaatsen is het zand gebruikt voor het verbeteren van laaggelegen gronden in de omgeving. Veelal is een afgraving in het veld duidelijk te herkennen aan een stijlwand.

.../H: Opgehoogd

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: 41,2 ha = 0,6%

Toelichting: De gronden hebben meestal een opgebracht zanddek van 40-80 cm dikte. Het opgebrachte zand is veelal heterogeen van samenstelling, waardoor het soms moeilijk is het profiel goed te classificeren. Het zand waarmee is opgehoogd, is meestal afkomstig van hoger gelegen gronden uit de directe omgeving. De meeste gronden zijn opgehoogd omdat het van oorsprong laaggelegen, natte gronden waren.

.../E: Geëgaliseerde gronden

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: 60,6 ha = 0,9%

Toelichting: De geëgaliseerde gronden zijn gronden, waarbij niet in eerste instantie is gestreefd naar een verbetering van het bodemprofiel, maar naar een vlakkere ligging. Bij een egalisatie zijn de gronden in de van oorsprong laaggelegen locaties veelal verbeterd doordat de bovengrond dikker is geworden. De van oorsprong hooggelegen gronden zijn daarentegen door verschuiving van de bovengrond dunner en schraler geworden. Niet alleen verdwijnen tijdens egalisatiewerkzaamheden veel natuurlijk gevormde hoogteverschillen, ook oorspronkelijk aanwezige perceelsgrenzen, zoals houtwallen (steilwanden van cultuurdekken) en sloten gaan verloren.

5.8 Grondwatertrappen

In deze paragraaf geven we een toelichting op de gekarteerde grondwatertrappen (kaart 2, blad 3 en 4). De grondwaterstanden, in bijzonder de grondwaterstandfluctuaties, zijn van grote betekenis voor de water- en luchthuishouding van de grond en daardoor een belangrijke factor bij de bepaling van de

gebruikswaarde van de grond. Bij het vaststellen van de grondwatertrappen zijn de grondwaterstandsmetingen (par. 3.2.2) een belangrijk hulpmiddel geweest om de schattingen te toetsen en eventueel bij te stellen. Er zijn 13 grondwatertrappen onderscheiden met 1 soort van kwantitatieve toevoeging. Voor de verdere indeling, benaming en codering van deze grondwatertrappen verwijzen we naar de bijlage (rapport 157 van Brouwer, Ten Cate en Scholten, 1996, par. 2.4).

IIa en bIIa: GHG: < 25 cm - mv.; GLG: 50-80 cm - mv

Verbreiding: Verbreid over het gebied.

Oppervlakte: 154,2 ha = 2,3%

Toelichting: Grondwater IIa komt voor bij de koopveen-, weideveen-, moerige podzol-, moerige eerd-, veldpodzol-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, akkeroord-, leekoord-, drechtvaag- en poldervaaggronden

IIb: GHG: 25-40 cm - mv.; GLG: 50-80 cm - mv.

Verbreiding: Verbreid over het gebied.

Oppervlakte: 233,8 ha = 3,5%

Toelichting: Grondwatertrap IIb komt voor bij de koopveen-, meerveen-, moerige eerd-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, beekvaag-, leekoord- en poldervaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap liggen overwegend in de laagste delen van de beekdalen waar veel kwel optreedt. De kweldruk is constant en slecht in geringe mate beïnvloedbaar, maar door een goede oppervlakkige ontwatering kan in de winterperiode het grondwater dieper onder het maaiveld worden gehouden zodat de draagkracht van de bovengronden redelijk goed blijft.

IIc: GHG: > 40 cm - mv.; GLG: 50-80 cm - mv.

Verbreiding: Zeer lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 49,6 ha = 0,7%

Toelichting: Grondwatertrap IIC komt voor bij de koopveen-, moerige eerd-, bruine beekoord-, gooreerd- beekvaag- en poldervaaggronden. Mede door de constante aanvoer van kwelwater vanuit de stuwwal en een goede geregelde oppervlakkige ontwatering, is de grondwaterfluctuatie gering.

IIIa en bIIIa: GHG: < 25 cm - mv.; GLG: 80-120 cm - mv.

Verbreiding: Verbreid over het gebied.

Oppervlakte: 83,3 ha = 1,2%

Toelichting: Grondwatertrap IIIa komt voor bij de weideveen-, meerveen-, moerige eerd-, veldpodzol-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, leekoord-, drechtvaag- en poldervaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap hebben een relatief grote grondwaterfluctuatie. In natte perioden kan het grondwater tot aan het maaiveld stijgen en in droge periode is aanvoer van kwelwater gering en kan het grondwater naar verhouding diep wegzakken.

IIIb en bIIIb: GHG: 25-40 cm - mv.; GLG: 80-120 cm - mv.

Verbreiding: Verbreid over het gebied.

Oppervlakte: 693,4 ha = 10,3%

Toelichting: Grondwatertrap IIIb komt voor bij de koopveen-, moerige podzol-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte enkeerd-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, beekvaag-, poldervaag-, leekoord-, lieoord-, wouoord-, drechtvaag-, poldervaag- en ooivaaggronden. Deze grondwatertrap komt voor op gronden waarvan de ontwatering door goed onderhoud of door drainage verbeterd is. Door de verbeterde ontwatering is de draagkracht van deze gronden sterk verbeterd. Grondwatertrap IIIb is het drogere deel van Gt IIIa.

IVu: GHG: 40-80 cm - mv.; GLG: 80-120 cm - mv.

Verbreiding: Verbreid over het gebied.

Oppervlakte: 1914,7 ha = 28,5%

Toelichting: Grondwatertrap IV komt voor bij de koopveen-, weideveen-, moerige eerd-, veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte enkeerd-, zwarte en bruine beekerd-, gooreerd-, akkereerd-, beekvaag-, vlakvaag-, duinvaag-, leekerd-, woudeerd-, tuineerd-, poldervaag-, en ooivaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap zijn veelal gronden die, ondanks hun relatief lage ligging, een goede ontwatering hebben. Deze goede ontwatering ontstaat doordat de gronden vaak in de directe omgeving van goed afwaterende beken of wetingen liggen. Mede dankzij het ontbreken van storende bodemlagen in de ondergrond reageren de grondwaterstanden in deze gronden vrij snel op de beheerste waterstanden in de beken of wetingen.

Vao en bVao: GHG: < 25 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: Tussen Welsum en het Welsumerveld direct langs de IJsseldijk, zowel binnen- als buitendijks.

Oppervlakte: 5,9 ha = 0,1%

Toelichting: Grondwatertrap Vbo komt voor bij leekerd- en poldervaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap karakteriseren een grote fluctuatie in de grondwaterstanden en komen voornamelijk voor in de directe omgeving van de IJssel. Het grondwater van deze gronden staat vermoedelijk via zandige banen in de ondergrond in directe verbinding (kwelwater) met de IJssel. Het bodemprofiel kan bij hoge rivierstanden tot aan het maaiveld verzadigd raken met grondwater terwijl bij lage rivierstanden het grondwaterstand redelijk diep weg kan zakken.

Vbo en bVbo: GHG: 25-40 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: In de omgeving van Nijbroek en De Vecht maar ook langs de IJsseldijk.

Oppervlakte: 114,4 ha = 1,7%

Toelichting: Grondwatertrap Vbo komt voor bij veldpodzol-, zwarte en bruine beekerd- en gooreerd-, vlakvaag-, duinvaag-, vorstvaag-, leekerd-, poldervaag- en ooivaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap karakteriseren een grote fluctuatie in de grondwaterstanden en komen voor nabij de IJssel. Het bodemprofiel kan gedurende natte periodes tot aan de bouwvoor verzadigd raken met grondwater terwijl in de zomerperiode de grondwaterstand redelijk diep weg kan zakken. De invloed van het kwelwater is beperkt door zijn diepere ligging.

Vlo en bVlo: GHG: 40-80 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: 1955,8 ha = 29,1%

Toelichting: Grondwatertrap Vlo komt voor bij de veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, zwarte en bruine beekerd-, gooreerd-, kanteerd-, akkereerd-, beekvaag-, vlakvaag-, vorstvaag-, leekerd-, woudeerd-, hofeerd-, tuineerd-, poldervaag- en ooivaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap komen relatief veel voor. De variatie in GHG en GLG bij de gronden met deze grondwatertrap is erg groot. Er komen gronden voor met een GHG van circa 40 cm - mv. en een GLG van circa 130 cm - mv., terwijl er ook gronden voorkomen met een GHG van circa 75 cm - mv. en een GLG van circa 180 cm - mv. Doordat deze gronden goed ontwaterd zijn, kunnen gedurende het groeiseizoen afhankelijk van geologische ontstaansgeschiedenis en profielopbouw vochttekorten optreden.

Vld en bVld: GHG: 40 - 80 cm - mv.; GLG: > 180 cm - mv.

Verbreiding: Ten noorden van De Vecht, omgeving Welsumerveld en Welsum.

Oppervlakte: 146,7 ha = 2,2%

Toelichting: Grondwatertrap VIId komt voor bij laarpodzol, bruine beekoord-, leekoord-, woudeoord-, hofoord-, tuineoord-, poldervaag- en ooivaaggronden. Het grondwater zakt gedurende het groeiseizoen dieper dan 180 cm - mv. en komt in natte periodes regelmatig binnen 80 cm - mv. Door de betrekkelijk diepe grondwaterstanden kunnen in droge periodes tijdens het groeiseizoen vrij snel vochttekorten optreden. De fluctuatie van het grondwater bedraagt 120 tot 150 cm.

VIIo en bVIIo: GHG: 80-140 cm - mv.; GLG: 120-180 cm - mv.

Verbreiding: Verspreid over het gehele gebied.

Oppervlakte: 430,7 ha = 6,4%

Toelichting: Deze grondwatertrap VIIo komt voor bij veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, zwarte en bruine beekoord-, gooreerd-, kanteerd-, akkereerd-, vlakvaag-, leekoord-, woudeoord-, hofoord-, tuineoord-, poldervaag- en ooivaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap worden gekenmerkt als hooggelegen, zeer goed ontwaterde gronden, waarbij de grondwaterstanden niet al te diep wegzakken. Doorgaans bevindt de GHG zich tussen de 80-110 cm - mv. en de GLG tussen de 160-180 cm - mv. De fluctuatie van het grondwater bedraagt circa 80 cm. Afhankelijk van de profielopbouw kunnen in het groeiseizoen toch nog redelijk snel vochttekorten optreden..

VIIId en bVIIId: GHG: 80 - 140 cm - mv.; GLG: > 180 cm - mv.

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied met een concentratie tussen Welsumerveld en Welsum.

Oppervlakte: 288,2 ha = 4,3%

Toelichting: Deze grondwatertrap VIIId komt voor bij veldpodzol-, laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, bruine beekoord-, gooreerd-, akkereerd-, vlakvaag-, duinvaag-, vorstvaag-, leekoord-, hofoord-, tuineoord- poldervaag-, en ooivaaggronden. Gronden met deze grondwatertrap komen voor op hooggelegen ruggen en koppen. Veel gronden hebben een matig dik tot zeer dik cultuurdek (anthropogene bovengrond). De GHG bevindt zich veelal tussen de 90 en 120 cm - mv. en de GLG tussen de 200 en 240 cm - mv. Afhankelijk van de profielopbouw kunnen bij de gronden met deze grondwatertrap in het groeiseizoen regelmatig vochttekorten optreden.

VIIIId en bVIIIId: GHG: > 140 cm - mv.; GLG: > 180 - mv.

Verbreiding: Lokaal verspreid over het gebied.

Oppervlakte: 46,9 ha = 0,7%

Toelichting: Grondwatertrap VIIIId komt voor bij laarpodzol-, zwarte en bruine enkeerd-, vlakvaag-, duinvaag-, vorstvaag-, leekoord-, tuineoord-, poldervaag- en ooivaaggronden. Deze grondwatertrap komt voor bij gronden op de hoogst gelegen delen van het gebied. Veel gronden hebben een matig dik tot zeer dik cultuurdek. De GHG bevindt zich meestal tussen 140 en 200 cm - mv. en de GLG tussen de 250 en 300 cm - mv. Met name de gronden met een cultuurdek dunner dan 50 cm kunnen gevoelig zijn voor droogte.

5.9 Overige onderscheidingen

Overige onderscheidingen omvatten aaneengesloten bebouwingen, water, sterk opgehoogde- of afgegraven gronden en percelen van eigenaren en grondgebruikers die geen toestemming verleenden hun grond te betreden. De totale oppervlakte overige onderscheidingen bedraagt 595,2 ha (=8,9%).

5.10 Conclusies van de bodemgesteldheid in het ruilverkavelingsgebied Epe-Vaassen Oost

- De gronden zijn merendeel ontstaan in fluvioperiglaciale afzettingen en rivierkleiafzettingen. In mindere mate zijn solifluctie, Jonge Dekzand, Oude Dekzand en beekkleiafzettingen aangetroffen.
- De gronden zijn ingedeeld in veengronden, moerige gronden, zandgronden, kalkhoudende zandgronden, beekkleigronden en rivierkleigronden. Ze zijn verder onderverdeeld in 208 legenda-

eenheden. De drie meest voorkomende legenda-eenheden zijn: tbZg53 (500,9 ha = 7,5%), Rn32C (396,5 ha = 5,9%) en Rn53C (303,0 ha = 3,5%).

- Plaatselijk komen zandgronden voor (legenda-eenheid tZd.. en cZd...) welke zijn opgebouwd uit rivierzand afkomstig van de rivierkleiafzettingen. Vermoedelijk zijn deze afzettingen vanuit het IJsseldal tijdens hoog water, zowel op als achter de oeverwallen afgezet. Dit rivierzand lijkt plaatselijk veel op Jong Dekzand maar heeft een meer oranjebruine kleur en is mineralogisch duidelijk rijker. In dit rivierzand komen veel kenmerkende moderachtige Bw-horizonten voor.
- Sommige oeverwallen bestaan uit rivierzand met minder dan 8% lutum.
- Er zijn 16 toevoegingen onderscheiden, waarvan 4 soorten vergravingen. De meest voorkomende toevoegingen zijn: zavel- of kleidek, beginnend tussen 0 en 40 cm - mv. en 15 tot 40 cm dik. (1598,0 ha = 23,8%) en .../p, pleistoceen zand beginnend ondieper dan 80 cm - mv. (1576,9 ha = 23,5%). De zavel- of kleidekken zijn veelal gelegen in oude beekdalen maar komen ook voor op jonge dekzandruggen of zandige oeverwallen. Gronden met de toevoeging .../p hebben onder de holocene rivierkleiafzettingen binnen 80 cm - mv pleistoceen zand. De meest voorkomende vergraving is: .../F vergraven (197,9 ha = 2,9%).
- Het waterhuishoudkundig systeem wordt mede bepaald door het regionale watersysteem van het herinrichtingsgebied Epe-Vaassen West maar wordt ook beïnvloed door de IJssel. De grondwaterstroming verloopt van een oostelijke richting naar een duidelijke zuid-noord richting. In het oostelijke deel van het gebied wordt het grondwater vermoedelijk door zandige banen in de ondergrond beïnvloed door de IJssel.
- Tijdens het onderzoek zijn, als indicatie van het voorkomen van kwel, alle sloten welke een ijzerrijke kleur hadden, ingetekend (figuur 3). De kwaliteit van de opname werd in sterke mate beïnvloed door het tijdstip van opname, soort begroeiing en de hoeveelheid neerslag (verdunning) in voorgaande periode. Daarom is geen intensiteit van het voorkomen van een ijzerrijke kleur aan te geven
- Er zijn 13 grondwatertrappen onderscheiden. De meeste gronden zijn redelijk tot goed ontwaterd. De gronden met grondwatertrap IIa, IIIa en Vao (243,4 ha = 3,6%) zijn het slechtst ontwaterd en hebben in de winterperiode vrij hoge grondwaterstanden. Gronden met grondwatertrap IIb, IIc, IIIb en Vbo (1091,2 ha = 16,2%) kunnen worden gekarakteriseerd als gronden met een redelijke ontwatering. Uit landbouwkundig oogpunt zijn de gronden met grondwatertrap IVu (1914,7 ha = 28,5%) ideaal. Ze zijn niet te nat en niet te droog. Goed ontwaterde gronden zijn de gronden met grondwatertrap VIo, VIId, VIIo, VIIId en VIIIId (2868,2 ha = 42,7%).

Literatuur

- Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. *Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland; de hogere niveaus*. Wageningen. PUDOC.
- Borger, G.J., 1977. *De ontwatering van het veen: een hoofdlijn in de historische nederzettingengeografie van Nederland*. Geogr. Tijdschrift 11 (5), 377-387.
- Brongers, J.A., 1972. *Vaassen, een akkercomplex uit de ijzertijd*. Amersfoort, ROB
- Brouwer, F., J.A.M. ten Cate en A. Scholten, 1996. *Bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden; bodemvorming, methoden en begrippen*. Wageningen, DLD-Staring Centrum. Rapport 157. Tweede, gewijzigde druk, bewerkt door J.A.M. ten Cate, H. Kleijer en J. Stolp.
- Eilander, D.A. en J.L. Kloosterhuis, 1982. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000; toelichting bij blad 26 Oost Harderwijk en blad 27 West Heerde*. Wageningen, STIBOKA.
- Eilander, D.A. en J.L. Kloosterhuis, 1979. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000; toelichting bij blad 33 West en Oost Apeldoorn*. Wageningen, STIBOKA.
- Houte deLange, S.M. ten, 1977. *Rapport van het Veluwe-onderzoek. Een onderzoek van natuur, landschap en cultuurhistorie ten behoeve van de ruimtelijke ordening en het recreatie beleid*. Wageningen. PUDOC.
- Knotters, M en P.E.V. van Walsum, 1994. *Uitschakeling van weersinvloeden bij de berekening van de GHG en GLG*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 350.
- Knotters, M en P.E.V. van Walsum, 1997. *Estimating fluctuation quantities from time series of water-table depths*. Journal of Hydrology 197: 25-46.
- Leenders, W., F. Brouwer en M. Knotters, 1990. *De bodemgesteldheid van het herinrichtingsgebied Nijkerk-Putten*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 54.
- Liere, W.J. van en G.G.L. Steur, 1956. *De bodemgesteldheid van het Veluwe-Randgebied*. Wageningen, STIBOKA. Rapport 450.
- Maarleveld, G.C., 1949. *Over de erosiedalen van de Veluwe*. Boor en Spade 4.155-165.
- Edelman, C.H., en Maarleveld, G.C., 1949. *De asymmetrische dalen van de Veluwe*. Boor en Spade 4.165-168.
- Liere, W.J. van en G.G.L. Steur, 1955. *Een Bodemkartering gemeente Epe en een bodemkundige verkenning van een deel van de gemeente Heerde*. Wageningen. Pudoc. Verslag landbouwkundig onderzoek nr. 61.13.
- Oude Voshaar, J.H. 1994. *Statistiek voor onderzoekers*. Wageningen, DLO-Groep Landbouwwiskunde.
- Oude Voshaar, J.H. en J. Stolp, 1996. *Schatting van de GHG en GLG van tijdelijke buizen via regressie op naburige stambuizen*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Dokument 30.
- Pleijter, G., A.Scholten en G. Rutten, 1974. *Ruilverkaveling Twello. Bodem, bodemgeschiktheid en landschap*. Wageningen. STIBOKA. Rapport 1028

Gedeputeerde Staten van Gelderland en Overijssel, 1997. *Landinrichting Epe-Vaassen, Projectnota voor Epe-Vaassen West en Oost. Richtlijnen MER voor Epe-Vaassen West*. Arnhem.

Scholten, A., en G. Rutten, 1978. *Ruilverkaveling Twello (uitbreiding). de bodemgesteldheid*. Wageningen. STIBOKA. Rapport 1321.

Stoffelsen, G.H., 1993. *Bodemkundige-hydrologisch onderzoek in het waterwingebied Epe; de bodemgesteldheid en de huidige hydrologische situatie*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Briefadvies.nr 34415.

Randen, Y. van en J. Stolp, 1995. *Beheerdersdocumentatie BOPAK versie 2.1*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 5.

Riele W.J.M. te en D.J. Brus, 1991. *Methoden van gerichte grondwaterstandsmetingen voor het schatten van de GHG*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 158.

Riele, W.J.M. te en D.J. Brus, 1992. *Het gebruik van fysisch-geografische voorinformatie bij de ruimtelijk voorspelling van grondwaterstanden en grondwaterstandskarakteristieken (GHG en GLG)*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 209.

Riele, W.J.M. te, E.P. Querner, M. Knotters en A.B. Pomper, 1995. *Geostatistische interpolatie van grondwaterstandsdiepten met behulp van fysisch-geografische informatie en de resultaten van een regionaal stromingsmodel*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 414.

Stolp, J., Th.G.C. van der Heyden, Y. van Randen, F. Brouwer en E. Kiestra, 1995. *Gebruikersdocumentatie BOPAK versie 2.1*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 3.

Zagwijn, W.H. en C.J. van Staalduinen (ED.), 1975. *Geologische overzichtskaarten van Nederland; kaarten, profielen en toelichting*. Haarlem, Rijks Geologische Dienst.

39/1256(157) '00x 2' d'

Bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden

Bodemvorming, methoden en begrippen

**BIBLIOTHEEK
STARINGGEBOUW**

**F. Brouwer
J.A.M. ten Cate
A. Scholten**

**Tweede, gewijzigde druk
Bewerkt door
J.A.M. ten Cate
H. Kleijer
J. Stolp**

Rapport 157 tweede, gewijzigde druk

26 JUNI 1997

DLO-Staring Centrum, Wageningen, 1996

REFERAAT

Brouwer, F., J.A.M. ten Cate en A. Scholten, 1996. *Bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden; bodemvorming, methoden en begrippen*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 157 tweede, gewijzigde druk, bewerkt door J.A.M. ten Cate, H. Kleijer en J. Stolp; 134 blz.; 2 fig.; 60 tab; 2 aanhangsels.

Vrijwel ieder rapport over bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden bevatte vroeger een beschrijving van de bodemvorming en de methode van onderzoek, en een verklarende woordenlijst. Deze steeds terugkerende onderdelen zijn in 1992 gebundeld in Rapport 157, wat veel tijd en kosten bespaart. Deze tweede, gewijzigde druk bevat een groot aantal wijzigingen, met name in de hoofdstukken over methode van het bodemgeografisch onderzoek, bodemgeschiktheidsbeoordeling en digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens.

Trefwoorden: bodemclassificatie, bodemgeschiktheid, bodemkartering, bodemkunde, grondwaterstand

ISSN 0927-4499

©1996 DLO-Staring Centrum, Instituut voor Onderzoek van het Landelijk Gebied (SC-DLO)
Postbus 125, 6700 AC Wageningen.
Tel.: (0317) 474200; fax: (0317) 424812; e-mail: postkamer@sc.dlo.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van DLO-Staring Centrum.

DLO-Staring Centrum aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoud

	blz.
Woord vooraf	11
1 Bodemvorming	13
1.1 Bodemvormende factoren	13
1.1.1 Moedermateriaal	13
1.1.2 Reliëf	14
1.1.3 Klimaat	15
1.1.4 Tijd	16
1.1.5 Biologische factor	17
1.2 Bodemvormende processen	18
1.2.1 Humusvorming	18
1.2.2 Ontkalking en silicaatverwerking	19
1.2.3 Ferrolyse	21
1.2.4 Rijping	21
1.2.5 Kattekleivorming	23
1.2.6 Podzolering	23
1.2.7 Gleyverschijnselen	24
1.2.8 Kleiverplaatsing	25
1.2.9 Homogenisatie	26
1.2.10 Anthropogene processen	27
2 Methode van het bodemgeografisch onderzoek	29
2.1 Bodemgeografisch onderzoek	29
2.2 Toetsing aan meetresultaten	31
2.2.1 Bemonstering en laboratoriumanalyse	31
2.2.2 Grondwaterstandsmetingen	31
2.2.2.1 Gemiddeld hoogste (GHG) en gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG)	32
2.2.2.2 Nauwkeurigheid van de berekende GHG en GLG	33
2.2.2.3 Schatting van GHG en GLG van (tijdelijke) buizen met korte meetreeksen door regressie-analyse met stambuizen	34
2.2.2.4 Benadering met gerichte opnamen	36
2.2.2.5 Verkenning van de ontwateringstoestand in de winter	37
2.2.2.6 Veldschatting	38
2.3 Indeling van de gronden	40
2.3.1 Veengronden (code V)	46
2.3.2 Moerige gronden (code W)	48
2.3.3 Podzolgronden (code Y en H)	49
2.3.4 Brikgronden (code B)	52
2.3.5 Dikke eerdgronden (code EZ, EL en EK)	53
2.3.6 Kalkloze zandgronden (code Z)	54
2.3.7 Vaaggronden / 'stuifzandgronden' (code Z)	55
2.3.8 Kalkhoudende zandgronden (code Z...A)	58
2.3.9 Kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden (code S...A)	59
2.3.10 Niet-gerijpte minerale gronden (code MO - zeeklei; RO - rivierklei)	60

2.3.11 Zeekleigronden (code M)	60
2.3.12 Rivierkleigronden (code R)	62
2.3.13 Oude rivierkleigronden (code KR)	64
2.3.14 Oude kleigronden (code K)	65
2.3.15 Leemgronden (code L)	66
2.3.16 Mengelgronden (code M)	67
2.2.17 Overige gronden	67
2.3.18 Toevoegingen en vergravingen	68
2.3.19 Overige onderscheidingen	69
2.4 Indeling van het grondwaterstandsverloop in grondwatertrappen	69
2.5 Opzet van de legenda	71
3 Bodemgeschiktheidsbeoordeling	73
3.1 Interpretatieprocedure	73
3.2 Beoordelingsfactoren	74
3.2.1 Ontwateringstoestand	76
3.2.2 Vochtleverend vermogen	76
3.2.3 Stevigheid van de bovengrond	77
3.2.4 Verkruimelbaarheid	78
3.2.5 Slempegevoeligheid	79
3.2.6 Stuijgevoeligheid	81
3.2.7 Voedingstoestand	82
3.2.8 Zuurgraad	82
3.2.9 Storing in de verticale waterbeweging	83
3.2.10 Reliëf	84
3.2.11 Bewortelbare diepte	84
3.2.12 Samenstelling van de bovengrond	85
3.2.13 Profielopbouw	86
3.2.14 Dikte van de bovengrond	87
3.2.15 Homogeniteit	87
3.2.16 Overige beoordelingsfactoren	87
3.3 Bodemgeschiktheidsclassificatie en randvoorwaarden voor diverse vormen van bodemgebruik	88
3.3.1 Akkerbouw	90
3.3.2 Weidebouw	91
3.3.3 Bosbouw	93
3.3.4 Tuinbouw	94
3.3.5 Fruitteelt	95
3.3.6 Boomkwekerij	96
3.3.7 Akkerbouwmatige vollegrondsgroenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeekleigebieden	98
3.3.8 Aspergeteelt in dekzandgebieden	100
3.3.9 Bloembollenteelt	101
4 Digitale bestanden van bodemgeografisch onderzoek en het gebruikersprogramma BOPAK	103
4.1 Aanmaak van digitale bestanden	103
4.2 BOPAK	104
4.2.1 Applicatie BOPAK	104
4.2.2 Beschikbare informatie in BOPAK	104

Tabellen

1 Overzicht van de twee groepen van bodenvormende processen	18
2 Gemiddelde en variantie van het gemiddelde van GHG, GLG en GHG-GLG-fluctuatie per Gt voor meetpunten in pleistocene zandgebieden, zeekleigebieden en duinen (naar Van der Sluijs 1990)	40
3 Indeling naar veensoort bij veengronden	42
4 Indeling cijfercode bij zand- en leemgronden	42
5 Indeling cijfercode bij zavel- en kleigronden	43
6 Indeling van de dikte van de humushoudende bovengrond	44
7 Diepte-indeling voor begindiepte van o.a. veen-, zand-, leem- of kleiondergrond, verwerkingsdiepte enzovoort ¹	45
8 Indeling kalkverloop	45
9 Indeling, benaming en codering van de veengronden (code V0)	48
10 Indeling, benaming en codering van de moerige gronden (code W)	49
11 Indeling, benaming van de podzolgronden (code Y en H)	51
12 Indeling, benaming en codering van de brikgronden (code B)	52
13 Indeling, benaming en codering van de dikke eerdgronden (code EZ, EL en EK)	54
14 Indeling, benaming en codering van de kalkloze zandgronden (code Z)	56
15 Indeling, benaming en codering van de vaaggronden/'stuifzandgronden' (code Z)	57
16 Indeling, benaming en codering van de kalkhoudende zandgronden (code Z...A)	59
17 Indeling, benaming en codering van de kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden (S...A)	60
18 Indeling, benaming en codering van de niet-gerijpte minerale gronden (code MO -zeeklei; RO-rivierklei)	60
19 Indeling, benaming en codering van de zeekleigronden (code M)	62
20 Indeling, benaming en codering van de rivierkleigronden (code R)	63
21 Indeling, benaming en codering van de oude rivierkleigronden (code KR)	65
22 Indeling, benaming en codering van de oude kleigronden (code K)	65
23 Indeling, benaming en codering van de leemgronden (code L)	66
24 Indeling, benaming en codering van de mengelgronden (code M)	67
25 Indeling, benaming en codering van de overige gronden	68
26 Indeling van de grondwatertrappen bij een boordiepte van maximaal 180 cm - mv., met kwalitatieve toevoegingen	70
27 De beoordelingsfactoren en het bodemgebruik waarvoor ze worden toegepast	75
28 Gradatie in ontwateringstoestand als afhankelijke van de grondwatertrap	76
29 Gemiddeld neerslagtekort (mm) vanaf 1 april in een groeiseizoen van 150 dagen in een 10% droog jaar (Buishand, 1982)	76
30 Gradatie in vochtleverend vermogen als afhankelijke van de hoeveelheid vocht	77
31 Gradatie in stevigheid van de bovengrond voor weidebouw als afhankelijke van de indringingsweerstand (MPa) bij GHG en GVG, en de gevoeligheid ¹ voor vertrapping bij beweiden en voor insporing bij berijden per seizoen	78

32 Gradatie in stevigheid van de bovengrond voor akkerbouw als afhankelijke van de indringingsweerstand (MPa) bij GHG	78
33 Gradatie in verkruimelbaarheid als afhankelijke van de samenstelling van de bouwvoor	79
34 Gradatie in slempgevoeligheid als afhankelijke van de samenstelling van de bouwvoor	80
35 Gradatie in stuifgevoeligheid als afhankelijke van lutum- en leemgehalte van de bouwvoor	81
36 Gradatie in voedingstoestand	82
37 Gradatie in zuurgraad als afhankelijke van de pH(KCl)	83
38 Gradatie in bewortelbare diepte als afhankelijke van het aantal centimeters vanaf maaiveld	85
39 Gradatie in samenstelling van de bovengrond als afhankelijke van het lutum- en leemgehalte en de organische-stofklasse voor vollegronds groenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeekleigebieden	86
40 Gradatie in samenstelling van de bovengrond als afhankelijke van het leem- en lutumgehalte en de organische-stofklasse voor aspergeteelt in dekzandgebieden	86
41 Gradatie in profielopbouw	86
42 Schema van de bodemgeschiktheidsclassificatie voor de verschillende vormen van bodemgebruik	89
43 Bodemgeschiktheidsklassen voor akkerbouw	91
44 Normen voor 'hoog' opbrengstniveau ($\text{kg} \cdot \text{ha}^{-1}$)(PAGV, 1986)	91
45 Bodemgeschiktheidsklassen voor weidebouw voor sommige grootschalige bodemkaarten	92
46 Gemiddelde aanwas bij goede, normale en slechte groei van gidsboomsoorten	93
47 Bodemgeschiktheidsklassen voor bosbouw	94
48 Bodemgeschiktheidsklassen voor tuinbouw	95
49 Bodemgeschiktheidsklassen voor fruitteelt	96
50 Bodemgeschiktheidsklassen voor boomkwekerij	98
51 Bodemgeschiktheidsklassen voor de akkerbouwmatische vollegronds-groenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeekleigebieden	100
52 Bodemgeschiktheidsklassen voor aspergeteelt in dekzandgebieden	101
53 Bodemgeschiktheidsklassen voor continue of periodieke bloembollenteelt	102
54 Gradatie in verzadigde doorlatendheid	111
55 Indeling van lutumarme gronden naar het organische-stofgehalte	118
56 Indeling van lutumrijke gronden naar het organische-stofgehalte	118
57 Rijpingsklassen als afhankelijke van de consistentie	119
58 Indeling niet-eolische afzettingen ¹ naar het lutumgehalte	120
59 Indeling eolische afzettingen ¹ naar het leemgehalte	120
60 Indeling van de zandfractie naar de M50	120

Figuren

1 Schematisch voorstelling van de kalkverlopen in verband met het verloop van het koolzure-kalkgehalte	46
2 Schema van de interpretatieprocedure	74

<i>Aanhangsels</i>	
1 Landinrichtingsprojecten waarvoor BOPAK-bestanden beschikbaar zijn	127
2 BOPAK-gegevens in de tabellen boorpunt, horizont, kaartvlak en kaartenheid	131

Woord vooraf

In opdracht van de provinciale diensten Landinrichting en Beheer landbouwgronden voert DLO-Staring Centrum regelmatig bodemgeografisch onderzoek uit in landinrichtingsgebieden. Het doel van dit onderzoek is onder andere:

- de bodemgesteldheid in kaart te brengen op de schalen 1 : 10 000 of 1 : 25 000;
- de gronden te beoordelen op hun geschiktheid voor één of meer bepaalde gebruiksvormen.

De resultaten van het bodemgeografisch onderzoek worden beschreven in rapporten, weergegeven op kaarten en opgeslagen in digitale bestanden van een ORACLE-GIS - database (BOPAK). In vrijwel ieder rapport werd tot 1992 aandacht besteed aan de bodemvorming en de methode van het bodemgeografisch onderzoek. In de aanhangsels bij ieder rapport werd een woordenlijst gegeven, die termen en begrippen in het rapport of op de kaarten verklaart.

Om tijd en kosten te besparen, heeft DLO-Staring Centrum de steeds terugkerende facetten in de rapportages (over bodemvorming, methode van het bodemgeografisch onderzoek, de bodemgeschiktheidsbeoordeling, de digitale verwerking en opslag, en de verklaring of definitie van termen en begrippen) gebundeld in rapport 157 van 1992. Deze tweede, gewijzigde druk bevat een groot aantal wijzigingen ten opzichte van rapport 157 van 1992. Deze wijzigingen betreffen met name de hoofdstukken over methode van het bodemgeografisch onderzoek, bodemgeschiktheidsbeoordeling en digitale verwerking/manipulatie van bodemkundige gegevens. Bij ieder SC-DLO-rapport over bodemgeografisch onderzoek in een landinrichtingsgebied zal dit rapport worden toegevoegd. Indien nodig, zal een derde, gewijzigde druk tijdig verschijnen.

In hoofdstuk 1 worden de bodemvormende factoren en de bodemvormende processen behandeld. Hoofdstuk 2 beschrijft de methode van het bodemgeografisch onderzoek: het veldwerk, de toetsing aan meetresultaten, de indeling van gronden en het grondwaterstandsverloop, en de opzet van de legenda. Hoofdstuk 3 beschrijft hoe de bodemgeschiktheidsbeoordeling verloopt. De aanmaak van digitale bodemkundige gegevens en de verwerkingsmogelijkheden met het gebruikersprogramma BOPAK, worden beschreven in hoofdstuk 4. Tenslotte zijn in hoofdstuk 5 termen en begrippen die in rapporten of op kaarten kunnen voorkomen, verklaard of gedefinieerd.

In dit rapport wordt regelmatig verwezen naar de *Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften*. Deze handleiding, uitgegeven door DLO-Staring Centrum als Technisch Document 19, bestaat uit de volgende 5 delen:

- TD19A : Bodem;
- TD19B : Grondwater;
- TD19C : Kaarttekenen, rapporteren en samenstellen digitale bestanden;
- TD19D : Interpretatie van bodemkundige gegevens voor diverse vormen van bodemgebruik;
- TD19E : Bepalingsmethoden en meettechnieken.

De handleiding is samengesteld door een projectteam bestaande uit J.A.M. ten Cate, A.F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp op basis van bestaande documenten. De delen TD19A, TD19B, TD19C en TD19D zijn in 1995 verschenen. Deel TD19E zal in 1996 verschijnen.

1 Bodemvorming

Het hoofdstuk bodemvorming is een samenvatting van een gedeelte uit het boek 'Bodemkunde van Nederland, deel 2' van H. de Bakker en W.P. Locher (1990).

Het begrip 'bodem' is niet eenduidig. In de ruimste zin wordt daarmee het bovenste deel van de aardkorst aangeduid. In de bodemkunde wordt het begrip in beperkte vorm gebruikt. De bodem is de bovenste laag van de aardkorst voor zover deze door planten beworteld is of kan worden, of voor zover deze onder invloed van fysische, chemische en biologische processen is veranderd. Vast gesteente en de natte, ongerijpte ondergrond van losse sedimenten behoren dus bodemkundig gezien niet tot de bodem.

De fysische, chemische en biologische processen die het bovenste deel van de aardkorst veranderen, worden bodemvormende of pedogenetische processen genoemd. Hierdoor ontstaat naast een eventueel al aanwezige geogene gelaagdheid (een gelaagdheid ontstaan door verschillen in afzettingsomstandigheden) een pedogene gelaagdheid. De geogene en pedogene gevormde lagen worden horizonten genoemd. De verticale opeenvolging van horizonten heet een bodemprofiel. Hoe een dergelijk profiel is ontstaan, is afhankelijk van factoren die de bodemvorming sterk beïnvloeden. Deze factoren worden bodemvormende factoren genoemd. Door de veelheid van bodemvormende processen en variatie in bodemvormende factoren zijn talloze (combinaties van) horizonten mogelijk.

In de volgende paragrafen worden de bodemvormende factoren en de bodemvormende processen behandeld.

1.1 Bodemvormende factoren

In de bodemkunde worden vijf bodemvormende factoren onderscheiden: moeder-materiaal, reliëf, klimaat, tijd en biologische factor. Laatstgenoemde wordt onderverdeeld in: vegetatie, bodemfauna en de mens.

Doordat deze factoren elkaar sterk beïnvloeden, kunnen ze niet als onafhankelijke variabelen beschouwd worden, zoals hierna zal blijken.

1.1.1 Moedermateriaal

Het moedermateriaal, ook wel uitgangsmateriaal genoemd, is het materiaal waaruit de bodem is gevormd, het verse sediment vóór de verandering door de bodemvorming. De aard van dit materiaal is bepalend voor de bufferende werking van de grond tegen uitlogingsprocessen. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen

het effect van de textuur van de grond (lutum- en leemgehalte en grofheid van het zand) en de mineralogische samenstelling.

Naarmate de grond kleiiger is, verloopt de uitspoeling trager omdat de adsorptiecapaciteit voor kationen hoger is. Een kleigrond 'veroudert' daardoor minder snel dan een zandgrond. Er is dus een interactie tussen de bodemvormende factoren moedermateriaal en tijd.

De mineralogische samenstelling is vooral van belang in verband met de hoeveelheid 'basen' (Ca, Mg, Na en K) die in de gemakkelijk verweerbare mineralen aanwezig is en daardoor kan dienen ter vervanging van uitgespoelde kationen. Wanneer deze aanvulling er niet, of niet meer voldoende is, verzuurt de grond en worden humusbestanddelen getransporteerd.

Bijna alle minerale gronden in Nederland zijn gevormd in klastische sedimenten, uiteenlopend van grove zanden tot zware kleien. Ze kunnen op de volgende wijze afgezet zijn:

- eolisch, zoals löss en dekzand of de duinen langs de kust of het stuifzand;
- fluviatiel, zoals afzettingen van de Rijn, de Maas en hun zijrivieren;
- marien, zoals de Afzettingen van Calais en Duinkerke;
- glaciaal, zoals keileem en fluvioglaciaal zand.

Het enige losse materiaal dat in Nederland gevormd is uit vast gesteente, is het verweringsmateriaal uit het Carboon, Trias, Jura en Krijt.

Het moedermateriaal van de veengronden loopt uiteen van het eutrofe bosveen tot het oligotrofe veenmosveen; dit materiaal is ter plaatse ontstaan.

1.1.2 Reliëf

De invloed van het reliëf of topografie op de bodemvorming hangt in Nederland vooral samen met de diepte van de grondwaterstand en de waterbeweging in de grond. Zo worden 'hooggelegen' gronden onderscheiden, die worden gekenmerkt door diepe grondwaterstanden en een neergaande waterbeweging en 'laaggelegen' gronden, die worden gekenmerkt door hoge grondwaterstanden. Dit is het meest uitgesproken in de zandgebieden, maar ook in de andere gebieden komen verschillen in grondwaterstanden voor die samenhangen met het reliëf.

Bij hooggelegen gronden kan transport van humus en lutum plaatsgevonden hebben vanuit de bovengrond naar dieper gelegen lagen; door de diepere grondwaterstanden reikt ook de biologische activiteit dieper en kan homogenisatie zijn opgetreden. In zeer jonge gronden zijn deze gevolgen nog niet zichtbaar of meetbaar; hieruit blijkt dat er een interactie is tussen de bodemvormende factoren reliëf en tijd. Ook zijn voor deze processen organische stof en bodemleven nodig (interactie tussen de bodemvormende factor reliëf en de biologische bodemvormende factor).

Laaggelegen gronden hebben vaak een humusrijke, soms zelfs venige bovengrond en door wisselende oxidatie-reductie-omstandigheden vertonen ze roestvlekken en grijze vlekken; in de ondergrond hebben zulke gronden homogeen 'blauwige' (donkergrijze) kleuren, de zogenaamde permanent gereduceerde ondergrond. Laaggelegen gronden in zandgebieden vertonen soms kwel, waardoor een opeenhoping van ijzerverbindingen is te zien in de vorm van oxiden, carbonaten, fosfaten enzovoort. Daarnaast komen in de zandgebieden laaggelegen gronden voor die liggen in een inzijgingssituatie, waardoor juist humus en ijzer zijn uitgespoeld. Lage zandgronden in een kwelsituatie zijn vaak beek- en broekeerdgronden; in een inzijgingssituatie zijn het overwegend gooreerd- en veldpodzolgronden.

In hooggelegen gronden heeft het bodemleven een andere samenstelling dan in laaggelegen gronden; in de rivierkleigronden hebben de hooggelegen gronden op de stroomruggen een andere textuur dan de laaggelegen gronden in de kommen (eerstgenoemde zijn lichter). Dit zijn voorbeelden van respectievelijk een interactie tussen de bodemvormende factor reliëf en de biologische bodemvormende factor, en tussen de bodemvormende factoren reliëf en moedermateriaal.

1.1.3 Klimaat

Het klimaat speelt een grote rol in de bodemvorming. Op wereldschaal gezien, is er een duidelijke samenhang tussen de klimaatzones en de bodemvorming.

Nederland heeft een vochtig, gematigd klimaat, Cfb in Köppen's classificatie (C: gematigd regenklimaat met een laagste maandtemperatuur tussen -3 en +18°C, f: een min of meer gelijkmatige verdeling van de neerslag over het jaar, en b: minstens 4 maanden per jaar boven 10°C).

In Nederland is een neerslagoverschot (neerslag groter dan verdamping) in de winter en een neerslagtekort (verdamping groter dan neerslag) in de zomer. Het neerslagoverschot is groter dan het tekort; het gemiddelde jaarlijkse neerslagoverschot is circa 250 mm. Er is een fluctuerende grondwaterstand en een overwegend neergaande waterbeweging in de grond. Veel gronden in Nederland kunnen daardoor gekarakteriseerd worden op uitspoelingsverschijnselen. Dit kan zowel de in de bodemoplossing aanwezige ionen en moleculen betreffen als de colloïdale lutum- en humusdeeltjes.

Behalve de waterbalans (neerslag-verdamping) is ook de temperatuur een klimaatsfactor van belang. De temperatuur beïnvloedt zowel de chemische, fysische als (micro)biologische processen, onder andere de productie en omzetting van organische stof. Wat dat betreft wordt Nederland gekarakteriseerd door een matige productie van organische stof en een eveneens matige afbraak van organische stof op en in de bodem. Dit is een voorbeeld van interactie tussen de bodemvormende factor klimaat en de biologische bodemvormende factor.

1.1.4 Tijd

De factor tijd is op zichzelf genomen geen bodemvormende factor; bedoeld wordt dat een bepaalde combinatie van de andere bodemvormende factoren eerst zichtbaar (meetbaar) wordt, als een zekere tijd is verlopen. Sommige processen verlopen langzaam, andere snel. Een podzolgrond heeft meestal enige honderden jaren nodig voor zijn vorming; de rijping van slap, gereduceerd slik tot een geoxideerde, stevige grond vergt na drooglegging slechts enige tientallen jaren.

De tijd speelt dus een belangrijke rol bij de bodemvorming, direct maar ook indirect, doordat in de loop van de tijd de overige bodemvormende factoren kunnen veranderen. Vooral het ingrijpen van de mens heeft de ontwatering, het grondgebruik en de vegetatie veranderd.

De directe invloed van de tijd blijkt bijvoorbeeld in de rivierkleigebieden. Bij de jonge rivierkleigronden is de bovengrond niet ouder dan 1000 à 2000 jaar, terwijl het moedermateriaal van de meeste oude rivierkleigronden afgezet is op de overgang van het Pleistoceen naar het Holoceen, circa 10 000 jaar geleden. Door dit tijdsverschil vertonen de oude rivierkleigronden bij een goede ontwatering verschillen in bodemvorming met de jonge rivierkleigronden (o.a. lage pH, verwerking van silicaten en transport van lutum). De jonge gronden vertonen in deze situatie alleen enige ontkalking.

Niet de ouderdom van de afzetting is bepalend voor het begin van de bodemvorming, maar de ouderdom van het oppervlak. Dit kan verduidelijkt worden met twee voorbeelden. Het zand van de Veluwe heuvels is meer dan 200 000 jaar geleden afgezet en zo'n 150 000 jaar geleden door het Skandinavische landijs tot heuvels opgestuwd. In de laatste ijstijd is echter door solifluctie en erosie het tegenwoordige maaiveld ontstaan en dit is dus niet veel ouder dan de oppervlakte van onze dekzanden (ca. 10 000 jaar). Het tweede voorbeeld is te vinden in de droogmakerijen. Door afgraving of erosie van het veen en de drooglegging van de daardoor ontstane plassen en meren in de laatste 200 tot 300 jaar, liggen de Afzettingen van Calais (enige duizenden jaren oud) aan het oppervlak. Hierin is de bodemvorming na de droogmaking begonnen.

Ruwweg de helft van Nederland heeft moedermateriaal van holocene ouderdom en de andere helft van pleistocene ouderdom, in minder dan 1% is het ouder. De grens tussen het Holoceen en het Pleistoceen is gesteld op 10 000 jaar geleden, maar meer dan driekwart van de holocene sedimenten die aan de oppervlakte liggen, is jonger dan 1000 jaar. Dit geldt zeker voor de veengebieden. Veen dat aan het oppervlak ligt, is doorgegroeid totdat de mens daaraan een eind maakte door ontwatering en ontginning, en dat is niet veel langer dan zes- tot zevenhonderd jaar geleden begonnen.

1.1.5 Biologische factor

De biologische factor speelt een grote rol bij de bodemvorming, vanaf de micro-organismen tot de mens.

Ook deze factor vertoont interacties met de andere bodemvormende factoren. Een grond met hoge grondwaterstanden heeft een andere natuurlijke vegetatie dan een grond waarin dit niet het geval is; een kleigrond heeft een ander bodemleven dan een zandgrond, enzovoort.

De biologische factor wordt onderverdeeld in: vegetatie, bodemfauna en de mens.

Vegetatie

De vegetatie levert voor het grootste deel het uitgangsmateriaal voor de organische stof in de grond. De natuurlijke vegetatie is afhankelijk van de rijkdom van het substraat (het moedermateriaal), namelijk de textuur, mineralogische samenstelling, zout- en kalkgehalte. In de Nederlandse omstandigheden bestond de vegetatie tijdens de ontginning voornamelijk uit loofbos, met uitzondering van de boomloze hoge venen en zoute getijdegebieden. In Nederland komt nu praktisch geen natuurlijke vegetatie meer voor.

Oligotrofe, hoge venen en een groot deel van de mesotrofe venen hadden een kruidenvegetatie en vrijwel geen bomen. Alleen de eutrofe broek- en bosvenen droegen moerasbos.

De zand- en lössgebieden hebben een vegetatie-opeenvolging gehad vanaf het einde van het Pleistoceen tot heden. Palynologen hebben deze opeenvolging bestudeerd door stuifmeelonderzoek in lagen die organische stof bevatten. Elke onderzoeker die zich bezig houdt met de bestudering van de invloed van de vegetatie op de bodemvorming in deze gebieden, dient er rekening mee te houden dat de vegetatie aanzienlijk veranderd is sinds het begin van de bodemvorming. Een belangrijke verandering is de verdwijning van bos en het ontstaan van heidevelden.

In de zeekleigebieden zijn de nieuwlampolders bedijkt uit schorren of kwelders met een zout-tolerante kruidenvegetatie, sommige polders zelfs uit kale slikken. De gronden van de Zuiderzeepolders hadden oorspronkelijk geen vegetatie maar hebben gedurende enige jaren na de drooglegging een rietvegetatie gehad. In de rivierkleigebieden heeft op diverse plaatsen bos gestaan.

Bodemfauna

Bodemdieren spelen een belangrijke rol bij de bodemvorming. Een opvallend voorbeeld hiervan is het bodemvormend proces homogenisatie (par. 1.2.9); hierbij verdwijnt voornamelijk door gravende bodemdieren de oorspronkelijke sedimentaire gelaagdheid.

Mens

De mens is een zeer belangrijke bodemvormende factor. Een voorbeeld is het ontstaan van de enkeerdgronden. De dikke humushoudende bovengrond is ontstaan door geleidelijke ophoging met plaggenmest die enig zand bevatte. De plaggen werden onder andere op de heidevelden gestoken, waardoor indirect gebieden met stuifzanden ontstonden. Andere voorbeelden zijn waterhuishoudkundige ingrepen (ontwatering en afwatering), bemesting, ontginning en herontginning, en bedijking.

1.2 Bodemvormende processen

Bodemvormende processen zijn alle gebeurtenissen die de kenmerken en eigenschappen van moedermateriaal veranderen.

In paragraaf 1.1 zijn de factoren genoemd die deze processen beïnvloeden; de verschillende mate waarin deze factoren werken (of gewerkt hebben) en hun interacties veroorzaken een zeer complex geheel. Sommige gedeelten van bodemvormende processen zijn fysisch, andere gedeelten zijn chemisch. Het totaal van bodemvormende processen is meestal niet of nauwelijks te kwantificeren of met reactievergelijkingen te beschrijven.

De bodemvormende processen worden verdeeld in omzettingsprocessen en verplaatsingsprocessen. Onder eerstgenoemde groep vallen alle veranderingen door omzetting van het moedermateriaal zelf (ook nieuwvorming daarin en afbraak van sommige componenten daarvan). Bij de tweede groep behoren alle veranderingen door verplaatsing van sommige bestanddelen binnen het moedermateriaal (onder deze verplaatsing vallen ook aan- en afvoer van bestanddelen en menging/homogenisatie daarvan) en de anthropogene processen.

Deze tweedeling (tabel 1) wordt in de meeste handboeken toegepast, maar in feite treden bij veel processen zowel omzettingen als verplaatsingen op.

Tabel 1 Overzicht van de twee groepen van bodemvormende processen

Omzettingsprocessen	Verplaatsingsprocessen
Humusvorming	Podzolering
Ontkalking	Gleyvorming
Silicaatverwerking	Kleiverplaatsing
Ferrolyse	Homogenisatie
Rijping	Anthropogene processen
Kattekleivorming	

1.2.1 Humusvorming

Een van de meest universele bodemvormende processen is de omzetting van organische stof tot humus (humificatie) en de ophoping hiervan op en in de bovengrond. Bij maagdelijke, arme gronden (meestal kalkloze zandgronden) is deze

omzetting gering en ontstaat er een ophoping op de bovengrond (vorming van de O-horizont) en wordt gesproken van ruwe humus. In de grond wordt de gevormde humus gemengd met de minerale bestanddelen (vorming van de Ah-horizont). In goed geëereerde kleigronden (xerokleigronden) wordt niet alleen de organische stof vrijwel geheel in humus omgezet (door de goede voedingstoestand), maar is de menging ook inniger. De menging is het werk van bodemdieren, vooral regenwormen. De ontstane humusvorm wordt mull genoemd. In zandgronden is de menging met de minerale bestanddelen minder en komt de humus voor als losse excrementen van arthropoden (geleedpotige dieren, zoals insecten, duizendpoten en spinnen), moder genoemd.

De bron van de organische stof is de vegetatie (en in mindere mate de fauna). Ook kan initieel al organische stof aanwezig zijn die tegelijkertijd met de minerale delen (synsedimentair = tijdens de sedimentatie) is afgezet. Zo heeft recent afgezet marien sediment meestal enige procenten organische stof die tijdens de rijping (par. 1.2.4) vrijwel geheel verdwijnt.

Veenvorming is uiteraard ook een ophoping van organische stof, waarbij eveneens factoren als tijd, klimaat, vegetatie en reliëf belangrijk zijn. Veenvorming wordt in de bodemkunde echter meer gezien als een lithogeen dan als een pedogeen proces. Na ontginning en ontwatering beginnen de eigenlijke bodemvormende processen in het moedermateriaal. Een belangrijk proces is de omzetting van het veen in de bovengrond tot humus, waarbij voornamelijk door dierlijke activiteit de herkenbare plantenstructuur verloren gaat. In veengronden wordt deze bijzondere vorm van humificatie gewoonlijk veraarding genoemd; als het veen vrijwel alleen door oxidatie is veranderd (in de laag onder de A-horizont), wordt ook wel van 'verwerking' gesproken. In het algemeen wordt deze term echter alleen voor de afbraak van minerale delen gebruikt.

Veraarding en verwerking van veen gaat uiteraard ook gepaard met materieverlies, doordat de organische stof gedeeltelijk is gemineraliseerd tot onder andere CO_2 en H_2O ; hierdoor zakt het maaiveld.

1.2.2 Ontkalking en silicaatverwerking

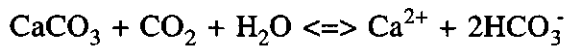
Verwerking van mineralen is in ons klimaat een zeer algemeen verschijnsel. Onder verwerking wordt de al dan niet volledige afbraak van de kristalstructuur van zowel primaire als secundaire mineralen verstaan alsmede de vorming van laatstgenoemde mineralen.

De verwerking van vast gesteente wordt hier niet besproken. Het resultaat hiervan is losse grond bestaande uit een mengsel van zeer verschillende korrelgrootten. Blijft dit materiaal ter plaatse van zijn ontstaan liggen dan wordt gesproken van autochtoon materiaal, is het na zijn ontstaan op een of andere manier verplaatst, dan wordt dit allochtoon materiaal genoemd. Op enkele honderden hectaren na (de gronden in Zuid-Limburg die in afzettingen van het Krijt ontstaan zijn) bestaat het moedermateriaal van de Nederlandse minerale gronden uit allochtoon materiaal.

De mate van chemische verwerking hangt samen met in de bodem aanwezige mineralen die in thermodynamisch opzicht slechts stabiel zijn voor zover er een evenwicht is met de bodemoplossing. Deze oplossing verandert echter voortdurend van samenstelling door bijvoorbeeld:

- percolatie van de grond met regenwater (afvoer van oplosbare reactieproducten);
- produktie van anorganische (H_2CO_3) en organische zuren door bodemflora en -fauna (produktie van H^+ -ionen);
- produktie van complexerende organische verbindingen (complexering van Fe en Al);
- afwisseling van droge en natte perioden (oxidatie-reductieverschijnselen, produktie van H^+ -ionen na oxidatie van Fe^{2+} tot Fe^{3+}).

Tussen de mineralen die in de bodem voorkomen, bestaan verschillen in oplosbaarheid. Vooral calcium- en magnesiumcarbonaten lossen gemakkelijker op dan silicaat-mineralen. In de kalkhoudende gronden waarin deze carbonaten voorkomen, uit de verwerking zich vaak het eerst in de vorm van ontkalking. Het onder invloed van de biosfeer optredende proces kan door de volgende reactievergelijking worden weergegeven:

Zolang de grond nog calciumcarbonaat (kalk) bevat, blijft de pH ongeveer 7. Wanneer de vrijkomende Ca^{2+} (en Mg^{2+})-ionen samen met de HCO_3^- -ionen worden afgevoerd door percolatie met regenwater, verdwijnen op deze manier de carbonaten.

Wanneer een grond geen kalk meer bevat, dalen zowel de pH als de basenverzadiging van de grond.

$$\text{BV} = \frac{\text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+} + \text{K}^+ + \text{Na}^+}{\text{CEC}} \quad \text{waarin:}$$

BV = basenverzadiging;

Ca^{2+} = equivalent geads. Ca^{2+} per kg grond;

Mg^{2+} = equivalent geads. Mg^{2+} per kg grond;

K^+ = mol geads. K^+ per kg grond;

Na^+ = mol geads. Na^+ per kg grond;

CEC = kationen uitwisselingscapaciteit (mol geadsorbeerde eenwaardige pluslading per kg droge grond).

De 'basische' kationen (Ca^{2+} , Mg^{2+} , K^+ en Na^+) worden dan aan het adsorptie-complex gedeeltelijk vervangen door H^+ - en/of Al^{3+} (AlOH^{2+})-ionen, waardoor de basenverzadiging kleiner wordt dan 100%. De vervanging door Al is een gevolg van de silicaatverwerking die op gang komt na ontkalking. De silicaten, als groep, bevatten naast Si vooral Al en Fe, maar ook Ca, Mg, K en Na.

Andere kationen zoals Mn^{2+} , Zn^{2+} , Cu^{2+} zijn meestal slechts als sporenelementen aanwezig. De 'basische' kationen worden gedeeltelijk geadsorbeerd, maar ondervinden bij lage pH veel concurrentie van Al^{3+} -ionen. Verder kunnen ze in nieuwe mineralen worden ingebouwd, door de plant worden opgenomen of in het grondwater terecht

komen. Vermoedelijk komt echter een belangrijk deel van deze ionen in het grondwater terecht. Dit laatste geldt eveneens voor het vrijgekomen kiezelzuur.

Al^{3+} -ionen komen alleen in de grond voor bij lage pH's ($< 4,5$ gemeten in 1 Normaal KCl). Door hun hoge lading worden ze echter sterk geadsorbeerd. Bij hogere pH's komen eenkernige (bijv. AlOH^{2+}) en meerkernige hydrolysecomplexen voor. Laatstgenoemde complexen worden vrijwel irreversibel geadsorbeerd. Transport van Al door de bodem vindt daardoor hoofdzakelijk plaats via de complexen met humuszuren en andere organische verbindingen; dit geldt ook voor driewaardig ijzer, Fe^{3+} .

Als nevenproces van de verwerking wordt verbruining genoemd; een roodkleuring zou op tropische omstandigheden wijzen. De bruine kleur van de Bw-horizonten in ooiwaaggronden in de rivierkleigebieden is echter geheel aan homogenisatie toe te schrijven. Deze gronden zijn nog kalkrijk of hebben op zijn minst nog een hoge basenverzadiging; er kan dus nog geen verwerking zijn opgetreden. Verwerking gepaard gaande met verbruining (vrijkomen van ijzer) wordt gevonden in de Bw-horizonten van vorstwaaggronden, zoals die onder andere in dekzand voorkomen.

1.2.3 Ferrolyse

De bij de gleyverschijnselen (par. 1.2.7) te bespreken afwisseling van oxidatie en reductie kan de silicaatverwerking versterken. Dit is het geval wanneer tijdens de reductiefase het gereduceerde ijzer achterblijft en de overige reactieproducten (vnl. HCO_3^-) worden afgevoerd. In de oxidatiefase treedt respectievelijk oxidatie en hydrolyse van ijzer op. De daarbij vrijkomende H^+ -ionen leiden tot silicaatverwerking; dit deelproces wordt ferrolyse genoemd.

1.2.4 Rijping

Rijping, ook wel initiale bodemvorming genoemd, is het proces dat begint na drooglegging van een waterrijk sediment. De drooglegging bestaat uit inpoldering van buitendijks land (jonge zeekleipolders), ondiepe plassen en meren (droogmakerijen) en de voormalige Zuiderzee (IJsselmeerpolders). De drooglegging wordt gevolgd door ontwatering en afwatering door middel van greppels en/of drainbuizen en sloten. Het waterrijke sediment is in de uitgangstoestand een weke gereduceerde modder zonder structuurelementen die door het rijpingsproces in een begaanbare, gescheurde en geoxideerde cultuurgrond verandert. Dit proces is onder optimale omstandigheden (goede ontwatering, geen kwel, geen potentiële kateklei) binnen enige decennia voltooid, in de bovengrond eerder dan in de ondergrond. Daarna wordt niet meer van initiale maar van voortgaande bodemvorming gesproken. De rijping is vooral een fysisch proces, maar zij heeft ook chemische en biologische aspecten.

Fysische rijping

De belangrijkste aspecten van de fysische rijping zijn de volumevermindering (inklinking) en het steviger worden van de grond. Deze zijn beide het gevolg van irreversibel waterverlies. De weke modder gaat hierdoor scheuren en er worden structuurelementen gevormd. Omdat water voornamelijk aan lutum en organische stof is gebonden, is het waterverlies des te groter naarmate de grond kleiiger en humeuzer is (bij zand is de fysische rijping dan ook nauwelijks te meten; in de classificatie wordt het als fysisch gerijpt beschouwd).

De snelheid van de fysische rijping is onder meer afhankelijk van de vegetatie (de wateronttrekking door plantewortels is de belangrijkste oorzaak van het waterverlies), de af- en ontwatering en het profielverloop.

De mate van fysische rijping kan redelijk goed aan de consistentie (mate van stevigheid) worden beoordeeld. In de classificatie worden vijf rijpingsklassen onderscheiden (zie woordenlijst).

Chemische rijping

Door de fysische rijping wordt de grond doorlatend en doorlucht; de chemische veranderingen die hierdoor in het rijpende sediment ontstaan, worden chemische rijping genoemd.

De belangrijkste veranderingen zijn:

- oxidatie van het gereduceerde slik;
- katekleivorming (wordt in paragraaf 1.2.5 behandeld, maar valt strikt genomen onder chemische rijping);
- oxidatie van Fe^{2+} tot Fe^{3+} en daardoor neerslaan van ijzerverbindingen in gangen en langs scheuren;
- afbraak van en veranderingen in de organische stof;
- omzettingen bij de uitwisselbare kationen: Na^+ - en Mg^{2+} -ionen aan het adsorptie-complex worden geleidelijk en gedeeltelijk vervangen door Ca^{2+} .

Biologische rijping

Al tijdens de afzetting ontstaan biogene gangen in het sediment, een proces dat zich dus voor de bedijking afspeelt. Veranderingen die tijdens de rijping door biologische oorzaken ontstaan, worden biologische rijping genoemd. Bodemvorming door biologische rijping is echter gering, zeker als de pas bedijkte polder direct als bouwland wordt gebruikt. Als de omstandigheden gunstig zijn, treden veel grotere veranderingen door de vegetatie en de bodemfauna pas op na de voltooiing van de rijping; dit proces behoort dan niet meer bij de initiale maar bij de voortgaande bodemvorming en wordt homogenisatie genoemd (par. 1.2.9).

1.2.5 Kattekleivorming

Behalve kalkrijke en kalkloze kleien, komen ook extreem zure kleien voor, die naast roestvlekken ook typische gele vlekken hebben. Deze afzettingen zijn beperkt tot de zeekleigebieden. Dergelijke klei wordt katteklei genoemd.

Kattekleivorming is een proces dat zich tijdens de rijping afspeelt; strikt genomen is het een bodemvormend proces dat onder de rijping valt. Het komt in Nederland zoveel voor dat het in een afzonderlijke subparagraaf besproken wordt.

Het ontstaan van katteklei wordt verklaard uit het sedimentatiemilieu. Onder bepaalde omstandigheden worden tijdens de sedimentatie van mariene afzettingen aanzienlijke hoeveelheden pyriet (FeS_2) opgehoopt. Dit is een rechtstreeks gevolg van de reductie van sulfaat uit zeewater tot sulfide. Daar deze reductie door sulfaatreducerende bacteriën wordt veroorzaakt, is de hoeveelheid pyriet afhankelijk van de toevoer van (gemakkelijk verteerbare) organische stof. De hoogste concentraties worden dan ook niet aangetroffen in zoute, maar in brakke gebieden waar zich een rietvegetatie kon ontwikkelen. Bij drooglegging (inpoldering) van dergelijke gebieden oxideert pyriet en daardoor ontstaan gele vlekken van basisch ijzersulfaat (jarosiet) en bruine vlekken van ijzeroxide. Het bij de pyrietoxidatie vrijkomende zwavelzuur lost in eerste instantie de aanwezige carbonaten op. Als deze niet meer aanwezig zijn, worden ook de silicaten -in deze gronden hoofdzakelijk kleimineralen- aangetast.

Zuur materiaal ontstaat ook wanneer pyriethoudend materiaal uit de gereduceerde ondergrond naar boven wordt gebracht bij het uitbaggeren van sloten, kanalen en recreatievijvers.

1.2.6 Podzolering

Humus die in de bovengrond van arme, zure gronden is ontstaan (par. 1.2.1) valt gemakkelijk uiteen (dispergeert), wordt als disperse humus (colloïdale oplossing) uitgespoeld en slaat op enige diepte weer neer op de zandkorrels. Dit humustype wordt vanwege het ontbreken van enige (met microscoop) waarneembare structuur amorse humus genoemd en ligt als huidjes rond de zandkorrels.

Amorse humus komt het meest voor bij zandgronden als gemakkelijk verweerbare mineralen ontbreken, door verwerking verdwenen zijn of niet meer voldoende basen naleveren. De uitgespoelde humuszuren (fulvo- en huminezuren) hopen zich op enige diepte weer op, samen met Fe en/of Al.

Dit proces van uitspoeling en inspoeling (precipitatie) van humus, Al en Fe wordt podzolering genoemd. Het is al een oude term, vermoedelijk een praktijkterm die door de Rus Dokuchaiev in de vorige eeuw voor deze zonale bodem is ingevoerd (Russ. pod = gelijkend op, en zola = as, naar de lichtgrijze kleur die de uitspoelings-horizont, de E-horizont, kan hebben). Het is een bodemvormend proces dat uiteraard alleen in een klimaat kan voorkomen waarin de neerslag de verdamping overtreft.

Hierbij dient te worden aangetekend dat dit proces zich bij ons in de winter afspeelt. Dit in tegenstelling tot de klassieke gebieden waar podzolgronden voorkomen op de overgang van de loofhoutgordel naar de toendragordel.

Podzolering in de bovenomschreven betekenis wordt in Nederland alleen gevonden in zandgronden, in bepaalde moerige gronden en veengronden. De zandgronden dienen dan ook nog weinig lutum en leem te bevatten en bovendien mineralogisch arm te zijn. In moedermateriaal met meer dan enige procenten lutum, of meer dan enige tientallen procenten leem, of dat mineralogisch rijk is, treedt geen podzolering op. In dit 'rijke' moedermateriaal kunnen bruine gronden worden aangetroffen (o.a. vorstvaaggronden). Ook veengronden en moerige gronden moeten arm zijn, dat wil zeggen oligotroof, wil er podzolering optreden. In de veenkoloniën wordt onder de zure restveenlaag vaak ingespoelde humus aangetroffen. Wanneer bij gebruik als bouwland veen wordt aangeploegd en daardoor versneld wordt omgezet, treedt humustransport op doordat er weinig binding is met mineraal materiaal (ontbreken van lutum).

Men zou verwachten dat podzolering alleen gevonden zou worden bij gronden met diepe grondwaterstanden. Dit is beslist niet het geval. De hydropodzolgronden (moerige podzolgronden, veld- en laarpodzolgronden) vertonen zelfs een extremere bodemvorming dan de xeropodzolgronden (haar- en kamppodzolgronden). Is uit laatstgenoemde gronden het ijzer alleen uit de E-horizont verdwenen, in de hydropodzolgronden is ook de B-horizont en het bovenste gedeelte van de C-horizont ontijzerd.

1.2.7 Gleyverschijnselen

Ijzer kan onder bepaalde omstandigheden veel beweeglijker in de grond zijn dan aluminium. Fe^{3+} kan gereduceerd worden tot Fe^{2+} en Fe^{2+} -hydroxiden zijn veel beter oplosbaar dan Fe^{3+} -oxiden. Voorwaarden voor de reductie zijn:

- continue of periodieke verzadiging met water;
- aanwezigheid van organische stof waardoor reductie mogelijk is;
- een temperatuur waarbij het door micro-organismen gekatalyseerde reductieproces kan plaatsvinden.

Periodiek met water verzadigde horizonten en lagen zijn vaak gekarakteriseerd door een laag met een grijze matrix met bruine roestvlekken langs wortelgangen en scheuren; daaronder is de grond homogeen donkergrijs zonder roestvlekken.

Langs de gangen en scheuren is lucht (zuurstof) naar binnen gedrongen die het uit de grondmassa gemobiliseerde ijzer weer heeft geoxideerd waardoor het is neergeslagen. De roestvlekken in de grijze matrix worden gleyverschijnselen genoemd.

Gleyverschijnselen komen vooral voor in de zone waarin het grondwater fluctueert (of heeft gefluctueerd, fossiele gley).

Lokaal kan zoveel ijzer afgezet zijn dat geen grijze matrix meer zichtbaar is en de horizont geheel rood gekleurd is. Meestal komen dan ook donkerbruine of bruinrode concreties voor, soms zelf platen. Deze ijzerverrijking wordt moerasijzererts, ijzeroer, rodoorn of rodolm genoemd en wordt vrijwel uitsluitend in de beekdalen van de zandgebieden gevonden. Tot voor enige decennia werd het commercieel gewonnen; het was de basis van de ijzerindustrie in de Achterhoek. Ook werd het gebruikt voor de zuivering van stadsgas.

Soms komt een afwijkend roestbeeld voor: een bruine, roestige matrix met grijs gekleurde wanden van structuur-elementen en met grijs gekleurde gangen en scheuren. Deze gleyverschijnselen worden aangetroffen in bovengronden waar percolerend regenwater tijdelijk stagneert. Deze gleyverschijnselen worden pseudogley genoemd.

1.2.8 Kleiverplaatsing

Uitspoeling van fijne deeltjes uit de bovengrond en inspoeling daarvan in de ondergrond wordt kleiverplaatsing genoemd. Er is voor de term kleiverplaatsing gekozen en niet lutumverplaatsing. De verplaatste fijne deeltjes bestaan voornamelijk uit kleimineralen uit de lutumfractie.

Uiteraard treedt kleiverplaatsing alleen op in kleiig moedermateriaal, dat wil zeggen in leem-, zavel- en kleigronden die bovendien al vrij oud zijn. Het verschijnsel wordt dan ook voornamelijk gevonden in lössgronden en oude rivierkleigronden, maar het is ook waargenomen in jonge rivierkleigronden van pre-Romeinse ouderdom.

In rijkere zandgronden kan door verwerking nieuwvorming van kleimineralen optreden. Deze gronden (meestal moderpodzolgronden) vertonen ook kleiverplaatsing. In tegenstelling tot de kleiige gronden gebeurt dit niet in een aaneengesloten horizont maar in dunnere of dikkere lagen. Deze variëren in dikte van enige mm tot 10 à 20 cm; de dunnere worden fibers, de wat dikkere lagen worden banden genoemd. In deze inspoelingslagen is de textuur meestal kleiig, zwak lemig zand met daartussen kleiarm, leemarm zand. Ook in zand dat onder dunne löss, keileem of oude rivierklei ligt, kan klei-inspoeling in deze vorm ontwikkeld zijn.

Kleiverplaatsing kan slechts optreden als de klei gedispergeerd is. Bij een hoge Ca-bezetting is dit niet het geval; voordat kleiverplaatsing kan optreden moet een grond dan ook niet alleen ontkalkt zijn, maar ook zijn basenverzadiging moet al wat gedaald zijn. Ook hierop zijn weer uitzonderingen. Bij een hoge Na-bezetting is klei sterk gedispergeerd (denk aan de instabiele structuur van met zeewater geïnundeerde gronden) en kan klei gemakkelijk uitspoelen.

Vermoedelijk is dit de verklaring dat ook in bepaalde zeekleigronden (knip en knippige zeekleigronden) plaatselijk kleiverplaatsing geconstateerd wordt. Een knipkleigrond is een kalkarme, lichte tot zware kleigrond, met landbouwkundig ongunstige eigenschappen. Hij onderscheidt zich van normale, kalkarme zeekleigronden onder andere door een wat afwijkende kleur, verdeling van de roest en

andere vrij moeilijk te omschrijven kenmerken, zoals een grauwe vlekkerige kleur onder de A-horizont en vaak een instabiele structuur. De knipkleigronden hebben relatief veel Mg aan het adsorptiecomplex (een lage calcium-magnesiumverhouding, meestal beneden 10, soms zelfs beneden 3, in tegenstelling tot 'normale' zeeklei, waarin deze verhouding wel boven de 20 ligt). Dit zou een relict kunnen zijn van de oorspronkelijk hoge, Na- en Mg-bezetting. De combinatie van het gemakkelijk uitwisselbare Na-ion, het moeilijk uitwisselbare Mg-ion en de kalkarmoede, levert de huidige kationenbezetting op.

Bij een zure grond ($\text{pH-KCl} < 5$) is de klei opnieuw weinig beweeglijk, omdat dan uitwisselbare en vrije Al-ionen voorkomen die sterk coagulerend werken.

De gedispergeerde klei wordt met het regenwater naar beneden getransporteerd en in poriën en scheuren als huidjes afgezet. Dit gebeurt als één of meer van de factoren die de dispergering en het transport bevorderen, niet meer werkzaam zijn. De klei kan uitvlokken als de concentratie van Ca-ionen toeneemt (de basenverzadiging stijgt) en de poriën of scheuren kunnen doodlopen waardoor de suspensie mechanisch uitgefilterd wordt. Zoals meer bodemvormende processen is ook dit proces nog niet geheel duidelijk.

1.2.9 Homogenisatie

Sommige lichte klei- en zavelgronden hebben een homogeen bruin gekleurde, niet gelaagde ondergrond, waarin geen grijze vlekken of roestvlekken voorkomen. Ze worden vrijwel uitsluitend gevonden op de van nature goed ontwaterde stroomruggronden in de rivierkleigebieden. Deze verbruining is niet door verwerking (par. 1.2.2) ontstaan omdat deze gronden nog kalkrijk zijn of ten minste nog een hoge basenverzadiging hebben.

Het proces, waarbij de oorspronkelijke sedimentaire gelaagdheid en eventueel aanwezige grijze vlekken en roestvlekken door biologische menging verdwijnen, wordt homogenisatie genoemd. Het proces treedt alleen op bij goede ontwatering en hoge biologische activiteit; dit laatste ligt door de herhaalde groundbewerking in bouwland op een veel lager niveau dan onder bos of grasland. Gravende bodemdieren (mollen en wormen) maar ook de vegetatie spelen een belangrijke rol bij de homogenisatie. De vegetatie is niet alleen belangrijk als humusproducente maar de plantewortels kunnen ook mechanisch aan de verstoren van de gelaagdheid bijdragen.

Het is dan ook waarschijnlijk dat de homogenisatie van de gronden op de stroomruggen al voor de occupatie door de mens onder het natuurlijke ooibos tot stand gekomen is.

Een bijkomend effect van homogenisatie is landbouwkundige structuurverbetering.

1.2.10 Anthropogene processen

Er kan niet van één anthropogeen proces worden gesproken. De tot nu toe behandelde processen worden alle door de mens in meerdere of mindere mate beïnvloed. Ze kunnen versterkt, verzwakt, op gang gezet of zelfs gestopt of omgekeerd worden. Een willekeurige opsomming: bekalking, bemesting (organisch en anorganisch), drooglegging van meren en plassen, bedijking van schorren, kwelders en slikken, beregening, ontginning van heidevelden en veranderingen in de ontwatering van die gebieden.

Als direct werkend anthropogeen proces kan grondverplaatsing worden genoemd: ploegen, diepploegen en -woelen, egaliseren, afgraven, ophogen (opsputten) en bezanden. Een duidelijk voorbeeld van een sterke invloed van de mens op de bodem zijn de gronden van de oude bouwlandcomplexen in de zandgebieden (enken, engen, essen of akkers genoemd). Deze zijn ontstaan door het eeuwenlang opbrengen van potstalmest bestaande uit plaggen, zand en mest, op bouwland. Hierdoor werd het bouwland geleidelijk opgehoogd en in plaats van een ontginningsbouwvoor van ongeveer 20 cm dikte, ligt nu op deze gronden een humushoudende horizont van 50 cm dikte of meer. De bewortelbare diepte en het vochtleverend vermogen zijn hierdoor aanzienlijk vergroot.

Een indirect werkend proces als gevolg van een sterke invloed van de mens zijn de heide-ontginningen. De 500 000 ha, die sinds circa 1850 ontgonnen zijn uit heide-terreinen, hebben de plaggenbemesting niet of nauwelijks meer gekend. Daarentegen zijn ze veelal bekalkt en in toenemende mate bemest met kunstmest culminerend in de huidige overbemesting.

2 Methode van het bodemgeografisch onderzoek

2.1 Bodemgeografisch onderzoek

We verstaan onder bodemgeografisch onderzoek:

- een veldbodemkundig onderzoek naar de variabelen die te zamen de bodemgesteldheid bepalen:
 - . *profielopbouw (als resultaat van de geogenese en pedogenese):*
 1. *dikte van de horizonten;*
 2. *textuur van de horizonten (lutum- en leemgehalte, en zandgrofheid);*
 3. *veensoort;*
 4. *organische-stofgehalte van de onderscheiden lagen;*
 - . *bewortelbare diepte;*
 - . *doorlatendheid van de horizonten;*
 - . *grondwaterstandsverloop uitgedrukt in grondwatertrappen (Gt's);*
- het determineren van de grond volgens De Bakker en Schelling (1989);
- het ruimtelijk weergeven van de verbreiding van deze variabelen in bodemkundige eenheden op kaarten en de omschrijving ervan in de bijbehorende legenda.

Tijdens een bodemgeografisch onderzoek wordt met een grondboor per hectare circa 1 monster (voor kaarten, schaal 1 : 10 000) of circa 1 monster per 2 à 3 ha (voor kaarten, schaal 1 : 25 000) van het gehele bodemprofiel genomen tot een diepte van 1,20, 1,50 of 1,80 m - mv. In het veld wordt elk bodemprofielmonster (veldbodemkundig) onderzocht, dus van elk monster worden de hiervoor genoemde variabelen geschat of gemeten, en wordt de profielopbouw gekarakteriseerd. De resultaten van het veldonderzoek aan deze bodemprofielmonsters worden met een veldcomputer (Husky Hunter) geregistreerd, en vastgelegd op veldkaarten.

Van een aantal bodemprofielmonsters worden de resultaten niet geregistreerd, maar wordt alleen de plaats op de veldkaarten aangegeven. Deze profielmonsters worden genomen om bodem- en Gt-grenzen nauwkeurig vast te stellen. De gegevens van de geregistreerde bodemprofielmonsters, de zogenaamde boorstaten, worden opgeslagen in een computerbestand, dat in principe alleen aan de opdrachtgever wordt verstrekt. Plaats en nummer (veldkaartnummer gevolgd door volgnummer) van de bodemprofielmonsters worden aangegeven op een boorpuntenkaart.

Eventueel bestaande gegevens van bodemprofielmonsters worden aangepast en opgenomen in het computerbestand.

De verbreiding van bodemkundige verschillen wordt op veldkaarten ingetekend. Hierbij wordt niet alleen uitgegaan van de profielkenmerken, maar ook van veldkenmerken en van landschappelijke en topografische kenmerken, zoals maaiveldsligging, reliëf, slootwaterstanden, vegetatie en bodemgebruik.

Indien nodig worden grondmonsters genomen, waaraan de schattingen van de textuur en het humusgehalte worden getoetst (par. 2.2.1). De kartering van het grondwater-

standsverloop die gelijktijdig met de opname van de andere variabelen plaatsvindt, is gebaseerd op de veldschatting van GHG en GLG. Hiervoor worden profiel- en veldkenmerken gebruikt die veroorzaakt worden door en die van invloed zijn op het jaarlijks verloop van de grondwaterstand. Op basis van vooral de relatie tussen de hydromorfe verschijnselen en de GHG en GLG, vastgesteld op plaatsen met langjarige meetgegevens (stambuizen), vindt extrapolatie plaats.

De hydromorfe verschijnselen zoals roest- en/of reductievlekken en blekingsvlekken zijn doorgaans sterk gerelateerd aan het GHG-niveau; de begindiepte van de totaal gereduceerde zone (Cr-horizont) hangt veelal samen met het GLG-niveau. Door verschillende ingrepen kunnen de hydromorfe verschijnselen min of meer vervaagd zijn, of kunnen niet meer op eenduidige wijze met de actuele hydrologische situatie corresponderen. De veldschatting wordt hierdoor moeilijker; daarom worden meer metingen gebruikt die in de opnameperiode als richtwaarden dienen.

De veldkenmerken zijn te ontleen aan de fysische geografie van het gebied en aan de vegetatie. Zij worden vooral gebruikt om de begrenzing van een gebiedsdeel (kaartvlak) met eenzelfde (geschatte) grondwatertrap (= de tot één klasse samen genomen GHG-GLG combinaties) vast te stellen. De veldschattingen van GHG en GLG worden getoetst aan berekende GHG en GLG-waarden afkomstig van buizen en, indien mogelijk, gerichte opnamen (par. 2.2.2).

De conclusies van het onderzoek naar de bodemgesteldheid worden samengevat op twee kaarten: de bodemkaart en de grondwatertrappenkaart. Omdat het niet mogelijk is een kaart te maken die de verbreiding van zowel de bodemeenheden als de grondwatertrappen in kleuren weergeeft, worden op de bodemkaart alleen de bodemeenheden van kleuren voorzien. Om de verbreiding van de grondwatertrappen weer te geven wordt de grondwatertrappenkaart vervaardigd; deze kaart bevat dezelfde informatie als de bodemkaart, maar wordt alleen naar grondwatertrappen ingekleurd.

Binnen bijna ieder kaartvlak komen delen voor waarvan de profielopbouw en/of grondwatertrap afwijkt van de omschrijving die in de legenda voor dit kaartvlak wordt gegeven. Zulke delen worden onzuiverheden genoemd. Deze delen kunnen door hun geringe afmetingen of door de grote variatie op korte afstand bij de gebruikte kaartschaal niet afzonderlijk worden weergegeven. Er wordt naar gestreefd kaartvlakken af te grenzen met een gemiddelde zuiverheid van ten minste 70% (Marsman en De Gruijter 1982).

Kaartschaal en boringsdichtheid bepalen de hoeveelheid informatie op een kaart. Meer of gedetailleerdere informatie wordt niet verkregen door de kaart te vergroten, zoals ten onrechte nogal eens wordt gedacht, maar alleen door een gedetailleerder onderzoek. Bij vergroting neemt de waarnemingsdichtheid per vierkante centimeter af, en daarmee vermindert de nauwkeurigheid van de vergrote kaart sterk (Steur en Westerveld 1965).

Indien de opdrachtgever dit wenst, worden de gronden op hun geschiktheid voor akkerbouw, weidebouw, bosbouw, vollegrondsgroenteteelt, boomkwekerij, enzovoort beoordeeld. Dit gebeurt door de bodem- en grondwatertrappenkaart te interpreteren

volgens het Werksysteem Interpretatie Bodemkaarten (Ten Cate et al. 1995, TD19D en hoofdstuk 3).

Voor het onderzoek naar de bodemgesteldheid verstrekt de opdrachtgever het topografische kaartmateriaal.

2.2 Toetsing aan meetresultaten

Tijdens het veldbodembkundig onderzoek naar de variabelen die de bodemgesteldheid bepalen, worden veel schattingen gemaakt. Het analyseren van elke variabele voor alle bodemprofielmonsters kost te veel tijd en geld. Om enig houvast te hebben vóór de veldopname begint, worden analyse-uitslagen van grondmonsters (textuur en humusgehalte) en grondwaterstandsmetingen (GHG en GLG) geïnventariseerd. Tijdens de veldopname vinden aanvullende bemonsteringen en grondwaterstandsmetingen plaats als controle en eventuele bijstelling op de schattingen.

2.2.1 Bemonstering en laboratoriumanalyse

Als controle op de schattingen van het percentage organische stof en de textuur worden grondmonsters genomen die het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewas-onderzoek te Oosterbeek worden geanalyseerd. De bemonsteringsplaatsen worden aangegeven op een situatiekaart. Ook worden grondmonsters uit het archief van DLO-Staring Centrum gebruikt die verzameld zijn voor de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000.

De analyseresultaten bieden, naast de controle op de schattingen, een overzicht van de verdeling van de minerale delen (granulaire samenstelling) in de verschillende bodemeenheden en van het organische-stofgehalte in de bovengrond. De mediaan van de zandfractie (M50) wordt berekend.

2.2.2 Grondwaterstandsmetingen

Om de veldschattingen van de gemiddeld hoogste grondwaterstand in de winterperiode (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand in de zomerperiode (GLG) te toetsen, worden meetgegevens gebruikt van:

- het Instituut voor Grondwater en Geo-energie-TNO (met een meetreeks van 6-8 jaar of meer; meetfrequentie 2 keer per maand voor de stambuizen en 4 keer per jaar voor de AP-buizen, archief-buizen);
- Staring Centrum-buizen (met een meetreeks van minder dan 6-8 jaar; meetfrequentie 2 keer per maand);
- gerichte opnamen (op data die het GHG- en GLG-niveau benaderen).

Voor gedetailleerde informatie over het grondwater en grondwaterstandsmetingen wordt verwezen naar Ten Cate et al. (1995, TD19B).

2.2.2.1 Gemiddeld hoogste (GHG) en gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG)

De grondwaterstand heeft gedurende het jaar een golfvormig verloop met in de winter de hoogste en in de zomer de laagste standen. De verdamping die in het voorjaar de neerslag gaat overtreffen, en de afvoer veroorzaken een daling van de grondwaterstand. Deze daling duurt tot de nazomer of de herfst. Het neerslagtekort gaat dan over in een neerslagoverschot wat resulteert in een stijging van de grondwaterstand. Uitzonderingen hierop komen bijvoorbeeld voor in gebieden met sterke regionale kwel en met waterinlaat.

De hoeveelheden neerslag en verdamping en hun verdeling over het jaar zijn elk jaar verschillend. Dit werkt door naar de grondwaterstand waardoor de fluctuatie van de grondwaterstand elk jaar een ander verloop heeft. Bovendien verschillen daardoor de tijdstippen waarop de hoogste en de laagste grondwaterstand voorkomen.

Naast meteorologische factoren bepalen ook de hydrologische situatie (afwatering, ontwatering, kwel, wegzijging) en de bodemgesteldheid (doorlatendheid, bergingsvermogen) de grootte van de grondwaterstandsfluctuatie. Deze kan worden gekarakteriseerd met de hoogste en laagste grondwaterstand. Met de hoogste grondwaterstand wordt de wintergrondwaterstand gekarakteriseerd en met de laagste grondwaterstand de grondwaterstand die aan het einde van het groeiseizoen mag worden verwacht. De van jaar tot jaar verschillende fluctuaties moeten daartoe tot een gemiddelde fluctuatie worden herleid. Wanneer hiervoor uitgegaan wordt van grondwaterstanden gemeten op een vaste datum in de winter, en in de zomer, wordt een te geringe fluctuatie gevonden. De hoogste standen zullen immers niet elk jaar op hetzelfde tijdstip vallen, evenmin de laagste standen.

Een beeld van de fluctuaties dat voor veel toepassingen geschikt is, ontstaat door hoogste standen en ook laagste standen over elk hydrologisch jaar (april tot en met maart) te middelen. Door deze waarden weer te middelen kan de gemiddeld hoogste (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) berekend worden.

Voor de GHG (GLG) geldt onderstaande definitie.

De GHG (GLG) is gedefinieerd als de statistische verwachtingswaarde van de HG3's (LG3's) gegeven het grondwaterregime en het klimaat. De precieze waarde hiervan zal in de praktijk uiteraard onbekend blijven, maar deze waarde kan geschat worden uit halfmaandelijks waarnemingen over een aantal jaren, waarin het grondwaterregime niet door ingrepen is gewijzigd.

Omdat het weer van jaar tot jaar sterk wisselt, wordt in de praktijk de GHG (GLG) over een periode van ten minste 8 jaar berekend.

Aanvankelijk werd de GHG en GLG grafisch bepaald door een 'gemiddelde' lijn te trekken door de toppen en de dalen van tijd-stijghoogtelijnen. Het niveau van de gemiddelde toppen en dalen kwam ongeveer overeen met de gemiddelde waarden van de HG3's en LG3's. De keuze van een gemiddelde van drie standen is arbitrair. De keuze van het hydrologisch jaar (april t/m maart) in plaats van een kalenderjaar heeft als achtergrond dat het begin hiervan ongeveer samenvalt met het tijdstip waarop neerslag en verdamping met elkaar in evenwicht zijn. De hoge grondwaterstanden vallen daardoor veelal voor het begin van een nieuwe berekeningsperiode.

2.2.2.2 Nauwkeurigheid van de berekende GHG en GLG

Het aantal jaren met meetgegevens van de grondwaterstand is gewoonlijk beperkt. De eerste systematische metingen dateren van omstreeks 1953. Gegevens over de jaren daarvoor zijn nauwelijks beschikbaar. Een deel van de meetpunten is inmiddels opgeheven of is verplaatst. Ook zijn nieuwe meetpunten in de loop der jaren aan het net toegevoegd. De meetperioden variëren daardoor in lengte en hebben ook los daarvan niet steeds betrekking op dezelfde jaren. Als gevolg van de beperkte meetperiode is de berekende GHG (GLG) niet meer dan een benadering van de werkelijke, maar onbekende GHG (GLG). De nauwkeurigheid van deze berekende GHG (GLG) is niet voor alle meetpunten gelijk.

In de beginperiode van het gebruik van grondwatertrappen stonden meetreeksen van hooguit acht jaar ter beschikking. Deze periode werd toen voor de berekening van de GHG (GLG) als voldoende beschouwd, mede omdat voor een aantal meetpunten een langere periode nog slechts een geringe verandering in de berekende waarde te zien gaf (Colenbrander 1970). De nauwkeurigheid hangt af van de lengte van de meetperiode en van de variatie in de HG3's (LG3's). Door verschillen in bergingsvermogen en verschillen in ont- en afwateringstoestand is deze variatie niet voor alle meetpunten gelijk. De nauwkeurigheid van de berekende GHG en GLG kan met een betrouwbaarheidsinterval worden aangegeven (Oude Voshaar 1994). De betrouwbaarheid wordt uitgedrukt in procenten.

Naar de huidige inzichten wordt de schatting van de GHG (GLG) als voldoende nauwkeurig beschouwd, indien het 80%-betrouwbaarheidsinterval niet groter is dan 20 cm. Zowel voor de correlatie met profiel- en veldkenmerken als voor de keuze van referentiepunten voor een gerichte opname van grondwaterstanden, komen meetpunten met een klein 80%-betrouwbaarheidsinterval het eerst in aanmerking. Uiteraard dienen dergelijke meetpunten ook een goede en representatieve ligging te hebben.

Uit onderzoek is gebleken dat het klimaat in de periode waarvan de HG3's (LG3's) voor de berekening worden gebruikt, van invloed is. Om de nauwkeurigheid van de GHG en GLG van stambuizen te verhogen, is recent een methode ontwikkeld om voor weersinvloeden te corrigeren (Knotters en Van Walsum 1994).

2.2.2.3 Schatting van GHG en GLG van (tijdelijke) buizen met korte meetreeksen door regressie-analyse met stambuizen

Het landelijk meetnet van stambuizen (meetpunten met metingen op of omstreeks de 14e en 28e van elke maand) is vrij grofmazig. Voor een gebied zijn daarom vaak weinig gegevens beschikbaar wanneer men zich beperkt tot de stambuizen. Een verdichting van informatie kan bereikt worden door korte meetreeksen van tijdelijke peilbuizen te koppelen aan langjarige meetreeksen in stambuizen. Daartoe worden tijdelijk (bijv. gedurende een jaar) peilbuizen geplaatst en wordt op dezelfde dag de grondwaterstand in de stambuizen en de tijdelijke peilbuizen gemeten. Voor zo'n tijdelijke buis en een naburige stambuis zal het grondwater doorgaans gelijktijdig stijgen en dalen, zodat een vrij sterke relatie kan worden verondersteld tussen de in beide buizen gemeten grondwaterstanden. Van deze relatie wordt gebruik gemaakt bij het schatten van de GHG en GLG van de tijdelijke buis. De genoemde relatie wordt vastgesteld via regressie-analyse (Oude Voshaar 1994). Door vervolgens in de gevonden regressieformule de GHG (GLG) van de stambuis in te vullen, wordt de geschatte GHG (GLG) van de tijdelijke buis gevonden.

In sommige gevallen vertoont de puntenwolk een 'banaanvormig' patroon. In die situaties is een regressiemodel met een rechte lijn minder geschikt en wordt een exponentiële curve gebruikt. In de overblijvende gevallen van niet-lineariteit wordt een spline-functie (een gladde curve die zo goed mogelijk door de puntenwolk gaat) gebruikt.

In de praktijk is meestal een aantal stambuizen in de omgeving beschikbaar. Na controle op de voorwaarden kan met elke geschikte stambuis een GHG en/of GLG geschat worden. Het ligt dan voor de hand om deze schattingen te combineren (middelen) zodat alle beschikbare informatie gebruikt wordt. Er bestaat een Genstat-procedure (GTKORTEREEKS) waarmee de benodigde berekeningen eenvoudig uitgevoerd kunnen worden (Ten Cate et al. 1995, par. 2.3.5).

Nauwkeurigheid van de via regressie geschatte GHG (GLG) in tijdelijke buizen

Twee componenten bepalen de (on)nauwkeurigheid van de via regressie geschatte GHG (GLG) in een tijdelijke buis:

- onnauwkeurigheid van de regressielijn;
- onnauwkeurigheid van de GHG (GLG) van de stambuis.

De eerste component is duidelijk omdat immers de regressielijn geschat is uit waarnemingen die gespreid liggen rond deze lijn; de lijn bezit daarom een bepaalde onnauwkeurigheid. De tweede component komt voort uit het niet exact bekend zijn van de GHG (GLG) van de stambuis. Deze bezit een bepaalde onnauwkeurigheid (se-stambuis).

Deze beide onnauwkeurigheden worden op een statistisch verantwoorde manier gecombineerd om een schatting van de onnauwkeurigheid van de GHG (se(GHG)) van de tijdelijke buis te krijgen. Omdat de formule voor deze onnauwkeurigheid nogal ingewikkeld is, wordt hiervoor verwezen naar Technisch Document 30 (Oude Voshaar

1996). Op dezelfde manier wordt ook een schatting van de onnauwkeurigheid van de GLG ($se(GLG)$) verkregen.

Voorwaarden om de methode toe te kunnen passen

Omdat deze methode nadrukkelijk gebaseerd is op een regressiemodel, moet er een sterke relatie bestaan tussen de grondwaterstanden in de tijdelijke buis en de voor de schatting gebruikte stambuis. Deze wat vage eis is te vertalen in een aantal, meer concrete voorwaarden. Sommige voorwaarden kunnen al gecontroleerd worden voordat berekeningen worden uitgevoerd. Andere voorwaarden kunnen alleen gecontroleerd worden, wanneer de berekening is uitgevoerd.

Een voorwaarde die vooraf gecontroleerd kan worden, is dat de tijdelijke buis en de stambuis op plekken staan met *vergelijkbare hydrologische omstandigheden*. Immers dan zal het grondwater in grote mate gelijktijdig stijgen en dalen en mag een sterke relatie tussen de twee buizen verondersteld worden. Onder vergelijkbare hydrologische omstandigheden wordt verstaan:

- overeenkomst in bodemkundige opbouw van het gebied;
- vergelijkbaar peilbeheer (afwatering, bemaling);
- vergelijkbaar met betrekking tot kwel cq. wegzijging.

Uiteraard zal men vooraf ook moeten nagaan of de grondwaterstanden in de stambuis en in de tijdelijke buis op dezelfde dag zijn gemeten.

Andere voorwaarden zijn dat de *relatie voldoende sterk* is en met een lineaire, exponentiële of spline functie is te beschrijven. Dit is achteraf te controleren. De relatie wordt als voldoende sterk beschouwd als de verklaarde variantie (R^2_{adjusted}) groter is dan 80%. Als deze kleiner is dan 80% zal de GHG te diep (en de GLG te ondiep) worden geschat vanwege het verschijnsel 'regression to the mean': alle schattingen worden dan naar het midden getrokken omdat de regressielijn vlakker wordt naarmate de relatie zwakker is.

Bovendien moet de *relatie goed kunnen worden vastgesteld*. Dit houdt in dat er *voldoende meettijdstippen* (minstens 10 en liever 20) moeten zijn waarop beide buizen gemeten zijn. Om de relatie goed te kunnen vaststellen, moeten de stambuizen aan de volgende voorwaarden voldoen:

- er moeten voldoende waarnemingen zijn in de buurt van de GHG;
- er moeten voldoende waarnemingen zijn in de buurt van de GLG.

Onvoldoende waarnemingen in de buurt van de GHG levert een onnauwkeurige schatting van de GHG omdat de regressielijn dan wordt geëxtrapoleerd. Evenzo geldt dit voor de GLG. In de praktijk blijken vooral kortdurende meetreeksen (bijv. korter dan 1 jaar) niet altijd aan beide eisen te voldoen, namelijk wanneer de meetreeks geen droge periode of geen natte periode bevat. Er moet dan een afweging gemaakt worden tussen:

- verlenging van de meetperiode;
- genoeg nemen met onnauwkeurige schatters.

Meetreeksen korter dan 1 jaar zijn ook om een andere reden te wantrouwen. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat op één van beide plekken (tijdelijke buis of stambuis) de bodemfysische eigenschappen in het voorjaar sterk verschillen van die in het najaar. De grondwaterstanden vertonen dan in het voorjaar een andere relatie dan in het najaar. Bij een meetreeks die slechts een half jaar bestrijkt, zullen de gegevens een veel te sterke relatie suggereren en bovendien zal de relatie systematisch te hoog of te laag geschat worden.

Combinatie (middelen) van schattingen uit meer stambuizen levert een betere GHG en GLG

In de praktijk blijkt vaak een aantal stambuizen beschikbaar te zijn om via de regressie-methode de GHG en GLG in de tijdelijke buis te schatten. Dit zou meer dan één schatting opleveren. Tot 1995 werd alleen de 'beste' stambuis gebruikt voor de voorspelling zonder gebruik te maken van de informatie van de overige buizen. Het is beter om via een aantal 'goede' stambuizen GHG en GLG te schatten en deze vervolgens te middelen. Deze middeling gebeurt met een weging waarbij de nauwkeurigste schatting het grootste gewicht krijgt. Zoals veelal gebruikelijk is, zijn de wegingsfactoren omgekeerd evenredig met de varianties van de schattingen. Bij deze gecombineerde schatting moet men zich uiteraard beperken tot stambuizen die voldoen aan de voorwaarden om de methode toe te kunnen passen. De gecombineerde schatting is nauwkeuriger dan de schatting op basis van één stambuis, maar hoeveel nauwkeuriger is niet exact aan te geven. Als benadering (Oude Voshaar 1996) wordt hiervoor de laagste waarden voor $se(GHG)$ en $se(GLG)$ van de stambuizen genomen die meedoen in de gecombineerde schatting.

2.2.2.4 Benadering met gerichte opnamen

Bij de benadering van de GHG met gerichte opnamen veronderstelde men voorheen, dat de grondwaterstand in gronden met gelijke Gt's en fluctuatie van grondwaterstanden overal op hetzelfde tijdstip op het niveau van de GHG zou zijn. Het tijdstip waarop dit het geval was, werd vastgesteld bij één of enkele stambuizen. Op dat tijdstip werd dan in een groot aantal, vooraf gereedgemaakte, boorgaten de grondwaterstand opgenomen. Voor elk boorgat was de gemeten grondwaterstand een schatting van de GHG. Voor het vaststellen van de GLG werd een gerichte meting op 'GLG-niveau' uitgevoerd. Met deze aanpak kan geen waarde gegeven worden voor de nauwkeurigheid van de schattingen. Bij de keuze van de als referentiebuis te gebruiken stambuizen is als richtlijn aan te houden dat het stambuizen moet betreffen met:

- een klein 80%-betrouwbaarheidsinterval (minder dan 20 cm);
- een fluctuatie die naar verwachting overeenkomt met die van de boorgaten in het onderzoeksgebied. Uiteraard mag op de meetdatum de grondwaterstand in de stambuis niet te veel van de GHG of GLG afwijken.

Een zwak punt in deze methode was dat ervan uitgegaan werd dat het gebied 'hydrologisch homogeen' zou zijn, in die zin dat de grondwaterstanden zich overal

gelijktijdig op het niveau van de GHG of de GLG bevonden. Dit veronderstelde dat de grondwaterstandsfluctuatie binnen zo'n gebied overal synchroon verloopt. Echter door verschillen in bergingsvermogen, doorlatendheid, dichtheid van het ontwateringssysteem, geo(hydro)logische opbouw van de ondergrond enzovoort, komen al op relatief korte afstanden meer of minder grote verschillen in het grondwaterstandsverloop voor. Zo hebben natte gronden een geringe berging en doorgaans een dicht ontwateringssysteem. Hierdoor heeft het weer (neerslag en verdamping) bij natte gronden over het algemeen een veel grotere en directere invloed op de grondwaterstand dan bij drogere gronden. Dit betekent dat het uitgangspunt van de gerichte opname, het alom gelijktijdig bereiken van het GHG- (GLG)-niveau, zich lang niet overal voordoet. Het resultaat van de gerichte opname was een onzekere schatting.

Het is evenwel mogelijk met een wat aangepaste versie van de methode de GHG of GLG te schatten. Hierbij gaat men uit van een *set* van referentiebuizen die de belangrijkste variatie in hydrologische omstandigheden (geohydrologie en ontwateringsniveau) representeren, anders gezegd die alle voorkomende Gt's omvatten.

Deze gerichte opname wordt bij voorkeur uitgevoerd wanneer de grondwaterstand in de buizen met een gemiddeld ontwateringsniveau ongeveer op het GHG- (GLG-) niveau is. Op dat tijdstip wordt de grondwaterstand in de boorgaten en in alle referentiebuizen gemeten. Op basis van de gegevens van de referentiebuizen wordt de samenhang vastgesteld tussen de grondwaterstand en de GHG (GLG) (via regressie); eventueel wordt dit per geohydrologisch deelgebied (stratum) afzonderlijk gedaan. Met deze samenhang wordt vervolgens de GHG (GLG) per boorgat geschat. Bij deze aanpak van de gerichte opname kan tevens een indicatie van de betrouwbaarheid van de schattingen verkregen worden, mits het aantal en de spreiding (natte en droge buizen) toereikend is (Te Riele 1994).

Door evenwel beide metingen in één regressiemodel te combineren, is het mogelijk de betrouwbaarheid van de GHG- (GLG)-schattingen van de boorgaten te vergroten. Voorwaarde is wel dat de metingen op beide tijdstippen op precies dezelfde lokaties verricht worden. In dat geval kan de GHG (GLG) van de boorgaten geschat worden met een multiple regressie-model dat is gebaseerd op de samenhang tussen de GHG (GLG) en de gemeten grondwaterstanden op twee tijdstippen in de referentiebuizen (Te Riele en Brus 1991).

2.2.2.5 Verkenning van de ontwateringstoestand in de winter

Op een eenvoudige en snelle wijze kan een globale indruk van de voorkomende GHG's verkregen worden, wanneer in de winter een verkenning wordt uitgevoerd van de ontwaterings- en afwateringssituatie. Het is doelmatig om dit voorafgaande aan het bodemgeografisch onderzoek uit te voeren. Tijdens de verkenning geeft men op een kaart aan in welke mate wateroverlast geconstateerd wordt. Van belang is het moment waarop de verkenning uitgevoerd wordt. Bij voorkeur wordt dit op het

tijdstip gedaan waarop de grondwaterstand ongeveer op het niveau van de GHG is gekomen (controleren met stambuisgegevens) en eventueel de slootwaterstand weer tot winterpeil is afgemalen. In alle gebieden met hoge slootwaterstanden is de grondwaterstand ook hoog en de GHG bijgevolg ondiep. Het omgekeerde behoeft uiteraard niet het geval te zijn. Een diep slootpeil vormt geen garantie voor een goede ontwatering (afvoer van overtollig water uit de grond) en een diepe GHG. Ziet men bij een goede afwatering veel plassen op het land of water in de bouwvoor van geploegd land, wat niet het gevolg is van de structuur van de bovengrond (verslumping), dan is de kans op een ondiepe GHG vrij groot. Over de tijdsduur waarop zich hoge grondwaterstanden handhaven, kan een indruk verkregen worden door de verkenning na enige dagen te herhalen.

2.2.2.6 Veldschatting

Ter voorbereiding op een bodemgeografisch onderzoek wordt een grondige analyse uitgevoerd naar de beschikbare grondwaterstandsgegevens. In de praktijk komt dit neer op het raadplegen van het archief van GG-TNO met behulp van OLGA en het berekenen van GHG en GLG van de geselecteerde buizen. Daarnaast is het van belang de aard en de omvang van de eventueel gerealiseerde ingrepen in de waterhuishouding te kennen, terwijl ook informatie over grootte en plaats van grondwateronttrekking door pompstations onontbeerlijk is. Ook het raadplegen van de waterstaatskaart, schaal 1 : 50 000, en incidenteel van hoogtecijferkaarten, schaal 1 : 10 000, kan bijdragen in een toename van de hydrologische voor-informatie. Bij de start van de opname bestaat er aldus kennis over de grootte van de fluctuatie van de grondwaterstand, over de variatie van de fluctuatie binnen het gebied al dan niet gerelateerd aan het voorkomen van natte en droge gronden of aan bepaalde landschap-pelijke eenheden.

Het op een veldkaart aangeven van grondwatertrappen dat gelijktijdig geschiedt met de opname van de bodemeenheden, is gebaseerd op een veldschatting van de GHG en de GLG. Voor de veldschatting wordt gebruik gemaakt van profiel- en veldkenmerken. Profielkenmerken worden veroorzaakt door het jaarlijkse verloop van de grondwaterstand. Veldkenmerken geven de invloed van het jaarlijkse verloop van de grondwaterstand aan.

Met betrekking tot de fluctuatie van de grondwaterstand zijn in een bodemprofiel drie zones te onderscheiden:

- de zone boven de hoogste grondwaterstand, waarin door voldoende aëratie nauwelijks of geen reductieprocessen optreden. In gronden met hoge grondwaterstanden is deze afwezig;
- de zone waarin zich de fluctuatie van de grondwaterstand afspeelt. In deze zone met afwisselend oxidatie- en reductieprocessen ontstaan door herverdeling van bepaalde verbindingen (o.a. van ijzer) roest- en/of reductievlekken. In ijzerhoudende gronden zijn dit de klassieke gley-kenmerken, in ijzerloze gronden de blekingsvlekken (kleurschifting). Het GHG-niveau bevindt zich in deze zone, veelal in het bovenste gedeelte;

- de zone beneden de diepste grondwaterstand, waarin door permanente verzadiging met water oxidatieprocessen ontbreken (Cr-horizont). De bovenzijde van deze zone correspondeert ruwweg met het GLG-niveau. Bij profielen met een grote capillaire opstijging kan de GLG zelfs in de gereduceerde zone zitten.

GHG

Van de te gebruiken gleyverschijnselen en blekingsvlekken voor de veldschatting van de GHG is geen landelijk geldende morfometrische beschrijving te geven. Hun verschijningsvorm is te zeer afhankelijk van het moedermateriaal waarin zij zijn gevormd en slechts een deel van deze verschijnselen heeft betrekking op het actuele grondwaterstandsverloop. Ingrepen in de ontwaterings- en afwateringstoestand hebben in grote delen van Nederland de grondwaterstand verlaagd. Profielkenmerken die bij het vroegere grondwaterregime behoren en dus fossiel zijn, laten zich vaak niet gemakkelijk van actuele kenmerken onderscheiden.

GLG

De veldschatting van de GLG geeft gewoonlijk minder problemen dan die van de GHG. Het voornaamste profielkenmerk is de begindiepte van de Cr-horizont. Ook voor het GLG-niveau geldt dat dit niet steeds met de bovengrens van de Cr-horizont samenvalt. De grootte van de noodzakelijke correctie kan worden gevonden door profielstudie bij stambuizen.

Naast profielkenmerken bij de veldschatting van de GHG en GLG moet men ook letten op veldkenmerken. Veldkenmerken zijn onder andere te ontleen aan de fysische geografie van het gebied (landschap, reliëf, dichtheid van het afwaterings- en ontwateringsstelsel, slootwaterstand, begreppeling, buisdrainage en bodemgebruik) alsmede aan de vegetatie (vocht- en droogte-indicatoren). De veldkenmerken worden tevens gebruikt om de begrenzing van een gebied met eenzelfde grondwatertrap vast te stellen.

Gewoonlijk geeft geen van de kenmerken een ondubbelzinnige aanwijzing over het GHG- en GLG-niveau. Slechts zelden is een kenmerk zo uitgesproken dat geen twijfel behoeft te bestaan over de daaraan te ontleen gevolgtrekking. De veldschatting is meer dan een uit een combinatie van kenmerken opgebouwd totaalbeeld. Op den duur ontstaat door ervaring en gebiedskennis voor de GHG en GLG een zekere verwachtingswaarde die voortdurend aan kenmerken getoetst moet worden en zonodig gecorrigeerd. Een hulpmiddel hierbij is de kennis van de GHG-GLG-fluctuatie per grondwatertrap, zoals die in tabel 2 bij gemiddelde waarden van de GHG en GLG is opgenomen.

Tabel 2 Gemiddelde en variantie van het gemiddelde van GHG, GLG en GHG-GLG-fluctuatie per Gt voor meetpunten in pleistocene zandgebieden, zeekleigebieden en duinen (naar Van der Sluijs 1990)

Grondwatertrap (Gt)	GHG ¹ in cm - mv.	GLG ¹ in cm - mv.	GHG-GLG-fluctuatie (cm)	Aantal meetpunten
I	-5 ± 4	38 ± 7	43 ± 5	14
II nat	7 ± 3	66 ± 4	60 ± 3	34
II* droog	32 ± 7	67 ± 11	36 ± 10	5
III nat	17 ± 1	103 ± 3	86 ± 10	54
III* droog	32 ± 3	102 ± 4	70 ± 3	33
IV	56 ± 3	104 ± 4	49 ± 3	45
V nat	17 ± 3	135 ± 5	118 ± 4	30
V* droog	32 ± 3	142 ± 4	110 ± 3	42
VI	61 ± 1	155 ± 2	94 ± 2	151
VII droog	101 ± 2	190 ± 3	90 ± 2	99
VII* droog	185 ± 3	281 ± 4	97 ± 3	50

¹ Berekend voor het gehele hydrologisch jaar

Let op: natter deel: GHG < 25 cm; droger deel Gt II: GHG 25-50 cm en van Gt III en V: 25-40 cm; droger deel Gt VII: GHG 80-140 cm en zeer droog deel Gt VII: GHG > 140

2.3 Indeling van de gronden

In het veld worden de gronden per boorpunt gedetermineerd volgens het systeem van bodemclassificatie voor Nederland van De Bakker en Schelling (1989). Dit is een morfometrisch classificatiesysteem: het gebruikt de meetbare kenmerken van het profiel als indelingscriterium. Vervolgens worden de gronden in karteerbare eenheden ingedeeld. Deze eenheden worden in de legenda ondergebracht, omschreven en verklaard. De definities van de gebruikte begrippen, gehanteerd bij de indelingscriteria, staan vermeld in hoofdstuk 5. De verschillende soorten gronden worden in de legenda zodanig gegroepeerd dat de wijze van indeling overzichtelijk wordt weergegeven. Er wordt naar gestreefd dat de indeling van de gronden zoveel mogelijk overeenkomt met die van de legenda van de Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000. Voor het doel van het onderzoek (bodemkaarten, schaal 1 : 10 000 of 1 : 25 000) wordt op bepaalde punten van de landelijke indeling afgeweken en de onderverdeling verfijnd. De gronden worden naar de grondsoort ingedeeld:

- veengronden;
- moerige gronden;
- zandgronden;
- zavel- en kleigronden;
- leemgronden.

De definities van deze gronden zijn als volgt:

- veengronden zijn gronden die tussen 0 en 80 cm diepte voor de helft of meer van de dikte uit moerig materiaal bestaan.
- moerige gronden zijn gronden die tussen 0 en 80 cm diepte voor minder dan de helft van de dikte uit moerig materiaal bestaan dat tevens voldoet aan de definitie van de moerige bovengrond of van de moerige tussenlaag.
- zandgronden zijn minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor de helft of meer van de dikte uit zand bestaat; indien een dikke

A voorkomt, moet deze gemiddeld uit zand bestaan.

- zavel- en kleigronden zijn minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor minder dan de helft van de dikte uit zand bestaat; indien een dikke A voorkomt, moet deze gemiddeld zwaarder zijn dan de textuurklasse zand.
- leemgronden zijn minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor de helft of meer van de dikte uit leem bestaat; indien een dikke A voorkomt, moet deze gemiddeld uit leem bestaan.

In de volgende subparagrafen worden de hoofdklassen van de gronden en de verdere indeling, alsmede toevoegingen en vergravingen, en overige onderscheidingen toegelicht. Tussen () staat telkens de code voor een indelingscriterium. De hoofdklassen van de gronden zijn:

- veengronden (code V);
- moerige gronden (code W);
- podzolgronden (code Y en H);
- brikgronden (code B);
- dikke eerdgronden (code EZ, EL en EK);
- kalkloze zandgronden (code Z);
- vaaggronden /'stuifzandgronden' (code Z);
- kalkhoudende zandgronden (code Z...A);
- kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden (code S...A);
- niet gerijpte minerale gronden (code MO - zeeklei; RO - rivierklei);
- zeekleigronden (code M);
- rivierkleigronden (code R);
- oude rivierkleigronden (code KR);
- oude kleigronden (code K);
- leemgronden (code L);
- mengelgronden (code M);
- overige gronden.

Op het laagste niveau wordt bij veengronden ingedeeld naar veensoort (tabel 3), bij zand- en leemgronden naar zandgrofheidsklassen, leemgehalte en lutumgehalte (tabel 4), bij zavel- en kleigronden naar lutumgehalte en profielverlopen (tabel 5). Er is een algemene indeling van de dikte van de humushoudende bovengrond (tabel 6), een diepte-indeling voor de begindiepte van onder andere veen-, zand-, leem- of kleiondergrond (tabel 7) en een indeling naar kalkverloop (tabel 8).

Tabel 3 Indeling naar veensoort bij veengronden

Code ¹		Omschrijving
A	B	
b	b	boveen
	be	eutroof broekveen
s	s	veenmosveen
c	c	zeggeveen
	cr	rietzeggeveen
	bm	mesotroof broekveen
r	r	rietveen
	rc	zeggerietveen
d	d	veraard of verweerd veen
	vv	verslagen veen
	ov	overig veen (bijv. bagger, gyttja)

¹ Kolom A gebruiken voor een ruime indeling van de veensoorten en kolom B voor een gedetailleerde indeling, indien dit mogelijk is.

Tabel 4 Indeling cijfercode bij zand- en leemgronden

Zandgrofheidsklassen bij zandgronden (eerste cijfer in het cijferdeel van de legendacode)

Naam		M50 (in µm)	Code ¹			
fijn	uiterst fijn	50- 105	1	2	4	6
	zeer fijn	105- 150	3			
	matig fijn	150- 210	5	7	8	9
grof	matig	210- 420	7			
	zeer grof	420-2000	9			

¹ De eerste kolom bevat de codes van de enkelvoudige klassen. De volgende kolommen met even getallen bevattende codes voor telkens twee samengevoegde enkelvoudige klassen.

Leemgehalte bij zandgronden (tweede cijfer in het cijferdeel van de legendacode) en leemgronden (enige cijfer)

Naam		% < 50 µm	% < 2 µm	Code ¹			
zand	leemarm zand	0 - 10	< 8	1	2		
	zwak lemig zand	10 - 17,5		3		4	
	sterk lemig zand	17,5 - 32,5		5			6
	zeer sterk lemig zand	32,5 - 50		7			
leem	zandige leem	50 - 85	meestal > 8				5
	siltige leem	85 - 100					6

¹ Voor zand: de eerste kolom bevat de codes van de enkelvoudige klassen. De volgende kolommen met even getallen bevattende codes voor telkens twee samengevoegde enkelvoudige klassen.

Lutumgehalte bij de kalkhoudende zandgronden (tweede cijfer in het cijferdeel van de legendacode)

Naam			% < 2 µm	Code ¹		
zand	kleiarm zand	zeer kleiarm zand	0-3	1	2	
		matig kleiarm zand	3-5	3		4
	kleiïg zand		5-8	5		

¹ De eerste kolom bevat de codes van de enkelvoudige klassen. De volgende kolommen met even getallen bevattende codes voor telkens twee samengevoegde enkelvoudige klassen.

Tabel 5 Indeling cijfercode bij zavel- en kleigronden

Lutumgehalte (eerste cijfer in het cijferdeel van de legendacode)

Naam			% < 2 µm	Code ¹			
zavel	lichte zavel	zeer lichte zavel	8 - 12	0	1	2	
		matig lichte zavel	12 - 17,5	1			
	zware zavel		17,5 - 25	3		4	
klei	lichte klei		25 - 35	5			6
	zware klei	matig zware klei	35 - 50	7			
		zeer zware klei	50 - 100	9			8

¹ De eerste kolom bevat de codes van de enkelvoudige klassen. De volgende kolommen met even getallen bevattende codes voor telkens twee samengevoegde enkelvoudige klassen.

Profielverlopen bij zavel- en kleigronden (tweede cijfer in het cijferdeel van de legendacode)

Code		Omschrijving
0		geen indeling
1	1a	op veen beginnend van 40-60 cm - mv.
	1b	op veen beginnend van 60-80 cm - mv.
2	2a	op zand beginnend van 40-60 cm - mv.
	2b	op zand beginnend van 60-80 cm - mv.
3	3a	met een tussenlaag van niet-kalkrijke zware klei beginnend ondieper dan 60 cm - mv.
	3b	met een tussenlaag van niet-kalkrijke zware klei beginnend van 60-80 cm - mv.
4	4a	met een ondergrond van niet-kalkrijke zware klei beginnend ondieper dan 60 cm - mv.
	4b	met een ondergrond van niet-kalkrijke zware klei beginnend van 60-80 cm - mv.
5	5a	aflopend, tussen 0-80 cm - mv. neemt het lutumgehalte af
	5b	homogeen, tot 80 cm - mv. weinig variatie in het lutumgehalte
	5c	oplopend, tussen 0-80 cm - mv. neemt het lutumgehalte toe

Tabel 6 Indeling van de dikte van de humushoudende bovengrond

Code	Dikte in cm
	0-15
t	15-30
c	30-50
	50-80
d	≥ 80

Tabel 7 Diepte-indeling voor begindiepte van o.a. veen-, zand-, leem- of kleiondergrond, verwerkingsdiepte enzovoort ¹

Diepte in cm - mv.	Basisindeling		Samengevoegde indeling	
0	0		2	
15	1			
40	3	3a	4	6
60		3b		
80	5	5a	8	8
100		5b		
120	7		8	8
150	9	9a		
180		9b		
250				

¹ Deze indeling is opgezet voor de legenda bij een afgeleide thematische kaart, bijvoorbeeld voor de begindiepte van de zandondergrond. Voor dit type thematische kaarten zijn procedures ontwikkeld om de begindiepte af te leiden. Om de algemene bodemkaart niet met (te)veel detailinformatie te belasten, wordt aangeraden deze indeling spaarzaam te gebruiken.

Tabel 8 Indeling kalkverloop

Kalkverloopklasse		Kalkverloop in het kaartvlak (volgens fig. 1)
Kalkrijk	...A	a, a + b
Kalkhoudend	...B	a + b + c, b
Kalkloos	...C	b + c, c

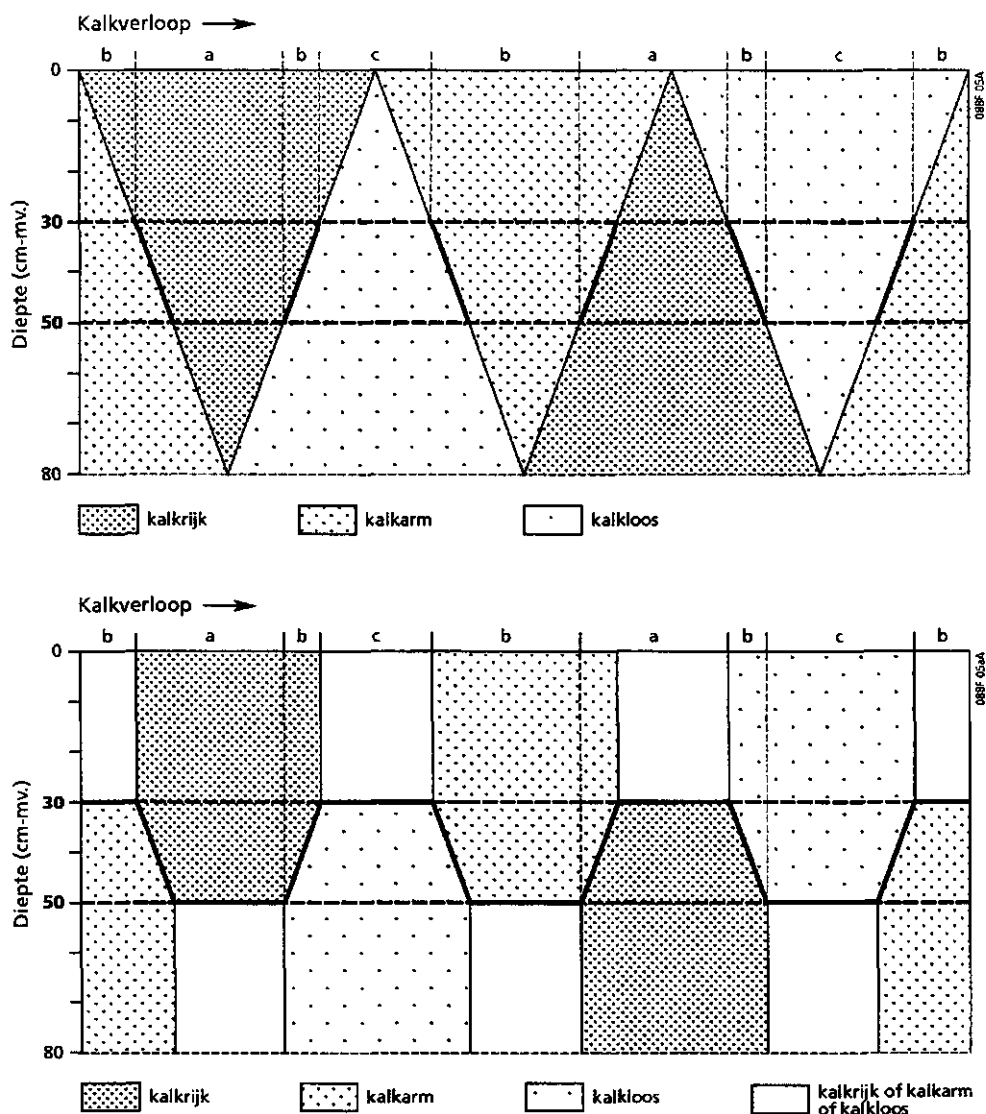

Fig. 1 Schematische voorstelling van de kalkverlopen in verband met het verloop van het koolzure-kalkgehalte

2.3.1 Veengronden (code V)

Veengronden hebben 40 cm of meer moerig materiaal binnen 80 cm - mv. Ze worden onderverdeeld naar het al of niet voorkomen van een moerige eerdlaag of een veenkoloniaal dek in eerdveengronden, rauwveengronden en veengronden met een veenkoloniaal dek (tabel 9).

Eerdveengronden zijn gerijpte veengronden met een goed veraarde moerige eerdlaag. De veraarding kan eutroof zijn, meestal onder invloed van klei, stalmest of slootbagger; de moerige eerdlaag is dan *kleiig* (hV., hEV). Oligotrofe veraarding leidt tot *kleiarmer* moerige eedlagen (aV., aEV.). Deze bevatten vaak veel zand. Veengronden met een *dikke A* (.EV.) zijn meestal door baggeren opgehoogd.

Rauwveengronden zijn veengronden zonder een moerige eerdlaag. Rauwveengronden zonder minerale bovengrond zijn zeer slap (Vo) of redelijk tot goed gerijpt en dus stevig(er) (V.). Rauwveengronden met minerale bovengrond hebben een *zanddek* (zV.) dan wel een *zavel- of kleidek* (kV.). Dit laatste wordt onderverdeeld naar het voorkomen of ontbreken van een duidelijk donkere bovengrond (minerale eerdlaag). Veengronden *met* minerale eerdlaag (pV.) hebben een zavel- of kleidek met een zeer donkere, meestal humusrijke of zeer humeuze bovengrond van ten minste 15 cm dikte die binnen 40 cm gewoonlijk geleidelijk overgaat in moerig materiaal. Bij gronden *zonder* minerale eerdlaag (kV.) is de humushoudende bovengrond dunner dan 15 cm en/of minder donker. Het minerale materiaal eronder is gewoonlijk grijs en matig humeus of humusarm. Vaak is de overgang naar het veen (vrij) scherp.

Als het moerige materiaal doorgaat tot ten minste 120 cm - mv., wordt de *veensoort* onderscheiden, volgens tabel 3. Bepalend is de veensoort die binnen 80 cm - mv. overweegt (uitgezonderd in de veenkoloniën).

Begint binnen 120 cm - mv. een *minerale ondergrond* dan wordt de aard daarvan (zand, zavel of klei) aangegeven. Daarbij wordt ook nog onderscheid gemaakt naar het al dan niet voorkomen van een (humus)podzol-B in het zand. Een podzol-B gaat meestal samen met een oligotrofe veenontwikkeling (veenmos) erboven. De onderverdeling naar de samenstelling van de minerale ondergrond en de bodemvorming daarin is dan als volgt:

- zand zonder een humuspodzol-B (...z);
- zand met een humuspodzol-B (...p);
- zavel, klei of leem (...k).

Een aparte plaats nemen de *veengronden met een veenkoloniaal dek* (iV.) in. Ze hebben in principe een bezandingsdek, maar dit is op de ene plaats moerig, elders (vaak binnen één perceel) humusrijk of humeus. Ook de dikte ervan varieert, zelfs binnen één perceel, van circa 10 tot soms meer dan 20 à 25 cm. Om een veelheid van (niet-karteerbare) onderscheidingen en daarmee een serie gecompliceerde, samengestelde eenheden te vermijden, zijn eenheden met een ruimere omschrijving van het zanddek gemaakt. Door grote verschillen in verveningsdiepte en dikte van het teruggestorte veen (o.a. bolster) is een indeling naar dominerende veensoort bezwaarlijk. Daarom is hier de *diepste*, meestal niet vergraven *veensoort* bepalend. Veel percelen in het veenkoloniale gebied zijn verbeterd door diepwoelen, vaak gepaard met selectief mengen van veen en zand.

Tabel 9 Indeling, benaming en codering van de veengronden (code V)

Aard van de bovengrond	Samenstelling en dikte van de bovengrond
met moerige eerdlaag EERDVEENGRONDEN	kleiig (> 10% lutum op de grond) 15-30 cm dik 30-50 cm dik KOOPVEENGRONDEN thV. chV.
	kleiig (> 10% lutum op de grond) > 50 cm dik AARVEENGRONDEN hEV
	kleiarm (< 10% lutum op de grond) 15-30 cm dik 30-50 cm dik MADEVEENGRONDEN taV. caV.
	kleiarm (< 10% lutum op de grond) > 50 cm dik BOVEENGRONDEN aEV.
zonder moerige eerdlaag RAUWVEENGRONDEN	met niet-gerijpt materiaal binnen 20 cm - mv. met niet-gerijpt materiaal vanaf maaiveld VLIETVEENGRONDEN Vo oVo
	met zavel- of kleidek, waarin minerale eerdlaag of humusrijke bovengrond > 15 cm dik WEIDEVEENGRONDEN pV.
	met zavel- of kleidek zonder minerale eerdlaag en/of humusrijke bovengrond < 15 cm dik WAARDVEENGRONDEN kV.
	met een zanddek zonder minerale eerdlaag met een zanddek met minerale eerdlaag MEERVEENGRONDEN zV. pzV.
	zonder zavel-, klei- of zanddek met een weinig of niet veraarde bovengrond VLIERVEENGRONDEN V. vV.
met veenkoloniaal dek VEENGRONDEN	met humeus zanddek of moerige bovengrond 10-20 cm dik VEENGRONDEN met veenkoloniaal dek iV.

2.3.2 Moerige gronden (code W)

Moerige gronden zijn *minerale* gronden met een moerige bovengrond of een moerige tussenlaag. Ze vormen de overgang van de veengronden naar de ‘normale’ minerale gronden.

De onderverdeling (tabel 10) geschiedt in de eerste plaats naar de textuur van de ondergrond en de bodemvorming daarin. Bij zandondergronden wordt onderscheid gemaakt naar het al dan niet voorkomen van een duidelijke humuspodzol-B (...z of ...p). Bij lutumrijke ondergronden wordt ingedeeld naar de rijping (Wo en Wg). De

moerige podzolgronden (.Wp) en de moerige (zand)eerdgronden (.Wz) zijn onderverdeeld naar de aard van de bovengrond. Voor gronden met een *veenkoloniaal dek* zijn aparte legenda-eenheden gemaakt (par. 2.3.1).

Tabel 10 Indeling, benaming en codering van de moerige gronden (code W)

Aard van de ondergrond	Aard van de bovengrond	
zand met duidelijke humuspodzol-B MOERIGE PODZOLGRONDEN .Wp	zavel- of kleidek	kWp
	zavel - of kleidek waarin minerale eerdlaag	pkWp
	-----	-----
	zanddek waarin geen minerale eerdlaag	zWp
	zanddek waarin minerale eerdlaag	pzWp
	-----	-----
	moerige bovengrond weinig of niet veraard	vWp
	kleiarne moerige bovengrond	aWp
zand zonder duidelijke humuspodzol-B MOERIGE EERDGRONDEN .Wz	zavel- of kleidek	kWz
	-----	-----
	zavel- of kleidek waarin minerale eerdlaag	pkWz
	-----	-----
	zanddek waarin geen minerale eerdlaag	zWz
	zanddek waarin minerale eerdlaag	pzWz
	-----	-----
	moerige bovengrond weinig of niet veraard	vWz
niet-gerijpte zavel of klei PLASEERDGRONDEN	-----	-----
	kleiarne moerige bovengrond	aWz
	-----	-----
	kleiig moerige bovengrond	hWz
gerijpte zavel of klei BROEKEERDGRONDEN	-----	-----
	veenkoloniaal dek	iWz
geen indeling (meestal moerig)		Wo
geen indeling (meestal moerig)		Wg

2.3.3 Podzolgronden (code Y en H)

Podzolgronden hebben een inspoelingslaag (B-horizont), waarin organische stof al dan niet samen met ijzer- en aluminiumverbindingen is opgehoopt. Ze zijn gebonden aan een klimaat waarin de neerslag de verdamping overtreft, waardoor in een deel van het jaar een neerwaartse waterstroming in de grond plaatsvindt. Daardoor worden stoffen uit de bovengrond opgelost en naar beneden verplaatst. Een deel spoelt geheel uit (o.a. kalk), een ander deel komt op geringe diepte weer tot afzetting, zoals de genoemde organische stof, en ijzer- en aluminiumverbindingen.

Wil een grond een podzolgrond worden genoemd, dan moet de B-horizont aan zekere eisen van kleur en dikte voldoen (*duidelijke* podzol-B-horizont). Gronden met een

duidelijke podzol-B zijn echter niet tot de podzolgronden gerekend als ze:

- een humushoudende bovengrond van 50 cm dikte of meer hebben. Ze worden dan dikke eerdgronden genoemd (par. 2.3.5);
- bedekt zijn met 40 cm of meer moerig materiaal, zavel of klei, dan wel zand. Ze behoren dan respectievelijk tot de veengronden (par. 2.3.1), de zeeklei- (par. 2.3.11) of rivierkleigronden (par. 2.3.12) of de kalkloze zandgronden (par. 2.3.6);
- een moerige bovengrond of tussenlaag hebben. Het zijn dan moerige gronden (par. 2.3.2).

Het moedermateriaal van de podzolgronden bestaat uit kalkloos zand met een gering gehalte verweerbare mineralen. De verschillen in mineralogische rijkdom zijn de oorzaak van de vorming van twee soorten podzolgronden (tabel 11): de moderpodzolgronden (Y) en de humuspodzolgronden (H).

Moderpodzolgronden vindt men in mineralogisch *rijke* zanden met diepe grondwaterstanden. Ze hebben een duidelijke podzol-B-horizont, waarvan de organische stof overwegend uit *moder* bestaat die intensief gemengd is met de minerale delen. Moder gaat steeds samen met de aanwezigheid van ijzer als huidjes op de zandkorrels en als fijn stof tussen de kwartskorrels. In moderpodzolgronden zijn de overgangen tussen de verschillende horizonten meestal zeer geleidelijk. Een uitgesproken loodzandlaag (E-horizont) ontbreekt vaak. Moderpodzolgronden worden onderverdeeld naar de dikte van de humushoudende bovengrond. De *matig dikke A* van de looppodzolgronden (cY..) is meestal ontstaan door ophoging met potstalmest. In de ondergrond van horstpodzolgronden (Y..b) komt een enkele centimeters dikke *banden-B* voor. Deze gronden vormen de overgang naar de brikgronden.

Humuspodzolgronden zijn ontstaan in *arm* moedermateriaal. De organische stof in de duidelijke podzol-B-horizont is *amorf* en ligt als huidjes op de zandkorrels en verbindt deze korrels door bruggetjes. Vaak zijn ook de poriën geheel of gedeeltelijk met amorfe humus gevuld. Humuspodzolgronden zijn onderverdeeld naar hydromorfe kenmerken. De gronden *zonder* ijzerhuidjes (Hn..) zijn gevormd onder (periodiek) sterke invloed van water. Daardoor ontstond een reducerend milieu, waarin het ijzer werd opgelost en afgevoerd. De ontijzerde C-horizont heeft daardoor een grauwe kleur. Door ontwatering hebben thans veel van deze gronden diepere grondwaterstanden dan overeenkomt met hun hydromorfe kenmerken. De grondwatertrap (Gt) geeft daarover uitsluitsel.

Soms is het moedermateriaal van nature ijzerarm, zoals in sommige 'witte' zanden. Afwezigheid van ijzer duidt daar niet op bodenvorming onder natte omstandigheden. Vaak hebben deze gronden wel een dun ijzerbandje onder de B-horizont; vandaar dat ze tot de haarpodzolgronden (Hd..) worden gerekend. Humuspodzolgronden met ijzerhuidjes (Hd..) zijn onder droge omstandigheden bij diepe grondwaterstanden gevormd. In de bovenste 5 à 10 cm van de B-horizont heeft meestal een sterke verrijking met amorfe humus plaatsgevonden, de zogenaamde Bhs-horizont. Daaronder treft men soms een zeer dun ijzerbandje (Bs) aan. Het zand van de C-horizont heeft een geelblonde kleur, wat wijst op de aanwezigheid van ijzerhuidjes op de zandkorrels. Vaak komt onder de A-horizont een grijze loodzandlaag (E-horizont) voor. Aan de onderzijde van de B-horizont en in de C-horizont treft men

dikwijls min of meer horizontaal verlopende bandjes van ingespoelde humus aan, de zogenaamde fibers. De horizonten van de humuspodzolgronden met ijzerhuidjes zijn vaak aan beide zijden scherp begrensd.

De onderverdeling van alle humuspodzolgronden berust op de dikte van de humushoudende bovengrond en op de textuur. De matig dikke A (cH..) is ontstaan door ophoping met potstalmest, soms door een zeer geleidelijke opstuiving met enigszins humushoudend materiaal.

Het *organische-stofgehalte* van de moderpodzolgronden (holtpodzolgronden) neemt naar beneden geleidelijk af. In de humuspodzolgronden, vooral in de haarpodzolgronden, komt een duidelijke top in de B-horizont voor met erboven een veel humusarmere laag, de E-horizont.

Het *ijzergehalte* van de holtpodzolgronden neemt vaak in de B-horizonten enigszins toe. In de haarpodzolgronden is de ophoping van ijzer en aluminium zeer uitgesproken. De E-horizonten zijn zeer arm aan beide metalen.

Tabel 11 Indeling, benaming en codering van de podzolgronden (code Y en H)

Aard van de humus in de duidelijke podzol-B	Hydromorfe kenmerken	Dikte van de humushoudende bovengrond	Voorkomen van een banden-B in de ondergrond
moder humus .Y. MODERPODZOLGRONDEN	niet van toepassing	dun: 0-30 cm Y..	zonder banden-B Y.. HOLTPODZOLGRONDEN
		matig dik: 30-50 cm cY..	met banden-B Y..b HORSTPODZOLGRONDEN
		LOOPODZOLGRONDEN	geen indeling
amorfe humus .H. HUMUSPODZOLGRONDEN	zonder ijzerhuidjes	dun: 0-30 cm Hn..	geen indeling
		VELDPODZOLGRONDEN	
	met ijzerhuidjes	matig dik: 30-50 cm cHn..	geen indeling
		LAARPODZOLGRONDEN	
		dun: 0-30 cm Hd..	geen indeling
		HAARPODZOLGRONDEN	
		matig dik: 30-50 cm cHd..	geen indeling
		KAMPPODZOLGRONDEN	

¹ Een zand-, zavel- of kleidek geven we bij de holtpodzolgronden, veldpodzolgronden en haarpodzolgronden met een toevoeging aan, respectievelijk z... voor een zanddek en k... voor een zavel- of kleidek

2.3.4 Brikgronden (code B)

Brikgronden hebben een inspoelingslaag van lutum en ijzer die binnen 80 cm - mv. moet beginnen en die aan verschillende andere eisen moet voldoen, de zogenaamde *briklaag*. Deze laag is ontstaan door kleiverplaatsing en komt voor in kalkloze lutumrijke afzettingen van ten minste laat-pleistocene ouderdom, namelijk oude rivierklei (Formatie van Kreftenheye) en löss (Formatie van Twente).

De brikgronden zijn onderverdeeld naar de aard van het moedermateriaal, de begindiepte van roest- en reductievlekken, en de plaats van de briklaag in het profiel (tabel 12).

Tabel 12 Indeling, benaming en codering van de brikgronden (code B)

Aard van het moedermateriaal	Hydromorfe kenmerken	
eolisch LEEMBRIKGRONDEN	BL..	met roest en grijze vlekken beginnend in de E- en B-horizont
		KUILBRIKGRONDEN
		geen roest en grijze vlekken in de E-horizont, maar wel in de B-horizont
		DAALBRIKGRONDEN
		met roest en grijze vlekken beginnend dieper dan de B-horizont
		RADEBRIKGRONDEN
		met roest en grijze vlekken beginnend dieper dan de B-horizont en met een briklaag beginnend aan of direct onder het oppervlak
		BERGBRIKGRONDEN
fluviaal OUDE- KLEIBRIKGRONDEN	BK..	met roest en grijze vlekken in de E- en B-horizont
		KUILBRIKGRONDEN
		geen roest en grijze vlekken in de E-horizont, maar wel in de B-horizont
		DAALBRIKGRONDEN
ZANDBRIK- GRONDEN	BZ..	met roest en grijze vlekken beginnend dieper dan de B-horizont
		RADEBRIKGRONDEN
		met roest en grijze vlekken in de E- en B-horizont
		BEEMDBRIKGRONDEN
		geen roest en grijze vlekken in de E-horizont, maar wel in de B-horizont en met of zonder duidelijke moderpodzol-B
		DELBRIKGRONDEN
		met roest en grijze vlekken beginnend dieper dan de B-horizont en met of zonder duidelijke moderpodzol-B
		ROOIBRIKGRONDEN

2.3.5 Dikke eerdgronden (code EZ, EL en EK)

Dikke eerdgronden hebben een humushoudende minerale bovengrond van 50 cm dikte of meer, een zogenaamde *dikke A*. Deze horizont is ontstaan door menselijke activiteit, in veel gevallen ophoging met van elders aangevoerd materiaal, soms gepaard gaand met diepe grondbewerking. In een aantal gevallen moet alleen diepe grondbewerking als oorzaak worden beschouwd. De eerste onderverdeling (tabel 13) berust op de aard van het moedermateriaal, namelijk *zand* (enkeerdgronden, EZ..), *zavel of klei* (tuineerdgronden, EK..) dan wel *leem* (tuineerdgronden, EL..).

De *enkeerdgronden* worden naar de grondwatertrap (Gt) ingedeeld in lage (.EZg..) en hoge (.EZ.). Dit is gedaan omdat in deze gronden hydromorfe kenmerken moeilijk zijn vast te stellen. Een bezwaar daarvan is, dat wijziging van de Gt door ontwatering een verandering van de legenda-eenheid met zich kan brengen. Bij de hoge enkeleerdgronden wordt onderscheid gemaakt in *bruine* en *zwarte*. Behalve in kleur verschillen deze ook in humusgehalte en kwaliteit (C/N-verhouding) van de organische stof.

De meeste enkeleerdgronden zijn ontstaan door geleidelijke ophoging van een eenmaal ontgonnen grond met materiaal uit een potstal. Bij deze voormalige bemestingswijze maakte men gebruik van stalmest gemengd met strooisel en zand. Dit mengsel werd jaarlijks op een beperkte oppervlakte bouwland gebracht, waardoor het land geleidelijk werd opgehoogd. In Noord-Brabant, Oost-Gelderland en Twente zijn deze dekken soms meer dan 1 m dik. In Drenthe zijn ze het dunst en halen ze vaak geen 50 cm, zodat de oude bouwlanden daar dikwijls laarpodzolgronden zijn. In het noorden zijn de humusgehalten het hoogst (soms wel tot 10%). Het fosfaatgehalte is in het algemeen hoog (P-totaal > 100). Als stalstrooisel gebruikte men veel heideplaggen, maar ook bosstrooisel en plaggen uit de beekdalen. Algemeen wordt aangenomen dat de heideplaggen zwarte enkeleerdgronden hebben gegeven en de grasplaggen of het bosstrooisel bruine.

Een deel van de uitgestrekte, (zeer) diep humushoudende, bruine enkeleerdgronden in oostelijk Noord-Brabant en in Noord-Limburg is moeilijk te verklaren door uitsluitend ophoging aan te nemen. Diepe grondbewerking gepaard met enige ophoging via stalmest, ligt meer voor de hand.

Diep verwerkte en diep humushoudende gronden in de het bloembollengebied voldoen aan de eisen voor een dikke A. Ze zijn ontstaan door het diep omspitten van de bollengrond (diepdelven). Een deel van deze gronden is kalkhoudend. Ze zijn afzonderlijk onderscheiden als EZ..A. De voorkomende oppervlakte is zeer klein. De overige enkeleerdgronden zijn kalkloos. De overgrote meerderheid ligt in het pleistocene zandgebied.

Tuineerdgronden in leem (EL..) zijn ontstaan door ophoging met humushoudende, zandige löss die via de potstal op het land is gebracht, juist als bij de enkeleerdgronden. Het materiaal is kalkloos.

Tuineerdgronden in zavel of klei (EK..) zijn opgehoogd met materiaal dat van elders is aangevoerd en/of ter plaatse uit de sloten is gebaggerd en over het land verspreid is (zoals in het Westland). In het kleigebied zijn het cultuurgronden van enkele oude bewoningsplaatsen.

Tabel 13 Indeling, benaming en codering van de dikke eerdgronden (code EZ, EL en EK)

Aard van het moedermateriaal	Ligging t.o.v. het grondwater	Kleur van de minerale eerdlaag	Dikte van de eerdlaag
kalkloos zand .Z.. ENKEERDGRON- DEN	laag (Gt III en lager) LAGE ENKEERDGRONDEN	zwart zEZg.. LAGE ZWARTE ENKEERDGRON- DEN	50-80 cm zEZg.. > 80 cm dzEZg..
		bruin bEZg.. LAGE BRUINE ENKEERDGRON- DEN	50-80 cm bEZg.. > 80 cm dbEZg..
	hoog (Gt IV en hoger) ENKEERDGRONDEN	zwart zEZ.. ZWARTE ENKEERDGRON- DEN	50-80 cm zEZ.. > 80 cm dzEZ..
		bruin bEZ.. BRUINE ENKEERDGRON- DEN	50-80 cm bEZ.. > 80 cm dbEZ..
kalkhoudend zand EZ.. ENKEERDGRON- DEN	geen indeling	geen indeling	50-80 cm EZ..A > 80 cm dEZ..A
leem EL.. TUINEERDGRON- DEN	geen indeling	geen indeling	50-80 cm EL.. > 80 cm dEL..
zavel en klei EK.. TUINEERDGRON- DEN	geen indeling	geen indeling	50-80 cm EK.. > 80 cm dEK..

2.3.6 Kalkloze zandgronden (code Z)

Kalkloze zandgronden bestaan binnen 80 cm - mv. voor minstens de helft uit kalkloos zand. Zandgronden met een moerige bovengrond of tussenlaag (par. 2.3.2), met een duidelijke podzol-B (par. 2.3.3) en met een dikke A (par. 2.3.5) zijn in andere hoofdklassen ondergebracht.

Er is onderscheid gemaakt (tabel 14) in gronden met een goed ontwikkelde donker gekleurde bovengrond (eerdgronden, .Z..) en gronden zonder deze minerale eerdlaag (vaaggronden, Z..).

Bij de *eerdgronden* zijn twee klassen met *hydromorfe kenmerken* (dus zonder ijzerhuidjes) onderscheiden. Deze verschillen in de aanwezigheid of de verdeling van de roest. Beekeerdgronden bevatten veel roest. Ze worden onder andere aangetroffen in beekdalen. Gooreerdgronden zijn roestarm. Ze zijn beperkt tot de bovenlopen van beekdalen; verder zijn het vaak gronden met een zwak ontwikkelde (humus)podzol-B. Bij de eerdgronden *met* ijzerhuidjes is de dikte van de A-horizont bepalend. Akkereerdgronden hebben een mestdek, kanteerdgronden niet.

Bij de *vaaggronden* zijn de gronden *zonder* ijzerhuidjes (Zn..) in het alluviale gebied meestal zeezand- en strandvlaktegronden (soms met zavel- of kleidek); in het pleistocene zandgebied zijn het lage gronden met een te dunne of te weinig humushoudende bovengrond. In vlakke beekdalen komen vaaggronden voor (moedermateriaal zand), waarin onder de bovengrond een beekeerdachtige ondergrond voorkomt (beekvaaggronden, Zg..). De vaaggronden *met* ijzerhuidjes zijn in tweeën gedeeld. De duinvaaggronden (Zd..) hebben (vrijwel) geen bodemvorming; voor verdere indeling zie vaaggronden / 'stuifzandgronden' (par. 2.3.7). Het zijn vooral jonge stuifzanden en kalkloze duinen. De vorstvaaggronden (Zb..) vertonen tot op enige diepte een verbruining die lijkt op een zwakke moderpodzol-B. Het zijn vaak wat oudere, mineralogisch rijkere (stuif)zanden, zoals sommige rivier- en kustduinen.

2.3.7 Vaaggronden / 'stuifzandgronden' (code Z)

'Stuifzandgronden' bestaan binnen 80 cm - mv. voor minstens de helft uit stuifzand. Binnen de hoofdklasse vaaggronden / 'stuifzandgronden' zitten alle gronden die door verstuiwing ontstaan zijn (tabel 15). Zowel de uitgestoven laagtes, waar het oorspronkelijke profiel verdwenen is, als opgestoven heuvels horen daarbij. Vooral voor de opgestoven en overstoven gronden geldt dat de stuifzanddikte sterk kan wisselen, waardoor deze terreinen veel reliëf vertonen. Door de geringe ouderdom van de afzettingen, waarin deze gronden voorkomen, is er nog geen of weinig bodemvorming opgetreden. Plaatselijk kan al wel een begin van podzolering te zien zijn in de vorm van een micropodzol.

Afgestoven 'stuifzandgronden' zijn ontstaan doordat het oorspronkelijke profiel of een deel ervan is weggestoven. Bij de *opgestoven* 'stuifzandgronden' is het oorspronkelijke profiel ook weggestoven. In een later stadium is op deze afgestoven grond weer een pakket stuifzand afgezet. Indien de verstuiwing niet ver doorgegaan is, kan plaatselijk nog een deel van het oorspronkelijke profiel aanwezig zijn onder het stuifzandpakket (o.a. BC-horizont). De *overstoven* 'stuifzandgronden' zijn ontstaan door het overstuiven van het oorspronkelijke profiel met een stuifzandpakket van 40 tot 180 cm dikte of meer.

Tabel 14 Indeling, benaming en codering van de kalkloze zandgronden (code Z)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Kleur van de minerale eerdlaag	Dikte van de minerale eerdlaag	
met minerale eerdlaag .Z.. EERDGRONDEN	zonder ijzerhuidjes bij bruine minerale eerdlaag: geen indeling naar roest; bij zwarte minerale eerdlaag: roest beginnend binnen 35 cm en doorgaand tot 120 cm of tot de Cr-horizont en hoogstens over 30 cm onderbroken BEEKEERDGRONDEN .Zg..	zwart .Zg.. ZWARTE BEEKEERD- GRONDEN bruin .bZg.. BRUINE BEEKEERD- GRONDEN	15-30 cm tZg.. 30-50 cm cZg.. 15-30 cm tbZg.. 30-50 cm cbZg..	
	zonder ijzerhuidjes geen roest of roest beginnend op 35 cm of dieper, of roest beginnend ondieper dan 35 cm en over meer dan 30 cm onderbroken GOOREERDGRONDEN .Zn..	geen indeling	15-30 cm tZn.. 30-50 cm cZn..	
	met ijzerhuidjes	geen indeling	15-30 cm tZd.. KANTEERD- GRONDEN 30-50 cm cZd.. AKKEREERD- GRONDEN	
zonder minerale eerdlaag Z.. VAAGGRONDEN	zonder ijzerhuidjes roest beginnend binnen 35 cm en doorgaand tot 120 cm of tot de Cr-horizont en hoogstens over 30 cm onderbroken BEEKVAAGGRONDEN Zg..	geen indeling	<15 cm Zg..	
	zonder ijzerhuidjes VLAKVAAGGRONDEN Zn..	geen indeling	geen indeling	
	met ijzerhuidjes; zonder bruine laag in de positie van een B-horizont DUINVAAGGRONDEN Zd..	geen indeling	geen indeling	
	met ijzerhuidjes; met bruine laag in de positie van een B-horizont VORSTVAAGGRONDEN Zb..	geen indeling	geen indeling	

Tabel 15 Indeling, benaming en codering van de vaaggronden/'stuifzandgronden' (code Z)

Aard van de bovengrond	Geogenese ¹	Organische-stof-gehalte van het gehele stuifzandpakket ²	Aard van de ondergrond ³	Beginndiepte van de ondergrond
zonder minerale eerdlaag .Z.. VAAGGRONDEN	afgestoven Z..	geen indeling Z..	geen indeling	geen indeling
	opgestoven .Z..	a aZ..	z aZ..z	40-100 cm aZ..z
				100-180 cm daZ..z
			m aZ..m	40-100 cm aZ..m
				100-180 cm daZ..m
			p aZ..p	40-100 cm aZ..p
				100-180 cm daZ..p
			v aZ..v	40-100 cm aZ..v
				100-180 cm daZ..v
		b bZ..	z bZ..z	40-100 cm bZ..z
				100-180 cm dbZ..z
			m bZ..m	40-100 cm bZ..m
				100-180 cm dbZ..m
			p bZ..p	40-100 cm bZ..p
				100-180 cm dbZ..p
			v bZ..v	40-100 cm bZ..v
				100-180 cm dbZ..v
		c cZ..	z cZ..z	40-100 cm cZ..z
				100-180 cm dcZ..z
			m cZ..m	40-100 cm cZ..m
				100-180 cm dcZ..m
			p cZ..p	40-100 cm cZ..p
				100-180 cm dcZ..p
			v cZ..v	40-100 cm cZ..v
				100-180 cm dcZ..v
	overstoven .Z..	a aZ..	geen indeling aZ..	>180 cm aZ..
		b bZ..		bZ..
		c cZ..		cZ..

¹ afgestoven: bovenste deel van het oorspronkelijke profiel niet meer aanwezig; opgestoven: onder het stuifzandpakket (binnen 180 cm - mv.) nog het gehele of een herkenbaar deel van het oorspronkelijke profiel aanwezig; overstoven: stuifzandpakket van 180 cm of meer aanwezig.

² a: uiterst en zeer humusarm; b: zeer en matig humusarm; c: matig humusarm en matig humeus

³ z: zand zonder duidelijke humuspodzol-B-horizont; p: zand met duidelijke humuspodzol-B-horizont; m: zand met duidelijke moderpodzol-B-horizont; v: veen.

De 'stuifzandgronden' worden ingedeeld naar:

- de geogenese:
 - * afgestoven: het bovenste deel van de oorspronkelijke bodem is door winderosie verdwenen; het resterende deel van de bodem kan bedekt zijn met een laag stuifzand van minder dan 40 cm dikte;
 - * opgestoven: het bovenste deel van de oorspronkelijke bodem is door winderosie verdwenen; het resterende deel van de bodem is later bedekt met een laag stuifzand van 40 cm dikte of meer;
 - * overstoven: de oorspronkelijke bodem is bedekt met een laag stuifzand van 40 cm dikte of meer;

- het organische-stofgehalte van het gehele stuifzandpakket (bij een dikte van 40 cm of meer):
 - * uiterst en zeer humusarm (a...);
 - * zeer en matig humusarm (b...);
 - * matig humusarm en matig humeus (c...);
- de aard van de ondergrond:
 - * z: zand zonder duidelijke humuspodzol-B-horizont (...z);
 - * p: zand met duidelijke humuspodzol-B-horizont (...p);
 - * m: zand met duidelijke moderpodzol-B-horizont (...m);
 - * v: veen (...v);
 - * onbekend (de oorspronkelijke ondergrond begint op 180 cm - mv. of dieper;
- de begindiepte van de ondergrond:
 - * 40-100 cm - mv. (geen code);
 - * 100-180 cm - mv. (d...);
 - * 180 cm - mv. of meer (geen code).

2.3.8 Kalkhoudende zandgronden (code Z...A)

Kalkhoudende zandgronden bestaan binnen 80 cm - mv. voor de helft of meer uit zand, met uitzondering van kleiig uiterst fijn zand. In elk geval moet binnen 50 cm - mv. vrije koolzure kalk aanwezig zijn. Gewoonlijk zijn het geheel kalkrijke mariene gronden; sporadisch komen kalkhoudende rivierzandgronden voor. Gronden met een dikke A (par. 2.3.5) zijn van deze hoofdklasse uitgesloten.

Er is onderscheid gemaakt in gronden (tabel 16) *met* een goed ontwikkelde, donkere bovengrond (eerdgronden, .Z...A) en gronden *zonder* deze minerale eerdlaag (vaaggronden, Z...A).

De *eerdgronden* zijn beperkt tot de zeezanden zonder ijzerhuidjes die roestig zijn (beekeerdgronden, Zg..A). Lokaal kunnen ook gooreerdgronden voorkomen (.Zn..A). Het meest komen *vaaggronden* voor, zowel *met* als *zonder* hydromorfe kenmerken. De zeezandgronden hebben geen ijzerhuidjes op de zandkorrels (vlakvaaggronden, Zn..A), ook in beekdalen komen vaaggronden zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels voor, waarin onder de bovengrond een beekeerdachtige ondergrond voorkomt (beekvaaggronden, Zg..A). De duinzanden hebben wel ijzerhuidjes op de zandkorrels (duinvaaggronden, Zd..A). Op enkele plaatsen liggen in jonge rivierzanden verbruinde gronden met ijzerhuidjes op de zandkorrels (vorstvaaggronden, Zb..A).

De textuurindeling wijkt wat af van de grotendeels pleistocene, kalkloze zandgronden. Omdat de spreiding in de grofheid bij zee- en strandzand veel groter is dan bij dekzand, is de klasse 'fijn zand' verder onderverdeeld. Voor de uiterst fijne zanden geldt bovendien dat het lutumgehalte lager dan 5% moet zijn, ter onderscheiding van de bijzonder lutumarme gronden (par.2.3.9).

Tabel 16 Indeling, benaming en codering van de kalkhoudende zandgronden (code Z...A)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Dikte van de minerale eerdlaag
met minerale eerdlaag EERDGRONDEN	zonder ijzerhuidjes; roest beginnend binnen 35 cm en doorgaand tot 120 cm of tot de Cr-horizont BEEKEERDGRONDEN	15-30 cm tZg. 30-50 cm cZg.
	zonder ijzerhuidjes; geen roest of roest beginnend op 35 cm of dieper, of roest beginnend ondieper dan 35 cm en over meer dan 30 cm onderbroken GOOREERDGRONDEN	15-30 cm tZn.. 30-50 cm cZn..
zonder minerale eerdlaag VAAGGRONDEN	zonder ijzerhuidjes; roest beginnend binnen 35 cm en doorgaand tot 120 cm of tot de Cr-horizont en hoogstens over 30 cm onderbroken BEEKVAAGGRONDEN	< 15 cm Zg..
	zonder ijzerhuidjes VLAKVAAGGRONDEN	geen indeling
	met ijzerhuidjes; zonder bruine laag in de positie van een B-horizont DUINVAAGGRONDEN	geen indeling
	met ijzerhuidjes; met bruine laag in de positie van een B-horizont VORSTVAAGGRONDEN	geen indeling

Voor een verdere indeling van de kalkhoudende zandgronden zie tabel 15

2.3.9 Kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden (code S...A)

Bijzonder lutumarme gronden zijn minerale gronden die binnen 80 cm - mv. voor de helft of meer uit kleiig (5-8% lutum), uiterst fijn (M50: 50-105 µm) zand bestaan. Tot nu toe zijn alleen kalkhoudende (kalkrijke) gronden aangetroffen zonder minerale eerdlaag en zonder ijzerhuidjes op de zandkorrels (tabel 17). Het zijn dus vlakvaaggronden (Sn...A).

In de Noordoostpolder staat het materiaal bekend als ‘lichte zavel A’. De gronden worden apart onderscheiden als overgang tussen de lichte zavel en het zand. Vooral bodemfysisch zijn ze nauw aan de zeer lichte zavels verwant.

Tabel 17 Indeling, benaming en codering van de kalkhoudende bijzonder lutumarme gronden (code S...A)

Aard van de bovengrond		Hydromorfe kenmerken	
zonder minerale eerdlaag VAAGGRONDEN	S..	zonder ijzerhuidjes VLAKVAAGGRONDEN	Sn..

2.3.10 Niet-gerijpte minerale gronden (code MO - zeeklei; RO - rivierklei)

Niet-gerijpte minerale gronden zijn zavel- en kleien die binnen 20 cm - mv. hoogstens bijna gerijpt of nog (veel) slapper zijn. Deze gronden moeten het rijpingsproces nog geheel of ten dele doormaken (par. 1.2.4).

De onderverdeling van de niet-gerijpte gronden berust op de mate van rijping in de bovengrond (tabel 18). Het onderscheid naar de begindiepte van het zand is van belang in verband met de inklinking. Als binnen 80 cm - mv. zand voorkomt, is de kans groot dat na rijping slechts zandgronden met een zavel- of kleidek (kZn..) overblijven. Niet-gerijpte rivierkleigronden (RO) komen als kaartvlakken weinig voor.

Tabel 18 Indeling, benaming en codering van de niet-gerijpte minerale gronden (code MO-zeeklei; RO-rivierklei)

Aard van het moedermateriaal		Rijpingstoestand van de bovenste 20 cm	
zeeklei VAAGGRONDEN	M..	geheel of bijna ongerijpt SLIKVAAGGRONDEN	MOo..
		half of bijna gerijpt GORSVAAGGRONDEN	MOo..
rivierklei VAAGGRONDEN	R..	geheel of bijna ongerijpt SLIKVAAGGRONDEN	ROo..
		half of bijna gerijpt GORSVAAGGRONDEN	ROo..

2.3.11 Zeekleigronden (code M)

Zeekleigronden zijn zavel- en kleigronden die onder invloed van getijdenbewegingen zijn afgezet. Uitgezonderd zijn niet-gerijpte gronden (par. 2.3.10), gronden met een moerige bovengrond of tussenlaag (par. 2.3.2) en gronden met een dikke A (par. 2.3.5).

De zeekleigronden (tabel 19) hebben het rijpingsproces geheel of grotendeels doorgemaakt. Het zijn in het algemeen stevige (gerijpte) gronden, hoogstens met een

niet-gerijpte ondergrond die binnen 80 cm - mv. begint. Veel zeekleigronden die tot de Afzetting van Calais behoren, hebben niet-gerijpte ondergronden (met minerale eerdlaag, .Mo..., zonder minerale eerdlaag, Mo...). Ook zijn de Afzettingen van Calais in het zoute en brakke getijdengebied onder de bovengrond meestal fijnzandiger.

Veel zeekleigronden zijn kalkrijk vanaf het oppervlak. Daarom is getracht de kalkrijke klasse zo zuiver mogelijk te houden. Voor toekenning van de term kalkrijk (...A) is daarom alleen oppervlakkige ontkalking toegestaan. De overige zeekleigronden worden ingedeeld naar het kalkverloop.

Een betrekkelijk klein deel van de zeekleigronden heeft een duidelijke donkere bovengrond (minerale eerdlaag). Dit zijn de *eerdgronden*. De verdere onderverdeling hangt samen met de aard van de ondergrond, de textuur en deels met het kalkverloop. Gronden *zonder* hydromorfe kenmerken zijn uitermate zeldzaam. De eerdgronden komen onder andere voor in de droogmakerijen. De donkere bovengrond is daar afkomstig van de organische stof die is bezonken op de plasbodem (meermolm). Elders is de donkere bovengrond veelal een overblijfsel van een vroegere veenbedekking die door oxidatie vrijwel geheel is verdwenen.

Verreweg de meeste zeekleigronden zijn *vaaggronden*; daarvan nemen de poldervaaggronden de grootste oppervlakte in. Ze zijn naar het kalkverloop onderverdeeld in kalkrijk (Mn..A), kalkhoudend (Mn..B) en kalkloos (Mn..C). De laatste is nog verder onderverdeeld in normale kalkloze (Mn..C), knippige (gMn..C) en knipgronden (kMn..C). Dit onderscheid berust op de aanwezigheid en de mate van ontwikkeling van het knipverschijnsel. Het Friese woord knip wordt gebruikt om voor deze gronden kenmerkende eigenschappen aan te geven, zoals een grauwe vlekkelijke kleur onder de bovengrond, een afwijkende verdeling en kleur van de roest en een wat labiele structuur. Deze kenmerken wijzen waarschijnlijk op een minder gunstige interne drainage, bij lichte gronden op een geringe onderlinge samenhang van de minerale delen. Vaak hebben gronden met knip(pige) kenmerken een lage Ca/Mg-verhouding van het adsorptiecomplex. Bij normale, gerijpte zeekleigronden ligt deze boven 12 à 15; bij knipgronden en knippige gronden is deze lager en vaak beneden 5. Er is geen verschil in kleimineralogische samenstelling.

Het onderscheid tussen knippige gronden (gMn..C) en knipgronden (kMn..C) hangt samen met de zwaarte, de structuur en de diepte van de ongunstige laag. Zware gronden zijn meestal *knip*; de lichtere en de gronden met kniplagen dieper in het profiel (knipgronden met een verjongingsdek) worden *knippig* genoemd.

Tabel 19 Indeling, benaming en codering van de zeekleigronden (code M)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Dikte van de minerale eerdlaag	Aard van de klei
met minerale eerdlaag .M.. EERDGRONDEN	moerig materiaal beginnend tussen 40 en 80 cm .Mv.. LIEDEERDGRONDEN	15-30 cm tMv.. 30-50 cm cMv..	geen indeling
	niet-gerijpte minerale ondergrond .Mo.. TOCHTEERDGRONDEN	15-30 cm tMo.. 30-50 cm cMo..	geen indeling
	roest- en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm .Mn.. LEEKEERDGRONDEN	15-30 cm tMn.. 30-50 cm cMn..	geen indeling
zonder minerale eerdlaag M.. VAAGGRONDEN	moerig materiaal beginnend tussen 40-80 cm Mv.. DRECHTVAAGGRONDEN	geen indeling	geen indeling
	niet-gerijpte minerale ondergrond Mo.. NESVAAGGRONDEN	geen indeling	geen indeling
	roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm Mn.. POLDERVAAGGRONDEN	geen indeling	normaal Mn.. knippig gMn.. knip kMn..
	geen roest en grijze vlekken binnen 50 cm Md.. OOIVAAGGRONDEN	geen indeling	geen indeling

2.3.12 Rivierkleigronden (code R)

Rivierkleigronden zijn gerijpte zavel- en kleigronden die door meanderende rivieren zijn afgezet (tabel 20). De oudste afzettingen dateren uit het Atlanticum. In de uiterwaarden gaat de sedimentatie nog voort. Ook zavel- en kleigronden in de beekdalen van het (dek)zandgebied worden aangegeven met de eenheden van de rivierkleigronden. Niet tot de rivierkleigronden worden gerekend:

- gronden met een moerige bovengrond of een moerige tussenlaag. Deze zijn ondergebracht in de hoofdklasse moerige gronden (par. 2.3.2);
- gronden met een dikke A. Deze behoren tot de dikke (klei)eerdgronden (par. 2.3.5).

Omdat de rivierklei in een volledig zoet milieu is afgezet, komt maar (zeer) weinig pyriet voor en is het gehalte aan omwisselbaar natrium aan het adsorptiecomplex zeer

laag in vergelijking met zeeklei. De kleimineralogische samenstelling heeft een hoge kalifixatie tot gevolg. Zavels en lichte kleien hebben meestal (veel) 5% of meer deeltjes groter dan 150 µm. Ook is het zand duidelijk grover dan zeezand. Door dit ‘zandige karakter’ onderscheiden de rivierkleigronden zich van de zeeklei. In het overgangsgebied naar de zeeklei wordt dit verschil als criterium voor het onderscheid tussen rivierklei en ‘zoete zeeklei’ gebruikt.

De *eerdgronden* (.R...) hebben een zeer donkere bovengrond (minerale eerdlaag) die meestal humeus of humusrijk is. Deze gronden komen vrijwel uitsluitend langs een deel van de Oude Rijn voor. Er is geen onderscheid naar kalkverloop, maar de meeste gronden zijn kalkloos.

De *vaaggronden* (R...) missen de minerale eerdlaag. Alle vaaggronden worden onderverdeeld naar het kalkverloop. Er zijn kalkrijke (...A), kalkhoudende (...B) en kalkloze (...C) gronden. Stroomruggen, oeverwallen en uiterwaarden worden vooral gekenmerkt door het voorkomen van ooivaaggronden (Rd...) en de lichte varianten van de poldervaaggronden (Rn...) met profielverlopen 2 en 5. Bij het Rijnsysteem zijn ze overwegend kalkrijk en kalkhoudend; die van de Maas tussen Roermond en Heerewaarden kalkloos. De komgronden bestaan voornamelijk uit kalkloze poldervaaggronden (Rn...); vooral in het westen van het rivierengebied komen veel kalkloze drechtvaaggronden (Rv...) voor.

Tabel 20 Indeling, benaming en codering van de rivierkleigronden (code R)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Dikte van de minerale eerdlaag
met minerale bovengrond .R.. EERDGRONDEN	moerig materiaal beginnend tussen 40-80 cm .Rv..	15-30 cm tRv.. 30-50 cm cRv..
	LIEDEERDGRONDEN	
	roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm .Rn..	15-30 cm tRn.. LEEKEERDGRONDEN
		30-50 cm cRn.. WOUDEERDGRONDEN
zonder minerale eerdlaag R.. VAAGGRONDEN	moerig materiaal beginnend tussen 40-80 cm Rv..	geen indeling
	DRECHTVAAGGRONDEN	
	niet-gerijpte minerale ondergrond Ro.. NESVAAGGRONDEN	geen indeling
	roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm Rn.. POLDERVAAGGRONDEN	geen indeling
	geen roest en grijze vlekken binnen 50 cm Rd.. OOIVAAGGRONDEN	geen indeling

2.3.13 Oude rivierkleigronden (code KR)

Oude rivierkleigronden zijn gerijpte zavel- en kleigronden met veelal binnen 80 cm - mv. grindrijk, grof zand dat behoort tot de Formatie van Kreftenheye. Het zijn overwegend pleistocene afzettingen van een verwilderd riviersysteem. Het afzettingsspatroon wordt gekenmerkt door talrijke zich vertakkende en weer samenkomende geulen. Het zand is in het Laat-glaciaal (Laat Weichselien) en Vroeg-Holoceen bedekt met een lutumrijke laag, de eigenlijke oude rivierklei. Een deel van de oude rivierklei is van holocene ouderdom. In dat geval is er sprake van hersedimentatie van elders geërodeerd materiaal.

Het onderscheid tussen oude en jonge rivierklei berust niet alleen op het verschil in sedimentatiepatroon en ouderdom. Er is ook een duidelijk verschil in kenmerken en eigenschappen, ondanks het feit dat beide afzettingen kleimineralogisch niet zijn te scheiden.:

- oude rivierklei heeft een kleiner zwel- en krimpvermogen, een wat lagere adsorptiecapaciteit en een geringer specifiek oppervlak dan jonge rivierklei;
- oude rivierklei die hoog boven het grondwater is afgezet, vertoont kleiinspoeling, hoewel in veel gevallen niet voldoende om de gronden tot de brikgronden te rekenen;
- de kleur van de hooggelegen oude rivierklei is roder dan die van de jonge rivierklei;
- de roest in oude rivierkleigronden is geelbruin en oranje, in jonge meestal bruin tot roodbruin. Bovendien bevat oude rivierklei meer mangaanconcreties;
- in vergelijkbare hydrologische omstandigheden bevatten oude rivierkleigronden minder humus dan jonge;
- oude rivierkleigronden hebben een nauwere bewerkingsmarge, een geringere structuurstabiliteit en zijn bij gelijke zwaarte lastiger te bewerken dan jonge. Ze zijn minder oogstzeker en moeilijk in het gebruik.

De indeling van de oude rivierkleigronden (tabel 21) berust op verschillen in de aard en zwaarte van de bovengrond. Profielverloop en kalkverloop worden niet onderscheiden. De gronden hebben meestal zand binnen 80 cm - mv. Alle gronden zijn kalkloos.

Tabel 21 Indeling, benaming en codering van de oude rivierkleigronden (code KR)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Dikte van de minerale eerdlaag
met minerale eerdlaag .KR.. EERDGRONDEN	met roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm .KRn..	15-30 cm tKRn.. LEEKEERD-GRONDEN 30-50 cm cKRn.. WOUDEERD-GRONDEN
zonder minerale eerdlaag KR.. VAAGGRONDEN	met roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm KRn.. POLDERVAAGGRONDEN geen roest en grijze vlekken binnen 50 cm KRd.. OOIVAAGGRONDEN	geen indeling geen indeling

De kalkcode C (= kalkloos) wordt bij de oude rivierkleigronden niet aangegeven.

2.3.14 Oude kleigronden (code K)

De belangrijkste oppervlakte bestaat uit gronden met zeer ondiepe keileem en in veel mindere mate met potklei (KX). De deklaag (meestal matig fijn dekzand of keizand) moet dunner zijn dan 40 cm. Keileem bestaat overwegend uit kalkloze zandige zavel; potklei is gewoonlijk (veel) zwaarder en bevat vaak enige koolzure kalk.

De andere oude kleiafzettingen die eveneens binnen 40 cm - mv. moeten beginnen, zijn zeer gevarieerd. De kleine oppervlakten in het oosten van het land bestaan uit oligocene, miocene en pliocene zeeklei en uit schelpenkalk (Trias). In Noord-Brabant komen opduikingen voor van een kalkloze afzetting uit de Formatie van Tegelen die in zwaarte varieert van zavel tot zware klei. Al deze oude kleien worden niet nader gedifferentieerd en aangegeven met de code KT. Verspreid zijn het ook door dun dekzand overdekte lösslagen.

Tabel 22 Indeling, benaming en codering van de oude kleigronden (code K)

Aard van de bovengrond en moedermateriaal	Hydromorfe kenmerken
met of zonder minerale eerdlaag; keileem of potklei KX KEILEEMGRONDEN	geen indeling KX
met of zonder minerale eerdlaag; tertiaire klei KT TERTIAIRE KLEIGRONDEN	geen indeling KT

De kalkcode C (= kalkloos) wordt bij de oude kleigronden niet aangegeven.

2.3.15 Leemgronden (code L)

Leemgronden bestaan binnen 80 cm - mv. voor de helft of meer uit eolisch materiaal met 50% leem of meer of 8% lutum of meer, waarin geen briklaag is ontwikkeld. Gronden met een moerige bovengrond (par. 2.3.2), een duidelijke (moder)podzol-B (par. 2.3.3) en een dikke A (par. 2.3.5) zijn uit deze hoofdklasse uitgesloten. Het zijn colluviale (=verspoelde) lössgronden. Er is geen indeling naar kalkverloop. Vrijwel alle gronden zijn kalkloos.

De leemgronden worden onderverdeeld naar de aard van de bovengrond en de begindiepte van roest- en/of reductievlekken. Een verdere onderverdeling vindt plaats op basis van landschappelijke ligging (tabel 23).

Tabel 23 Indeling, benaming en codering van de leemgronden (code L)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Aard van de afzetting, ligging in het terrein	
met minerale eerdlaag EERDGRONDEN	met roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm LEEK-/WOUDEERDGRONDEN	in situ	pLn.
		colluviaal, in dal	pLnd.
zonder minerale eerdlaag VAAGGRONDEN	met roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm POLDERVAAGGRONDEN	in situ	Ln.
		colluviaal, in dal	Lnd.
		colluviaal, in hellingvoet of uitspoelingswaaier	Lnc.
		colluviaal, helling	Lnh.
	met roest en grijze vlekken beginnend van 50 tot 80 cm OOIVAAGGRONDEN	in situ	Lh.
		colluviaal, in dal	Lhd.
		colluviaal, in hellingvoet of uitspoelingswaaier	Lhc.
		colluviaal, helling	Lhh.
	met roest en grijze vlekken beginnend vanaf 80 cm of dieper OOIVAAGGRONDEN	in situ	Ld.
		colluviaal, in dal	Ldd.
		colluviaal, in hellingvoet of uitspoelingswaaier	Ldc.
		colluviaal, helling	Ldh.

2.3.16 Mengelgronden (code M)

Mengelgronden vormen de overgang van de rivierkleigronden langs de IJssel naar de (dek)zandgronden. De complexiteit wordt veroorzaakt door het onregelmatige reliëf van de zandondergrond en de daarmee samenhangende verschillen in bedekking en/of vermenging van het zand met rivierklei (tabel 24). In hogere gedeelten heeft homogenisatie plaatsgevonden door de grote biologische activiteit, waardoor mengsels van zand en rivierklei zijn ontstaan. In de lagere delen is het zand meestal bedekt door kalkloze zware klei van wisselende dikte.

Tabel 24 Indeling, benaming en codering van de mengelgronden (code M)

Aard van de bovengrond	Hydromorfe kenmerken	Dikte van het mengeldekk
met of zonder minerale eerdlaag .M. MENDELGRONDEN	geen indeling	dun: 20-30 cm M. matig dik: 30-50 cm cM. dik: ≥ 50 cm dM.

De kalkcode C (= kalkloos) wordt bij de mengelgronden niet aangegeven.

2.2.17 Overige gronden

In deze hoofdklasse zijn gronden ondergebracht die overwegend in Zuid-Limburg voorkomen (tabel 25). Ze hebben alle zeer oud moedermateriaal dat voor een klein deel dateert uit het Vroeg-Pleistoceen, maar overwegend in het Tertiair en Krijt is afgezet. De ouderdom van het moedermateriaal zegt echter niets over de bodems die er in zijn ontwikkeld. Zo zijn er gebieden waar uit kalksteen, dit zijn afzettingen uit het Krijt die 65 à 130 miljoen jaar oud zijn, zeer diepe sterk verarmde bodems zijn ontstaan (o.a. vuursteeneluvium, KS). Door erosie is op andere plaatsen soortgelijk moedermateriaal pas zeer recent aan het oppervlak komen te liggen, waardoor daar nauwelijks bodemvorming is opgetreden (ondiepe kalksteenverweringsklei, KM).

Een grote afwisseling op korte afstand is vooral geconstateerd in de gebieden met tertiaire, mariene afzettingen en met zeer oude, fluviatiele afzettingen. Rekening houdend met deze feiten en omdat deze zeer oude bodems in het Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland (De Bakker en Schelling 1989) niet zijn onderscheiden, hebben we een indeling samengesteld die is gebaseerd:

- op verschillen in moedermateriaal;
- waar mogelijk, op verschillen in bodemvorming;
- waar mogelijk en zinvol, op verschillen in granulaire samenstelling.

De eenheden van de overige gronden zijn op basis van het moedermateriaal als volgt gegroepeerd:

- mariene afzettingen ouder dan het Pleistoceen (mineraal);
- fluviatiele afzettingen ouder dan Laat-Pleistoceen;
- kalksteenverweringsgronden.

Hoewel kalksteen strikt genomen een (organogene) mariene afzetting is, zijn de kalksteenverweringsgronden om hun bijzondere eigenschappen in een aparte groep onderscheiden en niet bij de (minerale) mariene afzettingen ouder dan het Pleistoceen ondergebracht.

Tabel 25 Indeling, benaming en codering van de overige gronden

Moedermateriaal	Textuur				Aard materiaal	Bodemvorming		
	fijn zand	fijn zand en zavel	zavel en klei	grind en grof zand		ondiepe kalksteen- verwerings- klei	kleef- aarde	vuur- steen- eluvium
mariene afzettingen ouder dan Pleistoceen	M.	MZz	MZk	MK	MA			
fluviatiele afzettingen ouder dan Laat- Pleistoceen	F.			FK	FG ¹			
Kalksteen	K.					KM	KK	KS

¹ Op oudere uitgaven van de grootschalige bodemkaarten zijn grindgronden (G1) onderscheiden.

2.3.18 Toevoegingen en vergravingen

Toevoegingen

Een aantal bodemkundige verschijnselen kan niet gebruikt worden als criterium bij de indeling van de gronden; het aantal bodemeenheden zal onnodig groot worden. Daarom worden deze verschijnselen in kaart gebracht in de vorm van toevoegingen. Toevoegingen geven extra informatie over de bodemeenheden.

De toevoegingen worden met een kleine letter in het rapport en met een kleine letter en/of signatuur op de kaart aangegeven.

Toevoegingen vóór de code hebben betrekking op de bovengrond; toevoegingen achter de code hebben betrekking op verschijnselen onder de bouwvoor en meestal vanaf 40 cm - mv.

Vergravingen

Met vergravingen zijn terreinen aangegeven die zijn verwerkt. De grond moet, beginnend van 20-40 cm diepte, over ten minste 20 cm heterogeen zijn, maar kan nog wel in een normale legenda-eenheid worden ondergebracht.

De vergravingen worden in het rapport met een hoofdletter achter de code en op de kaart met een schop-signatuur aangegeven.

Voor een gedetailleerde lijst met toevoegingen en vergravingen wordt verwezen naar Technisch Document 19A, hoofdstuk 22 (Ten Cate et al. 1995).

2.3.19 Overige onderscheidingen

Overige onderscheidingen omvatten delen van een gebied die buiten het bodem-geografisch onderzoek zijn gehouden, zoals bebouwing, water, moeras, dijken, wegen en sterk opgehoogde terreinen.

Voor een gedetailleerde lijst met overige onderscheidingen wordt verwezen naar Technisch Document 19A, hoofdstuk 23 (Ten Cate et al. 1995).

2.4 Indeling van het grondwaterstandsverloop in grondwatertrappen

De grondwaterstand op een bepaalde plaats varieert in de loop van een jaar. Doorgaans zal het niveau in de winter hoger zijn (neerslag groter dan verdamping) dan in de zomer (verdamping groter dan neerslag). Bovendien verschillen grondwaterstanden ook van jaar tot jaar op hetzelfde tijdstip (Van Heesen en Westerveld 1966). Het jaarlijks wisselend verloop van de grondwaterstand op een bepaalde plaats kan gekarakteriseerd worden door een gemiddeld hoogste wintergrondwaterstand, gecombineerd met een gemiddeld laagste zomergrondwaterstand (GHG en GLG, par. 2.2.2).

De waarden die voor de GHG en de GLG worden gevonden, kunnen van plaats tot plaats vrij sterk variëren. Daarom is de klasse-indeling die op basis van de GHG en de GLG is ontworpen, betrekkelijk ruim van opzet (De Vries en Van Wallenburg 1990). Elk van deze klassen, de grondwatertrappen (Gt's), is door een GHG- en GLG-traject gedefinieerd (tabel 26).

Tabel 26 Indeling van de grondwatertrappen bij een boordiepte van maximaal 180 cm - mv., met kwalitatieve toevoegingen

Grondwater-trap (Gt)	Gemiddeld hoogste wintergrond- waterstand (GHG) in cm - mv.	Gemiddeld laagste zomergrond- waterstand (GLG) in cm - mv.	Kwantitatieve toevoegingen (sedert 1988)
Ia	< 25	< 50	w
Ic	≥ 25	< 50	
IIa	< 25	50-80	b, w
IIb	25-40	50-80	
IIc	≥ 40	50-80	
IIIa	< 25	80-120	b, w
IIIb	25-40	80-120	
IVu	40-80	80-120	b
IVc	≥ 80	80-120	
Vao	< 25	120-180	b, s, w
Vad	< 25	≥ 180	b, s, w
Vbo	25-40	120-180	
Vbd	25-40	≥ 180	s
VIo	40-80	120-180	b
VId	40-80	≥ 180	b, s
VIIo	80-140	120-180	b
VIIId	80-140	≥ 180	b, s
VIIIo	≥ 140	120-180	b
VIIIId	≥ 140	≥ 180	b

Met een letter voor de code kan een extra omschrijving van de grondwatertrap worden aangegeven bijvoorbeeld:

- b... buiten de hoofdwatkering gelegen gronden en periodiek overstroomd;
- s... schijngrondwaterstanden, het niveau van de GHG wordt bepaald door periodiek optredende grondwaterstanden boven een slecht doorlatende laag, waaronder weer een onverzadigde zone voorkomt. Deze letter wordt alleen aangegeven bij gronden met een grondwaterfluctuatie (GLG-GHG) van 120 cm of meer;
- w... water boven maaiveld gedurende een aaneengesloten periode van meer dan 1 maand tijdens de winterperiode (alleen bij gronden gelegen binnen de hoofdwatkering).

Met een letter achter de Gt-code is een gedetailleerdere aanduiding toegevoegd:

voor de GHG:

- ...a 0 - 25 cm - mv.;
- ...b 25 - 40 cm - mv.;
- ...u 40 - 80 cm - mv.;
- ...c 80 - 120 cm - mv.

voor de GLG:

- ...o 120 - 180 cm - mv.;
- ...d ≥ 180 cm - mv.

Wanneer aan een kaartvlak een bepaalde grondwatertrap is toegekend, wil dat zeggen dat de GHG en GLG van de gronden binnen dat vlak, afgezien van afwijkingen door onzuiverheden, zullen liggen binnen de grenzen die voor die bepaalde grondwatertrap gesteld zijn. Daarmee wordt dus informatie gegeven over de grondwaterstanden die er in de winter of zomer van een gemiddeld jaar mogen worden verwacht.

2.5 Opzet van de legenda

In de legenda's van de bodem- en grondwatertrappenkaart, schaal 1 : 10 000 of 1 : 25 000, worden de verschillen in bodemgesteldheid weergegeven in de vorm van:

- legenda-eenheden;
- toevoegingen en vergravingen;
- grondwatertrappen.

Legenda-eenheden bestaan voor ten minste 70% van hun oppervlakte uit gronden met een groot aantal overeenkomende kenmerken en eigenschappen. Iedere legenda-eenheid heeft een eigen code en wordt met een niet-onderbroken lijn omgrensd: de bodemgrens. Op de bodemkaart wordt hun verbreiding in kleur weergegeven.

Toevoegingen en vergravingen worden gebruikt om een bepaald profielkenmerk aan te geven dat over een gedeelte of over het gehele oppervlak van één of meer legenda-eenheden voorkomt. Ze worden omgrensd met een onderbroken lijn voorzover deze niet samenvalt met een bodemgrens.

Grondwatertrappen geven de gemiddelde fluctuatie van het grondwater weer. Ze worden in codes op de bodem- en grondwatertrappenkaart aangegeven. Op de grondwatertrappenkaart wordt de verbreiding in kleur weergegeven. Ze worden omgrensd met een niet-onderbroken lijn die op de bodemkaart een blauwe en op de grondwatertrappenkaart een zwarte kleur heeft.

Een combinatie van legenda-eenheid + eventuele toevoeging + grondwatertrap heet kaarteenheid.

Voorbeeld:

legenda-eenheid	cHn55
toevoeging	x
grondwatertrap	Vbd
kaarteenheid	$cHn55/x-Vbd$

Kaarteenheden vormen de beoordelingseenheid bij het vaststellen van de bodemgeschiktheid (hoofdstuk 3). Bij elke legenda-eenheid hoort ten minste één kaarteenheid,

maar afhankelijk van het aantal combinaties met grondwatertrappen en toevoegingen zullen er doorgaans meer kaarteenheden voorkomen.

Enkele, in hoofdzaak geografische, bijzonderheden worden op de bodem- en grondwatertrappenkaart vermeld als overige onderscheidingen. Deze onderscheidingen kunnen verdeeld worden in vlak-, lijn- en puntgegevens.

3 Bodemgeschiktheidsbeoordeling

Onder de bodemgeschiktheid van de grond wordt verstaan de mate waarin de grond voldoet aan de eisen die er voor een bepaald bodemgebruik aan worden gesteld.

Uit de gegevens over de bodemgesteldheid kan niet direct worden afgeleid welke geschiktheid de gronden hebben voor een bepaald bodemgebruik. De bodemkundige gegevens moeten geïnterpreteerd worden. Hiervoor wordt een systeem gebruikt dat landelijk wordt toegepast en waarvoor landelijke normen gelden (Ten Cate et al., TD19D, 1995).

3.1 Interpretatieprocedure

Interpretatie van bodemkaarten wordt gedefinieerd als het doen van uitspraken of voorspellingen over het gedrag of de reactie van de grond bij een bepaalde behandeling of een bepaalde ingreep, en over de daaruit voortvloeiende geschiktheid van de grond voor een bepaalde gebruiksvorm. Met deze procedure wordt beoogd we waarnemingen over de bodemgesteldheid pasklaar te maken voor een bepaalde toepassing.

De basis voor de interpretatieprocedure (fig. 2) is de bodemkaart. Aan de hierop voorkomende kaarteenheden worden via de legenda en de bij de kaart behorende toelichting gegevens ontleend over bodemeigenschappen en/of kenmerken zoals organische-stofgehalte, textuur en grondwatertrap. Vervolgens worden deze kenmerken in doelgerichte combinaties bij elkaar gebracht tot zogenaamde beoordelingsfactoren. Het niveau of de grootte van een door een beoordelingsfactor aangeduid proces of gedragsaspect van de grond wordt meestal aangegeven met een waarderingscijfer, gradatie genoemd.

Voor elk bodemgebruik is het meestal een beperkt aantal beoordelingsfactoren dat de bodemgeschiktheid bepaalt. Een combinatie van gradaties van deze beoordelingsfactoren leidt via een *sleutel* tot een bepaalde bodemgeschiktheidsklasse. In tabel 27 worden voor bodemgebruiksvormen die in landinrichtingsprojecten voor beoordeling aan de orde zijn geweest, de beoordelingsfactoren gegeven. De bodemgeschiktheidsbeoordeling van gronden voor recreatief bodemgebruik is hier niet opgenomen. Daarvoor wordt verwezen naar Ten Cate et al., 1995 (TD19D).

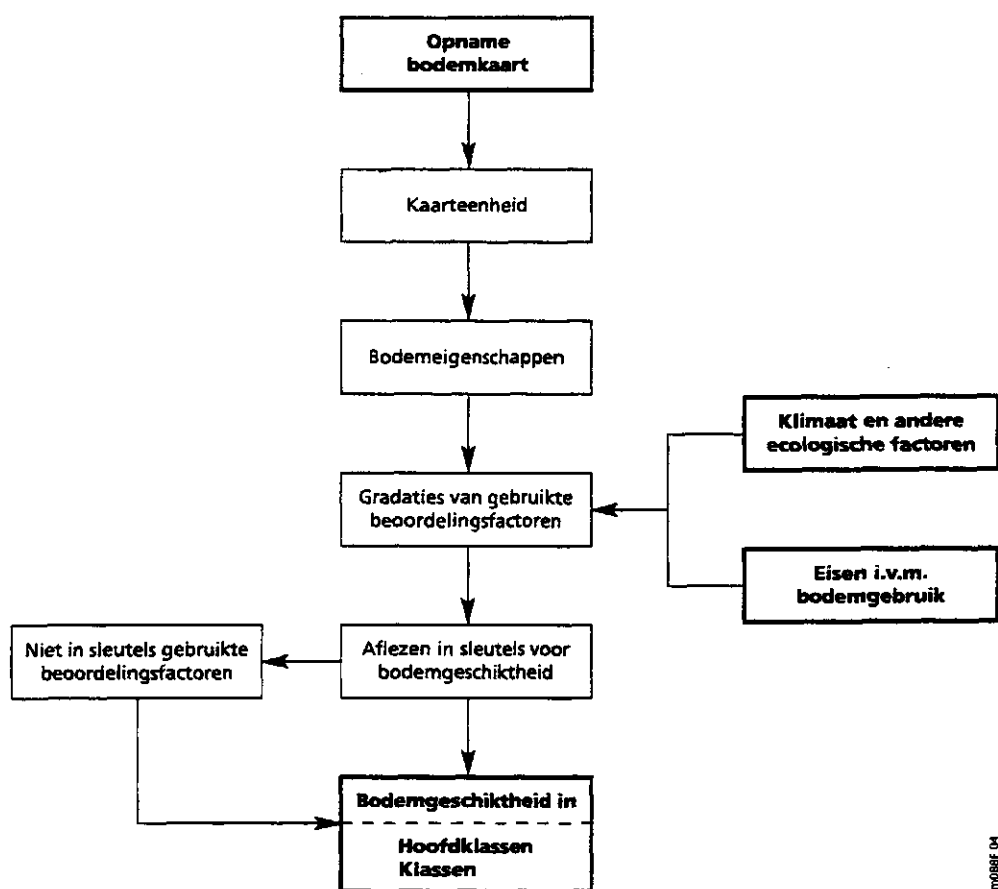

Fig. 2 Schema van de interpretatieprocedure

3.2 Beoordelingsfactoren

Beoordelingsfactoren vormen bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling de kern van de interpretatieprocedure.

Een beoordelingsfactor is een met de grond samenhangende factor, waarmee een voor het bodemgebruik belangrijk proces, een gedragsaspect van de grond of een groeiplaatsomstandigheid, wordt gekarakteriseerd en het niveau ervan wordt beschreven (Haans red. 1979).

Voorbeelden van beoordelingsfactoren zijn het vochtleverend vermogen en de stevigheid van de bovengrond (tabel 27). Een beoordelingsfactor berust op een combinatie van bodemeigenschappen. Zo wordt de beoordelingsfactor stevigheid van de bovengrond (die het gedrag van de grond karakteriseert bij het betreden en berijden) bepaald door eigenschappen als textuur, dichtheid en organische-stofgehalte van de bovengrond, en drukhoogte van het bodemvocht bij GHG en GVG na een periode met weinig neerslag. Soms worden er ook niet-bodemkundige factoren in betrokken, zoals bij de beoordelingsfactor vochtleverend vermogen, waarop niet alleen bodemkundige factoren, maar ook klimaatsfactoren (neerslag en verdamping) van invloed zijn.

Het niveau of de grootte van een door een beoordelingsfactor aangeduid proces of gedragsaspect van een grond wordt meestal aangegeven met een waarderingscijfer, *gradatie* genoemd. Er zijn beoordelingsfactoren met drie en met vijf gradaties, aangeduid met de cijfers 1 t/m 3 en 1 t/m 5. De lage cijfers geven een gunstige, de hoge cijfers een ongunstige omstandigheid aan. Een aantal beoordelingsfactoren zoals ‘reliëf’ en ‘nachtvorstgevoeligheid’ worden niet met gradaties aangegeven, maar met een + (plusteken) om aan te geven dat ze invloed hebben op de beoordeling.

In de paragrafen 3.2.1 t/m 3.2.16 wordt een korte toelichting op de afzonderlijke beoordelingsfactoren gegeven (voor uitvoeriger informatie wordt verwezen naar Ten Cate et al. 1995, TD19D).

Tabel 27 De beoordelingsfactoren en het bodemgebruik waarvoor ze worden toegepast

Beoordelingsfactor	Bodemgebruik								
	akker- bouw	weide- bouw	bos- bouw	tuin- bouw ¹	fruit- bouw	boom- teelt	akker- kwe- bouw	asperge- bouw	bloem- teelt ³
bollen-						kerij	(v.g.t.) ²		teelt
ontwateringstoestand	+	+	+	+	+	+	+	+	+
vochtleverend vermogen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
stevigheid van de bovengrond	+	+	-	-	-	-	-	-	-
verkruijmelbaarheid	+	-	-	+	+	+	+	-	+
slempgevoeligheid	+	-	-	+	(+)	+	+	-	+
stuifgevoeligheid	+	-	-	(+)	-	+	(+)	(+)	-
voedingstoestand	-	-	+	-	-	-	-	-	-
zuurgraad	-	-	+	-	-	+	-	-	+
storing in de verticale waterbeweging	-	-	-	+	+	(+)	+	(+)	+
reliëf	(+)	(+)	-	(+)	(+)	(+)	(+)	-	(+)
bewortelbare diepte	-	-	-	-	(+)	-	+	+	-
samenstelling van de bovengrond	-	-	-	-	-	+	+	+	-
profielopbouw	-	-	-	-	-	-	-	-	+
dikte van de bovengrond	-	-	-	-	-	+	-	-	-
homogeniteit	-	-	-	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)
overige beoordelingsfactoren:									
nachtvorstgevoeligheid	(+)	-	-	(+)	(+)	-	(+)	-	-
stenigheid	(+)	-	-	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	+
erosiegevoeligheid	(+)	-	-	(+)	(+)	-	(+)	-	-
vroegheid	-	-	-	(+)	-	-	(+)	(+)	-

+ bij genoemd bodemgebruik altijd van toepassing
 - bij genoemd bodemgebruik niet van toepassing
 (+)bij genoemd bodemgebruik alleen van toepassing onder bijzondere omstandigheden
¹ tuinbouw onder glas en in de volle grond
² akkerbouwmatige vollegrondsgroenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeekleigronden
³ aspergeteelt in dekzandgebieden

3.2.1 Ontwateringstoestand

Begripsomschrijving

De ontwateringstoestand is niet alleen een aanduiding voor de ontwatering, maar ook voor de luchthuishouding van een grond. De ontwateringstoestand geeft daardoor ook informatie over de zuurstofvoorziening van plantewortels en over de wijzigingen die zich hierin in de loop van het jaar voordoen onder invloed van neerslag, verdamping en afvoer. Het gaat vooral om de bovenste 50 tot 100 cm van de grond waarin zich de meeste plantewortels bevinden en waarin zich het bodemleven afspeelt. De grondwaterstand bepaalt in belangrijke mate het lucht- (en water)gehalte van de grond in samenhang met de poriënfractie en de poriëngroottteverdeling. Daarom wordt voor deze beoordelingsfactor de gemiddeld hoogste wintergrondwaterstand (GHG) als voornaamste maatstaf voor de indeling gebruikt.

Gradaties

Er zijn vijf gradaties in de ontwateringstoestand onderscheiden (tabel 28).

Tabel 28 Gradatie in ontwateringstoestand als afhankelijke van de grondwatertrap

Gradatie		Grondwatertrap (Gt)	GHG-referentie- waarde (cm - mv.)
code	benaming		
1	zeer diep	VIc, VIIo, VIId, VIIIo, VIIId	≥ 80
2	vrij diep	IIc, IVu, VIo	40-80
3	matig diep	Ic, IIb, IIIb, Vbo, Vbd	25-40
4	vrij ondiep	IIa, IIIa, Vao, Vad, soms Ia	15-25
5	zeer ondiep	Ia soms IIa	< 15

3.2.2 Vochtleverend vermogen

Begripsomschrijving

Het vochtleverend vermogen van de grond duidt op de hoeveelheid vocht die een grond in een groeiseizoen van 150 dagen (1 april-1 september) en in een droog jaar (zgn. 10% droog jaar) aan de plantewortels kan leveren. Een 10% droog jaar is een jaar, waarvan aangenomen wordt dat de potentiële verdamping tijdens het groeiseizoen de neerslag met meer dan 200 mm overtreft. Deze situatie komt statistisch eens in de 10 jaar voor. De hiervoor benodigde gegevens zijn afkomstig van het KNMI-station De Bilt en gelden voor een fictief gewas (bij benadering gras).

Tabel 29 Gemiddeld neerslagtekort (mm) vanaf 1 april in een groeiseizoen van 150 dagen in een 10% droog jaar (Buishand, 1982)

Periode	Neerslagtekort
1 april-1 mei	20
1 april-1 juni	65
1 april-1 juli	115
1 april-1 augustus	165
1 april-1 september	200

Het vochtleverend vermogen van de grond is afhankelijk van:

- de aard en opbouw van het bodemprofiel; belangrijk zijn vooral de dikte, het vochthoudend vermogen van de wortelzone en het capillair geleidingsvermogen van de ondergrond (kritieke z-afstand). In hoog boven het grondwater gelegen gronden wordt het vochtleverend vermogen voornamelijk bepaald door de hoeveelheid beschikbaar water in de wortelzone; het capillair aangevoerd water draagt weinig of niets bij aan het vochtleverend vermogen (hangwaterprofiel). In laaggelegen gronden is de vochtvoorziening vanuit het grondwater vrijwel onbeperkt (grondwaterprofiel). In gronden die tussen hoog en laag liggen, is het vochtleverend vermogen sterk afhankelijk van de aanvulling vanuit het grondwater, die weer afhankelijk is van het capillair geleidingsvermogen. De aanvulling is bij deze gronden slechts gedurende een deel van het groeiseizoen voldoende (tijdelijk grondwaterprofiel);
- het grondwaterstandsverloop; hiervan zijn vooral de gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand in een 10% droog jaar (LG3) van betekenis. De GVG is de gemiddelde grondwaterstand op 1 april.

Gradaties

Er worden vijf gradaties in vochtleverend vermogen onderscheiden (tabel 30). De millimeters vocht achter iedere gradatie duiden de orde van grootte van het vochtleverend vermogen aan.

Tabel 30 Gradatie in vochtleverend vermogen als afhankelijke van de hoeveelheid vocht

Gradatie		Hoeveelheid vocht (mm) in 10% droog jaar
code	benaming	
1	zeer groot	≥ 200
2	vrij groot	150-200
3	matig	100-150
4	vrij gering	50-150
5	zeer gering	< 750

3.2.3 Stevigheid van de bovengrond

Begripsomschrijving

De stevigheid van de bovengrond duidt op het weerstandsvermogen van een met gras begroeide bovengrond tegen betreden door vee en berijden met landbouwwerktuigen. Een voldoende stevigheid van de bovengrond is voor weidebouw van belang voor:

- het op het juiste tijdstip toedienen van de eerste stikstofgift;
- de lengte van de weideperiode;
- de planning van beweiding en voederwinning;
- de beweiding zelf: beweidingsverliezen door vertrapping en berijding kunnen worden vermeden;
- het regelmatig kunnen uitrijden van drijfmest waardoor de opslagcapaciteit kleiner kan zijn.

Bij akkerbouw geeft voldoende stevigheid van de bovengrond minder moeilijkheden bij grondbewerking en oogstwerkzaamheden.

Een maat voor de stevigheid van de bovengrond is de indringingsweerstand die met een penetrometer met conusoppervlakte van 5 cm² en een tophoek van 60° wordt gemeten (Van Wallenburg en Hamming 1985). Indringingsweerstand worden gemeten na een periode met droog weer en bij een grondwaterstand op ongeveer het niveau van de GHG (omstreeks februari - maart). Bij zwellende en krimpende gronden mogen deze metingen alleen worden uitgevoerd als de voorafgaande zomer en herfst niet extreem droog zijn geweest.

Gradaties

Voor weidebouw worden vijf gradaties (tabel 31) en voor akkerbouw drie gradaties (tabel 32) onderscheiden.

Tabel 31 Gradatie in stevigheid van de bovengrond voor weidebouw als afhankelijke van de indringingsweerstand (MPa) bij GHG en GVG, en de gevoeligheid¹ voor vertrapping bij beweiden en voor insporing bij berijden per seizoen

Gradatie		Indringingsweerstand		Gevoeligheid			
code	benaming	GHG	GVG	winter	lente	zomer	herfst
1	zeer groot	≥ 0,6	≥ 0,6	1	0	0	0
2	vrij groot	> 0,3- 0,6	≥ 0,6	2	1	0	0
3	matig	> 0,3- 0,6	> 0,3-0,6	2	2	0	1
4	vrij gering	≤ 0,3	> 0,3	3	2	1	2
5	zeer gering	≤ 0,3	≤ 0,3	3	3	2/3	3

¹ 0 = niet; 1 = weinig of niet; 2 = matig; 3 = sterk gevoelig

Tabel 32 Gradatie in stevigheid van de bovengrond voor akkerbouw als afhankelijke van de indringingsweerstand (MPa) bij GHG

Gradatie		Indringingsweerstand
code	benaming	
1	zeer groot	≥ 0,6
2	vrij groot tot matig	0,3-0,6
3	gering	< 0,3

3.2.4 Verkruijmelbaarheid

Begripsomschrijving

De verkruijmelbaarheid geeft een aanduiding van het gemak waarmee de bouwvoor zich laat verkruijmel en van de breedte van het vochtgehaltetraject waarbinnen dit mogelijk is. Verkruijmelbaarheid wordt hier beschouwd als een hoedanigheid van het bodemmateriaal zelf.

Gradaties in verkruijmelbaarheid kunnen worden afgeleid uit textuur, organische-stofgehalte en koolzure kalk van de bouwvoor, zoals is aangegeven in tabel 32. Deze

tabel is afgeleid uit de tiendelige schaal voor bewerkbaarheid uit het waarderings-systeem van De Vries (1974) die ontleend is aan de resultaten van het onderzoek van Boekel (1972). Of een bouwvoor het voor verkruiemeling vereiste vochtgehalte bezit (in het voorjaar bij de grondbewerking en in het najaar bij het oogsten), hangt af van de ontwateringstoestand en van het weer in de voorafgaande periode.

Gradaties

Er worden drie gradaties onderscheiden (tabel 33).

Tabel 33 Gradatie in verkruiembaarheid als afhankelijke van de samenstelling van de bouwvoor

Gradatie		Vochtgehalte- traject	Samenstelling van de bouwvoor		
code	benaming		textuur klasse	org.-stof (%)	koolzure kalk (%)
1	gemakkelijk	breed	-	moerig	-
			zand		
			zandige leem	-	-
			lichte zavel		
2	tamelijk gemakkelijk	betrekkelijk breed			≥ 0,5
			zware zavel	≥ 2	< 0,5
				< 2	-
			lichte klei		
			siltige leem	-	-
					≥ 0,5
3	moeilijk	nauw	zware klei	≥ 5	< 0,5
				< 5	-

3.2.5 Slempgevoeligheid

Begripsomschrijving

- De slempgevoeligheid duidt aan in hoeverre bodemaggregaten bestand zijn tegen:
- uiteenuiteenvallen in micro-aggregaten of afzonderlijke korrels onder invloed van de neerslag;
 - vervloeien bij hoge vochtgehalten.

Door slemp wordt de aëratie van de grond ongunstig beïnvloed, waardoor de zuurstofvoorziening van de plantewortels in gevaar kan komen. Ook neemt de infiltratiecapaciteit en het waterbergend vermogen van de grond af. Een slemplaag of -korst heeft nadelen voor onder andere de akkerbouw en tuinbouw: de grond droogt in het voorjaar langzaam op, de zuurstofvoorziening van ingezaaide gewassen komt in het gedrang en vooral bij fijnzadige gewassen kan de kiem beschadigen.

Als alleen het bodemoppervlak verslempd, wordt gesproken van oppervlakkige slemp; bij opdrogen ontstaat dan een slempkorst. Zakt de gehele bouwvoor in elkaar, dan

wordt gesproken van interne slemp. Of slemp op een slempgevoelige grond werkelijk zal optreden, hangt onder meer af van de neerslag, de ontwateringstoestand en de begroeiing.

De gevoeligheid voor verslemping is een hoedanigheid van het bodemmateriaal zelf, die kan worden afgeleid uit het gehalte aan lutum, leem, organische stof en koolzure kalk van de bouwvoor. Deze factoren zijn dan ook gebruikt in tabel 34.

Gradaties

De indeling is gebaseerd op het onderzoek van Albers (1980) en het waarderings-systeem van De Vries (1974). Op gronden met gradatie 1 treedt gemiddeld in minder dan 1 van de 10 jaren oppervlakkige en/of interne verslemping op. Op gronden met gradatie 2 treedt in 1 tot 5 van de 10 jaren duidelijk oppervlakkige en weinig interne slemp op. Gronden met gradatie 3 zijn in meer dan 5 van de 10 jaren onderhevig aan sterke oppervlakkige en veelal ook aan interne slemp.

Tabel 34 Gradatie in slempgevoeligheid als afhankelijke van de samenstelling van de bouwvoor

Gradatie		Samenstelling van de bouwvoor		
code	benaming	textuurklasse*	org.-stof (%)	koolzure kalk (%)
1	gering	-	moerig	-
		leemarm zand		
		klei	-	-
2	matig			≥ 0,5
		zware zavel	-	
				< 0,5
		siltige leem	-	-
			≥ 3	-
3	groot			≥ 0,5
		lichte zavel	< 3	
				< 0,5
		zandige leem	-	-

* Voor lemig zand zijn nog geen richtlijnen opgesteld; afhankelijk van de fijnheid van het zand en het lutumgehalte komt gradatie 2 of 3 voor.

3.2.6 Stuijgevoeligheid

Begripsomschrijving

De stuijgevoeligheid duidt op het risico van verstuiven van de (boven)grond. Verstuiven treedt vooral op in een droog voor- of najaar, wanneer de grond (gedeeltelijk) kaal is; de onderlinge binding van de gronddeeltjes van de bouwvoor

is dan te gering om de eroderende kracht van de wind te weerstaan als de bescherming door het gewas ontbreekt.

Verstuiven leidt tot afname van het organische-stofgehalte, de vochthoudendheid, de chemische bodemvruchtbaarheid en de biologische activiteit. Verder kunnen ziekten en onkruiden zich verbreiden, kiemende zaden en zelfs aardappelen blootstuiven, jonge plantjes onderstuiven of beschadigd worden en sloten plaatselijk dichtstuiven.

Gradaties

Een methode om de gevoeligheid voor verstuiven van de grond te meten ontbreekt. Vaststelling van de gradaties berust op ervaringskennis. Belangrijk zijn: korrelgrootte van het zand en vochtgehalte van de bovengrond. Verder spelen bodemeigenschappen als lutum-, leem- en organische-stofgehalte een rol. De indeling in gradaties is voornamelijk gebaseerd op het onderzoek van Booij (Bodemkaart 1978), Brussel (1980) en Zuur (1948). De gradaties gelden bij vlakke, open ligging.

Er worden drie gradaties onderscheiden (tabel 35).

Tabel 35 Gradatie in stuijgevoeligheid als afhankelijke van lutum- en leemgehalte van de bouwvoor

Gradatie		Samenstelling bouwvoor	
code	benaming	lutum (%)	leem (%)
1	gering	≥ 5	-
		3-5	≥ 17,5
		< 3	≥ 32,5
2	matig	3-5	< 17,5
		< 3	10 - 32,5
3	groot	<3	≥ 10

3.2.7 Voedingstoestand

Begripsomschrijving

De voedingstoestand duidt op de vruchtbaarheid (gehalte aan voor de boomgroei noodzakelijke voedingsstoffen) van een grond, die voorkomt wanneer deze grond ten minste de laatste 10-15 jaar met bos of met een half-natuurlijke vegetatie is begroeid en in die periode niet (meer) is bemest of bekalkt. De voedingstoestand wordt alleen gebruikt bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling voor bosbouw.

Gradaties

Er worden vijf gradaties onderscheiden (tabel 36).

Tabel 36 Gradatie in voedingstoestand

Gradatie	
code	benaming
1	zeer hoog
2	vrij hoog
3	matig
4	vrij laag
5	zeer laag

De voedingstoestand wordt niet rechtstreeks aan de grond waargenomen, maar afgeleid uit de bodem, het bodemgebruik en eventueel de spontane vegetatie. De procedure waarmee een gradatie voor de voedingstoestand wordt toegekend, staat uitvoerig beschreven in Technisch Document 19D (Ten Cate et al. 1995).

Bij de toekenning van de gradaties is onderscheid gemaakt tussen gronden die een agrarisch bodemgebruik hebben en gronden onder bos of in natuurterreinen.

3.2.8 Zuurgraad

Begripsomschrijving

De zuurgraad geeft een aanduiding over de zuurgraad in de bewortelbare zone van een grond die ten minste 10-15 jaar met bos of half-natuurlijke vegetatie is begroeid en in die periode niet (meer) is bekalkt of bemest. We gebruiken deze factor alleen voor de bodemgeschiktheidsbeoordeling voor bosbouw.

De zuurgraad is van betekenis voor de groei van bomen. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat bij naaldboomsoorten (met uitzondering van *Pinus nigra*) op gronden met pH-KCl > 4,5 à 5 storingen in de voedingsstoffenhuishouding optreden die op den duur hun weerslag op de groei hebben. Op sterk zure gronden (pH-KCl < ca. 3,5) kan de groei van loofboomsoorten, vooral populier en es, ernstig worden belemmerd.

Gradaties

In het algemeen kan gesteld worden dat kalkrijke gronden gradatie 1 hebben. Kalkloze (voor zover geen katteklei) en kalkarme zeeklei- en rivierkleigronden en een deel van de beekeerdgronden, leemgronden en oude kleigronden hebben gradatie 2. De overige gronden (de kalkloze pleistocene zandgronden en veel veengronden zonder zavel- of kleidek) hebben gradatie 3. Hoewel het niet is voorgeschreven, kan het nuttig zijn gronden met pH-KCl < 3,5 te signaleren

Er worden drie gradaties onderscheiden (tabel 37).

Tabel 37 Gradatie in zuurgraad als afhankelijke van de pH(KCl)

Gradatie		pH(KCl)
code	benaming	
1	neutraal	≥ 6,5
2	zwak zuur	4,5-6,5
3	sterk zuur	< 4,5

3.2.9 Storing in de verticale waterbeweging

Begripsomschrijving

Storing in de verticale waterbeweging wordt gebruikt als factor om gronden af te kunnen zonderen, waarvan de wateroverlast niet of niet uitsluitend door verlaging van de grondwaterstand kan worden opgeheven. Bij de bepaling van de gradatie van de ontwateringstoestand kunnen dan wateroverlast en tijdelijke schijngrondwaterspiegels ten gevolge van een slecht doorlatende laag buiten beschouwing blijven.

Deze beoordelingsfactor geeft een aanduiding voor:

- een langzame verticale waterbeweging door het profieldeel boven het niveau van de ontwateringsdiepte. Waterstagnatie bevordert bij vruchtbomen, met name appelbomen, het optreden van kanker (*Nectria galligena*);
- een trage capillaire aanvoer van water in en boven de storende laag bij grondwaterprofielen en tijdelijke grondwaterprofielen;
- een gebrekkig wortelstelsel door te grote dichtheid van de storende laag, waterstagnatie erboven en moeilijke bereikbaarheid eronder.

Gradaties

Er worden gewoonlijk geen gradaties in deze beoordelingsfactor onderscheiden. Alleen bij die gronden, waar in de bovenste 80 cm van het profiel lagen voorkomen met een verzadigde doorlatendheid kleiner dan circa 1 cm per etmaal, kan dit in de beoordelingstabellen door toevoeging van een + (plusteken) worden aangegeven. Bij onderzoek voor grootschalige bodemkaarten kunnen voor specifieke gebruiksdoelen zonodig nadere indelingen gemaakt worden naar diepte, dikte en doorlatendheid van de lagen.

Bij de geschiktheid van gronden voor tuinbouw onder glas en in de vollegrond in geaccidenteerde gebieden (dekzand- en lössleemlandschappen) wordt een driedeling toegepast. De reden hiervoor is dat op zandgronden een lichte storing in de verticale waterbeweging al een belangrijk teeltrisico geeft, vooral voor kasteelten. De drie gradaties zijn:

- geen;
- + licht;
- ++ ernstig.

3.2.10 Reliëf

Begripsomschrijving

Onder reliëf worden verschillen in hoogteligging van het aardoppervlak verstaan. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

- micro-reliëf;
- meso-reliëf;
- macro-reliëf.

Bij micro-reliëf gaat het om geringe hoogteverschillen over horizontale afstanden van één tot enkele meters. De hoogteverschillen kunnen meestal door ploegen worden weggewerkt. Deze verschillen worden buiten beschouwing gelaten. Belangrijker zijn het meso-, en in mindere mate het macro-reliëf. Bij het meso-reliëf gaat het om hoogteverschillen van 75 à 250 cm over afstanden van enkele tientallen meters tot ten hoogste 100 m. Als de helling meer dan 2 à 3% bedraagt, wordt gesproken over macro-reliëf.

Het meso-reliëf is met name bij tuinbouw (in de volle grond en onder glas) in geaccidenteerde terreinen een niet te verwaarlozen factor (Ten Cate et al. 1995, TD19D).

Gradaties

Er worden geen gradaties in reliëf onderscheiden. Bodemeenheden die een beperking hebben vanwege reliëf, zijn in de beoordelingstabel met een + (plusteken) aangegeven.

3.2.11 Bewortelbare diepte

Begripsomschrijving

De bewortelbare diepte is de diepte, tot waar het profiel beworteld kan worden. Voor groentegewassen, waarvan het waardevolle deel uit de verdikte wortel bestaat, evenals voor asperges, bepaalt deze beoordelingsfactor mede de geschiktheid.

Gradaties

Er worden drie gradaties onderscheiden (tabel 38). Het aantal centimeters dat achter iedere gradatie is aangegeven, duidt de orde van grootte van de bewortelbare diepte vanaf maaiveld aan.

Tabel 38 Gradatie in bewortelbare diepte als afhankelijke van het aantal centimeters vanaf maaiveld

Gradatie		Bewortelbare diepte
code	benaming	
1	groot	≥ 70
2	matig	50-70
3	gering	< 50

3.2.12 Samenstelling van de bovengrond

Begripsomschrijving

Een rendabele teelt van wortelgewassen is alleen mogelijk op gronden, waarvan lange, gladde, regelmatig gevormde, verdikte wortels met dunne zijwortels geoogst kunnen worden, zonder vertakkingen. Wortelgewassen stellen daarom hoge eisen aan de bovenlaag van de grond als groeimilieu.

Met behulp van de beoordelingsfactoren ontwateringstoestand, vochtleverend vermogen, storing in de verticale waterbeweging, slempgevoeligheid, bewortelbare diepte en verkruielbaarheid kunnen we de gronden met ruime mogelijkheden voor wortelgewassen onvoldoende afzonderen van de gronden met beperkingen. Dit geldt met name voor de zwaardere en humusrijkere varianten van de gronden, waarvoor de verkruielbaarheid geen beperking vormt. De zwaardere varianten drogen te hard op voor een goede vorm; de humusrijkere en moerige varianten doen afbreuk aan andere kwaliteitseisen. Daarom is de beoordelingsfactor ‘samenstelling van de bovengrond’ toegevoegd.

Gradaties

Voor de vaststelling van de gradaties zijn de bij DLO-Staring Centrum gebruikelijke leem-, lutum- en humusklassen gebruikt (tabel 4, 5 en 6). De leemklasse 17,5-32,5 omvat voor de gradatie een te groot traject en is daarom in tweeën gedeeld. Met behulp van de profielbeschrijvingen is deze tweedeling bij de interpretatie door te voeren. Er worden vijf gradaties onderscheiden zowel voor vollegrondsgroenteteelt inclusief wortelgewassen in zeeleigebieden (tabel 39) als voor aspergeteelt in dekzandgebieden (tabel 40).

Tabel 39 Gradatie in samenstelling van de bovengrond als afhankelijke van het lutum- en leemgehalte en de organische-stofklasse voor vollegrondsgroenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeeleigebieden

Gradatie		Gehalte in % aan		Organische-stofklasse
code	benaming	lutum (< 2 µm)	leem (< 50 µm)	
1	zeer ruim	0 - 8	0 - 17,5	humusarm en humeus
2	ruim	8 - 12	17,5 - 25	humeus
3	beperkt	12 - 17,5	25 - 32,5	humeus en humusrijk
4	zeer beperkt	17,5 - 25	32,5 - 50	humeus en humusrijk
5	gering	overige gronden	overige gronden	

Tabel 40 Gradatie in samenstelling van de bovengrond als afhankelijke van het leem- en lutumgehalte en de organische-stofklasse voor aspergeteelt in dekzandgebieden

Gradatie		Gehalte in % aan		Organische-stofklasse
code	benaming	leem (< 50 µm)	lutum (< 2 µm)	
1	zeer ruim	0 - 17,5	< 3	humusarm en humeus
2	ruim	17,5 - 25	< 5	humusarm en humeus
3	beperkt	25 - 32,5	< 8	humeus tot humusrijk
4	zeer beperkt	32,5 - 50	< 8	humeus tot humusrijk
5	gering	overige gronden	overige gronden	

3.2.13 Profielopbouw

Begripsomschrijving

Voor de bodemgeschiktheid voor meerjarige bloembollenteelt is de grondsoort, vooral die van de bovengrond, een belangrijke factor. De aard van de bovengrond heeft namelijk grote invloed op het aantal soorten bloembollen dat met succes kan worden geteeld, en daarmee op de vruchtwisselingsmogelijkheden. De beoordelingsfactor profielopbouw maakt het mogelijk gronden met een zandige, kleiige en moerige bovengrond van elkaar te scheiden.

Gradaties

Er worden vijf gradaties (tabel 41) voor de bloembollenteelt onderscheiden.

Tabel 41 Gradatie in profielopbouw

Code	Omschrijving
1	Zandgronden die tot dieper dan 120 cm - mv. bestaan uit zeer kleiarm en leemarm, matig fijn of grof zand
2	Zandgronden die vanaf het maaiveld bestaan uit zeer kleiarm en leemarm, matig fijn of grof zand met een storende tussenlaag of ondergrond die 3% lutum of meer en/of 10% leem of meer bevat en/of humusrijk of moerig is
3	Overige zandgronden zonder klei- of moerig dek
4	Overige gronden met een minerale bovengrond
5	Overige gronden met een moerige bovengrond

3.2.14 Dikte van de bovengrond

Begripsomschrijving

Voor de boomkwekerij is de dikte van de bovengrond (= humushoudend dek; A-horizont) van belang omdat bij de afvoer van kluitgoed tevens een hoeveelheid teelaarde wordt afgevoerd.

Gradatie

Er is een tweedeling gemaakt in de dikte van de bovengrond: dikker en dunner dan 30 cm.

3.2.15 Homogeniteit

Begripsomschrijving

Homogeniteit van gronden is vooral van belang voor teelten onder glas en in de vollegrond waar beregening wordt toegepast. Als er over het oppervlak grote verschillen voorkomen in fysische en/of chemische eigenschappen is een efficiënte beregening niet mogelijk. Heterogeniteit kan zijn oorzaak vinden in grote verschillen in samenstelling van zowel boven- als ondergrond.

Gradaties

Er worden geen gradaties in homogeniteit onderscheiden. De kaarteenheden waarvan de homogeniteit van de ondergrond of de bovengrond een beperking vormt bij de beoordeling, zijn in de beoordelingstabel als volgt aangegeven:

- homogeniteit van de ondergrond: +;
- homogeniteit van de bovengrond: ++.

3.2.16 Overige beoordelingsfactoren

Beoordelingsfactoren (nachtvorstgevoeligheid, stenigheid, erosiegevoeligheid en vroegheid) die niet in de sleutels zijn opgenomen en waarvoor beperkte richtlijnen bestaan, worden in deze subparagraaf in het kort besproken. Deze factoren kunnen de geschiktheid naar een wat lager niveau schuiven en daardoor soms van grote betekenis zijn bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling.

Nachtvorstgevoeligheid

De nachtvorstgevoeligheid van een grond hangt af van de profielopbouw, de terreinvorm en het vochtgehalte van de bovengrond. De aard en dikte van de toplaag speelt een belangrijke rol. Bij gronden met veel organische stof in de bovengrond, speciaal bij moerige gronden en veengronden, is de kans op nachtvorstschade groot. Een droge toplaag van veen is het meest gevoelig voor nachtvorst. Naarmate de

genoemde gronden een dikker zanddek hebben, neemt de kans op schade door nachtvorst af. Bij een zelfde bodemopbouw en vochtgehalte zijn laagliggende gedeelten gevoeliger voor nachtvorst dan hogere. Er wordt onderscheid gemaakt in nachtvorstgevoeligheid als gevolg van de terreinvorm (laag deel) en als gevolg van de profielopbouw. Er worden geen gradaties onderscheiden. Komt nachtvorstgevoeligheid voor, dan wordt dit met een + (plusteken) aangegeven.

Stenigheid

Over stenigheid van de grond wordt gesproken wanneer in de bovenste 20 à 30 cm diepte zoveel stenen voorkomen, dat grondbewerking en oogst (bijv. van aardappels) bemoeilijkt worden en machines snel verslijten, breuk vertonen of vaker vastlopen. Dat doet zich voor bij een aantal van meer dan circa 10 stenen (diameter > 6 cm) per m². Er worden geen gradaties onderscheiden. Komt stenigheid voor, dan wordt dit met een + (plusteken) aangegeven.

Erosiegevoeligheid

De beoordelingsfactor erosiegevoeligheid kent nog geen gradaties, is in ontwikkeling en kan nog niet gebruikt worden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling. Als attenderingsfactor wordt de erosiegevoeligheid met een + (plusteken) aangegeven.

Vroegheid

De beoordelingsfactor vroegheid kent nog geen gradaties, is in ontwikkeling en kan nog niet gebruikt worden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling. Als attenderingsfactor wordt de vroegheid met een + (plusteken) aangegeven.

3.3 Bodemgeschiktheidsclassificatie en randvoorwaarden voor diverse vormen van bodemgebruik

Bij de bodemgeschiktheidsclassificatie worden de gronden gegroepeerd naar hun geschiktheid voor een bepaald bodemgebruik in een beperkt aantal geschiktheidsklassen. Elke vorm van bodemgebruik heeft een eigen bodemgeschiktheidsclassificatie. Deze bestaat uit drie hoofdklassen, die elk in een klein aantal, gewoonlijk twee tot vier, klassen worden onderverdeeld (tabel 42).

Tabel 42 Schema van de bodemgeschiktheidsclassificatie voor de verschillende vormen van bodemgebruik

Hoofdklassen	Klassen
1 Gronden met ruime mogelijkheden	1.1
	1.2
	1.3
	enz.
2 Gronden met beperkte mogelijkheden	2.1
	2.2
	2.3
	enz.
3 Gronden met weinig mogelijkheden	3.1
	3.2
	3.3
	enz.

In de volgorde 1, 2 en 3 geven de hoofdklassen een afnemende geschiktheid aan. De volgorde binnen de klassen kan, maar hoeft geen volgorde in geschiktheid aan te geven. Een klasse kan onderverdeeld worden naar de aard van de beperking(en) van de grond en kan eventueel uitgebreid worden met een letter, bijv. 1.2n (n = verbetering van de ontwateringstoestand).

Of de met de bodemgeschiktheidsklasse aangegeven mogelijkheden voor het genoemde bodemgebruik ook werkelijk verwezenlijkt kunnen worden, hangt niet alleen van de bodemgesteldheid af. Factoren als landinrichtingssituatie, bedrijfsinrichting, bedrijfsvoering en graad van mechanisatie zijn mede van groot belang voor de te behalen resultaten. Deze aspecten worden niet beoordeeld. Er wordt bij de geschiktheidsbeoordeling verondersteld dat dergelijke technische, economische en sociale ‘niet-bodemfactoren’ aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zij worden voor iedere vorm van bodemgebruik onder het hoofd ‘randvoorwaarden’ opgesomd. Voor de vaststelling van de geschiktheid is voor elke vorm van bodemgebruik één sleutel opgesteld die voor het gehele land geldig is.

Vaststellen van de bodemgeschiktheid

Behalve de actuele geschiktheid, dat is de geschiktheid die geldt voor de *bestaande* bodemgesteldheid (afgeleid uit de gradaties van de beoordelingsfactoren), kan ook bepaald worden welke geschiktheid de gronden zullen hebben na bepaalde ingrepen, bijvoorbeeld verbeterde ontwatering. Als gevolg van zo’n ingreep zullen de gradaties van sommige beoordelingsfactoren veranderen en daarmee de geschiktheid. Er wordt dan gesproken van *geschiktheid voor (met naam genoemde gebruiksvorm) na (met naam genoemde ingreep)*, kortweg: *geschiktheid na ingreep*. De geschiktheidsclassificatie na ingreep geeft geen informatie over de kosten verbonden aan de ingreep, maar wel een antwoord op de vraag wat de geschiktheid zal zijn na de realisering van een nieuwe bodemkundige en hydrologische situatie.

Voor informatie over de sleutels en het gebruik ervan (voor de vaststelling van hoofdklassen en klassen) wordt verwezen naar Technisch Document 19D (Ten Cate et al. 1995).

3.3.1 Akkerbouw

Randvoorwaarden

De bodemgeschiktheidsclassificatie voor akkerbouw gaat uit van een zuiver akkerbouwbedrijf van ten minste 30 ha (150-190 standaardbedrijfseenheden, sbe), met een bouwplan van 40% of meer hakvruchten en verder granen. Voor zover geen gebruik wordt gemaakt van loon- of combinatiewerk is de mechanisatiegraad zodanig, dat met een minimum aan mankracht de werkzaamheden aan bodem en gewas kunnen worden uitgevoerd. Verkaveling en ontsluiting maken het mogelijk de gewassen in eenheden van grote oppervlakte te telen. De bodemvruchtbaarheid heeft het voor de bodemkundige situatie gewenste niveau en het bedrijf wordt goed geleid. Iedere kaarteenheden wordt beoordeeld alsof het gehele bedrijf uit grond van die eenheid bestaat.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- stevigheid van de bovengrond;
- verkruijmelbaarheid;
- slemp- of stuifgevoeligheid.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 43 worden de hoofdklassen en klassen weergegeven die landelijk geldig zijn. In tabel 44 worden normen gegeven voor een 'hoog' opbrengstniveau.

Tabel 43 Bodemgeschiktheidsklassen voor akkerbouw

1 Gronden met ruime mogelijkheden	
1.1	Kleivruchtwisseling ¹ ; hoog opbrengstniveau ³ ; weinig teeltrisico; goed berijdbaar en bewerkbaar
1.2	Kleivruchtwisseling ¹ ; matig tot hoog opbrengstniveau; enig teeltrisico; ten dele beperkt berijdbaar en bewerkbaar
1.3	Zandvruchtwisseling ² ; hoog opbrengstniveau ³ ; weinig teeltrisico; goed berijdbaar en bewerkbaar
1.4	Zandvruchtwisseling ² ; matig tot hoog opbrengstniveau; enig teeltrisico; ten dele beperkt berijdbaar; goed bewerkbaar
2 Gronden met beperkte mogelijkheden	
2.1	Vrij groot teeltrisico; veelal beperkt berijdbaar
2.2	Vrij groot teeltrisico; beperkt bewerkbaar
2.3	Vrij groot teeltrisico; vochttekort
3 Gronden met weinig mogelijkheden	
3.1	Zeer groot teeltrisico; zeer beperkt bewerkbaar of berijdbaar
3.2	Zeer groot teeltrisico; groot vochttekort
3.3	Zeer groot teeltrisico; overstromingsgevaar
¹	kleivruchtwisseling; met op klei-, zavel- en leemgronden gebruikelijke gewassen zoals wintertarwe, zomergranen, aardappelen, suikerbieten, peulvruchten en handelsgewassen
²	zandvruchtwisseling; met op moerige gronden en veengronden en zandgronden gebruikelijke gewassen: zomergranen, aardappelen, suikerbieten en maïs
³	zie tabel 44

Tabel 44 Normen voor 'hoog' opbrengstniveau ($\text{kg} \cdot \text{ha}^{-1}$)(PAGV, 1986)

Gewas	Vruchtwisseling	
	klei	zand
wintertarwe	> 8 000	> 6 500
zomertarwe	> 6 000	> 5 000
zomergerst	> 5 500	> 4 500
consumptie-aardappelen	> 45 000	> 40 000
suikerbieten	> 55 000	> 45 000
maïs (droge stof)		> 13 000

3.3.2 Weidebouw

Randvoorwaarden

De bodemgeschiktheidsclassificatie voor weidebouw gaat uit van een weidebedrijf, gericht op de melkveehouderij, met een oppervlakte van 20 ha of meer (150-190 standaardbedrijfseenheden, sbe) en een bezetting van circa 2,5 grootvee-eenheden (gve) per ha gras of per ha gras plus groenvoedergewassen (snijmaïs). Het vee wordt in grote koppels (enkele tientallen) geweid. Gedurende de weideperiode gaan deze koppels tweemaal daags naar de centrale melkstal. Drijfmest wordt uitgereden over het land op tijdstippen die voor de bedrijfsvoering en de grasgroei zo gunstig mogelijk zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de periode waarvoor een uitrijverbod geldt. Er wordt stikstof in de vorm van kunstmest gegeven (100-400 kg N per ha). Voor de verzorging van het grasland, de winning van ruwvoer en het uitrijden van mest worden meestal zware werktuigen gebruikt. Verkaveling en

ontsluiting zijn zodanig, dat het mogelijk is verschillende beweidingssystemen toe te passen (Overvest en Laeven-Kloosterman, 1984). De bodemvruchtbaarheid heeft het voor de bodemkundige situatie gewenste niveau. Het bedrijf wordt goed geleid. Iedere kaarteenheden wordt beoordeeld, alsof het gehele bedrijf uit grond van die eenheid bestaat.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- de stevigheid van de bovengrond.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 45 worden de hoofdklassen en klassen weergegeven voor sommige grootschalige bodemkaarten. Dit betreft bodemkaarten waarbij vijf gradaties voor de stevigheid van de bovengrond zijn vastgesteld. Bij het gebruik van drie gradaties voor de stevigheid van de bovengrond wordt verwezen naar Technisch Document 19D (Ten Cate et al. 1995).

Tabel 45 Bodemgeschiktheidsklassen voor weidebouw voor sommige grootschalige bodemkaarten

1 Gronden met ruime mogelijkheden	
1.1	Hoge bruto-productie; weinig beweidingsverliezen; ten dele beperkt berijdbaar in de winter
1.2	Hoge bruto-productie; weinig beweidingsverliezen, behalve in natte jaren; beperkt berijdbaar in de winter en ten dele ook in het voorjaar
1.3	Hoge bruto-productie, behalve in droge jaren; weinig beweidingsverliezen; ten dele beperkt berijdbaar in de winter
1.4	Hoge bruto-productie, behalve in droge jaren; weinig beweidingsverliezen, behalve in natte jaren; enigszins beperkt berijdbaar in de winter en ten dele ook in het voorjaar
2 Gronden met beperkte mogelijkheden	
2.1	Hoge bruto-productie; matige beweidingsverliezen; beperkt berijdbaar in de winter en overwegend ook in het voorjaar
2.2	Matige bruto-productie in droge jaren; weinig beweidingsverliezen; ten dele beperkt berijdbaar in de winter
2.3	Matige bruto-productie in droge jaren; matige beweidingsverliezen; beperkt berijdbaar in de winter en overwegend ook in het voorjaar
2.4	Hoge bruto-productie; matige tot grote beweidingsverliezen; zeer beperkt berijdbaar in de winter en beperkt in het voorjaar
3 Gronden met weinig mogelijkheden	
3.1	Matige of hoge bruto-productie; grote beweidingsverliezen; zeer beperkt berijdbaar
3.2	Lage of matige bruto-productie; weinig beweidingsverliezen; goed berijdbaar

3.3.3 Bosbouw

Randvoorwaarden

De beoordeling van de geschiktheid van de gronden voor bosbouw geschiedt zeker in de laatste jaren in toenemende mate tegen de achtergrond van de meervoudige functies van het bos en de daaruit voortvloeiende doelstelling van de bosbouw. Naast de produktiefunctie onderscheiden we de recreatiefunctie en de natuurfunctie. Met de methodiekontwikkeling, gericht op geschiktheidsbeoordeling voor beide laatste aspecten, is tot nu toe veel minder ervaring opgedaan dan met die voor de produktiefunctie. Voorlopig wordt er vanuitgegaan dat het bos beter aan de meervoudige doelstelling beantwoordt, naarmate het sneller tot volle wasdom komt en de boomsoorten-samenstelling gevarieerder is. Volgens dit uitgangspunt wordt een grond voor bosbouw hoger aangeslagen, naarmate het aantal boomsoorten dat er op kan groeien groter en de groei van die bomen beter is. Waarschijnlijk wordt met deze benadering, die nog volledig aansluit op een produktiegericht beoordelingssysteem, meer recht gedaan aan de produktieve en recreatieve functie dan aan de natuurbehoudsfunctie.

De beoordeling geldt voor bos dat goed wordt beheerd en dat bestaat uit ongemengde gelijkjarige opstanden.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- zuurgraad;
- voedingstoestand.

De geschiktheid wordt aangegeven naar de mate van groei van een aantal gidsboomsoorten. In tabel 46 wordt aangegeven wat onder goede, normale en slechte groei verstaan wordt. Deze tabel is opgesteld in nauw overleg met IBN-DLO en Staatsbosbeheer.

Tabel 46 Gemiddelde aanwas bij goede, normale en slechte groei van gidsboomsoorten

Boomsoorten	Gemiddelde aanwas (m ³ .ha ⁻¹ .j ⁻¹)		
	goede groei	normale groei	slechte groei
Populier (Robusta)	≥ 17,0	12,5- 17,0	< 12,5
Zomereik	≥ 6,5	3,5- 6,5	< 3,5
Beuk	≥ 6,8	3,4- 6,8	< 3,4
Grove den	≥ 6,6	4,2- 6,6	< 4,2
Douglasspar	≥ 13,5	8,8- 13,5	< 8,8
Japanse larix	≥ 11,9	7,2- 11,9	< 7,2
Fijnspar	≥ 12,3	7,6- 12,3	< 7,6

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 47 worden de hoofdklassen en klassen weergegeven die landelijk geldig zijn.

Tabel 47 Bodemgeschiktheidsklassen voor bosbouw

1	Gronden met ruime mogelijkheden (goede groei van ten minste 3 gidsboomsoorten ¹)
1.1	Goede groei van 6 à 7 gidsboomsoorten
1.2	Goede groei van 4 à 5 gidsboomsoorten
1.3	Goede groei van 3 gidsboomsoorten
2	Gronden met beperkte mogelijkheden (goede groei van ten hoogste 2 gidsboomsoorten of normale groei van ten minste 3 gidsboomsoorten)
2.1	Goede groei van 1 à 2 gidsboomsoorten
2.2	Normale groei van 5 à 7 gidsboomsoorten
2.3	Normale groei van 3 à 4 gidsboomsoorten
3	Gronden met weinig mogelijkheden (normale groei van ten hoogste 2 gidsboomsoorten)
3.1	Normale groei van 1 à 2 gidsboomsoorten
3.2	Slechte groei van alle gidsboomsoorten

¹ Gidsboomsoorten: Populier (Robusta), Zomereik, Beuk, Grove den, Douglasspar, Japanse larix en Fijnspar

3.3.4 Tuinbouw

Randvoorwaarden

De randvoorwaarden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling voor tuinbouw onder glas en in de volle grond zijn:

- de bedrijven zijn modern ingericht van voldoende grootte en worden goed geleid;
- de percelen hebben een goede verkaveling en ontsluiting;
- de tuinbouw onder glas betreft grondgebonden teelten en geen substraatteelten;
- de bodemvruchtbaarheid heeft het voor de bodemkundige situatie gewenste niveau;
- iedere kaarteenheid wordt beoordeeld, alsof het gehele bedrijf uit grond van die eenheid bestaat.

Afhankelijk van de omstandigheden ter plaatse kan worden toegevoegd:

- voor beregening is voldoende geschikt oppervlaktewater en/of grondwater beschikbaar;
- de afvoer van water uit drainreeksen levert geen problemen op;
- de grond heeft een betere geschiktheid naarmate de vruchtwisselings-mogelijkheden groter zijn;
- de gronden zijn vrij van schadelijke bodemorganismen en stoffen die bodemziekten en bodemmoetheid kunnen veroorzaken;
- de te velde staande gewassen ondervinden weinig of geen schade van wild of vogels.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gardaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- verkruimelbaarheid;
- slempgevoeligheid;
- storing in de verticale waterbeweging.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 48 worden de hoofdklassen en klassen weergegeven die landelijk geldig zijn.

Tabel 48 Bodemgeschiktheidsklassen voor tuinbouw

1	Gronden met ruime mogelijkheden
1.1	Weinig teeltrisico. Weinig of geen tekortkomingen. Vele vormen van tuinbouw kunnen op deze gronden met succes worden uitgeoefend.
1.2	Weinig teeltrisico voor enkele vormen van tuinbouw; voor de overige een matig teeltrisico door een minder goede bewerkbaarheid of slempgevoeligheid. Voor de teelt van pit- en steenvruchten is dit niet bezwaarlijk, voor vele andere vormen daarentegen wel. Gronden met een storing in de verticale waterbeweging behoren ook tot deze klasse.
2	Gronden met beperkte mogelijkheden
2.1	Matig teeltrisico door wateroverlast in natte jaren, enig vochttekort in droge jaren. Tot deze klasse behoren ook gronden met een storing in de verticale waterbeweging, slempgevoeligheid of een minder goede bewerkbaarheid.
2.2	Matig teeltrisico voor enkele vormen van tuinbouw; voor de overige vormen zeer groot teeltrisico. Tot deze klasse behoren ook gronden met meer dan een storing in de verticale waterbeweging, slempgevoeligheid of een minder goede bewerkbaarheid.
3	Gronden met weinig mogelijkheden
	Zeer sterk beperkt door wateroverlast of een (groot) vochttekort.

3.3.5 Fruitteelt

De bodemgeschiktheidsclassificatie voor fruitteelt betreft zowel de teelt van pit- en steenvruchten als van klein fruit, met uitzondering van aardbeien.

Randvoorwaarden

Randvoorwaarden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling zijn:

- de bedrijven zijn modern ingericht, van voldoende grootte en worden goed geleid;
- de percelen hebben een goede verkaveling en ontsluiting;
- de bodemvruchtbaarheid heeft het voor de bodemkundige situatie gewenste niveau;
- de grond heeft een betere geschiktheid naarmate de vruchtwisselings-mogelijkheden groter zijn;
- iedere kaarteenhed wordt beoordeeld, alsof het gehele perceel uit grond van die eenheid bestaat.

Afhankelijk van de omstandigheden ter plaatse kunnen we toevoegen:

- voor beregening is voldoende geschikt oppervlaktewater en/of grondwater beschikbaar;
- de afvoer van water uit drainreeksen levert geen problemen op;
- de gronden zijn vrij van schadelijke bodemorganismen en stoffen die bodemziekten en bodemmoeheid kunnen veroorzaken;
- de rijpende vruchten ondervinden weinig schade door vogels.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheids wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- verkruimelbaarheid;
- storing in de verticale waterbeweging.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 49 worden de hoofdklassen en klassen weergegeven die landelijk geldig zijn.

Tabel 49 Bodemgeschiktheidsklassen voor fruitteelt

1	Gronden met ruime mogelijkheden
1.1	Weinig teeltrisico; geen noemenswaardige tekortkomingen.
1.2	Enig teeltrisico; kans op groeivertraging. Geen noemenswaardige tekortkomingen.
2	Gronden met beperkte mogelijkheden
2.1	Matig teeltrisico; beperking t.a.v. de ontwateringstoestand.
2.2	Matig teeltrisico; beperking t.a.v. het vochtleverend vermogen.
2.3	Matig teeltrisico; grote kans op groeivertraging.
2.4	Matig teeltrisico; beperkingen t.a.v. ontwateringstoestand, vochtleverend vermogen en/of verkruimelbaarheid en/of storing in de verticale waterbeweging.
3	Gronden met weinig mogelijkheden
3.1	Zeer groot teeltrisico; sterke mate van wateroverlast.
3.2	Zeer groot teeltrisico; groot vochttekort.
3.3	Zeer groot teeltrisico; zeer beperkt t.a.v. ontwateringstoestand, vochtleverend vermogen en/of storing in de verticale waterbeweging.

3.3.6 Boomkwekerij

De bodemgeschiktheidsclassificatie voor boomkwekerij heeft betrekking op de geschiktheid van gronden voor de vermeerdering en het opkweken van hout-achtige gewassen, bestemd voor de verkoop.

Randvoorwaarden

Bij de interpretatie wordt uitgegaan van een modern uitgerust, goed geleid boomkwekerijbedrijf:

- met goede ontsluiting en verkaveling;
- met voldoende water van goede kwaliteit;
- met een uniforme bodemgesteldheid (we veronderstellen dat het fictieve bedrijf in zijn geheel op de te beoordelen eenheid ligt).

Bij de beoordeling wordt ervan uitgegaan dat de geschiktheid van een grond voor boomkwekerij groter is, naarmate de mogelijkheden voor een gevarieerd assortiment ruimer zijn en de tijd, waarbinnen een produkt geteeld kan worden, korter is.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

Bij de geschiktheidsbeoordeling van gronden voor boomkwekerij volgens de gevestigde teeltmethode wordt aan het vochtleverend vermogen van het profiel groot gewicht toegekend. Hoewel een beregeningsinstallatie op het doorsnee boomkwekerijbedrijf tot de standaarduitrusting behoort, valt het effect van een kunstmatige beregening op de groei van een gewas soms tegen.

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- verkruimelbaarheid;
- slempgevoeligheid;
- stuifgevoeligheid;
- zuurgraad;
- dikte van de bovengrond.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 50 zijn de hoofdklassen en klassen voor boomkwekerij weergegeven die landelijk geldig zijn.

Tabel 50 Bodemgeschiktheidsklassen voor boomkwekerij

1	Gronden met ruime mogelijkheden
1.1	Goed ontwaterd, groot vochtleverend vermogen en een goed bewerkbare bovengrond > 30 cm zonder vrije koolzure kalk (pH < 6,5).
1.2	Goed ontwaterd, groot vochtleverend vermogen en een goed bewerkbare bovengrond < 30 cm zonder vrije koolzure kalk (pH < 6,5).
1.3	Goed ontwaterd, groot vochtleverend vermogen en een goed bewerkbare bovengrond > 30 cm zonder vrije koolzure kalk (pH > 6,5).
1.4	Goed ontwaterd, groot vochtleverend vermogen en een goed bewerkbare bovengrond < 30 cm zonder vrije koolzure kalk (pH > 6,5).
2	Gronden met beperkte mogelijkheden
2.1	Bovengrond > 30 cm; matig teeltrisico door tekortkomingen in: of ontwatering of vochtleverantie, of slemp- of stuifgevoeligheid.
2.2	Bovengrond < 30 cm; matig teeltrisico door tekortkomingen in: of ontwatering of vochtleverantie, of slemp- of stuifgevoeligheid.
2.3	Bovengrond > 30 cm: matig teeltrisico als gevolg van tekortkomingen in en vochtleverantie en ontwatering of vochtleverantie en/of ontwatering in combinatie met slemp- of stuifgevoeligheid of een te hoge pH (pH-KCl > 6,5).
2.4	Bovengrond < 30 cm: matig teeltrisico als gevolg van tekortkomingen in en vochtleverantie en ontwatering of vochtleverantie en/of ontwatering in combinatie met slemp- of stuifgevoeligheid of een te hoge pH (pH-KCl > 6,5). Tot deze klasse rekenen we ook de goed bewerkbare kleigronden.
3	Gronden met weinig mogelijkheden
	Dit zijn gronden met ernstige beperkingen t.a.v. de verkruielbaarheid al dan niet in combinatie met beperking in ontwateringstoestand en/of vochtleverend vermogen.

3.3.7 Akkerbouwmatige vollegrondsgroenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeekleigebieden

Met akkerbouwmatige vollegrondsgroenteteelt wordt de teelt aangeduid van groentegewassen, waarvan de teelt en vooral de oogst sterk gemechaniseerd zijn. Hierdoor kunnen deze teelten ook in het bouwplan van akkerbouwers voorkomen. Tot de akkerbouwmatige groenteteelt worden gerekend spinazie, doperwten, stamslabonen, tuinbonen, uien, prei, krotten, diverse koolsoorten en wortelgewassen. Onder wortelgewassen wordt verstaan groenten waarvan het waardevolle deel uit de verdikte wortel bestaat, de zogenaamde penwortel. Hiertoe behoren waspeen, winterwortelen, witlofpennen en schorseneren.

Randvoorwaarden

Randvoorwaarden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling zijn:

- modern ingerichte, goed geleide bedrijven van voldoende grootte;
- percelen met een goede verkaveling en ontsluiting;
- bodemvruchtbaarheid heeft het voor de bodemkundige situatie gewenste niveau;
- iedere kaarteenheden wordt beoordeeld alsof het gehele bedrijf uit grond van die eenheid bestaat.

Afhankelijk van de omstandigheden ter plaatse kan worden toegevoegd:

- voldoende geschikt oppervlaktewater en/of grondwater is beschikbaar voor beregening;
- de afvoer van water uit drainreeksen levert geen problemen op;
- de grond heeft een betere geschiktheid naarmate de vruchtwisselings-mogelijkheden groter zijn;
- de gronden zijn vrij van schadelijke bodemorganismen en stoffen die bodemziekten en bodemmoeheid kunnen veroorzaken;
- de te velde staande gewassen ondervinden weinig of geen schade van wild of vogels.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- verkruijmelbaarheid;
- slempgevoeligheid;
- storing in de verticale waterbeweging;
- bewortelbare diepte;
- samenstelling van de bovengrond.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 51 worden de hoofdklassen, klassen en subklassen voor akkerbouwmatige vollegrondsgroenteteelt, inclusief wortelgewassen (waspeen, schorseneren, winterwortelen en witlofpennen) in zeekleigebieden weergegeven die landelijk geldig zijn.

Tabel 51 Bodemgeschiktheidsklassen voor de akkerbouwmatige vollegrondsgroenteteelt, inclusief wortelgewassen in zeekleigebieden

1	Gronden met ruime mogelijkheden
1.1	Weinig teeltrisico of geen tekortkomingen voor de meeste gewassen.
1.1a	Als klasse 1.1 doch met lichte beperkingen t.a.v. de zwaarte van de bovengrond en/of de bewortelingsdiepte voor waspeen en schorseneren.
1.1b	Als klasse 1.1 doch met beperkingen t.a.v. de zwaarte van de bovengrond en/of de bewortelingsdiepte voor waspeen, schorseneren, winterwortelen en witlofpennen.
1.2	Weinig teeltrisico voor enkele groentegewassen, voor de overige matig teeltrisico; lichte beperkingen t.a.v. de bewerkbaarheid of slempgevoeligheid of een storing in de verticale waterbeweging.
1.2a	Als klasse 1.2 doch tevens met lichte beperkingen voor waspeen en schorseneren.
1.2b	Als klasse 1.2 doch tevens met beperkingen voor waspeen, schorseneren, winterwortelen en witlofpennen.
2	Gronden met beperkte mogelijkheden
2.1	Matig teeltrisico, matige tekortkomingen t.a.v. de ontwaterings-toestand en/of het vochtleverend vermogen of storing in de verticale waterbeweging, gecombineerd met slempgevoeligheid of een minder goede bewerkbaarheid.
2.2	Matig teeltrisico voor enkele vormen van tuinbouw; voor de overige vormen ernstig teeltrisico. Met twee of meer tekortkomingen t.a.v. de ontwateringstoestand en/of het vochtleverend vermogen of storing in de verticale waterbeweging, gecombineerd met slemp-gevoeligheid of een minder goede bewerkbaarheid.
3	Gronden met weinig mogelijkheden
	Zeer beperkt t.a.v. de ontwateringstoestand en/of het vochtleverend vermogen en/of de verkruielbaarheid.

3.3.8 Aspergeteelt in dekzandgebieden

Randvoorwaarden

Randvoorwaarden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling zijn:

- de gronden zijn vrij van schadelijke bodemorganismen en stoffen die bodemziekten en bodemmoeheid kunnen veroorzaken;
- de bodemvruchtbaarheid heeft het voor de bodemkundige situatie gewenste niveau;
- voor beregening is voldoende geschikt oppervlaktewater en/of grondwater beschikbaar;
- de afvoer van water uit drainreeksen evenals grondwaterstandsverlaging in de omgeving levert geen problemen op;
- iedere kaartenheid wordt beoordeeld alsof het gehele perceel uit grond van die eenheid bestaat.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- bewortelbare diepte;
- samenstelling van de bovengrond.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 52 zijn de hoofdklassen en klassen voor de aspergeteelt weergegeven.

Tabel 52 Bodemgeschiktheidsklassen voor aspergeteelt in dekzandgebieden

-
1	Gronden met ruime mogelijkheden
1.1	Weinig teeltrisico
1.2	Enig teeltrisico
2	Gronden met beperkte mogelijkheden
2.1	Lichte bovengrond; matig teeltrisico
2.2	Te zware bovengrond; weinig teeltrisico
2.3	Te zware bovengrond; enig teeltrisico
2.4	Te zware bovengrond; matig teeltrisico
3	Gronden met weinig mogelijkheden
-

3.3.9 Bloembollenteelt

Randvoorwaarden

Randvoorwaarden bij de bodemgeschiktheidsbeoordeling zijn:

- een modern intensief bloembollenbedrijf;
- het bedrijf wordt goed geleid;
- de bodemgesteldheid op het bedrijf is overal gelijk;
- de percelen hebben een goede verkaveling en ontsluiting;
- het planten en het rooien zijn verregaand gemechaniseerd;
- de grond heeft een betere geschiktheid naarmate meer soorten bloembollen en bijgoed met succes kunnen worden geteeld.

Vaststelling van de bodemgeschiktheid

De bodemgeschiktheid wordt afgeleid van de gradaties voor de beoordelingsfactoren:

- ontwateringstoestand;
- vochtleverend vermogen;
- verkruimelbaarheid;
- slempgevoeligheid;
- zuurgraad;
- storing in de verticale waterbeweging;
- profielopbouw.

Bodemgeschiktheidsclassificatie

In tabel 53 worden de hoofdklassen, klassen en subklassen weergegeven die landelijk geldig zijn.

Tabel 53 Bodemgeschiktheidsklassen voor continue of periodieke bloembollenteelt

1 Gronden met ruime mogelijkheden

- 1.1 Weinig teeltrisico voor continue bloembollenteelt met uitzondering van narcissen; goed te beheersen gunstige grondwaterstanden (kalkrijk, humus- en kleiarm duinzand tot > 120 cm - mv.).
- 1.2 Weinig teeltrisico voor continue bloembollenteelt met uitzondering van hyacinten; redelijk te beheersen gunstige grondwaterstanden (kalk-, klei- en leemarm matig fijn of matig grof zand tot > 120 cm - mv.).
- 1.3 Enig teeltrisico voor bloembollenteelt; enige tekortkomingen t.a.v. de water- en/of luchthuishouding.
 - 1.3.1 Bovendien extra teeltrisico voor narcissen.
 - 1.3.2 Bovendien extra teeltrisico voor hyacinten.
 - 1.3.3 Bovendien extra gevoeligheid voor te grote dichtheid van de wortelzone.
- 1.4 Enig teeltrisico door vochttekort en slechts periodieke mogelijkheden voor tulpen- en enkele bijgewassen, zoals gladiolen en bolirissen; hoog opbrengstniveau; niet gemakkelijk mechanisch rooibaar i.v.m. kluiten en huidbeschadiging (goede zavelgronden en recent gescheurde, zeer humeuze tot humusrijke zwaardere kleigronden).

2 Gronden met beperkte mogelijkheden

- 2.1 Matig teeltrisico voor continue bloembollenteelt met zeer ruime vruchtwisseling (matige tekortkomingen door wateroverlast en/of vochttekort).
- 2.2 Matig teeltrisico voor continue bloembollenteelt met ruime vruchtwisseling (matige tekortkomingen door wateroverlast en/of vochttekort).
- 2.3 Matig teeltrisico voor bloembollenteelt (matige tekortkomingen door wateroverlast en/of vochttekort, of de profielopbouw).
- 2.4 Matig teeltrisico voor periodieke tulpen- en enkele bijgewassen, zoals gladiolen en bolirissen (matige tekortkomingen door wateroverlast en/of vochttekort). Tot deze klasse behoren ook gronden met een storing in de verticale waterbeweging, slempgevoeligheid en wat te zware gronden.

3 Gronden met weinig mogelijkheden

Dit zijn gronden met ernstige beperkingen door wateroverlast en/of vochttekort, de verkrumelbaarheid of de profielopbouw met betrekking tot de kwaliteit van het geoogste produkt.

4 Digitale bestanden van bodemgeografisch onderzoek en het gebruikersprogramma BOPAK

4.1 Aanmaak van digitale bestanden

Bij het bodemgeografisch onderzoek wordt een veldcomputer (Husky Hunter) gebruikt om de gegevens van een boring direct digitaal op te slaan. De voorlopige grenzen van bodemtypen en grondwatertrappen, en de locaties van de boringen worden daarbij in het veld op veldkaarten ingeschetst. Op kantoor worden deze locatiegegevens naderhand in definitieve vorm op kaarten vastgelegd die vervolgens worden gedigitaliseerd tot ARC/INFO-bestanden.

De ARC/INFO-bestanden bevatten naast de topologische gegevens (lijnen en puntlocaties) beperkte informatie over de inhoud (INFO) bij de lijnen en punten. Deze informatie is beperkt tot een (koppel-)nummer, waarmee verbinding wordt gelegd naar informatie in (hierna te bespreken) BOPAK-ORACLE-tabellen van het BOPAK-datamodel.

De ARC/INFO-bestanden worden aangemaakt voor elk landinrichtingsgebied afzonderlijk. Aan deze bestanden wordt in de meeste gevallen een ARC/INFO-bestand van de topografische kaart van het landinrichtingsgebied gevoegd (DIGTOP). Aan elk bestand wordt het 'Centrale Registratienummer' (CR_NR) van het landinrichtingsproject toegewezen.

Gelijktijdig met het definitief maken van de bodem- en grondwatertrappenkaart wordt een gegevensbestand opgebouwd met informatie over kaarteenheden en met specifieke informatie over kaartvlakken. Hierbij worden de (gecontroleerde) bestanden van boorpuntgegevens uit de Husky Hunter intensief geraadpleegd. Tenslotte worden de bestanden met boorpuntgegevens en vlakgegevens doorgevoerd naar de definitieve opslag in ORACLE-tabellen van het BOPAK-datamodel.

Anders dan de ARC/INFO-bestanden die per landinrichtingsproject zijn opgebouwd, zijn de boorpunt- en vlakgegevens van elk landinrichtingsproject opgenomen in het integrale BOPAK-datasysteem. Dit houdt in dat gegevens van een nieuw landinrichtingsproject aan de bestaande tabellen worden toegevoegd. Omdat elk gegeven altijd voorzien is van het CR_NR is het unieke voorkomen in het bestand gegarandeerd. Voor het gebruik in de praktijk komt het erop neer dat gegevens van een project gerubriceerd worden na opgave van het CR_NR in BOPAK en dan met de ARC/INFO-bestanden beschikbaar zijn voor verwerking.

Een overzicht van het volledige BOPAK-ORACLE-datamodel staat in de gebruikershandleiding voor BOPAK versie 2.1 (Technisch Document 3, Stolp et al. 1995).

4.2 BOPAK

Het programmapakket BOPAK (samenstelling uit BODemkundig PAKket) is een gezamenlijke ontwikkeling van DLO-Staring Centrum (SC-DLO) en de dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden (LBL). Sinds medio 1995 is BOPAK versie 2.1 beschikbaar. In deze paragraaf wordt een korte beschrijving gegeven van:

- definitie applicatie BOPAK;
- beschikbare informatie in BOPAK-datasysteem;
- mogelijkheden met BOPAK versie 2.1;
- omgeving voor het werken met BOPAK.

4.2.1 Applicatie BOPAK

BOPAK is een computerprogramma, een applicatie, waarmee het mogelijk is de gegevens van het bodemgeografisch onderzoek in een landinrichtingsproject (de 'bodemkartering') in te zien, te selecteren, op te vragen en als kaart of overzicht te presenteren. Het principe is dat in de BOPAK-database de selectie wordt uitgevoerd, de gegevens vervolgens worden overgebracht naar de ARC/INFO-omgeving en gekoppeld worden aan de relevante topologische gegevens. De verdere afwerking tot tabellen of kaarten vindt plaats met ARC/INFO. De voor de hand liggende voorwaarde is dat de betreffende gegevens in BOPAK-bestanden zijn opgeslagen.

Aanhangsel 1 geeft een overzicht van de landinrichtingsprojecten met digitale bodemkundige informatie naar de toestand per 31 oktober 1995 met vermelding van het Centrale Registratienummer. Hierbij is ook een tabel aanwezig met nadere gegevens over de projecten zoals projectnaam, oppervlakte, schaal, tijdstip opname, enzovoort.

4.2.2 Beschikbare informatie in BOPAK

In BOPAK-bestanden zijn basisgegevens en afgeleide gegevens beschikbaar over boorpunten, horizonten, kaartvlakken en kaarteenheden in tabellen. Elke tabel bevat elementen die een eigenschap of kenmerk voorstellen. De vier belangrijkste tabellen binnen BOPAK en de elementen die daartoe behoren, zijn opgenomen in aanhangsel 2. Hiermee is een overzicht beschikbaar van de elementen die de basisgegevens beschrijven

In diverse landinrichtingsprojecten is aanvullend op het bodemgeografisch onderzoek, ook opdracht verleend tot het uitvoeren van een bodemgeschiktheidsbeoordeling voor bepaalde vormen van bodemgebruik. Als dit gebeurd is volgens het WIB-classificatiesysteem, zijn de resultaten in de BOPAK-bestanden opgenomen. In de tabel bij aanhangsel 1 is aangegeven voor welke landinrichtingsprojecten bodemgeschiktheidsbeoordelingen zijn uitgevoerd.

Het is ook mogelijk om zogenaamde 'afgeleide gegevens' te gebruiken. Dit zijn gegevens zoals de begindiepte van de zandondergrond, de veendikte of de schattingswaarde van een kaarteenhed. Bij diverse landinrichtingsprojecten is standaard de begindiepte van de zandondergrond als afgeleid gegeven beschikbaar. De tabel bij aanhangsel 1 geeft hiervan een overzicht. Andere afgeleide gegevens zijn op verzoek toe te voegen.

Omdat van ieder boorpunt en kaartvlak de locatie/licging ook in BOPAK is opgenomen (ARC/INFO-bestanden), is het mogelijk om gegevens te presenteren op kaarten. De landinrichtingsprojecten waarvoor ook een digitale ondergrond (topografische gegevens) beschikbaar is, staan vermeld in de tabel van aanhangsel 1.

4.2.3 Mogelijkheden met BOPAK versie 2.1

Werken met deelgebieden

BOPAK werkt met de BOPAK-bestanden van een landinrichtingsproject na opgave van het CR_NR daarvan. Het is ook mogelijk om binnen een landinrichtingsproject deelgebieden aan te maken en daarmee te werken. In dat geval hebben selectie, verwerking en presentatie van gegevens alleen betrekking op het ingestelde deelgebied.

Bladeren, gegevens inzien

Met de optie *bladeren* zijn gebiedseigen gegevens van het bodemgeografisch onderzoek in een landinrichtingsproject (de zgn. project-afhankelijke gegevens) via het scherm te raadplegen. Daarbij kunnen ook voorwaarden aan de selectie worden gesteld zodat alleen specifieke gegevens worden getoond. Het *bladeren* heeft betrekking op alle gegevens van het landinrichtingsproject. Ook wanneer is ingesteld op een deelgebied (en in feite slechts een deel van de gegevens relevant is) worden alle gegevens erin betrokken.

Met de optie *bladeren* zijn ook de project-onafhankelijke gegevens te raadplegen. De project-onafhankelijke gegevens bevatten achtergrondinformatie, zoals de omschrijving van afgeleide gegevens, de omschrijving van de bodemgebruiksvormen en beoordelingsfactoren voor de bodemgeschiktheidsbeoordeling, alsmede de verklaring voor de codes van de geologische informatie, veensoort, enzovoort. Aanhangsel 2 van de 'Gebruikersdocumentatie BOPAK' geeft een overzicht van de tabellen met hun elementen (Technisch Document 3, Stolp et al. 1995).

Koppeling met BODEP

BOPAK 2.1 is gekoppeld aan het programma BODEP, een programma waarmee opbrengstveranderingen als gevolg van wijzigingen in de grondwaterstand kunnen worden berekend. Daarbij wordt uitgegaan van de HELP-tabel. De koppeling houdt in dat BOPAK een invoerbestand voor BODEP aanlevert, met BODEP depressieberekeningen worden uitgevoerd, en de uitkomsten weer teruggaan naar BOPAK. Daarna zijn de resultaten van de BODEP-berekeningen met BOPAK te presenteren. Voor

uitgebreide informatie over BODEP wordt verwezen naar de 'Gebruikershandleiding BODEP' (LBL/H. Voet 1995). Vermeld moet worden dat de koppeling alleen wordt uitgevoerd voor deelgebieden.

Standaardkaarten

BOPAK 2.1 heeft opties voor verschillende standaardkaarten. Dit zijn voorgedefinieerde kaarten waarvan de aanmaak automatisch plaatsvindt. De kaartschaal daarbij is naar keuze 1 : 5 000, 1 : 10 000, 1 : 25 000 of 1 : 50 000. De volgende standaardkaarten zijn beschikbaar:

- Boorpunt : boornrs., Gt, GHG, GLG, bewortelbare diepte;
- Kaartvlak : vlaknrs., GHG, GLG, bewortelbare diepte, dikte humushoudende bovengrond;
- Kaartenheid : Gt, HELP-code, GHG, GLG, bewortelbare diepte, dikte humushoudende bovengrond, aard bovengrond, bodemtypen, kaartenheden;
- WIB-tabellen : geschiktheid, ontwateringstoestand, vochtleverend vermogen, stevigheid bovengrond, verkruimelbaarheid, slempgevoeligheid, stuifgevoeligheid, voedingstoestand, zuurgraad, storend verticale waterbeweging, nachtvorstgevoeligheid, hellingklasse, stenigheid, Gt na ingreep.

Uiteraard kan alleen een standaardkaart worden gemaakt als daarvoor ook de gegevens beschikbaar zijn. Met name de WIB-tabellen zijn niet in alle landinrichtingsprojecten ingevuld.

Selecteren

Met de optie *selecteren* zijn selecties uit te voeren op de beschikbare gegevens. Vanuit een bepaalde vraagstelling definieert de gebruiker zelf het te selecteren element en de voorwaarden voor de selectie. daarbij geldt dat iedere volgende voorwaarde het aantal geselecteerde items kleiner maakt. Dit komt doordat de voorwaarden aan elkaar gekoppeld zijn met een 'AND'-constructie. Als dit leidt tot een 'blanco' resultaat dan geeft BOPAK een melding. De geselecteerde gegevens zijn vervolgens te classificeren en te presenteren. Ook is het mogelijk een samenvattend overzicht van de geselecteerde gegevens te maken.

Classificeren en wijzigen legenda

Voor het classificeren zijn een aantal gegevens als standaardclassificaties beschikbaar (aanhangsel 3 en 4 van de 'Gebruikersdocumentatie BOPAK', Stolp et al. 1995). Daarbij wordt geclassificeerd volgens voorgedefinieerde klassegrenzen. Ook kan worden gekozen voor vrije classificatie en beperkt vrije classificatie. Bij het classificeren kent BOPAK kleuren toe voor de presentatie als kleurenkaart. Het is mogelijk om deze kleurentoekenning naar eigen inzicht te wijzigen. Alleen wanneer de selectie geclassificeerd is, is het mogelijk een kaart in kleur te kiezen in de optie uitvoer.

Uitvoer

De uitvoer van BOPAK bestaat uit kaarten, coverages en/of overzichten. *Kaarten* geven de geselecteerde gegevens grafisch weer. Een met BOPAK aangemaakte kaart is op het beeldscherm te bekijken en/of op een raster- of penplotter uit te draaien. Bij *coverages* worden de geselecteerde gegevens in ARC/INFO-bestanden uitgevoerd, zodat ze buiten BOPAK met andere gegevens zijn te combineren. De *overzichten* zijn tabellen waarin de geselecteerde gegevens naar klasse- of aantallenverdeling worden gepresenteerd. Overzichten zijn op het beeldscherm te bekijken, en/of uit te printen.

Omgeving voor het werken met BOPAK

BOPAK is een menugestuurd programma. Om van alle opties van BOPAK gebruik te kunnen maken, dient BOPAK te draaien op een grafisch werkstation. Wanneer BOPAK wordt gedraaid op een gewone (niet-grafische) VAX-terminal is slechts een beperkt aantal opties te gebruiken. Voor een gebruiker van BOPAK is het gewenst enig inzicht te hebben in de menustructuur van BOPAK en in de structuur waarin de gegevens worden bewaard. Bij gebruik van een grafisch werkstation is ook enige kennis van DEC-windows gewenst.

5 Begrippen

Rapport en kaarten over bodemgeografisch onderzoek in landinrichtingsgebieden bevatten termen die wellicht enige toelichting behoeven. In deze lijst, die een alfabetische volgorde heeft, vindt u de gebruikte termen verklaard of gedefinieerd. In De Bakker en Schelling (1989) wordt soms veel dieper op de betekenis van een term ingegaan. Enkele definities zijn overgenomen uit de verklarende hydrologische woordenlijst van de Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO (1986).

afwatering: afvoer van water door een stelsel van open waterlopen naar een lozingspunt van het afwateringsgebied

A-horizont: bovengrond van mineraal of moerig materiaal, aan het oppervlak ontstaan, relatief donker gekleurd; de organische stof is geheel of gedeeltelijk biologisch omgezet (dikke A: een niet-vergraven A-horizont die 50 cm of dikker is; matig dikke A: een niet-vergraven A-horizont die 30-50 cm dik is; een dunne A: een niet-vergraven A-horizont die dunner dan 30 cm is of een vergraven bovengrond ongeacht de dikte).

AB-horizont: geleidelijke overgang van een A- naar een B-horizont

AC-horizont: geleidelijke overgang van een A- naar een C-horizont

AE-horizont: geleidelijke overgang van een A- naar een E-horizont

...a-horizont: horizont die uit van elders aangevoerd materiaal bestaat. De aanduiding wijst op de invloed van de plaggenbemesting in bijv. de enkeerdgronden en op de invloed van het opbaggeren in de tuineerdgronden (a = anthropos).

banden-B: serie oranjebruine tot geelbruine, massieve banden met ingespoeld ijzer en lutum, waarvan de bovenste binnen 120 cm diepte ligt en 5-15 cm dik is. De banden bevatten ten minste 3% lutum (of lutum + ijzer) meer dan het tussenliggende C-materiaal.

bewortelbare diepte: bodemkundige maat voor de diepte waarop de plantenwortels kunnen doordringen in de grond. Limiterend zijn: de pH, aëratie en de indringingsweerstand (Ten Cate et al. 1995, TD19D).

bewortelingsdiepte: diepte waarop een één- of tweejarig volgroeid gewas nog juist voldoende wortels in een 10% droog jaar kan laten doordringen om het aanwezige vocht aan de grond te onttrekken, ook wel 'effectieve bewortelingsdiepte' genoemd (Ten Cate et al. 1995, TD19D).

B-horizont:

1 inspoelingshorizont; een horizont waaraan door inspoeling uit een hoger liggende horizont stoffen (humus, humus + sesquioxiden, lutum of lutum + sesquioxiden) zijn toegevoegd.

2 (bijna) volledig gehomogeniseerde horizont met zodanige veranderingen dat:

- nieuwvorming van kleimineralen is opgetreden en/of;
- sesquioxiden zijn vrijgekomen, of;
- een blokkige of samengesteld prismatische structuur is ontstaan.

BC-horizont: geleidelijke overgang van een B- naar een C-horizont; typerend voor vele hydropodzolgronden

...b-horizont: horizont die na de bodemvorming met een sediment of met een opgebrachte laag (bijv. Aa) bedekt is geraakt (b = begraven)

bodemprofiel (kortweg profiel): verticale doorsnede van de bodem die de opeenvolging van de horizonten laat zien; in de praktijk van DLO-Staring Centrum meestal tot 120, tot 150 of tot 180 cm beneden maaiveld

bodemprofielmonster: monster van een bodemprofiel dat in het veld met een grondboor uit de bodem wordt genomen en ter plekke veldbodembodkundig wordt onderzocht

bodemvorming: verandering van moedermateriaal onder invloed van uitwendige factoren, waarbij horizonten ontstaan

bovengrond: bovenste horizont van het bodemprofiel die meestal een relatief hoog gehalte aan organische stof bevat. Komt bodembodkundig in het algemeen overeen met de A-horizont, landbouwkundig met de bouwvoor.

briklaag: textuur-B die:

- ten minste 15 cm dik is;
- in het zwaarste gedeelte (de Bt) ten minste 10% lutum bevat;
- inspoelingshuidjes van lutum (en ijzer) op sommige wanden van de structuurelementen en van de poriën heeft.

De briklaag heeft een blokkige of prismatische structuur. Bovendien is hij donkerder van kleur en heeft hij een vastere consistentie dan de A- en de C-horizont.

bruine minerale eerdlaag: minerale eerdlaag waarin binnen 25 cm diepte een laag van ten minste 10 cm dikte begint die bruin is

C-horizont: minerale of moerige horizont die weinig of niet is veranderd door bodemvorming, waarbij een O-, A-, E- of B-horizont wordt gevormd. Doorgaans zijn de bovenliggende horizonten uit soortgelijk materiaal ontstaan.

...c-horizont: horizont die extreem ijzerrijk is met 40 volumeprocenten of meer roestvlekken, roestconcreties of ijzerverkittingen

doorlatendheid: (maat voor) het vermogen van de grond om water door te laten. In de verzadigde doorlatendheid (K) worden landelijk vier gradaties onderscheiden (zie volgende tabel, ontleend aan het Cultuurtechnisch Vademecum).

Tabel 54 Gradatie in verzadigde doorlatendheid

Code	Naam	K(m/dag)
1	zeer slecht doorlatend	< 0,01
2	slecht doorlatend	0,01- 0,10
3	matig doorlatend	0,10- 0,50
4	vrij goed doorlatend	0,50- 1,00
5	goed doorlatend	1,00-10,00
6	zeer goed doorlatend	> 10,00

droog jaar, 10%: een jaar met een neerslagtekort in het groeiseizoen dat gemiddeld één keer in de tien jaar voorkomt of overschreden wordt

duidelijke humuspodzol-B-horizont: duidelijke podzol-B-horizont, waarin beneden 20 cm diepte een ophoping van ingespoelde organische stof voorkomt, of waarvan de bovenste 5-10 cm (of meer) amorfe humus bevat, die als disperse humus is verplaatst

duidelijke moderpodzol-B-horizont: duidelijke podzol-B-horizont, waarin beneden 20 cm diepte geen ophoping van ingespoelde organische stof voorkomt; de humus wordt in niet-amorfe vorm aangetroffen, en wel bijna steeds als moder; deze horizont bevat steeds duidelijk ijzer, dat als huidjes om de zandkorrels voorkomt of samen met fijne minerale delen tussen de zandkorrels ligt.

duidelijke podzol-B-horizont: horizont met een podzol-B, waarin beneden 20 cm diepte:

- een bijna zwarte laag voorkomt van ten minste 3 cm dikte (Bh), of:
- de Bhe, Bhs of Bws voldoende kleurcontrast heeft met de C-horizont. Naarmate de Bhe, Bhs of Bws dikker zijn, mag het kleurcontrast minder zijn, of:
- een duidelijk te herkennen B-horizont tot dieper dan 120 cm doorgaat, of:
- een vergraven grond brokken B-materiaal bevat waarvan de kleur goed contrasteert met die van de C-horizont.

eerdgronden: moerige gronden en minerale gronden met een minerale eerdlaag en binnen 40 cm geen vast gesteente dat ten minste 40% CaCO_3 bevat. Als de A-horizont dunner is dan 50 cm, mag er geen duidelijke podzol-B-horizont voorkomen. Als de A-horizont dunner is dan 80 cm, mag er geen briklaag voorkomen.

E-horizont: uitspoelingshorizont; minerale horizont die lichter van kleur is en meestal ook een lager lutum- of humusgehalte heeft dan de boven- en/of onderliggende horizont die verarmd is door verticale (soms laterale) uitspoeling van Fe- en Al-(hydro)oxyden (sesquioxiden)

EB-horizont: geleidelijke overgang van een E- naar een B-horizont. Deze horizont ontbreekt in de meeste podzolgronden en is typerend voor de meeste brikgronden.

...e-horizont: aanduiding bij:

- B- en C-horizonten met kenmerken van ontijzering. Wordt gebruikt bij niet volledig gereduceerde B- en C-horizonten in zand als deze geen ijzerhuidjes en geen roest-

vlekken bevatten.

- Bh-horizonten, als de BC- of C-horizont onder de Bh-horizont ook de lettertoevoeging e heeft (bij hydropodzolgronden);
- het bovenste deel van de Bh-horizont, wanneer in het onderste deel een sterke concentratie van ingespoeld ijzer zichtbaar is (bij haarpodzolgronden);
- moedermateriaal dat van nature ijzerarm is, waarin geen ontijzering heeft plaatsgevonden.

eolisch: door de wind gevormd, afgezet

...f-horizont: aanduiding bij O-horizonten, waarin planteden worden afgebroken tot ruwe humus of moder, maar waarin nog steeds herkenbare plantefragmenten aanwezig zijn

fluctuatie: zie grondwaterstandsfluctuatie

fluviaal: door beek- of rivierwater afgezet

gerichte waarneming: in tijdig in gereedheid gebrachte en over het gebied verspreid liggende boorgaten wordt de grondwaterstand gemeten op het moment dat in één of meer van de geselecteerde meetpunten de grondwaterstand de GHG of GLG bereikt (Van der Sluijs 1982)

GHG (gemiddeld hoogste wintergrondwaterstand): De GHG is gedefinieerd als de statistische verwachtingswaarde van de HG3's gegeven het grondwaterregime en het klimaat. De precieze waarde hiervan zal in de praktijk uiteraard onbekend blijven, maar deze waarde kan geschat worden uit halfmaandelijke waarnemingen over een aantal jaren, waarin het grondwaterregime niet door ingrepen is gewijzigd.

...g-horizont: horizont met roestvlekken (g = gley)

gleyverschijnselen: zie: hydromorfe verschijnselen

GLG (gemiddeld laagste zomergrondwaterstand): De GLG is gedefinieerd als de statistische verwachtingswaarde van de LG3's gegeven het grondwaterregime en het klimaat. De precieze waarde hiervan zal in de praktijk uiteraard onbekend blijven, maar deze waarde kan geschat worden uit halfmaandelijke waarnemingen over een aantal jaren, waarin het grondwaterregime niet door ingrepen is gewijzigd.

grind, grindfractie: minerale delen met een korrelgrootte $\geq 2000 \mu\text{m}$

grondwater: water dat zich beneden de grondwaterspiegel bevindt en alle holten en poriën in de grond vult

grondwaterklasse (Gk): een ad hoc vastgestelde klasse die gedefinieerd wordt door een GHG en/of GLG-traject dat niet overeenkomt met een traject van de grondwatertrappen.

grondwaterspiegel (= freatisch vlak): denkbeeldig vlak waarop de druk in het grondwater gelijk is aan de atmosferische, en waarbeneden de druk in het grondwater neerwaarts toeneemt (bovenkant van het grondwater).

grondwaterstand (= freatisch niveau): diepte waarop zich de grondwaterspiegel bevindt, uitgedrukt in m of cm beneden maaiveld (of een ander vergelijkingsvlak, bijv. NAP)

grondwaterstandscurve: grafische voorstelling van grondwaterstanden die op geregelde tijden op een bepaald punt zijn gemeten

grondwaterstandsfluctuatie: het stijgen en dalen van de grondwaterstand. Soms wordt deze term in kwantitatieve zin gebruikt als het verschil tussen GLG en GHG.

grondwaterstandsverloop: verandering van de grondwaterstand in de tijd

grondwatertrap (Gt): klasse die gedefinieerd wordt door een zeker GHG- en/of GLG-traject

grondwaterverschijnselen: zie: hydromorfe verschijnselen

guanotrofiëring: eutrofiëring van een voedselarm milieu door uitwerpselen van vogels

GVG (gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand): langjarig gemiddelde van de grondwaterstand op 1 april

gyttja: bagger, ontstaan uit resten van organismen die leven in voedselrijk water (diatomeën)

HG3: het gemiddelde van de hoogste drie grondwaterstanden die in een winterperiode (1 oktober-1 april) zijn gemeten. Hierbij wordt uitgegaan van metingen op of omstreeks de 14e en 28e van elke maand in geperforeerde buizen van 2-3 m lengte.

...h-horizont: horizont met een ophoping van organische stof bij:

- O-horizonten met een compacte laag omgezette organische stof die van het bodemoppervlak losgetrokken kan worden;
- A-horizonten die niet-bewerkt zijn;
- B-horizonten die ingespoelde humus bevatten.

hoog, middelhoog, laag en zeer laag (gelegen): in de bodemkunde hebben deze aanduidingen betrekking op de ligging van het maaiveld ten opzichte van het grondwater.

horizont: laag in de grond met kenmerken en eigenschappen die verschillen van de erboven en/of eronder liggende lagen; in het algemeen ligt een horizont min of meer evenwijdig aan het maaiveld.

humus, -gehalte, -klasse: korthedshalve krijgt het woord humus vaak de voorkeur, terwijl organische stof (een ruimer begrip) wordt bedoeld (zie ook: organische stof en organische-stofklasse).

hydromorfe kenmerken:

- 1 Voor de podzolgronden:
 - een moerige bovengrond of;
 - een moerige tussenlaag en/of;
 - geen ijzerhuidjes op de zandkorrels onmiddellijk onder de Bh, Bhe, Bhs of Bws.
- 2 Voor de brikgronden:
 - in een grijze E en in de Bt komen roestvlekken en mangaanconcreties voor.
- 3 Voor de eerdgronden en de vaaggronden:
 - een Cr-horizont binnen 80 cm diepte beginnend en/of;
 - een niet-gerijpte ondergrond en/of;
 - een moerige bovengrond en/of;
 - een moerige laag binnen 80 cm diepte beginnend;
 - bij zandgronden met een A dunner dan 50 cm: geen ijzerhuidjes op de zandkorrels onder de A-horizont;
 - bij zavel- en kleigronden met een A dunner dan 50 cm: roest- en/of reductievlekken beginnend binnen 50 cm diepte.

hydromorfe verschijnselen: verschijnselen door periodieke verzadiging van de grond met water veroorzaakt. In het profiel zijn deze verschijnselen waarneembaar in de vorm van blekings- en gleyverschijnselen, roest- en 'reductie'-vlekken en een totaal 'gereduceerde' zone. In ijzerhoudende gronden worden deze verschijnselen meestal gley of gleyverschijnselen genoemd.

hydropodzol-, -brik-, -eerd-, -vaaggronden: podzol-, brik-, eerd-, vaaggronden ontstaan binnen de invloedssfeer van grondwater, hetgeen waarneembaar is doordat er hydromorfe verschijnselen aanwezig zijn.

...i-horizont: aanduiding bij C-horizonten voor half of minder gerijpte zavel of klei

ijzerhuidjes: het voorkomen van ijzerhuidjes op de zandkorrels onmiddellijk onder de Bh-horizont (bij podzolgronden) of boven in de C-horizont (bij eerd- en vaaggronden) duidt op een ontstaanswijze van deze gronden buiten de invloedssfeer van grondwater. Het ontbreken van ijzerhuidjes is bij bovengenoemde gronden een hydromorf kenmerk.

jarosiet: gele vlekken van basisch ijzersulfaat ontstaan door oxidatie van pyriet

...j-horizont: horizont met jarosietvlekken (katteklei)

kalkarm, -loos, -rijk: bij het veldbodemkundig onderzoek wordt het koolzure-kalkgehalte van grond geschat aan de mate van opbruisen met verdund zoutzuur (10% HCl). Er zijn drie kalkklassen:

- 1 kalkloos materiaal: geen opbruising; overeenkomend met minder dan circa 0,5% CaCO_3 , analytisch bepaald, d.w.z. de geanalyseerde hoeveelheid CO_2 , omgerekend

- in procenten CaCO_3 op de grond.
- 2 kalkarm materiaal: hoorbare opbruising: overeenkomend met circa 0,5-1 à 2% CaCO_3 .
 - 3 kalkrijk materiaal: zichtbare opbruising: overeenkomend met circa 1-2% CaCO_3 of meer.

kalkloze zware kleitussenlaag: een niet-kalkrijke laag met mineraal materiaal dat ten minste 35% lutum bevat, liggend onder een zavel- of lichte kleibovengrond. De kalkloze zware kleitussenlaag begint:

- of binnen 25 cm en loopt door tot ten minste 40 cm;
- of tussen 25 en 80 cm en is ten minste 15 cm dik en rust op een lichtere en/of kalkrijke ondergrond die:
 - of binnen 80 cm diepte begint en ten minste 40 cm dik is;
 - of 80 cm of dieper begint en doorloopt tot 120 cm of dieper.

kalkverloop: het verloop van het kalkgehalte in het bodemprofiel

katteklei: extreem zure kleien die naast roestvlekken ook typische gele vlekken hebben (zie ook: jarosiet en ...j-horizont)

klastisch sediment: sediment ontstaan door afbraak van oudere gesteenten, samengesteld uit delen en mineralen van het moedergesteente.

klei: mineraal materiaal dat 8% lutum of meer bevat (zie ook: textuurklasse).

kleiarne moerige eerdlaag: een moerige eerdlaag waarin geen lutum van betekenis voorkomt

kleifractie: minerale delen met een korrelgrootte $< 2 \mu\text{m}$

kleigronden: minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor minder dan de helft van de dikte uit zand bestaat. Indien een dikke A voorkomt, moet deze gemiddeld zwaarder zijn dan de textuurklasse zand.

kleiige moerige eerdlaag: een moerige eerdlaag waarin lutum voorkomt

LG3: het gemiddelde van de laagste drie grondwaterstanden die in een zomerperiode (1 april-1 oktober) zijn gemeten. Hierbij wordt uitgegaan van metingen op of omstreeks de 14e en 28e van elke maand in geperforeerde buizen van 2-3 m lengte.

leem:

- 1 mineraal materiaal dat 50% of meer leemfractie bevat
- 2 kortweg gebruikt voor leemfractie

leemfractie: minerale delen met een korrelgrootte $< 50 \mu\text{m}$. Wordt in de praktijk vrijwel uitsluitend gebezigd bij lutumarm materiaal (zie ook: textuurklasse).

leemgronden: leemgronden zijn minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor de helft of meer van de dikte uit leem bestaat; indien een dikke A voorkomt, moet deze gemiddeld uit leem bestaan

...I-horizont: aanduiding bij O-horizonten voor verse, nauwelijks aangetaste bladeren en naalden

licht(er): grond wordt licht(er) genoemd als (naarmate) het gehalte aan silt en lutum laag is (afneemt).

lutum: kortweg gebruikt voor lutumfractie

marien: onder invloed van getijdenbewegingen afgezet

meerbodem: bruin, sterk tot zeer sterk lemig, weinig slik, gevormd op de bodem van een plas

mineraal: zie: mineraal materiaal; zie: organische-stofklasse

mineraal materiaal: grond met een organische-stofgehalte van minder dan 15% (bij 0% lutum) tot 30% (bij 70% lutum). Zie: organische-stofklasse.

minerale delen: het bij 105 °C gedroogde, over de 2 mm zeef gezeefde deel van een monster na aftrek van de organische stof en de koolzure kalk. De term 'minerale delen' is eigenlijk minder juist, want de koolzure kalk, hoewel vaak van organische oorsprong, behoort tot het minerale deel van het monster.

minerale eerdlaag:

- 1 Ah- of Ap-horizont van ten minste 15 cm dikte, die uit mineraal materiaal bestaat dat:
 - humusrijk is of;
 - matig humusarm of humeus, maar dan tevens aan bepaalde kleureisen voldoet.
- 2 dikke A-horizont van mineraal materiaal. Voor 'humusrijk', 'matig humusarm' en 'humeus' zie: organische-stofklasse.

minerale gronden: gronden die tussen 0 en 80 cm diepte voor de helft of meer van die dikte uit mineraal materiaal bestaan.

mineralogisch arm, rijker: arm, rijker aan opgeloste stoffen, in het bijzonder stoffen die uit bodemmineralen in oplossing gaan (zoals Ca, Na, K, Cl, Fe)

moerig: zie: moerig materiaal en organische-stofklasse

moerige bovengrond: bovengrond die moerig is (ook na eventueel ploegen tot 20 cm diepte) en binnen 40 cm diepte op een minerale ondergrond ligt

moerige eerdlaag: moerige Ah-horizont van ten minste 15 cm dikte (of moerige Ap, ongeacht de dikte) waarin de volumefractie planteresten met een herkenbare

weefselopbouw hoogstens 10-15% mag bedragen. Voor de betekenis van ‘moerig’ zie: organische-stofklasse.

moerige gronden: gronden die 0 en 80 cm diepte voor minder dan de helft van de dikte uit moerig materiaal bestaan dat tevens voldoet aan de definitie van de moerige bovengrond of van de moerige tussenlaag

moerige tussenlaag: een laag moerig materiaal die ondieper dan 40 cm beneden maaiveld begint en die 15-40 cm dik is

moerig materiaal: grond met een organische-stofgehalte van 15% of meer (bij 0% lutum) tot 30% (bij 70% lutum). Zie: organische-stofklasse.

M50 (eigenlijk M50-2000): mediaan van de zandfractie. Het getal dat die korrelgrootte aangeeft waarboven en waarbeneden de helft van de massa van de zandfractie ligt (zie ook: textuurklasse).

niet-gerijpte ondergrond: bijna gerijpte laag binnen 50 cm diepte en/of half of nog minder gerijpte laag binnen 80 cm diepte, voorkomend onder een gerijpte bovengrond dikker dan 20 cm. Zie: rijpingsklasse.

O-horizont: een moerige horizont die bestaat uit in een aëroob milieu opgehoopte planteresten (strooisellaag) en die ligt boven een A- of een E-horizont

ondergrond: horizont(en) onder de bovengrond

ontwatering: afvoer van water uit een perceel, over en door de grond en eventueel door greppels of drains

organische stof: al het levende en dode materiaal in de grond dat van organische herkomst is. Hoofdzakelijk van plantaardige oorsprong en variërend van levend materiaal (wortels) tot planteresten in allerlei stadia van afbraak en omzetting. Het min of meer volledig omgezette produkt is humus.

organische-stofklasse: berust op een indeling naar de massafractie organische stof en lutum, beide uitgedrukt in procenten van de bij 105 °C gedroogde en over de 2 mm zeef gezeefde grond. De volgende tabellen geven weer hoe gronden naar het organische-stofgehalte worden ingedeeld.

Tabel 55 Indeling van lutumarme gronden naar het organische-stofgehalte

Organische stof (%)	Naam	Samenvattende namen	
0 - 0,75	uiterst humusarm zand	humusarm	mineraal
0,75- 1,5	zeer humusarm zand		materiaal
1,5 - 2,5	matig humusarm zand		
2,5 - 5	matig humeus zand	humeus	
5 - 8	zeer humeus zand		
8 - 15	humusrijk zand		
15 - 22,5	venig zand		moerig
22,5 - 35	zandig veen		materiaal
35 - 100	veen		

Tabel 56 Indeling van lutumrijke gronden naar het organische-stofgehalte

Organische stof (%)	Naam	Samenvattende namen	
0- 2,5 à 5	humusarme klei		mineraal materiaal
2,5 à 5- 5 à 10	matig humeuze klei	humeus	
5 à 10- 8 à 16	zeer humeuze klei		
8 à 16- 15 à 30	humusrijke klei		
15 à 30- 22,5 à 45	venige klei		moerig materiaal
22,5 à 45- 35 à 70	kleilig veen		
35 à 70-100	veen		

Bij deze indeling zijn de klassegrenzen afhankelijk van het lutumgehalte met dien verstande, dat hoe hoger het lutumgehalte is, hoe hoger ook het vereiste organische-stofgehalte moet zijn om een grond in een bepaalde organische-stofklasse te handhaven.

...p-horizont: recent door de mens bewerkte A-horizonten, zoals de bouwvoor (Ap, p = ploegen). Diep bewerkte gronden leveren meestal een menging van verschillende horizonten op, aangeduid bijv. als A/B/C.

podzol-B-horizont: B-horizont in minerale gronden, waarvan het ingespoelde deel vrijwel uitsluitend uit amorfe humus, uit amorfe humus en sesquioxiden, of uit sesquioxiden alleen bestaat

podzolering: het proces, waarbij uitloging van sesquioxiden, en/of neerwaartse verplaatsing van humus en inspoeling van deze stoffen in diepere lagen optreden

podzolgronden: moerige en minerale gronden met een duidelijke podzol-B-horizont en een A-horizont dunner dan 50 cm

‘reductie’-vlekken: door de aanwezigheid van tweewaardig ijzer neutraal grijs gekleurde, in ‘gereduceerde’ toestand verkerende vlekken

R-horizont: vast gesteente

...r-horizont: geheel gereduceerde horizont

rijping: proces waarbij na drooglegging uit een weke, structuurloze, gereduceerde modder een begaanbare, gescheurde en geoxideerde cultuurgrond ontstaat. Het proces heeft drie belangrijke aspecten: een fysisch, een chemisch en een biologisch aspect. Het meest in het oog springende fysische aspect is de blijvende volumeverandering van de grond, die ontstaat door een irreversibel vochtverlies (inklinking). Rijping treedt alleen op bij zwaardere sedimenten. De volgende tabel toont de indeling in rijpingsklassen naar de consistentie van het materiaal.

Tabel 57 Rijpingsklassen als afhankelijke van de consistentie

Naam	Consistentie
geheel ongerijpt	zeer slap; loopt tussen de vingers door
bijna ongerijpt	slap; loopt bij knijpen zeer gemakkelijk tussen de vingers door
half gerijpt	matig slap; loopt bij knijpen nog goed tussen de vingers door
bijna gerijpt	matig stevig; kan met stevig knijpen nog juist tussen de vingers door worden geperst
gerijpt	stevig; niet tussen de vingers door te persen

rodoornig: met ijzer verrijkte lagen (rood- of okerbruin van kleur) aan of nabij het oppervlak (Fe_2O_3 -gehalte 5-50%, meestal 10% of meer)

roestvlekken: door de aanwezigheid van bepaalde ijzerverbindingen bruin tot rood gekleurde vlekken

sesquioxiden: verbindingen van Fe/Al met OH^-

...s-horizont: aanduiding bij B-horizonten met ingespoelde sesquioxiden. Bij Bw-horizonten komt toevoeging ...s alleen voor, als de bovenliggende horizonten kenmerken van ontijzering vertonen in de vorm van afgeloogde zandkorrels. Bh-horizonten krijgen toevoeging ...s, wanneer op de zandkorrels direct onder de Bh-horizont ijzerhuidjes aanwezig zijn. Dit geldt niet voor het bovenste deel van de Bh-horizont, wanneer in het onderste deel een sterke concentratie van ingespoeld ijzer zichtbaar is.

siltfractie: 'tussenfractie' tussen de lutum- en de zandfractie; de minerale delen hebben een korrelgootte van 2-50 μm

textuur: korrelgroottesamenstelling van de grondsoorten; zie ook: textuurklasse

textuur-B: B-horizont in minerale gronden, waarin lutum of lutum met sesquioxiden is ingespoeld

textuurklassen: berust op een indeling van grondsoorten naar hun korrelgrootte-samenstelling in massaprocenten van de minerale delen. Niet-eolische en eolische afzettingen (zowel zand als zwaarder materiaal) worden naar het lutum- of leemgehalte ingedeeld, en de zandfractie naar de M50 (zie de volgende tabellen).

Tabel 58 Indeling niet-eolische afzettingen ¹ naar het lutumgehalte

Lutum(%)	Naam	Samenvattende namen		
0 - 5	kleiarm zand	zand		lutumarm materiaal
5 - 8	kleiig zand			
8 - 12	zeer lichte zavel	lichte zavel		lutumrijk materiaal (wordt in zijn geheel t.o.v. 'zand' ook wel met 'klei' aangeduid)
12 - 17,5	matig lichte zavel			
17,5 - 25	zware zavel			
25 - 35	lichte klei	klei		
35 - 50	matig zware klei	zware klei		
50 - 100	zeer zware klei			

¹ zowel zand als zwaarder materiaal

Tabel 59 Indeling eolische afzettingen ¹ naar het leemgehalte

Leem(%)	Naam	Samenvattende namen	
0 - 10	leemarm zand	zand ²	
10 - 17,5	zwak lemig zand	lemig zand	
17,5 - 32,5	sterk lemig zand		
32,5 - 50	zeer sterk lemig zand		
50 - 85	zandige leem	leem	
85 - 100	siltige leem		

¹ zowel zand als zwaarder materiaal

² tevens minder dan 8% lutum

Tabel 60 Indeling van de zandfractie naar de M50

M50 (µm)	Naam	Samenvattende namen		
50 - 105	uiterst fijn zand	fijn zand		
105 - 150	zeer fijn zand			
150 - 210	matig fijn zand			
210 - 420	matig grof zand	grof zand		
420 - 2000	zeer grof zand			

...t-horizont: textuur-B-horizont of briklaag (t van het duitse Ton), waarin lutum ingespoeld is

...u-horizont: toevoeging aan de code voor een hoofdhorizont zonder andere letter-toevoeging (u = unspecified)

vaaggronden: minerale gronden zonder duidelijke podzol-B-horizont, zonder briklaag en zonder minerale eerdlaag

veengronden: gronden die tussen 0 en 80 cm - mv. voor de helft of meer van de dikte uit moerig materiaal bestaan

vergraven gronden: gronden waarin een vergraven laag voorkomt, die tussen 0 en 40 cm diepte begint, tot grotere diepte dan 40 cm doorloopt en 20 cm of meer dik is

waterstand: zie: grondwaterstand

...w-horizont: aanduiding bij:

- geheel of nagenoeg geheel gehomogeniseerde B-horizonten voor nieuwgevormde kleimineralen en/of vrijgekomen sesquioxiden (vnl. ijzer) of voor een blokkige of samengestelde prismatische structuur;
- C-horizonten die uit zavel of klei bestaan voor een blokkige of samengestelde prismatische structuur;
- C-horizonten in zand, leem of silt voor nieuwgevormde kleimineralen en/of vrijgekomen sesquioxiden;
- C-horizonten met sterk verweerd moerig materiaal.

...y-horizont: aanduiding bij C-horizonten in zand met ijzerhuidjes

zand: mineraal materiaal dat minder dan 8% lutum- en minder dan 50% leemfractie bevat

zandbovengrond: een uitsluitend in brikgronden voorkomende bovengrond die tot een grotere diepte dan 20 cm uit zand bestaat

zanddek: minerale bovengrond die minder dan 8% lutumfractie en minder dan 50% leemfractie bevat (ook na eventueel ploegen tot 20 cm) en die binnen 40 cm diepte ligt op moerig materiaal, op een podzolgrond of op een kleilaag die 40 cm of meer dik is

zandfractie: minerale delen met een korrelgrootte van 50-2000 μm (zie ook: textuurklasse)

zandgronden: minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor de helft of meer van de dikte uit zand bestaat. Indien een dikke A voorkomt, moet deze gemiddeld uit zand bestaan.

zavel: zie textuurklasse

zavel- en kleigronden: minerale gronden, waarvan het niet-moerige deel tussen 0 en 80 cm diepte voor minder dan de helft van de dikte uit zand bestaat. Indien een dikke A voorkomt, moet deze gemiddeld zwaarder zijn dan de textuurklasse zand.

zavel- of kleidek: minerale bovengrond die 8% lutumfractie of meer of 50% leemfractie of meer bevat (ook na eventueel ploegen tot 20 cm) en die binnen 40 cm diepte ligt op moerig materiaal, op een podzolgrond of op een zandlaag die 40 cm of meer dik is

zonder roest:

- 1 geen roest of;
- 2 roest ondieper dan 35 cm beneden maaiveld beginnend of;
- 3 roest ondieper dan 35 cm beneden maaiveld beginnend, maar over 30 cm of meer onderbroken.

zwaar(der): grond wordt zwaar(der) genoemd als (naarmate) het gehalte aan silt- en lutumfractie hoog is (toeneemt).

zwarte minerale eerdlaag: minerale eerdlaag, die niet aan de criteria voor de bruine voldoet

Literatuur

Albers, H.T.M.P., 1980. *Een onderzoek naar de verslemping van zeeleigronden*. Wageningen, STIBOKA. Rapport 1484.

Bakker, H. de en W.P. Locher, (red.), 1990. *Bodemkunde van Nederland, deel 2: Bodemgeografie*. Den Bosch, Malmberg (Tweede druk).

Bakker, H de en J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland; de hogere niveaus*. Tweede gewijzigde druk, bewerkt door D.J. Brus en C. van Wallenburg. Wageningen, PUDOC.

Bannink, J.F., H.N. Leijns en I.S. Zonneveld, 1973. *Vegetatie, groeiplaats en boniteit in Nederlandse naaldhoutbossen*. Bodemkundige Studies 9. Wageningen. Mededelingen van de Stichting voor Bodemkartering.

Bodemkaart, 1978. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000; toelichting bij de kaartbladen 17 West Emmen en 17 Oost Emmen*. Wageningen, STIBOKA.

Boekel, P., 1972. 'Factoren die van invloed zijn op de structuur van de grond'. In: *Bodemkunde in de moderne Land- en Tuinbouw*. Voordrachten gehouden op de 28e B-leergang. Den Haag, Ministerie van Landbouw en Visserij.

Buishand, T.A., 1982. 'Het verloop van het potentiële neerslagoverschot in een zomerhalfjaar van een bepaalde droogtegraad'. *Cultuurtechnisch Tijdschrift* 22: 11-19

Cate, J.A.M. ten, A.F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp, 1995. *Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel A: Bodem*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19A.

Cate, J.A.M. ten, A.F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp, 1995. *Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel B: Grondwater*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19B.

Cate, J.A.M. ten, A.F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp, 1995. *Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel C: Kaarttekenen, rapporteren en samenstellen digitale bestanden*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19C.

Cate, J.A.M. ten, A.F. van Holst, H. Kleijer en J. Stolp, 1995. *Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel D: Interpretaties van bodemkundige gegevens voor diverse vormen van bodemgebruik*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19D.

Cate, J.A.M. ten, A.F. Holst. H. Kleijer en J. Stolp, 1995 (i.v.). *Handleiding bodemgeografisch onderzoek; richtlijnen en voorschriften. Deel E: Bepalingsmethoden en meettechnieken*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19E.

Colenbrander, H.J., 1970. 'Waarneming en bewerking van grondwaterstanden en bodemvochtgegevens'. In: *Hydrologisch onderzoek in het Leerinkbeekgebied*. Commissie Bestudering Waterbehoefte Gelderse Landbouwgronden. Tweede Interimrapport. Werkgroep I: 148-175.

Commissie voor Hydrologisch Onderzoek TNO, 1986. *Verklarende hydrologische woordenlijst*. 's Gravenhage. Rapporten en nota's no. 16.

Genstat 5 Committee, 1987. *Genstat 5 Reference Manual*. Oxford. Clarendon Press.

Haans, J.C.F.M., (red.), 1979. *De interpretatie van bodemkaarten; rapport van de Werkgroep Interpretatie Bodemkaarten, stadium C*. Wageningen, STIBOKA. Rapport 1463.

Heesen, H.C. van en G.J.W. Westerveld, 1966. 'Karakterisering van het grondwaterstandsverloop op de bodemkaart'. *Cultuurtechnisch Tijdschrift* 3, 3: 116-123.

Knotters, M. en P.E.V. van Walsem, 1994. *Uitschakeling van weersinvloeden bij de karakterisering van het grondwaterstandsverloop*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 350.

Marsman, B.A. en J.J. de Gruijter, 1982. *Kwaliteit van bodemkaarten; een vergelijking van karteringsmethoden in een zandgebied*. Wageningen. STIBOKA. Rapport 1714.

Oude Voshaar, J.H., 1994. *Statistiek voor onderzoekers; met voorbeelden uit de landbouw- en milieuwetenschappen*. Wageningen, Wageningen Pers.

Oude Voshaar, J.H. en J. Stolp, 1996. *Schatting van de GHG en GLG van tijdelijke buizen via regressie op naburige stambuizen*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 30.

Overvest, J. en A.F. Laeven-Kloosterman, 1984. *Graslandgebruikssystemen op het gezinsbedrijf*. P.R.-publicatie nr. 26. Lelystad.

PAGV, 1986. *Kwantitatieve informatie voor de akkerbouw en de groenteteelt in de volle grond*. Bedrijfssynthese 1986-1987. Publicatie nr. 33. Lelystad, PAGV.

Randen, IJ. van, Th.G.C. van der Heijden en J. Stolp, 1995. *Beheerdersdocumentatie BOPAK versie 2.1*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 5.

Riele, W.J.M. te, 1994. 'Vergelijking van twee ruimtelijke-temporale meetstrategieën voor het bepalen van grondwaterstandskarakteristieken'. *H₂O* 27: 454-460.

Riele, W.J.M. te en D.J. Brus, 1991. *Methoden van gerichte grondwaterstandsmetingen voor het schatten van de GHG*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Rapport 158.

Sluijs, P. van der, 1982. 'De grondwatertrap als karakteristiek van het grondwaterstandsverloop'. *H₂O* 15: 42-46.

Sluijs, P. van der, 1990. 'Hoofdstuk 11: grondwatertrappen: 167-180'. In: W.P. Locher en H. de Bakker (redactie). *Bodemkunde van Nederland, deel 1: Algemene bodemkunde*. 2^e druk. Den Bosch, Malmberg.

Sluijs, P. van der en H.C. van Heesen, 1989. 'Veranderingen in de berekening van de GHG en de GLG'. *Landinrichting* 29, 1: 18-21.

Steur, G.G.L. en G.J.W. Westerveld, 1965. 'Bodemkaart en kaartschaal'. *Cultuurtechnisch Tijdschrift* 5, 2: 55-74.

Stolp, J., Th.G.C. van der Heijden, IJ. van Randen, F. Brouwer en E. Kiestra, 1995. *Gebruikersdocumentatie BOPAK versie 2.1*. Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 3.

Voet, H., 1995. *Handleiding BODEP*. Utrecht, Dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden.

Vries, F. de en C. van Wallenburg, 1974. 'Waardering van de landbouwkundige waarde van de grond'. *Bedrijfsvoorlichting* 5, 2: 159-168.

Vries, F. de en C. van Wallenburg, 1990. 'Met de nieuwe grondwatertrappenindeling meer zicht op het grondwater'. *Landinrichting* 30, 1: 31-36.

Vries, TH. de, 1974. 'Waardering van de landbouwkundige waarde van de grond'. *Bedrijfsvoorlichting* 5, 2: 159-168.

Wallenburg, C. van en C. Hamming, 1985. 'De zodestevigheid van grasland in relatie tot bodemgesteldheid en ontwatering'. *Cultuurtechnisch Tijdschrift* 25, 2: 111-119.

Zuur, A.J., 1948. 'Stuiven van mariene gronden'. *Maandblad voor de landbouwvoorlichtingsdiens* 5, 11: 518-522.

Niet-gepubliceerde bronnen

Brussel, P.C.M., 1980. *Winderosie en de Veenkoloniën*. Wageningen. Instituut voor Cultuurtechniek en Waterhuishouding. Nota 1169.

Knaap, W.C.A. van der en F.A. Wopereis, 1987. *De interpretatie van bodemkundige gegevens voor diverse takken van tuinbouw en recreatieve bodemgebruiksvormen*. Wageningen, STIBOKA. Interne Mededeling nr. 83.

Aanhangsel 1 Landinrichtingsprojecten waarvoor BOPAK-bestanden beschikbaar zijn

Verklaring van de cijfers in de kopregel van het overzicht

- (1) provincie
- (2) nummer van het landinrichtingsproject (centraal registratienummer)
- (3) naam van het landinrichtingsproject
- (4) oppervlakte van het landinrichtingsproject
- (5) schaal van het bodemgeografisch onderzoek
- (6) jaar waarin het bodemgeografisch onderzoek is gestart
- (7) jaar van oplevering van het bodemgeografisch onderzoeksrapport
- (8) rapportnummer
- (9) aanwezigheid van bestand met digitale topografische ondergrond
- (10) vormen van grondgebruik waarvoor bodemgeschiktheidsclassificatie is uitgevoerd (WIB)
- (11) afgeleide gegevens

Afkortingen in het overzicht

Kolom 10 (WIB; Werksysteem Interpretatie Bodemkaarten): bodemgebruiksvormen

AK	akkerbouw
BO	bosbouw
BB	bloembollenteelt
BK	boomkwekerij
FR	fruitteelt
MS	maisteelt
TG	tuinbouw onder glas
TV	tuinbouw in de volle grond
WE	weidebouw

Kolom 11 Afgeleide gegevens

ZDBE	begindiepte zandondergrond (cm - mv.) voor punten
ZDKL	traject van begindiepte zandondergrond (klasse) voor vlakken
TDBE	begindiepte oude klei-ondergrond (cm - mv.) voor punten
TDKL	traject van begindiepte oude-klei-ondergrond (klasse) voor vlakken

Overzicht van landinrichtingsprojecten waarvoor BOPAK-bestanden beschikbaar zijn

(Stand van zaken per 31 oktober 1995)

prov. (1)	cr-nr (2)	naam (3)	opp. (4)	schaal (5)	start (6)	oplev. (7)	rap.nr. (8)	top (9)	WIB (10)	afg.geg. (11)
GR	5199	Haren	4649	10000	1987	1989	1991	J	-	ZDBE, ZDKL
GR	5185	Lutjegast-Doezum	2527	10000	1985	1986	1868	J	-	ZDBE, ZDKL
FR	5152	Doniawerstal	4583	10000	1980	1983	1507	-	-	ZBDE, ZDKL
FR	5250	Swette-de Burd	2270	10000	1994	1995	375	J	-	-
DR	5179	Roden-Norg	14452	10000	1983	1985	1733	-	AK, WE	ZDBE, ZDKL
OV	5251	Enschede-noord	3846	10000	1993	1994	329	J	-	-
OV	5231	Enschede-zuid	5573	10000	1990	1992	148	J	-	-
OV	5218	Enter	4433	10000	1989	1990	88	J	AK, WE	-
OV	5256	Lossen-noord	3350	10000	1994	1995	400	J	-	-
OV	5245	Olst-Wesepe	4110	10000	1992	1993	248	J	-	-
OV	5208	Rijssen	3438	10000	1988	1990	88	J	AK, WE	-
OV	5161	Rossum-oost/Volthe	1436	10000	1981	1983	1596	-	WE, MS	ZDBE, ZDKL
OV	5171	Rouveen	6000	10000	1982	1985	1661	-	WE	ZDBE, ZDKL
OV	5200	Saasveld-Gammelke	2999	10000	1987	1991	20	J	WE, MS	-
OV	5232	Stadsrand Zwolle	1460	10000	1990	1991	161	J	BO	-
GE	5189	Duiven-Westervoort	2665	10000	1986	1987	1913	J	AK, WE, BO, TV, TG	ZDBE, ZDKL
GE	5234	Halle-Wolfersveen	2892	10000	1993	1995	331	J	-	-
GE	5195	Hupsel-Zwolle	4695	10000	1993	1993	328	J	-	ZDBE, ZDKL TDBE, TDKL
GE	5209	Land van Maas en Waal	8826	25000	1988	1990	350	J	-	ZDBE, ZDKL
GE	5222	Nijkerk-Putten	5589	10000	1989	1990	54	J	-	-
GE	5233	Ochten-Opheusden	2539	10000	1990	1991	165	J	FR, BK	-
GE	5186	Ooyppolder	4852	10000	1986	1992	215	J	AK, WE, TV, FR	ZDBE, ZDKL
UT	5247	Groenraven-oost	3982	10000	1992	1993	249	J	-	-
UT	5187	Noorderpark	5540	10000	1985	1987	1887	J	WE	ZDBE, ZDKL
NH	5248	Bergen-Schoorl	5079	10000	1993	1995	324	J	BB, WE	-
NH	5165	Gouw, de	7085	10000	1981	1982	1597	-	WE, TV, BB	ZDBE, ZDKL
ZH	5174	IJsselmonde	5546	10000	1982	1985	1662	-	AK, WE, BO, TV	ZDBE, ZDKL
ZH	5182	Krimpenerwaard	12975	25000	1984	1986	1736	-	WE	-
ZH	5203	Leidschendam-Nootdorp	5105	25000	1987	1990	220	J	WE, BO	-
ZH	5211	Oude Leede	3022	25000	1987	1990	22	J	WE, BO	-
ZE	5259	Inkel	3433	10000	1994	1995	410	J	FR	-
NB	5261	Agger	4582	10000	1994	1995	405	J	-	-
NB	5158	Goirle	1032	10000	1980	1981	1500	-	AK, WE	-
NB	5159	Hilver, de	9580	10000	1980	1982	1503	-	AK, WE	-
NB	5235	Leijen-oost, de	6323	25000	1990	1991	1450	J	TV	-
NB	5241	Leijen-west, de	6116	25000	1991	1992	2140	J	TV	-
NB	5210	Rosmalen-Empel	2925	10000	1989	1990	2036	J	-	ZDBE, ZDKL
NB	5190	Teteringen	1187	10000	1986	1988	1905	J	WE	-
NB	5204	Ulvenhout-Galder	2644	10000	1987	1989	1981	J	-	-
NB	5183	Weerijis	4951	15000	1984	1986	1737	-	WE, TV	-

Vervolg

prov. cr-nr naam			opp.	schaal	start	oplev.	rap.nr.	top	WIB	afg.geg.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
LI	5194	Beek	652	10000	1986	1988	1994	J	AK, WE, FR	-
LI	5205	Centraal Plateau	6995	25000	1987	1988	1994	J	AK, WE, BO, FR	-
LI	5188	Mergelland-oost	8712	10000	1985	1988	1889	J	AK, WE, BO	-

Aanhangsel 2 BOPAK-gegevens in de tabellen boorpunt, horizont, kaartvlak en kaarteenheid

Hierna volgen vier tabellen uit het BOPAK-ORACLE-databestand. Elke tabel bevat de namen en omschrijvingen van de elementen, waaronder de waarden van bodemeigenschappen en -kenmerken worden opgeslagen. Met een (*) is aangegeven welk element ook in een andere tabel voorkomt (koppel-element).

Tabel boorpunt

algemene informatie van boorpunten

CR_NR	nummer van het landinrichtingsproject
BOOR_NR	(*) nummer van het boorpunt (veldkaart+volgnummer)
PUNT_ID	uniek nummer voor het punt (CR_NR+BOOR_NR)
VLAK_NR	(*) nummer voor een vlak (LD-vaknummer+volgnummer)
TKRT_C	bladnummer van de topografische kaart 1 : 25 000
KARTEERDER	initialen van de karteerder
JAAR	jaar waarin de boring is uitgevoerd
MAAND	maand waarin de boring is uitgevoerd
KROON	boring typerend voor de kaarteenheid
HOOGTE	hoogte ten opzichte van NAP van het maaiveld nabij het boorpunt
BODEM_C	code voor het bodemgebruik of cultuurtoestand nabij het boorpunt
STPC_VOOR	standaardpuntencode: toevoeging voor (kenmerk van de bovengrond)
STPC_SUB	standaardpuntencode: subgroepdeel (subgroep bodemclassificatie)
STPC_CIJF	standaardpuntencode: cijferdeel (textuur, profielverloop, veen)
STPC_KALK	standaardpuntencode: kalkverloop
STPC_ACHT	standaardpuntencode: toevoeging achter (kenmerk in de ondergrond)
STPC_VERG	standaardpuntencode: vergravingen (E, F, G en H)
GHG	geschatte GHG
GLG	geschatte GLG
STPC_GT	standaardpuntencode: Gt
BEW	geschatte bewortelbare diepte in cm - mv.
KOLOM_A	code aanvullend gegeven
KOLOM_B	code aanvullend gegeven

Tabel HORIZONT

informatie over de horizonten

CR_NR	nummer van het landinrichtingsproject
BOOR_NR	(*) nummer van het boorpunt
LAAG_NR	laagnummer van een horizont
BOVENGRENS	bovengrens van een horizont
ONDERGRENS	ondergrens van een horizont

HOR_CODE	code van een horizont
MENGVERH	getal voor het aandeel van de horizont in de vergraven laag
ORG_STOF	geschat percentage organische stof
AARD_ORG	aard van de organische stof bij humushoudende zandbovengronden
VEEN_C	code van de veensoort
LUTUM	geschat percentage lutum
LEEM	geschat percentage leem
M50	geschatte mediaan van de zandfractie
KALK	aanduiding kalkhoudendheid
RIJPING	rijpingsklasse
GEO_FOR_C	code voor geologische informatie
K_VERZ	geschatte verzadigde doorlatendheid
KOLOM_C	code voor aanvullend gegeven
KOLOM_D	code voor aanvullend gegeven
OPMERKING	opmerking bij een horizont

Tabel KRTVLAK

informatie per kaartvlak

CR_NR	nummer van het landinrichtingsproject
VLAK_NR	(*) nummer voor het vlak (LD-vaknummer+volgnummer)
VLAK_ID	uniek nummer voor het vlak (CR_NR+VLAK_NR)
KE_NR	(*) nummer van de kaarteenheid van het kaartvlak
VLAK_OPP	oppervlakte van het kaartvlak
LAND_AO	percentage van de oppervlakte in gebruik als bouwland
LAND_GO	percentage van de oppervlakte in gebruik als grasland
LAND_OV	percentage van de oppervlakte niet in gebruik als gras- of bouwland
VLAK_GHG	GHG berekend uit GHG op boorpunten in het kaartvlak
VLAK_GLG	GLG berekend uit GLG op boorpunten in het kaartvlak
VLAK_BEW	bewortelbare diepte berekend uit BEW op boorpunten in het kaartvlak
VLAK_BOVGR	dikte van de humushoudende bovengrond

Tabel KRTEENHEID

informatie per kaarteenheid

CR_NR	nummer van het landinrichtingsproject
KE_NR	(*) nummer van de kaarteenheid
KEPR_VOOR	kaarteenheidcode: toevoeging voor
KEPR_LET	kaarteenheidcode: letterdeel
KEPR_CIJF	kaarteenheidcode: cijferdeel
KEPR_KALK	kaarteenheidcode: kalkverloopklasse
KEPR_ACHT	kaarteenheidcode: toevoeging achter

KEPR_VERG	kaartenheidcode: vergraving
KEPR_GT	kaartenheidcode: Gt
KE50_VOOR	kaartenheidcode 1 : 50 000: toevoeging voor
KE50_LET	kaartenheidcode 1 : 50 000: letterdeel
KE50_CIJF	kaartenheidcode 1 : 50 000: cijferdeel
KE50_KALK	kaartenheidcode 1 : 50 000: kalkverloopklasse
KE50_ACHT	kaartenheidcode 1 : 50 000: toevoeging achter
KE50_VERG	kaartenheidcode 1 : 50 000: code vergraving
KE50_GT	kaartenheidcode 1 : 50 000: Gt
KE_OPP	oppervlakte van de kaartenheid
HELP_CODE	HELP-bodemcode
AFW_HELP	aanduiding voor gebruik van correctiefactoren in BODEP
GHG	geschatte GHG
MIN_GHG	ondergrens van de geschatte GHG
MAX_GHG	bovengrens van de geschatte GHG
GLG	geschatte GLG
MIN_GLG	ondergrens van de geschatte GLG
MAX_GLG	bovengrens van de geschatte GLG
BEW	geschatte bewortelbare diepte
MIN_BEW	ondergrens van de geschatte bewortelbare diepte
MAX_BEW	bovengrens van de geschatte bewortelbare diepte
BOVGR	dikte van de humushoudende bovengrond
MIN_BOVGR	ondergrens van de dikte van de humushoudende bovengrond
MAX_BOVGR	bovengrens van de dikte van de humushoudende bovengrond
ORG	percentage organische stof van de humushoudende bovengrond
LUTUM	geschat percentage lutum in de humushoudende bovengrond
LEEM	geschat percentage leem in de humushoudende bovengrond
M50	geschatte mediaan van de zandfractie in de humush. bovengrond
KALK	aanduiding kalkhoudendheid
AARD_BOV	aanduiding aard van de bovengrond
LAND_AO	percentage van de oppervlakte in gebruik als bouwland
LAND_GO	percentage van de oppervlakte in gebruik als grasland
LAND_OV	percentage van de oppervlakte niet in gebruik als gras- of bouwland